This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

15th [illegible]

POEMATVM INDEX.

Priore parte continentur.

Apicula, vbi Epiſtola,	1
Nemeſis,	55
Teretiſmata, vbi Satyra,	71
Noua Epigrammata,	106
Farrago,	140
Thaumantia,	209
Ara Fracaſtorea,	239
Nympha indigena,	254
Adamantij Caſtelli tumulus,	271
Heroes,	286
Archilocus,	316
Heroinæ,	334
Hipponax,	360
Sidera,	482
Anacreontica,	441
Lacrymæ,	492
Ænigmata,	511
Vrbes,	543
Logogriphi,	574
Manes Catulliani;	593
Ara.	621

Altera vero continentur,

Hymni,	3
Diui,	29
Diuæ,	60
Exceſſus,	85
Epidorpidum lib. VIII.	90
De regnorum euerſionibus.	300

… ERSVS LIB…
ſuorum fronti…

L. CÆSAR SCA…
ſemper præponeba…

…ερος οὐ πέλομαι, ἀλλ' οὐδέ τε εὐχο…
…ιδ' ἂν ἀμειψαίμην πρὸς Κρονίωνα…
Σκαλανῶν θείων γένος, ἔρνος Α…
…ον ὅλον κατέχων στήθεσι, παῖγμ…

IVLII CÆSARIS SCALIGERI APICVLÆ

AD

VIDVM BRASSACVM PRÆSIDEM BVRDEG.

Dedicatio:

QVas veteres olim Graii cecinere miniſtras
Legifera latices Cereri aggeſſiſſe liquentes,
Rorilega tibi mella ferant ſi, Vide, puella,
Suauia nectareo mulcentes verba ſuſurro:
Quo rauci tibi torita fori faſtidia tollant:
Ecquid gratum erit? & veniam fortaſſe mereri
Sunt verita: ingenuo ſuffuſaque ora rubore,
Dum prodire volunt, cupiunt in luce latere,
Ancipites, hominum quo ſe ſententia verſet;
Tam varia, & tanto inuidia ſuffecta veneno:
Vt liceat vix ſupplicium expectare: quod auſa
Atterere audaci morulæ tanta otia, quanta
Succidis de iudiciis, ſtudiiſque ſeueris:
Atque in ſeceſſus furtim traducis amœnos.
Nam velut iratos pelagi cum nauita vultus
Pertulit: & redit optata ſpes blanda quietis:
Tum freta ſi poſuere, minas oblita priores:
Quaſſas ſarcit opes animi ſatur. atque ita ludo,

Otia, ſeu metuens criticos, famamque ſiniſtram,
Abduxiſſem animum, cœnas ſectatus & aulas,
Priuatuſue domi diſtenta in pelle quieſſem.
Sed nos numen agit, quodcunque eſt illud: opinor
Pars Fatum dixere: aliis Fors nomine dicta eſt.
Sic quaſi de cumulo cuique eueniſſe, quod vrget.
Hinc amens ſe nauta premit, ſibi perditus inſtat,
Vt ſit lucro aliis. funeſta dedicat hora
Miles honoratam vita ſic prodigus auram,
Et metuit non velle mori. decus id putat vnum,
Haud vixiſſe: niſi in ſtolido moriatur honore.
Ergo hoc, ſiue datum eſt, dandi fuit vnde poteſtas:
Seu temere arreptum eſt, nec habet prudentia laudem:
Amiſſi imperii miſerum hoc ſolamen anhelo.
Vt taceam, quam ſolicito de gurgite rerum,
Heu quibus infelix animus malis fluctuat, iſto
In portu recreet Phœbi ſpirabilis ardor.
Et iuuat, è tetricis Stagiritæ labyrinthis
Egreſſum, mediocri aura, lenique foueri,
Quæ mihi muſarum tenero de pectore ſurgens,
Aſpirat requiem in cura hac, blandoque labore.
Quod ſi non aliis multo certamine famam
Affectatam, etiam exortam, tenuiſque & ineptus
Aſſequar, id nihil eſt. non hoc peto. id ambio, vt vnus
His procul à populo videar vixiſſe profano.

Mortis contemptus, & conſtantia.

Quando erit, vt vitrei propter vada torua Garumnæ
Diſpicere inter nos liceat primordia mundi?
Aut cur hos titulos Mileti magnus alumnus
Vindicet humori, refluis cur incita metis
Oceani ſe aliter vis inferat hic, vbi regnas,
Atque aliis, Braſſace, locis. quæ denique origo

... ri ſi intingere nectar,
ıricans rectum è curuis, inſenſus iniquis.
ſare etſi medicus, mediaſtinuſque Lycei,
amen haud etiam nugas dedigner ineptas
bitio ſeu nos ſatiat Germanica præceps,
rſis temere plagiis, ſcopiſque ſolutis:
unctatores ſpes eliſere necando.
m etiam in triuiis contemplor ſæpe numiſ...
equidem vt tollam: verum vt dignoſcere p...
impenſius admiror, veneror que, quod ac...
l, & meditatio fert te iudice palmam:
il intactum eſt, incompertumque remoto,
id factio diſſidiis hirſuta proteruis
s aut retinet, aut aſpellit ſtomachoſe.
egregios inter, lectoſque labores
ıdiuıſa, tamen etſi iam grauis annis,
is humeris geſto. Quod quæris? vt vnde
ta eſt, ne ſit mihi fama tenebra.
factum eſt antehac: ne deſere quæſo
ſicut librorum ſæpe me egenum
opulo mærentem, Vide, leuaſti:
us mihi tum qui forte deeſſent:
cias. Nempe ar deo ſcire ...
quid ...

Damnat Stoicorum duritiam, & omnia extrema.

Omnibus in rebus, quas naturæ ambitus arcet,
Regnum agitat recto gaudens Sapientia. totis
Imminet ignaris veri fortuna, pigrisq;
Ventribus, & Veneris famulis, vmbrisq; macelli.
Illa voluptatis falſæ, pinguisq; quietis
Inſpirat virus, torquens reſtim, atq; retorquens;
Qua nos ſaltatum ductet. ſic ſomnia vulgo
Vera videntur: vt imponit ſibi ſtultus, opinans
Nil crepidam ſupra eſſe hominis, verum alter ab iſto
Seſe infert longe rerum diuerſus in orbem.
Namq; iſthæc falſo bona credita vera popello
Si non accipiat, faciet ſibi, largus opum. etſi
Mi videatur inops. Ita ſunt extrema ſecuti
Ille ſibi indulgens ignauo hic omnia verſans.
Ecce autem medius, qui ſe contentus, amico
Quem det habens operam, pluſquam ſibi poſcere curet,
Secum habitans, præſens ſibi, nulli alienus, in omni
Ipſe loco locus, atq; in tempore tempus, & omnia
Omnibus, atq; ſibi, atq; aliis, ſuus intus & extra.
Quo fit, vt huic noſtro nullam det porticus vmbram:
Sed ſpatietur ad abducti lau-eta Lycei.
Nam quid hoc eſt hominis, nullus qui tollere curet
Lapſum hominem in foueam, clamantem voce diſerta
(Qui in ſine voce etiam miſer facundus in ipſo hoc)
Suppetias? tum præterea meus iſte ab vtroq;,
Corporeq;, atq; animo eductus, non curet vtrunq;.
Curet item quod vtriq; bonum, quod vtriq; neceſſe eſt:
Quatenus, atq; quoad liceat, quod pro ſe fore credat.
Non quod ab exceſſu, aut defectu poſſit obeſſe.
Nam medii ſoboles eſt ſacroſancta voluptas.
In quencunq; gradum ſibi ſe ſubduxerit, inde
Fit ſpuria: & patinas Epicuri, ac pemmata lingit.

[redacted]

Dum numeros miſere metuunt vaſtare Latinos:
Et numeros, & res deprauauere prophetæ.
Ergo ego, cum me cæleſtes reuocabit ad arces
Spiritus à mundo hoc, patefactaq; flammea gaza.
Actutum tacitis incenſus vocibus, ardens
Præ deſiderio patriaq; patriſq; videndi,
Pro vitulo mentem imponam fatalibus aris.
In quibus haud fundat teneram cum ſanguine vitam
Hoſtia, quod priſcis olim vetus illa ſuerat:
Amiſſam reparet ſed Chriſti in ſanguine vitam.

Vitæ partem deſcribit, & de fama.

Si quæris, quid agam, pius, officioſus amicus,
Vt ſolet, ac te æquum eſt, cape. Somnus mi aufugit. Ille
Nulla ope naturæ, nulla vult arte teneri,
Siue tenere nec illectus modo tangere. Quare
Paulatim conſumor, inops ſucci, atq; ſalutis.
Et male tabentes artus deformat egeſtas,
Emacians, carpens quodcunq; hoc relliquiarum:
Siuerat arthritis rugoſam insternere pellem.
Ne tamen hoc credas, curas indicere bellum,
Quod patrii deſiderium, & ſpes mortua cæli,
Neu quod re meliore epulas ſtruat Orphnus, hirudo
Pupilli, ac viduæ. Vetus eſt amiſſa cicatrix.
Amiſſæ ſedis facta eſt obliuio virtus.
Seque propinare hæredi dementia pura eſt:
Fors inimico etiam. Nihil horum mi officit. Illud
Subuereor, ne ſit promptum ſurrepere virus
Ambitio, famæ ſitis immortalis. at hoc quid?
Siue aliquid ſumus, vt verum eſt: (nam quid mihi læti
Fama ferat mærenti abitum ſub tartara, cælo
Si potior: quanti eſt ad eum hic reſpectus inanis?)
Quid tum animi mihi ſit, ſi non ſim? abſiſte moueri:
Seu ſis, ſeu non ſis: nihil horum pertinet ad te:

a 5 Poſtquam

Docti homines alioqui, acres, culti, atque politi.
Quid dicam? an ſua cuique Deus ſit dira cupido?

De poetis à Platone eiectis è repub.

Mirum ni, quæ conſtituit præcepta poetis
Ridicula admiſcens, idem ſubuertit Homerus.
Quæ Diis attribuit ſcelerum commenta malorum:
Quæ heroum turba tetrò lita facta furore:
Quodlibet horum vnum meritò præponderat illis
Omnibus, vnde ambit prima cum laude coronam.
Quo fit, vt è mira Plato pulſum eliminet vrbe.
Verum idem quod ait, cunctis hac legè poetis
Deberi exilium, leuis exulet ille ſibi tum
Haud contemnendi fuit autor carminis, & quod
Addidit, eſſe imitatorem, nil præterea: ergo
Damnat, quæ à formis dependent penſilibus. Tum
Non ſeipſum impugnat? Dic dum mihi: nonne quod ipſe
Digerit in varias perſonas lege ſoluto
Sermone, hoc totum eſt imitatio fictio? nanque
Vix vnum verbum multis ex millibus, aiunt,
Quæ poſuit, de Socraticis exiſſe ſauiſſis.
Quo fit Ariſtoteles vt malit Socraticos hos
Sermones, veri titulum præferre poetæ,
Quam quæ Parmenides, aut Empedocles ſcripſere:
Verſificatores potius quos autumat. Adde,
Quod, quos circumfert ſapientum nomine turba,
Septem illi, atque alii complures, carmine leges
Ediderunt. ſic ſtat reſpublica tota poeſi.
Quin etiam vis cælorum, lex, regula, motus,
Conſenſus pro concentu, nihil eſt aliud, quam
Harmonia, & rhythmus, facieſque colorque poeſis.
Quod ſi mendaci figmenta exoſus ab ore,
Tetraque adulteria, illicito diſcrimine labes
Cauſſatur: tunc hiſtoriis monumenta nefandis

Prodite

Quæ nos rei fruita coniunctos aptat habendo.
Vnde etiam hæc ſunt verba duo: vnde & nomen amoris.
Quod ſi res abſit, deſiderium parit. At qui
Corpore diſiuncto, mens ipſa in imagine tota eſt.
Ipſa anima inſinuata animæ: nec ſola manere
Quit: ſed ſe applicat, & cæcis compagibus hæſit.
His te ego tam raris epulis, Braſſicæ. forenſi
De ſtrepitu feſſum, doctas qui lancinat aures,
Accipiam: ſi feſta dies te forte, vel atrum
Iuſtitium, vel ſolennis vindemia laxat
Anxium, in quo operam debes ad commoda regni.

De par:u ſeptimeſtri.

Res perridicula eſt. ſed non hæc protinus omnes
Tangit riſus, at infamis damnata dolore
Fama acri pupugit pectus mucrone mariti.
Nec locus eſt falſo, nec id obtrectatio iam: ſed
Indicium faſſæ, proprioq́; ex ore locutæ.
Quæris, vt eſt? canere hic potuit duplices hymenæos.
Nam deducta domum tum ſponſa puella puellam
Alteram habebat in arcanis vteri labyrinthis.
O te felicem geminis ſponſalibus. ergo
Quid clamas? retegis magna quid voce, quod ante
Quam tu neſcieras, nemo ſciret, quaſi præco,
Cum claras pugilis victrici fronde coronam?
Et vanum fortaſſe blatis. Nam territa morte,
Quam minitabaris de ſuſpicione, profata eſt
Quod ſtulte quæris, nolens reperire: diſerte
Cuidictum auertis iuguloq́; & pectore ſicam.
Exede: tu intriſti. Nunc inductum medicorum
Implorat. Dubitant, an ſexto menſe puella
Nata ſit: an qui poſt ſequitur. Concurſus. eunt ad
Me. pater & verus ſponſæ, & pater ille puellæ,
Non pater vt clamat: pater, vt clamamus eo quod

Legitimum

M[illegible]

Nic[illegible]

Hocr[illegible]

Fama, ſui fidens. Hoc, inquam, quod metui tunc,
Spero aliter cadere, ac rebar. Sic vndique tota
Oppida complentur. Non eſt focus vllus, vbi non
Aſſideat medicus. Populoſa Lutetia nobis,
Fœcundus vomitat medicorum Peſſulus vndam:
Qui ſi conſiliis inſtructi, atque arte verenda
Inſtituant facere, haud melius fortuna parare
Vlla bono hoc potuit mortalibus. Aſt vbi regnat
Præceps pigritia, atque ſui fiducia nutrix,
Lena ſui, atque ſui miſeris ars conciliatrix,
Et præpoſtera agit: væ væ quibus ingruit imber
Peſtifer. inprimis extantque vetantque profaris
Aut tergunt effata. adeo ſermonis acerbi,
Tincti Tulliolo, & nunquam ceſſante Galeno:
Vt fruſtra experiare. ruit damnoſa procella
A ſecta vena, vel ſi te muſca laceſſit,
Affirment vulnus, quaſi flictum à dente leonis,
Pernicies ſed dira palam tunc imminet ægris
In mundo. nec abeſt mors bis, infamia at illis.
Cum tamen hinc Celſus, clamet tamen inde Galenus:
Nec verbis nec verba opera eſt curare medentis.

Siſachthia.

Quod videor vir, quodque animo forti, atque feroci:
Sim putris nebulo: ſim caudex, blennaque fungi:
In me ſi accipiam, quæ nunc iniuria facta eſt.
Quod ſi vlciſcendi non eſt locus atque poteſtas,
Parque pari vt referam, tacitus quaſi dulce vorabo?
Haud faciam. hoc etenim eſt ſeruique ſibique rebellis.
Aſt animus ſeſe excutiet, dabit omnia pro ſe,
Militet vt ſibi: nec ſeruitum demigret vlli.
Decretum ac ſtabile eſt, me libertate tueri,
Libertatem me: pro vtroque vtrumque paciſci:
In chartiſque nocens virus manus illinet atris.

ille tibi neſcit ſi dicere? Quorſum
auonis caudam Iouis ales habebit?
a illa eſt: fateor. Pauoni pulchra. ſed iſti;
t in cælum, ſit ſarcina prorſus inepta.
am tibi ſit ſcitus; qua ſe dat tempus; & vt res
mponas, non tu huic: tibi ſeruiat ille.
ille autem; ſi tu iſto ſciueris vti
o, tibi quod ſapientia ſuppetit vltro:
m in nugis, lenociniiſq; ſuperbis
r: fatua nec ſeſe venditat aura,
i recta, tibi ſit recta; niſi ipſe reflectis;
m lucem verbi caligine inumbras.
mihi cum balbis iſtis, Braſſace, moleſtis
ılem ſine me, melius me intelligis: atque
dit: vt à pulchro ne diſcrepet vſus:
ro pulchrum male diſiungatur ab vſu.

Syluium commendat lauream petiturum.

ſcires, quanti pluris, quantiq; minoris
it, eſſe patrem, & non eſſe: ignoſcere patri.
m, tuta etiam metuenti cuncta, putares.
s ad vos it, qui quanquam eſt indole tanta,
ta ex quantilla fortuna emergere rarum eſt,
bitate ſua ſe commendare potis ſit:
men angit atrox metus ingens; nequid in illum
raſſetur adhuc, quo cœpit pergere, pergens.
e tibi dicet, quod non quit epiſtola. non quod
mihi deſint; auidum exaturare dolorem
poßim ſupereſt animi, & ſermonis amari;
la non quantum; quantum ve Pariſia fundit
ina; quæ vendit populo male lota aicaci
ita; nihil melius dans lota ad iurgia lingua.

Quam tumidam riſi felix; felicior ægram
Sum miſeratus: vt eſt hominis pleni, atque beati,
Et bene de rerum natura lege merentis.
Nam quid te moror his, quæ ſunt tibi nota magis, quam
Vel fluuii curſus, vel ſemita trita diei.
Indomitum pecus, & nullo ſub faſce fatiſcens
Criminis, ad ſcelus omne genus gens terra patrandum
Ipſa ſibi ſemperque recens, ſemperque parata:
Inuentiſque nouis multa ſe laude fatigans.
Qui vt potuere animo ſtipato, & prodigo honoris,
Securoque ſui ficta ſub luce latere:
Nil iis detractum eſt ciuis de nomine. verum hac
Turbella, vt tandem reſipiſceret; iſta retexit
Garrula rancidulo ſermone vieta ſenectus,
Querquera, ſuſpitioſa, tenax, fideique reique.
uius præſidiis liber nunc viuere tento:
e caſtiganti ſit opus ſcutica, atque flagello.
de, potens moderati animi, linguæque decoræ,
eniique pii, & ſuperantis cuncta laboris,
mediam noctem, incœnatus & has ego nugas,
ris ſegnitia impatiens, vigilacibus horis
hebam, infamis heu ſarcina lenta grabati,
m corpore mens pariter marceret opaco:
igil à ſomno, id capto diſtaret inerti.

Male relata gratia.

nquam demeruit prolixius vllus amicos
itate, atque obſequiis, atque officiis, quam
factum. mihi quid tum venerit vſu
illorum opera ſi non piget, & vacat, audi.
um, cuius ego fueram olim caſtra ſecutus
miſer vnguiculis, vſque ad ſtata vita
ec tenui muſcerda fecit onuſtum.
n bonus, & largus, ſed pauper. At vnum hoc

excrucibus fatum euaſiſſe putabam:
mutauit factum. nanque implicuit ſe:
t in dictis, in factis, corpore, mente.
priuauit male, mentem extorſit inanem.
que vbi ſecuroque animi, cerebrique quietẽ
ocul, mi oſtentauit bene pinguia rerum
catus Aquitana opulentia terris:
us placuit; nec diſplicuere ſodales:
im obrepſit Fors importuna: labores
bi pradulces populari indiceret aura.
ique manus iterum, diſiectaque Muſis
, deſidiaque natantis miles amoris
en. Libertatem cum ſorte pudenda,
e iocis lepidis chartas commuto ſeueras.
ouum numen mendaci carmine fingo.
ei pretium (merita hoc mendacia vatum)
tis.terrum, atque ingratum fœmina monſtrum
è quicquam mihi nil debere. nec iſtud
to, quoniam de illa quæ falſa canebam,
ans ad eam. Ergo opera illa eſt irrita fruſtra ad
tſa modum. Abiecta hac è pectore cura
iquum rebar, me conſolabar amicis.
a hoc poteram, poteram impendentia quondam
ſſe mala. At vacuo hac quoque bulla tumore
na fuit. Promiſſa haud aulica: quantum
e, officium in fallacibus abſit amicis.
ecrerim; quoniam contraria ſemper
t; hinc iam niſi peſſima quæque malorum
re: cadet ſecus? hoc apponere lucro.

De ſcriptis poetarum.

intum abes à tetricis, tibi quas palatia curas
runt; dum iſtic aliena ridicula vltro
ia commiſſa luis, ſub litium aceruis:

Queſo

imaduerte, & mihi quod modo contigit, aud
m ad me venit. de more admiſſus amice.
tetigit; geßit ſe pro intimo: & heus tu
t, tantum de nomine; fac quoque ſodes
gnoſcam. Vt referam hæc in pauca; Benigne
Ille inſtare. Igitur deprompta puſilla,
ad forte manus aderant. laudare diſerte:
etiam impenſe. Placeo mihi. ſuadet
aut nata, aut ſoror, aut comes ambitionis.
atque iterum poſcit. datur, vt legat, atris
quadam non contemnenda lycei.
cta mera. miſeri tu prodigus, inquit,
at fruſtra hac momenta amiſſa requires.
us pietas tibi cordi, iuſque tui, quod
det? grates ago, non ego mi, inquam,
hac nunc curo. tamen veniemus & iſti
iſterio ſatis, atque huic. nulla repugnat
tio diuinis. Illa fouent hac:
ambabus lex legibus. Ille vbi contra

Si canerem ſatyros, vel ſi canerem Siluanos,
Schemata laudarem, pictamq; volubilitatem.
Quique legunt hilares Græci fœdiſſima cœli
Proſtibula; & quæ mente pia, numeriſque pudicis
Non dicenda, olim quæ ſecula grata tulere.
Indignis quibus ampla modis iniuria facta, vt
Naturæ: illuſæ leges, moreſq; ſoluti
Auerſantur vti coruum, picumq; ſiniſtrum;
Et quæ dira vomit fœtenti Caluus ab ore.

Quod cum ciuitate rus commutarit propter peſtem.

Quæ mihi nunc dubia eſt, & fati pendet iniqui
ſtans trutina, graſſanti peſte vacillans,
eris onus, Braſſæ, meum, tibi mitto ſalutem.
uc me mollis amor pacis, placidæq; quietis
lim inuitabant, vultuſq; oblita ſeueri
ia, ſeceſſus vitam fundantis alumna.
uc mortis metus has vacuas implere latebras,
udare fugam menti perſuaſit inerti.
Quo mihi nunc animus vetus, aut quo fortia verba
eſſa ratione graues fecere ruinas?
ibi de me ipſo poſthac promittere certum eſt:
ijs tanto minus. Vt mora noctibus obſtat
is: vt tarda dies ſub ſidere Cancri
quos prohibet longos extendere curſus:
tis timet æqualem producere vitam.
nti mihi, quid viuam, tum amittitur illud
uod ambiguo ſpes & metus arcet amore.
n, vt vulgo, totum perdatur idipſum,
uod vereor rimando, & cuncta rotando:
ſarum memet conſolor inani:
eipſo: ne ſit me perdere gratis.

ita fouens æſtu ſe abſumit eodem.
un in ſtipulam emerito cum diditur aruo
orax, ingrata ſibi, officioſa nocendo
ſe deficeret: defecit, vt eſſet.

iuriarum ſæculi ſolamen à Muſis.

e temere iactatum lucis amore,
onus, feræque incommoda vitæ
queant, nimis vt vixiſſe putarim:
nfami damnata cupidine rerum,
, faciunt, mortem finem eſſe malorum,
uando tetri ludibria mundi:
en, plebiſq; ſibi ſubducta tumultu
rum in medio obtinuere querelas.
antq; mihi, ſcelerata tædia turbæ
ud facere, vt vitæ has ſpirabilis auras
ahere: hæc quaſi ſit medicina laborum
n eſſe incenſuq; & lumine rerum.
contra falſa mala gaudia vitæ
t rear hoc regnum immortale parare.

Effingas ſimileſque tui dignere benigne
Et facere, & factos ſperato oſtendere cœlo.

Conqueritur de ancilla abſoluta, quæ arcas vxoris effregerat, & aurum omne cum mundo pretioſo abſtulerat.

Cum circumſpicio, valido quàm ſubruta pulſu
Fundamenta, ſolo putri male fulta vacillant:
Tum miſerabilia hæc maleſida vmbracula vitæ
Comperio. vt multis id quod videatur acerbum,
Iucundum rear eſſe mihi: diſcedere ab illa.
Innumeræ vario factæ diſcrimine labes
Subſidente ſuperficie. Quod culmine cælum
Tangebat, teter lutulenti eſt fundus hiatus,
Sub quo meque, meaſque ſimul ſordere querar res.
Na ſum ego ad inuiſam ſuperis ſortem atque malignam
Egregie ingenio natus: cui nulla parata eſt
A fato ſincera quies. Tempus fuit olim,
Cum me inter homines agitantem, & honoribus auctum
Semper in excubiis tenuit metus: inque dies me
Acrius vrgere, exedere, attentumque monere:
Ne miſer hoſtiles placarem ſanguine manes.
Nunc tranquilla fouent ſaturæ momenta quietis,
Verum quos inter, cui tanta iniuria facta eſt
A ſuperis: ſuperi modo ſi mortalia curant.
Volcas, & Gabalos, & quos Vaſconia nutrit
Sanguine amicorumque, & viſceribus peregrini,
Latronum nebulas in vallibus, inque iugis, quæ
Explicat in Celtas ab Iberis hirta Pyrene,
Ludos, atque iocos, prauè dat turba impia, dicas:
Sic dormit lex. Si quando expergiſcitur, horret:
Suppliciumque metu mutum ſilet: vt ſuperatus
Inuentu ſcelerum, quæ haud norant ſecula priſca,

Religio, fulcam, firmamque crepidine Græca.
Hinc fontem, hinc fluuium: hunc ferre hæc primordia finem;
Arcendos adoleſcentes à peſte nefanda.
Quin omnes opera ſtudioſos talis, ad vnum,
Malleolis, ſcriptis, pallenti ſulfure dignos.
Quid faciam? qui obliuiſci temere nihil vnquam,
Quod ſemel apprendi, potui? ſi Tartara Græcos
Dira manent miſeros; non eſt mihi tempus in vllo
Momento, vt poßim flammas vitare voraces.
Qui tamen iſta cibariolis obnoxia libris
Tam damnem, quam quod fugiendum maxime habetur;
Sed ſcio, quid faciam. Si tu, Braſſace, tuliſſes
Hanc legem; a me ipſo longe diuerſus abirem:
Iudicium, atque animum nulli pietate ſecundum
Impenſe veritus. Nunc cum me ad poma relegant
Impoſturarum proceres, male ſobria monſtra,
Nequitiæque, merique duces, Strumaque popelli;
Qui amentata malis iaciunt conuitia verbis:
Quæſtui habent animas noſtras, & pignora cæli:
Nec patior tacitus; nec contra verba parabo.

Deum curare mortalia.

Diagora, vel Protagoræ ſi diſcipuli omnes,
Tanquam ex ære, forent conflati corpus in vnum:
Non peius poterant ſpoliato illudere cælo:
Quam noſtri hic faciunt. Eſt factis plurima
Eſſe Deum qua dißimulat Sed peßima merx hæc
Haud negat. illud agit modo; ne mortalia curet:
Aſt infame lutum hoc, terris quod Tartara dira
Extulerunt, Orci ſpurca compluta ſaliua
Eſſe negat. Negem ego: cum te fert ille negantem;
Nec ſentire facit ſenſu; quod mente latet te.
Nam ſi non Deus eſt hoc, quod nos dicimus eſſe;
Facta infecta facit: reficit defecta: reducit,

uxit:poſita aufert, atque ablata reponit.
, vel Fors ſtolido temeraria pulſu:
oc ipſe Deus tandem: ſerieque carere,
Fodicat quoties hæc pectus Erinnys;
doum: lacrymas ſimul excutit: & iam
; mihi ſi liceat, ſi dicere fas eſt:
quæ ſcelus hoc pro cunctis vna piaret:
minem fecit ſine me, ſine vindicet ipſe,

Seceſſus.

buit vigili ſpatiatum ducere cura
tem animum; lectus locus; Omnia præme
ta, libri, fortunæ erepta ſupellex:
ctæ modis Iſitia; Cantharus; obba.
m ſenis eſt lac, lac vinumque ſenile.
oli nemus excipit. Hic ego blandis
ris, Nomio libo mea carmina Phœbe.
e à ſyluis adſibilat aura canenti.

Carpit ab ætheræis nutantia germina ramis:
Et ſibi perpetua florentem luce coronam
Induit hanc: quam nec celſo Iouis ignis Olympo:
Summanive manus perterret: nedum vt ad hilum
Aut nihilum redigat fructu ſatur inde reuertor
Haud tranſlatitio: ſed craſſo incognita vulgo
Quæ ſunt munera: contemptus quibus inuidet Orcus:
Hoc ego lacte fori, ac populi tum diluo virus:
Et patior me nolle pati: quæ ferre recuſat,
Quem tu noſti, animus, magnus, ſimilisq; tuo: quem
Vita beat facilis cum libertate decora.
Nec capitis, capias ni altrinſecus, vt tibi regnas:
Imperat, & ſeruit ſoli cui ſola venuſtas.
Hæc eodem tibi, Vide, loco dictare iubebat
Silua virens, teneri & tempeſtas nobilis anni,
Perpetui monitum, memorem quoq; ſæpe fauoris,
Firmæ ac ſuauis amicitiæ: quantumq; ſeueris
Palladiæ Veneris ſoleas miſcere camœnis.

De ſuis Anacreonticis.

Nuper vt ad mundi deſerta & ſola ſepulto,
Vide, (quoad ſtudia & recti ciuilis amorem)
Immortale iecur tundens; ſitis arida mentem
Vrebat priſcis cumulans noua vota; videndi
Certi aliquid, mihi quod faſtidia plena leuaret:
Miſſa libellorum eſt à te mihi munda ſupellex,
Mirifice: intra quos placuit mellita iocoſi
Muſa ſenis, Thaſio impediens veſtigia Baccho,
At non impediens melliti nectaris auram.
A me quo tibi debetur noua gratia. nanq;
Viginti lapſi ſunt paulo plus minus anni,
Luſibus his ſimiles Erato mea luſerat olim,
Mollis laſciuo delumbans pagnia flexu.
Illa quidem lucem voluerunt ſæpe tueri:

...ſed vtut ſe habeant; ſi tu non ſpreueris,
...n numeris auſint miſcere ſeueris.
...uam vbi reſpicio noſtra hac ad ſæcula;
...re equidem video pro tempore, & in...
...na, de venia ad ſubſellia fama
...re & poſſe, & certum ſpergere famorem

De voluptate.

...voluptati vereor conuitia facta
... atque ſupercilio iactata minaci
...riſcis; quæ rerum inſcitia fudit.
...ura eſt metu præſcripta voluptas;
...git naturam damnare neceſſe.
...a? modus vt rerum alma voluptas,
...homini, ſeu ſenſus percipit illam,
...s, vt abeſt defectus ab illa:
...m, vitium ne fiat vtrinque.
...ium, atque parum metatur: & aude...
...um terra, & ſe affigere cælo.
...pifex fruiturque, & gaudet in ipſo ho...
...s capit emolumenta ſua; quæ
...vili & facie proportio adumbrat.
...us eſt datus, & datu...

Abiiciendum eſt conſilium, quod proſore credam:
Mollia nec capiam iucundi commoda ſenſus:
Adque Deum referam, atque à me gratiam inibit
Hoc, quodcunque ſtatum hunc vitæ adiutarit habendum.
Verum ruſticitas, atque aſperitas naturæ
Ingratoſque ſibi facit, ingratoſque Deo; cum
Spernunt munera naturæ: vt videantur honeſti
Ac fortes: tum plus aliis ſapere atque videre:
Quæ nil humani credant à ſe eſſe alienum.
Illud in hoc quæſo longe fuge credere de me.
Hæc aſpiraui, quæ homini ſunt cælitus vni
Credita, commendata: vt homo ſibi ſit, ſibi & adſit;
Quocirca toto ex animo, toto quoque nixu
Amplectar: quæ me facit hic, facietque beatum
Aurea nobilium rerum regina, miniſtra.
Et quæ contractum ad luctum, triſteſque labores
Deriuare queunt animum, dat Dia voluptas,
Proma boni, medii lex, correctrixque malorum,
Euocat ad placidam, requiem exiliumque doloris.
At te apello Stoan caperatæ frontis acerbum
Caudicem, & obſtipum iubeo plorare, tuoſque:
Ni te etiam tunc cum contra verum hæc tua fundis,
Titillat quaſi victorem furtiua voluptas:
Quæ abs te hominē exuat: vt me hominē induere alma iubebit.

Muſarum otium.

Sæpe meam riſi (ſuberat bona cauſa) poeſim:
Quod tam eſſet tenuis, nulliſque incondita neruis
Reptet humi. Verum natura hue prodiga noſtri
(Quid faciam?) detrudit, inops & conſili, & omnis
Iudicii: & placuit mihi, ſic quoque velle placere.
Quin vbi delumbis, puro defecta nitore
Proculcata meis ægrotat dictio nugis;
Tum nihilo abſiſtit ſapientius: atque ibi tentat

Aurea natiui nam qui pigmenta decoris
Credit Ariſtotelis thecis non eſſe repoſta;
Fallitur. Vt Thaſios vis imbecilla cerebri
Exhorret latices: vt lucida tela diei
Subluſtris crepero gaudens in veſpere bubo.
Vilis turba roſas ſpinis exterrita, vitat:
At non, qui potuit molli requieſcere lecto,
Noluit Eleo ſudare in carcere victor:
Obiicere & crudo crepitantia tempora ceſtu.
Ille autem fallente via curuamine torquet
Miſtum exoterico vitiatque liquamine cinnum.
Nec vigil intus ineſt ſal, nec cordata ſinapis.
Aſt animum pingui pictura paſcit hiantem,
Ac ſanum faciunt faſtidia, non cibus ille.
Vt qui auri grumum media diſquirit arena,
Sæpe fames moueat diſcedere longa prius, quam
Se oſtentans oculos feriat quæſita mitela.
Ingenium impatiens mihi nugarumque moræque
Repræſentari ſibi vult: citiuſque negari
Ingenue, quam differri. dilatio crux eſt.
Quin differre crucem, fit crux geminata moranti.
At Stagirita ſi non delectat acetum,
Omnia quod cito, quod paucis quadrata rotundet:
Et placet effuſo late diſcurrere campo:
Nec ſequor; obiectis nec te veto carceribus: ſed
Laudo: aliis alios natura vt floribus ornat:
Atque frui iubet, occulta quod lege pararit:
Cuius conſilia, & fines diſquirere ſtultum eſt.

Xenia.

Si iacuit priſcis, vt nunc deſpecta poeſis,
Plena ſui reuomens ſaturo quæ tædia vultu
Stulta indignatur, quod non reſpondeat actis
Fama: ſuam meritis hoſtis grauis inuida lucem

Vt quod pluris erat, præ vili vile putarem.
Quam nam ineam humana rationem mentiſleo quod
Qui mihi ſcripſiſſem, qui alios ſentire iuberem,
Æuum perpetuis animis cœlumque paratum,
Tranquillaſque piis, doctiſque, & fortibus oras:
Nunc trepidem, malimque hic anxius eſſe viator,
Pauperiemque famemque pati, ſeniique labores,
Seruitiique, forique iugum, belliqueruinas,
Promiſſa in patria certis quam ſedibus vti.
Ad me ſæpe tamen redeo, ne transfuga, ne erro,
Deſertorve, minuſque frequens diuellar ab ipſis
Signis: atque ignominia te, Vide, notatus
Dictatore, grauis ſim exautoratus amicis.

Queritur ſe ab amicis deſertum tempore peſtilentiæ.

Ille tuæ excubitor fidus, Braſſace, ſalutis
A te ipſo datus, & vitæ commiſſus habenis,
Ille tui ſancti pius obſeruator amoris:
Quo ſe proſequeris, quo ſe dignaris honore,
Ipſe ſuæ tenuem vitæ vix mordicus vmbram
Nunc tenet, & mortis propiore afflatur ab aura.
Dumque impar crebris torpet pigra cura periclis,
Attonitus circumſpicio, qua protinus atra
Hæreat, atque metu, atque fugæ vehat vltima finem,
Inſtabilis ſic ſto: ſic me fugioque ſequorque,
Quæſitiſque abſcedo locis, meque ipſe relinquo,
Et mecum auebo, præſentem ignotumque requiro.
Peſtem arte, aut fato potui fortaſſe cauere,
Non fortaſſe famem: pro ſe ſibi quiſque, quod inſtat,
Expedit, ingrata ſecurus mente futuri,
Et precium vitæ eſt, alienum haud ſcire laborem.
Quin, heu, qui mihi ſe vitam hanc debere caducam

Sæpe

Cuncta ruit, noſtra his ſola eſt excepta voluntas,
Res diuina quidem, ac diuino numine recta.
Quis potis has verſu immanes narrare ruinas:
Nedum vt eas vitare queat? fac te eſſe ſupremi
Inuictique animi, nullus quem flectere caſus
Nullus obex cohibere valet: ſi ſolus is eſſes
Hoc ſolum, quod es: id poteris fortaſſe domare,
Vincereque, atque etiam præclarum agitare triumphum.
At te nec generis iniuria, te nec amici
Euerſæ implorantis opes latuere iacentem.
Ecce famem, ecce forum, en peſtem, en tibi tartara martis
Tartareo Plutone magis metuenda ſequaci.
Cum quo ſi mutem hæc, quodcunque infame ſub ipſis
Terræ viſceribus componis, Siſyphon, vndas
Tantaleas, iecorisque offas ſine lege renatas:
Elyſii campi videantur amœna vireta,
Præut quæ hanc præcipites vitam obſedere ruinæ.

Præpoſtera de poeſi iudicia.

Hic quanquam mihi ſub nonam decimamque licebat
Stertere, & anguſta diſceſſum fallere mortis:
Ecce tamen miſeris licet inſanire lituris,
Exiliique reiriterum impalleſcere nugis.
Nam poſtquam fatum (fatum eſt quæ cuique voluntas)
Fabellis diuos ſuaſit miſcere profanis
Laudatis numeris, lauro ſpadiceque dignis.
Exilium indixit totius Germaniis, idipſum
Haud patera facturus; vbi mea carmina potant.
Accipe iudicium: veteresque nouoſque Poetas
Qui ruri cecinere, libri turgente feretro
Compoſuit: Nymphas Scalani excluſit ab illis:
His Æſymnetis, Boccatius, atque Petrarcha
Et Carmelite partes retulere priores.
Quorum non digner muſarum ſcripta culinis.

Ergo

[illegible] inteſtabilis Vrg[...]
[...]aſas muſas ignota voce ſalutat
Oſprius: in campum Venetus ſic torquet
Perque fidem iurat Liger, & qua conſu[...]
Hac ſcribellabat marcens arthritide de[...]
[M]ane recens dum ſpirat [illegible] aſſumq[...]
[M]ox piger ad ſyluam, ſomnumque umbras[...]
[...]dirabo ſenex monſtris inſomnia miris,
[...]faciam mihi me, quod Iuppiter ipſe nec a[...]

De barbarie ſui temporis q[...]

[Q]uanquam me omniuoræ prædita pericu[...]
[...]mant, ſilet in ſtupida prudentia mente,
[...]etrum quæ dat demit præſentia mortis:
[...]en & pietas, & recti conſcia vitæ
[...]a vulgo, & curas metitur inanes.
[...]nihil in precio eſt, niſi cædes, atque rapi[...]
[...]fera monſtra, vocant ſcriptorianos : n[...]
[...]ices, amentes : quippe dic ſunt
[...]etium vitæ non amplius vno.
[...]ium leges audire benignas.
[...] hominem, aut interficieris.
[...]auis, tum nos [illegible]
[...]ſcriptis te hominem [illegible] ſcriptoria dic[...]
[...]me ſ[...]

Nulla eſt humana caro inutilior: niſi in illa
Spiritus actus agat. cognati ſemina cœli,
Sed nos ſenſus agit: ratio eſt res vltima rerum,
Et deſpecta iacet, nec iam cognoſcitur vlli.
Et riſum moueas, ſi de ratione loquare.
Nil niſi de vino, de bello, aut litibus, aut quod
Dicere non opus eſt niſi re vis ſoluere verbum,
Votiuumque lucrum ſit pœnituiſſe loquentem.

Seipſum incuſat in quorundam perfidiam, quod eis crediderit.

Ergo etiam temere hoc auſus ſperare morando?
Ergo etiam falli toties deceptus? vt ipſum hoc,
Quod fortuna fuit fortaſſe, & culpa malorum,
Cœperit eſſe meum hoc alieno in crimine crimen.
Me ne haud mouiſſe, aut generis primordia diri,
Aut fel inſanum, aut nequeam quod dicere tuto?
Ne læſus lædar, lacerer laceratus: inanis
Exugar: ſaturem riſum fletu, atque dolore.
Quenquam ego vt incuſem, niſi me iam fallere ſuetus,
Eſſe ſui ſimilis, mores & olere vetuſtos,
Quos cum lacte bibens primo ſeruauit ab ortu,
Ille mei cauſſa ponat? ſe amittere gratis
Haud queat: at potius male agendo ſe ipſe propaget.
Cur me non colui potius? mea tempora duxi?
Meme obſeruaui tacitus? mihi denique vixi?
Non ſatius: ſua cuique ſibi ſi facta relinquam:
Ni mea ne dubium incutiant, cauiſſe, pudorem?
Haud tamen amiſſo hæc animo, tardoque voluto.
Nec ſi quid patior, fero continuo: populare eſt
Hoc aſini, ſub pelle hominis latitantis inani:
Sic tamen, vt neque lætari, neque ringier: etſi
Res poſcit, quaſi ſit nolis iniuria talis,
Præmium vt incenſa certum videatur ab ira,

At [illegible]

Nugacis pica quaſi ſic miſer oua fouerem:
E quibus excluſa ſtreperent hæc carmina nugæ.
Quoque magis dolor vrget atrox: magis vrget anhelo
Muſa tumens verſu. atque vt credas: nonne vides vt
Coxones numeri laxa compage vacillant?
Verum vt dira dolor res eſt, & Stoicus in quo
Longe dignior vt blateret, quam diſputet in quem:
Eſt tamen id peius; quod rancida noſtra cuculli
Vociferantur, id eſſe Dei venerabile munus:
Atque iis, quos is amet, ſolitum hanc mandare ſalutem:
Quæ (precor) illis eueniat: caream hoc ego amore:
Non hoc, quo potior: puram ſine crimine vitam
Qui ſpirat: ſeſe inſinuans, commiſſa remittens:
e repetam, prohibens: cumulansque bonis bona de ſe.
At quæ continuis concita elementa procellis
gladiantur: & vt quatiant, quatiuntur, acerbis
girata odiis, variis complexibus arcta:
hodie, ſeu cras diſſoluant vincla, neceſſe eſt,
ita ſic fiant dubia vadimonia vitæ:
certa eſt morbus ventura ſponſio mortis.
particula: impendentis mortis imago:
ni mauis fauces, & limina leti:
a quidem. tractu nam temporis ipſo
amur. Ibi momento cernitur hora:

De inuido quodam Medulo.

im, Braſſace, velim, quod velle decebit,
um, me poſſe magis, ſed velle minus, quam
m, quoniam credo mihi nil pote quicquam
i, me cum colluctor ineptus,
na rixor de cortice. verum
e viuendi ſita nota medulla eſt,
, ſi qua eſt iniuria facta;
n animum ſcuit nil tale merentem:

d

Quin,

men & tum alia ex apothecis eruta cali
hauſiſſe ambroſii de voce Platonis.
tur, quæ Fortunæ ludibria rident:
nt pauca, & multa haud faſtidia portant,
co ſale, cum veterum grauitate Latina,
s ago: faſtumque & ſtemma remitto
capiant, quibus hoc ſolum extulit auram
is, & exciuit ſub pectore regnum:
ue metum curis, mentemque reuellit:
ue foras animum, moreſque ſequaces.
em implicitum inſanis hoc nomine vinclis
iorum me aliena ætate tumentem,
m ſummam rebar debere putari,
veluti data ſit mihi opinio mundi.
aliquid qui me eſſe neget, tum vapulet. o Dii
es. quanto melior mihi vita parata eſt,
um me collegi, animumque repreſſi,
luque vagum, erroremque reduxi.
o, quæ vates canere ante ſolebant:
nimi victus, fameque famelicus, ut me

[redacted]

Studium veræ vitæ.

Vide pater bene quæſita, parteque quietis,
Quæ ſociata pari cum maieſtate ſerena,
Sola poteſt hominem facere, & ſeruare beatum:
Aſpice quam læto ridens Zephyritis honore
Frondiferis fæcundum in ſaltibus æthera mulcet,
Coniugio aſpirans cæli, terræque parentis.
Nam ſimul ipſe toro demittens ſe vuidus alto
Iuppiter in gremium effuſus Telluris amatæ
Implet eam, reparatque nouum genitalibus æuum:
Fœta renideſcit tempeſtas fertilis anni,
Idque adeo hoc etiam, quo te, Braſſace, ſaluto,
Muſarum ſoboles, hoc munus amabile carmen,
Feruet opus tenero perculſa mentis amore.
Illam dulcis Amor tinctis in nectare telis
Perculit, eque ſuis proprias attexuit alas:
Inque tuas quibus acta manus, perque ora volaret.
Omnia nam quæcunque vides, mare, ſidera, terras,
Aeraque, omnimodis meditantia ſemina formis,
Frenat Amorque acuitque, agitans primordia aduſque
Finis ſepta, notaſque ſui feruoris iniuit.
Me quoque ad effœtæ repentem limina vitæ
Vltima, ſuſpenſum regni melioris amore,
Solicitatque, premitque, nouo permulſa lepore
Carmina ſufficiens, & vult ſupereſſe labori.
Haud tamen abductum ad fracti diuortia cantus
Captiuum tenet illecebris: quas cultus inani
Vanus habet ſtrepitu verborum, aureſque fatigat.
Sed ſuaues numeros rerum conſulta medulla
Implet, præcipuis opulentans carmina dictis.
Ipſe ab ſegnitie mediocris ad acta laboris
Ex ſinuo ingenium pennis ſublimibus aptum,
Curarum tenus: excluſa vt ſint otia, & æque

[redacted]

Heu luce caſſum fulgida clarum genus
Turpi cruentus obſidet cumulo cinis.
Cui militaris ſupplici ignouit manus,
Animam petitas inter exhalat dapes.
Fas omne ruptum eſt, & pium. probitas iacet.
Vtinam iaceret: ſorte at exacta exuli
Phlegethontis huius horridas linquens ſpecus
Fugit, abiit, receſſit, ac reditum negat.
Elementa ſcelere victa: vita empta eſt nece.
Quid amplius vis? quid moraris? & licet?
O terra mater, O maria Nereifera,
O pulſa pictis alitum pennis ſola:
Audite cæli: audite vos caui ſpecus;
Quæque ima late lubrico liquentibus
Subter latebris rore completis vada.
Et tu verendi conſcium ſilentii:
Cum prata noctu roſido vultu madent,
Orbiſque tacitis ſub coloribus latet;
Cuncta intuentum ſiderum frequens decus.
Propter nouercæ copulas, nati graue
Patri imputatur funus: & viuit pater?
Gladios ne dicam? an iudicis falſi minas?
Sicas? venena? an omne pœnarum genus?
Latices nocentes? noxias Cereris opes?
Minus tremendi Tartari periculum.
Saxum, Rotaſque, Vulturis dapes iecur,
Tetricum trifaucis Cerberi latrans caput,
Aut ſi quid his monſtroſius quicquam eſt, putem.
Huc acer, huc Iambe, feſtina, impete:
Sed qualis olim Scenicis Graium choris
Ferox olentem felle ſparſiſti caprum.
Quæ prima, quæ poſtrema ſacra manibus
Archilochius dabo? aut perirato ſeni,
Qui claudicante fortius currit pede?

Pudet, pigetque Sortis humanæ, pudet:
Meque inter hæc, non inter horrendi maris
Vaſtas arenas, atque ſolitudines,
Omnem aleam extra generis humani ſatum.
Men' pallor orbis liuidus metallici
Natum, & vocatum ad alta, ſolicitat virum?
Domeſtica hoſtis, atque iniqua fœmina
Fruſtra receptis ſpiritus ſeu notis,
Libidinoſa perditum franget face?
Sanctum cruore Martio mutem otium?
Lætus valenteis cæde patrata manus
Nefas iubenti Barbaro oſtentem truci?
Nidore menſa capta libertas fleat,
Putidos inepti contremens nutus Heri?
O qui ſub hac nitente cæli fornice
Ferox ſuperba dote ſtipatus, ſedens
Ætatem inani gloria illuſam foues:
Qui te beatum iudice te ipſo ſtupes:

trmurante prata findis riuulo: vt
ies, inuitatus ad ſomnum, reus
ruulenta morte paſtor occubet?
l mihi decorum lucidi ingenij ſtatum?
l expedita munera obgannis manus?
iam tu, vt in ſe vertat has eaſdem manus:
me, qualecunque, lucis intima
dis veneno ſiniſtra fœdaſti. Neque
oſtis hoſte maior eſt homine hominis.
nne prodere? aut quid eſt, ſi non id eſt,
n furenti, ſpicula inſano dare,
lex ſuaſit, aut decus vita probum?
ille iactabundus, ac ferox, ſimul
ante pugna Marte ferueret, truces
ulentus Hector ſanguine aſperſus manus?
re Achilles rictus infami, inſolens
rum aceruos ciuium aſpectat libens?
s tibi illas occine, haud poſthac mihi.
mos at inquis vt Deos cognoſcerem.
tus deorum quiſque ſub ſcientiam
ram cadit? quis vllus illuſtri via
fica rapidi limina aſcendit globi?
rnus adeo eſt, atque contemptus Deus,
is v[illegible] u excitetur ſordibus:
ille fiet vnus e noſtro grege.
(quod extat verius) purus, grauis,
s, ſeuerus, gratus, immenſus, pius:
rum hæc quis audit, aut videt, fœdus, leuis,
x, iniquus, dirus, anguſtus, ferus?
rſum igitur alio tendit ingenii vigor,
m vt deſtitutus lucis æterno bono
ns, videnſque millies pereas miſer?
rtium orbem liberalium canis
ntaque alia. At adde nautæ inſaniam,

Ah quid tenacem memoria exprobras fidem?
Aut cuius vſus, nullus: aut ſi quis manet,
Curis acernos acribus plenos dabit.
Vt efferis Aquilonibus redux furor
Ciet hyemes reterrido fultus grege:
Leuaque gelidum nocte contriſtat polum:
Sic expedita ſub relapſo tempore
Memor ſubactam retrahit in mentem mala.
Quid perſpicacis lumen huc prudentia
Affers? quod atra euenta, quam premant prius
Nemis oculato pectora veneno enecat?
Namque vt ſupini curua ſub cliui ſola,
Seu cum virenti colle deducens pecus,
Siue vbi coruſca nemoris exuperans iuga
Perculſus ægro pallidus paſtor metu
Videt furentis fluminis rapidas minas:
Mali futuri mole iam oppreſſus ſtupet.
At mox ruentis fulminis ritu impetus,
Nouamque ſpuma turbine affectans viam,
Feſſi labores vomeris lætos ruit.
Sic præuidentis lumine obtutus duce
Bis eadem onuſtus præcipit metus mala.
Sat ſat miniſter & magiſter omnium.
Occulta tempus aperit, & aperta occulit,
Certas reducens omnium rerum vices.
Ita annus altas orbe molitus vias,
Conuexa celſi ſpatia ſulcans ætheris
Fugiens, ſequensque, idem inſtat, accedit ſibi: &
Super ſe ipſum flexipes voluit gradus.
Quis fultus ater fraude gentili Ligur,
Vaſtumve Atlantis accola exercens mare
Vitabit hæc? quis impetus Thracis ducis?
Quæ vis Latina? lenta quæ Parthi fuga?
Trahensve prædam, vt barbaros plauſtro lares

Vagus

Mollis tepente vere cum halatur dies,
Vbi orba tellus fertili Fauonio
Morientis anni effeta ſuſpirat vices,
Colleſque picti primulo diluculo
Recente rore, quem recens premit dies,
Vineta læta, penſiles vuas fouent:
Quæ aduſtioris ora ſolitudinis,
Inerſve ſopit pigra cryſtallus vada,
Rigens coercet frigore Arctoo gelu:
Te fatum edaci dente ſectatur ferox.
Metitur atro ſurda mors telo fugam.
Nonne hoc moneris, quoque te vertas, vides?
Seu purpuratis territas populum minis:
Seu purpuratas metuis e populo minas:
Ætas fugaci decolor ruit pede:
Vires relinquunt, in nihil perit calor.
Huc res tibi reditura, qui ſpernis Deum,
Qui peierati iura contemnis tori.
Cui temulento Bacchus, ac Bacchi comes
Regno ſuperba Cyprio incedens Venus,
ſeruum lupati dente frenarunt caput.
Quid ergo liberum autumas? Quid liberum eſt?
ſſe in vorag[illegible] igneos flamma lacus
ere? exilire poſſe dexteras pio
taminare, & abſtinere ſanguine?
oc leæna ſæua communi ſibi
bis, at nec mentietur, indole.
rus olim toruus armenti parens
molle fronte pruriente mugiens,
etulcus arborum truncos quatit?
oc, quod ipſa præſtat hæc nobis manus,
dia dona nos mentis regunt:
g[illegible] ta cætero animantum gregi.
Zephyri fluctuant nixu ſata:

Forim-

[illegible] alii particeps mens halitus?
Hanc ſedula non vindicant apes ſibi?
Priuata quæ res hominis, aut quæ publica
Perfuſa tali luce fulſit, vt vias,
Vt temporum viciſsitudines, vt &
Aduerſa bella, & proſpera, & pares fugas,
Et diſpares, & Martis euentus truces,
Sentiret æque, ac mente fundaret pari?
Ciuilis ergo ius ſupercilii obiicis?
O Sortem iniquam, o fata fœda, & aſpera!
Natum eſſe talem, vt imperem necem mihi?
Non conſtituturus lege dura Carnifex
Vt cæde facta vetere, patretur noua?
[illegible]uod plectis, hoc committis? Heu ferum genus.
[illegible]media morbo victa natura graui:
[illegible] atrociora, ſi vincunt, vigent.
[illegible] ſit tantum alio ſcelus?
[illegible] ambitu,
[illegible] hoc dubitem miſer.
[illegible] ſtulte, iactas: vt tibi
[illegible] ſcitas opes
[illegible]

At tu ille tumidus, atque coopertus dolis
Sudas aratra, aut vellera attendes, ſimul
Albente cælo Lucifer roſea manu
Candore pingit igneo valuas Poli;
Aut ante lucis aureum decus, feri
Latronis auida tela formidans fugã:
Aut te minores beluas ſequeris apros,
Magnum arbitratus eſſe momentum viri,
Si leporis, aut odora latrantum agmina, aut
Fallentis aſtu ſubdolam vulpis fugam
Vrbis relictis muniis ſiſtas miſer.
Gruibusve, edacibusve turdis retia
Blandi ſoporis dulce munus auferant:
Cum adhuc tenella luce nigricantia
el noctis ora nitente confutat face:
restituta roſidis laboribus
atuta puris candidum diem rotis
l prima cæli perpulit cacumina:
t te ſupina vita, marcidum otium;
at orientis, occidentis pernegat
iſſe ſolis lectulo amiſſo iubar.
Venere turpi ſordidus flamma vapõ
e medullas exedit vorax face.
viperino crine, cincta viperis
Erinnys obſidet Stygia flagro.
c rubentis fonte Vulcani furunt
ntis atri vortices; flamma globi,
icula fundit Ætna, quos Lemnos vomit;
ſta Lipare, atque Auernales ſpecus.
nati; heu fœmine, nec iam viri.
ta pingue ſpirat vnguentum coma:
ores mobilem timent Notum,
nato vertici vt ſtetis ſtrues.
e palmis, hybernum gelu,

tis ater Autumni labos,
s tubarum, iuſſa Mauortii ducis
excuſſa ſunt omnia metu:
ato ſole percuſſus ſemel
ulſit luce vulnificus chalybs.
ninantis fulgur irrides Iouis,
tumidus voce, cur manu ſtupes?
ninacis torua Neptuni freta
hoſti Roma, vel Roma æmulus
ocem cuſpide inuictus manum?
Britannus fluctibus Nereus ſtrepit:
ue mugit claſſe, qua latet, mare.
emendos Vngaro Turcas fero
lto corde te ſperet virum
acri turma collucens equo:
ibero gramine, atque hordeo ſaturi:
er arcta latera ſuccinxit latex.
luro Boryſthenes ſtupidus gelu

Sparſuſque pontus funere excanuit gregis.
Vexata maria? aſt illa formidas? neque
Sunt tuta, quæ timendo? quæ metuis timent?
Pati itur que cadem, qui dedit vitam tibi
Bos incitati tabe confectus ſenii?
Cibuſque fit, quo autore tu capis cibum?
Hæc merita? ſic reponitur durus labor?
Natura iam iam muta formidat ſibi.
An te creauit miſera, vt ingratus cauo
Voraginoſæ cuncta diluëres gulæ?
Cui cuncta parcunt, parceres nulli ſcelus?
uferre munera illa, non gulam poteſt,
ceſſe ad iſta gloria florem rudis.
ig blanda pecora vincis, & cogis mori;
vince: & ipſe viue, quem viuum volunt.
iam vitia vita noſtra, nec ſcelera capit,
ſcelera ſeſe: ipſum & animam exuperant mala.
nere ſedis victa, vita quod facis;
dis reſorpta eſt hauſtibus terra Stygis
a iam ſibi ipſa, quæ fuerit prius:
nunc nec eſt, nec eſſe quo poſſit, videt.
u genus nefandum. Belua, armenti greges,
na terra viſcera, & vetus Chaos,
ſequuntur, ille quæ iuſſit ſemel:
ſequeris? criminis precium petis,
ue non ferenda iam præconia?
nefandi ſupplicii genere vltimo
quam morte, qui morte occubas.
tu te vincis, vt vincat ſcelus,
ſerenum nocte feralis diem.
re, pauperumque viſcere
is, dire, qui iactas opes?
uris, ac ferax decus
renſis, lucidique vberi ſoli;

... uerba luce ..., ſeu ſteriles va...
Cum mane puro pingit, ac rutilat Polum
Seu cum rubenti Phœbus occaſus manu
Iniqua demit bobus adiunctis iuga.
Quoties rigentes eximens annus niues
Latas aprico reddidit luces Ioui?
Et nulla ſulcos ambit operoſos Ceres.
Molles vt importunus Aprilesrigor
...eurit: vt hiemis horrido ſatellite
...ieta ſpolia plectuntur Autumni ſenis,
...nguet ſoluti ſuda temperies Poli:
...uando torpidum hiſpidis flabris gelu
...dus reſoluit aduena tepor pede.
...ſuque Boreæ ſtrictus infami liber
... iniquo penſo vt impoſitas agris
...at operas: ſpemque mentitur ſeges.
...per agrô languidos euocat boues?
...efectos mane cur reddis iugo?
...ſuetis arua functionibus
...ſquallent, ſentaque informi ſitu.
...us auget fertiles glebas labor.
...rema fata nos Mundi n...
...um monſtra conui...

Alitna ſpolia? ab vita ducenda eſt in hoc?
At non it arborem, arboris ve germina
Natura deſtituta fugit, vt foris
Vita adparanda dona conquirant opes.
Aut cum ſuperbus floridum cornu exerit
Vernante vere Taurus, aut Aquarius
Serum refuſo Cymbio infeſtat polum.
Aſpice volantum plumeum, ac pictum genus;
Aſpice feras, mutumque Neptuni gregem;
Quam libere agitent, quamque nil peccant tui,
Illis perennis limpidus fontis liquor
truire iuſſus. viridas illis ſpecus
atura mater excauauit, vt foret,
i ſe leuarent languidis laboribus.
virentes herbida ripa tori
ya parentis aemulam gemmis cutim
uere; ſiue ſolis aeſtiui fugam
re, tepido ſiue apricari ſolo.
e furentem, atque opibus inhiantem impiis,
umque nugis concatenatum meris
es tyranna cura; nec linquet prius,
male ominata barbari in caeli loca,
rca ſcorti ſceptra mutet: aut ſacram
is auri caeca transformet famem.
atum murmure hyberno ſalum
quentes frementibus plangunt Notis
litas mentis ancipiti bono
iſtere male habitas detes necant.
oſtos vltimi Poli ſinus,
is Teſqua ſola Caucaſi;
ſi tremula Neptuni vada.
is vt caeteris careas, ſequi
, miſerumque tondebit iecur;
ma mentis alta munera.

...itrum dabit: ergo paciſcitur Amneſtiam
...,tuto ireliquat vel noſtic Toloſa.
...m metuas: nil ſicam, nil ve cloacam.
...endit natum monacho turpiſſima mater,
... digitos iugulatū clivia curis.
...ugias cornix confeſſum eſt, ſterte vel annum.
...tur adeſt: rogat vltro te, vt rationes
...patres. In ſumma nil tibi deerit.
...nummo ſubtrahet ipſe,
...ſaciat meliorem dragma peculi.
...cur vterno, niſi qui inceſtum canit: atque
...aut fraudes, aut proditiones.
...ma diuis, quæ Agamemnone ſpreuit Achilles
...ſpondente, habeas falſum tibi teſtem.
...,non pretio iudex corrumpitur. Aurum
...re, putumque ſolet. Mera puſtula cuſi
Neutrum tibi falſificabitur ære.
...ula: non ſtrepero turris damnata fritillo
...calum, quod non deſcenderit vltro

Iſte canet, cui pura manus, cui pura ſupellex
Non nitet immerito pupi diſtenta cruore.
Nil attentauit; vadimonia deſeruit; non
Prodidit hiſpitium, Diuos non corde laceſſit,
Minxit in effœti duplicata cubilia patris.
Illi res igitur propior iam facta periclo eſt.
Vt nemo canat, & ſatyrus toto exulet orbe:
At nos, tranquillæ articulos qui nectare vitæ
Curamus; veniamque damus, petimuſque viciſſim:
Qui quod erit, quodcunque erit, hoc ſus deque vocamus,
Et permittimus, vt ſcribas, contraque rogamus
Me fatuum, ac ſtultum, & vanum quem gloria ſtringit.
Nam quare ſcribo, niſi qui legat? Aufer hoc, inquit
Quidam, mi nihil eſt cura hoc. tamen optimus idem
Appoſuit titulos, & propria nomina libris.
Verum illud moneo, atque rogo per amicitiam, quæ
Omnes commoditates vult præferre ſodalis;
Ne ſi tu occipias deſcribere, quæ fugienda
Eſſe doces, dicas dicto, factoque fuganda.
Multa mihi fateor vitia eſſe. at plurima longe
Me didiciſſe ſcio ſatyrorum è voce procaci,
Quæ nunquam audieram, nedum feciſſe fatebor.
Is quem emendabat, non eſt correctus. at iſtis
Quæ neſcirem ego, tum nequam ſum factus ad vnguem.
Et tu in Ariſtophanis pueros ſudare iubebis?
Phy. Græcis licuit. nunquam decuiſſe licebit.
Pulchrum exercitium, & præcepti maxima laus hæc,
Claris, & puris verum deſcribere verbis.
Nec bonus eſſe quit illoti ſermonis amator.
Dimidium facti, ac rerum eſt vis ipſa loquendi.
Quam melius fuerat, tota hæc intacta vacare?
Diſſimulare? crucipeſſum demittere, & orco,
Quam librum, atque animum tali mactare litura?
Actutum hinc, nihil horum in noſtrum immiſeris aurem.

Vnum atque alterum eram ſpatium facturus in vmbra.
Quem vacuum ignauo mulceret Sirius æſtu,
Lentus more meo, & paſſu ſuſpenſus inerti.
Ecce tibi ſatura inſanorum ſanguine Irudo
Garrulitate leui nulli ceſſura cicadæ,
Quid fit? ait. ſtatur. video. ſed inania veſtra
Officia vt mirum eſt cognato in tempore mortis
Ceſſare: vt tacito dormit Libitina feretro.
Quid vos laruigenæ, morbi, mortiſque miniſtri
Carnifices diri facietis, ſi bona veſtra
Pendent tota malis alienis. Augur in vrbe
Templa ſacro lituo deſignat. venerit vnus
Veſtrum: obſeruatum de cælo clamet: vt ille,
Qui monachis primo de mane occurrerit atris.
Si miſerum eſt nobis ſit nobiſcum eſſe: quid id ſit,
Quod vos eſtis? ab impuris monſtra impia fatis:
Non impune modo vos; ſed mercede necantes,
Nil niſi ſtercora, nil niſi dira cadauera olentes.
Et torques collo, & digitis grauis annulus errat:
Quos boia, & laquei potius ſumma è cruce latrant.
Eſto. Aliquid poſſis dare, quod te poſtulet vſus.
Quis veſtrum ſtuduit ſapere, & ſentire quod ex re eſt?
Pars aſinis, ouibus, capris, porciſque relictis
Sacrifico ſat habent tempus ſeruire biennii.
(Vt caluus vino pumex, vel ſpongia, vel crux)
Sex ſeptem verba vt diſcant ſine lege profari.
Mox vt ad humanum ſe audent conferre macellum
Mula onus inuiſum ſuperis, Orcique Tyrannis
Stercoreamque manum, & callos ceruicis inaurant.
Callos, qui ſacco facti, corbique ferendis
(Vt Caluus ſolitus oleis portare fimetum)
Pars vix prima elementa feri ſub verbere lori
Guſtarunt: propria exturbant de ſede magiſtros,
Et ſe ſubſtituunt: ſic gratia prima relata eſt.

Mox

Tum requieſque, laborque, & præſcripti conatus.
Quid non? omnia, quingenti ſunt plus minus. illos
Ororoges: tali noſtra dicent ope morbo
Exemptos, capere hinc iucunda munera lucis.
Credo ego, quod ab auo promiſit mater Achilli:
Quod ſapiens etiam Prodicus dedit Herculea vi;
Euenisse mihi: manifeſta vt pernicie mi
Gloriam emam; atque pari penſem virtute labores.
Quæ cauſa eſt; vt ſæpe rear mihi cælitus illum
Demiſſum ab Iunone fera. Nam ſponte remittit,
Atque abit: & redit interdum demum altero ab anno.
Ergo nihil facio. Males, & viperà, & vrſus
Ridentur: fomenta ſilent, oleique liquores.
Interea libri. Hippocrates, fiduſque Galenus
Interpres. Plato, Ariſtoteles, Ciceroque, Maroque.
Nam reliqui (dicam?) quaſi ſunt bellaria menſis.
A meipſoque nouum ſuffuror Cæſara Cæſar.
Nec alium mihi propterea bonus obiice vultum.
Vox eadem. Non idem animus, ſed maior & exlex.
Inter pauperiem ſtat caſtigata ſupellex
Caſſitero ſplendens vili, argentoque minuto,
Inter Fabritium, & dicentem in Apolline cano:
Auertunt hiemes aulæa vieta furentes
Cum lucente foco, lignis qui ſeruit inemptis:
Lintea iurabis nunc, nunc à fonte referri.
Parca gula, & quam Burdigala deridet alumnus
Ridendus. Famulis longe vnctius eſt cilibantum.
Sic per tranſennam Bacchus me ſuſpicit. ille
Decolor in fatuis Acheloi deſipit vndis,
Carne ſatur pauca: piſcina auidiſſimus: ouà
Odi, tanquam epulas monachorum tartareorum;
Ne oſtentet clunes priuis gallina coquinis,
Ficatumque iecur ſeruatoru Capitoli
Nocte ſilens nigra, flectit cum cætera turba.

Porta patet, cunctos admittens. Hic male guttur
entat mihi, quod depaſta eſt Indica peſtis
cidulum eroſa raucus de nare locutus.
aco ſua vota facit: ſic lignea nata
ula. nam fuerant de duro haud vltima ferro.
r inexpleta clamat tormenta podagræ
iculus. Tibi opem vis ferre? mi inutilis eſſe?
ualuit tamen; atque artem ſubſannat inertem
ori. Accedit vidua, aut pupillus egeni
re, atque colu. Vitium cauſſata crumena
rat anus noſtros non auſam tangere poſtes,
enſe veritam, ne non intraret amice.
cui fons gelido præbet de nomine nomen,
uuium fundis, nummorum rauca Celano:
c ego non ſolum trepidos non aufero nummos.
in vltro exhibeoque libens, & pharmaca ſoluo.
Hoſpitibus faueo: tecto foueo peregrinos,
eſte, & ſi quid reliqui Fors improba fecit.
Templa odi. Neque enim templi ſpurciſſima quicquam

Villa, nemus, riuus, propinqui pictus olitæ
Hortus, & in ſero Phœbi Garumna receſſu
Inuitant. libri aut pro libris liba cerebri.
Cumq; volutari noſtras tam rideo nugas:
Et mihi ſum, plauſuſq; actorq;, & ſcena, theatrumq;;
Et quicquid miſero famæ luctamur amore.
Cætera contemno, ſpernoq;, & abominor. Vrit
Sola animum inuictum rediuiua fama corona.
Ambitio infelix, & habendi inſana cupido,
Quæq; truces olim furiare eſt auſa Typhones,
Inuidia atra, pedem in noſtras nunquam intulit ædes;
Nec curo, quod non fabellis inſerat, aut me
Rauca crepet tonſtrina, ſenacula fœmellarum.
Nec quod me Iouius patrijs non pingat in armis:
Nec quod me in cenſu numerat Cacus aratorum;
Nilque à Scaligero nebulo diſcernit Araßum,
Qui dat pro capite exactori bina minuta.
Brenni progenies: & ſi non illius eßem
Ille meo poterat deduci ſanguine. Quid ni?
Cuius vterque parens diuino e ſtemmate: cuius
Tot tantis ataui regionibus imperitarunt:
Brenni progenies Brenni in prediuite regno,
Quod precor auguſti creſcat ſub nomine Regis,
Pro capite, hoc, quod Muſarum ſacrauimus aris,
Gallica quæ raris celebrarent facta triumphis,
Pro capite hoc, quod Mauortis deuouimus aris,
Quod pro Francigenis tot paſſum eſt vulnera regnis:
Annua pro capite hoc, hoc, vectigalia ſoluo.

Conuiua.

Quod nomen, quodque officium ſacrum fuit olim;
Principibus ſociumque, & regibus & Polemarchis
Admiror modice ſic quomodo cætera. Namque
Execrator propter faſtidio ineptos.
Alterum ab infernis reor exiluiße barathris

t.ſimul hic alij conſedimus, ah ah
is lauti nomen captare, palumbum
vbi poſuit, non coctum clamat: & eſſe
endum. Miſer ille effertur inanis
exequijs in condum: vt craſtinus extet.
tum appoſuit ſed non ſemel. Interea ſi
Veneto macra hic gallina ſecatur.
uem dici, ac teneram, raroque ſapore.
um pullos excluſerit. Eſt eadem vox
& dignam clamabunt pontifice. illi
iam miſſa eſt gallina, iniuria facta eſt.
emini temetum æſtu, caldumque, & aceſcens.
ſtendis te neſcire hanc generoſi
vini, ſolitus potare ſalictum.
ibi quod famulo donaßem forte domi, vel
m catulo, forte abieciſſem & in ignem,
nquam precioſo pignore honorat.
ſatur, aut paruo, prauove cibo; ſic
lis epulas, & dentes dentibus vltro

Et pullum in medio porri, cepaque ſepultum
Cum Bruco intingente manum fœdamque nigramque,
Aut obſtetrice a cunis veniente cruentis
Diſcupio, & ratio eſt ratione valentior omni.
Eſſe meum mihi me, & vulgum damnare profanum.
Qui liber quando eſſe queat, ſeruire laborat.
Martis imagine emas gratis quod vendere debet.

Pater.

Pauca tibi narrare volo, quæ dicere quondam
Mi ſolitus Iucundus homo integer, acer, amußis,
Fermentato iudicio, ingenioque ſubacto:
Quem velles vidiſſe adeo, atque audiſſe loquentem:
uclides, & Vitruuius cui cedere poſſunt.
am geminos poſuit pinguis tibi Sequana pontes:
pleuitque alias immenſis molibus vrbes.
inc mihi Phœnicem, linguaque & moribus, autor
ta vtriuſque pater dederat conſultus alendum.
Stultitia eſt patris natus, ſed prodita quantum?
amen ipſe videri vult ſapientia nati.
d non ille miſer pro illo dicitve, facitve?
it bellum Eois, Soliſque cadenti
ſque ac velis fatis fugientibus inſtat.
t opes, vbi mors laqueos ſubtendit apertos.
li, non Neptuni vireſve minæve
nt. Non abſiſtit ter naufragus vndis.
inhiat foſſa vaſto telluris hiatu,
non tegitur felix operoſius, atque
eges ſub Pyramidum ſtructuris.
d enim eueniſſe poteſt felicius illi,
cere ex auro thecam? quid? quam defodere auri
, & condire illo ſibi aromate corpus?
de furtis, terraque marique, rapinis,
dicam? periuria nectar in ore eſt.
quam vacuum veſtit ſpecioſa lacunas

Bra-

... faciam? ergo mihi ſit ſeptuplicanda ſup...
Es de:ecti animi, nec ſedes conuenit alta.
nihil es, nihil eſſe velis, ego perpetuabo.
c faciam: & plus. ſi potero. Fortuna fauebit.
c ius: hac lex ſola: Quod vtile, vt hoc ſit hone...
miſeris cum Philoſophis plorare iubebo.

Otium.

Libertina prius Romana incommoda laurus
ibus exſcripſit. Tali inſtigatus odore.
mque hoc eſt ſatyris vitium ſatis omnibus vn...
aſcriptum aliis deſcribant carmine carmen,
e nouas veteri tumefactent carmine buccas)
explicuit dilatans acer Aquinas:
cum, & carrum, atque integra rupe columna
c tamen eſt leue, nec praterquam erronibus, a...
erſus faciunt lymphata vagantibus, acre
um tolerare. Domi quis nanque ſedere
t, ex alta turbamque videre feneſtra?
s ditaturi ſunt pingue macellum:
es fugere canes, dubiamue ſecurim:
e dedit inque pedes, inque auia turba
, vt Molinus, panno, ſectave crumena.
ue facta queri ...

Cruſtula, Caſeomaza, tomacla, epityra, turunda,
Alec, quem putrem captiua Bononia miſit:
Et ſale viniuoro mordax Tunnilla Brigantum.
Aut fatui, aut medici portenta inuenta ſceleſti
Peſtifera: vnde queat nummis ſe explere vorago.
Omnia quæ & Phœbo ingenium furarier auſint.
Et mirare, bonum nequeo ſeu pangere verſum,
Siue Stagiræo ſuccendi afflatus amore?
Vnum, credo, meis accedit peſtibus atris
Solamen. mihi quod rauco clamore cuculli
Caupones furtis animarum, ac cæde nefanda
Inter ſe. fœda tetraque libidine putres,
Laruata ſpirant burnices, mera cymbala mundi
Rancida neſcio quæ media de nocte rudentes
Diſplodunt ſomnum. Hoc vno poßim eſſe beatus.

Machla.

Non tota es, velut illa in pyxide condita Lyde.
Iam bona pars ſuber, capitur quod pyxide nulla,
Semipede oſtentans maiorem nocte diurnam.
Iam tomenta femur mentita famelicum, inane.
Nam barathrum, & barathro quod prominet atq; propendet,
Quæ pyxis, quiſnam puteus, quænam camarina,
Quæ capere. aut celare queat camarina Mephitin?
Sed bella es: ſed conſilio dictante pudica.
Quæ ſuperes canibus: quæ reliquiæ es monachorum.
Solus non tetigit, qui noluit, atque notauit
Proſtibulum integrum. ab te quis ſine bile rogari?
Quis mentis compos poterit ſine bile rogare?
Sed bella es. Naſus Germani forma camini.
Infirmes oculi, Bacchi ſed lumine fulti.
Labra velut cruda mula, ſcrofæque ſubantis.
Mentum, quo minor eſt Pindus, Parnaſus & Oſſa.
Frons perfricta diu. rugas ſed tollere neſcis,
Rugas, quas implet Veneti ceruſſa laboris.

ıiem infamis Baryano linquere litis.
cunque ferox è Lemouicis ſaxetis
fame exacta exaturatur ſanguine noſtro.
quid facias? pretium eſt patientia: lucrum
e. Nam lacerat ridens gens impia. at inſtes:
ı: impingetque dicam tibi Stellio dirus,
ıe lupus nunquam viſus laceraſſe lupinam.

Caluus.

bara quis neſcit larua conuicia Calui?
venatas ſpurco quas fuderit oſſas?
re fori in medio buccas ſufflauit inanes?
ntro grauida tumefecerit orgia lingua.
um eſt, quod gannit: temeto ignoſcite ciues,
it quoties oſtreoſas murice ſannas.
ue gingiua viduata ſedilia putris.
a, qualem fleret ſibi Ploxemus eſſe.
ſimilis. Quid enim damnatius illo?
ı cui natura negat. Qua inuita animarum
ıis è concilüs ligiſſe caninam
v, & nautis notum, & cauponibus eſſe.
ı qua nobilium latratibus aures
ı queat. nihil illo latius, vnum
de doctis valet offendiſſe ferox: quem
: liuiſque oculis abſorbeat, omnes
infenſos ciues: niſi ſalgama quorum
ieu merdam & ieiunia olentia ſoluat.
ı infeſtus grauis, exitiabilis, amens.
ex Aconu collectam dente ſaliuam
r mendax fama depaſcitur artus.
tra pretium: fortis cognoſcere vita
limenta: & qua ſacramenta futura
auſpiciis hoc militia: quibus vmbram,
rum agg· eſſ in. eſt pecus hoc augere malorum.
ıpiò è pluuis caſa ſtat ſuffarcta maniplis

men blandum, & paſtoris habentem
n eſſe hominum: pecudes deglubere tete. Ergò
bella tremit de paſcali, atque ſolote.
a, quæ hos humeros virgatis ſtriglibus ambit,
tincta meo eſt: eſt Chriſti ſanguine tincta.
tra fuit: ſudo nunc tetrior hirco eſt.
lupus hac tegitur: pecus ante fouebat:
(eſto) ex viduis, ex horridulis pupillis
,in templa eſt illatum. Hic candidus error:
uid templum eſt. vetuit iurare per illud,
on deberi. Deus, inquit, in illo eſt.
templo, quod dones militibus: queis
egibus iugulatis, dite, triumphum.
imilem? monſtro qui regna trifauci
rrendum? non, non. Nanque ille fidelis
la fides hominive, Orcove, Deove,
otius. Nil viui, ſumma: Cadauer,
ingluuiem ſibi ſanguine farciat hauſto,
,nec diſſimilis tibi fœmina. Nanque
uod dico (ſcelus) quod dicere nolo.
on poterit niſi tui viceſima demum
rrerit. Iccirco cum pauca rogaret,
n eſt admiſſus filius: atqui
o, & mundi ipſo generoſius ab auo,
s, & exacto bene iure peritus.
t centum titulis Serapica beatus
egere ignarus, ſed cætera doctus
mouent picantes orgia mithras,
ludus, quin laus miſcere venena.
ero quondam ſubitractus aſello
ſtrigili, & palea ſtabularius; vſque
o, vt lecto caperetur herili.
Glanii, aut matula Glanialis adito.
x. dabit ille annos, myſteria qui dat:

as interponis. quod ſi taciturna
s vorat penſum orandi: Mens obruta turpis
lupa abducit ſpatiatum ad inane cerebrum.
um vota Deo per teipſum ais eſſe ſoluta,
raeterea tantis de verſibus addas,
eciſſe ſatis te, Battale, credis.
rea crudum monet octaua hora. Equitandum eſt.
adeſt, aut mula, aſinum qua geſtet inerte.
ilam fertur portare ciconia matrem.
n empta eſt. nihil eſt. Phaleris ſine, & orbibus aureis:
era tantilli ſunt ponderis, ac momenti.
fœtidum olens tetro centone lupanar,
que manu fatalia cruſtula tractans,
ris vacui, ac maleſuadum vulgus adorat,
ſpurium polluta ad ſacra miniſtrum,
ait: ſtruitis qui ſciſſa ſepulcra Prophetis,
. teſtes eritis de crimine patrum.
qui pateris catamitum aſtare canenti,

Medicus reguli, aut dominæ.

Scire volo cauſam: cur vis me intendere morbo,
Vnde aliud nequeam, niſi mortem conſequi acerbam.
Nam peracerba venit vel poſt triceſima rerum
Secula, ſi non eſt morienti ſæpe vocata.
Quam vt fugiat, perimit dirus gladiator amicum.
Quicum ſæpe famem communi depulit offa.
Quam mortem vt fugiat, ruit in mortem ille, inimicus
Cui tergum premit: & ſaxo ſe deiicit alto:
Quid me igitur fiet, cum tu me incluſeris aulæ?
Diues eris: me igitur tu me incluſeris arcæ.
Quidnam Cæſar aget? prouentus computat. Ergo
Diues erit. Mens, verba, animus, manus, omnia: nummi.
Illi ob ſeruitium eſt herus, aut hera multa daturi.
Iamq; dedere. Atqui liber ſatis eſſe ſibi olim
Dixerat. Et nunc magniloquus ſe miſit in Orcum?
Mentio philoſophi eſt vbi nulla, & nulla poetæ.
Quorum diſtentis clamabat nomina buccis.
Nec pudet? at pigeat ſaltem vel carceris atri.
Sic nunc, cui vita minimum ſupereſſet, abiuit.
Vnde fugit ſapiens? vbi ſe dolet eſſe moratum?
Non regem auguſtum, nec ſtemmata regia tango,
Nec proceres alios regni, regiſq; miniſtros,
Si ille probat: quæ garrulitas agganniet audax?
Sed veneror claroſq; equites, equitumq; magiſtros.
Ille mihi deſignatur cui faſtus anhelat
Intolerabilis: & præ vno ſe deſpicit omnes.
Ecce dies abit: & torquet mihi viſcera ventus
Collectuſque fame, & ſordentis fæce catini;
Quin pranſum imus? at at nimis es tu ruſticus: Exi.
Nondum experrectus dominus. Tun' fercula prima
Afferri tibi mendico, atque aliena ſequenti?
Sat tibi ſi domini, dominæve liguriеris ius.
Ecce tamen ſurgit de lecto. adeunda. ſaluta.

Potat inexpletum Baccho ſpumante, merendam
Multiforem ad buxum, tum miſta ad tympana demens
Audet inepturiens crudam ſaltare culinam.
Sudor adeſt, ſi ceſſandi ratio vlla ineatur,
Cæſaris arbitrio. ſumoſi præmia rictus
Ruſticitas, ſenium. vix abſunt verbera verbis.
Quid referam? variis cum diuerſoria mutat
Aſturconibus, aut ciſiis ſub ſidere Capri
Nocte pigra, curtæque macerrima tergora mulæ,
Solicitata tibi atque oblita meare tolutim,
Succuſſant. Ructas maleolentis murmura vappa.
Et quo olim vatum noras ſuſpendere inepta
Carmina, dependet concreta ſpiria naſo.
um longe hoſpitium: vel nullum ſæpe. roganti
ies) reſponſum eſt. Maius nunc curo. Caminus
l nullus, vel nulla etiam tibi ligna recepto.
erea Boreas memorem facit eſſe querelæ:
bi lucentem tranſmittit tegula noctem
no, qui aſtrologus tali ratione voceris.
Quod ſi de libris, librorum literuliſve
tias aliquid, contra quam vulgus anhelas:
m clames calonem, rura, triremem,
quæ carnifici linguaque, manuque, reportes.

Pædagogus.

modo, quæ ad menſam tibi ſunt ſeruanda, docebo
quibus orator valeas, quibus eſſe poeta,
u. Imprimis libros venerator Eraſmi.
urire potes lingua pigmenta renata.
turba nocens, mendica, liberide calua
r, fruſtra ſeſe decepit inertem,
icerone ſuo ingenium, geniumque fatigans.
is Longolius ſuccum Ciceronis inanem.
ſuccum Cicero. Tibi nomina Plautus
erba habeas, coluit quæ ſancta vetuſtas.

An

Ni velut in ſacris caſſis augenda nouella
Attegra vinum. Decus hoc ſic andruat ad te
Si rapias ipſum. Nec te cariſſa doluſque
Ille Bouinator laciat, perdatque ſupinum.
Nam mendacia ſunt perſæpe antermina veris.
At tu bellutos iſtos ſine ſine caueto.
Semper vt Arcubia vigil, aruſcator ad omnia
His antigerio purgabis flemina lingua.
His foculis nitidus deſtrigoſo efficieris.
Diſpennent, deſlaccabuntque famem, illuuiemque.
His ſuffundatis tibi res ſuper alta ſtruetur.
His ſic nos tonimus: reliqui ſunt Bambaliones.
Sic tibi Dii dent, quicquid aues cincture magiſter,
Vt te intellexi, aut pariter tu forte teipſum.

I CÆSARIS SCA-
ERI NOVA EPIGRAM-
MATA.

IVAM CONSTAN-
tiam Rangoniam.

olim rerum primordia cauſsis,
eque gerunt cauſſa prima elementa vices,
menſum inſinuans ſe ſpiritus orbem
tus omnia mole capit,
meliores nominis horas:
iuit iners fortia membra labor:
ilis tranquillum arriſit Apollo:
e noua Muſa refecit ope

lum veteres aſpirat Nauia flammas
ſ fatali melle venenat Amor.
um auctur us numerum moror omnia; noſtri
o ego hinc poſſum corporis vmbra mori.

Ad Lesbiam.

um ex iſta facie mihi dura tetendit
digna fuit, digna perire Venus.
; Diuum ſed ſi natura repugnat:
n adeo effuſo mors volat atra gradu:
ebueram ſemel expiraſſe: nec vltro
ties fatis ſic ſupereſſe meis.
purea ſoluuntur luce pruina:
odorato cera ſub igne cadit:
domita vexant pracordia flamma:
vafer lenta me face torret Amor.
oties diuinum frontis honorem,
q; in blandis ſidera luminibus:
toties haſerunt ſpicula noſtris:
ue cum gelido ſpes fuit aucta metu.
meri iucundum lumen Amoris:
bi, qualem oculus ſpirat vterque tuus:
reum cœli decus: vnde Cupido
it rapidas in mea damna faces:
rpetui tandem miſerere doloris:
ima vt votis ſeruiat vna tuis.

uare ſe interfecturus, abſtiterit.

ue Dii ament, & diis mihi millibus vna
, Diis magnis millibus vna prior:
luctu captis ſuperauimus annis:
ta potui tadia ferre trucis.
las auſum natura ſoluere leges,
erein noſtros vltima dona rogos,

Riſit

...pacato barbara mutat ...
Quam me ſolicitat peregrina ſpiri...
Quam ſine te patria Lesbia ſord...
Quam ſtupeo: quantus cæli me tra...
Quantaque me profugo diuidit ...
Me trans aerias Alpeis fuge, tranſque...
Nerea; ſtricta pigro qua ſtupet vn...
Huc, vbi perpetuo Phœbi damnatur a...
Atque hiat indigenis perdita terra...
Tecum adſum: tecum trahis in deſerta...
Tecum ſolicito per fora denſa pede.
Tantum ſæuitia, & fraudis commune ...
Cum petis, abſentem Lesbia nulla ra...

Accepto falſo nuncio interi... Rauennati hauſto venen...

Debebam tibi me pro noxa Lesbia: verum...
Vita mea eſt grauior mortua morte tua.
Subtractam tibi te nobis hac reddit imago:
Fingere me nullum nulla tabella poteſt.
Immo hoc heu noſtri monumentum eſt fune...
Ars niſi ſub noſtro pectore nulla capit.

Ad Gam...

Siue vſtum te flammigeris afflabit ocellis:
Seu tacitas animi frigore coget aquas.

Ad Altinium riuulum Patauinum.

Altini pater, hic tenui licet abditus amni
Grandia vix habeas nomina ferre Dei:
Altini tamen argutis placidiſſimus antris,
Altini Euganea rexq; paterq; plaga:
Quid graue, ſi ſalſo tingam tua flumina fletu,
Quoque fugis, refluo ſunt freta ſalſa vado?
Haſce trabes lacrymas captiua pignora mentis
Certa: quibus celeres auctior addis aquas.
Qua tua Glaucilla pedibus leuis vnda ſuperbit:
Et cœlum ſuda luce ſerenat Amor.
Nec timeas hauſtus quæſturam fontis amaros:
Nam domina haud alio paſcitur imbre mea.

Aellæ ſtudium in venatione.

Si fato fuit, vt curſu meus ignis anhelo
Truderet infeſtas corde micante feras:
O fiam viridis fruticoſo vertice collis,
Fulta ve conigeris lucida ſylua comis.
Qualis in abducta fertur Lilybeide terra
Ætna leues vſta paſcere fronte niues.
Aut ego ſub iaculo ſpectarer cornus acuto:
Aut premeret celerem copula fida canem.
Sic miſero mihi præfertur nemus, atque cruenta
Teſqua, & inhumano ſemita capta rubo.
At tu, ſiue odio noſtri ſubduceris: huc cor
Redde, quod in veſtro pectore ſignat herum.
Seu placidi gregis arcta premis veſtigia: ne mi
Captiuo profugos præfer, Aella, pedes.
Siue truces ſequeris animoſo pectore peſtes:
Aptior eſt votis te fera nulla tuis.

Præfert

... niſi Diu. Teleſilla ...
Et domas ignauus muſtea lina va...
Spernis an hæc lucu lenta? magis mih...
Non redit à ſpeculo facta ſuperba ſ...

Arguit noctis m...

O nox, perpetua nox o mihi longior anno
Nox mihi ſpiranti ſurdior vna freto
Non pudet effetas producere longius hor...
Et trahere ignaua non tua regna mo...
Promiſſis mihi ſub lucem vt fruſtreris a...
Optatoque tenax incubet hora die.
Nil agis. & mediis ſi ſe mihi ſuggeret vm...
Afferet à frontis luce ſerena diem.

Fluxa Veneris præmia... diuturna.

Frigida cum tacito mea Circla tabuit igni:
Et ſoluit caſtos flamma inimica ſinus:
O quam rara fuit, ſed quam cito rapta volup...
Quam cita de lenta nox mihi luce venit.
Si perituræ breui fuerant ea munera: quid m...
Perpetua æterno fulmine flamma rapis?

Paſtorali...

Deſcendam Talariſca: pecus curabit Hyella:
Vel fiat rabido præda cruenta lupo.
Attulit Euganea Corydon mihi nuper ab vrbe,
Quid quæ habet Ortigalis? omnia rara. veni.
Quorum nunc etiam quædam tibi, vita, tuliſſem.
Aptius è cunctis, quod placet, ipſa leges.
At vos, qui patrios, Aquilones, vritis agros:
Siccaque puluerea ſtringitis arua fuga:
Flatibus horrificis, aut ſcripto parcite trunco:
Aut noſtras veſtro hinc ferte furore faces.

Nocte deprehenſus conſulit ſidera.

Vna, quæ petiit, nos hac in nocte perimus:
Tam miſere auerſos quæ tulit vna Deos.
Quas ego non cæli facculas, tacitoſque Quirites
Suſpiciens, ſupplex vota preceſque tuli?
Sempiterni ignes, & opacæ noctis ocelli,
Arbitraque, & flammis conſcia ſigna meis:
Nequicquam ne in vos veteres mentitur amores
Conniuens rutilo hæc candida flamma polo?
Aut monſtrate viam; aut, ſurdis ſi conqueror auris,
Ignis hic innumeri ſideris inſtar erit.

Agnoſcit iter amicæ ob ſerenum cœlum.

Hæc via, quæ nitido preſſa Aſturcone ſuperbit:
Quæ tenet intactas puluerulenta notas:
In noſtrum hac rapidos cælum tranſmittis amores;
Agnoſco dominæ ſigna beata meæ.
Iam late indomitæ ponunt fera corda procellæ:
Atque nouo lætus vbere lucet ager.
Diffugiuntque cito palantia nubila plauſu:
Atque acies pluuii concidit acta Noti.
Sis lenis, Dea, ſis miſero Dea, lenis amanti:
Parcius atque oculis vtere, Diua, tuis.

iam lacerum hoc morienti lumine ſeptum:
neget infecto vellere fœtus ouem:
e de ſimili lucens crudelis imago
rberat: & medio lacte Bathylla venit.
ictos video colles genitalibus auris:
u gelidas rigida valle ſedere niues.
ine præcipiti cedentia flumina curſu:
nis & aſtricto murmure fluxus aquæ.
ue verti oculis oculos ferit: vuidus illam
olus, & ſicco Iuppiter ore notat.
dit viduus deſerto ſtipes in agro:
rnaque ſub reducti ſylua parata coma.
tenuem in cœnam tepidum cum ſpumat ahenum:
ctaque ludenti palpitat igne cutis:
llam in media flamma mihi: ſed tamen eheu
miſerum flamma quam procul illa mea eſt.

Dolet, lætaturque amicæ abitu.

itque, abiitque & ſpicula cæca relinquens
audauit votis brachia noſtra ſuis.
quor infelix? ſolo ſi lumine vicit:
id faceret toto corpore Diua tibi?

Lucinæ comparat crepuſculum.

, vt Heſperiis flammatus Iuppiter auris
ros purpurea luce colorat agros?
lit veſtri ſpeciem Lucina decoris:
ſimilis, heu heu, ſit licet ille tibi.
erenatis portendit lumina terris:
aſtinus vt nitido Phœbus obibit equo,
bi vel medium frons ignibus iſta coruſcis
turat picea condita nube diem.

r tam æſtate, quam hieme mihi male ſit.

as exigua gelida dum noctis in vmbra
lcibus attonitas queſtibus vrget aues:

Ab anicula maga effictam dominam.

Quæ veterem cœli genium, ſoleſque fatigat:
Et grauis innumera luce ſuperbit annus:
Sæpe ſub accliui ſurgentis colle Sabini:
Sæpe ſub inſomni te mihi ſignat aqua.
Qua piger ambigua trepidans Altinius vnda
Auctior it lacrymis in tua iura meis.
Verum vbi in amplexus, atque oſcula dulcia demens,
Turbidus, ac demens corde micante ruo:
Inde rapi ingratis video mea gaudia ventis:
Fictaque præcipites effugit vmbra manus.
Heu potuere artes magicæ non amplius vlla
Fingere: non aliter tu quoque prenſa fugis.

Calendis Maiis corollæ.

Aurea cum nitido tellus opuleſcit amictu:
Fœtaque fœcundo ſole graueſcit humus:
Quid, mea lux, virides placido petis ore corollas,
Ritus vt à veteri conditus extat auo?
Hei mihi quantum atris nigreſcunt pectora curis:
Nec cadit hic cœli ſub mea corda decor.
At mihi ſi reducis tempeſtas nobilis anni
Læta iubet læto tempora corde ſequi:
Non eſt, quod rapidos æſtus, hiemeſque procaces
Poſthabeas, hæc vt munera vere feras.
Seu ver, ſeu mihi bruma ferat, ſi bruma mihi te:
Fiet vel gelido ver mihi bruma die.

Dormientem excitauit Lollia.

Iam placidus curis ſomnus ſucceſſerat atris
Blandus, & incauto pectore fuſus erat.
Regna trahens victa Veneris mea Lollia ſecum,
Conſtitit ad taciti conſcia fulcra tori.

Aſpectus Pholoes.

In me auidum Pholoe quoties inflexit ocellum:
Noſtraque ſub lenta paſcitur aura face:
Affixum me animus cura fugitiuus inani
Luſit: & ad dominæ ſe tulit ora ſua.
Ignoſco, fugitiue, tibi moribundus ab æſtu:
Haud alio poteras fulmina ferre gelu.

Cal. Ianuariis munuſcula.

Craſtinus vt reducis fiet ſol portitor anni:
O tibi perpetuos inchoet ille dies.
Ne calices, mea lux, nec cymbia mitte, nec auri
Lucida compoſitis pondera picta notis.
Quid mihi cum Capida? mihi quid cum Mentore? tu mi
Candida theſauris munera mitte tuis.
Baſiolum mihi mitte, mihi Lala mitte meum cor,
Et qui carnifici lumine riſus hiat.
Intercepta times pereant? iunge oribus ora:
Vt tectam peragant tutius illa viam.

De ſpeculo Pholoes.

Hoc noſtri ſpeculi ſpeculum Venus, vnde Cupido
Extinctas didicit rurſum animare faces,
Non ſolum Pholoen, duro ſed ab æquore monſtrat
Flammea cum gelida pectora noſtra Dea.
Ah quam diſsimilis vno fortuna metallo
Ludit: & aduerſis vtitur vna modis.
Vt gelidam duro demonſtrat ab æquore Diuam:
Vt duram gelido monſtrat ab orbe Deam:
Me gelidum duro, gelidoque ſub æquore ſignet:
Tamque ego ſim durus, quam fuit illa mihi.
Augeri aut gelido potis eſt ſi flamma metallo:
Hæc facula afflatos indicet vna duos.

...cum tegit oſſa,

De monili Adama...

Quid tibi ſunt tereti baccata monilia coll...
Quid tegit ætherium pallida turba de...
Captiua dominum oſtentans ſub imagine...
In noſtrum exerces regna ſuperba capu...
Transfer ab his in me, transfer Adamanti...
Conueniunt magis hæc vincula dura m...

Ad Curas.

Curæ, infelices Curæ, quæ fortibus auſis
Finditis innumero pectora noſtra pede;
Ecquid, vbi aßiduis exercita mortibus antr...
Et datur occultos cordis adire ſinus,
...ernitis æterna mentis ſub luce latentem,
Quæ veram oſtentat vnica forma Deam?
...hinc vos decuit fugere, execrabile vulgus,
Et ſua iam dominæ linquere regna meæ.

Ad Alpes Noricas.

...æ mihi præruptis rigidæ ceruicibus Alpes
Redditis infeſtas ad bona noſtra vias:
...a nebuloſa cauis fumat Germania campis,
Et concreta nigre...

...des...

Dicite mi properet ſurreptam ducere vitam:
Atque abiuratos velle referre dies.
Neue gelu durum excuſet, triſteiſque pruinas,
Quod potuit Pholoes pectora ferre trucis.

Baſia ſeminat.

Indulgent mea torquatis nec ſepta columbis:
Nec metuit tenero de grege præda lupum.
Aurea nobilium rerum regina Voluptas,
Sit ſatis hac Adola texta corona manu.
Tu modo fac, tumidis quæ credimus oſcula ſulcis,
Candida puniceis frugibus aucta ſonent.
Quid mihi cum Cerere huc? veteri vacet illa dolori,
Quid mihi cum veſtro vomere, dura Pales?
Omne opus à domina eſt: culto ſatis excubat agro
Ruſtica pro raro ſemine facta Venus.

Ad Venerem ſementis commendatio.

Quid pudet auditis quæſo, Cytherea, iuuencis?
Quid rus purpuream ducit in ora notam?
Quam ſterilis quondam turbarunt murmura ſyluæ,
Te petit hac placido fertilis ora toro,
Aſpira faciles ad credita baſia ſulcos:
Et grauidas miro ſemine finge faces.
Non ſtudium penitus, curas nec prodis inanes:
Diua feres operæ præmia digna tuæ.
Matura roſeos criſpans ſemente maniplos
Interea nodis callida necte tribus.
Poſt, vbi Lemniaca capient te tædia flamma:
Solicitum noſtro munere falle Deum.

Epitaph. Andreæ Mantegnæ pictoris & plaſtæ.

Sæcula Martiades rerum dum fluxa propagas:
Armaſti fatis in tua fila manus.

Lydia ſi veſtras animauit frontibus horas:
Si ſteriles picto floris honore vias:
At mihi cum miſero vel tantum inflexit ocellum;
Igneus in lacero corde triumphat amor.

Veneri baſia perſoluit.

Quæ tibi, ſi noſtris plauſiſſet teſſera votis,
Propoſitis ludens præmia baſiolis,
Deuoui: tibi habe quinque iſthæc baſia. habe me,
Quem damnes voti, Cypria Diua, reum.
Cætera ſi veſtrum pacato numine, ſi fas;
O Dea, vel regno ſunt potiora tuo.

Inter oſculandum transfugit cor.

Hoc mihi reſtabat miſero de millibus: hoc me
Reddidit extremo ſors inimica Deo.
Transfugit mihi cor ſemhiulca ſuboſcula ductum;
Quodque ego non potui, pars tenet vna mei.
O ego pars noſtri fiam miſerandus: ô à me
Sic poßim rapida perfidus ire fuga.
Ah ſi ferre nequis tam grandi corpore flammas,
Qui poteris rapidas pars modo ferre faces?

Ad aquas Aponenſes.

Iam quater auratis remeans Dea lutea bigis,
Piſcoſos Nerei quinta colorat agros:
Sulfureas Acoris cum ſuſpiramus ad vndas;
Lymphaque crudeli ſub face victa fugit.
Scilicet antiquo mons ipſe incoctus ab æſtu
Feruidior noſtra ſe negat ire face.
Eugenei latices, quæque arida ſaxa tenetis,
Quæque leues leni colle ſedetis aquæ:
Tuque pater princeps, qui pumice tectus obuſto
Clara triumphatæ nomina peſtis habes:
Cede meis lacrymis: lacrymæ tamen, heu tamen ipſæ
Debuerant peſtem vincere poſſe meam.

Quod ſi verba abeunt animo mihi, triſtibus iris,
Atq; acie rapidi luminis icta tui:
Non mirum eſt: ſed corde meo cum inſerta profundo
Es domina, & voces non capis vna meas.

Ad Stœchadas cum pernoctaret.

Quippe hi ſunt muti ſilices, brutaque paludes:
Quippe hæc, quæ rigida marmora mole iacent:
Quippe hi ſunt ſcopuli, & ſcopulis furor additus Euri,
Fractaque ſpumificis murmurat vnda vadis.
Et tamen in tanto pelagi, ventique tumultu
Redditur ad voces nominis vmbra meas.
Quippe hi nec ſilices, trucibus nec marmora ventis:
Nec refluis ſcopulos æſtibus vrget aqua.
Sed ſcopuloſque, minaxque ſalum, triſteſque ruinas
Herſillæ gelido pectore fixit amor.
...u cum de placidis tranquillo numine vultus
Abſcondis voces vox truculenta meas:
...e vbi fraudato pacatæ frontis honore
...uia concepto muta furore fugit.

Ad Teleſillam.

...radiis madidos pandis Teleſilla capillos
...edula? quid ludis lumina falſa Dei?
...lucis rutila perſtringitur aura:
...enteiſque pudens decolor vrget equos.
...s æthereos quin aut inflectis ocellos,
...iccas rapido pectoris igne mei?

Vulneratæ ceruæ ſe comparat.

...reicia grauiter fera fixa ſagitta eſt,
...ra fugiens vltima fata manus:
...noto Dictamnum vbi ſidere ſurgens,
...eo tepidam gramine carpit humum.
...mato moriens Lampteros ocello:
...it votis ſpicula dira meis:

Ha

Haud minus vno eodem quæro ſub vulnere vitam
Nec mi alibi raptos eſt reparare dies.

Myrtilla Bononiam petit.

Huc, vbi Felſineæ Renus celer accola ripæ
Laxas perpetuo margine frenat aquas:
Tranſtulit hinc abiens noſtros Myrtilla furores,
Atque auido profugum pectore ſecum animum
Sis felix animæ: at ſi quid modo numinis vmbræ
Concilias domini nomina parua tui.
Nanque ego ſi nullo cordi ſuffultus honore,
Communis nequeo non memor eſſe Deæ:
Haud procul à vero eſt, noſtri vt memor illa viciſſi
Fiat: quæ gemino corde ſuperba fugit.

De Cornelia Turria ciue ſua, ad bili Heroina.

Quid merui fugiens Atheſis pater? vnde petenti
Indigenæ dulces amne negantur aquæ,
Vt ne etiam patriis hoſtis malus incubet aris?
Vt noſtram noſtro ſanguine paſcat humum?

Ex vulgata veterum opinione.

Poſtquam lux animi ſpatio confecta ſupremo
Naturæ rigidas implet inepta vias:
Si verum eſt; genitas radiorum viribus vmbras
Crimina ſub Stygio noſtra referre Ioue:
Cum ſuprema dies curis me exoluerit atris;
Nec tamen immiti ſoluerit illa Deo:
Iſthuc ſub gelidas orci per deuia ſyluas
Me ſecum vacuo limite ſiſtat Amor.
Nam neque nube caua liquidus cum conditur æther,
Nec dum flammigerum nox ruit alta diem,
At nec ſolicito cum ſol altiſsimus æſtu
Subiectam rapido lumine pulſat humum,
Tunc expreſſa meo de corpore funditur vmbra:
Contra Amor aſsiduo numine bella gerit.
Eheu vmbra mihi quando fuit? vt mihi ſemper
Lucida perpetuas ventilat aura faces.

Somnium non fictum, de cupidinum vinculis.

Hic vbi piſcoſas aperit Benacus arenas
Vaſtus; & innumero gurgite ditat aquas:
Nam quid vimineos captiua in pectora nexus
Ducitis; aut caſſas nectitis arte moras?
Aut quid me tumidis fruſtra committitis vndis?
Totque ab inhumana verbera ferre manu?
Si mihi ſub rigidis ſit pœna luenda tyrannis:
Vna poteſt veſtris legibus: vna poteſt.

Miſeram pietatem: qui matrem hic eſſe malim, quam in cœlo.

Quæ gelidæ veniunt decimo ſub frigore brumæ:
Inſtaurant lacrymas tempora lenta meas.
Cumque aliis ſoleat ſuperati oblita doloris,
Candidior nitidos hora referre dies:

Mi

Redderes vt faciem, ſub qua Natura pependit:
Atque opere obſtupuit Dædala victa ſuo?
Hoc potuit. at qui potuit ſine crimine rerum
Eſſe tua in frontis turbine tuta quies?

Ad roſam.

Æmula ſuccinctis ridenti luce labellis,
Dic roſa: ſidereus vnde coloris honos?
Nunquid vbi ignigenis admota es naribus: illas
Traxiſti flammas ſubdola agentę anima?
Aut, vbi flammigeri tibi luxuriantis ocelli;
Inſedit ſtrictus igne comante rubor?
Aſt vitam cum ſolicitam ſol reddat, & vnus:
Qui vitæ ſoles reſtituunt gemini?
Me miſerum; me: quem nec ſol, nec Sirius vrit
Ignibus ingeſtis; vno oculo pereo.

Dipſadi venerea comparat venena.

Eſt in deſertis Libyes, vbi letifer atros
Per populos rapidis Auſter anhelat equis,
Triſtis, & infeſto metuenda ſimillima cælo,
Reptilis infami beſtia dipſas agro:
Inſidijs pollens: morſuque inſpirat acuto
Perpetuam illato vulnere dira ſitim.
Haud aliud mea nunc obſedit corda venenum
Letali vnius luminis icta acie.
Verum aliter cecidit: flammas nanque inter acutas
Sunt eadem auxilijs ora petenda meis.

De oculis Fulgentiæ, quam Lampteram vocat.

Si mea flammigeris obnoxia membra tyrannis,
Anxia cogebas ſubiuga pandā, Venus:
Quid vaga perpauci ... ſpicula cornu?
Sæua quid ... ſub hoſte geris?

Diua

[redacted]

Hoccine mi exilium, Diui, indixiſtis acerbum?
Et lentos tanto turbine ferre dies?
Vt patiar toties alieni crimina cæli:
Duraque barbarica colla premam galea?
O dirum exilium, diraque incommoda vitæ:
Si procul à vita degere, vita mihi eſt.
Si placuit ferro, & flammarum triſtibus iris,
Si cæli rapido me igne perire iuuat:
Reddite me noſtris, noſtris me reddite ocellis:
Vna ſat in mortis iura puella mea eſt.

De catella Balbinæ.

Non erat hoc, mea lux, furti quod conſcia noſtri
Latrabat greſſus nota catella meos:
Ignotum tibi ſed canis hac latrabat Amorem:
Quo duce non vnquam pectora noſtra vacant.

Colles alloquitur Romanos.

Vos cælo educti ſcopuli, ſacræque ruinæ:
Et nox, quæ Latios obruis alta Deos:
Felices animæ, veteris quibus inclyta Romæ
Relliquias ſacri nominis vmbra capit:
Si veſtra hæc cedunt fatis: ſi dente proteruo
Expugnant feſſas ſecula cana moras:
Spes etiam eſt, vt ſæua quibus fortuna ſuperbit,
Extinguant miſeras tempora longa vices.

Cum Glaucilla comparatio.

[illegible] mea flammatis pulſantur lumina ocellis:
Et fractus gelido fulgure cedit Amor,
[illegible]ce curarum limes, Glaucilla, mearum:
O ſeges, o numeris area læta meis:
[illegible]obis bene Dij eſſe velint, minuantque dolores
[illegible]l tu numinibus, tu mihi mille prior:
[illegible]licet rigeant [illegible] tibi corda pruinis:
[illegible]ſta plus caleant ful[illegible]ine corda mihi:

ſ populea quærens Philomela ſub vmbra,
enerum querulo carmine luget Ityn.
ecedentis miſeram vigor aureus anni
eque ferunt ſteriles tempora auara dies
dit deſiderio ? locaque auia cantu,
ilibuſque modis rumpere iuſſit Amor ?
vox animum rugis ; & crimina cordis
ute de frontis luce, ſerena, tui.
perpetuis lacrymis, luctuque ſepulto,
erſo Pteteles numine mitte frui.

Non vicit, tametſi potitus.

i ? & nitidis dum ludit Adorea pennis,
in amplexus Panthea magna meos ?
& tetricis ſuperata ſuperbia fatis
it adorato colla premenda iugo ?
hac, quæ procul in noſtram eſt graſſata quietem,
ropius nectet qualia vincla mihi ?

De lacrymis Erythillæ.

s lacrymæ, ſanctique oblita decoris
ina : quod nitidis fas fuit ire genis ?
ſidereos, ſic corrupiſtis ocellos :
gutta æthereum lucida pinxit ebur ?
auſa hoc Veneris ? heu dure Cupido :
pudet ah nos hæc monſtra ſuperba pati ?
m. lacryma tibi ſi perit ignis ab iſta ;
erit, extinctas rurſum animare faces ?

Praxillæ affectio.

eti mea lux vinxit mea colla lacerto :
ſibi ſola potens vincula nouit amor :
t annexis coniuncta per oſcula labris
s ab ignivomo turbine victa anima :
m ſic mors, inquit, nos ſoluat amantes,
iser. at ne hæc ſic mors quoque ſolue mors.

Dolet non poſſe pro re dolere.

Quaſcunque aſpicio lacrymas, quas perdita mater
Fundit, inhumanos cum vocat orba Deos:
Quanta oculis demens noſtris conuicia feci:
Quos videam votis non ſatis eſſe meis.
Quorum alter: tantas capias cum pectore flammas:
Ire vel à magno flumine gutta poteſt?

Ad arma ſua.

Veſtrum præſidio immanes qui fulminis iras:
Seu vis fulmineo eſt fortior vlla metu:
Securus hominum, Diuumque, & quicquid vbique eſt,
Spernebam amenti mente, ſuperba anima:
Heu bellis infenſa malis, ac neſcia veſtri
Otia de amplexu vos rapuere meo.
Mollior hinc reuocat blandis inflexibus ætas:
Languida difficili colla leuatque iugo.
Nam porro quid erit veſtri mihi numinis vſus:
Quem tamen ab didicit vincere nudus Amor?

E perpetuo incendio omnia vſtum iri.

Siue animus tenues mihi dilabetur in auras:
Seu leuis infernos oderit vmbra Deos:
Ille locus, locus ille meo torrebitur æſtu:
Nec poterunt tantas ferre elementa vices.
Trudite me liquidi ſubter vaga flumina ponti:
Vnde dat Oceanus humida iura vadis.
Mutabat rapidis liquentia marmora flammis:
Inque patenti ingens æquore nullus erit.
Ah cum tanta miſer iactes incendia: monſtri
Secura, atque expers vna puella tui eſt.

Nimio Lampteros fulgore tenebras.

Serica dum circum tua lactea colla ſuperbit:
Et ſtupet aſtrictis arſque decorque comis:

-ger : ſolum lumina noctis p[…]

Amaranthidos crinc[…] eſſe cœlum.

Quæ diuina comis Amaranthidos aura f[…]
Atque inter faciles ludit amica ſinus:
Ceruis, vt immoto ſtupidum ſtet lumine c[…]
Et tacitum placida fronde quieſcat ager[…]
Non hic ob immites oculos, ſæuumque furo[…]
Aut venit à duri turbine frontis honor.
Æthera quin potius videas tabeſcere, quand[…]
Vrget ſideribus ſidera magna ſuis.
Sed rigidæ fieri ſpernit rudis accola ripæ:
Quæ cœlo ciuis aura recepta noto eſt.

Futuræ nuptæ luſus noctum[…] dendo Dii inuideant.

Flammeolum, & Tyrio deceptas murice lanas
Induet intacta craſtina nupta manu.
Quique ſibi toties me deuinxere lacerti,
Inſtituunt poſito vincula vera metu.
[…]us ibi è gemina concreſcat ſpiritus aura:
Et dubio errabit limite flos a[…]
[…]a, quæ Venus […]

[redacted]

itus Fortunam, ſponte dominam.

m ignotas facies, perque inuia fati
a, & Nemeſis noxia tela Dea:
go non vidi? quid non perpeſſus? vbi non
heu vita iam monumenta mea?
opemq, famem, belliquе furores,
la inuidia ſpicula cæca tuli.
la tanta: at me nunc ferre volentem
infeſtus pondera iuſsit Amor.

estilentiam, ad Nemeſim, & Iouem vltorem, & Genium, &c.

vltores, & Dii morientis Iulii,
quas veteri ſum veneratus ope:
lum, & duri bene conſcia caſus
a, me ſanctis quæ rapuiſtis auis:
immani Libitina inſania luctu,
m iniuſta librat vtranque manu,
nc animam, meq, bis exoluite: dum mors
eſt tantis mortibus vna fugam.

Claudit opus ſpretis ludibriis Venereis.

fati clades, ſortiſque ſuperba
, & rigidus quæ iuga dura tuli:
pes vita domina & regina future:
iam pauido munera veſtra ſinu?
ſt, quod amans in amata regna figura
menſque animos integra in vna duos:
oues, ſi conſcia ſidera fallit;
illa datam ſoluit inepta fidem:
e trahere in varios mea pectora caſus,
rocet in leges ſic quoque dira ſuas.
e Cytherea: vale ſcelerate Cupido:
trito populo fabula nata vale.

IVLII

IVLII CÆSARIS SCALIGERI FARRAGO.

Ad Sæcula.

QVæ tacitis furtim reduces anfractibus orbes
Vertitis æternis, Sæcula cana, rotis,
Hæc quoq; tam variis genii quæ luſimus auſis
Excipite: & fido tuta parate ſinu.
Illa quidem multam non vno vertice laurum,
Laurigerique petunt præmia certa Dei.
At niſi perpetuo vobis ſeruentur honore,
Et libeat valida tuta fouere fide:
Dedecori plus iuris erit, data perdere: quam ſit
Quæſitum meritis non habuiſſe decus.

Ad Geruaſium Marſtallerum.

Debeo hoc facili Ioui, debeo: quod amicum
Votis benigna fata ſeruarunt meis.
Torqueor tamen acribus ſeptus vndiq; curis:
Quod te videre nulla poſt ætas dabit.
Nam qui in Italiam pedes, quæq; te via ducet,
Nunquam reducet rurſus ad meos Lares.
At memento tamen tui rore nectaris acrem
Deſiderii ſedare flammati ſitim.
Sic te agant patriam ad tuam cælites ſine mora
Procul Pyrene compotem voti, ac tui.

De Baryæno.

Tunc cum eſſet monachus Baryænus, mortuus orbi
Ille fuit. Monachus corpore nam nihil eſt.
At nunc cum eſt atheos, iam vere eſt mortuus orbi,
Atque orbi, atque Deo, corporeque, atque anima.

De eodem.

Quod dixi monachum eſſe nihil, quia mortuus orbi eſt:
Erraui. hoc ipſo tetrior eſt monachus.
Mortuus impinguat ſteriles lætamine ſulcos.
At monachus ſegetum munera rodit iners.
Bis monachus, tandemque atheos, quibus eſſe periclis
Te te ipſo peior ter Baryæne potes.

Ad Caluum.

Miſelle Calue, naniorque, inaniorque
Nanſque, inaniſque, caſſibuſque aranearum,
Quæ pœnitenda ſors, maligna fata fœdum
Te compulerunt in meos tam viuidos iambos?
Præſtabat ad fimeta, mucculenta panis
Præmorſa fruſta deuorare: aqua ſitim necare,
Quam morte fama viuere in meis iambis,
Furem, ebrioſum, excoleatum, peierante lingua.

Ad Syluium, & Ioſeph Iuſtu ſomnio diuino, atque ani mortalitate.

Sylui, & optime Syluii frater, ac comes a
Iuſte, iam profugi duo cara ſidera patris
Pectoris gemina ô mei candidiſsima ſigna,
Pro quibus patria decus dulce morte receſsit,
Et iam amabilior mihi barbarus nitet orbis,
Deque vorticibus ferox ſic Garumna remittit
Mitis vt veluti palus lenta profluat vnda.
Aſpera omnia læta ſunt : plena copia cornu,
Et rubus prius inſolens acre ſpirat amomum :
O boni Genii duces, aureæque iuuentæ
Munus accipite hoc meum, quod dicatur vtriq
Spectra cum rata ſomnii, lucidæque quietis
Indicare iubent Dei, cuius hæc mihi ſumma eſt
Nondum ab Oceano pigras excitata tenebr
Terſerat roſea manu præſes aurea lucis :
Vt daret teneram diem, ferreoſque labores.
Tum mihi Deus ille, qui regna ...

Cernis hunc celerem citis findere auia bigis?
Atque tardigradum ad poli tendere alta ſupremi.
Hunc ſuis radiis diem ſpargere atbere ſudum.
Flammeum rutilum comis tela fundere Martem.
Mitiore Iouem manu ſceptra diuitiarum
Cornua ecce maris Dea mutuata nitorem
Vt myrto redimita eat pulchra Cypris odora.
Omnia his opifex bono fata numine torquet
Additans moderaminis ius tenentis habenas.
Quas cata facili manu ſuſtinent bene mentes:
Non hyles grauitate enim, ſicut ima, laborant.
Velle ſed ſatis eſt eis rite vt incita verſent.
Talis eſt animus tui ſepta pectoris implens.
En vides alias faces. Cerne cætera ſparſa,
Quæ terunt nitidam orbitam, lacteoſque receſſus.
Hoc demiſſa loco tua eſt mens, & huc reditura.
Ne ſinas tibi ſic dari verba inania veri.
Hæc vbi euigilaueris clara ſomnia cœli.
Syluium, & volo Syluii conuenire ſodalem,
Qui cluent tibi liberum iure pignora cara,
Celitus referas data vera viſa quietis,
Captioſa ſophiſticis ne qua ſomnia dictis
Sæculum hoc male perditum mentibus ſerat illis.
Morſque eis veniat prius, his tremenda tenebris,
Quam quæ onuſta periculis veſtra corpora ſoluit.

In familiam putrem.

Proles fœtida putridi parentis,
Parens ſordide ruſtici catelli,
Aut ſaxeë plumbei nepotis,
Turba peßima, turba peßimorum
Mera nequitia, inſolentiaque,
Liberique, patreſque, auique cuncti,

De

Aut mitte fuſtem, qui domem balecem tuum:
Aut tu ſuito, vt tu bibas.

De Alfonſo Daualo. Proſopopœia. bardiæ.

Tyranne fœde ſæuior leone vulnerato,
Et quæritante vrſa vrſulos parente turpi cellos
'dulterumque ſuſpicante fœmina maritum,
ut impudica deprecante pipulo nouerca:
'puſculo formidoloſior, fugaciorque,
ius Lacon cluniculas afflauerit catellus.
'ſu Laconve, ſiue morſibus valens Moloſſus:
nil ruentis peruium vel eſt, vel eſſe poßit.
uſque noſtra abuteris cruente parricida
'itate ſemiuir, ſecurus immerentum?
ns ne noſtri ſanguinis ſiticuloſe potu
a ructas deuorata hereditatis oſſa.
qui, quam ſuadeat Deos? Deos putemus?

Iocus ſerius.

Povili, & Nasti, qua ſomno excitus
etiam exorio enitter luſi die.
'turiuntem blando adgarritu ſuo
ſtæ noctis decipiens moras
'icinarum febellas mihi.
's dum inetuunt, quas vident rerum vices,
'ancis vltro ac mendicantibus
Quod hominum malum, ac nequam genus
'ns pietate ſit frequens magis,
certo bene fieri ſciunt.
'n referant, cum accipiunt, inquiunt,
queatis dare iterum precor.
'ſa, cum vitam obeunt, ea die
o maleparta male poßident
'olide per ſuperbiam,
more, ſine more, & lege, & modo.

k Nah

vt ſuos amores garrula vt cantillat ales,
leſiderata mens genuque pro puella.
abit nec audit veritatem mens mouentem.
ſiue numen, numinisve es ira magni,
quam ego male egi, ab ſeuère vt vindicaſti:
me oblitum aiebas, quo tu abire noluiſti.

In malum poetam.

e trifœtidu inquinatior hircis,
ale ſobriis impudicior aulis,
repetas nouum. ſiue ſomnia priſca:
usuorius pater. cuius ebria mater.
venenifi :mater proſtituit ſr.
, nec vltimi dignus are poeta:
tibus Arcadum conſecrande Thaliis,
a furia ſuis imbuere papillis,
ue tulit tibi fruſtra Cerberus ore.
nale conditu verſibus genus almum
Polymnia, Pegaſique lacunam:
quod es impudens ebrioſior vrna
licebit hoc te eſſe inepte poetam?
bit id hinc tibi. Verte, volue, reuolue:
niſi Tartari præficis numerari.

ola pictore Siculo, qui finxit aquam.

les olim ſpecies ſibi finxit; vt eſſet
ſta hic fierent, quæ minor orbis habet.
u vbi Cola manus admouit; ab iſtis
hic ſunt, cæleſtis fecit, vt eſſet aqua.
a in ſummo Archetypo collucet imago.
ſt, in qua olim ſpiritus ille fuit.
liceat, vobis hac dicere, cælum.
eſt è noſtris ponere veſtra tibi.

Ad Vidum Braſſacum.

nulcumque diuque cogitaſſem,

Arnoldus Ferronus Atticus miſerat inuectiuam in Sardum, quam poſtea per epiſtolam rogabat, vt vreret.

Me tua ne ergo feris monumenta exurere flammis?
Iure eodem iubeas vrere me Latium.
Sit flagitium, & mortis ſit quicquid vbique
Poenarum potis eſt ferre patique reus.
Sit reus, & plusquam mortis: ſit quicquid in omni
Intumuiſſe potes crimine ſupplicii.
Luce tua noſtras nequeunt tenebreſcere. Vitam,
Quam nobis dederas, mors rapere vlla nequit.

Fur Sacilio amico ſuſtulerat commentarium de anima.

Fur tulit ille tibi non magna incommoda, quiſquis
Tam doctam eſt auſus ſurripuiſſe animam.
Cordatam tibi ſic ſapiens animam abſtulit exterx.
Tu meliorem iſtam, quam tibi omiſit, habes.
Hic potius iactura: tuam pro munere nobis
Cum das; qui frueris deteriore mea.

Ex Moſcho κηριοκλέπτης.

Dum cellas vexat digitis, furtimque pusilla
Surripit argutus mella Cupido manu:
Parca operis vindex ſecurum & plura parantem
Verrere ſæua fero vulnere fixit apes.
Excutit ille hoſtem, ac terram pede pulſat, & vdo
Ter quater incenſam perflat ab ore manum.
Ignea tum lacrymans oſtendit vulnera matri
Singultans preſſis blæſa ſuperciliis.
Quodque adeo tenui ſæuiſſet barbara telo
Tantula ſit tanti vulneris autor apes.
Cui ridens genitrix: Ne me his iureſſe querelis.
Tu quoque tam paruus vulnera quanta facis?

[illegible] conditus i
O[illegible]ſitus cumulo aggeris, pontibu
Incutat Atheſis tuus vorticoſus aren
Orbis o veteris decus. ſiet nitenſque
Te voco Italia nitor, te parentis ocel
Quæ Iouem gremio gerens, dona rob
Mater ingeniis potens, nec ſeris mine
Multa millia ciuium ſplendidiſſima
Igneis animis truces mitepectus hab
Dexteras animus pares, Martioſque la
O mihi tot habens Deos, quot ſoues,
Serios, faciles, graues. nulla in arte ſec
Qui Atticis quoties iocis mellea ora reſo
Spirat è roſeis labris transmarina Cyth
Siue ſeria condiunt, cantionibus orſa
Muſa Mæonii ſenis conticeſcere gaudet.
Quæ deſiderium mihi hoc vlla leniat
Cui ſpei reliquum nihil: cui ſuper nihil ex
Haurio arma, duces, equos, ruidamque
E ludaſque polo domos, bellicaſque cater
Ægrum in illuuie trahens ſpiritum miſer
Vnus hoc potuit mihi pertuliſſe leuame
Charilaus ab inclyta flore nobilitatis:|
Mente qui tenera ſ[illegible]

Ad Sabinum.

Sabine, quod me verſibus tuis vehis
Supremæ ad vſque ſidera:
Meæque dictioni aureum ſtylum,
Citumque flumen prædicas:
Communibus quemadmodum ſodalibus,
Mihi relatum identidem eſt:
Quorum Heluius ſic principem locum ſibi
Vtroque iure vindicat,
Vi literarum, vt candida mentis nota
Retro relinquat cæteros.
Grates ago Sabine, ſed grates meras
Puro profectas pectore.
Vt qui mei, meæque plane conſcius
Obſcuritatis perditæ
Regerere merito laudis id queam tibi
Quam tot labores poſtulant.
Petuntque iure poſtero, & priſco ſimul;
Et quale nunc eſt ſæculum.
Nam obliuione & negligentia bonũ
Nomen poetæ qui obſitum
Deſideratumque popularibus tuis
Sic libera manu aſſeris:
Nam quis poetam, quis poetarum patrem
Te non, Sabine, prædicet?
Et quem patronum Tullius ſenſit, fori
Te vindicem priſci neget?

De Bardotto Franciſcano.

Bardottus ſimilem medicis ſe dicit, & inquit:
Euellunt morbum ex corpore, ego ex animo.
Sunt potius ſimiles, aliquo ſi comparet. Illi
Potibus imperitos, vocibus ille necat.

Qui

Nanque malum tunc Brito Deum prius eſſe parabit:
Britonem faciat quam Deus ipſe bonum.

De Druſaco & Sabello.

Druſaco merito laceratur fœmina. Monſtrum
Non niſi Druſacum gignere monſtra queunt.
Verum eadem immerito laceratur fœmina: ſi non
Aut par aut potior inde Sabelle venis.

De poeta bibaqua.

Potor aquæ, ſi ſcripta, [illegible]
Spongia [illegible]

De Atti.

Obiecit mihi Gallicanum Attis,
Quod eſſem fugitantior laboris
Pigri ſegnitie obrutus veterni.
Atque ibi illico ſalſus ille, bellus
Locuturus in auriculam receſſit
Halavit ſceleratam eam Mephitim,
Quam eructat bibuli ſenis barathrum.
Hic ille, ille ego ſegnis, & pigellus,
Actutum, ocior in pedes ſagitta.
Dii Attille tibi bene ac benigne
Dent quæcunque petiveris petenti:
Qui me ſtercore diluis veternum.

Ad Apollinem.

[illegible] medii [illegible]
Arbiter ſincere, paterque Pæan
Pectinis, quali premis aura de [illegible]
Daunia ſaltim.
Seu feras certo metuende telo
Conficis: ſeu te poſui ſagittis

Si ſpicit

...us eras vatis, tanta eſt Lucretia. An ipſum
...oc illi dederas? an dedit illa tibi?
...cælo imponis, tranſcendes ſidera. Sic te
...at Dea, tam rari carminis eſſe Deum.

In picturam Iacob dormientis ad ſcalam.

...vides immortalis monumenta triumphi,
...et tibi Martigenas qui pepigere duces.
...terram domitam premit: hinc expugnat Olympum:
...uid aliter decet hac ſigna referre Deos.

Ad Diam charactere Catulliano.

...ia flammatæ requies Camœnæ,
...n ferox ſagittiferis lacertis
...uc illuc volitans in ignes
Arciger vrget.
...o ego hinc tecum per inhoſpitales
...um fauces, inimica nautis
...s qua verticibus procella
Tunditur Euri.
...ic per immenſum pelagi profundum:
...auat Sol emeritus quadrigas
...latus ſalſo Heſperius Palamon
Subluit æſtu.
...ic per incerto loca cæca Sole,
...ri, dirique Acherontis vndam:
...bi præceps Phlegethon auarum
Euomit ignem.
...t mihi lentæ operoſa luces
...s, tu lenta facis, proteruo
...ens noſtrum ſine ſine læſum
Frigida pectus.

Mutuo poſtquam dubius receſſu
itus tractum relegens ſupinum
abi diri rapido furoris
Percitus œſtro.
Nunc ſequens priſca fugitiua vitæ
tua veſtigia, te requirens
t, vt caram ſobolem per alti
Auia Pindi.
gemit raptum miſeranda mater
nus prædonem agere, aut ouile
torem accuſat, & immerenti
Perfida prata.
a vox mœſti ſpeciem doloris
am præfert: quotieſque natum
at: ſylua reduci fateri
Voce latentem.
virens pulſum lateris tenelli
ulſit torus: vt vagantur

Viuente Budæo, is, qui non primus fuit,
Nec primus, nec ſecundus illo eſt mortuo.

Mulieris idea rara.

Pauca loquens, vacuata ſuperſtitione, pudica,
Magna ex parte domi ſedula, rara foris:
Non conuiuia, non ſcenas, nec templa fatigans,
Nec fugiens: nil dans, & nihil accipiens.
Non percontatrix; non vicina incita luxu:
Neve memor dotis, neve memor generis.
Attenta imperiis: facile officioſa marito:
Semihilaris, patiens, ſobria, munda, pia.
Non ſuſpiratrix, non fletrix. denique tantum
Ipſa ſibi placeat, ſi platitura viro eſt.
Sunt grauia atque operoſa? Nega bona. durius atqui
Maioriſque opera, quæ volet eſſe mala.

Io. Petrus Vſpertus mihi ægrotanti morbo, amore, & æſtu anni.

Si poſiti celſis in collibus vrimur æſtu,
Ventus vbi aſsiduo flamine tecta quatit:
Quo te coniiciam torreri, Scaliger, igne
Et Phœbi, & quo nunc Itala terra calet?
Ah ne te antiquis multatum viribus vrat
Acer vterque ignis, acrior ille tamen.
Hinc ætatis onus, morbi hinc incommoda tanti
Me torrent, curas exacuuntque meas.
Quo melior quiſque eſt, plures hoc inuida fata
Intendunt laqueos, inſidiaſque parant:
Pelida vidit Therſites funera magni.
Hectoreo fratres iuſta tulere rogo:
Proinde caue, & tua quo vita eſt præſtantior omni,
Hoc vita maior ſit tibi cura tua.

magis: æterno mea flam
Si me plus abſens plus coquit ig

Ad eundem Vſp
ægrota

En Vſperte tibi præſentis xenia mor
At tu felicis ſidere viue diu.
Sic tibi blanda ſuos tua Martia donet
Infigatque tuis oſcula ſancta labri
Hæc miſera ingrato committes verba
Ni prius hic, prius hic mortuus eſſet

Ad Georgium Bucha

Felix, Georgi, lacteæ venæ pater,
Quæ ditat immenſum mare;
Quid barbarorum voce ſquallentem abſ
Meriſque nugis obſitum,
Inepturientem non ferendis artibus
Audire memet poſtulas?
Plectrumne Phœbo temperante, Marſyas
Tentabit ictum pollicis?
Amabiles Thalia ſi faciat mod
Garrire pica

Puris beata voce teſſellis nitor
Perſtringit aures candidas.
Flexuque ducta vena dulcis aureo
Quam ſuſtulit, iterat ſitim.
O me ſuperbum mole ſublatum noua
Te literatorum Deo.
Deſideratum abeſſe te, vt ſcribis, doles,
Quod aliquid eſſe me putes.
Tu te ipſe contemplator: in quo cuncta ſunt:
Et vota lenies tua.

De Griſaco.

Carnifici à medico conſumptus tabe Griſacus,
Factus mortis ope eſt albidus, ante niger.
Exclamat vulgus: Se viuo pulchrior. Atqui
Exclamat ſapiens: Pulchrior, & melior.

De Galeno, Pontano, Eraſmo.

Qui nimis arrodit, nimis ipſum ſe anxius vrget,
Hunc neſcire manum tollere de tabula.
Aſt vbi tu cumulas Aſiatica tædia nugis,
Hoc neſcire manum eſt tollere de tabula.

Tumulus Sabot Catelli Bandelli.

Cana fides, modico fueras quæ clauſa Catello,
Cumque fide raro numine iuncta Venus:
Gratiaque & variis artes qui luſibus ambis
Nequitias faciens delicioſus Amor.
Quo nunc ibitis? aut quæ vos noua ſcena recepit?
Poſtquam actus pompa funeris ille iacet?
Parue Sabot, res mira, ac Thuſci cura Maronis:
Et quouis merito cælite digne Deo:

. . . trei decus ætheris,
Cuius in gremium pater
Lucis, Oceanus pater
Illuſta viſcera fudit.
Cui prius latebris fera
Rupis, indomiti iugi
Deliteſcere fas fuit,
Fas fluenta nouo noua
Sacra prodere ſalo.
Non equi leuis vngula
Bruta te elicuit foras.
(Nil niſi Deus hic agit)
Qui creauit, is & vocat
Scaliger Theocrenem.
Surge purus ad obuii
Pura lumina Solis, vt
Non olens caper, aut ouis
Imbuat ſcatebras tuas
Immerente cruore.
Non meri tibi fundere
Poculum licet: at tuus
Ipſe totus eris ſacer,
Cum noua . . .

& faceti Vſperte, id nunc ſcribam tibi.
de Longolio ſentis? inquiunt. egon?
lum ſutorem, qui ſemper domi ſedens
reficit: ſed veſti illi nihil ſubeſt.
de Budeo? ferrum hic, & ſilices ſpuit,
us necantur aures audientium.
ni arena quauis aura tollitur:
re ventoque ingruente diſperit.
id Doletus tractat? Reſpondi, lutum.
nec calcem, nec arenam vult porcus ſibi.

De catella.

mirificis pariundis apta catellis
maior Melite eſt ex Adamante meo.
paruo ſtudium, tam pene in corpore nullo?
c paruo, aut nullo clauditur orbe fides.

De ſuo morbo.

ego, qui nec fata hominum, nec facta Deorum
urabam amenti pectore, torua anima:
Diuum bona contempſi, qui ſidera ſpreui:
ui magni irriſi tela triſulca Iouis,
or: & indomito nequicquam obſeſſus ab igni,
cit: patior pignora certa mei?
hi ſum, vt deſim, & deſum vt poſſim eſſe ſuperſtes?
mnia num feci, nunc nihil vt fierem?
t adhuc vis fulminea vaſana iuuenta,
t vir ſim; ambitio non ſinat eſſe hominem?

De ſua tabe.

ia cum in viridi tererem piger otia ripa,
Que ſtabili rapidas obiice carpit aquas:
mihi tota ſibi peregrina refulſit imago:
nfremuitque intus fractus ab ira animus.
ndo? vbi? quiſnam autor? queis me artibus ipſe reliqui?
Qui non ſim, quare vita vocanda mea eſt?

upiſque obductum, ac vepribus obſitum,
ix immenſa: ſedes commoda;
tes: herbidi ripis tori.
's multi ex multis gentibus
rmes, ſaturi, conſumpti inedia,
:tum ſtata ætatis viri
e, volitare, aditum quærere:
ericula, atque incommoda
era quiſque nanciſci ſua.
radum, primum illi irridere me:
acbari. Ego nihilominus tamen
re animum, & illis verba: neq; me in ea
iculo occaſionis tam bona.
tandem compotem loci
t, feſſum, ac lætum. aſt illico
mnus, & laboribus.
ndelle, qui cælum prope es meum:
ris. (proh Dii, quid tu vis tibi?)
erilis glacies hiberno gelu:
ris aura, & illo ſpiritu,
f. cit iam poetarum Deum:
m interpretare: aut ſi quid mali
co quod graueris ſoluere,
me hæc auerruncaſſit Deus.

:atio theatreoli naturalis Viueſiani.

ns ſaxo qua circunfuſa ſilenti
rgutis turba canora comis:
nutans denſo ſoror orbe ſorori
mplexus tentat inire ſua.
Syluane, Canis molliſſimus horas
e, & hic cryptis membra leuare potes:
fonte ſacros haurire liquores:
e ancipiti carpere poma manu.

Cætera

Ingens Gallia maximis triumphis:
Felix Gallia voce multilingui:
Immenſis opibus, ſinu beato:
Diuina ſapientia referta:
Inſignis pietate ſingulari,
Vno perdita proditore fuco eſt.

De Caluo.

Calue bibis vappam, generoſa Chaloſſia vendis:
Hoc bibere eſt aliis, vendere, Calue, tibi.

Ad Goueanum.

Te licet innumero anteeat lectore Toloſa
Rara etenim, & claris conſpicienda viris:
Auguſtaque premat Caturcos mole ſenatus,
Cuius ab excelſo numine iura vigent:
Inde tamen potiora tua ad miracula linguæ,
Inque loco veteris fratris habendus adit
Syluius extrema non vltima curá ſenecta,
Quo indocto patrem viuere poſſe neges.
Pignore non opus hoc fuerat: ſed pignus habes, ſeu
Cordis habes animam, ſeu cor habes animæ.

Epitaphium grammatici Mauri.

Barbarie miſerum Latium qui conſpuit atra:
Dedidicit pure quo duce Roma loqui:
Ridicula pueris cathedra, ſcuticaque relicta,
Nunc docet informem barbara verba canem.

De Baræno monacho.

Si quis peior eo eſſe poteſt, quod peſſimum habetur,
Peior tanto bis, terque Baranus erit.
Nec quicquam eſſe poteſt peius peióre Barano,
Non ſi ſe attentet vincere velle ſimul.
Ipſe, vt ſe vincat vitiis? quin poſſe Baranum
Vincere ſic nuſquam vis potis vlla hominis.

Nulla

... ſagitega, facifera quat...
Vetulus humiliter alibi ſedet homulus a...
Stata creperipeda ciet alia tripudia cohor...
Furor, odia mera, calida, tumida, rapida...
Laticis hic opicus onere madidus. At at e...
Grauia gladia gemina abi, abi alio age tu...
Colubrigerula Furia capita rotat, vbi vlul...
Maria Zephyrifrema ſonus etiam & etiam...
Viduum operit abolet oculi tega tenebra po...
Capra, lepus, equus, ouis, aquila, leo, lupus, a...
Latibulicola pecora frutice latere ſinuant.
Strepit ibi caua ſpecula, viridia nemora frem...
Sacra nequeo ſat abolita repetere loca pedum:
Facilis vbi memoria ſtatuit initia animi.
Memoria tremula, fluida: beneficia pereunt,
Vacua rota velut. Ea paribus habita radiis
Spatia premit alia, & alia ſinibus vbi agitur.
Ruit ita cor alacre, validaque nouaque rabies.
Quis erit ad ea bonus, & ad ea quis erit habilis:
Ades hedera nemoriuaga, pete, rape, quate, trahe.
Reſiliat age crepitus, aderit ibi latro mi...
Specua ſopor vbi liquidus ...
Quid era...

Facilior vt opera dabitur ab homine nihili.
Trahere iubet animus auidus in apicibus iter,
Vocat alind opus in agibilibus opere frui.
Ea blatero ſibi ita loquitur, vt inhiat opibus.
Date, dabitur. habe, habeo. fero, fer. vt ago, ita tu agas.
Minima religio cit opiuora capita populi:
Vitrea Venus, & Amor here, Hera bona, Nemeſis.
Pelagidome Nomie, Barypromie, femorigena,
Pater Euie, Cybela Phrygia domina, date locum:
Rapior. Animula miſerula properiter abiit.

In Bacchum Galliambus.

Tenera patrem quietis genitore Ioue ſatum
Iubet alta mens Cybeles tereti pede canere:
Sacra iuncta quos ouantes ſimul abdita decorant.
Age Thyrſiger, Bicornis, Dionyſe, Bigenite,
Eleleu, Euœ Bimater, Semelefemorigena,
Animi mei tumentis furiata loca ſubi.
Laticis Dea potentes, virides hyalicubæ,
Vaga Nais amnicultrix, ſoror & pelagidoma,
Rigidoque tecta quercus pigra cortice Hamadryas:
Simul Euas Hippa pictis redimita nebridibus,
Refer hæ preces alumno: paret ara propitium.
Phrygios relinque campos Dea; Tmolus initio
Vbi vagienti opteria tinnula dederat.
Ioue patre digna proles, Barycty peribromie,
Reparator alme feſſi venerabilis animi,
Quid erit prius canenti, quid erit poſterius:
An vt artibus doloſis ſoror, aeria Iouis
Semele necem ſuaſit, rata pignora memorans,
Rata fulgurantis ignitona pignora thalami?
Furibunda flamma plenum cineri dedit vterum;
Nihil illa læſit alto ſacra membra Ioue ſati.
Famulatur ignis igni, coma fulminea tua:

Geminuſque, & vnus idem: varius, ſimilis item:
Nomius, Thyonicus, Nyctilius, Oreodromus:
Tua lympha pura fontis: tua munera laticis
Salientis è rotundis ſinubus grauis acini.
Tibi prima mella pingues dederunt liquida faui,
Neque ſoli aratra iactat ſibi ſulciſeca Ceres:
Neque Veſta mater auctos ſibi muniperа lares:
Neque iura ſancta ſummo Themis ardua ſolio.
Neq; ſceptra Iuppiter vindicat aurea ſine te.
Animantibus repletur tibi terra: tibi mare.
Comes eſt recens Iuuentus ſtata, neſcia tenebræ,
Bona ſempiterna vita vegetantia cumulans.
Duce te ſuper ſupremi ferimur ſpatia poli:
Fruimurque Cælitum vi, fruimurque dape Deum.
Sine te Deus fatigat temere pius Helicon:
Temere impedita languet pigra vena, cita prius.
Mih. Tauriformis Euan, mihi Merotrophe veni.
Modo lenta ſiſte veſtigia munere ferula:
Modo ſuſtine, profanis fera pectora feriens.
Genitus bis ex eodem, ſemel ante ſatus eras.
...ter, obſtetrix, & idem fuit ille, pia parens.
...ties ſatus, biformis, modo fœmina, modo vir:
...meſa idem, Iacchus idem: dubius, neque dubius.
...itur ſi Eleuſinaris Cerealibus agitas:
...cina ſiue Cypro Cytherea Venus alit:
...lanias Oſiris vndas colocaſiopatulas:
...bi temporum reponunt variante pede vices
...turas hiems quietes, aliaq; viridia
...do ſerta flore picto, modo fructibus obita.
...mes ...da cymbaliſq;, c...raliſq; fit Hecate
... ...ata pis tua lumina radij,
... ...ducens per inania triuiis.
... ...a vna, tripl... ...ica facile. ... ...

... Deorum, neque la...
Prout explicata cordis cita ſemi...
Tua ſi qua vis ligarit: tua ſolueri...
Reliquum, quod eſt in orbe hoc, n...
Cryphromyſta, Die, Licnita, ...
Abige incubantis immania tædia...
Referens retro fugacem ambroſia...
Subitus ſed vnde mi corda furor...
Feror, auferor, fatigor: vacua in ſ...
Comitatus iſte, quiſnam? quis ad h...
Thyas hinc, & hinc Edonis trieteri...
Vbi tibias Mimallon biſores meribib...
Vbi rapta mugienti ſua funera vitul...
Tremibomboraucus inflat duo tortu...
Rubicunda bucca turget: rubidus tum...
Nigra flexicrus corymbi comat orbib...
Manus inquieta thyrſum colubrigeru...
Latitantium ferarum populans domic...
Fremit orba ſolitudo, nemora auia reb...
Sed vbi leuem relinquo Salium cap...
Calamicinem Lupercum, ſubidum cho...
Sibi Pana flantem acutis noua ſibila tub...
Sonat ille ſic nouenis ab arundinibu...

Neque cantari fideles ſitis attenuet opes:
Sed onuſtior perennis fluat agmine ſcatebra:
Adhibe me alumni ad almi ſacra myſtica ſocium;
Mala cuius Ata fruſtra cupit eſſe familia,
Stygis Ata facta dira famula obruta ſcelere.
Hagne, Liber, Orgiaſtes, Nooerme, Vitulifrons,
Holodeſme, Braſmocrator, Periciomie vigor,
Aperi parata ſolis mihi crypta loca piis,
Procul artibus profani popularis humilibus.

De Calano.

Omnia quæ ſcripſit, furatum ait eſſe Calanus
Fabritum. de ſe nil dare poſſe putat.
Aio ego, quæ ſcripſit nil furatum eſſe Calanum:
Nec furari aliis, nec valet ipſe ſibi.

De Arlo Iudice.

Qui furem laqueo ſimilem ſibi liberat Arlus.
Is ſibi ſeruauit, quem meruit, laqueum.

De Baryæno Monacho.

Hic domita oſſa piis Baryæni ſunt ſita flammis.
Tetrum non potuit diluere vnda nefas.
Omnia dente canis roſit. ſolus Deus extra eſt.
Cur? quoniam nullum nouerat ille Deum.

De eodem.

Fit niger ex phæo Baryænus transfuga funis.
Nequam homo non potuit chordiger eſſe bonus.
Nunc factus niger haud valuit mutare colorem.
Sic igitur manſit teter, & ater homo.

De eodem.

E lanio inter grunnituſq; boumque cruores
Natus ſit bonus hic; ſi bonus eſſe poteſt.
Si duo (vt Auſonius cecinit) iuuiſſe venena
Poſſunt: bis monachus ſic bonus eſſe poteſt.

... *poeta, quod Doletu*
Nihil, Doletum præter, eſt Dol
Quiſquis Doletum laudat, vt poe
Nec laudat is poeta, nec Doletum

De Baræni maledicen

Colore tincta noctis
Liuidaque rabie
Legens ferus Baranus
Carmina, inquit: Agedum
An hæc mea officina?
Me quid ergo male habent?

Idem argumentum.

Ignea cum legeret numeris mea car
Et rabie infami tetra Baranus,
Si non ſunt mea: cur rabies inſignis
Sin mea: me rabies, quæ necat iſta

De Picato, & Ipni

Pulchre conuenit hiſpidis moloſſis
Ipnio rabidoque, Pictoque.
Ambo in ordine ineruditi eodem,
Ambo carnifices periculoſi.
Vter pernicioſiorne? vterque.
Ille eſt peſtis acerba ...

De tutore.

Eſt cum pupilla deprenſus virgine tutor:
Quod fuit, hoc aucto nomine tutor erit.

De Altiſiodorenſibus.

Vinum Altiſiodorenſe potare meracum
Vni pene licet. Cui tam procul abdidit vni
A venis Bacchi venas Neptunus aquarum.

Diuæ Ianinæ Plotiaſcæ tumulus.

Qui fecit, hoc vt marmor ore ficto
Fictaque voce ferret has fletus notas:
Si poſſet ipſe magnus ore vero
Fletus ſuos, ſuas mortui laudes dare:
Feciſſet hoc, vt fecit illud. Atqui
Vel ille, vel quis orbis id facto queat?
Aſt tantum abeſt, vt poſſet huc parare,
Vt ora mutum marmor ipſa facta ſint.

Auſonii.

Armatam vidit Venerem Lacedæmone Pallas. &c.

Reſponſio.

Imbelli imbellis placuiſti, & inermis inermi.
Quid mirum, ſimili ſi fauet ille ſibi?
Sunt arma, haud honor hac. ſumque tu es nudior armis.
Nudam eſſe, & tua ſunt arma, valere nihil.

De Amanio ſtupido.

Qui ſtuporem integritatem interpretabar Arcadis,
Pene factus Arcas ipſe rudo rudia carmina.

De ſuo tædio.

Barbaris modo qui feris mentes augere diſco,
Hinc vbi noua ſiderum deuolutio ſoleat,
Subuehar pium ad pij ſancta culmina cæli.
Quem locum patriæ Deus ſceptra iure parauit.

animai

Antoni comites, tuque o Catilina C
Et Clodi cineres, & maleſana co
Exilio ac cadi Ciceronis parcite. pei
Diſperit; illam animam quando

De eiuſdem arro

Non potuit dulci è Ciceronis extitiſſe
Aliud acetum, quam quod expuit Dol

De eiuſdem veſ

Qui Ciceronis habet mentemque anima
Mentemque atque animam non hab

De Caluo.

Infelix calamus, manuſque pura,
Infelix, miſerabilis papyrus;
Quæ monſtri oblita perditi cruore
Ab culpa ſine ſic fuiſtis acta
Fatali miſere neceſſitatę,
Monſtri interlita perditi cruore
Ab culpa ſine funditus periſtis.

De quodam.

Cum inuitus nequam ...

De Baſiis Ioan. Secundi Hagienſis.

Mollia tam blando ſpirant qua murmure: qua tam
Dulcia nectareo baſia picta ſono;
Siderea Veneris puto defluxiſſe labellis.
Tam lepida ex alio non potuere loco.
Catera mellito languent defecta veneno:
Nec decus eximia ſuſtinuere nota.
Ergone diuina hac Veneris, plebeia mariti?
Tam diuerſa vno ſic coiere choro.

De muliere importuna.

Mulier eſt morbus naturalis eo modo,
Quo etiam ſenectus, qua carere non potes,
Haud morte prauertendo, quos damnas, dies.
Ergo neceſſe, vt viuas tu, mori ſenem:
Vt ſpecies viuat, perpeti domi crucem.

De fonte Ioan. Brinonis, cuius aqua lapideſcit.

Vnde nouo teretes concreti cortice rores,
Lubricaque incurſus turbine gutta ſtupet?
An tecum natura ſuas communicat aras,
Nec ſeruire ſibi tota elementa iubet?
Militat ergo tibi varians momenta, fugaces
Iura ſitiens tellus in ſua cogit aquas.
An potius raris numeris, concentibus altis
Murmura victa tuis, marmora facta ſilent?

De Lutetia.

Quo fermenteſcens ſuperare Lutetia muros
Ipſa ſuos? nullo ſe capit aucta loco.
Illius in tractu (curtiſſima catera nox eſt)
Feſſo metitur ſol piger axe diem.
Quo te vrges, ibi te inuenies: vel ſiſte; vel opta
Orbem alium, non quit hic ſatis eſſe tibi.

Seria ſic calamo, cedent ſic aurea, fient
Imo tuis potius aurea cuncta notis.

De Margarita Vitellia.

Deliciæ Phœbi Libethrides, o tamen vna,
Non niſi quæ ſancti nomen amoris habes,
Non Veneri commiſſa Erato, ſed pura, ſed illa,
Quale decus decoris Pallas inermis habet,
Imple animo vacuis errantia verba figuris.
Vix totam poteris dicere tota Deam.
Quod ſi non poteris: ſeſe tum ſuggeret ipſa.
Lumine plena ſuo ſufficit vna frui.
Teque colam rarum, diuina Vitellia, numen,
Quo nullum aſtrigero purius orbe micat.
Nec tamen his te, Diua, canam: te cuncta minora.
Sed dicam, de te dicere poſſe nihil.

In Bibinum.

Cum ſupra captumque tuum, mollemque laborem
Enumero dextra fortia facta mea:
Quæ facere haud valeas, ea nec mihi facta putaſti:
Nec credis data, quæ te dare poſſe negas.
Hæc animi veniunt praui de mente maligna.
Vritur ancipiti mens ſtupefacta fide.
Quare iſtud nec ego ipſe tuum non credere credo.
Credo etiam, te non credere poſſe tibi.

In Strumam.

Par eadem ratio, par cauſſa reciproca rerum:
Vt qui vina bibit, ſic quoque vina vomat.
Nunc leges, cauſſaſque nouas natura profudit.
Struma bibit vinum, carmina fœda vomit.
Quod ſi non factum eſt, vt carmina fœda vorarit,
Mirandum, cur non carmina fœda cacat.

Ad Nullum.

Omnes Dii male ſi mihi negarunt,

Quia

rmine mitteres, rogaui:
l pollicitus mi item fuiſſes
'onte tua benignus antrum:
um doleo: oppidoque miror,
:iderim tibi, tuorum
:ue candidus laborum.
meruiſſe me. ſed iſtbuc
ua ſcripta digna cunctis
ius, à quibus legantur.

De Bambalione.

iquitur, regiſque negotia curat:
quod loquitur, prendere nemo poteſt.
'iſci (medium ſecat) iſte ſed barpax
um & medium, principiumque ſecat.

trum Natalem, qui ſibi miſit itine- rarium librum Bellonii.

ſenda multa mirarìs, neque
am multum, docta natura manus
tria mundi diſiecit loca,
iecisſet immenſas opes:
is obiecit. ſic oculis quoque
tuliſſet: tum ſi quis ſibi
das defuiſſet: marcida
accuſaret opportunitas.
mum ſit, cum quis quod præ ſe babet,
que eſt magis pudendum: ſi ipſe ſe
præſentem & baurit, & videt.
liſ: parit natura omnia
t, & multis diſſecet modis:
nus commendatione, qui
bore perfunctus modum
ationi ſtatuit, ac ſpei,
mentarius, puro ſtylo,

Compen-

Compendioſa mole, ſincera fide,
Velut fecit Bellonius: qui, dum ſua
Vitæ, ſuiſque commodis tua commoda
Meaque anteponit, Genium defraudans ſuum,
Haud parcens ſumptui, haud metuens periculi
Euerrit maria, effodit radices Syras,
Arabiæ monſtra pinxit, & rerum nouas
Effigies nobis, veteres quæ fuerant, facit.
Dignus, cui magnam debeamus gratiam.
Vt ille dignus, tanta qui nobis dedit:
Ita dignus es natalis, cui bona fide
Tantundem debeatur apponi: mihi
Qui percupienti, nec reperienti vſpiam
Feciſti, vt nunc potirer. Quare quicquid eſt
Quod ex præſenti lectione redierit
Tum commoditatis, tum voluptatis, tibi
Acceptum refero: ſed ita, vti palam profitear
Tuo beneficio, ac libertate me
Adiutum, atque auctum, nec minus memorem tui

Sol non æquus opes Cereris populatur inanes:
Spes fugat eluſa ſpem labefacta manu.
Spes homini quæ ſola Deum promittit, & audet
Præſentem canere, his defuit vna locis.
Pro ſtipula tenuis vix ab tegit vmbra cicadam:
Et metit infamem villica toſta famem.
Tanti odium haud pluuiæ eſt, vt vitã odiſſe velimus?
Vita ne carnifici eſt viuere velle cruci?
Deucalioneo ſoluatur ſidere cælum:
Vnaque ſit facies æquoris orbis iners:
Non veniam: pretium eſt Caurorum iniuria. ſed tu,
Si potes in ſaxo viuere, viue tibi.

Inexhauſtus amor.

Si ex decore iſtius, luce ac ſplendore veneni,
Quod placidus toto nectare miſcet amor,
Pendet amor meus & blandum immortale venenum
Non valet in ſumma creſcere mole vigens,
Cur mihi turget, & immenſa me mole fatigans
Ignis inexhauſto flumine creſcit amor?
An quæ fine carent, nec poſſunt creſcere in ipſis,
In nobis creſcunt cognitione ſui?

Scripſit hæc pro poetis Gallicanis.

Soboles ſuperbi viſcerum Pyrenæi,
Vaſconici Garumna regnator ſoli,
Toruos minaci fronte proruens fluctus
Huc, qua Britannis Nereus Coris gemit,
Vrge ſupina vtrumque carcerem ripa,
Laxans furores impotentis æquoris:
Li juentum habenas cærulas quadrigarum
Ad flaua torque Santonum maris vada,
Radenſque litus Aremoricæ plaga
Te te infer euolutus, acer, incitus,

Tam clarus iſta luce, quam piùs leni
Amoris aura, læta qua fouet bonos.
Quos inter aucto ſidere, acer, elatus
Se dignum eo fauore Paſcalis facit.
Ergo implicatus litu improba vinclis
Iubente Phœbo, ſuccinentibus ſuis
Inauguratorum ordinem Senatorum
Agnouit, vt ſolebat, & iuſtum, & pium.
Saluete fontes, verticeſque Parnaſſi:
Totuſque montis vuidi rores ſacri,
Quos fudit Æther ſummus, & quibus fuſis
Vatum tumebunt ſucculenta pectora.
Nempe abſque vobis ſicca turba, ſtrigoſa
Inane murmur, arida infamem ſiti,
Sonum ciebit rauca: nec dabit vocem
Vox ipſa: nec tacebit id ſilentium:
O mundi ocelle, o lucis arbiter Titan,
Repagulis iam diſſitas priſcis tuas
Relinque diſcoloribus vias Indis.
Hinc tibi oriendum eſt. venit hinc nobis Dies.

In clepſydram, quam mihi dono dedit illuſtris Ianus Fregoſus Epiſcop. Aginn.

Quatuor omnigenis diſtinctum vultibus annum
Pulueris hic totidem vaſcula fœta notant.
Vt ruit ille ſuos iterum rediturus in orbes,
Hæc repetunt vacui priſtina iura loci.
Vt fugitiua ſecant bis ſenos tempora menſes,
Hic ſtatuit numero fixa columna pari.
Nonne vides albo ac nigro variata colore
Ferre diē noctem, nocte referre diem?
Hæc ſunt Fregoſijs antiqua inſignia Diuis.
Nempe vt Virtus plenius alta loqui:

Quæ clauſit tenera luce ſer
Dum ſermone ſacro cunctant
Menſque inhians magni pe
Heſpere cum videas tam rari ill
Quæ nunquam occiduis lum
Auſus es aſtrigeri ſupremo ab li
Sole nitente meo tendere no

Reſpondet

Heſperus ille ego qui quondam,
Præuertor ſolis lumina rara t

Ad P. Na

Siquando te voluntas, aut ſatum t
Adegerit ad porticæ ſamæ ſitim,
Cauere imprimis in animum indu
Tibi ne placeas, tibi ne diſpliceas nim
Illud [illegible] tibi pareris hoc odium
[illegible] aduixerit cuncta pro b
[illegible] iniquus, inſenſus ſib
[illegible] ille ſæpe, hic ſubſtituit mala
[illegible] naſcis tollere de tabula manum

Paſquinus.

Nunquam ego ſperaui tam [illegible]

In Alanum.

Ex aliis recitas alienos, ſalſe, labores.
  Dic aliquando aliquid, quod ſit, Alane, tuum.

Reſponſio.

Præſtat onus præſtans alieni ferre decoris:
  Quam tenue & nullo pondere ferre ſuum.
Si Deus eſt operum facilis, quæ condimus, autor:
  Qui meliora canet, debitis illa Deo.
Si non eſt: opus illud erit mihi futile, nec me
  Solicitet, ſi me quis meliora canet:

In Monachum.

Qui monachus fuit, & monachus poſt deſiit eſſe,
  Hunc mala teſtatur vita fuiſſe malum.
Sed quia depoſito patrat mala digna cucullo,
  Teſtatur his ſic eſſe, fuiſſe malum.
Siue malum dicit fugiſſe, fuiſſe fatetur:
  Siue bonum, plus hoc dicitur eſſe malus.
Qui monachus fuit, & monachus nunc deſinit eſſe;
  Eſt monachus, nec quit deſinere eſſe malus.

In contemptores literarum.

Poſtquam nos rabido furioſa calumnia vultu
  Obſidet, & magni neſcia monſtra Dei,
Candidaque antiqua nec libertatis imago,
  Nec ſupereſt ſaltem nomine priſcus honor:
Heu quondam Aoniæ mea numina magna ſorores,
  At nunc infemi ſordida turba notæ,
Accipite has lacrymas veſtræ libamina morti,
  Ire modo in tanto ſi qua dolore poteſt.
Mox ego vobiſcum hinc abero: ſolumque iuuabit
  Viuere, cum poterit veſtra ruina mori.

Huius vitæ præſentes mores.

Algere, & eſurire, & eſſe vulgus:
Referre grates ora verberanti:

Es Ramne cruda ſpina literarum.
Ignitus acris flamma literarum.
Extinctus ater carbo literarum.
Inepta non ferenda, non tacenda.
Litura ſuſque deque literarum.

Hos ego verſiculos feci: cur plectitur
Pro nato ſeruus ſic mala verba timet.
Pro nato ſerui ſic quoque terga gemunt.
Pro nato ſeruo verbera ſaua ſonant.
Pro nato ſeruum ſic fuga dura premit.
Sic pariunt aliis verbera dura metum.
Sic pariunt aliis prodita caſtra necem.
Sic pariunt aliis crimina falſa fugam.
Sic pariunt aliis pectora vana dolos.
Sic pariunt aliis verba doloſa cruces.

In Cynidracontem

Miſſa lupo canis eſt ſignata voce Lyciſca:
Seque canis, atque etiam miſcet hyana h
Tigris item, vulpeſque cani, pardiſque leam
Perdicem patitur qua parit oua domi.
Sic aliis alias ſpecies mutare figuris,
Priſcaque ...

Cruſta hominis rabioſa habeat laruata figura;
Nullum animal, nullum; nil niſi Erinnys erit.
Immo nec illa habeat: tu non illius imago es.
Aſt illa eſt potius oris imago tui.

Ad Corymbos.

Pallentis hederæ filii Corymbi
Vmbra virentis candidi poetis
Apollinis de vertice, atque Bacchi:
Auratus ad laurum ſuam vocat vos.
Quin tertia adſit: non enim ſatis ſunt
Dua corona triplici poeta.

In Bibinum.

Si quis Bibinum neſcit, hac pingit eum tabella.
Mendax, malignus, impudens, proditor, ebrioſus,
Deum negans verbo impius, reque probans negatum.

In eundem.

Si quis iurarit ſe nequam ſcire Bibinum,
Fruſtra iudicio fallitur ipſe ſuo.
Ipſemet hoc ipſum iurarit forte Bibinus.
Credere non ſalua religione potes.
Impius, inceſtus, fumoſæ Harpyia culinæ,
Sacrorum, & fidei proditor ipſe ſuæ.
Non quit in anguſta tituli tam debilis vmbra
Tam lata ſcelerum conditione frui.

In putidum.

Vides, vt alta fronte naſus ille maſculus
Sui impotens non ſe capit: rigens ſuperbia
Videtur eſſe firmior nouis periculis?
Non eſt: ſed atro ſepio, blattaque mollior,
Effœminatiorque ſupinina fœmina
Se fallit, vt nos & queat deinde fallere.

Vt fruſtra quaras, quod tenere te putes.
Sunt opera ac laudis quidam fines aliena,
Gracculus AEſopi vt non ſit tam garrulus, iſti
Aiunt me doctum non tam eſſe, ac velle videri.
His ego diſsimilem fateor me. nanque mali vt ſunt
Eſſe volunt credi faciunt quod credere poſsis,
Vani, inconſtantes, ingrati, perfidi, auari.

In Ponticum.

Omnes te irrident, nunquam tu Pontice rides.
Scire velim, nunquid ſic Agelaſtus eris.

In vxorium.

Cum verberante vapules, ſileas vxore loquente:
Illa die, noctu te ſitiente bibat:
Seruiliterque ſupplici faciat conuicia dira,
Illi tu mulier: illa tibi vir erit.
Tartara, pugnantes flammas, celique receſſus
Credimus, immenſi regna tremenda Dei.
Sed temerata fides vario iactatur ab aſtu.
At fecit dantes: plus valet illa manus.
Burdegala hoc ſiflet, quondam quod libera vixit,
Nunc ſcutica infami verbere ſerua tremit.
Lectica non ſentit peius: pro iudice podex
Si eſt aſini: medicus ſi ſcarabæus erit.

De Tholerio.

Si de peſte pio retrahit te pectore furca,
Furca inter magnos eſt referenda Deos.
Sin te dira lues redimit de culmine furca,
Iam pro te merito pendeat ipſa lues.

De ingrato Struma.

Multa dedi, quoties petiis, quæcunque popoſcit.
Sponte, libens etiam plura daturus eram.

Aruit

... nulla futura ...

In eundem.

Quando puer fuerat, iuuenilia carmina f...
Struma ferox: laudem non ſine laude ...
Quando fuit iuuenis, puerilia carmina f...
Replicuit verſus ſors odioſa vices.
Quando ſenex fuerit, faciet quæ carmina ...
Carmina, quæ ſemper nulla fuere. fore ...

In eundem.

Ingratus ille, quem videtis, eſt canis,
Non furis beſtis? ater ipſe fur eſt.
Canes canem vorate: qui meam, meam
Panem vorauit, & latrat farinam.

Paſquinus.

Per varios caſus, per mille volumina rerum,
Et bruti interdum barbara Cherſa ſoli,
Venimus, vt magnam poſſemus viſere Romam
Vidimus, at Roma turpe cadauer erat:
Quid mouet ergo illam, ſi mortua dæmones in...
Lem poſſunt animæ ſic ſimulare vices?
Monſtris: nam animarum Orci ...

Turba mala heu longè Libycis immanior aris,
Tetrior immiti fulminisque igne dolor:
Quis pater Aonias ludentem collibus auras
Ingenium ad numeros poſſe leuare meum?
Poſſunt: nos ſors exiliis cumulauit amaris
Mentis honorata, iudiciique fugam.
Diuinum oſtendit quoties Vitelia pectus,
Ex liquido numeros fonte rigauit amor.
Hinc canimus, non opus Muſis tam ſancta canentis
Pectora, ſi Aonias ſufficit vna Deas.

De ingrato Struma.

Rogas, qui is ſit in meis libris canis,
Quem vocaui Nocticoracem, quem voco Ægothelen?
Is Struma quidam eſt, graculuſque Æſopicus,
Turgidus pauonis aura, gemmeiſque pennis,
Superum, inferumque ſaturi odiis meta vltima,
Qui meum panem vorauit, & latrat farinam.

In Noſtradamum.

Credula quid ſperas? quid ſpectas pendula verbis
Gallia, Iudææ quæ blatis arte furor?
Tot regum veterum ſpoliis, tot onuſta recentibus;
Hoc tua clara feres ludere ſceptra ſcelus?
Nonne vides linguam impuri nebulonis inanem?
Hunccine tuam pateris ludificare fidem?
Vtrum futilius, pectuſne nocentis Agyrtæ,
An tu, quæ toties falſa fouere potes?
Quod ſi es tam facilis, nolis vt velle dolere:
Saltem non etiam poſſe dolere, dole.

De orbitate ſtudiorum ad Lutetiam. Eſt vaticinium tyrannidis Hiſpanicæ, poſt mortem Henrici III.

Si poſſem lacrymis conceptum æquare dolorem,
Conceptoque tuas æquare dolore ruinas,

Flebili-

IVLII CÆSARIS SCALIGERI THAVMANTIA AD DIVAM CONSTANTIAM RANGONIAM.

O Decus immenſi rarum Conſtantia mundi:
Quale poteſt fieri fœmina, quale Dea:
Aſpice letali confectam vulnere mentem:
Numine ſic potuit viuere iuſſa tuo.
In te abiit, totuſque meus tibi militat ardor:
Dum tua ficta aperit nomina verus amor.

Ad Thaumantiam.

Rarum opus, atque antehac nulli res cognita Fato:
Quæque tui ſimilis vnica, parque tibi es.
Cæleſtis facies, ſub qua natura pependit:
Atque opere obſtupuit Dædala victa ſuo:
Mollia ſidereos demitte ad carmina vultus.
Sit ſatis hos miſero ſæpe negaſſe mihi.
Illa quidem mæſto lugent mea vulnera cantu
Flebiliter, tanta vix ſatis apta Dea.
Te tamen eductam patrio, Thaumantia, cælo
Hæc eadem mundi docta per ora ferunt.
Exemplum ergo mei diuina mente ſequuta,
Ipſa tui in ſpeculo hoc ne capiare, caue.

Mutatis omnibus me non mutari.

Quæcunque ætheriis circumplectuntur amictu,
Sunt ſueta alternas omnia ferre vices.

Aſpice

Somnio quin vigilans, atque omnia dulcia fingo:
Irritaque inuitis miſceo monſtra modis.
Plus error placuit: plus illo viuimus: ille
Vel domina inuita me facit eſſe ſuum.

In luſu latrunculorum.

Qua turmis præmiſſa cohors pro turribus altis
Explet inexpleti iuſſa cruenta ducis:
Efferaque horrificis in cædibus ardet Amazon:
Arciger & ſparſas carpit auarus opes:
Quis putet imbelles audere Cupidinis artes?
Ah decuit teneras abſtinuiſſe manus.
Ille vbi fulminea ſedem ſibi legit in arce:
Ex illa domina fulgurat arce Dea.
Me miſerum: qui diſperij ſine milite victus:
Quid mihi tot contra tela parata putem?

Male affici ab irata, peius à facili.

Cum procul auerſo dura eſt Thaumantia vultu:
Liquitur infeſta fuſa medulla face.
Lactea captiuo ſi vinxit brachia collo:
Pectora Lethæo diriguere gelu.
Ilicet exitio eſt, tantum excepiſſe bonorum:
Et peius tanto tangere poſſe Deos.

Ratio cum appetentia.

Multa mihi in mentem veniunt per munia vitæ,
Protinus vt valeat cedere iuſſus Amor.
At mihi quæ in mentem veniunt, de mente recedunt.
Quid quod, ſi ipſe velit, nolo ego, cedat Amor?
O monſtrum inuiſi, atque horrendi immane furoris:
Si neque velle queam; ſi neque poſſe velim.

Ad Hirundinem.

Iam redit, & reducis repetens veſtigia veris,
Quæ lacerum genitrix Daulia luget Ityn.

...ge: nam gelida hic ...

Omnia fiam, ...

Dum vehitur ſegmentato Tha...
Ab fierem trepidis orbita fa...
Seu levis Aſturco glomeravit ...
Cur non ſum Phrygia ſtragu...
Deficio. ab fierem caleſtia verba ...
Verba, quibus pellax cuncta ...
Omnia ſim potius: ſed non eſſe ipſ...
Saxea nam Cæſar pectora ferre...

De niue impo...

Cum fueram noſtros viſurus craſtin...
Demiſit cano Iuppiter orbe niues.
Abſtineo? an cali irati committo peri...
Quæ conſtat flammis ignea vita m...
Ibo: geluque meis tabeſcet ab ignibus, ...
Extinguet. Victor, aut ego liber ero.

Ad Caurum, ...

Core ferox: nam te gelidis metuende pre...
Exercet madida Cantabris ora fuga ...
Excute nimbiferos pluvioſo flamine ...
Præcipiteſque ...

Redeuntem rure ſoli comparat.

Vnde ſerenatum Vulturni in turbine cælum?
Tam cito nimboſi cur ſtupuere Noti?
Cur ſibi diſsimilis, melior ſe ſplenduit annus?
Inſolita rerum qua rediere vices?
Te ne ergo ex agris ad nos, Dea, deſtinat imber:
Diuinumque refers lucida rure pedem?
Sol minor hinc pluuias, ac nubes diſtulit olim:
Maiorem pluuia huc nunc fugat vna meum.

Miſer annus, ſi vt mihi, ita eius ver hiems fiat.

Quid tibi cum ſyluis, & primi floribus anni?
Ver media ex oculis turget in vrbe tuis.
Ver aliis, mihi triſtis hiems: miſer ah miſer annus;
Si cogare pari conditione frui.

Ad Thaumantiam.

Si ſpectes, qui tam celſo potiatur honore:
Nulla eris alterius: tota futura tua es.
Sancta Venus fac, ipſa ſui capiatur amore:
Sentiat &, quanti ſit, necis eſſe ream.

Comparat manus ſuas cum dominæ manibus.

Hac manus, & manus hac rigida hac, hac mollior vmbra,
Qua leuis æſtiuos temperat aura Notos.
Hac manus, haud manus hac. placida hac, crudelior illa,
Letiferaque omni ſæuior vna cruce.
Haud manus, at mors hac, non ipſa manus: impia quando
Serua è captiuo pectore corda tulit.
Si ſpecto, interii: ſi tango, aut tangor ab illa:
Nec mors, nec pœna iam mea nomen habet.

Affectus aduerſum tempora nubila.

Cum pluit, obducto mœret Thaumantia vultu,
Regnaque nimbiferi ditat opaca Iouis.
Ecce pluo lacrymis: totum hunc ſum verſus in imbrem:
Et mortem ſpectas, ſæua, ſerena meam?

Nullius temporis mutatione mutor.

Craſtina cum referet ſolitos Aurora labores:
Ipſa dies mihi erit nil niſi tota labor.
Veſper adeſt: ſoluetque graui iuga dura labore:
At quæ ſera grauem finiat hora diem?
Nil ego ſum: mihi ſi prolixa mollior hora
Nec noctem nox, nec lux ferat vlla diem.

Dominæ ſaltatio.

Dum mea diua ciet numeroſos maſcula ſaltus:
Et quatit audaci picta aſarota pede:
Edidit argutos liquido quot corpore motus:
Tot duce ſenſi animum corde micare modis
Si certis igitur ſeruum moderaris habenis:
Cur voluit, cum tu vis pepuliſſe, ſequi.

Thaumantiæ corollæ.

Quæ mihi compoſuit verno de flore corollam,
Perpetui veris ipſa corolla fuit.
Viderat in propriis carpentem lætus Adonis:
Nec vetuit, Venerem dum putat eſſe ſuam.

Thaumantia ſole fulgidior.

Hibernis longe mea lux infuſa tenebris;
Queis premitur ſero tempore ſeſſa dies;
Triſtis erat mihi quærenti, quid [illegible] inhæret
Exulis hæc, inquit, lumina ſolis agit.
Ah iſtos igitur tegito, Thaumantia, vultus;
Quos timet, aut luci credidit eſſe ſatis.

iet claram ſuper omnia numina Cæſar,
ue Deam: qui te credidit eſſe nihil.

Mors vitam dat amanti.

? an dubiam terrebunt vulnera mentem?
, mihi, me vt amem molliter, hoſtis ero?
s omnia conclamata, & victa periſtis:
iſcum & perii, non pereundo, ſimul.
ſiderium petiit, ſpes ægra negauit:
tos vita dolet, mors parat atra dies?

Silentium à magnitudine.

n, & mirandum, ac rarum te opus eſſe Deorum,
nonet inceſſus, frons, latus, ora, manus.
nea eſt mortale ſonans, mortalia corda:
eti decus hoc, illa referre nequit.

era inter me & Thaumantiam, Stella.

i deſiderium ſi ferre queam: ſi
mibi ſine te nox bona, Stella, venit:
nox, mihi ne ſtella nox luceat vlla:
ella ſine ſit, ſit ſine luce dies.
uor infelix? cum me mea, Stella, relinquis:
lla ſine nox, ſit ſine luce dies.

Cælo quoque imperat.

facili cælo mutauimus oram.
gitur non ſunt pectora verſa tibi?
mere optaui mitem auſcultare precanti:
non & cæli legibus vna ſubeſt.

Aequata bona malis.

e as beriis etiam æquiparanda triumphis:
ibi, ſi quæ alibi ſunt potiora bona:
e inferniu etiam anteferenda ruinis:
alibi ſunt grauiora mala:
i ſola dedit Thaumantia. cur. ecta
potuit? Quis? niſi ſola Dea.

Velo

Armillæ mihi è meis
contextæ à Thau

Quas mihi carnifices gaudens ſerit im
O me felicem, ſi niſi cura fuit:
Verum perpetuas quas fabricat implæ
Seſe acuens fatis in mea fata ſuis,
Artifici ignotos his addens ordine nodo
Iniecit manibus fortia vincla meis.
Quid ſperem mortalis, opem cui ferre r
Et Venus, et Veneris bellua tetra pue
Vel parete Dei; mihi vel monſtrate preca
Hanc qua poßitis arte domare feram

Luſus non fictu

Me incluſit cum lacteola Thaumantia P
Et nitidæ expreſſo lumine frontis, ait:
Ludite felices Amathuſia turba columbi:
Atque vna attonitos miſceat aura duo
Brachia non edera, non vincant oſcula co
Cumque tua inuideas, dulcis Adoni, D
Ah neſcis mea Diua? an ſi ſcis, improba lu
Non ſum hic intus ego, es ſi mea vita f

Nonne hanc extimuit Veneti fera dextera dextram,
Quæ modicis digiti pulſibus icta tremit?
Nonne hæc fulmineos riſerunt corda tumultus,
Quæ tenui verbi turbine victa cadunt?
Hæc tua cum fuerant, fuerant tibi: nunc miſer abſunt,
Seque ſtudent dominæ velle parare ſuæ.

Veſpertinus color igneus cum aura frigida.

Et ſerus color eſt, & ſeri temporis aura.
Iſta tibi, miſero conuenit ille mihi.
Hinc ignem, inde gelu aſpicias: ſimul omnia. verum hoc
Differt; quod me abs te tam procul eſſe iubes.

Verſus, quibus mihi reſpondit Thaumantia.

Mente pia, ac ſanctis precibus venerare pudorem.
Sic ſtabit mihi, ſic ſeruiet ille tibi.
Ipſe ſuum ſpirat conſtanti pectore cælum.
Ni meus extiterit, nec tuus eſſe poteſt.

Oculorum nimia vis.

Flammigeros huc verte oculos, Thaumantia, flammis
Flentia quo ſicces lumina noſtra tuis,
Parce diu tamen o radios intendere. nanque
Non iam non oculi, ſed cinis ater erunt.

Etiam amorum eſſe dominam.

Reginam orabam Venerem, Veneriſque pharetras:
Vt mihi Thaumantem ſub ſua iura darent.
Annuit: at facilem luſit ſpes irrita nutum:
Atque Amor oblitus velle redire, fugit.
Anne igitur liber domitis regnabo tyrannis?
Quid ſi hæc illam, illum, te, tua, cuncta domat?

Luſus fictus.

Surripui trepidus cauto duo baſia furto:
Et totidem audaci vis mihi aperta tulit.

uo ſponte dedit, furtim & duo ſuſtulit audax:
t duo vi rapuit: & duo ſponte dedi.
iſero irata eſt: at cælum territat armis:
ratia cui tamen eſt æqua relata pari.
tet? & tumidis onerас pia fata querelis?
s tua reddo tibi, tu mea redde mihi.

Me vnum mei erroris cauſſam.

quæ picto fulgetis ſidera cælo:
nox ſidereis ignibus vda comes:
neos vobis narraui perditus igneis:
pe tibi fletus ſemina dura mei.
ant ſimiles ardentia lumina flammas:
buit hæc lacrymas vda fouere meas.
liena moror; me deſero? Sidera nolent
ptiuum: memet cur miſer eſſe volo?

Magnitudine Thaumantiæ me eſſe inopem.

ſta mihi in media lux nocte fuiſſet:

De eius velo.

Siue quatit liquidas rapidis afflatibus auras,
Atque niger gelidas proruit annus aquas:
Siue aperit nitidum terris ſol aureus orbem,
Et roſeum rutilo ſubuehit axe diem:
Sidereos miſero mihi cur tegis, improba, vultus
Improba? qui poteras regna negare Iouis?
Æole magnanimis tollé hæc vela impia Cauris;
Vre, pater, flammis ſerica texta tuis.
Siue nequis; habeas animi ſuſpiria noſtri:
Aut vras rapido pectoris igne mei.

Monile corallinum.

Lucida ſanguineis bacata catena corallis
Scintillat, ſerui tincta cruore tui.
Regnabis. ſic vincta meo es quæ ſanguine? qui te
Sanguine ſic eodem vincio, ſeruus ero?

De curis meis.

Si pia furata es noſtras, Thaumantia, curas:
Nam quid iam fuerim neſcio, quidve ſiem:
An mihi, diua, tuas ceßiſti prodiga curas:
Vt mihi quid fueris, quid cupis eſſe, ſciam?
Ah ſatius neſcire. mala hæc ſunt præmia. noſtra
Hoc vita decus eſt, viuere velle tibi.

Dubito, an eam lenem viderim.

Fulmine Saturni natum quæ fecit inanem:
Illius vt flammas diſpulit igne ſuo:
Cuius luminibus ſummittunt ſidera lucem:
Cui tremefactus Amor totus inermis erat:
Demiſit placidum trepida hæc ad carmina vultum.
Neſcio ſi verum eſt: vix ego credo mihi.
Aut vidi, aut vidiſſe puto. nam lumine tanto
Nec queo, nec ſpero poſſe videre Deos.

Erraſti: ſi te amittam, me amiſer
Vtrique, aut neutri deferet bo

Pelago ſimilem, ſed

Eſt ſæuum mare, & indomitis ſup
Datque hominum miſera corpo
Aſt & idem placido perfert comm
Atque vaga patitur tergora du
At tibi cur dederat tantum Cythere
Vt ſcires etiam ſpernere poſſe De
Spernere quin nihil eſt: amiſſos perde
Hoc ſolum pelagi reſtat, iniqua, ti

Quare nequeat ce

Decreram numeros, & ſacri nomini
Emeritam in gremio ponere, ſida
Iam nunc terra parens, iam molles aq
Quæque crepant pennis ania praepet
Cognatique tibi lucentes æthereis ignes
Thaumantis faciem, pectora, verba
At ſemper ſibi ſuccedens nouus infinitis
Formam infinitam ſic ...

Luſus fictus.

Audebo? an patiar tremefacta mente repulſam?
Abſiſtam? an repetam corde micante fugam?
Attrectabo: vel infami ſi fulmine cælum:
Vel ſi tartareis ignibus aſtra ruant.
Vicimus. At qualis tamen hæc victoria? victus
Stabam antehac: victor nunc ſine Marte cado.

Vndecunque domina.

Cum tua terrifico ſtipata proteruia vultu
Deiicit inſidiis pectora noſtra ſuis,
Muta prius, tum vocales ſoluuntur in auras,
Et fiunt iris ora diſerta tuis.
Cum placida es, facilique nites, Thaumantia, nutu:
Hæc eadem igneſcunt luſibus ora nouis.
Muſarum domina es: ſi dura, ſiue benigna,
Siue pauor celebrat, ſiue amor acta tua.

De lauru aurea.

Tortilis inflexo ſimulata hæc laurus in auro
Oſtentat magna numina magna Deæ.
Veram ignis poterat crepitanti perdere flamma:
Purior huic veniet ſemper ab igne decor.
Sic mea, quæ potuit conſumi tempore fama,
Maior ab illius lumine ſemper erit.

Non euenta, ſed ipſam ſæuire.

Si refero, quæ me perimunt, quo torqueor igni:
Pauca, ait, hæc pateris, ſi numerare potes.
Si taceo, & tacito moriens incendor ab æſtu:
Inquit, paruus amor pauca referre docet.
Cur? quoties pereo? neque ſunt hæc, cauſſa doloris.
Sed mala quæ non ſunt, tu facis eſſe mala.

Quæram, quod non inueniam, ſed quæ
Et reperire piæ dulcia verba Deæ.
Inueniam, quod non quæram, nec quære
Ah miſer irata triſtia verba Deæ.
Non quæram, non inueniam, non quære
Non reperire volens illa, vel illa mibi.
Triſtia me interimunt: accidunt dulcia.
Vel mora præſidio, vel fuga tuta veni

Grauius eſt mihi non augeı
quam ferre.

Quod queo, cur nolo? crudeli abſiſtere ſta
Non faciam, tanta hac vt mihi dona p
Quod volo, cur nequeo? crudelem creſcere
Non faciam, tibi vt hac tædia tanta p
Illud onus, quod ſponte fero, hoc quod ſpo
Sed quo plus leuor, hoc ſit mihi maius o

Eius violentiam fulmine præ

Si nequit hinc dominam crudelem turbi
Excutere: & fruſtra vota preceſque tul

Obrueſcant ſtupido cæleſtia lumina, nec
Thaumantis placitas deleat alma f
Hoc eſt cur, raperet mihi me vt Cythere
Non ſe, ſed dominam prætulit illa n

Ad Cupidinem.

Perfide, quicunque es gemini moderato
Ignea quique facit vulnera, quique
Prima mihi induxti lenta faſtidia vitæ:
Tunc, cum dedidici viuere velle mea
Non veniam peto, non requiem, non ca
Munera, non duro colla ſoluta iugo.
Huic oſtende tui quam magna potentia
Si, vt mei nolis, at miſerere tui.

Mors vtrinque.

Diſperiiſti amens, niſi te miſere, inquit
Cur periiſti igitur, cum miſere, inqui
Quid dicam aut, taceam? mors eſt, te, di
Mors eſt, te, cum tu ſis mea vita, frui.

Silentium pro omni ra

Irrequieta

Ex infinito cumulo quis deſore credat
Pauca? mari è magno cedere gutta nequit?
Sic melius. ne turpe mihi ſit pauca loquenti:
Dicere ſed potius cuncta, ſilere meum eſt.

Inter contrariam perniciem.

Quid faciam? dico, an ſileo? ſi dico, peribo.
Sunt etenim ardentes omnia verba faces.
Si taceo, interius clauſo miſer igne cremabor.
Quæ mors hæc, quæ ſit bina parata mihi?

Thaumantia, & reſponſio.

Si noſtri diuinus amor te, vt concinis, vrit:
Et diuina decet fine carere bona:
Quid petis? ah nunquam ius ſit tibi corporis huius:
Nam tibi præterea quid dare poſſe putem?
Si tu ſum factus, ſis in te abs teipſa recurris:
Sic hoc diuinum eſt: tu tibi, diua dabis.

Omnia ſpernens, omnia eſt.

Inuictos Hyale nixu mirata lacertos:
Illa, ait, o felix quam tetigiſſe volent.
Delia ſublimem me in equo ſtupefacta ſedentem,
Neſcio concepit qualia vota ſibi.
Candida Niconoe numeris permulſa decoris,
Exoptauit ab his nomina ferre ſua.
At te quæ nam facta virum mouere ſuperbam:
Omnia præ te vna quæ facis eſſe nihil?
Defecere hominumque artes, arteſque Deorum.
Ergo cum te orbis eſt minor, orbis eris.

Quo plus fugit, plus fugat.

Auia laſciui ſunt hæc vmbracula Fauni,
His habitat denſis hirta Napea iugis.
Syluarum decus his criſpatur Hamadryas auris.
Accinit huic querula caſia Nais aqua.

Aſpice, Sol, rutila retegis qui luce
Et reuehis reduci flammeus o
Aſpice, qui rapidas iacularis Stri
Squallenteſque avidis ignibus
Non pudet? en veſtras ego ſolus ad
Audeo: nec ſatis eſt illa, vel illa
Plus pudeat: Thaumas cunctos qu
Atque meum gelido pectore cru

Splendor, &S

Si ſola es, quam lux rerum mirabil
Nec patitur ſimiles gloria tanta
Si rerum ad lucem cunctis tibi ſub
Atque ſtupent opere tota elemen
Qui ſperem, ab tenere, tantis abſiſte
Quidve amens animi ſub mea ſa
O celum. tibi cur licuit non eſſe [illegible]
Aut cur maiorem non licet eſſe mi

Ad Garumn

Terna Pyrenai ſoboles operoſa fureris
Si qua ſoluta citas nix tumefacit
Sic tua perpetuo componas flumina
Sic [illegible]

nto pius æquore Lambis,
berios ripa beata pedes.
oſne times ſtupefactus ocellos?
to lingua diſerta metu?
eſtia numina cælo
vri ſubdita nulla tuo?

im ſero vitæ pretium perire obliuione.

fflauit me ſpiritus aura,
is ludit operta iugis:
cunctorum obliuio rerum,
m me capit illa mei?
ulmineis ſuccumbere flammis:
recium hoc eſſe, perire, mihi?

ris mei, odii tui præmia.

preces Thaumantia noſtras
ſtros deſpice, diua, Deos.
ponere molliter iras;
nt ſupplicis ora rei.
imium damnabis amorem:
debita noxa tibi?

t ſe perdicibus, & lepuſculis.

onſpecto turbine penna
i puluere texit auis.
s inſidias exterritus hauſit:
tum fuga anhela pedes.
ſequor mea fata? volenſque
acio vt ſim tua præda mei?

n Cupidinis, quam amicum.

r Veneris tu filius audi:
s, domina ſeu puer es, dominus:
s mali, ſi ſemper amicis:
atris tutius hoſtis ero.

Annuſi

Si minus hoc fuerat, ſat: verius hoc ſ
Quod totum in me, in te cernitu
Quis potuit ſæuos ſufferre fidelius igni
Quæ potuit ſeruo durior eſſe ſuo?
Quanquam in me tota es, tanta eſt d
Fædi diſſidii ſis quoque cauſſa mih

Non raptum à Thau
vltro ſeſe obtu

Si quicquam ex animo fieri pote, quo
Vel plus quam placeat, auferat at
Auferat inuitum placide, ducatque v
Atque ſinu Veneris collocet in medi
Hoc abs te factum eſt, o maxima Diua
Me inuitum vt noſtris ſenſibus erip
Non videor tamen eſſe mihi, cui iniuria
Cum te viſa olim deſierim eſſe meus.
Quin à me ad te abii ſapiens, ineque ip
Ne tuus hic in me, ſed meus in te hab

Thaumantiæ pietate

... nunc credam aliquod
Sed ſi cuncta domat ſolo Thau...
Quis vos, non illam, dixerit

Ad ea...

Si poſſum ſine te, Thaumantia, ...
(O vtinam) ſine te ſic quoqu...
At ſine te poſſum nulla ſi morte d...
Quomodo non ſine te viuere, ...
Et crudelis abu? nec ſunt mea dam...
At ſaltem ſit, non poſſe dolere, ...

Reſipiſc...

Has etiam laceras vdis ſingultibus ...
Compoſito fingi carmine iuſſit A...
Nec pudet inualidis feſſos anfractibu...
Me miſerum, dura ſub iuga ferre ...
Pectora qui potuit vecordibus vrere ſ...
Quæ ferus inſana Mars furiabat ...
Credidit ipſe paratum ſibi, ni potiore tri...
Fortia conſtantis vreret oſſa viri.
Si venia locus: humanumque piumque...
Veſani precium ſit, meminiſſe mei.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI ARÆ FRACASTOREÆ.

Ad Famam.

DIua frenatrix animi ruentis,
Auiis aui redimita pennis
Quæ bonos cœli patriis beatis
Ignibus æquas:
Seculorum almum decus imminentum,
Temporum victrix, domitrix locorum,
Morte deletum reparans, tibi ipſi
Fama ſuperſtes,
Cui nouos tentas aperire cantus,
Cui nouos audes numeros? quibuſnam
Nixibus? ſi non nouus excitetur
Alter Apollo?
Nam ſatis non ſit vetus ille Phœbus:
Vel ſatis ſi ſit: comitem volentem
Hinc agens Fracaſtoreum dolenti
Abſtulit orbi.
Diue ſupremi caua templa cœli,
Diue deuexa ſola dura terræ,
Cuncta naturæ ratione certa
Pignora librans,
Si nouem caſtos animos ſororum
Tecum habes: priſca viduatus aura
Spiritus quanam tenues ſequetur
Voce Camenas?

Qualis Pannoniis
Leta campis pullulaſcunt
Auri flagella creta ſarmento ſuo
Qualis Acidalio
[illegible]ore tincta, rore celi,
Mucrone rupto, turgida emicat r
Vos lepidæ Charites,
Tranſmarina tu Venuſtas
Afflata Phœbo concitate numina.
Ferte pedem faciles:
Ferte gemmeas corollas:
Afferte cantum flebili mollem ſono
Ecce Fracoſtoreus,
Veſter imperator ille,
Ille ille veſter imperator vnicus.
Letitiam patriæ,
Vltimum diem ſuorum
Clauſit, futuris ſeculis poeticen.

Ad cæleſtem mentem

Fœcunda celi rore vena fœcundi,
Cui cedit almi ſuauis vnda Parnaſi.

Ducens ſupremas è Dei ſinu flammas,
Parem parenti te induis, vehens tecum
Cunctarum onuſta ſeminarium rerum,
Quæ concitantur mentibus beatorum.
Nunquam fatiſcis. Viuidum iubar longè
Contentius fit, quo magis laboraſti.
Te te explica ergo, Virgo ſancta, ſublimis:
Vt vatis alti pura funus exornes:
Vt vatis alti manibus parentemus.
Nanque ille talis, tantus & fuit vates:
Vt voce dici non niſi Dei poßit.

Ad Parcam.

Quæ reduces per orbes
Diua deuoluis trepida tenuia fila vitæ,
Conſcia Parca fati,
Horridi fati, precibus non habilis, miniſtra,
Te caput in nocentium
Poſſe bacchari ſcieram, morte iubente, noſtrum:
Aſt genus in Deorum
Poſſe, quis tecum pepigit? quo tibi iure factum eſt?
Ecce iacet ſupremum
Nunc decus terræ, & patrii pignora certa cæli.
Sidera quis reuoluet?
Quiſve naturam propriis principiis recludet?
Heu lacrymoſa rerum
Sæcula: heu vana caries, cura metuſque vitæ.
Ne liceat deinceps
Amplius naſci: quoniam viuere poſſe, mors eſt.

Ad Auroram.

Matuta mater, vuidis quæ rorulenta guttis
Ocellus auro fulgidus naſcentis es diei:
Olim videbas alterum terris micare Solem:
Nunc duplicem mirabere polo nitere Phœbum:

Liquidos vetat effundere fletus
Inuida radix.
Rigide teneros qua cohibet pedes:
Audite pias, o pia numina,
Triſti rudibus numeris obſitas
Voce querelas.
Veſtraſque rogo mittite lacryma
Quas auricomis tumidas radiis
Circum viridantia ſerta rogi
Sarca reponat.
An Sarca ſacris ſcatebris incitus
An notus & immanibus inferis,
Et carus ſuperis Benacus
Numine raro.
Solis vobis incognitus eſt?
Ille eſt Latii magni Aganippe,
Nerei pater, & ſoboles idem.
Vbere vena.
Is veſtra libens brachia ditans
Atque ad lacrymas, atq; ad debitos
Tumulo fletus, larga alimenta
Suggeret vndis.

Helices æmula, vatum nitida
Tempora cingent.

Threnus.

Si deſiderium, & lacryma ſolamen eſſe poſſunt:
Solamen poſſum tum dare, tum accipere.
Si deſiderium, & lacrymas ſolamen auget vltro:
Cum deſiderio augere queo lacrymas.
Aſt hæc ſi damnum fruſtra reparare cuncta certant:
Ah quid lancinat hoc, illud, & hoc animum?

Ad Fracaſtoriam animam.

Verona flet: Natura luget: ordines
Omnes Deorum, qui citos orbes rotant
Immane quantum lacrymantur, & gemunt:
Mæſtum ſororum næniam chorus cantat.
Pro voce Phœbus mæſta fert ſilentia.
Suſpirat omnis orbis, vt meta vltima
Vita occupauit Caſtoris magni dies.
Et abſtinere me iubet luctu pudor?
Quod noſtra parui Muſa momenti nequit
Æquare tanti tam feras damni vices.
Ciuis ſerenis o recepta ſedibus
Anima, quietis alma compos aurea,
Quid ſi corolla lucidis texta roſis,
Violaque mite veris halantes decus.
Puris caniſtris ſerta complexu rudi
Manes corymbi tortiles placant tuos.
Mea deſpicata hinc exigentur carmina?

Allocutio.

Virginum decus ſororum:
Natura quantum facereque, & pati poteſt:
Quale nec fuiſſe quondam
Latura nec poſt eſſe credo ſæcula.
Haud parum tuis trophæis

Simul furit, ſimul ſtupet, ſim
Senticeta nulla curſum,
Prærupta nulla, nulla tardan
Blanda donec vis ſoporis
Feſſos reſoluit, & ſimul vinxit

Epicedium.

Qui Fracaſtorei Phœbum diuina
Audieras, quid enim quæris in
Terram terra premit, tellus tellure
Perque ſuas repetunt ſeſe elem
Ille olim ſancto capiebat pectore cæl
Nunc capitur cælis: inde petend

Ad Ben

Corniger pelagi freme,
Mincii genitor ſacri,
Qui liquentibus agmina
Explicas vaga lymphis.
Tu feris, pater, Alpibus
Deuolutus ab intimis,
Mitiore frequens vado
Dorſa barbara mutas.

Tu ſacras Heliconii
Collis æquiparas aquas.
Quin eas magis anteis
Fonte plenior aureo.
Par quis eſt, erit, aut fuit
Gutturis liquidi ſono?
Eſt tamen ſoboles tua
Pura vena Catulli.
Nam mihi penitus ſedet
Mente relligio pia
Numen vnicum, & vltimum
Nominare Maronem.
Cede turgida Græcia.
Non habes quibus excites
Mortuam tibi gloriam.
Comparatio vana eſt.
Ergo nunc pater optime,
Cum Fracaſtoreus ſuum
Nectar in liquidas aquas
Cælitus tulit hauſtum,
Quæ prius cupidis viris
Imminebat adorea,
Suſtulit dubiam bonus
Cum bono alite palmam.
Heu vbi, heu vbi nunc es? heu
Quo ſequar Genium meum?
Non datur? lacryma hic lacus,
Hæcque flumina ſunto.

Ad auiculas, aquas, ventos.

Dicite ſiluicola cohors,
Quæ remigiis vaga præpetibus
Peragratis varia loca.
Dicite io hyali latices
Turba fluentiſoni gregis.

Monſtrare volet, vel ſciet ?
Natura parens inclyta reru
Si illc abs te abiit, nec ibi es,
Nunc felicior ille vbi regnat:
Te dimidio minor es:
Nec nos ſolos funera tangunt

Leſſus.

Ecquis triſtibus excitus querel
Audet eſſe pius, piiſque votis
Arido dare lacrymas ſepulchro ?
Ecquis præteriti memor decori
Nunc ſpectans lacrymabilem ruin
Amens percitus impiis querelis
Diro carmine prouocare cælos ?
O vtrum miſeri eligemus? vtru
Neutrum. nam neque candido poet
Sunt conuicia concienda cælo:
Nec eſt fletibus ille dignus vllis
Qui factus modo particeps olympi eſt
Mille hic ocius excitentur aræ,
Verbenis nitidæ, innubaque lauru.

Supera domicilia tenens,
Nitidula, rutilior anima radio.
Sacra noua, noua Dea, ſæpe hac.
Homo dicat ea tibi minimum hominum.
Sed vtique bene tibi volens,
Tibique data bona lepida lepide amans.
Paria quibus alia alibi
Neque video, neque ego habeo, neque ſcio.
Canere tua valet Erato hoc,
Et ea ſacula animi aquiligena, cui
Vegeti agilia loca poli
Modo facile patula gremium aperiunt.

Amœbeum.

SC. *Dic Parnaſe decus Dei,*
Qui dulci numeros flamine temperat,
Cum ſis ſat tibi, & arduus,
Cur maiore quatis vertice ſidera?
PAR. *Dum Fracaſtoreus ſua*
Vita compos erat, me quoque compotem
Fecit. multus, & impotens
Nunc diris animus fluctuat æſtibus.
SC. *Quin ergo potius putem*
Illo, Diue, tua funere gloria
Funus compoſitum: neque
Auſurum viduos tollere vertices.
PAR. *Dum terras coluit meus:*
Terras me propius collibuit pati.
At nunc cum petiit polum:
Vel toruus repetam, vel placidus ſequar.

EICON.

Vt vis coruſca fulminis tela triſulca vibrat:
Commota terra pauet: cælumque conſciſſum gemit.

adiunctis iugi demit arator onus:
ratque gregem paſtor pauore pallidus.
vt rerum potens nubila rapta fugat.
a ſuda redux ſol lucidum oſtentat caput.
ebris obſiti, nimbificis tenebris
ter ecce periit) quando videbimus diem?

Ad Solem.

ſiderea decus
bis ocelle
alme
ira.
cigenæ dator:
vage curru,
us vni
ther:
lammis animas tuis
genus, alta
atrum
ıcæ:

Turbinis igni:
His mors exuuiis ouans
Te nitentior, ambit
Maiorę luſtrans
Lumine terras.

Ad animum Fracaſtorii.

Diuine anime ætherei temperator orbis,
Hæc inter vbi ſæcula degeręs beatus
Nunc certa videns lumina viſionis almæ:
Num præterita te capit aura ſacra lucis?
Ecquid te beat aurea fama, cui iam
Par nulla fuit, nec reor hinc parem futuram.
Vnum excipio ſedulus vnicum Maronem.
Cui thuricremas mens mea prouoluta ad aras
Se luſtrat, & à triuiis expiata ſurgit.
Ten' noſtra iuuant otia, ludibria, venti,
Quos carpit, & auget vario gloria ludo,
Inſcitia quos nebulis circumuolat atris.
Anima excipulis omnibus expedita, ſanctis
Nunc plena epulis: hæc, tua quæ fuere quondam,
Et nunc mea ſunt, te nihili pendere certum eſt.
Tantus tamen eſt ardor, & incitatus æſtus,
Quem deſiderium fouet, & cæcus amoris
Flammat radius, te vt tamen hic eſſe velimus.
Si ſit licitum huc animum redire ſanctum.
Verona patens lepidus clari orbis ocellus
Sic te luget, & animum deſpondit ademptum,
Vno vidua vt, vidua eſt omnibus relicta.

Pæan.

Quis noua, quis o vetera carmina, quis expediet?
Quæ leniant mihi doloris æſtum.
Non ſiticen, aut biforis autor habilis moduli
Gingris acutis acer vrat aures.

Notiſque teſtans Naidu

Mitis hyacinthe patulis nige

Sic furuus atro conuenis

Colligite floripara, quæ decor

Verbena caſtas implicet qu

Et date: datis penitus addite, q

Sint grata magni manibu

Ad Fraca

Cum damnum attonitus no

Nequitque fletus eſſe par dolori,

Tum ſpargo trepidos pro lacrymi

Cum ſpecto attonitus numero

Pudore fracta Muſa conticeſcis,

Et ſpargo tepidas pro numeris lacr

Cum mens, & pudor, & meri

Pugnent; es ergo fletibus cauendus,

Et ſpargam miſtos cum lacrymis nu

Monodia.

Plenus vnde nouus mihi, plenus

Vnde ſufficit ipſe ſe, quem periiſſe pue

Nam nec Aonidum chorus, nam nec

Spiritus miſſus

Inclytum caput. Ipſa iam ſe negare dolebat
Tota materia penus. Nam quis adderet illis
Aureis titulis: quibus flore pingitur aureo
Omnium Deus artium: meta ſola canentum
Me citum tamen huc, & huc raptat acer amor, quem
Non poteſt labor vllus, aut quit quies quatere vlla.
Me ſcio nihil arduum, me nihil dare clarum,
Has niſi lacrymas pias, hos pios niſi fletus.
Quæ ſolent pueri quoque, vt dona perdita plorant,

Ad vitam hanc.

Heu falſa quies, irrequieta, bulla inanis,
Miſerorum lacrymoſa face ludibria tuorumq;
Et qui tibi dedit, tibi ſeſeque repoſcit,
Zephyros capturientem plagulis aquaticis.
Hunc arguet hora, vltima momenta recludens,
Modo Fracaſtorium quæ retulerunt in olympum,
Credam tibi ego? non faciam. nec fidere fas eſt.
Pereunt ſi ſacra rerum, repetunt ſi ſua Diui.

Melos.

Non ſi ruentis fulminis impetu
Stridens minaci murmure fumida
Demiſſa torto flamma cælo
Aerias populaſſet arces,
Aut quæ ſuperbis flexibus incita
Valles ſub imas Vindelici iugi
Amœna ſerpens ob ſalicta
Vis Atheſis furioſa lambit:
Tam mœſta planctu turbida ciuitas
Lugeret atris obruta fletibus;
Suſpirioſa nec querelis
Cælicolas oneraret vdis.
Vt fracta vatis funere maximi
Secura tanti ſolã periculi.

Poſt hæc

Vectus in emeritis quadrigis
Nouis reflexit ſidera curſibu
Noua repoſta lege receſſibus,
Acceſſibuſque, anfractibuſque
Addidit imperium, atque ademi
Natura totos pandidit huic ſin
Seque ex remotis explicuit locis,
Vt huic pararet abditarum
Principia, atque elementa rerum
Hic impetratis induciis fera
Cum morte pacem legibus ardui
Fecit: vel intulit reuinctam
In nitidos ſpoliis triumphos.
Hic ſolus inter Auſonios Lares
Non vſitata, nec tenui tuba
Spirauit altum, ſed venuſtum
Miſcuit alterutrumque vtroque
Verona mater, quid tua vulnera
Demens retracto? qui lacrymas tua
Conſoler? Heu ſolamen vnde,
Quod mihi non habeo, reponan?

Conſecr

Ante aras vedal...

Atque Dei progeniem concelebrauit almam?
Hic deductus ab vltimis
Naturæ numeris ad ſuperos globos,
Omnes curriculis diſpoſuit, quanque ſuis, vias:
Non quaſi qui diſceret hæc, ſed quaſi qui doceret.
O miris hominum modis
Egreſſe ingenium. o omnibus artibus
Maior. pro lacrymis, pro teneris fletibus accipe
Quas tibi ſacris ederis rite ſacramus aras.

In eius picturam.

Aſpice, quam ſacri ſplendeſcunt ſidera vultus;
Morſque manum doctâ lumine victa ſilet.
Hic etiam caneret: ſed non diuina [illegible]
Afflare è muto verba colore valent:
Quin vmbra vmbrâ tua hæc, te vero ars nulla, ſed alta
Carmine te, niſi tu, fingere nemo poteſt.

Item in eius picturam.

Poſtquam letiferis [illegible] legibus [illegible];
Cuncta quibus rapida mors rapit atra fuga,
Cæleſtes magni vultus ceſſere Maronis:
Nullaque tam faciles ſiſtit imago Deos;
Quod ſupereſt, Fracaſtoreo ſupplebit inanes
Sola inter cunctos fida tabella vices.

Epitaphium.

Hic ſitus eſt Fracaſtoreus Hieronymus: vrna
Quem capit, hic cepit pectore cuncta ſuo:
Sidera digeſſit: reuocauit funera: rerum
Naturæ imperiis conſcius, atque Dei.
Hic Heliconiadum fontem ſibi ſuſtulit [illegible]
Aut tumulus vertex hic Heliconis erit.

IV.

A 1

NICOLAVM

BERNA

I Q.

POſt tetricum vario defeſſum fu

Partaque conſiliis otia lent

Te quoque ab exhauſtis non vno rob

Magne Salerne iuuat pace vide

Hic igitur molli mecum requieſce ſ

Et quatere iratum catera mitte

Dum Dea magnanimum præfert R

Perpetua & Muſas vnica mente

Inter tot proceres, inter tot numina

Immenſa Muſas vnica mente cre

Illius ad calamos, & potas rore cicuta

Rore ſuos Phœbus quo rigat almu

Candida mellitas Nympharum turb

Cantat, & Aonios prouocat ore n

Illa meis ſpolians ſquallentia pectora

Purgata optatos flectit ab aure ſon

DRIADES.

Diua Violantilla Bonromæa ab Ethruria, pro cuius perſona canit Ias, & Auge pro diua Camilla Scalampa.

IAS. *Semicaper tenerum ſi ludit arundine carmen,*
Obiectu nemorum lento ſecretus ab æſtu:
Cur tacitæ ſedeant Muſæ vocalibus antris?
Ille caprum tantæ capiet ſi præmia laudis?
Ipſæ agnum accipient. Illi ſi ceſſerit agnus:
His caper ad ſacras hærebit cornibus aras.

VGE. *Pieris attonitas calamo ſi mulceat auras*
Ias vbi eſt? vbi dulce canis concentibus antrum?
Illi ſi tepido ſpument mulctralia lacte:
Caſeus excipiet meritos tibi mollis honores.
Caſeus illi ſi cedat: tibi mulctra paratur.

AS. *Arcades amnicolis paſtores paſcite ſyluis.*
Paſcite: & Aonium teneri deducite carmen.
Non ſoli paſcetis: amant & noſtra Camænæ.

VGE. *Arcades Auſonios paſtores claudite ſaltus.*
Claudite: fœmineæ ſua ſunt quoque præmia laudi.
Non fruſtra claudetis: auent & noſtra referri.

AS. *Ad veteres Bandellus auos, patrioſque Penates*
Traiicit, inſani veritus nihil æquora ponti.
Alma parens pelagi ſpumantibus edita cani
Fluctibus: hic miſeræ nam quid ſperemus amantes?
Ille vel infeſtis cælum cum ſoluitur Hœdis:
Vel cum deuexo ſurgit Notus æthere: vel cum
Vda præcipiti ſuperant Atlantides imbri:
Vtetur placidi genio maris: vt mihi ſæuas
Perpetuo tempeſtates malus ille reliquit.
Mollia pacato ſpirabunt flamina plauſu:
Vixque auſus fragilem temere tentare carinam,
Lambere cura illis, atque oſcula figere puppi.

O ſis-

... ter inuiſas pulſauit
Hic mentita illi ter red...
Ter miſer hic animum ...
Inde ſuas pecudes pelagi...
Oſtentabit: & alliciet te...
Vt genitorem vndiſonis P...
At te torua nimis me vr...
Mille ouium tepidis tot ...
Mille Arni ad ripas vitul...
Ecce tibi obſidere hirtos p...
Retia: quæ vero nobis in...
Auræ, quæ lenibus noſtras...
Hæc precor integro refera...
Ias ad Heſperii pelagi vada...
Ias te, Bandelle, feris in flu...
Sed piceæ metuit flagrans i...
AVGE. Dulcius ergo apibus: bland...
Florilegæ vernis in ſaltibus ...
Aut tener argutis Zephyris ...
Aut maturus ager Cererem ...
Saxa petens rigua pinguis ſt...
IAS. At tibi quæ paribus dictabat ...
Dia tibi, tu ſyluicolis ...

Iam roſeas ſplendore tuas imitantia malas
Inter acus tenue, atque in ſtramine condita molli,
Maturum procul huc ducent à ſole colorem.
Spernis an hæc, diuine puer? Extra aurea mundi
Limina, qua ſe nox numeroſo ſidere condit,
Abdita erant raro felicia ſtipite mala.
Mala etiam veteres paſcebant ruſtica ciues:
Regiaque his olim conceßit victa puella:
Ah diuina nimis: tua ſi mihi pectora vincant.
Et facient, niſi portenti me fallit imago.
Sunt ſiquidem coniuncta pio ſub matris amore:
Non temere coniuncta: ſibi quoque gaudia diſcunt.
Non ſolis ſibi ſunt: ſua nos quoque munera ſignant.
S. *Qualis amatrices ederas amplectitur vlmus:*
Vlmus amans vt veſtitur pallentibus vuis:
Sic tua Pierio conſpirat fiſtula cantu.
GE. *Blandus vt arenti feßis meſſoribus æſtu,*
Tonſa Paratoniàs vbi ventilat area fruges,
It Zephyrus, pluuiaque agrum ſolatur hiantem:
Sic mihi fonte tuo creſcunt Aganippidos vndæ.
AS. *Quid tibi ego hoc ingens vates pro munere donem?*
Ne committe viæ ſerâ te noctis in vmbra.
Hic pecoris cytiſos, hic mollia gramina tauris.
Nec graue, quod tegetes nullo ſunt culmine. quid tu?
Nec viola tegetes, nec lilia culmina curant.
Grexque tuus tuto vigilis requieſcet Hylactæ.

Oreas.

b Lyces perſona Camilla Scaligera diui Bonifacii patris natalia canit, & Titi fratris mei interitum in clade Rauennati deflet.

THERILLA.

anc prædam, feſſoſque canes ſub tecta reſerto:
Adde gradum Talariſca: greges ita grandior vmbra

paſtu vocat, & tectis blanditur apricis.
Oſtentans tremulis roſeum iubar Heſperus vndis
latum excierat ſtabulis. tum fumida thura
ructis congeſta focis, circum vndique ducta
rdebant ederaque vaga, laurique virentes.
autem foliis apii lugubris amari
memores inter lacrymas diuina profudit
ba Lyce, ſacraſque manu ſimul obtinet aras.
Frater, vbi es ne? vbi tranquilli me vomeris vſus
ciat patrii vitreas prope gurgitis vndas
uto rapidos æſtus lenire ſuſurro?
ter, vbi es ne? ego te gelidis in vallibus illum,
n ego te in luſtris, inter ſpelæa ferarum,
que vocant duri primo ſub ſole labores,
go: faciemque tuam ſuper omnia duco.
didus ipſe autem cæleſtibus auius antris
ris, imbriferaſque domos ſuper, & ſuper alta
na. Quique truces ſalienti grandine nimbi,

Luceſcet: lucemque ſuo vehet aurea curru:
Qua duce vecta prius pater Hirpius altera lux eſt.
Nunc etiam leuior feſſos tegit vmbra iuuencos:
Dulciaque agricolis ſpirat ſacer otia pagus.
Nec lupa iam vitula perturbat ſomnia: nec iam
Facta parens lacerum lugebit bucula natum.
Ipſa etiam querulæ poſuerunt murmura valles.
Tum freta degenerant fluctus oblita priores:
Blandaq; ad Halcyonas vertit ſua pignora Nereus.
Sudat apis bona mella: bonus bos curat aratra.
Hirpius alpigenis aris fauet: Hirpius aris
Cum fauet: & bona mella apis: & bos linquit aratra.
Ecce nouus tibi ridet ager: te ſepibus imis
Purpureæ ſalices, frigida te montibus orni,
Et ſegetes, auræq; leues, atq; antra loquuntur.
Omne tibi longo dicet genus ordine laudes,
Inter aquas, ſi nauta vagus: ſi meſſor, in æſtu.
Nymphæ Hamadryades, aliæ, ad natalia patris,
Numina odorato capient ſibi munera libo:
Non tamen vlla meo vis veſtra carebit honore
Vere feram flores, croceos in meſſe maniplos:
Et pingues vobis ſudabit vinitor vuas.
Theſtyli, fer mihi thura foras, fer maſcula thura,
Verbenaſque ſacras, immortaleiſque amaranthos:
Exulet vt profugus luſtratis faſcinus oris.
Atque ſupercilium læuum ſalit. optima proles,
Flos gregis auricoma fœtura propaginis agna,
Ne fontes turbate. ſitim nec Phœbus in æſtu
Colliget, occultiue ſales: nec Sirius ardor,
Ne ſtabulum ſpectate meum. nec flabra, nec imbres
Diuina ſub luce dabunt bona tempora clauſtris.
Aſpicis, vt dexter candenti nube coruſcat?
Sopitoſque ſacer quando cinis excitat ignes:
Pinguia collucent nitidis altaria flammis.

TALAR. *Sic mihi flore nouo ſplendeſcat*
Sic vaga ſuccineis alluſerit aura
Hinc fugiam. quo me Ocne vocas?
Diſplicet omen. habent feralia ſig

OCN. *Aſpice quod crebris operit labruſca*
Atque procax Elicas decor immort
Vtraque vt obduxit paribus compl
O Vtinam locus ille meos ſic iunga

TAL. *Quis ſcit, an ille trucis catulis deſ*
Deſtinet extremas nobis morientib
Quid properas? ſeris ſat as labruſca
Virgineumque Elices ſteriles imita

OCN. *Intonſi montes: celſas quibus*
Iuppiter: & propius conſurgere fata
Cur veſtros mecum ſpernit Talari
Qua patrium aſtrigero conſurgit a

TAL. *Hei mihi quam teneras ladit fera*
Atque iugum ſuperare, graue eſt
Ac feſſis operoſum, alto deſcendere
At quos hic referunt Satyros habita

OCN. *O maris indomiti, o inexſuperabilis*
O regnum infeſta Veneris, totumque

Virgineique pedes lenta laſſantur arena,
Infeſtumque ferunt ſæuis raptoribus æquor.
CN. *Ergo ad perpetui molliſſima murmura riui*
Huc ades o Dea: ſic noſtros extinxeris æſtus.
Sic mea conſimili manantia lumina fletu
Videris, & noſtri forſan miſerebere caſus.
AL. *Mater vbi tegetes ad Solis lumina ſiccat?*
Linaque preſſa cauis Beroe domat horrida lymphis?
Ah ah ne toruos mater calcauerit hydros:
Quos equidem audiui toto inſidiarier æſtu.
CN. *Dux gregis infeſto meditans fera prælia fronte,*
Aut mihi Cyprigenas gratus monſtraueris artes,
Blanda quibus faciles habeas ad vota capellas:
Aut valido oranti mihi diſiice tempora cornu.
AL. *Corue loquax, caſtique tori ſeruator honeſte,*
Cui nihil ad Veneris fœdiſſima gaudia notum eſt:
Inſtrue, quo caſtos Ocnus ſectetur amores:
Et viridis nitidum vita ſeruabis honorem.
CN. *Ergo etiam vita noſtra geris anxia curam?*
Ah ſatis: ah nimium. ſi ſpes, vel ſola, ſuperſit,
Condiat immanes mihi quæ ſub pectore flammas.
Sæpe etiam in melius ſeſe fortuna retorſit.

NAIS.

Pro Diua Hippolyta Taurella canit Ægla.

Ite meæ procul illa ſecus prærupta capellæ,
im gelidum rapidos differt hinc mane calores,
l virides cytiſos, & potum rore ſalictum.
ſt vbi ſub ſtabulum ſero de ſole reducet
ſperus: & grauido ſuperabitis vbere limen:
igitia manibus ſaturos molliſſima ſomnos
pulus, & poſitis conſternet culmus ariſtis.
terea Muſa moriens quæ dixerit Andis

Teque mea ſemper tantum mihi co
Deuia quæ rudibus reſpondes pulſib
Alloquor. hoc certum eſt: mutam n
Hibernis Herſille puer mihi durior
Acrior iratis catulis, immitior Auſ
Vſque etiam ne animam miſeram
Munera? Quid violæ? quid ſuaue r
Venit lecta ferens puris electra ſub a
Cura Deum, gaudens viuacibus Ol
Benacuſque pater tereti præcinctus o
Amnicolas ſalices, glaucisque vmbra
Liuenteiſque addens corylos, ſelectaq
Hæc, ait, Herſilleus quorum capiatur
O roſa, & o noſtros luctus imitate Hy
Fortunate puer: fati tu victor acerbi
Exerces notulis poſt triſtia funera luct
Teque legit placida miſeratus voce via
Atque agiles Nymphæ, atque vdæ con
Sidera, quæ cælum numeroſo lumine
Me vero quiſnam ſtatuit modus? aſpice
Nunc etiam tumidis vacat altum flucti
Aeriaque ſilent Alpes, ſyluaque

Quam ſatius grauidos dilecta armenta per agros
Paſcere? qua patrias ſalices latiſſima ſtringunt
Flumina: & vberibus Sarce ſalit vuida guttis?
At tibi ne nitidi ſordeſcant nomina ruris:
Et Satyri ſyluas habitant, & Naides antra,
Et Venus, & ſaltus iaculis Diana fatigans,
Et qui te forma pulcher referebat Adonis.
Aſpice, quin etiam toruo qui murmure ſæuit,
Diues arundinei torquens Padus incita frontis
Cornua, per ſulcos varia diuertit ab vrbe.
Hic bene compoſitis circum ſua retia varris
Aut acres iaculo ſectabere feruidus apros:
Aut certa pauidos agitabis arundine ceruos.
Eſt mihi Lampigenes animoſo pectore proles,
Lampigene audacem gemino quam viuida niſu
Terrorem tulit, & vaſtis diſpendia ſyluis.
Deſpicis hæc? & adhuc crudeli pectore perſtas?
O Pan Pan: ſeu te gelidi pineta Lycæi,
Seu iuga Penei demulcent, ſeu iuga Pindi
Deprenſum: quid enim fruſtra tua perdis arundo
Aut humilem capream, aut furuum genus acre luporum?
Nil illæ meruere: leuis lupus iſta capellas
Peſtis agit, pecus Herſillus, pecoriſque magiſtrum.
An te hi, quos olim Clytoe narrabat amores?
Nulla illam in triuiis vigilantem luna feſellit.
Iam tum etiam teneras æquabam vertice ariſtas,
Horreſcens hædi luſus, frontemque procacem.
Vt furis: vt fruſtra furis: vt metus te agra retorſit
Audis? & hæc tua cura boum? tua cura peculi?
Ah neſcis patriis tibi linquens bucula lucos
Abſentis deſiderio confecta iuuenci
Auia, nequicquam ſyluis nunc errat opacis,
It fames heu propter aquas, vbi riuulus hæret
Degener, & turpes patrus inflecitibus vlnas.

Dein viduum reduci veſtitur fronde
At noſtrum breue ver qua poſthac bri
Nobilior violis, hiberno mollior Eur
Lenior arenti fluuio, me Sirmius vltr
Solicitus petit, atque tuas flens obiicit
Sed prius Odryſius glaciales vinitor v
Ad gelidum Boream pralu calcabit a
Mitis erit ſobolis pradoni Caſpia tigr
Pradoni tigris, miſera Andi Herſillu
Quam quiſquam incedat noſtro pral
Hanc lunam, atque iſthac cedentia ſi
Numen, & heu ſeram teſtor, longequ
Dum gratum tibi ſic, accitam vulne
Et iam Tithoni fallacibus excita curis
Pallida, ne, bona diua, meos horreſce ſ
Non ipſe horreſcit leti puer autor acer
Lucem aliis portat, nobis Aurora teneb

P O L I T I

Sub Macares perſona Diu
Turrianam ciuem & ſe

Nympha Sarriadas ...

... caput placidae; trepid...
Fregerunt rapidum tardis ſub ſo...
Ipſa eadem quercus, ipſa ſine fron...
Laxarunt tepidas brumali frigor...
Ah ah hoc Dryades crudeliter vl...
Vt ſibi prælato ſic inſidientur am...
Quid volui miſer? ergo illis in ma...
Quas placidu iactant componere...
Sæuiciam, taleſque vt alant in pe...
Me illa ferum vt vocet? o tam f...rr...
Vltro etiam violam, vltro alios fl...
En cui aßiduis ſterileſcant fœtibus
Ferte pecus pueri, pingues de matr...
Ferte vbi. nonne illa pares ſic red...
At tibi, quæ inuiſos mortalibus inc...
O patrii referens immitia ſemina...
Paſſa vrbem paſtorales contemner...
Quas tu cæleſti thalamo præferre. ſ...
Par pretium eueniat: ſpernat te vt...

NAPÆ...

Sub cuius perſona Diuan...
niam matrẽ flet D. Bened...

Ælinus, ingrato canit hac ſuprema ſepulcro.
Eſte boni manes, humilem qui cælitus aram
Cernitis. an vobis quoque, longo perdita luctu
Iugera ſordida ſunt? certe hinc mihi candidus annus
Læta Ceres, lætus veſtigia torſit Iacchus,
Sicubi erat philomela, aut ſicubi dulcis acanthis,
Aut ager interea mœſtum ſilet: aut piger atris
Heu funeſta modis inceſtat culmina bubo.
Pro leni Zephyro, miti pro rore, nec agros
Abſtinuit vexare gelu: duroſque labores
Heu male ſperatis fallax eluſit auenis.
Atque vbi iam flores conſeuerat Ocius hiantes,
Ruſcus & hirſuti poſuerunt tædia vepres.
Ah etiam inſuetum nemus, & deſerta queruntur
Litora. nec fœtus auſa meminiſſe, nec auras
Halcyones mœſta lenta ſpatiantur arena.
Septima ſolicitat ſaltus Aurora quietos,
Aſpirans æſtum agricolis, blandoſque labores,
Ex quo amens animi, vacua proiectus in alga
Nequicquam numero ferientes litora fluctus.
Scilicet huc lacrymas, huc noſtri pectoris æſtum
Deducunt curæ & ſimilis [illegible] vaget imago.
Me circum attonitis armentum [illegible] errant,
Armentique ferox pater, & [illegible] futurum
Non aperis frontis veſtigia prima minacis,
Non matrem in tenera ſtupidus reminiſcitur herba.
At nec molle latus neglecto fulcit ibiſco
Ipſe tui deſiderio, ſimilisque propter
Alta iacens, ſalſis perturbat lumina guttis.
Tum miſera, & nato amiſſo mœſtiſſima mater
It nemora, & tetricos ſqualloribus obſita dumos
Quæſitum, ah quoties falſa eſt in murmure ſyluas
Et finxit ſibi, & errorem laudauit: & vdis
Ad ſe inuitantes deſpexit roribus herbas.

Fortunata.

Redditus ad gemitum fallit ſon
Turbat amor: fallitque cauo ſon
At me quis caſus ſequitur? quæ p
Te profugum, Berenica, mihi cap
Aut ſiſtam, aut quantum ſatis eſt
Et duræ rupes, & rupibus obruta a
Sæcula, quæ longum ſuperando vi
Nunquam ego nam poſthac ſuffi
Leniero? nunquam ne aſpectu perſ
Heu vbi, quæ Aſſyrium quondam
Oſcula, pallidulis ah nunc obſeſſa l
Ingenuuſq; nitor pallenti afflatus
Vos coryli teſtes, & vos mitiſſima l
Numina: vos iuncti perplexo vimi
Quæ meſſes, aut quis tepidis ſpuma
Autumnus: quæ purpureis fiſcella ca
Quo cantu ſyluas demulſerit: aut q
Curſu præcipites numeris frænauerit
Quas lamas, quos irriguos conſeueri
Quæ laureta, quibus cœnacula ſepta
Ah nimis infames feralia ſigna cupre
Me quoque, me ſignate, nec vlmi viti

[redacted]

Inſomnes duxere pigra formidine noctes.
Rore etiam paſtæ morbos traxere ſub altis
Sordibus: & rigidis ſcabies grauis hæſit in armis.
Triſtes relliquiæ, quando nil dulce ſuper mi:
Vobis graminei ſpirent aconita receſſus.
Sacraque deſtituant ieiuna pabula vaccæ:
Letaleſque bibant peſtes, virideſque colubros.
Flaua nec abſiſtant gelidis examina taxis:
Si merui miſer, atque oneri duriſſima vita eſt.
Communem natum curabas perdita mater:
Perdita mater: an & meruit puer aureus ille?
Et meruit puer ille: & eras tu perdita mater.
Et nunc ille cauo nequicquam abiectus in antro
Vulnus alit lacrymis, ægraque incendia mentis.
Atque greges, atque arua ferox, lucemque peroſus
Arida cœnoſo ſoluit ieiunia riuo.
Aſpice, te meditatur. habet, quas deſtinet aras.
Et te digna Pales: & tu Pale digna, nec illi
Non tecum gregis, aut ſulci reddentur honores.
Candida perpetuis pariter celebrabere ludis:
Diuitibus grauidi pariter ſub lucibus anni
Pura coronatas circum cadet hoſtia fruges.
Saltabunt tibi: turba tibi noua carmina dicet.
Te ſegetes, Berenica, greges, Berenica ſalutant.
Sis ſtabulis bona: ſis grauibus iucunda racemis.
Tu modo, diua, tuis aſpira lenior aris:
Æternumque meo ſalue, ac vale inclyta luctu.

HAMADRYAS.

Pro Diua Conſtantia Rangonia, quæ deflet abſentiam diui Cæſaris Fregoſi mariti.

Illa ego cærulea genitoris conſita ripa,
Aurea Nympha tamen terris Nympha aurea cælo,
Felix Heſperiis, felix Aganippidos auris,

O, vbi

Diue refer genitor: noſtros vbi vi
Siue prope eſt pelagus. ſeu flamm
Eheu quàm ſimilis noſtro eſt tua l
Si ille aut cæruleus foret, aut ſi tu
Non reditura fugit: ſic non redit
Quiſnam ergo huc rediens impleb
Fortunata ſoror, noſtros quæ Naï
Inueniſſe potes ſubterlabentibus v
Quod ſi frondoſis latet in conuallib
Atque mari, atque amni procul au
Qua quæram? quas ſola vias inſiſte
Infelix metuo, ne qua illum barbar
Abſtulerit: tantique operis tot perdi
Nequicquam patriæ, atq; mei mon
Diua, Deam nitido tacitam quæ lun
Vincis, & innumeris excelſa anfract
Dic quibus in latebris abſcondit adu
Impia: quæ noſtras auſa eſt ſibi quære
Impia, carminibus quæ illum immut
Sic tibi nocturni redeunti ex orbe lab
Carmina Endymion inflectat lætus o
Annuit: & tremula viſa eſt crebreſce

ADAMANTII CATELLI
TVMVLVS.
IDEÆ

FIDEI, CONSTANTIAE, FEROCIÆ, VENVSTATIS, LENItatis Adamantio Lepidiſs. Catello Iulius Cæſar Scaliger P.

Qvis putet effœta repetantem ad limina vitæ
Atrato amiſſum carmine flere canem?
Fleuimus & teneræ Aoniæ de rupe ſorores
Auxerunt fletus flumina fontis aquis.
Quin natura dolens fruſtra omnibus artibus olim
Tanta opifex iterum poſſe redire ſibi,
Luget: & attonito lugens mœrore ſtupeſcit,
Tantum Atropo immiti nunc licuiſſe nefas.

Adamantille tenellule,
Feſſi delitiæ ſenis,
Vultum percipiens heri,
Vocis præueniens notas,
Verno ſidere blandior,
Quod lenes Zephyros vehit,
Me mi pene fidelior,
Olim heu. Nunc vbi tot bona
Deleuit rapiens dies,

Inuexit

Poſſum fundere fletum,
Et producere funus:
Imo praeſtare ſepulcri,
Et veſanus haberi:
Poſſum ſpernere luctum;
Et contemnere funus,
Atque ingratus haberi.
Hac, veſania vera;
Illud, ſæpe pietas.
Sit vulgus procul à me;
Et plus quam ſapientes.
Tantum eſt. Inter utrumque.

Ô qui fuiſti floſculus catellorum,
Quoſcunque terra condit, aut illic vivunt!
Sive Arcas in venatibus ſuis princeps:
Seu ſe Diana cum iugis ſuis iactat.
Seu Melita primas concupiverit laudes;
Te namque genus comparare Neptuni,
Eſt impudicæ mentis, & foro captæ,
Inſanientis, duriter cerebroſæ:
Aſtræa mitis, & Gigas procelloſe,
Quamquam recepti ſiderum in choros; flagrant
Maleficiis infamibus canes veſtri:
At tu Catelle, vere rex catellorum
Idemque vitam flos colentium rerum,
Lux delicata, corculumque Naturæ,
Cui tam ſuperbis verſibus parentamus:
Poſtquam dolentem ſic herum reliquiſti;
Quo te migraſſe dixerim? quibus dictis
Onerabo fata faſcibus querelarum?
Illis ne dicam luctuoſus immitis;
In mente grata, in aureo meo verſu
Perennitatis regna te reperturum?

Tu

Spretis delitiis tori,
Mecum tam patiens, quam rigidus
Seu nos eliceret dies
Extra limina: noctibus
Seu libros ſererem, aut excuterem p
Pernox frigore ſub fero,
Quò ſum debilis, aſſidens
Lucubrantem animo, & pectore par
Quare quod prius hauſerim
Te cuſtode, fauente te,
Hic dependo libens, ac potius repono.

Si mihi tecum reliquos in annos,
Quos ferum Fatum miſeros parauit
(Nam bonos ſancta pietatis expers
Lancinat atrox)
O decus rerum lepidum mearum,
Profuit tandem licuiſſe olim
Eſſe ſecuro, neque cogitanti
Vulneris huius:
Tu grauis gratum ſenii leuamen
Leue, curarum dominus ſerarum

Nunc quid incuſem hic? homines, Deoſne?
Quem monebo tam calidis querelis?
Quave te quæram, inueniamve nulla
Morte redemptum?
Heu quaſi extares, quoties vocaui?
Error heu quantum placuit? miſella
Sicut amiſſam vitulam, aut iuuencum
Bucula quærit.
Illa ſi dumes virides lacertos
Audiit motare: micat repente
Auribus, ſiſtit metuens metum, & vacantem
Anxia ſiluam.

Animalia tremula, miſera loca ſubige fuga.
Quid aliud amor? lacryma pia vocat.
Periit, & abiit animus: vt is obeat ibi,
Latet vbi lapide gelidulus Adamas.

Mihi dicte pater alme, mihi dicende quietis,
Tacito qui pede ſerua bona noctis
Reduci ſubſtituis grata diei.
Age linquens animarum Triuia regna ſilentum,
Vitrea deſidis aſpergine Lethes
Animi peruigilem tange receſſum.
Decimum Phœbus equis me celer afflauit anhelis:
Totidem candida noctes ſoror atras
Lacrymanti reparato tulit orbe.
Adamanculus amorum comes abiit lapideorum
Abiens, nec redimendus pretio vllo
Renouauit fera diri mala luctus.
Igitur ſi veterum dicta virorum ſapientum
Orionis ſine probro canem ad aſtra
Retulerunt: ibi fulgebis & ille.
At ô altis noſtræ flammis date cinis, liberi ab ore

... quibus ...
Nanque hinc Caryſtus, Afr...
Si rogites, tumuli cui compare...
Adamantio catellulo, & cor...

Dic age, dic catelle:
Ecquid es mæſtus, miſerum ...
Eſt tibi ſenſus vllus?
An ſimul molles anima hinc i...
Vnde igitur ſerena
Tanta vis mentis liquida in co...
Articulis ſoluta
Vox repræſentans vegeta deſuit ...
Heu quot (inane fatum)
Turgidi faſtus hominum nomina...
Si bene credo: nullis
Artibus tecum meritos, quos nego, ...

Qualis labori fœmina perpeti
Cum ceßit, artus vt foueat ſuos.
Nam virium exhauſit tenorem
Nox pigra continuata luci:
Penſi futuri (ſic decuit) immemor,
Quod aut heriles inſinuant min...

Mox impotentes excitata
Flamma ruet crepitante vento.
Crementa miris tunc capiens modis
Victrix tyranno tranſilit impetu:
Et ſæpe totas imminentes
Improba depopulatur vrbes.
Sic me parumper ſub Genio poli
Verni, ſerenum ſideris halitu
Abduxit à mœrore captum:
Compoſuitq; animum quieti.
Mox ad vireta & flumina fluminum:
Et pignoris nos admonuit locus:
Crux ex dolore fit, quod alma
Delitias aliis parauit.

Matuta parens aurea lucida diei:
Quæ ſaltibus arentibus, aridiſque ramis
Humoris agens munera roſidi reponis.
Terrore feras excute de ſuis cauernis
Atque agricolis operas fer laborioſas.
Noſtram pia mentem exue cogitatione,
Ne ignaua creent otia flammeos dolores.
Qui ſe comites fletibus induant medullis.
Nam pene ſepultum obruit hic dolor miſellum,
Cum è mente necem non queo delere catelli.
Iam læta ſeges contigit alta terga matris.
Ceſsit vitreus iam color à tepore veris
Fraudans roſeo lumine floſculos nitentes.
Ecce manum poſcit ſeges. Ecquid heu moror me?
Quominus eſſe virum me vel ſemel recorder?

Grauis ægra, maligna dies
Fera carnificis filia fati:
Memorem quid amara mones,

Et præter hæc tot optimum in animum mala,
Furor perennis litium.
Quas qui abdicare debuit, dirum ſinus;
Vt ſericatus ambulet;
Late habitet; alta latifundiis tumens
Multa extruat prætoria;
Turgensque noſtro ſanguine crudus pugnam,
Aut Attagena Hibericum.
Tamen ferebam fortitudine, aut mora
Oblivione perdita,
Quod cura ſi recurreret: præſto fuit
Adamantii lapideum caput.
Qui me moneret lenitudinis meæ:
Cum ſe videret non catum.
Nunc, cum ille triſti morte caput hinc abiit;
Me hoc reliquit ut ſine.

Primus ille qui fuit,
Cui condidiſſe cantionem fletum
Non inepta viſa res;
Heu quas creavit mentibus ruinas!
Non ne oportuit prius
Conſideraſſe, quam ſibi placeret
Mæſtus in lyra ſua?
Invitat ad ſe planctus; at calentes
Cantus occupant moras
Laſſus remittet, haud ſatur querelis,
Quod mihi modo venit
Vſu, ſed vſu inutili, impioque;
Ardeis vt omnibus
Spretis, canendo deſleam catellum.

Si verum eſt, dubiis omnia ſolibus
Deduci ad veteris ſomnia limitis;

... merito ſi ſoluit fidem

Inſaniam quis vllus vnquam cre
Eſſe animi miſeri medicinam
Eſt: ſcimus id nos. Nam vel hic fu
Immemorem memorem facit
Illumque tunc, cum cauſum, obli
Vix bene diſſidium hoc mihi e

Catelle norma candidi ſplendo
Quicunque vibrat fulgurans à Be
Tibi vnde nomen (vt reor) fluxit
Idemque lacte purior, tum mitior
Simplex tori quam neſciens fert in
Catelle turbulentior leone vulnerat
Quem vis acuta perculit Maſſylia ſa
Herique pernox aſſecla tomeſa, lucu
Quamuis gelu ſpumeſcerent ſtringen
Vbi te locorum quæritem? quis hinc
Tecum haud queo iam viuere hic, & a

Colore tincta nullo
Canopica Syenes
Vt vecta turbe ...

Multa luſimus proterue:
Sed proteruior fuit mors.
Sic ſupinitas Thaliæ
Ex ſupinitate nata eſt.
Fata dira, ſæua fata,
Mors maligna, mors amara,
Redde mi meum catellum:
Aut fer, vt male audiatis.

Muſa delicia Iouis, nectariſque miniſt
Quod cum ſuauiſonis fluens Hippocrenido
Spiritus creat arduos, arduoſque poetas.
Non tuas tibi concidet turpis hircus ad ar
Bacchus hunc olidum hauriat, fumidumq
Quaque viniuoro iacet turba victa ſopore.
Nidor hinc male ſobrius expatrabit ocellos
Nec focos tenera imbuet rapta bucula n
Illa quid meruit, precor? quidve vita bider
Fiat, vt leuior mihi, leniorque Camœna?
Sed tibi dabo muneri, rara dona, catellu
Si tu eum celebri dab
Si mihi

IVLII CÆSARIS SCA-
GERI HEROES.

AD

GVIDONEM GOLA-
dum Braſſacum præſidem
Burdeg.

*N*obilis *Heroum numeroſis aucta Camœnis*
En redit ad notos te duce turba Lares.
Illa quidem æternis olim præcincta coronis,
Gaudebat tituli luce ſuperba tui.
Nunc autem adſcitis aliis auguſtior aris,

Cani Scaligero cognomento Magn

O natum imperiis ſanctum caput: aurea ſæcli
Vena boni: belli & pacis vterq; parens,
Cognato inuicta ô virtus contermina cœlo:
O par magnanimo dextraque, menſq; Deo:
Delitiæ humani generis: ſpes vltima rerum,
Quas fera Fors fati turbine rapta quatit:
Sancte, libens cape, quas tepidas tibi ponimus aras,
Inclytaque aſtrigena ſtemmata parta manu.
Et patere exigua hæc profugi quoq; facta nepotis
Surgere, qua veteri mole ruente, vacat.
Nil ſummum ſtetit vſq; tuo ſuper omnia ducta
Res cuncta ſuo pondere preſſa iacet.

Romulus.

luſquam hominem anguſtis meritis ſtupefacta vetuſtas
Noſtra refert magni ſemina Martis opus.
ddidi auis vetus imperium: noua regna nepotes
Tanta fouent, meta & viribus æqua Deis.
men iure fugent: ſublato nanque Quirino
Par nunquam ſacris ſedibus vllus erit.

Numa.

anis fuerat quæ rerum licentia ferri,
bertas nitido nomine lata venit.
feris homines feci, exque tyrannide regnum.
dedit terras, aſt ego iura Poli.

Tullus Hoſtilius.

u ergo cruor, tauri in pecudumq; cruorem,
ificum in cultrum Martius enſis abit?
ua cœli poſitus ſis parte sereni,
nerem populum, magne Quirine, tuum.
i reſides euerte receſſibus aras.
rare, haud Roma eſt, ſed dare poſſe Deos.

Alexan-

...entatus.

...Achillem:
...opes.
...ecia lingua:
...numenta mea.
...insignia laudis.
...ere, ſed facere.

...Maſiniſſæ.

...deſcribere: laudes
...ſe Maſiniſſa ſuas.
...itius contemplor: at vnus
...ge plurimus, vnus, erat.
...x, victorque maligna
...ripſit omnia facta virum.
...m: eſt ſemper Maſiniſſa. Triumphi
...Roma pars quoq; ſæpe fuit.

Hectori.

...entem heroem mettre ſepulcro.
...nuli tantum ſors capit illa virum.
...ſia; Europa iuratis ſæcla maniplis,
...cali cura metuſque Deum.

Brenno Veronæ conditori.

...mas age, terribiles age, Brenne, phalanges:
...ita virtuti debita terra tua eſt.
...fer ad illuſtres felicia ſemina mentes:
...de Atheſi inuideant regna ſuprema Iouis.
...tuere altæ ſtatui primordia gentis
Nobiliore viro, nobiliore loco.

Q. Fabius Maximus.

...ſtis Fortuna eſt, non tu. non prælia terrent.
Sortem æquam facias: ſigna parata: veni.
Temporis es ſeruus, dominus non noſter. at illud
Sit par. nos domini temporis, atq; tui.

Pyrrhus re

Robore nulli, nulli animis, nulli arte ſ
Magno ter tanto maior Achille m
Veras quare acies, & veri prælia Ma
Qui petas imbelles, malumus eſſe
Aut totum, aut nihil: At paruum, nil
Dedecet Æacidas, progenieq; I
Nolim, exprobretur tenuis victoria P
Vinci à Romanis, vincere plus fui

Iacobus Sado

Quæ tetris pietas infenſior exulat aulis
Vltro aula, at penitus candida facta
Quæque forum tumido furiebat perdit
Impoſita eſt per me linguæ diſcerepa
Hæc ſumma eſt recte ſapere, & bene di
Sic ſolus iunxi cum Cicerone Deum

Annibal

Sum ne ego, qui trepidas fractis Ter
Impulerim gelido tremitis ferre iugum
Sum ne ego, qui innumera confertis ca
Romanos docui ſcire pauere Deo
[illegible]

Non potuit Romana manus, non ſidera: ſed fraus
Punica me Annibalem perdere ſola poteſt.

Æneas.

Ira Deum reliquiæ: fato ſuperſtes, exciſa anima Aſia:
Repoſui patri officium: vitam patriæ: regnum meis:
Victori interitum: Latio auos veteres: cælo Deos nouos.

Camillus.

Heu quibus auſpiciis populum poſiture Quirine
Fundaſti valida mœnia parua manu?
Triſtes relliquiæ, duri diſcrimina lati
Defundunt rigida vix bene rupe iugum.
Ponere magnum erat è nihilo ſurgentia. plus eſt,
Ingentem moli reſtituiſſe ſuæ.

M. Cato maior.

Vnicus in toto Cato ſum ter maximus orbe.
Talem habuere forum, curia, caſtra, virum.
Omnipotens mea lingua: manus dura omnia vincens:
Conſilium felix: imperium ſapiens.
Quæ ſibi quiſq; aliis tenuere ampliſſima: luxus,
Diuitiæ, ambitio, perdita viſa mihi.
Libertas animi ſine ſeditione: cupido
Pro patria: pro me non niſi turba, labor.
Iudiciis actus variis, ita ſoluor ab illis,
Vt ſe accuſator iam putet eſſe reum.
Vnus, talis eram. plures ſi forte fuiſſe,
Sic plures Romæ ergò fuiſſe putes.

Priamus.

Vos etiam cæco mortales carcere clauſi
Audetis querulis fundere verba modis?
Aut minus eſſe rei, quàm quantum ambire poteſtis,
Aut quantum vitæ ſors ſupereſſe velit?
Plus habui, quàm quod potui ſeruare. quid? ah plus,
Plus vixi, quam quod viuere debueram.

Poſt leges cæli varias, aſcriptaq; ...
Fœdera, poſt ſuperis reddita iu...
Quem vix ſiderei magnum ceper...
Hoc hoſpes modico puluere te...
Viuere dignus erat ſemper: ſed vi...
Auctior, æterno lumine vita ſi...

Narſes

Conſilium, grauitas, popularis gra...
Succeſſus etiam poſt mea fata ...
Quot finem regnis poſuiſſet Gotth...
Huic finem ponens tanta ego re...

Cocles.

Quis tecum Deus? ô, quiſnam fui...
Quis Deus arma tua fudit Eth...
Quis tibi in humano diuinas corpo...
Mortaliq; animo cedere fata de...
Vellere ſigna iube: veſtrì Porſenna ...
Vnum totius agminis inſtar ha...

Angelo Poli...

Ante, tuo quam te noſſem de pectore...

Ioannes Picus Mirandula.

Heroas cur non implet Mirandula noſtros?
Mortali ſcribi non valet ille manu.

Hermolaus Barbarus.

Quid primum? quid poſtremum? quid denique dicam?
Quid ſileam? en inſtant cuncta parata ſimul.
Maxima nobilitas: facies diuina: ſupremum
Ingenium: ſancta pectora: pura manus.
Solum id, quod nunquam fuerit, neſciuerat. immo
Hoc, at cum cauſſis, non fore ſciuit item.
Vnicus è cœlo cecidit, non tertius. Aſtris
Integer vt cecidit, integer aſtra petit.
Heu heu cur iuuenem rapuit mors inuida? viuo
Principis haud poterat nomine Roma frui.

Æſculapius.

Pone tibi metas naturæ, pone receſſus
Et Iouis, & quicquid Iuppiter eſſe poteſt.
Ille dedit vitam, mortem dabit. amplius hoc eſt:
Poſt mortem, vitam do ſine labe bonam.

Quintus Mutius Scæuola.

Hoc patere, hoc, quod iure tibi debetur inique.
Hoc patere, hoc, quod tu debueras facere.
Sentiat hoc in ſeſe olim Perſenna paratum:
Quod te præcipiti nunc miſerè ferre vides.
Magna nimis ſuperis viſa es, mihi perdita; namque
Qua patria non es dextera, nec mea ſis.

Petrus Bembus.

Si probitas, pietas, grauitas, animuſq; quietus
Cedunt iis numeris, qui Ciceronis erant:
Sic palmam ex Cicerone feram. ſin gloria maior
Ex illis: palmam de Cicerone feram.

Nerua.

Poſt tot monſtra hominum, poſt tot portenta De
Acciſa patria qui medeatur, adeſt.
Accepere alii tua iam momenta tyranni
Roma vetus: potius hæc tibi Nerua dedit.

Leonida & ſocii.

Felices animæ, magno quas Græcia luctu,
Quaſq; canat magnis Græcia læta modis;
Magnanimo duplicem peperiſtis funere vitam:
Hanc patriæ, vobis altera vera datur.
Nec tam perpetuis decorat vos fama coronis;
Quam veſtro maior facta decore volat.

Matthias Coruinus.

Romano inuictos deuici robore Parthos:
Parthica nam generis ſemina Turcus habet,
Romano intacta, eſt mihi gens deuicta Scytharum:
Finibus & paſſa eſt cedere torua ſuis.
Bis tricena inii ſub ſignis prælia. pulſus
Bis ſum, non victus: cætera victor abii.
Sarmata pro ludo eſt: terror legionibus, armis
Germanus didicit dura timere meis.
Plurima pro patria Cæſar, pro ſe omnia ſemper.
Vnquam pro me ego nil; omnia pro patria.
Non mi eſt Hungaria regnum: donamus. at orbis,
Quam ſic defendo, cætera turba mea es.

L. Lucullus.

Inclyta facundos vicit ſapientia Graios:
Sunt deleta armis barbara ſigna meis.
Illo impar Pompei, minor hoc. ne attinge triumphos
Ex Aſia. Hoc, quod agis, actum erat ante mihi.

Beliſarius.

Gens rerum domitrix, gentis inſuperabile bello
Verterat Æneadas in ſua iura laris.

Vel potior a omni laude, vel inui
Tempore qui prior eſt, prior an virtu
Vel docuiſſe valens, vel didiciſſe

Iacobus Faber St

Inuidioſa vtriuſq; ſui ſuperstitis
Mortalis, Stapulis qui
Lecta alios, qui
Namque tuus potius, Gallia, laud

Diomedes.

Redde Helenam prædo infamis. Venu
Quæ dederat, noſtro vulnere læſa
Cadite vos alii mortalia corpora. N.
Materies dextræ numina ſola mea

Palamedes.

Siſyphii comites, ſcelerumq; inuentor
Morte mea impura exaturate ma
Si Troianorum exitium debetur Vlyſſ
Quo ſine non vnquam mœnia Scæa
Adduxi: ergo dedi. Quid idem ergo fata
Exitiumq; illis, exitiumq; mihi?

To Saraina & F

Condidit æternos merita genitricis honores:
Scaligeros poſuit, qui cecidere, lares.
Non potuit tamen ille ſuis felicibus horis
Certius ignotos continuare duces.
Quid faceret? toties vario fortuna tumultu
Dum furit: & miſeris incubat hoſtis agris:
Tempus edax operit: populatur dira vetuſtas
Nominaque, & ſæclo geſta ſepulta rudi.
Paulus adeſt, qui facundo detexuit ore
Eruta Germanis ſtemmata ſacra libris.
Magnanimo primum imperium deduxit Alano:
Attila quo Latias tempore fregit opes
Guillelmum vſq; ad auum magni genitoris: at illi
Nicoleos fuerat, quod fuit ipſe mihi.
Pro quibus, ô, meritis quid iam, quid vtriq; reponam?
Reddere quid profugi ſordida fata parent?
Nanq; hos nec lacrymis penſandos eſſe labores
Arbitror: & mihi iam nil niſi flere datur.
Præmia vos ipſi vobis. opus omnia vincit
Veſtrum: quo patriæ reddita vita fuit.

Solon Athenienſes alloquitur.

Cum te hominem facio, non ſum Deus [illegible] tyrannum,
Quem venerare, vorat libera iura dedi.
Occupat is patriam: tibi patria tecta relinquo:
Tuque vt agas ciuis, protinus exul ago.
Non eſt exilium patria ditione carere:
In patria exilium eſt, lege car[illegible].

Ninus.

Qui ieci veterum cæleſtia ſemina regum:
Vnde trahit claros ordo ſuperbus auos:
Qui populi primum docui fera pectora duri
Aut ſponte, aut gelido ferre pauore iugum:

Orbis

Orbis ades: memoriq; Ninum celebrate triumpho
Tam populi, quam rex. Hi metuant, hic amet.

Trigemini Horat. & Curiat.

Vtro animum inclinet trepidum victoria noſtrum,
Neſcio: virtutis nomine tantus amor.
Malo tamen noſtros, quanquam ab ſic vincimus, hoſtes
Vincere ſic potius, vt meruiſſe putes.

Auguſtinus Ghiſius.

Heu cur magnanimam licuit non tangere dextram?
Cui me ſeipſa darent pectora, lingua, manus.
Naturam immenſam rara eſt fortuna ſequuta.
Mox ſociæ certant vtraque iuncta ſua.
Magna dat hæc. hæc magna iubet dare. ſuſcipit i"e
Multa ſibi quæ habeat, quo dare multa velit.
Priuatus reges ſuperat: ſpes præuenit omnes,
Quæque facit populus maxima vota Deis.
Hunc magnum, aſt vnum fecit Fortuna petentem:
Hic omnes, etiam qui bona nulla petant.
Scribens deficio: dando non deficit. Vnum

Mummius.

Hectoris ingentis manes: ſi forte ſilentum
Agmina mortalis vox ſubit vlla Deum:
Quaque Aſia, quaque Europa fuit vna ſepulchrum;
Quaque ſibi vaſtus magna fuit tumulus:
Diſiecit veteres cineres, regnatque ſuperba,
Martigeniſque frequens Troia renata viris.
Myrmidones periere: refer congreſſus Achilli:
Æneadum patitur Theſſala terra iugum.

Deſ. Eraſmo Roterodamo.

Tu ne etiam moreris? ah quid me linquis Eraſme
Ante, meus quam ſit conciliatus amor?
Tu ne etiam? cui tam paruus fuit orbis, vt alta
Expleres mentis fulmina torua tuæ:
Ergo ſidereis poſtquam eſt ſubuecta quadrigis,
Atque Dei lato lingua recepta ſinu;
Ille ego, qui inſanæ ridebam vulnera mortis:
Conditaque AEtnæ tela triſulca manu;
Ad quoduis ſtupeo momentum, ac terribilis aſtro:
Maxima cum videam numina poſſe mori.

Hieronymus Fracaſtorius.

Os Fracaſtorio naſcenti defuit, ergo
Sedulus attenta finxit Apollo manu.
Inde hauri medicuſque ingens, ingenſque poeta:
Et magno facies omnia plena Dĕo.

Io. Iouianus Pontanus.

Millia multiplicis canimus diſcrimina mentis:
Vt nec Mercurius ſe putet eſſe parem.
Nemo vnquam melius tractauit pręmia pacis:
Aut fortis docuit ferrea iura manus.
Nulla vnquam audiuit melibrem curia linguam:
Nulla magis ſapidos ſobria menſa iocos.

Et

tur, & P

Coge vagum populum, ac Gra
Quo foueat veteres tetrica
At tu dua, tibi patruum qua
Linquat vt auſpiciis mœni
Id Theſeo: hoc patruo dones mi
Vt pelago ſeruet. hoc quoq

Pomp

Cui prius imperii virtus dedit
Quam caperet miles iuſſa a
Heu domitor maris, ac terræ, ſpe
Hoc rapior, tegor hac, ſpirit
Qualibet ingrato præceps graſſa
Virtutis toties turbine fuſa m
Non poteras Fortuna tuas oſtend
Ni caderem, tandem dedecus

Cn. Cornelius

Flos delibatus populi Cornelius, v
Magniloquus, Suada pura ma
His meruit magni celebrari laudi

Conſilium do: doque animam. teget omnia virtus:
Victoris domina hac dextra cluere valet.
Pœne puta: ſi vis Romanam excindere gentem;
Quintum Caditium vincere poſſe prius.

Ennio.

Pande ſinus age, nec linguæ te ſubtrahe noſtræ:
Pande Helicon: pura ſoluite ſacra Deæ.
Tantus amor veſtri, tanta proba gloria laudis:
Vix alius veſtras vt mereatur opes.
Magne ſenex, cui torua graui ſonat horrida cantu
Buccina, bellaci cum crepat haſta manu:
Dic Roma, dic Phœbigenis; te huic condere vitam:
His donare ſacra ſemina magna tubæ.

Traianus.

Hactenus indulſit ſceleri fortuna ſenatus.
Hinc facies placido libera fronte redit.
Non tu, Roma, mea es, ſed ego tuus: accipe leges,
Quas mihi das: doceas, atque docere ſimul.

Prometheus.

Hoccine, mortales, vero pro munere vitæ
Redditis, vt ne ſit fama ſecunda mihi?
Terra fuit, quod eris, quod & eſt, quod & eſtis: & iſtud
Euexi igneti ſidera ad alta poli.
Ignes excerui æternos: ſacra illa recluſi,
Queis ſine Cimmeriis nox ſilet atra iugis.
Pro quibus, ingrati, roſtrumq; feramq; catenas,
Ac rupes totus fabula factus ago.
Me ne etiam in ſcenam traxiſtis; vt impia duro
Turba gemens plauſu verba ſupina daret?
Vatem neſcio quem, diuum feciſtis, Homerum;
Quem veſtra in ſuperos ſtupra referre iuuat.
Me deum, atque Deos qui vos feciſſe feratur: me
Dementes vano ſic lacerare probro?

Bonifa-

gitiis ſqualLent penetralia diris.
ati ſuperant nomina fœda rei.
inum ingenium, non candida tangunt
a, non Clario lingua ſecunda Deo.
olliuit veteres mea vena poetas:
em docuit pondera certa nouos.
udarem, tunc ſum mentitus. ob vnum hoc
fuerat debita pœna mihi.

Homerus.

, me etiam mortali ſemine cretum;
ia auſi eſtis credere fata mihi,
turæ ſuperatas carmine leges,
, in humanas iura ſuperna vices?
ines, non me Muſæ peperere: ſed à me
pium Muſæ patre tulere ſuum.

Ludouico Cælio præcept.

Varro, coram quæ ſæpe videbat;

Archimedes.

Vlterius ne tende: tenes Romane, quod optas:
Vltima iam mundi machina tota tua eſt.
Occides: ne huius victis dum lumina mundi,
Poſſim inuictum alium iam fabricare nouum.

Mithridates.

Quid decora imperii, aut magnos memorare triumphos,
Omnia quæ miſera ſors tulit atra fuga.
Immenſi geſta alta animi, vegetumque vigorem
Hauriat illa eadem, quæ male ferre poteſt.
Vicit, cui dederant Dii vincere: non ea virtus,
Sed Fors, virtutem ludere dura volens.
Plus habeat laudis, quod me ſuperauerit, victor:
Atque ego, quod victo fata dedere, probri.
Magnus, quod tanto ſtatuit de rege trophæum,
De me metitur, quicquid habere poteſt.

Turnus.

Diis victus, non mortalis me dextra peremit.
Sed mea ſors ſuperis inuidioſa fuit.
Æneam Italiis ſi fas eſt ponere regna:
Cur potius Troia non ego regna dedi?

Ariſtodemus.

Cæſar, amiſſo in clade Rauennati Fratre, ac mox Patre ante oculos, mori voluit. poſt multos annos legens apud Herodotum Ariſtodemi diuinam rabiem, renouata ſui memoria ſeipſum in illo deſcripſit.

Virtuti ſi ſubſcripſit Fortuna minaci:
Fataque tum vires extimuere meas:
Nec mors inuulnero quæſita ab cuſpide crudas
Vni irritanti eſt iniicere auſa manum.

Audenti furor ille grauis, grauis vnda pepercit:
Vt foret, ingratus qui laceraret, aper.
Affecta naui facile eſt infigere clauum.
At puppis tota hac, totaque prora mea eſt.

Iunio Bruto.

Quæ mentis ſpecies, animi quæ robora tanti
Abdita ſunt brutis auſa latere locis?
Diſſimulare, cati: fortis, pepuliſſe Tyrannos:
Felicis, ſapere eſt: vincere morte, viri.

Theodorus Gaza.

Barbariem qui expugnaui, me barbarus hoſtis
Expulit. at pulſus, ſic quoque victor abii.
Auexi patriam ex patria ſub pectore ſancto:
Quæ miſeranda cani præda futura fuit.
Inuexi Romam in Latium. Cognoſcite Romam,
Quæ belli nullo turbine capta, viget.
Pro quibus, ah, meritis ô ter ſcelerate Tyranne
Qui cauda es, Roma diceris eſſe caput,
Te viuente, vidente, iubente, miſerrimus illa
Pauperie fractus, quæ tibi regna cauis,
En morior. morior vero, quæ publica cura eſt
Cuncta pati, & melius poſt ſua fata tegi.
Romule te iacta, iacta te maxime Theſeu.
Veſtra eſt materies terrea: forma mihi eſt.

Tito fratri, qui obiit in clade Rauennati.

Tunc etiam Heſperiis, etiam lugende Eois
Heu fratris nomen frater inane mihi?
Ergo etiam terris, etiam lacrymabilis aſtris
Amiſſo vitæ lumine, Frater, abes?
Frater abes, tecumque rapis, quodcunque relinquis.
Nil tecum melius, frater, abeſſe mihi.
Heu vbi ſum qui tecum abeo, meque ipſe relinquo?
Si quod tu, hoc ego ſum: quod ſum ego, tu eſſe nequis?

Dampetro.

re Francigeni lux feliciſsima regni
num ipſe, Aonii certaque meta chori,
& diuina alios quæ viuere fecit,
aud potuit fatis eripuiſſe lyra?
tuit, quin eripuit, quin vicimus. haud tu
fueras dubia corpus inane mora.
rauis, vultu facilis; vis nectaris ori.
s inexpleto plenus amore poli.
eris, ſic hæc poterant periiſſe. ſed hæc ſic
terant, poterant & periiſſe Dei.

Io. Gelidæ tumulus.

ies animam Gelida mihi magne dediſti:
inq; anima eſt, anima quin mihi fama prior)
tum accepi, quantum tibi debeo, pendam,
ta nec auerſus deſerat ora pudor,
a huius, adhuc poſsis vt viuere, tecum
tior has, fati quas dedit aura, vices.
[illegible]

Cumque orbis varias peragraueris auius oras,
Obtinuiſti alio regna ſuperna pede.
Sunto infinitis mundis ſua ſemina. ſoli
Democritus noſtro ſolus & vnus erit.

P. Vergilius Maro.

Mantua dat: Calabri rapiunt: retulere Maronem
Silua gregi: ruri ſemina: bella duci.
Humanorum operum numeris, & carminis alti
Exhauſtis, tecum eſt iam mihi, terra, nihil.

M. Tullius Cicero P. P.

Accipite ô Decii, ô patriæ ſpes vltima victæ
Hanc animam in cœtum, magne Camille, tuum.
Nanque ego nunc vbi opem nequeo iam ferre: quod egi,
Non quod agent veſtra huc libera in aſtra fero.
Obſtiteram forti: imbelli dederam arma feroci
Diſplicui: noſtra eſt alter abuſus ope.
Ille tyrannigenis potuit maleſobrius armis
Tollere tam linguæ libera iura meæ.
At tibi qui licuit? cui nempe ego tela dediſſem.
Quiſnam in me verti non putet eſſe nefas?
Heu patriæ cineres, patriæ ô morientis imago;
Non poteram non, iam te moriente mori.

Iulius Cæſar Scaliger, Antonio Percinio autore.

Dum grauis Heroas molitur Cæſar honores:
Et ſua cuique ſerit fata, genuſque duci,
Ipſe vbi ſit dubito: Genios nam verſus in omnes
Haud vna meruit ſede tenere locum.

Meum Epitaphium.

Extulit Italia: eduxit Germania: Iulij
Vltima Scaligeri funera Gallus habet.
Hinc Phœbi dotes, hinc duri robora Martis
Reddere non potuit nobiliore loco.

Præbuit inde leuem ſobria men
Vmbra ſibi hibernas biſſex exeger.
Membra quies molli blanda re
Viſus eram auguſti ſancta in penet
Audacem à primo limine ferre p
Lætus ibi tumulos, tumuliſque imp
Martiaq́; armata corpora ſtare
Qualia Scaligero ſunt conſpicienda
Quod noſtra, Antiqui nomine, ſ
Dum miror; celſo vox eſt mihi reddit
Si memini, murum hunc marmo
Sum Benedictus ego: Brugnolum ſac
Ipſe tuum docui prima elementa pa
Et patrem, & patruos, totamque ab o
In quam ſum accitus, Norica terra
Noricus huc à Leniaco me Cæſar adegit
Cui genitor pacis nomina ferre dedit
Primus eo Latias adduxi candidus arte
Græcaq́; non noto tunc elementa ſon
Te quoque vix natum tremulis geſtauim
Profuit & ſiquid: vota, preceſq́; tuli.
Heu quod non licuit raram tibi ...

At tu, per generis monumenta inſignia veſtri,
Quaque tibi à magnis gloria venit auis,
Eripe me ingratis ô nunquam ingrate tenebris:
Et nouus Heroo nomine ſurgat honor.
Iſta ſimul, ſimul ecce caui de fornice muri
Exilit ingentis maxima forma viri.
Et porrecta meo circundans brachia collo,
Hoc tollam, inquit, ego ſumma ſub aſtra caput.
Magnus ego & celſo ſurrectus corpore: verum
Pectore tum toto grandior ille fuit.
Nunc quoque, cum ſcribo, trepidos rigor occupat artus:
Et ſtupida à facie lumina ſplendor habet.
Parcite Brugnoli, mihi iam noua numina, manes.
Nulla aures tetigit nominis aura meas.
Cum pater exactos memoraret ſedulus annos:
Poſſe rear nomen forſan habere tuum.
Te tamen, vt iuſſiſti, habeo pro numine vero,
Si tuus opus eſt ſacro carmine, ſiue focis.
Sancte vale, patremque meum, patruóſque ſaluta.
Teque precor ſimilem ſæpe redire mihi.

IVLII

Relaxat arua iam tepor: nec amplius
Inermis amnis intuio ſtupet gelu.
Iouiſve ſtirioſa frigidiſsimi
Fatigat aura concitata, nec diu
Obeſa rura ſtringit impotens hiems.
Vt euocante Tartarum venefica
Magus citata rhombus expedit ſola,
Cum inhoſpitalis exerit ſcrobes rogum:
Anuſque Luna cornibus ſtatis rubet:
Amœna ſit vireta, ſic ſuburbia,
Verenda templa cælitum, ac Deos Lares
Inauſpicatus occupauerat furor.
Superbus ergo cæde ſordidus leo
Satis ſuperque ſtrauerat tuos greges,
Grauem toroſa dum ciet metum iuba.
Phalangis ille denſus ac frequens globus,
Atrox Cateia, Baticæque cuſpides,
Tuam cruore nutriere Lauream.
Cruore parta pax. Quis audet impudens
Decora miles improbare vulnera,
Sacrum furore deſtinante ſanguinem?
Reducta nanque qualis inter æſtiua
Cit intonatus aridum fragor nemus:
Parata Francianus ardor agmina
Refregit. Otioſa prata iam pecus,
Inerſque ſilua fronde nutrit vbere.
Eunt aratra, turgidoque palmiti
Tepens anhelat vda ceſpes vbera.
Tenella fronte pruriente mugiens
Vagum iuuenca cornipes vocat virum.
Licebit inter alia ſepta mox lupis,
Ouique iuxta ruminare pabula:
Aletque diffluente lacte tutior
Meticuloſus horridam canem lepus.

Apumque

Cauis leuamen emicare fiſtulis.
Quis, ô quis huc reuecta ſanci
Libet videre fertiles domi rubos,
Foriſq;. Molle ſilua germinet piru
Tereſq; cocta ſtante baca frigore
Recurrent aduena hirta prele robo
Videbis ergo diuas impigrum d
Negotioſa nauitam per æquora
Bono parare liberas opes Ioue.
Fauebit aura: ſuppetentq; pallida
Opes metalla: deſinetq; turbido
Timori Ethruſcum eſſe ſcalmum aqu
Nec orba nactus arma ſolitudinum
Siniſter enſis obuium petet latus.
O alta caſtra, lucidi ô cohors poli
Videtis inter arma comparem Duci
Per hunc potens trophæa diruta integ
Vetuſta Martis ignei ſuperbia.
Per hunc timere nemini ſcelus licet:
Minuſque corda carnifex fodie

Patente fundit vſque copiam manu.
Quis obſerata præ dolore pectora
Mero reſignat? aut quis ad ciboria
Soporis ampla dona ſudat vuidi?
Refectus vltro liberalibus cadis
Adeſt benignus afferens puer ſcyphos.
Canenſque functa vinitor mero ſola
Capacibus refuſa muſta doliis
Vehit ſonante vinolentus eſſedo.
Faceſſat, vda quæ ſalicta perfluens
Nigris opaca fontibus rigat ſpecum.
Amat madere pileata ciuitas,
Cohorſq; militaris, & cohortium
Iambus acer æmulator impetu.
Io vireta verberans frequens ſolo
Canet triumphos ante, quam nouum gelu
Nouumq; perget interire luminum.
Reuerberata conſonantis cantibus
Imago vocis efferet caput vadis.
Videſne, purus vt vacet poli ſinus
Nec ore latus auctiore eat dies?
Vbi æſtuante Sole verna ſedulo
Senem bidente tondet hora pampinum.
Aue o quietis imperator aureæ,
Ruentis atq; vindicator otij:
Apollinisque præſes integerrime:
Togæ miniſter, atque Martis vnice.
Canenda cuius orbe fama plurimo
Feretur inter horridas tubas, vbi
Britannus aſtra pontus ambit vltima.
Seſoſtris vbi obſtrepens laboribus
Colorat Auſter arua nigra plumbeus.
Aue ô Valeſiana lux potens, aue,
Tibique feruido ore ſupplicantibus

Ades,

Quia me imparatum cantibus ra
Supraque regna fulminum in cal
Quaſi receptum, quaſi cooptatum,
Vnum è beatis, qui vident propius
Diuina tangunt pectora inuictam
Forte hoc decebat, forte oportebat
Sua ipſe Phœbus luce poſtremum ri
At cur diploma ceſſat? hoc quid eſt
Cur tot ſtrepunt promiſſa, at ipſa r
An iuſſa Regis optimi, atque maxi
Obliuione enecta deleri queunt?
Ah ab parata fors nocere fortium
Sorti virorum. Nunquid id verum
Bene, ac ſecunde rem gerentibus ſua
Abſentem amicum deputari mortui

In Loſeri

Caſo iuuenci fratre Cyrena ſatus
Redintegrauit mellis extincti decus.
Quacunque iuſſit ire Triptolemum
Ariſta turgens plena curuauit cabare

De ſciuro, & vulpe ſuper Borgia tyranno.

Vulpes Sciurum pauca rodentem videns,
Quæ rapta parto forte promebat penu:
Miſer, inquit, atque iure te tabes edit.
Quid eſt, Leonis vnde contemnas opes,
Cui ſeruitus debetur, & leges iubent?
Ibi niteſces, teque curabis probe.
His parua raucum murmur edidit fera:
Recte monenti, aut præmium, aut odium, aut flagrum,
Aut exulis mendica ſors, aut carcer, aut
Occulta mors, aut publicata ſunt bona.
Quod res eo ſi forte fortuna redit,
Vt iurgiorum, & contumeliæ tenus
Agatur: id vel maximo apponas lucro.
Auerſus ergo vultus, & oculi truces.
Alienus ergo ſomnus, & quæſita nox
In ſole medio, nocte pulſa de ſua,
Emenda, ſpreta libertate, atq; otio?

Ad fortunam.

Fortuna, ſiue es quippiam, ſiue es nihil:
Siue eſſe quicquam vel potes, vel non potes:
Te appello vel regina, vel ſpes, vel nihil.
Quæ contumaci ſpiritus flatu trucis
Hunc deuenuſtas, huic venuſtatem paras:
Quis te gubernat? quis feras operas iubet?
Iubet, regitque? cur boni fiunt mali?
Mali boni? male eſt bonis, malis bene?
Vel dicito, vel dixero eſſe te nihil.

De Geor. Buchanani carminis venuſtate.

Heri legebam nuper allatum mihi
Sapidum, tenellum, molle carmen, aureum,
Int lligendum vel puellis omnibus,
Si ſplendor, atque puritas, decus, nitor

x Animum

Quod ſi fit, auerſeris vt noſtris malis:
Contraque ſemper vota graſſeris mea:
Mutabo. viuere appetam. ergo non venis?

De ſua væcordia.

Aduerſus hoſtes Cæſar imperterritus,
Qui fulminantis murmur irridet Iouis,
Et ſæuientis tela fortunæ trucis
Habet proterua mente pro ludo, ac ioco.
Cur blanda amicæ voce terretur ſtupens?

De Crazonio & Merimnid.

Auri colore tactus eſt Crazonius,
Colore noctis tinctus eſt Merimnius:
Aurum ille Craßis, pluſque ſexcentis, ſitit.
Hic ater atra mente iura venditat.
Vterque fur eſt: cauſidicus & iſte, & hic.

Ad Nemeſin.

Rurſum, nefanda facta quæ mundi ruis;
Regina rerum Nemeſis, ex æquo graues
Partita cæli patre cum ſummo vices,
Deſcende cælo: meque primum ex omnibus
Rape, quate, cæde, contrucida, dißipa.
Diſcerpta iaceant membra, diſiecta, obruta.
Non eſt morandum. Nil merita ſunt hæc mali?
At blanda condimenta mendacis ſoni
Linguam, & furoris improbi dextram aſſeclam
Diſperde. veritatis hoſtes impias
Aufer memoria ex vltima mortalium.
Aut cede totum vindicaturo mihi.

De Aulo.

Suos olere vel nihil, vel & minus
Pedes in aurem dicit Aulus Actio:
Olere mauult Actius pedes ſuos,
Vel centies, quam peßimam linguam tuam.

At meipſe, ſi quid ſuaue dicturus velim:
Cogat vtriuſuis aurea lingua loqui.

De ſe.

Ego me fouerem, nec fouere abſiſterem.
Si me foueret, quæ fouere deſtitit
Adulterorum conductorium penu
Tritemulenta foſſa, macra, mucida,
Fucata, calua, lippa, liſpa, ſulcifrons,
Labiona, ozæna, putridens, inuſtax, iners.

Commendat opus ſuum æternitati

Perenne nomen, alta quod petis loca,
Petis, teneſque, & ima quæque deſpicis,
Beata fama, lucidum poli decus,
Vitam nitente ſola quæ vehis gradu,
Adeſte, & vſque ad orbis vltimos dies
Mea iſta collocate ſede perpeti.

De ſuo fato.

Pulſum, atque egenum, & alta ſpirantem, neque
Fractum ſuperbis improbæ ſortis minis,
Beata terra fertili excepit ſinu,
Quæ vtrinq; vtrunq; pene cernit Nerea:
Hunc peruicacis arua frangentem Noti.
Illum frementis ſpumeum Boreæ vadis.
Hic primum inepto frontis arriſit modo,
Cui ludus ante fueram, & opprobrium Deæ,
Heu quæ videntes cæca mortales premit.
Hic mi bis furorque Martis impii ferus,
Metuſque ſpeſque cædis hoſtium trucis
Depoſita iuſſu blandientis otii,
Cœpique (quanquam fera vitæ munera)
Alta Deum quiete ſecurus frui,
Ergo ſupinum, ac penitus inhiantem otio,
Quod in receſſus intra natura inclyta,

Nuper volebam neſcio quid i
Quod dictione lucida, ac n
Ne ſemper arcto, ac ſcrupe
Feci, refeci: rettuli in nouu
Nil expatratum eſt. ſic L
Factum, refectum, interp
Recenſitum, repumicat
Comptum, apparatis
(Illum nihil iuuere ſe
Igni ſeuera vindice e
Muſas vocaui. Pho
Auerſus eſt vocati
Semper proteruu
Et Celtiberam b
Exul Latino li
Ergo Lati
Bocciane ſpl
Quod nunc
Tuque alte
Braſſace,

… ut videt nil pendere
At … Battali vacordiam,
Cy… excipere dicta barbara,
… laudibus mentem dare:
… dolore ruptus eſt.

Carolo Seuino.

… bis, non habebis Carole:
… tam cito, non tam bene.
… amicus erat, nunc hoſtis eſt.
… haud magna amici eiuſmodi.
… amicus vult, amicus non erat.
… rgo malo amittere,
…, qui amicus certus omnium eſt optimus.

In medicaſtrum ſtupidum.

… Nebris Liberum tegit patrem.
… torquet diphtheratus Iuppiter.
… endus Herculem ingentem leo.
… udentis Arcadis lates pilo.
… ntes gloria aliena tument.
… deſtus pelle ſub tua ſapis.

De Ruſtico.

… legi & audiui olim ab homine nobili,
… ſepeius vſpiam homine ruſtico.
… um, malumve dixeris, nil intereſt.
… m ruſticum cum dixero, intelligo malum.
… m ruſticus ſuapte natura eſt malus.

In Tareram.

Quod coccinatus, ſericatus ambulat
… arera agaſo, turget, & buccis crepat:
Audi Tarera, quid mihi in mentem venit.
Hæc eſt ſata erodentis erucæ. pater
Coccus puſilli vermiculli tinxit hanc.
Lanam pecus gerebat, & pecus gerit.

Parodia in Vidorem, q[...]
factus eſt cl[...]

Maranus ille, quem fugaſtis hoſp[...]
Ait fuiſſe pinſitor nigerrimus;
Neque vllius ratiunculis globum caui
Nequiſſe perſonare; ſiue Barbarum
Opus ſouet rotare, ſiue Agaricum.
Neque hoc negat proterua turba Peſſu[...]
Negare, patris atque ſabbatarii.
Vbi malus Maranus atra ſordium
Patente dicit expuliſſe ligula,
Recocta mella: ne qua ſpuma feruida,
Sonansve bulla ſibilum ederet fuga.
Gelata Francia, & calens Prouincia,
Tibi hæc fuiſſe, & eſſe cognitiſſima
Ait Maranus: vltima ex origine
Tua in ſenacula intuliſſe Galbana.
Et inde ſe erogata per viatica
Famem tuliſſe: læua, ſiue dextera
Cibum rogare, ſiue vtrinque ceperat.
Neque vlla vota pharmacalibus Diis
Sibi eſſe facta. Nam [...]
[illegible]

Ad amicos.

Quo me vocatis arbitri arbitrii mei?
An, vnde poſt referre non licet pedem?
Quid ſi malignum vulgus improbet probos,
Probetque facta, lege qua probet mala?
Non non. Abeſto quicquid ambit, quicquid &
Ambitur, & periculi vt fiam reus
Non ad forum ciuile, ſed forum meum.
Niſi impudenter me pudere non pudet.

De Arnoldo Ferrono Attico.

Ferronus ille, propter eloquentiam
Puram, ſuauem, candidam, ſcitam, grauem,
Quem ego vocaui iure primus Atticum,
(Docti ſecuti iudicauerunt idem)
Eſt omnium profeſſor acer artium,
Quæcunque florent liberalibus viris.
Reconditarum literarum cor, pater.
Ibi nihil vulgare, plebeium nihil,
Seu dicta pandit priſca iuris intimi,
Seu verticoſos explicat nodos noui.
Siue ex amœnis ambulacris aureas
Opes reponit: ſeu Platonis abdita
Diuina promit: ſeu graues leuis iocos
Numeris coercet, Attico aſpergit ſale.
Seu fulgurantis fulmen Arpini ſtupet:
Altrinſecus tonabit, & docebit, vt
Ei ſe apparauit æmulatorem [illegible].
Seu geſta patrum cycneo clarat ſono,
Titi beatam lactei venam putes,
Hæc magna, maiora illa. Candor igneus,
Cæleſte pectus, cogitatio pia.
Tum facta dictis ſancta componit, ſtatq;
Adamantina [illegible] ordine.

Multis benigne verſibus bonos
Appellat, & ſalutat, & geſtit lau
Pares Baranus indidem expectan
Contra benigne pauculi paucis eu
Raro ſalutant geſtientem verſibus
Operas Barano ſic reponentes par
Hoc eſt, quod aiunt: Mutuum mu
Fictis amici & nomine, & ver
Blande teipſum, at turgide appella
Barane titillator aſtutus tui.
Iam hoc eſt: teipſum mulus, haud

Doletus Iambos vitia
quitur ſeip

Age, age, age Iambe, Iambe tete
Pete, cade, rape, trahe, contrucida,
Adſum minaci luridum metum ma
Et angue cinctam flammeo linguam
Sic me Doletum vividum, & ſaevum
Elanguidum feciſſe

Audire par eſt: Iiſurentem inſaniam,
Atrum ſine igne, ac luce te fumum vocant,
Et corticem medulla inanis putridum,
At te catelli, Barde, mirantur tui,
Linguntque purulenta carcinomata,
Lactuca labias vt habeat pares ſibi.

De Arlo iudice.

Cur impudicos Arlus abſoluit? quia
Ex impudico natus impudicus, &
Per impudicum eſt factus iudex canem.
Mater, ſororque proſtitutæ ſunt lupæ.
Ille impudens, periurus, inceſtus, trifur.

In Nigrinum.

Furatus ille turget, eſt ergo malus,
Sed pauperi donare non ſemper negat,
Periurus ille fallit: eſt ergo improbus.
At ſubuenire pauperi ſolet libens.
Infamis ille proditor [illegible]
Hoc proditoris cepit, vt daret ſibi.
Horum nihil Nigrinus, eſt ergo probus.
Vir eſt bonus Nigrinus: at viuit ſuus,
Se mutuatur, ſeq; commodat, ſibi
Vni famelicoſus, atque vni ſatur,
Inauguratus, dedicatus vnico.
Viuit ſuus ſibi vni, & vnus vnico.
Nullum clientem, nullum amicum, aut hoſpitem,
Nullumve nouit aut prope aut procul Deum.
Stertit ſibi, expergiſcitur ſibi. ſibi
Viuente auaro terra nil peius creat.

Curioſus.

Omnes Bibinus indicat, paucis fauet.
Multos honore priuat: hos facit ſuos:

Soror, nepotes, omnibus fauent m
Tulla, Cynoni, Fereguino, Luſcio
An ſunt miniſtri, cum pares fauen

In eundem, & L

Inebriatur bis Loſerus in die.
Semel Bibinus. bis quis ebrioſior?
Imo Bibinus nec fit ebrius ſemel.
Non fit: ſed eſt. & ſemper eſt illud ſe

Ad Atheſim.

Atheſis pater, ruente qui torrum
Flumen fatigas; & pruinoſis iugis
Niues relinquens vallibus mutas mo
Virentium repente camporum ſinu.
Quæ vagientem prima me excepit die
Poſtquam negarunt fata ſic fatis meis
Angoribus ſolutus vt poſſim frui
Cæli beati ſpiritu ad ſacros lares,
Premens amœnos herbidæ ripæ toros,
Vbi vagienti prima ...

Morbo, fameque, peſte, litium cruce
Nihil mei ſum, nec futurus, quod fui.

Clyti vmbra Alexandrum alloquitur.

Ades ſceleſte: ſi potes pœnas dare,
Des parricida. Te faces Alaſtoris,
Sectetur atro Furia te Stygia flagro.
Si non potes: quod ſcelere te vincis tuo:
Et cuncta diro pœna flagitio ſtupet:
Meruiſſe, nec dediſſe, quia nequeas dare,
Sit pœna pœnis vna maior omnibus.

IVLII

Ad Matthæum Ba

I Te mea, Diua, Diuum genus, Heroi
Qua nouus Aonias Pegaſus arcet
Huc, vbi diuinos heros molitur honores
Et veros vates ipſe poeta facit:
Iudicio, eloquio, ingenio Bandellus ama
Seu laus Muſarum, ſeu meus ille ſi
Qui, quot habet voces, tot habet ſub pe
Qui, quot verba canit, tot parit ore
Non poteras meliore loco, [illegible]
Admitti: totum eſt, poſſe [illegible] viru
Spectari formoſa voles? non [illegible] vllus
Eſt oculus. cunctas indicat ille Deas.
Audiri facunda cupis? non lenior vlla
Eſt auris. numeros huic dat Apollo ſu
Nec tu etiam fruſtra [illegible] crude viras

Aurea, ſancta, beata cohors, cui maxima cæli
Pars patet: at quæ non inuidet illa tibi:
Et rudis, imparibuſque modis tua plurima Virtus
Detrita, optatas ille repones opes.
Vt, quæ non nata es Parnaßi fontis ad auram:
Saltem Parnaſſum poſt tua fata petas.

Conſtantia Rangonia Cæſaris Fregoſi.

Æquali ſemper conſtans Rangonia vultu,
Pacatoque animi ſublimis, mente Dea,
Coniugis imperio florens, & fortibus armis,
Priuati nectar cordis in ore tulit,
Faſcibus demiſſis, regnique illuſtribus auris,
Fatorum docuit ſpernere poſſe metum.

Cimbræ.

Vltima pro imperio quæ paßi fata mariti,
Velle pius iuſsit, poſſeque ferre pudor.
Nos maiora. Cadunt alieno vulnere. noſtra
Vita bis noſtra: biſque fuere manus.
Victor Romane, vna tua eſt Lucretia. victæ
Vno exempla damus tot meliora die.
Mors illi pro ſupplicio, pro vindice nobis:
Vincere nos merito, debuit illa mori.
Nuſquam Germanum eſt, aut pauca, aut parua: ſed armis
Maxima, vel fictis efficere, atque pati.

Sabinæ.

Hinc amor, hinc pietas: quo nos vertemus? vtroque.
Nam ſumus hoc, olim quod fueramus, adhuc:
Quæ mulier non eſt aliis id, quod fuit ante:
Hæc ſibi nec meruit illa fuiſſe, quod eſt.

Niobe.

Aſpicis, vt rigido lacrymæ de marmore ſudant?
Et faueas in luctus crimine muta ſilex?

Hæc

Scipio me genuit: genuit Cornelia G
Felix, ſi poteram perpetuare dec
Vrbis fulmen erat genitor: nati ign
Quid mirum, genitam fulmin

Tomy

Quam bello appeteres, facta eſt tua,
Quam ſterilem, veſtro ſanguine
Imperij eſt extincta ſitis virtute: cru
Nunc extinguetur victa cruore

Penelo

Atrides repetit vario dum funere m
Ab ſeſe mœchum fecit habere do
Vincere bis Laertiade eſt: qui vicerit
Hoſtem victorem nullum habet

Circe

Quid me monſtrificam finxiſtis va
Nil tutum eſt: non, ſi ſe velit eſſ
Inueni pecudes, non feci. potuit vi
Et licuit, mecum dum foret, eſſ

Dij meliora. abiens Diuam me hic ipſe relinquis.
Et te ſic linquet nupta futura Deum.

Alcmena.

Ne ſaui magne Amphitruo: tibi viuitur vni.
In me non fecit fraus aliena dolum.
Vt tibi ferre graue eſt: ita mi meminiſſe pudoris:
Tu probrum ſi vis tollere, tolle Iouem.
Tunc potuit, cum non fuerat: cum Iuppiter eſſet,
Non poterat: ſed tu cum fuit ille, tibi.

Lucretia.

Auſpicia imperij veteris diſiecta: nouique
Capta volens puro ſanguine ſacra fero.
Nulla pudor mortis cauſa eſt: manet integer, à me
Pro libertate victima ſancta cado.

Briſeis.

Impia fatali turgens inſania luctu
Malitiam ſtolida miſcet vtrauque nece.
Pro Græca moriens mordet Troianus arenam:
Et pro Troiano crimine Græcus obit.
Fas fuerat repeti prædas ex hoſte: ſed inter
Ciues vnanimes bella ciere, quid eſt?

Eryxo Cyrenæa.

Quem interfeciſti demens, Laarche, maritum,
Me viua viuens Arceſilaus erit.
Mortuus eſt? morere. in me viuit? viuere non quis.
Proque maritali eſt nex tibi parta toro.

Hypſicratea Mithridatis.

Coniugis in rebus quod fœmina rara ſecundis,
Durus in aduerſis mox ego miles eram.
Pars belli ſortiſq; comes, ſocia omnibus: inque
Exilio, inque fuga, regia tota fui.
Exigere è terra potui: ex ædibus illum
Exigere at non eſt vis potis vlla ſuis.

...as ſeruire Deo, ſic meruiſſ...

Deianir...

Omnis vita tibi mortis famula...
Viuentem contra viuere nil...
Mortua res perimit, tot peſtibu...
Dum non extaret, quod ſupe...
Vnum aueo feciſſe meum: ſimu...
Qualis amor docuit, poſſe ne...

Herſiliæ.

Ne fle, ne puera inſigni tibi debita...
Sancta manent magni dona b...
Mutabis tenues Romana luce Sab...
Mortalis induens virginitate ...

Tucia Veſ...

Diſcite, quid valeat Virtus, & ca...
Pectora: nec magnos temnere n...
Natura, hoc admirantis ſuſpendar...
Eximere è numeris ipſa elemen...

Ino.

Quæ refluis curuas relegens anfracti...
Matricem...

Zenobia Aurelianum alloquitur.

Qui Perſas tot, tot Gallos te vincere iactas:
Proque ioco, et ludo millia multa canis:
Auxilia hæc tua corrumpis? ſi vincere pugna
Te dicis: paria hæc redde: triumphus erit.

Virginia.

Actutum, o genitor, fac, quod facis: effice, quatenus
Dextera ſit pietas, ſit pia dextera tua.
Si tua ſum, potes; inque tuam pius exige ferrum:
Si mea ſum, iubeo: vel mihi tela date.

Victoria Columna Marchion Piſcariæ.

Sint tibi veteres promiſſi, Roma, decores:
Sint nouos Clio poſcis Etruſca ſales:
Vna vtrunque tibi, dabit & Victoria ſola:
Tuque, & tu interea, ne ſuperere, caue.
Audire haud tutum eſt: precium ſtupor: occidis audax:
Spes. mirans ſequor: aſt experiens fugio.

Laodamia.

Hector, ego ſatum non deprecor eſſe marito:
Quippe decet fortem ſorte perire ſua.
Fata trahunt. cadat ille ſuis obnoxius auſis:
At noſtra mortis gloria parua tibi eſt.
Ille poteſt periiſſe tuis interritus armis.
Aſt ego, quid dextra tam procul vna tua?

Olympias.

Cum noui mea fata, meum contemplor honorem:
Pellæo genitum rege tuliſſe ſcio.
Cum memini tua geſta, tuos admiror honores:
Haud dubito genitum te peperiſſe Ioue.

Angela Nogarola magna matertera.

Sub decimam triplicis linguæ commercia Muſam
Hoc tenui cinerum puluere capta iacent.

Inq; tuo ſaltem ſint tua re
Poſthabita anne dolens, magi
Sumpſiſti pelago vindice ſa

Aret

Sum genus antiqui Batti: mih
Ingenium, euentus, p ctora
Miſcueram crudo veneranda v
Deprenſam fruſtra Calbia
Tolleret vt fratrem frater, feci.
Vt Libyco fieret ſplendida pra
Regnum ſuſtuleram: quod cum
Lana, acus, & lignum, regia

Clœlia

Tibri pater, rapido torques qui v
Scrupeaque indomitis ſaxa ret
Parce pius cruda corpus temerare
Fiſſaque ſperatis brachia redd
Nec tu ponte tuo ferus indignarere
Clœlia ſi ſtabilis pons ſibi facta

Sophoniſba.

Romanas acies ego ſi contra arma tuliſſem:
Atque illas contra me, quoque ferre decet.
An ne dedit genitor tantum damni, atque laboris:
Vt ſuper imbelles ſic ferus eſſe velis?
Talis in hoſte: licet fortaſſe. at prodis amicum,
Quem tu crudelem turpiter eſſe doces.
At tu illo, hoc peior: quo inſontem perdere poſſis:
Vtque necare queas me facis eſſe tuam.

Camilla Volſcorum regina.

Te ne etiam ancipitis ſuperantem fortia belli
Præmia, perpetuo nox premit alta pede?
Nec fera ſubſcribens animo Fortuna minaci
Contulit in timidum crimina tanta hominem?
Vtra tibi imbellis ſit gloria clarior Aruns,
Illius, an Diuæ mors tibi parta manu?

Timoclea Theagenis ſoror Alexandrum alloquitur.

Quid percontaris, quod ſim genus? accipe. Noſtri
Non mendax fuero, vt tu cupis eſſe tui.
Sum ſoror illius, quem Cherronenſibus actis
Terribilem timuit veſtra Sariſſa ducem.
Si rex: quid pateris, tibi ſeruos eſſe tyrannos?
Viciſti: non ſat? plus, nihil eſſe decet.
Vincere velle, boni: fœlicis vincere. Siquid
Eſt ſuper: hoc dicas & ſupereſſe bonum.
Gloria habet tumidam, [illegible] theſaurus inanem,
Horum, ſi [illegible], dignus eras.

Semiramis.

Quis mihi ad Aſſyrias nitido fulgere cateruas
Explet inexpleti Martia iura Dei?
Tolle grauem galeam: attollet ſe fœmina. ſolum
Tolle vterum: inuenies torques, animumque viri.

[illegible] tanquam d[illegible]
Nec dabit: hoc noſtrum eſt, q[illegible]

Manto.

[illegible] urbem, qu[illegible]
[illegible] quam [illegible] poſuimus, [illegible]
[illegible] humana [illegible]
[illegible] utrang[illegible]
[illegible] diceas qui num[illegible]
[illegible] dicere, qu[illegible]
Caetera [illegible] promittunt [illegible]
Nec [illegible] cognita, fa[illegible]

Dido.

[illegible] infidus, furiaſq; [illegible]
[illegible] morte, morte f[illegible]
[illegible] Ro[illegible]
[illegible] vindice reg[illegible]
[illegible] perfidiae ſeve crimina [illegible]
Si [illegible], aut deſeris ip[illegible]

Gineura Guidi R[illegible]

Cum gemina excellens proles Rang[illegible]
[illegible] magni ſemina cun[illegible]
[illegible] eſt, [illegible] fratr[illegible]

Vindicibus flammis flammam, cineremq; decebit
Eſſe prius, quam ſit patria capta cinis.

Ecuba.

Quis potis æterni pœnas cumulare luctus?
Heu heu, hæc mea ſunt pœnis verba: fui.
Felix, cui ſolum hoc ſupereſt: qui ſemper acerbi
Non ſit ſpectator funeris ipſe ſui.
Vixi, vt non moriar? vos, ô quales eſſe putatis,
Quæ pro ſupplicij funere vita datur?

Pomona.

Larga meo ſtudio felicis munera terræ
Inſtitui, atque anni continuare vices:
Et grauidum autumnum turgenti adiungere veri;
Atque hiemis, cultus arte, fugare minas.
Qui mecum eſt, ſeris etiam iuueneſcet in annis.
Tunc anima Elyſios nulla requiret agros.
Te, blanda vtilium rerum regina voluptas,
Qui meminit, nequeat non meminiſſe Deos.

Andromeda.

Errauit genitrix: plector cur filia? quanquam
Pro ſonte inſontem matre perire iuuat.
O mater, tua me facies huc perdidit. atqui
Hinc mea me ſoluit. pulchrior ergo mea eſt,
Pulchrior ergo mea eſt: nec Nymphas prouoco. longè
Pulchrius, & melius ſit: bene ſcire loqui.

Polyxena

Sunt hæc iuſſa viri, cæſam iuſſiſſe puellæ?
Diis genitis cordi eſt ſic, periſſe bonos?
Has tædas, Danaorum iſthæc ſponſalia regum?
Non fas, ô Danaæ, vos ſupereſſe viris?
Tela Paris cohibe: non hunc, me interficis iſtis:
Vt me interficias; nam mihi viuet adhuc.

Mirum, qui reges mactas, nam matris complex
Regis Carnificis ciuibus ipſe tuis.

Veturia.

Ergo ego facta parens, patria vt miſeranda carerem?
An ne etiam tu ſtas, vt ruat illa mihi?
Si meus, actutum hinc: ſi non, huc exige ferrum.
Quæ ſcelus hoc geßit, hac mala ferre decet.

Iulidenſis, quæ petiit venenum.

Aſpiciat ſol, qui extremas mihi temperat horas:
Eſſe aliud, quam quod hactenus ille dedit.
Mitis aue, ac ſalue, pœnaſque cicuta bonorum
Alma leuas, fueras quæ fera pœna malis.

Caſſandra.

Pro ſtupro tibi promiſſo, bone Phœbe, roganti
Venturi data ſunt preſcia corda mihi.
At pro virgineis conſtantis pectoris auſis:
Vt iam nulla habeant irrita verba fidem.
Præmia ſic reſtant ſceleris mihi: pœna decori.
At duplicis ſceleris vtraq; pœna tibi.

Sibyllæ.

Nec dubio Cortina aſtu, nec Apolline falſo,
Sed vero gerimus pectora ſuta Deo.
Cætera, quidnam ad nos? vnum eſt: cognoſcite IESVM.
Quæ hunc non prædixit, muta Sibylla fuit.

Halcyone.

Parce piis temerare Deos miſeranda querelis:
Nam tibi iam fiet copia certa viri.
Terra dedit: rapuit pelagus: tenet æthra: cæli
Pars pater eſt: horum pars es, eras, & eris.

Pitheæ coniunx Perſarum ditiſſimi.

Heu quantum eſt, coniunx, palleſcere turpe metallis:
Auri vt ſuſcerum, velle iubere viris?

alloquiu

Noctemeem oculos quando hæc
Vitta, nec aut modus eſt, a
Ibo & ſurripiam liquidos Turri
His certum eſt, omneſq́ ire re
Spumiferoſq́ tui pelagi ſuccend
Iratumq́ trucis vrere fulmen
Ah meliora. tuis ne tu. ſi aſpexeri
Haud tibi opus vitta eſt. fulg

Pyrrha.

Orbis dimidium: totus cum coniu
Cum ſolo deinceps ſola datura
At vires auxere DEI. Namque om
Abſtulerat. Sic nunc omnia t

Eurydice.

Ne luge me bis raptam, fidiſsime c
Si mecum eſſe cupis, parua futu
Reddite perpetuam, vel me ne red
Eſt ne ſatis dare, quod reddere

Chariclo conon

Mammea.

Barbarus eloquio, fœdis temerarius armis,
Degener à magnis miles auarus Auis:
Corruptor diſciplinæ, contemptor honoris,
Neſcius imperii, ſeditione potens:
Nec iam Romanus, nec dignus nominis vmbra:
Cuius ſit quiduis, quam vetus illa, parens:
Cum vinci didicit, cum vincere deſiit hoſtes:
Turpe, ducem negat is cadere, fœminam, anum.

Roma Æneæ claſſem alloquitur.

O facies inuiſa, meas quæ linquere terras
Cogis: quod non eſt, quærere: quod nec erit.
Aut ſi vſquam eſt, hic eſtq́; ignes da: conſiſte. namq; hic
Si non eſt, alibi nec tibi Troia fuit.

Hortenſia.

Spirat adhuc pater in me. audi, quæ dicere velles:
Quæq; potes patrem quæ Ciceronem loqui.
Singula ſeruauit capita ille: aſt plurimus vnumq;
Illum, qui contra diceret, hoſtis erat.
Ordinis at meq; vox totiuſq; adauxit honorem,
Me dicente, forum, & curia muta fuit.
Quid malis? (non ſic) demptum matronæ tributum:
An potius ſtare, & ſic meruiſſe adimi?

Veronica Gambara.

Si quis adhuc vacat ad ſacram Permeſſidos vmbram
Pectoribusque nouis, numinibusque locus,
Huc date. Si non eſt: alium mihi ſola reponam
Pectoribus priſcis, numinibusque parem.

Ariadna.

Dura abitum ex patria miſerum cui fata dediſſent,
In patriam reditum fila dedere mea.
Perfide complexu en patrio miſeram abſtrahis ergo:
Vt peream trucibus perdita præda feris?

Conſtituigritus, mores, ſacra pu
Nec potui maius, quam docu

Ilia.

E regno fratrem excutiens inſam
Iratum meruit dirum habere I
De me nil mirum eſt. non quibus
Inter mortales, & peperiſſe D

Hippo.

Quæ ferrum non extimui, me terr
Sat ſemel, hoſtili plusquam obi
Fortis es in hoſtem, in captam at t
In ſeipſam, & fortem fœminam

Heſioned Hercule

Pœna es periuri, periuri præmia non
Aut alia Heſione eſt, aut tua Troi
Debuit & monſtris te & fluctibus E
Tradere, Laomedon, qui benefact
At Iuno mihi, Iuno tibi hac irata pa
Mi labor, & tibi vt hac pœna par

Racilia L. Quinctij C

Quod nemo de me ſcribat

Hippodame Pirithoi.

Tot maleſana canit ſceleratos Græcia raptus:
Vt graue ſit, pura nomina ferre nurus.
At probro ſine rapta DEVM genus Orithyia:
Raptarum vero cætera turba pudor.
Quo maior tamen iſta aliis infamia rerum:
Splendidiore mihi hoc nomine venit honor.
Digna fui, ſibi quam raperet male ſobrius heros:
Et quam non raperet, hoc quoque digna fui.

Stratonica Deiotari.

Si te difficilem mihi das, natura, nouercam:
Quid faciam? Lex eſt ſæda parata mihi.
Cogis, vt et mihi ſic aliis ſim dura nouerca?
At te inuita illis non ero: mater ero.

Andietta Ruppia vxor.

Difficilis nimis, expendens nimis omnia, iudex
Aſper, & antiquis durior vnus auis,
Moroſoque notas oculo ſuſpendere ſuetus,
Magnanimas toto ſpreuerat orbe Deas.
In me vna lenta illa animi veſtigia fixit,
Rite colens ſancti numina magna tori.
Ne mirere mei cæleſtia ſigna decoris,
Atque cata Paphia membra polita manu,
Mitis honorato faciet ſapientia vultu,
Miſtaque cum rara ſobria verba fide.
Magnum illud: per me ille ferox pernicibus auſis
Si potuit patria poſſe carere ſua.

Atalanta.

Exuit inuidiæ rabies quæ præmia dextra,
Num & venatrices exuit illa manus?
Hæc eſt inuidioſa tibi, quæ prima puella
Dextra fera tepido ſanguine tinxit humum?

Theſpiadæ,

O quæ terra Deum, quæ te ſuri
Reſperſit Magni tincta crue
Dira metu & matrem exanim
Res quibus ablatis publica ſ
Ne morere: ille etiam viuit: c
Mortis. ſi morieris, mors eri
Mors erit iſta viri, quam tu al
Morte tua: Patria mors eri

Corinna.

Quem iuga ſuſpiciunt circum,
Aona, cui ſtupida cedit Apol
Melpomena in gremio fœtum ſl
Huic cantum, huic alas ſola
Maximus ille quidem, verum ſ
Atque illo, duplex Pindarus

Meduſa.

Is decor eſt vultus: tanta eſt ſapi
Induerint vt ſtupidis ſaxea m
Vincere non hominis potuit pru
Hæc ſunt Mercurii, hæc Pall
Qualia crediderit vincentia men
*Defuncta lapides cuius caput

Sublegi ſceptra è populo ſperata Quirini.
Prima tuum fuit hæc fœmina Roma caput.

Alceſtis.

Obtrectatores noſtri cognoſcite ſexus:
Quam non in veſtro eſt pectore tanta fides.
Threicius vates nam ſi deſcendit ad vmbras:
Viuus adiit, greſſum viuus & inde tulit.
Creſcere morte fides non quit, ſed viuere. corpus,
Quod moritur, ſolum eſt coniugis: illa mea.

Chiomara Orgiagontis.

Quod potui, feci. Sed tu chariſſime coniunx,
Accipe nunc fidei pignora certa mea.
Non ſeruaui hoſti: neque enim debetur iniquo:
At vir Chiomaræ qui fuit, viuus erit.

Laura Schiopa.

Si nos deficiunt animi te, Laura, canentes,
O ingens patrii lauſque, decuſque ſoli;
Ne trepides digitos, neve os, neu deſpice mentem:
Omnia quæ veſtro lumine victa iacent.
Audierim flexumque Lyra, numeroſque loquentis:
Atque putem modulis reddere poſſe meis?
Tum regnum invicta Veneris, quod fulgurat ore,
Non video, & ſcribam? ſi video, perii.

Hippodamia.

Fruſtra fata tuus differt conatus inanis:
Totque orbum generis te facis eſſe pater.
Morte tua certas. dabis improbe Myrtile pœnas;
Dum imbellem prohibes, experiere virum.

Teleſilla

Et ſanam, & vatem me reddidit alma Poeſis:
Tantum etiam in corpus carmina dia valent.
Auſpiciis Argiua meis matrona ferocem
Spartanam audaci reppulit vſa manu.

Aſpice ſideret caleſtia lumina vi

Si tamen hæc potiꝰ es fulgur.

Excipe magniloqua torrentia fl

Oblituſque tui, ne moriare,

Hauriet illa animam: grauis eſ

Eſt grauius: nunquam rapt

Felix, cui licuit placitis ſupereſſe

Si nullus valuit liber abire I

Xenocrita

Qui me felicem; qui me dixere b

Si non ſim potius talis, ita eſſ

Quando carere viro volui: me, li

Cum ſepelij, merui tunc habu

Iſabellæ Salernæ Fo

Nicolaus Sale

loqu

Flete infelices terræ: cum lumine

Ditarunt auidos inuida Fata

Gaude ſtelliferi cognatum limen

Hoccine ego extremi ſuperato limite mundi,
Ad vacuos, ah nos iam meaq; tecta, Lares
Aduenio? vt viduos veteri ſine luce Penates,
Meque mei in meipſo quærere cogar inops?
O quæ diuini fulgur regis aurea vultus
Magna nouis meritis æmula terra Poli;
Haud aliter poteras aliis dominarier oris:
Ni caperes ſacrô pignora tanta ſuo.

Britomartis.

Vos Dominæ tumuli, Dominaque vireta Dianæ;
Quæque tegis pauidas frondea ſilua feras,
A Domina ſocia Minoem arcete furentem:
Tu quoque ne impedias, Mirte venuſta, fugam.
Omnia tuta timens pauco: exanimantque pauentem!
Neſcio quanam animum retia tecta tremit.
Retia vt, ah, comiti male ſint infeſta Dianæ.
Ah ſalua ſaltem virginitate tegant:
Excipiat pelagus, ſi prodat terra. ſed eheu
In regno Veneris quam bene Virgo mori?

Antonia.

Queis placui, inſigni fuerat dum vita marito:
Poſt illumque aliis ſic placitura viris:
Mi placui. Satis eſt ſemel inter commoda, vitam
Vel ſperaſſe bonam, vel timuiſſe malam.

Spartanæ Minyarum vxores.

Electos patria vos excepere parentes:
Sedibus vt patriis eiiceretis eos?
Quas accepiſtis, peregrini, agnoſcite leges.
Qui iura hæc petiit, debet & illa pati.
In nos, ingrati, ſceleris conuertite pœnas:
Impiaque impietas vincat. abite viri:
Sic mortem meruiſſe placet. nec pœna putetur,
Quam nullam meruit pertimuiſſe reus.

Sit decus hoc demumque Dei datur omnibus æquè:
Et Caſſandra aliis omnibus vna ſatis.

Polycrita.

Heu quantæ clades. quot Naxia funera cernes.
Ne turpis mæſtum linquis, Noeta, virum.
Quis putas interitum formam, formámque ſalutem;
Dedecus illum, mi peperiſſe decus?
Deſeris ipſa tuum: peregrinum ego ſeruo. fidelis
Vxor: at inſidiis non beneſida tuis.
Tu populi ſecura, vtriuſque in funere viuis.
Per me ſoſpitibus; mors mihi læta venit.

Beatrix Aragonia Matthiæ Coruini.

Nil dabis? omnia debentur. dabis omnia? nil hoc.
Largior, & maior omnibus vna bonis.
Hungarus hoc alios ſuperat rex: illa maritum.
Nec fors demiſit mentem, animumque pium.
Hoſpes in antiqua patria, non ſe hoſpes in ipſa.
Vna aliorum omnium tota, ſed vna ſua.
Hoc iterum nihil eſt. terrena das, hæc quia ſpernit;
Verum aperit cælum, cuius imago fuit.

Lampſace.

Bebryciis quam vicinam nunc cernitis vrbem,
Nomine iam priſco Pityoeſſa fuit.
Vexatam aſſiduo incurſu, crebroque tumultu
Vt propius turpem res forèt acta fugam,
Conſtituit Codri genus auxiliaribus armis.
Hoſpitis Andronis ſigna vetuſta fouens,
Diuinum genus, ille Phœbus: qui fortibus auſis
Primus Leucadiis pectora terſit aquis.
At non pro meritis reſpondet barbarus hoſpes.
Mentem, pro factis hoſpitis, hoſtis habet.
Inſidias retego: ſeruantur; mortalia linquo.
Atque vrbi linquo nomina: thura cremant.

ſ... ...

Berenica Ol

filia, ſor

Vnum qui dederit, felicem G

Aſt ego, qui populum do ti

Nata, ſoror, genitrix. tantun

Tam celebrer, celebrent qu

Portia ferrum allo

O Martis comes, o priſca virt

Nunc opis antiqua eſt indig

Condideras inter Latios, Opic

Cur non Romanis nunc qu

Tento te, an poßis tetro ſatis e

Tento te, an poßim ſic ſatis

Terra tua eſt: ferrum ergo tibi

Quod ſi non faueat, iam ſu

Iphigenia

Vſq; adeo noſtros agitat dement

Vt temere ex ...

Ruſticiana Seuerini Boethij.

Scripta Seuerinus dum ſpectat coniugis, inquit:
Non memini: verùm eſt hæc, puto, noſtra manus.
Sin alia: vnde, aliis incognita, pondera mentis?
Hic meus eſt animus: mens tamen iſta mea eſt.
Dum loquitur, loquitur ſtupidus: nec fallitur vſquam.
Quippe eadem fuit mens corpora. ſola, duo.

Sappho.

Ales Amor nuper Paphio tener editus antro:
Qua geniale cauis murmurat æquor aquis:
Viſurus iuga Caſtalidum ſecreta Sororum,
Marmora præpetibus tranſvolat alta viis,
Inde per Aonias deuexis tractibus oras,
Qua leuis aura grauem Leſbi oberrat humum,
Aera Pierium ſecum pernicibus alis
Pertulit, hinc pennæ dat tibi iura ſuæ.
Blandus Amor, mitis tellus, leniſſimus aura
Tractus, dant Sappho dulcia ſcripta tibi.

Adamantia & Iunipera Cataniæ ſorores. Et Angelica Libarda puellæ Conſtantiæ Rangoniæ.

Quod ſibi conſtituit Rangonia magna puellas:
Tot potuit comites dicere habere Deas.
Æquauit Veneris radiantes Adamantia vultum:
Quinetiam inuitam vel ſuperaſſe puto.
Iuno eſt Iunipera: at facilis, mitiſque, benignaq;,
Et vetere expulſa quam bene digna Ioue?
Palladis Angelica præfert violentia vires:
Atq; eadem eſt patria docta Minerua manu.
Hæc illa. Ipſa autem quæ ſit Rangonia? verùm
Quæ non ſit? Nam cui par Dea nulla fuit.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Aliud.

Sanguine Caſareo [illegible]

Sola dedi Reves [illegible]

Berenica Lodronia mater.

Quod genus, & ſexus poterant dare, cuncta ferebam:
At quæ non poteram cætera ferre, dedi.
Ex vtero armorum, ac tantæ miracula linguæ
Prodierunt: vt ſint pauca habitura fidem:
Nobilitas nulli toto quæ cedit in orbe,
Hæc ſibi partiri debuit, illa dare.

Hipponax a

QVa Ditis alta concauo ſinu
Crepant ſeuera verberum ſ
Cohors ſororumque anguicriniu
Vrget tyrannos, deinde fœnerat
Sed ante & illos, ante & hos ma
Crumenimulgas, ruſticouoras li
Huc inde miſſus Æaci trucis iuſſ
Denſis tenebris efferens caput du
Vlturus atras contumacium culp
Verſuque claudo Iudices notatur
Qui futili auro iura ſancta perm
Adſum ſuperbis acer hoſtis Hippo
Abite, Luſitana quo vehit puppi
Vel in receſſus omnium vltimos
Verſu fugaces perſequemur inuict
Quem non ruentis deleant aqua
Non verticoſis fluctibus minax N
Sinet nec iſta veſtra crimina imp

De ſuo pro

Nec candidi, nec nobilis, nec vrbani
Canere, quæ honeſte nominare non poſſis.
Sed quæ tenebunt ſepta dentium linguam,
Cuive impedita præ pudore ſit dextra,
Cum Publius ſit prætor; & legat libros,
Qui pellis atræ dente concolore, ipſe
Quoque concolor trahebat vltimas rugas?
Furum magiſter ſericatus incedens
Auro fugatis non modo fugit furcas:
Quem furta condemnauerant, redemerunt.
Mouiſque ſtertat impeditus Hipponax?

De Perillo.

Nemo Perillum tum vocabat ad cœnam,
Cum ſordidatos duceret dies cœlebs.
Factus maritus aureatulæ ancillæ eſt.
Nunquam puer poſt dixit: eſt domi: cœnat.
Et cœlibatum præferunt maritali?

De Beryllo.

Facetus eſt Beryllus. Inquit: ô Cæſar:
Qua nocte, quove tu die dabis, quanta
Nunc polliceris? Herba iam viret: ſed tu
Ares. Natat muræna: tu petis fundum.
Origines, origines erunt vera.
Nam nulla fuit eſt: erit, reor, nulla.
Hæc cum Beryllus in foro frequens dixit,
Adit tabernam temulentus, & fœda
In angulo coquinula ſupinatur,
Stertitque ſeptem congios Pyrenæos.
Focoque ſalſamenta ſtructa permingit,
Tomacla cruda ſemicinctus eructans.
Hinc excitatus commouit viatores,
Quibus diem dicentibus reluctatur.
Beryle, iam Beryle, non Ariſtarche,

De Volſel

Volſellus, vt ſi mœchus, eſt capi
Horretque barbam, ſordidoſque b
Vocat; latrones, ſanguinarios, di
Se tondet ergo, raſitatque, vellitq
Vibriſſa nulla, cilia ſtricta, nulla
Eſt pectinatus, myrobrechatus, an
Crepidatus, armillatus, aurilimba
Stalagmiatus, pradoſuriditatus.
Hiſpaniatus. Quid tot eſt opus nuga
Briuerticate, cirrulate, ruſſate
Cur pectinate pectinatus haud idem

De Druſaco, qui ſcri

Druſacus infans ſeſquicenties ce
Qui omiſit argumenta, nec ſatiſfec
Pluſne expitiuit dicere? an reliquit
Quid fœminas tot impedis? ſat eſt
Monſtrum eſt, quod hoc, tu qualis e

De Lyco.

De Statanio iudice iudicum corruptore.

Æqui, boniq; ac iuris impedimentum
Statanius ſtat. Sed Statanio iure
Iam mors ſtetiſſet, non modo impedimentum:
Ni mors ſtetiſſet illa iuris, atque æqui.

Luſus de Turriano.

De mane ſurgit Turrianus, vt viuat.
Eſt Veſco Turrianus, eſtq; chirurgus.
De claudicante Iambica facit vespera:
De mane ſurgit Turrianus, vt bibat.

De inſolentia Cauſidicorum.

Nemo eſt torum, qui eſſe ſe Deos cenſeat,
Hoc ſæculo, atque tempore hoc abortiuo,
Qui gratia, aut ſcientia, aut ſeribus vim
Sibi ſuiſque vindicat locum primum:
Quam qui loquaci contumaciter lingua,
Fretus doloſis artibus fori diri,
Internecina bella comminaturus,
Nefandus occupare nil timet quicquam.
Audis, videſque, conſpicanſque conniuens,
Qui nutu optima regna Galliæ torques:
Qui rex es vnus, ferre tot potes reges?

De Caluo.

Excoleatus Caluus, exceerebratus,
Natura vtrumque, an alterum arte ſit factum,
Ignoro ſane: ſcire nec mihi cura eſt.
Poſt temulentam temulentiam tandem
Is me vocauit Galliæ nothum ciuem.
Nam lege gentis, regiiſque reſcriptis
Bonis potiri non licet peregrino.
Agyrta Calue, verafficanis (nam te
Vernum venientem nemo vidit, vt vinum)

Semibeccatæ

taa larua, ſemulatrina,
borſus, hibrida iſtius vitæ
nantis ſpurcus es nothus mundi:
Calue, & excerebrate.

.d Romam de ſuis tyrannis.

Roma, tuque Tibri rex: verum
iondam, tuque Tibri rex: nunc iam
, nec Regina, nec Tybris, nec Rex,
num, nec vmbra, nec ſonus Romæ:
atus ille priſcus, & ſanctus
vtriuſque in candidam venit mentem?
cælo, quæ Penatibus cæli, &
irino iam tuliſtis: vt tandem
quod olim iam fuiſtis, eſſetis:
imque ſeruitute inſana
ie venit, in feros mores,
, more, legibus, fato,

De Caluo ludimagiſtro pediculoſo.

Famelicarum Calue dux cicadarum
Hiberica quacunque rore Nebriſſa
Siticuloſa turgidas ciens rixas:
Ecquis tremendi ſede Ditis excitus
Atras furoris ventilans ſuri tædas
Genius ſupina corda contenebrauit?
Quæ lambere vlla te miſer fames iuſſit
Maleominatum ſanguinem Lycambeum?
Ten' conſecratum dulcibus caput Muſis,
Iouique charum, vique Martis inuictum,
Suadela cuius inſidens labris regnat,
Audacter, impudenter exacerbaſſe?
Pro quo, imperite literator, & nequam,
Viuus videnſque (ſi modo miſer viuis)
Fugis relinquens temet, atque deſertor
Læuaque fama, nominiſque decoctor
Tui procuras conditorium buſti.
Tui Megæra, Cerberuſque, Alaſtorque,
Idem cadauer, orcus, atque veſpillo.

De Renato.

Bonus Renatus Hector eſt amicorum,
Imo eſt Achilles ille diuus inuictus.
Miſertus ergo Cæſaris ſui, dixit:
Es durus, esque obſcurus in tuis dictis.
Non ſæculum hoc amarit. Ede, quod molle
Mulcere poſſit delicatulas aures.
Renate, vir Renate delicatus, & iuſtus:
Vt rarus vndequaque es tot tuis diſcors
Es moribus, ſis ſæculum hoc meis ſcriptis.

De Hyænis.

Hæc ſericata turba, quam vides centum
Crepare: corrugare nubilam frontem:

Soloque

Membranæ? pumicatæ? umbilicatæ?
Bellum putamus nucleum tegit nullum.

Ad Garumnam cum filios mitteret Burdigalam.

Garumna qui pro montibus Pyrenæis,
Agri frequentans mitioris excurſus,
Illuſtrium tot fluminum princeps venis:
Supplex te adoro gurgitis citi numen;
Sævas repone regij minas vultus:
Reciprocisque parce verticum ſpiris:
Natoſque portu ſoſpites meos Lætè
Vel ſiſte, vel parentibus ſuis reddo,
Lenis quietas æquoris viam ſternens,
Oblitus Orionis vuidi,& Cancri.
Sic te fluentem limpidis aquis nulla
Conturbet aura, ſordidum aut pecus reddat:
Nec temulento te ore conuomat Brito.
Néve impudicis Helciarius diram
Fœda exprobraris impotentiam lingua.
Neu te laceſſat impiusſve piſcator,
Diruſve nauta. cælitumque contemptor:
Non te prophani ſanguis oblinet capri;
Nec agna tincta palpitabit in ripa:
Deliriorum ſtulta, ſomniorumque
Parens vetuſtas quæ ſolebat afferre:
Sed Barbaro de ſedibus poli ſummis
Nilo fugato vnguentulis Græcis,
Te collocabo verſibus meis, quo iam
Cælum teras pro montibus Pyrenæis.

De aula Romana.

Tibi, Aula, qui cohortis indidit nomen,
Non eſt, fuitve ſtultus, aut pecus: non quod
Duris maniplos impleas viris fortes:

Equitum tuis de prædiis. Perib
At ille edetur & vorabitur tot
Hoc nobile eſt, hoc nobile, & pi
Sic eſt agendum vt nobiles,
Simus, Suarde, literas bonas v
Caue ſis didiceris. Illud eſt magi
Tu pernegato ſcire, ſi putent ſcir
Vel literam internoſſe: vel apic
Ne autographo mercator inſtet,
Tu, qui, Suarde, nobilis ſtudes e
Haud fumidarum imaginum c
Haud peieratis ſtemma cum Dei
Quem nec fauoris aula ficta me
Nec aqua ſummo machina adiu
Nec otioſam inertia exerens tri
Sed ſummus acri cum fide timor
Moreſque virtuteſque nobilem fu
Aut hæc putato, atque intimo ſin
Aut villicatum abſcede ruſticatu

De ingrati Noctuini perfidia.

Miſelle Noctuine, quis Deorum te
Agit ruentem in nominis tui mortem?
Quæ te Megara barbara; aut Megararum
Strigoſa proles Momus, hiſpidum, ac bardum,
Admouit atras claudicantis ad tedas?
Quis te vſtulatum cum inuidentibus ſannis
Pro victima litaret infero Diti?
Hoſtile Phœbo, & candidis caput Muſis,
Lates relicto ſpiculo? neque appares?
At o miſelle Noctuine, qui vaſti
Adamantina Herculeum impetum claua?
Neſcis miſella veſpa, barbara hec: quod non
Es amplius victura ſpiculo amiſſo?

De Lycorio.

Videtis illum, qui tuba ciuis, quantum
In pauperes eſt panis erogatorius?
Agit vetuſta pœnitentiam labis
Sicarius, veneficus, ſcelus patris.
Fame parentem nam necauit inſontem?
Audes parentis premere terga Telluris?
Panis rogantem qui obſitas ſitu buccis
Fame necaris impia & ſenem, & patrem?
Haurire cœli ſpiritum: illius poſtquam
Qui ſpiritum dediſſet, impie extinxeris?
Leges ſileſcunt? conticet pudor iuris?
Nulla hic dehiſcit terra, quæ patris manes
Diras precantis euomat tibi vltores?
Aut regna ad illa te adigat? o caput dirum
Sicariorum meta parricidarum.

De Sedulio.

Sedulius me vidit in foro ſeptem
Libros ementem: Cæſar, inquit, heus ſeptem?

Stabularius cum venitore, ſuūt ſep
Canīs cubicularius, canis curſor
Canes ſagaces quatuor, canīs porta:
Hi ſunt opinor, ſuntue? non minus ſe
Eſt merula, turdus, inde ſturnus,
Hinc carduelis, inde pſittacus, quot ſu
Si addatur aquila, ſola quæ valet ſep
Debes Myagro ſepties, decem Ma
Quater Catcio, quadruplum Recupe
Bis millibus prætorium quod extruxti,
Ephemeris repoſcit impiī Bruci.
Pulſat viator ianuam, Nigrī iuſſu:
Domo Reuellus extulit pedem: palles.
Nec dum Calendas Luna vexit Apriles,
Sodes, quot hic ſunt? nonne, ſi putes, ſept
Et ringeris, quod Ianuarius flores
Plures, ſtupente vitreis mari cruſtis,
Oſtenderit, quam tu vnicum queas num
Te mortuo quis emerit tuos libros,
Quos comparaſſe plus ſatis ſit ducenti

De Phoca.

Et luſcus eſt, & Brito: ſed niger ruffa
Barba comatus: vſus in manum lauam:
Paſſus minutus: obtuetur oblique:
Lupina ceruix: ore ridet inuito:
Sermocinatur patus: obſtrepit balbus:
Quacunque dixit, repetit: & mora multa
Ipſum ſeipſe, dum loquatur, auſcultat.
Vt prauitatis expleat modum, ac legem:
Detur cucullus: ire non poteſt vltra.

De Marilla.

Eſt nobilis Marilla: an ob ſuam matrem?
Non. nam caduca glande pauerat porcos.
Pater ſed ipſe nobilis fuit ſaltem?
Imo infima de plebe, [illegible],
Pupilli hirudo, fœnerator infamis,
Herediorum deuorator, [illegible].
Aſt eius arma ſtemmatis nitent priſcis.
Priſcis? Recoctis braſſicis olent illa
Noua, vetuſta: ſi modo vlla ſeruatur.
Cur nobilis ſit ergo? nemini ſoluit.

De Narillio.

Bonus ſacerdos eſt Narillius, parum.
Haud iurat, haud eiurat: abſtinet mœchis.
Nulli minatur iura. nemini obtrectat.
Sed nummulo perire vel ſinat Chriſtum.

De Tincoſo.

Cur mane ſurgit Tincoſus? vt ientet?
Nec coniuge audet non ferente prandere.
Cur ergo ſurgit? an meridiaturus?
Nec ſilio audet non ferente cœnare.
Quid ergo ineptus mane ſurgit? vt mingat?
Non. quippe tanto lectulum ante perminxit.

'tem ſurgitat cacaturus?
cauit culcitramque, lectumque,
enſtruata, ſpurca, lodices,
ta linteamen è ſtuppa.
gat iura iudicaturus.
auit doctus hunc locum prætor.
tiatur atræ piſtori
parcus? imo vel miſer, vel iam
lla vel roget, vel exquirat.
et ſe? vidit ille aquam nunquam,
ſta poßit vt ſitim lingua.
te, brucum, apeſque, locuſtam,
, manipulos cicadarum
it, præteribitur nulli.
uare ſurgit? an petit mœcham?
ur? vult. nequit. petit. quærit.
lli. Forſitan canes, cornu,
uum popoſcit, vt ferat ceruam.

O turba picta faculentior mœcha.
O lingulaceſemidocte, Titanum
Qui fœda facta ſplendidis tegis verbis:
Si querculana vipera vltus es morſus,
Ipſamne quercum liberaliter vitam
De fruge dantem, aſtumque fronde frangentem
Geluque lignis vſtulare debebas?

De Coſſo Galeniſta.

Interrogabat me Galenicus Coſſus:
Cæſar, bonaſne collocaueris horas,
Quas vel Galeno, vel ſacris libris debes,
In vel Platonis, vel libris Stagiritæ,
Qui intelligendos eſſe ſe negauere?
Nec excidunt commenta Calculatoris,
Tibi otioſo nec finit dies, Annus.]
Nec eſſe quicquam cum tuis potis Diuis.
Γαληνικοῖς ἐρωτᾶν, pater Coſſe,
Pater, caputque, norma, amuſſis, ac totum?
Hoc vrit, hoc vos belluas Camplinas,
Qui ſeparare haud quæritis lacus puros,
Sed canulentos dante ſorte potatis
Quod fonte nos haurimus vſque de primo,
Riuique fœda deuoluta ridemus.
Non ponet arma Taurus igneus, donec
Vtroque cornu ventilatus expires.

De Rubellio altero Galeniſta.

Rubellius me contuens Galeniſta:
Qui ſi Galenus dicat eſſe par impar:
Is deieret ſic, atque ſi Deus mandat,
Fontes adhucne barbaros Auicennas,
Et ſordidatos, Cæſar, inquit, atque hirtos?
Nec excidere mente de tua, durus
Fallacia argumenta quæ Scotus fudit.

De Gumedria.

Rubiginoſos mœcha quod ſcabit dentes,
Et oſtreoſis ſordidiſsimos cruſtis
Pompea ſi quem, purpuriſſa, ceruſſa,
Exenteratis ſedibus reliquere,
Biſſexque luſtra, ſeſquiluſtra fortaſſe:
Non ridet: aut ſi ridet, oris obducit
Quantum orbis Afra ſecta Byrſa ducebat:
Tum tetra labra fimbriata criſpantur
Ceu Dalmaticis denſa veſtibus ruga,
Corinthiarum vel ſtria columnarum.
Cum fœditate hac excitata viciſſet
Natura ſeſe, & addere inde nil ſciret:
Excogitauit artis hanc nouam legem.
Canibalorum vt ora tetra quæ excedis:
Turpiſsimarum prima, & vltima es rerum:
In gaudio teipſa turpior fiat:

De Niſo.

Eſt purpuratus Niſus, eſt pyropatus:
Cuius calentis fuſus hepatis venis
Diſſeminaſti, Bacche, vim pyroporum
Niſi vidua ſit ſanguis, atque pupilli.

De Galliſtone.

Inter tomacla natus, educatuſque
Galliſro, peſtis omnium eſculentorum,
Ille ille, cui placenta ſtillat è mento,
Terunctia iurulenta barba collucet,
Nares reſorbent tremula fruſta ſcriblita:
Cum tot vorauit tanta, conuorauitque,
Proportione gurges haurit, ac potat,
Galliſro peſtis atra poculentorum.

De

Nihil alios moratus, vt decet fortem;
Statim Picatus dixit eſſe porcinam:
Tum præſul. ergo quid lepuſculis fiet
Perdice, & attagene, phaſianoque?
Hic ille, nare biſque terque permuncta,
Hoc, quod gerebat, vnctiore mantili,
Ceruice flexa, pendulum librans mentum,
Suo canora labra more diſplodens,
Iſtas alendo ineptiuſculas dixit
Illam ſimillimam eſſe carni humanæ.
Macte, inquit ille: vera ſi canis vates
Veſter Galenus, de Canopicis ſcribens,
Vocanſque aſellos à cibis aſellinis:
Non lædet is, qui vos vocauerit porcos.

Ad Atticum.

Si quid Calendæ Ianuariæ nobis
Boni attuliſſent, mitterem tibi partem
Frugalitatis Attice o pater priſcæ,
Qui propter elegantiam, & probos mores,
Integritatem, & innocentiam vitæ
Habere debes omne, quod penes nos eſt.
Sed nec Garumna ille ſinu ſuo miſit
Sublustre pondus aurei grauis grumi:
Manumve olentis lamnæ tinxit argenti
Perciniarum viſcere è fodinarum.
Nec cuppa vitrearii Byrenai,
Quam temulentis ille diſpulit buccis,
Latiſve butyroſa paſcuis caſei
Lactis coacti maſſa venis Aruernis.
Nec vnguenda pharmacarii cellis
Aromatites nos inebriat vinum,
Nec ſecta portionibus merendarum
Placenta, mazapanis, aut leuis ſpira,
Mordax piper quam fecit eſſe mordacem:

Caro receſſit, oſſa vix tegit pellis,
Vt ambulare mortui viderentur.
Vox eſt relicta, ſola quæ diem incuſet,
Et morte præuenire quæ roget mortem.
Peſtem fames laceſſit, & famem peſtis.
Furit per omnes vrbis angulos, diri
Feras Erinnys ventilans faces leti.
Agerque, nobis dona qui dabat vitæ,
Intentat atris vltimos dies curis.
Mars barbarorum flammeo minax vultu
Hinc imminens, hinc imminentibus telis
Præſens, ſuadet lurida voces mortis,
Magiſve morte qualibet fugam turpem.
Et me iubes, Braſſace, fronte tranquilla
Phœbi ſorores exules, vagas, nudas
Ad impudentes euocare terrores,
Vbi ſceleſta facta præmium poſcunt?

Ad Mahomam.

Abs te, Mahoma, ter vocatus ad cœnam,
Mirare, cur non venerim? Tibi dicam.
Semper tacere te loquente, non æquum eſt.
Cum detrahens abſentibus crepas nugas,
Et de beatis diſputare contendis.
Sic me ſitire te mandente, non æquum eſt.
Nobis cadauer marcidum datur vappa.
Anthoſmias tibi ardet, & vibrat flammas.
Tum me eſurire te vorante non æquum eſt.
Mei miſertum eſt ſæpe, ſæpe & illius,
Qui in iure caro naufragus natat pullus.
Argenteaque lancis improbum pondus
Merlucis, aut Merlucii comes diri
Dirum ſinape lacrymoſum Troia,
Halecque putris cum putrente ſardina.
Quæris mea quid eſitem domi? dicam.

Mentem beatum munus adminiſtrantem
Tamen remittit, quo remiſit Hipponax,
Et qua Phalacus luſerat, lubens ludit.
Hæc vidimus. Quid quæ amplius videbuntur,
Niſi ipſe dono ſeque noſque defraudet?
Quod tædium expectationis inuiſa
Tibi, magne præſes, acriter retundendum eſt,
Tua vt verenda authoritate compulſus
Iam nolle nolit ſeque noſque fruſtrari.

Xenia ad Braſſacum.

Braſſace. ſi mox videro diem, qui mox
Luceſcet: aut me viderit dies alter,
Qui poſt gelatis huc vehet rotis lucem:
Haud me pigebit, iſta pauca vixiſſe
Momenta Saturnalibus reuerſuris:
Modo beato largus è penu promas
Quæ ſcita mitti dona conſueuere.
Quæ dona quæram? dona quæ petam, quæris?
on Luſitanis turgidam cadis orchin,
in Cantabrorum viniſorbulam pernam.
lo turundam, quam papauer aſperſit.
eſt famis, ſat eſt ſitis, ſat eſt ſomni.
ſat tuarum lectionis horarum,
s pertinaci ſpiritu laboratas
s diebus, noctibus dies iungis.
usiſtis nil tibi redonabo.
uod laborem tabe mentis ingrata:
pudebat protinus me ineptire
caducum, muccidum, putrem, caſcam,
e, iamiam, deque monte mittendum,
te, deque rupe, deque Parnaſſo.
n eo vnquam deſtinatus aſcendi
aſu, in arm ene, voluntate:
tio: ſciens ne, neſciuſne illo

Me intruſerim in proſcenium poetarum.
Quo ſi auſpicato peruenire tentaſſem:
Vitam quiete gloriarer affectam,
Non labe laudem, gloriamque mœrerem.
Quod aridis te verſibus ſalutabam
Curtis, minutis, claudicantibus, mancis,
Famelicoſis, ſemitariis, duris,
Ner, vt iubet vetuſta conſuetudo,
Munuſculi veſtigia vlla prodibant;
Fit more, qui ſe in ſæcla nuper ingeſſit.
Quin nomen ipſum prorſus interiit dandi.
Hinc bella turgent, hinc fori ſtriges diræ.
Hinc febre torrida vrit arua vectigal.
Informis annus, impos, inque protunus
Docet voraces eſurire capones,
Pulloſque nondum turgidos cucurrire
Demenſo adempto cogit eſſe ſtrigoſos.
Sirus, cumera, mactra, horreum exinanita.
Auro crumena exenterata flacceſſit,

Quapropter vti oratione decreui
Modo Latina, vt quæque venit in mentem,
Tamen decoro dura ſi queam flexu
Mollire, mutem. Barbari eſt, ſuis plenum
igere lima, pœnitere verſura
erum admodum: niſi iſta cum modo fiant;
ua recta ſunt, faſtidioſus arrodas,
iora ſæpe ſubſtituta commendam.
Si tu ergo terſa, pura me loqui credas,
Cæſar, vt Terentius: ſtatim vulgo
ire nolim Tulliaſter: vt Græce
na dicam: ſi Latina non pectunt
anſmarina cirrulos venuſtate.
cta; facta prorſus expediturus:
repugnas, nec reniteris contra;
nuto. Donec per ſeipſa ſcribenti
is aura non coacta ſurreptet,
inata verba ne meam monſtrent
ienas has opes, egeſtatem.

dP. Rufum Conſiliarium regium.

ne, amœne Rufe, quot vices rerum,
nes, implicationes ſunt
ui denuo reuertentis,
, & ſibi renaſcentis,
llis expetentibus nobis?
it de integro reuerſurus:
uus ſe expleat malis noſtris,
aufert, quicquid ante congeſſit?
rſum, rurſus, vltro, citroque
um eſt, oppidoque nitendum,
i vt imminere conemur:
s ore, mente, præſentes:
inſolentias fati,
ulentiam vana,

Secordia

Dei ſubacta ſcita pluribus tetris
Sunt vultibus, quam mille furta Vertumni
Se ſubtrahentis, ſe ſubinde mutantis,
Vix vt ſeipſa, cuia ſint, recognoſcant.
Infame ſæclum: hæc vlla ſi æquitas curat,
Nobis peri ergo. iam tibi periuiſti.

Idem.

Quo ſint loco res, quæris aspetis? ſcribam
Inuitus: vt quod cœpit hora delere,
Redintegraſſit denuo recordanti.
Vt ſpes auarus, atque proditor noſtras
Mulctarit annus: vtque dira graſſatur
Peſtis, fameſque pignora atra Plutonis.
Periurium ſit iure: furta, mœchia,
Venena, ſica, ludus & iocus: fœnus,
Quaſi cata laudatur arte productum.
Ad incitas, reſtemque frater à fratre
Adactus eſt. Infamibus forum flammis
Tetrum relucet: vis nefaria linguæ
Deum negantis, ne ſcelus luat pœnas.
Natus patri vitam inuidet, pater nato.
Immunis in nata obſerit pater natam.
Ab fata, fata. mater vt femur nato
Subſtrauit, vt concepit, vt tulit fratri,
Fratremque filiumque: nec ruit cœlum?

De Caciatro, qui fuerat Carthuſianus.

Vt tinnienti leuis ære conflatus
Subter citatis ignibus lebes feruet,
Spuma ſaliuas ore vitiis eructans
Plenas inanitate, turgidas vento.
Illam vrget, atque exgurgitat racematim,
Ignis globatas vt coegit ampullas:
Sic nocte cantillantium cicadarum

Extinniente

Quis comparanda credat eſſe caponi?
Seu greſſibus ſeſe acer ardens infert:
Regalis afflat, & verenda maieſtas.
Seu clarus acri fulget ignis obtutu
Is, quem leonis flamma ferre non poſſit;
Vomitve mites flexa pluma ſcintillas:
Non, quaeſo, deliraſſe Graeculum dicas,
Quicunque caelo aſciuit Hydriam, Coruum,
Nepam, Capellae diphtheram, aquas, Vrſas,
Et, ſi placet Diis, fecit eſſe caudatas,
Caponemque nuſquam duxit eſſe fingendum?
Ergo arbitratu vapulet meo Graecus,
Et qui verandum clamat eſſe caponem,
Ni candidi inter ſalſa dicta Lamonii
Momenta laudis ad canenda caponis
Scit forte tantum expectorare ſcazontem,
Dum caena ceſſat: nulla dum fames ceſſat:
Quot prurientis vina de ſinu vatis
Poteſt manus notare, lingua dictare.

In Doletum.

Doletus eſt Terentianus Eunuchus.
Vult multa multum: pauca ſed parum praeſtat.
Tamen tonabit, fulguranſque clamabit,
Horum farina aſperſus eſſe piſtrini.
Curſat, recurſat, forte ſi quid arridet,
E Tulliano rapta fonte deriuat.
Idem videri Graeca ſcire contendit.
Aſt illa nouit, vt rigere de flamma,
Sudare ſub Biarmico polo nudus.
Aures tamen fatigat, & necat ſcriptis,
Quae pro ſuis deprompta de penu Scaeua
Torquet, retorquet. forte ſi quid arriſit,
E Tulliano furta fonte detorquet,
Quanquam nihil res poſtulet, nec admittat:

Lingua impudica: frontis inu
Impœnitente corde: torpore inceſt
Talo fuga tumente: dextera imbe
Terperfida, furace, peieratrice
Modi cupido primum auara cont
Et ambitus ſuperbus, & miſer faſ
Tumorque cordis, iuris oſor, & re
Quam ſanguinis feruore nominat
Duriſque vinclis implicata pauper
Tui meique prima nomen inuenit
Spectans habentem lumine inuid
Tunc excitata vota, tunc preces cl
Manca, ſtrabaque, deſpicata, & ir
Monſtrilla ſemiplena ſpeque vento
Quibus repulſis reſtat vltimum reſ
Vel à ſeipſis, vel merentibus furtis.
Nanque occupare perſuadet, atque
Quod non habet, alius

Nihil modi eſt in fœmina, nihil ſani.
Si vis tenere, mittere ſi tentes, perdis.
Anguilla non perinde lubrica eſt?
Si non aperte, at furta comparas furtim.

Priſcorum felicitatis cum ætate noſtra comparatio.

Primis recentis orbis in rudimentis,
Quæcunque profutura ſuſpicabantur,
In pace pingui commode procurabant:
Vt quemque ſors ferebat, ad tori leges
Ibat ſolutas, ſub virentibuſque vmbris.
Melliſluis complexibus fruebatur.
Nec ſatietas, ſed luſus vt fatigarat.
Hinc gutture illo luſcinilla cantillans:
Hinc murmurante ripa garriens riuo,
Grata quietis plena dona ſpirabant:
Præſens at ætas ſic periit, vt nulla
Veterum quietis dona, nec ſua norit.

De monacho chymiſta.

Eſt frons cucullo tecta, tecta fornace
Falſi chymiſtæ lingua, cuius inuiſis
Eſt plena nummis, ſed crumena carbone.
Prouerbium fit inde: carbo theſaurus.

De porcis clericis.

Quæ te beata vena ſordida vita
Negotiis ſubtraxit, & ſinu mundi,
ſ ex atris & laboribus noſtris
c nil agendo pinguis ac iners eſſes,
roderes, vt blatta, bruchus, aut ſorex,
uriens ſudore parta, non ſudans?
mpediri oratione dicis,
m funderes ad calices frequens aures,
bliscis ſis commodum pecus rebus:

 Nec

Inconditis amaſiam modis cantat
Nihil remittens de labore, de pœna?
Et ſegregata oratione tu credis
Debere vel poſt, vel ſimul nihil nobis?

De monachis aulicolis.

Veſtigiis deſerta qui loca vrbanis
Horrore ſolitario frequentarunt,
Vt inuenirent hinc quaſi fugax cælum:
Quibus fuere dura ſaxa ceruical:
Cauata rupes dormientibus cella:
Nunc inter aulæ viperas cateruatim
Sues cruore pauperum ſaginantur.

De amantium fortuna.

Contrariis luctatur inſolens ſecum
Amans, ſibi cadauer, alteri viuit.
Abſens ſibiipſi non adeſt, abeſt præſens.
Captiuitatem liberam videns captus,
Nullo pauorem ſub pauore conſtrictum,
Periculum ſuaue, noxium, tutum.
Eſt ſanitas languore plena: languore

Riſum dolore, fletibuſque conditum.
Sali quies ſed non quieta tranquilli.

Deſperationis exitus.

Quem creditoris dura cruditas duxit,
Suſpendioſi vel grauis metus funis,
Vel denegata ſponſa, quam precabatur,
Famelicoſis vel parentibus natum,
Vel truculentum ad alueum, atque haram truſit:
Poſtquam ſubacta eſt illa flenda libertas:
Fit domina deſperatio verecunda,
Luto, cui ſe immerſerat ſemel, hærere.
Et ianitoris auris, atque cuſtodis,
Qui blanda verba amantis ebibit, poſtquam
Collacrymantem vidit: hoc tamen poſtquam
Caua recepit perfidos manu nummos:
Haud os pudor concluſit, haud timor pectus:
Cauto datori dona ſæpe dant dona,
Et auferunt, quæ dantur à receptore.

Vitæ cupido.

Quibus tot annos incubare perrexi,
Magno pudore litera exprobrauere,
Quod hanc amare concupiuerim vitam:
In qua nihil videre contigit, præter
Ius temporis miſerrimi propagatum.

Importunæ vxores.

Dotata Erinnys, abſq; dote mendicans
Non te minus rogabit, annulum, armillam,
Torquem, Nitelam ſericam, cicadamque
Quæ fibulabat Atthidas comas morſu.
Si non dabis: qua nocte, qua die ringens
Obmurmurabit? oblatrabit? vrgebit,
Auerſa cernet, accubabit auerſa.
Addet minas, miniſque, ni caues, facta.

Murus quod vnus orbis ambit, ac cingit.
Mea quod vna ſumimus cibum menſa.
At, o Monota, nobile, & ſacrum hoc regnum
Haras ſibi arcet, & greges aſillorum.
Spirat leoni ac cimici aura communis.
Templa, atque olens lupanar vrbe cinguntur.
Mea catellus lambit ima baſcauda.
His tu, Monota, tetriorque peiorque
Tuas tenebras, crapulæque nidores
Pares putabis eſſe poſſe fulgetris?

In Tholerium.

Tholer cacantem vinolentus vxorem
Bacchi ſuperfluente rore perminxit,
Vt pene cæcus ſemiſomnus errabat:
Haſque, ait, ad offas hoc parabis embamma.
At illa, vbi ſe vertit haud minus fundens,
Quam tres boues effunderent aratores,
Vultum nouo colore viteum pinxit.
En, dixit, offa, quam popoſcit embamma.

Ad Iouem.

Pater ſereni, ac nubili, pater rerum,
Quæque videntur ſole, quæ vident ſolem:
Quouſque me obſidebis imbribus diris,
Bacchante continenter improbè Coro?
Octauus hic nos ambit exules menſis,
Poſtquam me acerba ex vrbe peſtis exegit,
Exercuitque dira, lacinauitque
Terrore, ſolitudine, atque egeſtate
Ægrum gelu, morboque, nec minus curis
Et quæ vocatur, nec vocatur, ætate.
Et nunc parantem iam redire ſub tuto
Toruus minaci territat poli vultu.
Quid amplius vides ſæuiſſimum terra,

Nullus

Hoc pulchrius ſed conuenit tibi, atqu
Quod regis ille cantus, & canit rege
Iuſtum, ſupremum, & omnium patre
Tu ſtemma gentis inclytum gerens pr
Regis ſuprema ſceptra, regis inuicti,
Qua fluctuoſo regnat amne Garum
Pulchre ergo, Vide, conuenit tibi atq

In Brochum Pariſienſ

Brochus nepotes de ſuis bonis, deque
Vita parentis, iure tum ſepultura
(Nanque hoc agebant, hoc que diſput
Humine putris eſſet, anne ſublime,
Ludibriumve turbido cinis Cauro)
Periclitantes, ſupplices que opem orant
Illo ore duro, & impudente deſpexit.
Quin impulit dryphacta iam ſat irata
Vt hac miſelli pellerentur è vita.
Hoc te volebam ſcire: nec necas monſtr
Diroque iuſtus ſubiicis pias flammas.
Non: Hic ſat eſt poena cum queat ...

Te noctè rurſum cæcitatis affecit?
Nam tu videre ſe videntibus tanto
Faſtu tumente Porticoque Brucoque
Et Æſchrione rege fœneratorum
Quiſnam ſceleſtos pertitos inaurauit?
Quis nos pudentes fecit eſſe mendicos?
Inepte quid nugaris, aut quid arguias?
Eſt Plutus iſte nullus. At Dei nutus,
Peruerſa quos ob facta quærit vlciſci,
Iſtas cruces obtrudit, haud opes trudit.

In leguleios, & magiſtratus Gallici rapacitatem.

Cohors inanis & pudoris & recti,
Et iure quicquid iuris attinet iuri:
Præceps rigore, ſponte neſciens æqui,
Et quicquid æquitatis ex bono, atque æquo eſt:
Si mentiar: crudelium ferox diro
Serpentium Megæra me necet nexu:
Inde ſinenteque hauriat iecur flammas:
Quoad peruſtus aridus cinis fiam.
Sin fur beatus legibus tuis viuens,
Per te triumphans noſtra carpit impunè
Impune perpetrare ſi licet cædes:
Opprobriis laceſſere impiis talum:
Si ſanguiſorba ſanguinis minus ſugit,
Quam tu crumenæ ſanguinisque, vitæque:
Scis quid deinde, quidve poſtea dicam.

De Nola ex Gellio.

Magno exhibere carminum Deo, fontis
Libethridos perennis aureo fonti
Quod nulla nullos Nola noluit fontes:
Diſpuncta ſacro nunc iacet nihil libro.
Tu quod meos contaminas ſacros fontes,

Quæ collis vmbras, vitreas ſpecus fibras
Vueſiana villa pauper, at læta
Tibi, & mihi promittit otio pingui.
Iam fumat hædus muſteuſque pinguiſque,
Matriſque proles iuſta cura perdicis.
Parata perna eſt arte Cantabri inſani.
Quod ſi ſitis timetur: at tibi præſto
ibiginoſa pruna purpura adſpiſta,
a tranſmarino Cyprus orbe conſeuit,
ucculenta roribus Damaſcenis.
que Bacchus, candiduſque giluuſque
nicis adultus in ſaburretis
o liquore tinget aridum guttur:
is, & prandebis, & merendabis:
s, & cubabis. Inter & riſus,
ondimenta ſobria vitæ,
nnas enecabimus curas.
erim valere te iubet Muſa:
n curare. Nam tui quantum
habebis id tibi ſolum.

In Bibinum.

nis ſicut ignis in pingui,
aut coactus in cryptis
um lateret in clauſtris.
um pudore depoſita,
ce flamma ſtipata eſt,
, cornea vel laterna.
rtus auctus in ſacris,
cator impuris,
e, vinoque,
lenta laterna.
t cuius eſſe natura,
luce factus eſt vmbra?

cerbitate dictus alter Hipponax,
cerba dicta nunc ſeuerus abnuat.
gone derepente factus eſt purus?
n. Cum malis latronibus malus latro
m faciebat paria prauus ex æquo.
uiſſimus nunc: ideo nunc timet cultrum.

De Bibino.

tus Bibinus ſi fuiſſet, & vino
carnes debuiſſet: has carnes
a ſemper ebibaſſet aſſatas.

De eodem.

us Bibinus ebrias manus cælo
ſa voce vota concepit.
urei, atque argentei, æris, & ferri
ternas te precamur ætates
rni regna qui regis cæli.
dem fac eſſe de mero vino.

De Struma.

tur Strumã non niſi ſerã
m vigil ſacrum cælo
ugo lumen accendit.
s lucis aurea proles
olis igneum currum?
s aſtra quotquot apparent;
ubium propinauit.

undem.

ret optimum virum Strumam
t hic ei vitam,
m, pluſque quam quod eſt vita,
ita ſcripta ſunt cara,
de ſuis ſcriptis:
timum virum Strumam?

Tandem ſeuera, nec ſeuera veniſti.
Funeſta gemitu cuncta, cuncta languentum,
Cuncta morientum tabe, mortuorumque
Conſtrata aceruis; quaque iam ſepultura
Solebat eſſe terra, tecta fœtentę
Cadauere eſt ſepulta non ſepultorum,
Vt mors ſibiipſa poßit eſſe terrori.
Sed quid patratum eſt? paſſus hæc iners vulgus
Iniuriæ paratus vltima ſortis,
Iniuriarum fœdus autor, immanis,
Dirus, ruinis creuit illius diris,
Fundens toroſa verba torua ceruice,
Molitur animo fœda facta furaci.
Regique iam, ſi detur, auferat regnum.
Ergo Dei te iuſta ſi manus miſit:
Quid iudicandum eſt? annos quos peculatum
Cruore pingues, pauperumque ſudore,
Atraque victa, & populi facultatus,
Quos ſacra iuſta, quos profana paſcebant,
Quando illa defecere, quæ vorauerunt,
Ipſos deinceps eſſe ſe voraturos.

De Bibino.

Annos, Bibinus inquit, eſſe viginti,
Quod non fuiſti, Cæſar, ebrius, credo.
Tam parcus es, tam teque duriter curas.
Audi, Bibine, quæ tibi inuicem dicam.
Tam largus es, tam teque molliter curas.
Tibi bis annos, ter, quaterque viginti.
Te nox diesque ſemper ebrium vidit.
Quod ſi ebrium non vidit, at malum vidit.

In Bibinum.

Bibinus ille faſtidioſus, & durus
Moroſuſque, mente prurienti decoctor

Scortator, aleator, & popinator,
Diriſque factionibus tumens, putris
Auertis: auertuntur, & ferunt monſtrum.
Quos tu fugaſti, te fugare miraris?

In Strumæ vanitatem, & ambitionem.

Quid? Struma Græce callet, & calet Græce.
Miſcens Latinis Græca, Græca transfundens,
Cælo Latino, vocibuſque, donauit.
Sic pſittacus, ſic pica dant ſuum χαῖρε.
Eburneos ſic Lygdamis gerit dentes.
Coma coempta ſic ſibi placet Lyde.
Olympiorum præco ſic erit victor.
Sic fiet idem præco Rexve, prætorve,
Si quando eorum nunciabit edicta.
O Struma, quiſquis voce non ſua turget,
Is tibia eſt: & alter ille tibicen.

In eundem.

Seſe ambitus incommodis fatigari,
Famaque tangi ventilaque aſſiduis
Solet negare Struma, ſi probes contra;
Deum Deorum iurat, eſſe ſe immunem.
Atqui dicatum Ammonio nouum librum
A quodam amico vate cum recepiſſet
Vt mitteret librario; ſtatim nomen
Ammonii deraſit, & ſuum ſcripſit.
Idem vndecunque Græcitatis ignarus,
Tamen Latina Græca voce donare
Cum pruriat: cum captet hanc ſibi famæ
Opinionem, perdituſque tabeſcat:
Opem, manumque mutuatus Ambaſti,
Ah ah miſellus ille pro ſuo vendit.
Ergo ambitus ſe iure iurat exortem.
Non ergo mutuatur improbe famam:
Sed & benignum mutuat ſuum nomen.

Admirans canerem : mihi ſi ſatis a
Virginei momenta forent: totuſqu
Sufficeret numeris Heliconia max
Quas cœlum tegit, & terrarum ſu
Cuncta tuis meritis longa, longe
Inferiora meis . tibi tu quæ ſola fuiſt
Vnica, par, ſimilis, non vno nomi
Sola potes noſtra hæc conferre in tu
Ergo te ipſa canes : propriis non
Exuperes: ſerno ſed opem latura pr
Nam quæ alios raris fulix virtutib
Tota tua eſt pietas, tota eſt clem
Humanis miſcens cœleſtia mentib
Quis te mane videns, labenti veſp
Non fruitur? quis te alloquitur, qu
Oblitus propria, abs te accepiſſe
Audiit, & veniens
Viditque, obſtupuitque
Magnanima facilem
Fulgeret vt grauita

Virtutum exemplar rarum, lumenque Deorum.
Nos quoque quos ſtupidos natura detinet ordo:
Quorum animus dubio fortunæ fluctuat æſtu:
Tam varias vno miramur pectore mentes,
Factaque, dictaque & excelſo pendemus ab ore.
Nec ſatis eſt ſpectaſſe ſemel: iuuat vſque tueri:
Fallereque oblitas labentis temporis horas.
Siue paras dictata tuis intexere chartis:
Seu proprio conaris opes depromere cenſu:
Et canere antiqui prima incunabula mundi:
Seminaque & rerum veras euoluere cauſſas.
Maxima quæ à ſanctis diuinitus hauſta magiſtris
'am facis eſſe tua: ingenio dum candida amœno
'ondis, & grauibus coniungis pondera dictis.
Nec tamen hunc tantum cælorum dotibus auctum,
'que antehac nullo compertum tempore nutum
'a dies, vllusve locus videre ſuperbum
'ium erat. poſſe: ac merito fortaſſe decebat:
inum fuit, hunc ſortis ſuperare tumorem:
e tuis ceßit ſuprema potentia fatis.
m animos rapis, ipſa tuum donare fateris:
uaque vis vultu, mens tanta in mente benigna eſt.
'egni decus, o patria lux, aurea virgo,
lecus cæli, virgo ſpes vltima rerum,
hœbi in gremio Martis necat impius horror:
us patre, nil melius genitrice canemus:
s immenſis nihil eſt diuinius. horum
ola ferens: raris ſola artibus augens
'is formare ſacrum virtutibus orbem,
as animas conſorti reddere cælo.

iua Margareta Valeſia Nauarræ
regina.

'columen, te cæli ſtella ſereni

Cantabria

Cantabria regina cano. Res ardua verum
Te duce per tua dicta, per immortalia magni
Facta animi, tecum ſperato inuoluar Olympo.
Orbis ades; radii quem vis colluſtrat Eoi,
Quem vis Heſperiis operit deuexa quadrigis:
Te totum in ſola rerum mirabere luce.
Quâ te cæleſti proles Valeſia lingua
Prouocat: atque animo felicibus imperat aſtris,
Seu biſido libuit deducere vertice Muſas:
Seu ſanctos grauibus numeris innectere ſenſus:
Et placidas patrii cæli recludere leges.
Ipſa etenim veteris mundi labemque, ruinamque,
Et deſolatas canit atro crimine ſedes,
Donec ab æterni deſcendens culmine regni,
Illam morte ſua pia ſuſtulit Hoſtia mortem.
Pro quo (Nam quis plena tuo de pectore, magna
Margaris, attonito in gemitu ſuſpiria neſcit?)
Decolor vt terras vdo Sol cinxit amictu:

Sic ait: & quod mente ſibi capit, explicat orbi.
O felix pietate tua, virtute tuorum:
Seu veteres Carolos felicia numina, ſeu tu
Franciſcumque patrem, Franciſcique inclyta patris
Pignora, magnanimos gaudes præferre nepotes.
Quorum animus laude, inuidia, certamine maior,
Imperiis quantum præſtet, tantum arroget armis.
Quid memorem, quantos ſurgentia ſæcula plauſus
Ingeminent? cum tu populo præfecta potenti,
Martia quæ feruet duris Aquitania bellis:
Fraternas inuicta metu moderaris habenas.
Regnum ingens, ingens frater, res plurima coniunx:
Fratre iubente tamen, facili cedente marito.
Auſpiciis ſtatuta tuis pars optima regni:
Et licet in mediis Phœbi terere otia turmis:
Atque frui nondum comperta pacis honore.
Quid maius, quam vt bella ferox ſibi ſentiat hoſtis,
Inter mille fugas, & mille erecta trophæa,
Commiſsis tibi marte tuo ſummotus ab aruis:
Et placita populus capiat ſibi commoda pacis?
Has tu olim ſancto diuinæ matris ab aluo
(Obſtupuit ſexus) retuliſti protinus artes.
Atque hoc præripuiſſe viris, vt maxima res eſt:
Sic maior traxiſſe illos ad præmia cæli.
Nos etenim, quos dira trucis contagia mortis,
Cæca animi rabies, falſæ ludibria mentis
Captiuos triſti (infandum) obſidione premebant,
Te dulcis Chriſti nomen dictante ſalutis,
Diſcuſsis, o ſors, reparata è mente tenebris,
Luce noua fruimur læti, & vitalibus auris.
Ad quem igitur potius mea mens ſe conferat? in quo
Spem ponat? ſibi quem petat auxiliaribus armis?
Seu quæ dura meus timeat procul abditus hoſtis:
Seu quæ ſolicito leti diſcrimina pellant:

ſcelerata piis, ipſa impia, turba minatur.
a mane mihi: ſera tui pete limina cæli.
a rebus, quas tu facis ipſa, ſecundis,
na longæua doce pia ſemina vitæ.

Diua Ludouica Sabaudia diui Franciſci regis mater.

ſtquam nox animis auguſto funere noſtris
t; viduoque ſua eſt lux reddita cælo:
Deum nitidas ſedes, numerumque piorum,
exuta chao, ac tenebris Ludouica profundis
: & æthereis ſupereuolat aera pennis.
mnis longo proles Valeſia luctu
ur: ingenteſque ſonant plangoribus ædes.
i diua parens regali condita fulcro
oſita eſt: iacuitque altis extincta tenebris
x regni, & magnanimum ſpes tanta nepotum:
nſtant heroum acies, denſæque cohortes

Ergo vbi conceptus diuini in pectore regis
Erupit dolor, & pulſas ſe effudit in auras,
Flebilibus tandem lacrymans ita vocibus inſit.
Bis me igitur patrio cælo, atque illuſtribus armis
Alma parens, patrumq; mihi monumenta priorum
Reſtituis: grataque frui me luce iubebas:
Vt mihi quod dederas, illo te lumine caſſam,
Atque hoc ſic poſitum antiquo ſine nomine corpus
Alloquerer: ſurdaſque onerarem queſtibus auras?
An ne etiam ætheria diuinum ſidus ab aula,
Debita perpetui ſpirantem pignora amoris
Me miſerum, implicitumque piis accentibus audis?
Quid querar? an ne ingens regni mihi lumen ademptum,
Conſorteſque manus, firmamque in matre quietem?
Haud equidem felicem animam, veramque coronam
Diua tuam: quæ nunc mortalia fœdera temnis:
Sed meipſum; modo quem miſerum ſub carcere cæco
Mortalis vitæ, repetens tua regna relinquis.
Mente ſub incerti, ac duri certamina Martis,
Non potuiſſe diu quæſitam ad vulnera mortem:
Vt traherem amiſſam hanc alieno in funere vitam?
Heu pudor, heu pietas, heu vitæ candor, & illa
Magnanimæ ſpecies mentis, ac debita cælo
Pectora ſidereis iam tandem adſcita maniplis.
Aſpicias vtinam vultumque habitumque gementis
Sancta anima, & dubiis iam non obnoxia fatis.
Si qua tibi ſuper vlla mea nunc mortis imago:
Quæ mihi per caſus varios operumque labores,
Labentemque animum, ac vix dum genua ægra trahenti
Ingratas tenui producit munere luces.
Nam mihi quid ſine te gratum, aut quid dulce futurum:
Cui ſine me patriaque nitor, vetereſque triumphi,
Heroumque acies, tantique opulentia regni
Sordebant? & adhuc vitales demoror auras?

elis. neque natura tibi iura ſequenti
iterum acceptam potuiſſe reponere vitam ?
toties creperi miſcentem incendia belli,
ntemque, tuis lenibus, optima, dictis.
rnumque metum, & laudis vera inter amorem
ma quæ mandata dabas? quæ plura daturam
tuit dolor? vt lacrymis obſedit amaris?
ea ancipiti tantarum in turbine rerum
a mihi dubios verſet Fors improba caſus:
andem trepidi committam commoda regni:
mihi tanta tuo ſteterunt interrita nutu?
mihi mentis erit tam deſolata videnti
tuo lacrymoſa obitu: felicia quondam
ciis ſeruata tuis, & reddita nobis?
pater, patriis poſitus qui terminus agris,
fluentiſono ſcindis celer arua tumultu:
e graues rigidis ſtantes ceruicibus Alpes,
e quæ inuicto noſtrum diſcluditis orbem:

Diua Conſtantia Rangonia.

Cur mihi poſt veteres laurus, poſt inclyta regum
Semina, & emenſi felicia ſidera cæli
Creſcit opus, trepidatque nouo mens mota tumultu?
An ne ego, qui emerita ſperatam fronte coronam
Orabam, vix proſpicio de carcere metam,
Me minor, & domito nequeo ſupereſſe labori?
Ecce meum feßis rerum Conſtantia ſidus
Exoritur; ſolum antiquo quod defuit orbi?
Antiquoque, nouoque: grauis fultura ruinæ,
Siqua & aquis, ſiqua & mortalibus imminet igni.
Laſſa manus, quo te vertes? quæ robora ſumes?
Et tu magnanimis iam grata heroibus, & iam
Diis magnis, maiorque effœta in ſæcula fama,
Vis animi, vis magna volens, magna omnia voluens:
Quo cupies magis, hoc poteris minus: & minus olim
Vt felix inopem faciet te copia rerum.
Audendum tamen: & factorum inuitat auida tuorum
Pars mihi: quæ cælum diuinis dotibus ambis.
Dum paro, dum meditor, magnis dum molior auſis
Iſti mentem animo componere, carmina menti,
Cui neque iuſtitiæ tollit clementia partes:
Nec laudata diu multis, nullique recepta
Mollia magnanimum pietatis pondera pectus.
Nata aliis mitis, rigida tibi mole tua ſtas.
Nullis fracta malis, nullis tremefacta periclis;
Quæ Fortuna tibi variis aſſultibus audax
Obiecit, nequicquam audax, & debilis autor.
Illius intentata auidæ tibi fulmina dextræ
Irrita te obſtupuere. latent ſub numine vires
Inuicta, imbriferis aſſueta obſiſtere nimbis,
Pœnituit voluiſſe, pudet nequiiſſe ſuperbam.
Tum Fatum ingemuit, tantum licuiſſe furenti.
Sola cares gemitu, ſola inconcuſſa reſiſtis.

e horrent alii, nunquam tua vulnera ſentis:
inis animo tantum ſtipata minaci:
lenis, & hoc vultu compoſta ſereno,
cerata malis demulcet corda ruinis
a graui concors in maieſtate Venuſtas.
rat victrix poſitis Tritonia telis:
iganteos cum demolita furores
transfixi Patagonis ſanguine tinxit:
oque ſupercilio deſedit inermis;
ns calathis operas, & carmina Muſis.
i nunc facilis numeroſum ſpirat Apollo
ſa canens larga tua munera dextra.
eque diues opum cunctarum plurimus orbis
iſſe valet: quo tu tibi ſola ſuperſis.
digreſſus obit ciuilia munia cantu,
mor exacti labentia temporis acta
a tenes: vt conſiliis, rebuſque gerendis
pit ancipites felix prudentia caſus:

Dat frontem optatam ſuperis: dat eburnea colla:
Colla manuſque ambas, auguſtaque pectora, ſolo
Seſe digna Ioue, & nullis exterrita fatis.
Circunſtant cæli Indigetes, magnique Penates.
Inceſſum dat Iuno ſuum, nutumque ſeuerum.
Alma Venus, ſed caſta Venus, nec nota marito,
Et ſibi quam ſimilem tunc eſt ſtupefacta Minerua,
Eſſe ſui ſpeculum, & pignus te fecit amorum.
Talis ab ætherii gremio demiſſa receſſus
Inter tot mihi ſola graues miſerata labores
Eiectum, extorrem, miſerum, rerum omnium egenum,
Nec vatem ſine te; nec dignum nominis vmbra,
Nec iam me, veteris nec notum Martis honore
Alma foues, pauidumque tuas, bona, ſiſtis ad aras:
Fœmina, vir, Dea: forma, animo, pietate coruſcans.

Margareta Vitellia.

Hactenus aſtrigero fulgentia lumina mundo
Nunc lucis canæ, diua, ducem, ſeu nocte ſilenti
Occupat ætherios ſupremi tramitis ignes
Cynthia, & effuſo plenos ſeſe explicat auro:
Seu potius radiis atque ignibus alta coruſcis
Flammeus oſtentat latis Sol tempora terris.
Atq; Phœben præſtare parum eſt. Vitellia Solem
Alma dabit, non hibernis qui noctibus impar
Pallidus extremo deuexus languet ab axe:
Sed qui veris obit genitalia munera, ſed qui
Lentus in Erigone maturis ardet ariſtis.
Aſpice ſiderei leniſſima fulmina vultus:
Sentis te vidiſſe diem: verum aſpice, ſancti,
Si capere & ſi ferre potes modo, pectoris auras;
Hauri animi anguſti rariſſima pignora, linguam,
Sideraque, & Phœben & Phœbum æquare videbis:
Si modo cum radiis ſunt lactea flumina Phœbo:

IVLII CÆSARIS SCALIGERI ANACREONTICA.

AD Petrum Ronſardum.

QVo te carmine, qua prece
    Quo pingui Genium thure adeam [illegible]
Immenſi ſobolem Ætheris,
    Qui Muſis aſſiduè prodigus imperas?
O cantus decus aurei,
    Qui ſolus ſtupidis auribus imminens.
O flexus veteres nouo
    Quos fœlix ſuperas, nectare condiens
Sublimis fidicen lyra,
    Graius picta notis Celtica temperans:
Qui ſolus ſcatebris tuis
    Late Pegaſeos imbuis alueos:
Te ſolo magis ac magis
    Implens Caſtalii conſilium chori.
An fruſtra, an trepidus meus
    Blandus, ſuauiloquus, dulcis Anacreon,
Ronſarde ad liquidam chelyn,
    Hinc auſit niueis vectus oloribus,
Nunc primum è tenebris pudens
    Sacrum ſtellifero ferre caput polo?
Cuius luce frequens, pari
    Illum luce tua flammeus obruis,
Morteſpræripiens truces,
    In quoſcunque tuus ſpiritus ingruit.

Nec fugiet illas undas:
Sed captans ibi herbis volens.
Nec dimiſſo abire cura eſt,
Nec ſe reſpicit, aut ſe probat
Niſi quod probatur illi.

Tranſmarina Venus, dia
Quæ tetricos Opicos laceſſiſti
Horridos, hirticapillos,
Tauricordes, ore diro,
Veteres iocos recantans,
Sparge Teïi venuſta
Seminaria verbi.
Indue te in meos verſus,
Et oſtende Latio,
Quanti Liberum eſſe putes,
Omnia cui ſerviunt.

Delicias ſuas Muſa,
Præripe Charonti, præripe prædam.
Lucrifacere, lucro eſt.
Si tu prehendes, quis reprehendet?
Lucrifactis tuis tenentem.
[illegible] ergo viue mihi,
[illegible] Dea [illegible],
[illegible] victrice P[illegible] bea:
[illegible] vincis?

[illegible] vides, Dea,
[illegible] vides,
[illegible] ſa?
[illegible]
[illegible] pocillu.
[illegible] Lucri

Dūra

atere miſerula auimula,
lepidula fieri,
te tranſmoues in eam,
te ſibi figurat,
plar vnicum Diis
n quas beata ſtupes.

reole pes, manus eburnea,
neo le pes, manus aurea,
llina labra, Sapphirina lumina
a, quibus integram
udet, non audebit
re igneam lucem.
quibus alta parent,
t que maria furorem,
que Notuſque conticeſcunt:
te odoratas aras.
non olidus imbuat hircus:

Et nix ſoluit pruinas.

Libet inſanire dulce,
Et ſapidum furere furorem,
Curru gemmatō voluptatis,
Regina vitae qua cluet,
Captiuas ducere curas.
Manibus poſt terga reuinctis
Illas diſcant ferre catenas,
Libera quibus mentes
Carnificem ſubeunt iugum.
Illae diſcant vincla ferre,
Quibus alma ſerenitas
Non audet mouere pedem,
Illas diſcant tenebras pati,
Quibus ingenuos amori radios
Opacant nebuloſa.
Illas diſcant ſtimulos dolere,
Quibus caeleſte hominum genus
Immerito quaereſiunt.

Nec tenuit aetas me grauis
Obiectu aggeris annorum?
Nec me gelu torpidum
Vindicare potuit ſero
Propinqua lux diei?
Quin dulcis Paſicompſa,
Aetate diſpar, animo impotenti,
Protenus vultu, moribus ignitis
His quibus me pellit, lactet
Condimentis venuſtatis:
Nec quibus me fugit, fugat?

Naides amnicolae,

Si præceperit æſtus:
Si vos Sirius exanimet:
Quo tenuis obrepat liquor
Satis ad veſtra fluenta
Alia, atque alia, atque alia:
Accipite has lacrymas,
Quas ſua niue Paſicompſa
Vertit in pluuium fluorem.

Si fatale fuit mihi,
Vt morerer ante mortem:
Cur fatale non item fuit,
Vt viuerem ante vitam?
Sed ſi non valet hoc fato
Fieri, vt ante vitam viuam:
Fortaſſe fiet, & erit
Poſt viuere mortem.

Non deſinam, non Iuppiter
Si iratus è cælo tonet.
Non ſi maria refluo
Tartareo de fonte refuſa
Terrarum faciem necent.
Non deſinam, non ſi iubet
Aut Iuppiter, aut Ioue prior,
Quæ vultu ſtupefacit æthera
Rerum domina Panthea.
Non deſinam, non ſi deſinam,
Tunc cum deſinam amare.

Adoleſcentis anni
Soboles, ver coronatum
Redde mi meos ocellos.
Ii in floſculis tenellis
Qui in fronte Paſicompſæ
Cælum & pluſquam cælum halant,
Hærent. miſere miſellum
An memores, an immemores
Ad herum redire negant?

Mihi quis tinnitus aures
Implet, acuit, agitat, ferit?
Quis me nominat? Nearan?
An Lyæus, an Cupido?
An Cypris? an Camœna?
An ſomnus, an chorea?
Euæ. quis impetus me
Mihi abſtulit metipſum?
Quone me vertam, quis ſcit?
Qui ſcit, benigne dicat.
Iam ſi cuncti me vocant,
Quî pote me ad omnes ire?

Laurea virga, myrtea bacula,
Quas poſcitis vobis manu?
Ciboria, cymbia, Amyſtides,
Quos hauſtus deſtinatis?
Euie, Bromie, capripedes greges,
Vri, quate, rape, trahe, contrucida.
Si quis reſiſtat, & negat
Aperite animum, exporgere frontem
Vibrate pedes, vigeat chorea,
Et iucunda inſultus.
Cura pertas, & caprata
Fronte ſenectus, ſoboles Megara.

Aperite heus aperite quis
E veſtrum, iuuenes, Choro
Admittis Bromium volens?
Ferone eum, an me ille fert?
Exeo me, an ingredior?
Arcana ſane myſtica,
Quæ ſeipſos homines celant.

Si non eſt amor, eſt furor.
Si non eſt amor, horrida eſt
Horrida ruſticitas.
Si eſt amor, eſt voluptas.
Si eſt amor, aurea eſt
Aurea vrbanitas.
Nec in pectus deſcendit,
Cui non libens beatam
Vitam poclis propinet.

Redimitum caput aſtris
Attolle virgo Paſiphaeſa.
Attolle ſimul & [illegible]

Exere iubaris iubar,
Simul ignem, ſimul Æthram, ſimul omnia,
Mihi quid aliunde quæram?
Vel lumen à ſerena,
Vel ab auerſa nubiloſa mortes?

Cæleſti me Pantheæ ſinu
Gelidulum vt foueas ſenem?
Vt facias? non facies fera.
Vt faciam? non equidem volens.
Ex illa glacie quid meo
Aliud quam mors tepori?

Si tam es lepidulus ſenex,
Quam es gelidulus, & voles
Foueri in Pantheæ ſinu:
Non es tu glacies, ego fera,
Quæ mitibus oculis Deos
Incendo, & patior quod Diis

Curuiſque ſuperciliis.
Atque ait, vno arcu mihi
Tremebat Tellus, omnia.
Quid nunc gemino potens?
Quis geminas feras faces?
Quis tela numeris æquet?
Quis hoc exhauriat mare?
Nec blanda prece victricem
Fatigare cogat, vt mi
Fabricet aligeras acus.
Cedite maria, cedite cœli.
Cedite crepiticrepa fulmina.
Periſtis ſi modo aſpiciam vos.
Hæc iactans tamen vritur
Ipſe, nec loca quæ cœpit,
Nec locorum dubios ignes
Iam pati poteſt. Quique carebat
Arcu, pharetra, facibus, ſagittis,
Nunc toto opere geminatis
In potiori in fortiori
Se caret opulentia.
Creſcit opus in opere,
Quoties pœnitet amoris:
Ætatis excuſo niues,
Et capitis pruinas.
Adeſt ferox tyrannus,
Atque duplicat ſagittas,
Vt quantum mihi deeſt,
Tantum mihi geminet ignium.

Dum viuimus, amemus,
CAnamus, & bibamus.
Qui in glacie fomitem facit,

 Vnde

His captum teneas Dea.
Cætera tege, contege,
Ne captus peream miſer.

Serum mihi eſt diei,
Tibi mane. ros tibi ergo,
Mihi imber ex ocellis.
Tibi flos in rore turget.
Cur ergo fructu carebo?

Nata delitiis benigna
Relinquens querulæ iurgia lyra
Quæ facio Veneri, & Veneris p
Fac mihi delicias Thalia.
His è floribus aureis:
His è floribus omnicoloribus
Apta ſerta meis comis,
Adde laurum. Phœbi laurus eſt.
Iunge myrtum. Veneris myrtus
Adnecte ederam. edera Liberi eſt
Cumq; his puniceas plecte ſimul
Dicata ſerta Gratiis,

novans vetuſtum,
humentia terga
as ſquammigerum pecus.
quida via,
gera premit cohors.
tinam veſtri fierem,
melius eſſe mi
vna puella.

vt concitus œſtro,
Clarias aquas
quaces,
anunt, plura volunt,
a mota ſemel
n ſuperat gyros,
ſque ſequenſque
implicat gradus:
tre quantum
tifer mihi Deus,
nne beato.
victor, & victus
llis triumpho.

is lepores,
ero ſuſurros
i, Camœna.
cche, Bacche, Bacche,
morigena,
Euan, Bimater,
nocrotale:
percute.
Phœbus aret,
abſque liquore.

nas capiunt ab illo,
ıortalia corda
fingunt figuris,
t alia cordi ſint.
idum Lyæo
as & venuſtas
o ſinu Thalia
imo cubantem
ıt, caput reclinant.
mnia potiora ſint,
vulgi vigilia inanes.

ur ſopore fracta
am tuba Gradiui
mbios vocato.
nifices curæ lacerant:
nquieta vigil
a recurrit Amor.

In quæcunque loca velis.
Extra omnia loca ſi velis
Fuge res, fuge teipſum.
Fugere nequis Paſicompſam,
In qua teipſum reliquiſti.

Cum metior animo meo,
Quantum abierit ſpatij,
Et ſecum abſtulerit mei,
Nec quicquam attulerit ſui:
Mens glaciata riget.
Nec mea Panthea
Quod rigido negauit nutu
Refert in meliora.
Quare, ne quit præterea
Tale quicquam eueniat,
Amemus, mea lux.
Et quæ præſens ſimplici
Offers vultu, duplicemus.
Affectus omnia domat.
Quod præ nobis, nos feremus.
Et ſi non erimus, erimus.

Quin canimus, o ſodales?
Quin canendi occaſio
Non abripitur à nobis?
Si non adeſt, illam adeſſe
Vel faciamus vel putemus.
Vel fingamus in cypellis
Sceptra, commoda, gaudia.
...cta Baſſareus permutat.

...ectareola baſiola credulus
...beraui, nec mihi

Nunc item non faciet ſuum?

Hæc canimus ſodalibus,
Non hiſpidis, inconditis,
Aut ruſticis ineptis.
Canite canentes ergo,
Accinite accinentibus,
Detergite rubiginem
Ex animis verticoſis.
Siſtite, ſiſtite fugaces
Lætitias, iucunditates,
Pellite, pellite reſtitantes
Acidas, aſperas querelas.
Sed canenti materia ſit
Eademque quæ forma, tener
Madidus, mollis Iacchus.

Moribunde Cycne, quid eſt?
Quid id miſer negoti
Tibi fabulæ faceſcunt,
Horrenda iura mortis,
Cantu ſenem paciſci:
Quin præuenis canendo
Quod pollicetur æuum,
Non quod minatur orcus?

O cærulo creata ponto,
Salſas ideo lacrymas exigis?
O inſtabili orta elemento,
Ideo quatere fidem licet?
O gelido generata loco,
Cur letiferas ventilas faces?

Parentis officinam vt

Vt ventilauit alas,
Liquata ſunt metalla:
Quæ poſtea Cyclopes
Sine malleo figurant.

Dum cano, bibite ſocij,
Vt canentibus itidem bibam
Dum cano, canite vos quoq;
Accinite accinenti,
Vt bibentibus adbibam.
Vt bibentes combibamus;
Canenti accinite.

Noua Cytherea, noua;
Depone Panthea velum,
In quod vt tua oſcula libet
Zephyri lenis aura po'o
Seſe inficit ab occiduo;
Mollior tremente rore,
Mollior tuis capillis.

a fides, & tua
um in terra genitum,
ndans Genius, nihil.

per maria vectus hic
lulitate
pretium viæ.
cunque libebit,
ata videar bonis.
tiora manent,
c inuideas Deis.

iumphe, Io beus;
ortio beati
neris, labores?
reate myrte,
rteate laure,
t mihi tempora cingite.
m victoria ſtetit.
e re ſpes pluris eſt.
ectat, ſic potitus eſt.

lla germinilla,
enula puella,
nni ver humani,
uane vita vibrat
lucem ſerena:
vos Cupido
promus Iuuenta,
a voluptas
, huc adeſte.
te vere flores,
te ſole lucem
e, ſublegite.

lulo lucifuga amante?

cæli continentur amore,
trices omnium
enta coaptat amor,
amore fiat vnum.
cur aliis amor
integer ingruens,
abeſt dimidio ſui?

ado non deerit, quod querar,
ne afflictem miſer amplius,
ns gaudia lacrymis,
buſque liber ab his
re cupiam eſſe meus.

ui miſces animos puer,
me tela, queis te,
e regnes vltus. acri

Oblinens miſeriam
Appellatione miti,
Pellaci blanditia
Viridem canens ſenectam,
Bona Muſa, bona Dea,
Quid teipſa mala noſtra
Hac tegis benignitate?
Quid viriditate pingis
Quod cras & ante cras, mox,
Atrum & aridum eſt futurum?

Olim lepore blando,
Litis verſibus
Candidus Anacreon
Quam pingeret amicus
Deſcripſit Venerem ſuam,
Pariterque ſingulas canens
Detornauit carmina.
At dicta ſupprimunt mea
Superantque cogitantes,
Quæ ſunt leuiora dictu,
In diuina Paſicompſa.
Quid ſint cætera, quis curet?
Quare Sueue pictor,
Quare artifex ſupreme,
Pictor optime maxime,
Pinge quod ſcis, quod haud ſcis.
Pinge quod potes, quod haud potes.
Extra aleam manus tuæ,
Quod nec ſpeculum ipſum poteſt,
Eritque Paſicompſa.

Geminilla papillula.
Eburneola coleſtella:

Nectare proluerunt.

Here Cupido, hera Venus,
Poſtquam me ſub iugum datum
Volentem detinetis,
Domitate Paſicompſam;
Ne veſtrum lacerem,
Aut lacerum ſinite abire.
Vt, cum ſuum ſciuerit,
Forte volet miſereri.

Redimere me volebam.
Sed redemptitia mihi
Deerat pecunia.
Volui dedere animum.
At deerrauerat animus.
Obſides ergo obtuli animos.
Riſit proterua Cypris.
Quos, inquit? an fretum?
An qui deſeruerunt?
Nam vtrinque horum habes nihil.
Quod non eſt quid pignus fiet?
Reſpondi quoque, non eſſe me
Alterum alteros valere.
Vbi promouee nihil:
Accipe pignori fidem, inquam.
Accepit ergo pignus id.
Dedi me protinus in pedes.
Nam qui ſeruem quod non habeo,
Cum tu habeas, nec ſerues?

Candidum Baſſarea
Tulerat vtero parens.
Sed fulmine peruſtus

Tunicatum

Puniceum colorem
Traxit ab ignibus atris.
Teli nunc etiam trifidi
Spirans grauem furorem
Inſpirat ignis hauſtus,
Furiatque mentis arcem.

Si furor eſt Cupido,
Si furor eſt Lyæus,
Si furor eſt Thalia,
Quotus furor, furor, furor
Amans, bibens, poeta?

Dum Mars ſinu Cytheres
Fotus fouet viciſſim,
Notiſque flammis percitus,
Flammas ciet viciſſim,
Carpenſque carpitur ſatur:
Depoſita galea

Humoque in terga tollunt:
Oh oh tolle, tolle oh oh.
Ibi princeps Ioue ſatus,
Solus qui ſigit Elles,
Solus facit poetas,
Inclyti Iouis genus
Collocatur eques ſedens.
Et Paeana concinunt.
Bullatum ab enſe truci
Baltheum recingunt:
Quem clypeo currus vice
Nectunt, & intentum humeris
Pennigeris lorum trahunt,
Nauticum celeuſma canentes,
Vt helciarij ſolent.
Quis comparet Bacchi tigres?
Deoidis dracones?
Et Cybeles leones?
Pictas Iunonis aues?
Columbulas Diones?
Apollinisue cycnos?
Quin vt ſellam curulem
In eo galeam reportant:
In qua Iocus ſublimis
Ridens, ſedens triumphat;
Aſt alij facto agmine
Diſturbare properant.
Illi contra repugnant,
Et volant, & reuolant,
Et conuolant, & ſubuolant;
Plebeia donec victa gens
In thoracem ſubiit.
Vnde tecti, qua parte hiat,
Oſculis manuſculiſque

Inuitantur

atus ridet Æther
incitatus œſtro,
e in terram refuſus
et rerum parentem.
lis operam ſpemque ſimul
uertit, & ſuperat
e prædæ genus, omne
ſumma, media,
ntia, nolentia,
iua detineri
quam noluere, volunt.
alum expers ignium eſt,
eipſum promouet,
nque ſe propagat.
t princeps Ioue genitus
etia, nec catellos,
aliud telorum genus
itatur, vt vinctos trahat.
enia ex radiis fulmina

Tenero puella nutu:
Tum ferre me negantem
Nouo quatis flagello:
Nunquam vices meas mi
Per te gerere licebit?
Vt ferre me has volentem
Nolim pati flagellum
Neſcire me virum eſſe?

Si ſunt carmina mollia,
Cur durus hac dictat Amor?
Si durus hac iubet Amor,
Cur mollicella verba?
An qua imperat Amori
Panthea molliculá
Scintillantibus exerit
Mi nectar ex ocellis;
Quod in meos ocellos,
In corda, verba, cantum
Seſe induens, triumphat?

Domitor puer virorum;
Domitor puer Deorum,
Domitor puer omnium,
Domita tuos rebelles,
Et militantis annos
Permitte ò imperator
Dulci ſeneſcere aura.

Cupido, cum manus dedi;
Quas vinculis coercitas
In ſeruitutem agebas:
Non tibi ſatis fuit;
Quo te carmine pingerem;

Soluere? permittere
Tibi vacare potui?

O nuntium grauem, meas
Qui nunc percurrit aures,
Ab auribuſque corda.
Panthea me ſupplicem,
Panthea ſupplices preces
Contempſit, & riſit ferox?
Nec me vltus es, ò Cupido?
Contemptus es, Cupido,
Et tuis ſterilibus aris
Imponier poſcis honores?
Inultus es Cupido,
Et vis Deus vocari,
Sic victus à puella?
Ineptus es Cupido.

[redacted]

Implicuit inuolutas.
Atq; è nati ſagittis
Compoſitum faſciculum
In his, quas prope habuit, ſibi
Deſtinatis aris
Subdit impoſitas; ſtatim
Ingens flamma reluxit,
Et momento citius
Tum ſcelus id conſumpſit.
Bene tibi ſit flamma vltrix,
Quæ mihi olim trux fuiſti
Ab igneis ſagittis,
Nunc pia quæ fuiſti
Olim letiferis ſagittis
Nunc vltricibus ſagittis.
At vos nocens, dura. fera,
Maleominata turba,
Male conciliata turba,
Quæ me aridum fecisti,
Exuxiſti, ebibiſti,
Oculos cauos feciſti,
Oſſa pene denudaſti,
Si qua latitas intus adhuc,
Quæ retia effugeris Dea,
Pari ſupplicio pœna
Par, etſi ſera, manet,
Et ſi qua nunc reperta ſit,
Carnifices protinus mei,
Vrite ignes in ignem.

Cum poculum popoſci,
Nec poculum datur mi:
Pro poculo morantem
Moram ebibi moleſtam.

Cum mi dari popoſci
Aut turturem aut palumbem,
Nec mi datur palumbes,
Moram illico voraui.
Cum Pantheam popoſci,
Nec Panthea ſe mihi dat,
Sed in mora mora eſt ipſa,
Ego non moram hanc voraui,
Sed me mora hæc vorauit.

Cur amo, ſi non audeo?
Cur non audeo, ſi amo?
Amor, & diffidentia
Ex magnitudine obſtant,
Hæc faſtus, hic decoris.
Exurge dum Cupido,
Et quod facis face ergo,
Vt, quantus es, tantum audeas.
Vterque, tuque, faſtuſque

Poſtquam fecerit leonem,
Omnia vertat, & euertat:
Quæque aduenerit, reſtrat verſum
Omnia, niſi meipſum.

Bacchus, Muſa, Cupido,
Tria ſunt diuerſa regna,
Haud tria diuerſa monſtra.
Vnum furiat, vnum infatuat,
Vnum expectorat ipſum pectus.
Vno victus ſit excors homo.
Qui tribus ego victus?

Rerum viciſſitudo,
Cur in me non ſtatuis vicem?
Tui oblita ſemper cedes?
Nec relegas veſtigia?
Vt, vnde diſceſſum eſt prius,
Dia regna libertatis
Vecordia relegata
Reſipiſcens reuiſam,

Quæ Theſſalis venena
Tibi indicat, Cupido,
Queis cuncta transfigures?
Quin eſt duplex venenum.
Nam priſtina in figura
Nouam induo figuram.
Tamen haud fit iſta quicquam
Acceſſione hurri.
Nam qui eſſe vult vtrunque
Quod ipſe, quodque amata;
Neutrum eſt, ne[illegible] hæc, neque ipſe.

Soboles genitalis Ætheris
Pelluciduli, turgiduli,
Roſculi, tumiduli, gemmei,
Quales concha globulos parit,
Teretibus tremuli guttulis:
Vobis ſi flamma quoque
Coruſcare queat, mea
Vos ego Paſicompſa
Comparare libens queam.

Imperabam ego olim mihi;
Nunc mi imperat Cupido,
Sed mi imperans Cupido,
Non mi imperat, non ego mi,
Non ego ſum Cupidini.
Qui ſim illi, ſi non ſum mihi?
Sed vterque Paſicompſa.

Quot inde ſunt vecordiæ
Tuique obliuionis,
Qui (væ) DEO relicto
Tibi ſculta fabricas Deos.

Animaduerſo furore,
Quoties meum reprendo,
Toties reprendo iuſtas
Statim reprehenſiones.
Nec mi mora ſit vlla,
Quin ſæpius deſipere auſim.

Comitatus, imperium, loci
Prærogatiua, cultus,
Subdolæ ambitionis,
Abite quo vocat vos
Ampulloſa ſtultitia.
Aurea mediocritas
Oſtentat vberes ſinus.
Vnde ſi licet receſſum
Aliorſum me amouere,
Vitam velim ſolutam,
Quã diues ſibi eligit,
Curas iugulare, Muſa
Pauperis in gremio.

Nec morte nec vita queam
Placare durum amorem.
Nam vita fulguritis
Ægreſcit in medullis,
Nec tamen recedit ille.
Ergone mors ſupereſt?
At nonne morte peior eſt
Mors à ſeipſa abire?

Et fruſtra in his flores quæram.
Sunt tamen & hiemi
Sui flores, ſuus nitor
In pinguibus racemis,
Propter aquas gelidas,
Pater quas Renus patri
Vitreo vitreus Iaccho
Hieme ſubeunte propinat.
Quare in verſiculis meis
Si vinea non floret ver:
In turgidis niteſcit.
Autumnus hic racemis,
Cum lucido Lyæo,
Et fratribus Lyæi.

Tenellę vos iuuencularum:
Roſa candida: ſuaue lilium conuallium?
Aura matutina cæli,
Siticuloſas Sirio ſiccante lacunas:
Pruina ſæuientis anni:
ramabilis adamabili ſpina in roſa:
loſculis Nemeæus Auſter:
ammis anhelo Sirij cor acre cordi:
Age te explica, atque oſtende nobis,
rum eſſe vis, vtrum eſſe non vis,
e te exue, aut nos exue.

imen alterius vitæ,
mox mihi paratur,
, nec ignaro tui
pido obrepis mihi.
us tamen, quaſi via
ſpatio, puta
uentare ſenem.

In me tener Cupido
Securus audacter tui
Renouat mihi iuuentam,
Quæ ſpirat in Paſithea.

Concinniore verſu
Hodie canere volebam,
Cupidinemque inuolabam,
Quem pedibus aſtringerem,
Men' pedicis? ait ille.
Haud facies, hoc Martis eſt
Sub rete cum matre ſimul,
Vt inter heroas ſuos
Vinciatur à poetis.
Mihi fruſtra non data alæ,
Abeo, dixit, & auolat.
Et me, meoſque verſus
In libero furore,
Venuſtulo furore,

Abſtineas igitur. ſatis eſt, me audire gementem.
Si me audire voles, lacryma riſus erit.

Cauſſæ luctus, amiſſæ ſedes auitæ.

Æterna lacryma, memoriſque infamia luctus,
Triſtia flebilibus murmura fuſa notis,
Et miſeri accentus, & lamentabile carmen,
Et grauia ad viduos verba vlulata rogos:
Vos fletu humentes vittæ, crineſque ſoluti:
Tu materne graui vulnere fixe dolor:
Ite huc in miſeros numeros, diuiſque ſiniſtris
Dicite inornata carmen inane lyra.
Quod neque deprenſus viridi ſub rupe viator,
Raptave deducta matre puella legat.
Cui nec odoratus tædarum luceat ordo:
Neve tener pelleus agmina thyrſus agat.
Sed qui funeribus miſeri torquentur acutis:
Quique fera dominam conpede ſtringit humum:
Ille ego, cui rigido tam blandum luſit Apollo,
Quem fouit patrio Martia flamma ſinu.
Ah quem nulla vnquam docuit fortuna timere,
Nulla leuem facili ſuſtulit aura gradu,
Diſtrahor in vario populantes vulnere curas:
Ah ſatis, ah nimium, ſi niſi cura fuit.
Aſt ego perpetuo mortis damnatus amore,
Heu tamen auerſo quem fugit illa pede,
Et primo tenuis fraudatus flore iuuenta,
Ante etiam vita cognita dona cadam?
Sic dira æternos intentant omnia luctus:
Sic ego ſum rapido raptus ab hoſte mihi.
Communemque lupiſque, auibuſque ad retia captis
Cæli hauſtum patrij turba cruenta negat.
Quippe ego ſum noſtri viuum hoc in funere funus:
Exercetque alio mors ſua iura gradu.

Cum

Magne pater medicas ſi rite ſacrauimus aras:
Si colui præſens altera ſacra puer:
Aſpice me, miſerum, extorrem, rerum omnium egenum:
Quem tenet ignoto barbara terra ſinu.
Aſpice me dulcis linquentem luminis hauſtus:
Cuius adhuc nullus pectore guſtus ineſt.
Quique bonis infans carui miſer exul auitis:
Quique tuli duri vulnera ſeruitij:
Nulla cui mœſto ridens Aurora reluxit:
Nulla cui faciles condidit hora Deos:
Quem diuus genitor fraudauit lumine, diro
Funere, quem diro funere diua parens.
Saltem non potuit ſeræ ventura ſenectæ
Præterita exoriens ſpes releuare mala?
At me perpetuus crudeliter obſidet æſtus.
Nec maior Siculæ eſt ignibus Ætna meis.
Accipe quæ triſtes expugnat Sirius vmbras:
Quæ ſteriles rapidis Cancer hiulcat agros:
Aut in deſertis Libyes, vbi letifer æſtus
Per populos ſiccis Auſter anhelat equis:
Et quæcunque gradu pariter quæcunque ſub orbe
Feruida languentem colligit hora ſitim:
Illa ſitis, ſitis illa leues mihi condiet hauſtus.
Sic miſer in mediis ardeo merſus aquis.
Ecce igitur miſero facilis ſuccurrit Apollo,
Et defert gelido gramine lætus opem.
Vos ego fatales ſucci, vos gramen adoro:
Viuificus veſtro caule ſuperbit honos.
Vnde mihi licuit fugientem ducere vitam:
Funeraque extructis tollere fulta rogis.
Veſne ab Hyperboreis ſpirauit Cynthius oris?
Veſne ſub Odryſio paſtor habet nemore?
Veſne ab Acidaliis miſit Venus aurea campis?
Aut Paphio facilis fonte rigauit Amor?

Qui

At me crudelis deflentem facta puella,
Atque amiſſa animi pignora certa mei,
Improbus huc veſtra luctus ſubducit ab aure,
Pallidaque incertis obſidet ora notis.
Per tibi ego, tibi ſidereos mea ſidera ocellos,
Per qui oculos oculis impoſuere meis:
Iurato miſere quicquam ſi credis amanti,
Nec tollunt facilem verba vetuſta fidem:
Iuro miſer, nihil antiqui mihi luminis vſus,
Munera nec mentis, quæ prius, vlla ſuper.
Heu quoties digitos Muſarum admouimus aris:
Mollis vbi argutos ventilat aura ſonos:
Durus Amor toties ſubit importunus, & imis
Oſsibus infeſtas induit igne faces.
Humida qua vacuos fumans Aquitania campos
Explicat, Hiſpanis addita regna iugis:
Qua vagus aurifero flexu Garumna ſuperbit,
Et pinguem innumero gurgite ſulcat humum:
Perque truces ſequitur populos: perq; inuia montis
Monſtra, peregrinis clara cadaueribus.
Ille ſubalpinis conceptos collibus amnes,
Noſtra vbi iam tenuit ſubdita colla iugo,
Liquit: vt ignoti fugientem ad limina mundi
Deprenſa extremo frenet in orbe fuga.
Dumque ſibi excelſam ſpeculatur callidus arcem,
Vnde ferat cordi ſpicula dira meo:
Illis ſidereis, illis inſedit ocellis,
Qui in me vni domini pondera iuris habent.
Inde mihi horrendas irati fulminis iras,
Et reducis patior vulnera ſæua necis.
Inde ſerenatæ lætos mihi frontis honores,
Luminaque æſtiuo lucidiora die,
Amiſſumque animum, & vitæ hoc ſpirabile lumen
Sentio, & intacta gaudia plena mora.

[redacted]

Viuit adhuc Thomas de morte trophæa relinquens,
Haud moritur, ſolitus rumpere mortis iter.
Pura anima & patrio tandem tibi reddita cælo,
Augens ſideribus ſidera magna ſuis,
Nunc ſpectas, quæ condideras ſub pectore ſancto,
Quodve vides hoc es, lumen, & aura Dei.
Tamque ſitire placet, quam poſſe haurire, nec, illud
Tollitur hoc. paribus perſtat vtrunque viis,
Vt nos hic trepidos gelida caligine ſeptos
Tecum: abiens mentis lux tremefacta fugit,
Et vidua ante oculos vrbis verſatur imago
Teque manente manens teque ruente ruens.
Aſpice, quam mœſto miſcentur mœnia luctu,
Inque vno tota vrbs funere funus erit.
Ah quem præterea miſeri imploremus? & vnde
Vita erepta habeat poſſe redire ſibi?
Tantus abeſt fati domitor. tam certa nocendi
Mors valet in vacuo ponere ſigna ſolo.
Quod voluit, potuit. quis nunc audebit, ab alto
Ducere ſpirandi ſemina dia polo?
Ille dabat conclamatas producere luces,
Et cæli reduci regna tenere pede,
Flore nouo reparans fugientis lumina vitæ;
Amiſſumque iterum poſſe videre diem.
Gaudeat, an doleat, dubitat Natura: quod alti
Eſt immenſo operis lumine victa ſui.
Dum ſua, tanta, ſimulq; ſtupet, pariterq; ſuperbit
Imperia ætheriis artibus aucta tuis.
At nunc ſe minor, & crebris ſpoliata triumphis
Seſe in te, atque tuas quærit, & optat opes.
Nos quoque queis tecum eſſe aliquid ſperare licebat,
Externos nobis iam ſtupor eſſe facit:
Vixq; etiam incomptis, paucisque his vocibus hiſco.
Nam quod erat noſtrum, tu tibi ſolus habes.

Ad

ra.

ixa nouerca

ne matris auet,

multo diruat. aufert,

ibi, nulla ſuis.

itas.

n pluſquam eſſe canebant,

nc tibi me eſſe puta.

1.

euitare laboras,

ue catena noui.

a.

no deſcribere nouit:

, minus ille ſapit.

, clamaſque tyrannam:

tnus opem.

o male litigat ore

itia ipſa tua eſt.

Bland

Nu

Qualeam

Eſt oca

Quotidie

Qui ta

Cuius item

Partit

Quotidie

Creſcen

S

Blanda quidem ſpecie, lento ſed numine fallax
Numenque & nomen decoquit ipſa ſuum.

Sol.

Quale animal, dic, eſſe putes, quod mobile, totum
Eſt oculus, neque pars præterea vlla manet?
Quotidie gignit natum ſine matre creatum:
Qui tamen vnà ipſa hac interit ille die.
Cuius item ſoror abſente eſt genitore creata,
Partita imperium fratris & interitum

Quotidie &c.] Dies. ſoror] Nox.

Ignis.

cens deficio, ingratus matriſque vorator.
ors tamen illius morte parata mea eſt.
domus ſecreta palam vel nocte videbis.
eniſſe tamen caſus & ipſe queas.

Aqua.

d meipſam egredior, remeoque, eademque
s, præceps, prona, ſupina, manens.
ſtans, mutans, mutata relinquens
s, repetens linquere quæ aggrediar.
s facies tamen omnis, amara
difficilique modo.
lle populi ſum mater inani
s qui metuunt, vt ament.

ita.

s tamen, at ſum tractus amarus,
ſum, quæ nihil eſt, perimit.
ctum ſuccedit inani
ens iure ſuperba meum.
tio. Altera magna] vita æterna.

Nunquam ſponte loquar, nunquam niſi iuſſa, tacebo.
Excutere at vocem verbera ſola ſolent,

Acus.

Imbelli facit acta viam per vulnera caudæ.
Sed nunquam repetit, qua facit, inde viam.
Officioſa tamen facit, vt confecta creantur,
Vulneribus coeant vulnera priſca nouis.

per vulnera] futura. *caudæ*] filo. *Vulnerib. &c.*] ſu-
endo ea quæ ſciſſa ſunt.

Farina.

[illegible]nnumeri ſum dentis opus: de matris amictu
Excutior. fatum eſt dente perire nouo,
[illegible]iſſoluunt partes patrio naſcentis ab orbe.
Hæc ſedet, vt grauis eſt: hæc leuis acta volat.
[illegible]u multa ex vno, rurſus coitura ſub vnum.
[illegible]oſt ero, quod facit, & quod fugit omnis homo.

[illegible]neri dentis] molarum. *matris*] tritici. *amictu*] furfure.
[illegible]une &c.] volatica farina, & furfur, & granum.
[illegible]ta] pollen. *vnum*] panem. *Quod facis*] ſtercus.

Anchora.

[illegible]ibens, a pridens, dentes fero parua quaternos.
[illegible]ro digitis annulus in capite eſt.
[illegible]mam, nihilominus illa mouetur.
[illegible] teneo, magna auis atra volat.
[illegible]em. *Illa mouetur*] nauis fluctuat. *magna*

Acetum.

[illegible]acet hic informe cadauer.
[illegible] formam, qui fuit ante, liquor.
[illegible]i.

[illegible]uus gubernaculi.

[illegible] caudam poſuiſſe Latinos?
[illegible]corpore turba dedit.
[illegible], ter tribus alis
[illegible]ica regnat aue.

kk 4

Quis

putet &c.] Clauus Latinis dicitur à Gallis, quoniam
tus Romani olim, alij ad extremum nauigij.

Clauus ferreus.

ix fouea ſummerſus protinus ima
per me facto funditus ore forem:
na tamen capite in noſtro ſapientia magno,
Quanquam percuſſo vitat adire lacum.

Pila luſoria.

d vnum genus, haud vno concluditur orbe,
urba eodem tamen hoc nata ſub orbe ſumus.
dque aliis extra corium eſt, mea viſcera tendit,
roque omni eſt aliis noſcere ſola anima.
i quiſque velit certa me ſorte fouere,
erbere continuo longius à ſe abigit.

] Globo. *ſub orbe*] mundo. *Quodque &c.*] far-
: pilo tomentaceo. *Proque omni*] in folle flatus ſolus.

Menſa.

bis, accipies; tantundem lata reponam.
amque mihi ad larga eſt munera larga manus.
mihi in numero luſit natura meorum.

Furfure conſeritur. Das pro latamine ſeuum.
Nec niſi poſt pluuia munera gratus erit.

Alter ſtat] ſtamen. *tramas*] trama. *Mobilibus teritur*] calceoli intimi. *poſt funera &c.*] ſudaria. *membra tegit*] ſubucula. *Furfure*] texendo.

Speculum.

Mira tibi mater rerum fœcunda nouarum,
Quin etiam tecum te tibi ſæpe parit.
Fœtus iam ſimilis tibi, ne magis eſſe potis ſit.
Attamen illius dextra ſiniſtra tua eſt.

Teſſera.

Quanquam eadem facies, tamen eſt diuerſa precanti,
Vertas, ſubuertas, ſtat ſibi ſemper idem.
Dupliciter peperit numeroſum tibia natum.
Illa agit ad bellum, bella ego ſæpe ſero.
Si potes, abſtineas, niſi ſub ſapiente, ſiniſtrum
Dextrum multatum nomen in omen erit.

eadem facies] quadrata. *diuerſa*] peracta. *Dupliciter*] Dupliciter numeroſum, & quia multæ teſſeræ, & quia cum numeris. *tibia*] è tibijs animalis. *Agis ad bellum*] Lacedæmonios. *bella ego*] ludo rixas. *nomen in omen*] Quia ludus non erit ludus, ſed rixa.

Frenum. Calcar.

Vnius fratres de ventre parentis eodem
Diuerſum officium fecit vterque ſuum.
Hic ventris comes eſt, oris comes ille voracis,
Attamen haud ſaturat. hic tenet, ille fugat.
Cornua nectuntur tamen etſi maxima. ſolum
Alterius multo vulnere cauda ferit.

ventris comes] calcar. *oris comes*] frenum. *cornua*] Cornua freni, & freni cornua calcaris. *Cauda*] radiis ſtellæ.

Horologium.

Integra ſum cæli ſemper voluentis imago.
Sic traho diſcretis tempora certa vias.

[redacted]

t aliȷ́ fratres multo virtute minores,
Quippe frequenti egeant ad ſua facta manu.
nta vni, ſeruorum turba miniſtrant.
)fficium hoc aliȷ́ candida Nau habet.
ia ſors operas pacta eſt cum ſole. dieque
ecit opus: tacitam nox aboleuit opem.

pe freq.] Clepſydræ volunt inuerti. *Infinita*]
ia. *candida Nau*] aqua.

Serra.

diiſque inimicitiiſque creata creandis
Non intellecto barbara torua ſono,
niſi iens, rediens, multumque, vltroque citroque
Dentibus infeſtis roſa ſine ore vomo.

diiſque] Quia ſecat quæ continua ſunt.

Sera.

a fides, niſi vis decoxerit apta mariti,
Qui me fœmineo numine blandus init.
imen, ille bene, aut aliter ſi forte gerit rem,
[redacted]

[redacted]

Pons Cæſaris.

Diſſita coniunxi porrecto limite regna,
Ne tereret trepidus mobile miles iter.
Indomitus ſtupet ipſe ſibi noua vincla tyrannus.
At ſola exercet fibula grammaticos.

mobile] Pontibus, lintribus. *Indomitus*] Renus. *At ſola*] de fibulis pontis.

Tollenones.

Non bibo, demiſſo capiti niſi cauda ſuperſtet
Demiſſa rurſum non meo ab ore vomo.
Sto pede non moueor. ceſſans contemplor olympum.
Ars mea: vicini viſcera ſucta traho.

non meo] ſed à ſitula. *vicini*] putei.

Aratrum.

Ore gero gladium, matriſque in pectore condo:
Vt mox, quæ nunc ſunt mortua, viua colas.
Dux meus à tergo, caudamque trahens retrahenſque
Haſta, non me, vt eam verberat, aſt alios.

matris] terræ. *quæ nunc &c.*] fruges. *Dux meus à tergo*] At duces præire ſolent. *Caudam*] ſtiuam. *Haſta*] ſtimulo.

Cunei & Securis.

Mi caudam feci multo de corpore primam,
Quæ facio caua, ab iis exeo, non habito.
Quot fratres ſine cauda habeo, tot in arte miniſtros,
Victores, qui poſt prælia facta cadunt.

Victores &c.] Ligno ſciſſo cadunt cunei.

Crepitus ventris.

Ima è ſede ruens cognatus fulminis alti
Summani videor rite venire manu.
Vicini fugiunt, quatiuntur tecta cachinnis.
At ſi mutus ero, iurgia ſæpe cio.

Summani] Fulmina terrena Sũmani manu iaculari dicebãtur.

Tentorium, Papilio.

Talis ego è terra qui munere factus aquarum
Nunc ſub forma ignis arceo fidus aquas.

Mollis

Crumena.

eteria infelix detracta cadauere forma
Tam varia, vt nec ego me mihi noſſe queam.
ud melius fatum. nam pendeo more latronis.
ngenium ſic me furis habere putant.
deris, ſeruo: ſeruatum reddo petenti.
on niſi at auriculis tracta referre volo.

Millus.

inacceſſis iaculis defenditur hyſtrix,
rus armauit tergora noſtra pilus.
ino fera bella gero: ſed bella gerendo
ineo domini colla retincta mei.

Annulus.

a fuit ſeruorum, ego ſola catena
d me dominus induit ipſe volens.
tor adeſt, quis victor amicis
modiis millia multa ſuis.
or] Annibal.

Atramentum.

ter erat, genitor fulgore coruſcus.
eti tota colore nigra.
etiam genitoribus. vnam
cunctis impius ater arat.
Charta. *genitor*] ignis. *Prodiit*] factum
vnam matrem] papyrum, chartam.

chinus marinus.

, non differt aluus ab ore.
gus, tela cauenda pedes.

Sal.

team timuit temeraria puppis,
rigida mole carina vehis.
que horrida tergora ferri.
piſcibus abſtineo.
Nunc durum] ſal.

Statera

[redacted]

Sum comes & frater pacis, ſtabulique piorum
Præmia quæ nobis pagina ſancta canit.

Do totum] ὅλον olus. *ſtabulique*] Elyſij. *Præmia*] paradiſus.

Scipio è ramo.

Brachium eram, pes ſum factus: ſed mutua cernis
Officia, hic: vt me, quem fero, & ipſe ferat.

Monachi, Fratres.

Mundi quiſquiliæ, fæx, recrementa latrinæ.
Quorum animæ plures, nullaque. inane pecus.
Alea, auaritia, ingluuies, periuria, ſomnus:
Eſt, & vbi (ah cælum) ſtercora dira placent.
Dotibus his ergo credatis, mortua mundi
Viuit onus mundo, mortua turba ſibi eſt.

Organum muſicum follibus inflatum.

Multis ex animis plures in pluribus inſunt,
Illæ cum taceant, hæ coluere ſonos.
Mobilis inſilibus ſubmittitur aura reductis.
Iactet Cteſibios Græcia vana ſuos.

Multis ex animis] follibus. *in pluribus*] tabulis. *Illæ*] folles.

Mortarium.

Buccis ſemper hians patulis ſoror aſpicit infra.
Inuerſo ſed ego ſuſpicio ore polum.
Semper habet linguam nexam, quæ perſonat aures.
At mihi adeſt, & abeſt dempta, repoſta mea.
Annuit, vt loquitur, atque abnuit illa. loquar, vel
Non conſtare loco ſtat mihi certa fides.

ſoror] campana. *Annuit*] campana.

Ligula caligaria ærata.

Ambigua ceruice biceps, velut amphiſibæna
Roſtrum vtrunque æneum more triremis habens,
Arcta cauum ſubeo, mox vt traiecta rediui,
Inuoluens ſpiris diſſita necto meis.

Molæ

Molæ farinariæ.

Quod defeſſa manus longa obſidione frequen tat:
Quique in ſeſe anni more recurrit equus:
Audax anguſtis veniens ſolertia rebus,
Efficere inuento pondere fecit aquas.
Pars anguſta meat, patulo pars libera curſu:
Sic noſtra tua fit irrequiete quies.

recurrit] rotando temonem molæ. *efficere &c.*] in fluuiis. *anguſta meat*] canalibus. *patulo &c.*] fluminibus. *Sic noſtra*] Quia non laboras truſatilibus.

Triticum.

Defoſſo, vt viuam: caſo poſt funera, iuncto,
Verberibus tuſo quod mihi carcer erit?
Vt depromar item, lanier vt dentibus albis.
Impoſitum in naui me necet intus aqua.

poſt funera] meſſes. *iuncto*] in manipulos. *Verberibus*] tritura. *dentibus albis*] mola. *in naui*] in alueo ad panem.

Vectis machinalis.

Quodnam onus illud erat, quod ſi non tollere poſſis
Hoc ſimul, atque illud tollere quis melius?

Sic ſcribit ſapiens; ſapiens ſibi lumina præfert.
At mihi ſic ſapio: lumina pene gero.

Cribrum.

Partes membra mea faciunt leuiora frequentes.
Quo plures addis, hoc leuiora facis.
Sin aliena graui me pondere pondera trudant,
Queis fueram leuior, his fuero leuior.
Totum ego ſæpe diem ſolo de limine vidi.
Nunc videas ſtrictum per loca mille diem.

Sin aliena] triticum. *Queis*] foramina. *his*] horum opera foraminum. *ſolo de lim.*] in tergo pecudis.

Follis pila.

Non ſalio, niſi ſit plenus mihi pondere venter.
Sum leuior, cum me ſarcina tota premit:
Quam melius, quam tu, ſperno ſola muccida terra.
Autorem referunt ſemina prima ſuum.

pondere] aere. *ſarcina*] aer. *Quam tu*] qui non curat cæleſtia. *Autorem*] aerem.

Follis fornacarius.

Exanimis iaceo. ſurgo cum ducere ſuctam
Tento animam. in cineres hancque refundo iterum.
Mi gemina eſt cauda: excipiturque & pellitur aer,
Quomodo delphinus pellit & haurit aquas.

Exanimis] ſine aere.

Columna ad ædes.

Si non ſto, non ſtas. ſi concido, concidis. vna
Virgo ventre carens, altera ventre tumens.
Eſt quæ rugoſis internitet ornamentis.
Eſt quæ ſimplicibus pura nitet tunicis.
Eſt arcu ſimilis quæ iungitur apta ſorori.
Aſt alia inducto iungitur apta iugo.
Perſides, & Perſa, calathus ſuperadditus vrna:
Hæc ventrem atque pedes, ille dedere caput.

Virgo ventre] Ex Vitruuio. *rugoſis internitet*] ſtriatæ. *puro nitet*] non ſtriatæ. *ſorori*] fornici: ſuſtinendo.

Aſt alia] Thuſcanicus. *dedere caput*] capitellum ex Vitruuio.

Ouum auis, piſcis ſerpentis.

Fœtus auo ſimilis, ſimilis ventri ore parentum,
Quos idem genuit coniuge miſtus auus.
Patria tergemina eſt, triplici regnatur in orbe,
Vt cælum, ſic nos æquora, terra capit.

Fœtum auo] ouum ouo. *ſimilis vent.*] mari & fœminæ. *coniuge miſtus*] quia in ouo mas & fœmina potentia. *æquora, terra*] piſcis, ſerpentis.

Fœmina dormiens inter virum & mœchum.

Fœmina quæ ſola eſt, ſimul & non ſola: nec abſens,
Nec præſens: ſimul & quæ ſit vtrunque ſibi.
Quæ mota ac ſimul immota eſt: quæ vincta ſoluta:
Atque bono atque malo eſt apta nec apta viro.

ſola eſt] quia dormiens nullius operis. *non ſola*] quia inter duos. *quæ ſit vtrunque*] quia dormit abſens. *mota*] quia ſpirat: immotaque dormit. *vincta ſoluta:*] vincta ſomno, ſoluta vinculis. *bono*] marito. *malo*] mœcho. *malo apta*] idonea malo, non idonea mari-

Aut fluuio, aut pelago, aut ſtagno, putrive palude:
Exercetque malus triſte cadauer odor.
Hinc tanquam graſſatorem me malleus vrget,
Durataque premit forcipe crebra manus:
Viſcera dehinc laniat pendentia ferreus vnguis:
Incapitata etiam pendeo lenta cruce.
Poſtquam, quis ne vnquam iuſſit torquere nocentem?
Me miſeram: nihilo torqueor inde minus.
Tum poſita in volucri ſcelerata Ixionis orbe
Voluor, & acta cita ventilat aura rota.
Poſt aliis alias mutatas ordine pœnas
Innumera tunſam dente fatigat anus.
Innumerus dens innumeras conſercit in vnum
Comminus & facie læuigat ora noua.
Atque hinc iam varios rerum quis dixerit vſus?
Vix ſatis ad tantos ſit mea Muſa modos.
Nam pars exiliis ſuſceptis ſponte vagantur:
Aſt alij furcis pendula colla tenent.
Necdum finis erit, rurſuſque ſubacta ſub vndis
Lubrica, quæ ſpectas, æquora ſic libens.
In quibus vt videas, quibus hæc ſint acta Caminis,
Rurſus ab infeſtis ignibus vſta cado.

Candela.

Aut apis, aut hircus, vel pinguia viſcera piſcis
Oſtendere diem poſt ſimul ante diem.
Sed ſibi ſufficiens aliena munere pinus
Non eguit, laqueis cætera egere vides.
Vires ſæpe vices ſuas ſupplevere Minervæ.
Arte Prometheæ ſi modo fulta videns.
Vinum vidua præſens, qua nunc hæc ſcribimus: at de
Me, quid ſcripta velis, nulla videre poteſt.

[redacted]

Hæc etiam, niſi te ſecreta mente foueret,
Non legeres: præſtat nanque legenda tibi.

Ventus.

Magna boat ſine voce, volat nulla actus ab ala.
Plurima diruere, nil fabricare poteſt.
Inque mari, inque igni, in terris, in nubibus altis
Vnus tot regnis tot ſibi regna parat,
Auget & extinguit genitoris ſemina primi,
Hoſtis ſæpe fouens prælia, vimque ſui.
Clarius audieris hæc, ſe ſi conferat ad te:
Multa gerens, elephas quæ neque ferre poteſt.

Somnus.

Quæ tollit, ſtatuit: quæ excludit claudit in imo.
Inque labore quies, inque quiete labor.
Vtque illum ſenſus tenuem non percipit vllus,
Sic etiam ſenſu percipit ille nihil.
Plurima capta vehit ſecum: ſed quando ſororem
Ille vehit, nil poſt amplius ille vehit.

Veritas.

Hæc menſura rei eſt, in mente vel ore loquentis.
Eſſe vlla in toto ſi tamen ore poteſt.

Aer.

Hoſtis, amicus, atrox, pius, intus & in cute notus,
Et capit, & capitur, nilque tenere poteſt.
Erumpentem adytis, rumpentemque excipit hoſtem,
Et vehit, & vehitur, nuſquam & vbique manet.
Fratribus immitis furit, & pacatur, & ardet,
Et gelat, & patitur, & docet inde pati.
Preſſerit is ſi te, vel ſi defecerit, ibis
Ad propriam, nequeas vnde redire, domum.

Riſus.

Lenia compoſiti placido tibi lumina vultus
Denotat: iratam fixus in ore canem.

Quin etiam durus tumido contemptus hiatu,
Quin etiam viua eſt in moriente nota.
Sæpe leuis tremulo ſtolidus vibrat aera pulſu;
At ſapiens preſſo limite ſignat iter.

Crepitus, *iterum.*

Terribili numeros ſonitu tuba flexilis vrget,
Criſpataque crepat vox tremebunda fuga.
Aurea materies non eſt, argentea non eſt,
Aut cornu aut tenui ductilis ære via:
Sed quibus è latebris ſeptem diſcrimina vocum
Obloquitur fidibus doctus Apollo ſuis.
Non tamen ex omni, ſed tantum illius ab antro,
Quo ſtreperi melior anſeris ara fuit.

Gallina.

Cui lux ante diem, tenebræ ſunt ante tenebras,
Sic vtrunque ſimul ſedula ſignis erit.
Quærere poſterius, natone, priuſne parente

[redacted]

Domus.

Terra pedes operit, coſta caput ordine texunt:
Quadam habet, aſt alibi non habet vlla cutem.
Hæc tibi veſtis erit, nec tanget pectora, ni tu
Attingas: omnis temporis vſus erit.
Sunt oculi in latere, in ventre ora: atque ora per ima
Arcet, & admittit, quæ tibi vis, neque vis.

Cithara.

Eſt dorſum tumidum, ventris planiſſima ſedes:
Summa ſibi dentes cauda reflexa tenet.
Inteſtina foris ſunt, è quibus edere vocem,
Quod nequit, ipſa ſibi muta miniſtra facit.

Bombarda.

Tota gula eſt, tota eſt porrecto pectore roſtrum:
Multipedes pedibus monſtra duobus agunt.
Ferrea vox, qualem ſibi quondam optauit Homerus,
Si tamen audiſſet, nollet habere ſibi.
Vt ricino, nullus poſtrema eſt exitus alui:
Sed ſaturo, quod non ſuſcipit ore, vomit.

Triremis.

Quam crurum numeroſa cohors non ſuſtinet, ales
Crura gerens potius ſuſtinet ipſa ſua.
Mota ſolo ſciſſo veſtigia ſola relinquit,
Et roſtri in duro ſtat rigor ore minax.
Quanquam audax, caudam reuocat tamen atra ſub aluum,
Quod facit aufugiens acta pauore lupa.

Cancer.

Ore bidens, bimanus, ſecus os. faſtigia caudæ.
Vna eſt, in toto corpore, mole caput.
Curuum remigium vicibus pellitque trahitque:
Sed nunquam recto tramite carpit iter.

Quæ iacet ad mortem memet tortura miniſtro,
Officii, & vitæ præbuit illa modum.
Captiuus capio, laxatus capta relaxo.
Atque trahens retraho, meque retenta traho.

Hortus.

Nobilis vrbs quædam rectis ſignata viarum
Limitibus, riguis ſæpe beatur aquis.
Atque hæc vrbs aliqua partim fundatur in vrbe:
Aſt montes alias, imaque rura tenent.
Ciui cuique ſua eſt domus, vllus amicus amico
Vnquam in concilium non coiere ſimul.
Pauca tamen coiere ſimul, ſeſeque maritant.
Aut celebrant lecti vincula regis ope.
Maxima pars recto ſtat corpore, parua recumbit
Haud tollens preſſo pectora fuſa ſolo.
Crinibus, atque oculis dominus, pedibuſque reciſis
Veſcitur. & ſoboles eſt numeroſa cibus.

Colus.

Herba vt me veſtit, ſic quæ veſtitur ab herba.
Non tamen hæc, niſi me veſtiat apta manus.
Illa non ſpoliant, ſpoliat manus: inde labores
Tum ſibi non æquos, dum fugit illa, creat.
Nam de veſte mea deuoluit viſcera longa.
Cur iungenda parans ſeparat illa prius?

Annulus, *iterum.*

Pœna ſalutiferi furtis antiqua Promethei,
Nunc equiti & Nymphæ nomen honoris habet.
Addita viſceribus priſca ſunt oſſa parentis,
Quæ dent mandatis ſigna parata notis.
Vnde etiam faciem, & proprium Balearica nomen
At non officium tela dedere ſuum.

Balearica nomen] σφενδόνη.

Echinus marinus, *iterum*.

Cui nullum caput, à capite extant crura, ſed illis
Ingrediens, nullo ſub pede ſignat iter.
Os veluti radix: quo ſunt longinqua propinqua:
Vulnera feri extra: quod iuuat intus habet.

Litus & mare.

Quo ruis? inſanis aſſultibus ecce reſiſto,
Quam ſine fine ruis, tam ſine fine cades.
Frangeris, & fracto domita cadit impetus ira,
Nec cadit. indomitus ſic ſine fine furis.
Interdum valida vi munimenta retundunt
Innumeris aliaq; turba puſilla globis.
Vt ſterilis natura mihi, fecunda tibi, ſic
Eſt ſterilis tibi ſors, eſt numeroſa mihi.
Quæ licet inter ſe nunquam fuit apta coire:
Attamen à ſocio non abit vlla ſuo.

Fluuij & mare.

Sum patris, eſt nati mirus natuſque, paterque:
Sumque idem, nec ſum, ſi bene cernis, idem.
Infera nos, illum ſuperum natura gubernat:
Vnde putes animal, nec tamen eſſe putes.
Sed tamen aut mouet, aut varia ratione mouetur:
Nos tantum è multis motibus vnus agit.

Pluma.

Quod tollit, premit: ima petens, ſurſum æra repellit:
Et ſomno premitur: nec tamen ipſa capit.

tollit.] auem. *premit*] bilancem. *ſurſum*] appulſa in bilance.
ſomno premitur] à dormiente. *ipſa capit*] ſomnum.

Ænigma.

Quænam ſunt tenebræ placidi tegumenta laboris,
Sub quibus vrbani lux latet alma ſalis?

Mos

ici miſera incurſus obiecta furori,
tu inhumana facta ruina manus.
pro Heſperiis ſed cum cadis hoſtia terris:
poteras melius, viuere tota volens.

Rhodos.

hodos, ſed clara olim: nunc horrida nimbis
ubit nitidum dira procella caput.
r, ah mors, ah ſi quid morte atque dolore
ius, aut etiam tetrius eſſe poteſt.
? & ſerus armenti lupus optima carpit?
m ſit iam aliquis velle perire pudor.

Raguſia.

era, quamque inculta, vides, hæc ſaxa, viator,
ſunt ingeniis pectora culta meis.
multa ſenum complet cordata iuuentus:
idis iuuenum multa ſenecta gerit.
rica rupi natura nouerca negauit:
adem natum mater habere dedit.]
ibi diuina ſua prudentia terra
uit: terram hic ciuibus illa ſuis.

[redacted]

In tenui victu tenuis quoque gloria, ſordes
Plusquam Græcæ: humile eſt & ſine more genus.
Diuinas petiere tuas gens extera leges.
Hoc verum dare ſit, nec retinere ſibi.

Piſæ.

Piſa vetus, victi ſpoliis Orientis onuſta
Inuidiæ armaui liuida tela trucis.
Sic nocuit viciſſe. aliis ſic vicimus ergo.
Sic res eſt humili tutior arcta loco.
Mortales, ſperate vices, nec credite Fatis.
Nam quod nos aliis, illa dedere mihi.

Aurelia.

Non potuit magni caput eſſe Aurelia regni.
Ergo quod reliquum eſt, corque animuſque fuit.
ut Bellona manum, facundam curia linguam.
Ars potuit nullis vlla latere modis.
m come ingenium, tanta eſt prudentia rerum.
Hæc quod non nouit, Gallia muta ſilet.
pater choreas agitans in vertice Nyſæ
Olim, aut hinc, aut huc munera læta tulit.
humile, aut vulgare ſonas: magna omnia. magni
Quin animum vulgus principis ipſe geris.
tibi non ceſſit toti, non ceſſeris orbi.
dere nec debes tu niſi ſola tibi.

Rauenna.

per Æmathias quondam vetus edita ſiluas
iacum ſecuit Theſſala prora ſinum:
mque ſolum, triſtique informe palude
üit: atque vrbis nomen habere dedit.
ſedes, gelido cum miles ab axe
iit, & Graios expulit inde duces.
t Illyricis proſpectans prælia Nerei,
reduci cum tumet æſtus aqua.

 Hinc

Hinc oculus ſuperique maris, terraque iacentis
Excubat. hinc duris vtraque meta viris.
Si iungas ſolita liquentia marmora terra:
In medio, tanquam cor, metuenda iacet.

Londinum.

Vrbs animis, numeroque potens, & robore gentis,
Vel cunctos præ ſe deſpicit vna deos.
Torua peregrinis, ſed non & inhoſpita, merces
Vicinis patrias aggerit, atque petit.
Contemnis, cui das, tanquam iſto munere maior.
Odiſti vnde petis, ne videare minor.
Dicat. quid bello valeas, Aquitania, quid non:
Et Nortman, & cum Saxone Roma vetus.

Bononia.

Poſt diras rerum clades, Fatique ſuperba
Imperia, & Martis quæ fera iuſſa tuli,
Hic primum meque, atque alios cognoſcere cœpi:
Depoſuique animi barbara ſceptra mali,
Et didici, quam non fueram, quam deinde futurum
Quem bona abortiuum ſic tuerere parens.

Florentia.

Parua fluentiſonis aggeſta Fluentia ripis
Mollia de nitido nomina flore capit.
Fæſula regnabat: verum meliora ſequutus
Martius antiquas detulit amnis opes.
Diuitias Hera: Mercurius diſcrimina linguæ,
Mercurius varias ire, redire vias.
Ambitioſa, ferox, bellacia, flammea, Mauors
Pectora: magnificam docta Minerua manum:
Iuppiter oſtendit cæleſtes mentibus aulas:
Sirenum tribuit dulcis Apollo ſonum.
Vera vetus Romæ ſoboles, aliena requiris:
Mutua quæ proprias vertis ad arma manus.

Buda.

Threiciis iaculis, ſæuiſque obiecta Sariſſis,
Virtutis Scythicæ lima vetuſta fuit.
Nunc miſera, & miſere extremis exterrita fatis,
Olim ab ſe victis ſordida præda iacet.
Diſcite, quid faciat diſcordia pectora, Reges.
Semper ſic odiis diſſita regna ruunt.

Neapolis.

Parthenope varii ſtatuit diſcrimina mundi:
Quæ tria diuerſo tempore ſæcla dedit.
Aurea Pythagoras communis commoda vitæ,
Et docuit Sophiæ Græcia magna procos.
Altera ſuccedens ſtudiorum mollior ætas
Admiſit Muſas debiliore ſono.
Tertia vulnifici quæſiuit præmia ferri:
Atque equitum potuit ſola tenere decus.
Sic ex priuata, & ſerua, regina ſuperſum.
Roma, quod es, fueram: quæ modo ſum, quod eras.

Calicut.

ꝛis hoc fuerit, noto quod perdita Nerto
ebat dubiis tunſa carina vadis?
s audaces incognita litora puppes,
ituuntque nouas mortis adire vias.
anta ſitis ſeſe tibi colligit auri:
li vt citius morte perire iuuet?
s animi magni te nomine dignum?
on eſt, animum perdere, idemque frui.

Capua.

ea ſi valeat ſuperare ſuperbia faſtum,
uem luxuriam delitioſus amor:
llem pinges Capuam, Capuaque colonos:
uæ aliis viſa eſt, nec ſibi meta fuit.

Burdegala.

timidas furioſo percita Cauro
ugnat rapidis fluctibus ira trabes:
iturque ferox fugientem ad litora puppim,
tumidus refluo fronte Garumna premit.

Lugdunum omnigenum eſt: operoſa Lutetia: Roma
Ingens: res Venetum vaſta: Toloſa potens.
Omnimoda merces: artes priſcaque nouaque.
Quorum inſunt aliis ſingula, cuncta mihi.

Babylon.

Heu nuſquam aſpicio rerum miracula turres,
Mortali pereunt omnia facta manu.
Cui momenta poli, & tempus dominatur inane:
Nec rem, nec numerum reddere poſſe reor.
Ah miſeram: qua ſic poteras periiſſe. nec eſſe:
Nec tunc, cum poteras eſſe, fuiſſe puto.

Tridentum.

Nobilis Italico qua prima vrbs imminet orbi,
Auſoniis miſcet Norica verba ſonis.
Romanum ingenium eſt, animus Germanus, acerba
Vltio, ſi obducta eſt nube ſerena fides.
Accipere à Veneto, cuius pars, milite leges
Hac potuit: ſi non, & valet ipſa dare.

Heidelberg.

Nobilis imperio Franconia dextra potenti
Belligero nulli Marte ſecunda viget.
Cum victis ab ſe pepulit vectigal Alanis,
Libera Germano nomine Franca fuit.
Nec contenta ſuis anguſtis finibus (illi
Qua par virtuti terrā futura foret?)
Egreditur: ſuberat. Germani ô pectus honoris.
Victoris victos nomina ferre ſat eſt.
Non aliunde venis: Francuſve eſt Hectoris vlius.
Quid petis à victo ſtemmata? tota tua es.

Gaiacia.

Quattuor ancipitis celebrantur ſæcula mundi
Hac: aurum, argentum, æs: ferrea quarta fuit.

Quattuor

Quattuor exceſſere ſimul. Nam linea quinta eſt,
Nanque vides ligno ſæcla renata meo.

Turonium.

Splendidior nuſquam Gallis opulentia regnat
Et nuſquam noſtro maior in orbe nitor.
Non æſtus nocuit pecori, non frigora pomis.
Nec iam hortis certet Græcia fœta ſuis.
Nunc etiam Phrygiæque nurus, arteſque Latinæ,
Atque petunt radios Serica regna meos.
Aut ergo hic etiam Elyſii ſunt munera cæli:
Aut nullum vidit Græcia vana ſuum.

Ticinum.

Qua citus Eridani ditat Ticinus arenas,
Gratus honoratas hoſpitis hoſpes aquas:
Lux ſtudiorum ingens: verum pulcherrima ſedes
Signat inexhauſti iugera plena ſoli.
Deuicta Italia, reliquis voluere relictis
Magnanimi hac potius parte ſedere Duces.
Pace tua, Heſperia alma parens, hæc dixero: quanta es?

Iactabunda: ſed in hoc eſt iactatio, talis,
Inſidiæ, diræ, iurgia, damna, neces.
Perfidioſa, exlex fera, ceruicoſa, maligna:
Cum vino, & vini turbine cæca Venus.
Venalis pudor: at teſti, ſe vendere, ludus:
Qui nequam faciat, laude ſuperbus aget.
Furtis ingenium deeſt, deeſt vis iuſta rapinis:
Sacrilegam tamen hoc ditat vtrunque manum.
De magna dictum eſt olim Carthagine, quod te
De minima. de te velle ſilere, pium eſt.

Seguſia.

Nequicquam indomito vallata Seguſia muro
Auſoniis aditum dat tibi, Galle, bonis.
Gens infida, ferox, animoque armata bilingui:
Iuratis vnquam vix ſtetit illa Deis.
Sordida mens, lucrique frequens intenta venenis,
Italici retinens nil, niſi iura, loci.
Perſimilis, peiorque ſuis, ſcelere obruta, ſaxis.
Non ſunt Pontificis noxia ſaxa nece.

Vienna.

Aſpice Barbaricis quæ propugnacula bellis:
Qua ſtet fulmineis machina torua pilis:
Aduerſus ſpurium, quæ fortia pectora, Turcam
Appareat intrepida Norica dextra fide.
Illa igitur validis aſſultibus irrita fudit
Prælia quæ capto fecerat hoſtis agro.
Quin etiam patrij demiſſis turbine cæli
Auxiliis largo perpluit imbre polus.
Qualia regna putes, numen quibus excubat armis?
Nonne Dei eſt, pro quo pugnat & ipſe DEVS?

Hydruntum.

Quæ breuis Epirum Cerealem deſpicit, vrgens
Tractus in Ionias brachia longa vias,

Opportuna

tuna dolis, & cauti fraudibus hoſtis,
c ſita ſum vigili ꝑrãda petita duci.
gitur firma Italicæ ſunt clauſtra quietis:
libertati iura parata tua.

Meſſana.

nitæ ſedeo ſpectatrix tuta Charybdis:
ſtendoque aliis lumine grata viam.
ales ſi ſic faciant, meliore fruantur
umine. Nunc homini vera Charybdis homo eſt.

Pictauium.

dium eſt anima, veniunt à corpore vires,
alliaque à meritis poſcit vtrumque ſibi:
ludiis, aliæ belli exercentur amore:
ictauium eſt animus. cætera corpus erunt.

Bergomum.

nium, corpus, mores, obtutus, amictus,
ecta, cibus, greſſus, guttura, ſermo, ſonus:
ia craſſa modis inſignibus, omnia dura:
c, valeant ſilices vt ſuperare ſuos.

Medorum & ſiluis fœcundas prouocat auras:
Fundit & à biferis Indica dona iugis.
Protinus Autumnus Veris cum tempore certat:
Et Ver cum Autumni tempore certat item.
Huc acceſsit hiems vernantibus vda capillis:
Et peperit mirans, & ſibi poma legit.
Tuta mari fruitur: terrâ dominatur amata:
Et cæli mutat iura. quid ergo? Dea.

Toloſa.

Quiſquis es, impura damnas qui voce Toloſam:
Diſce verecundo plenius ore loqui.
Fœta malis, infenſa malis: cum crimine iuſtâ
Exercet leges legibus orba ſuis.
Cogitur à propriis aliena viuere mente,
Aſpera crudeli ſub pietate parens.
Magna quidem, ac Francis æquata ſuperbia terris:
Vt iam iam ſeipſam vix tolerare queat.
Sumptus inexpletus ciues ſpoliauit inertes.
Sic diues viuit, vt moriatur egens.
Inde vafer mercator agris ſucceſsit ademptis:
Ingeniique frequens aduena fretus ope.
Mox ſeipſum ignorans, ſortiſque oblitus auita
Certat cum nitida, nobilitate, domo.
Quid ſupereſſe bonis? bona quid ſupereſſe putandum eſt?
Ante ſua hunc, nec poſt ſua fata mori.

Dertona.

Si faciles animos, ſi candida pectora quæris:
Quæque decent claros nomina magna viros:
Magnifico Dertona tibi dabit inclyta cultu:
Inclyta, ſed quondam: nunc male culta ruit.
Nimirum quod ſemper erit, huic contigit vrbi:
Vt ſemper noceant ſæcula praua bonis.

ʼer perpetuum eſt, tantum pro frugibus æſtas.
ectareas ſuperant ſidera ſæta dapes.
d ſi cælum imis vellet mutare ſuperna:
aud aliis poterat plenius eſſe locis.

Praga.

a metallifero circum quæ monte ſuperbis
ercinia in medio Martia Praga ſinu,
que aliis populis tantæ munimina ſedis:
Qui nequeant armis iura tenere loci.
nque tuum eſt, non præſidio turgere locorum:
ed loca præſidiis ſidere poſſe tuis.

Mutina.

it quo potius tumeat Rangonia tellus:
Tot ſe ſama noua vertit in ora vetus.
a vetus, tot fama recens ſe vertit in ora:
t tituli numeros neſciat ipſa ſui.
s catus inuictis admiſcet viribus artem:
rdua ſic gemino nomine bella docet.
enus ætherias cum finxerit aurea formas:

Hac ſimplex victus, fatorumque æmula virtus,
Hos parere ſimul, hoſque iubere docent.

Parma.

Inuentum mediis præclarum nomen in armis,
Prædita quo ſit gens ignea Marte, docet.
Ingenium rapidum facili flammatur ab ira:
Sed viget in patulo pectore purus amor.
Magnanimo, precium eſt, non diſplicuiſſe pudori,
Hoc ſatis. officiis cedere turpe putat.

Magdeburg.

Vos ego magnanimis inuictos Saxonas armis,
Atque graues Martis turbine canto duces.
Non Macedo tu miles eras. Sic Græcia mendax
Facta tua in laudes tranſtulit alta ſuas.
Non veteres huc te quondam miſere Britanni:
Quin iam ſeruiuit terra Britanna tibi.
Ipſa tua es: primumque tuis cum montibus orta,
Cum cæli ipſius finibus orta tui.
Diues agri, diues quæſita veſtis, & auri:
Gens, dubium eſt, armis iuſtitiane prior.
Eſt hominis, patriis alios bene vincere telis.
Iuſtitia teipſam vincere velle, Dei eſt.

Luna.

Proſpiciens tumida terram Neptunus ab vnda
Oppida perdoluit condita nulla ſibi.
Immiſitque ſalum, merſitque ſub æquora Lunam:
Merſaque ſic famulis nunc dominatur aquis.

Francfordia.

Multa laboratis debet Francfordia ſulcis:
Multa racemiferis vinea culta iugis.
Quid referam, quanta & quæ conuexere metalla?
Quæ Mars bellipotens, quæ petit alma Ceres?

Ceres: regio torrenti infamis ab aſtu:
rida Cerberеam colligit aura ſitim.
uam tutus abit rapido latrone viator.
im probus, & pius eſt tollere ludus opes.
ua poſcenti exprobrat tibi linquere vitam.
ut libertatis præmia dura, mori.
inexhauſtus: luxus ſub paupere vita:
furiat mentes gloria vana feras.
iquere hoſtes, ea cuncta vorabit amicus.
l vbi promiſit, tunc tibi tuta fides.
ides fortaſſe. quid hac ſub tartara tutum?
non ſe tutum ſi velit eſſe Deus.
uam hoſte, eſt verum regnum, hoſpite poſſe carere.
ſtatus ſolo nomine pauper eris.

Venuſium.

quidem, atque humilis, pene & ſine nomine tellus,
ut par, aut maior te, tibi Roma fui.
furis: peperi tranquillum ego lenis Olorem,

[redacted]

Cum tranſlata alias generoſa armenta per herbas
Diſpereant: videas, pabula quanta ferant.
Cum pudeat Phrygias miraci Gargara meſſes:
Hic Cereris, dices, Thenſa beata manent.
Vitrea cum tepidis coquitur vindemia ſaxis:
Iurabis madidi Cnoſſia dona DEI.
Hoc etiam illa potens tremuit ſub milite Roma:
Ne tu his arma opibus debilitata putes.
Ergo animis vacuis aliena pericula cernens,
Vincere dum credit eſſe, carere malis,
Vicinus ſibi ſpem promittit, & otia: caſſos
Subſidiis, ſerui nomine Turcus habet.
Aſt videas quanti faciat duriſſimus hoſtis:
Fortia cum noſtro robore bella gerit.

Cremona.

Quis modus eſſet agris, & quanta licentia frugum,
Verba peregrina Gallica voce notant.
Inde ſolum nati latum dixere Cremonam.
Quin Latio vox eſt delitioſa Cremor.
Vſque adeo longo reddit cum fœnore tellus:
Præteritique hornus commoda ridet ager.
Deficit & cultrum, & vomer: non deficit vber
Laſſa manus, trita ſarcula, feſſa Ceres.
Reddant penſum aliæ: noſtra lex vnica terra eſt:
Et votum Domini, & ſpem ſuperare ſui.

Lubecca.

Si referam: mihi quis credet? ſub limina Mundi
Vltima legiferi iura vigere Dei.
Ingenium, candorem animi, cultumque, fidemque,
Fortiaque inuicta pectora pura manu.
Dum mirata ſtupet terras Aſtræa relinquens,
Atque putat cœli regna, reſedit ibi.

Fauentia.

magna Italiæ dura diſcrimine rerum
lara Fauentino milite ſceptra capit.
meruit decus inuictus Heluetius armis:
uod conducta ferox Brennus ad arma fuit;
imus: hoc fortis meruit vis ignea dextræ;
rbitrio cuius Numina regna parant.

Narbona & Baiona.

gemina dubio pro limine turres
ſterrent patriis hoſtica ſigna bonis.
que perpetuis fera Gens exercita bellis;
raque vicinis Gens inimica ſuis.
it inacceſſo aſſultus diſcrimina muro:
ique magis terrent, hos timuiſſe facit.
rox opibus, hæc paupertate ſuperbit:
c ciues alit, hæc ridet in hoſte famem.
felices, ac res firmate ſecundas;
bene cum veteri ſit noua iuncta fides.

Impia neve pio facias conuicia cælo:
Pectora quod teipſe caſſa fuiſſe neget.
Imbellis ne habeas, poſuit quæ fortibus? an tu
Hoc ſeruili animo libera regna feras?
Frigora pigra tibi ſtupido dominantur, & æſtus:
Gurgiteque inſano fœda vorago gulæ.
Conciliat mollis quæſitos ſtragula ſomnos,
Huic labor in dura, mollia fecit, humo.
Ipſe cibum & ſibi fert, ipſe & ſibi decoquit, ipſe
Crudum, ſi non ſit igne domare, vorat.
Tu quereris corrupta vndis tibi numina Bacchi.
Sæpe etiam ſordens huic leuat vnda ſitim.
Deuouet ille ſuo concordia pectora regi.
Te quatit inſana ſeditione furor.
Mirum, Romanis propius qui acceſſerit armis,
Romæ fata gerens, ſi ſibi fata trahit?

Oppida Benaci.

Terra, decus cæli, curuas quod proruit vndas,
Cum furit Æolij Norica turba gregis:
Vos ego ſideres mea maxima numina colles,
Inter præcipuos exul adoro Deos.
Haud procul hinc tetigi vitales luminis oras:
Atque hauſi vitæ prima elementa rudis:
Balde procelloſos aperis vbi vertice nimbos:
Benacique graues fluctibus addis aquas.
Huc me diua parens a magno miſſa parente
Tranſtulit: & lucem ſancta videre dedit.
Vt miſer exciperem ſoliis excluſus auitis
In patrio ſaltem lumina prima ſolo.
Pene quidem expoſitus, quales & Cyrus, & ille,
Qui Marti poſuit mœnia clara, fili.
Quin etiam ſola illorum male prodita cernis
Corpora. ſed geminum, cumque parente meum.

Tantum

u fata queunt, tantum indignatio cæli:
pretium hoc animi ſit, voluiſſe malum.
quidem hoc ego credo bonum: tamen illa pericli
nina agunt, mentem ſolicitantque rudem.
me ò genitor crudelis, perfidus hoſtis?
ad geminum corpus, cumque parente meum?
a fuit non victi animi expectatio rerum:
uta eſt ſpes, cum ſpe perdita tota ſimul.
uit maleſaga mali mens percita fati.
moreris: quæro munera mortis ego.
trij indigetes, Dii deficientis Iulii:
vos Scaligera numina priſca domus:
nibi contigerunt prima poſt munia vitæ,
ſaltem à patria vos prohibete mea.

Nuremberga.

nibi extremi da munera ſacra laboris,
n tamen extremo conſpicienda loco.
lut abducto veneramur in ordine cælum,
: vbi naturæ fine quieuit opus.

O promiſſa nouo, populo promiſſa vetuſto:
Quę libertatis iura beata dabas:
Cur vidua, orba, iaces? ſancti quæ vulnera vultus?
Quis fuit, ætherias qui ſcidit ille genas?
Quam te, terra, canam, cœlum quæ facta ſerenum es?
Nos facti; è cœlo ſordida terra ſumus.
Tu nec laudis eges: nec noſtro augebere cantu.
At me abs te dici, gloria vtrinque tua eſt.

IVLII

Sol.

Non ſobolem gignit, ne proles vſtulet orbem,
At ſi multiplicans quis forte exibilet: illinc
Continuo tunc ſi quid oles, tute ipſe videto.

multiplicans] Soles numero plurali. *exibila*] id eſt, aufer ſibilum: oles.

Venus.

Alma Venus, nulla ipſa dolis ſatis apta nouandis,
Se nudam oſtendit, nec vult prætexere griphos.
Aſt opifex rerum ſolus, qui eſt vnus, habebit.

Alma Venus &c.] Vnus.

Iuppiter.

Qui iuuat, & pater eſt, vera eſt via recta beatis.
Partiri nequit æquato diſcrimine. Mirum
Maiorem ſuperat minor vt plus iudicat eſſe.

Vera eſt via] Iter. *partiri*] Quia Ter non ſunt niſi tres literæ. Iupi numeri nullius vox eſt.

Mercurius.

Non tuus eſt, ſi ſuſtineat talare Galerum.

Redde tribus dehinc poſtremis, tibi lina parantur.
Adde priorem iſtis, ciuilia prælia miſcet.
Ventrem deponas] Luna. *dempta ceruice*] Vna. *Redde tribus poſtremis*] Lina. *ciuilia prælia miſcet*] Cina.

Horæ.

Quo plures numero, numero inuenio eſſe minorem:
Ad mictum ſecuit vanus quas verna Canopi.
Quo plures] Quia numeramus quæ abiere. *Ad mictum*] Quia aiunt Ægyptios ad mictum bouis in xxiiii ſecuiſſe.

Dies.

Lux in ſe regem tenebrarum includit: at ipſe
Plenus opum fac hoc, ibi quod tu diceris eſſe.
regem teneb] Dis. *fac hoc*] Des.

Nox.

Mater conſilij, ſedes veneranda quietis
Obſcura eſt adeo, nihil vt cognoſcere poſſis.
nihil vt] Non poteſt elici griphus.

Ignis.

Tu ſi in me venias, ne fac, quod diceris in me.
Tu &c.] Inis.

Spiritus.

Da caudam ſuperis cum ventre, & ventre remoto.
Ne totus, quod ego ſum, ſis, ſi negligis aras.
Da caudam &c.] Da thus Deo, ſecundum ritum, ne ſis irritus. ſpiritus antiqui geminabant.

Muſcatum, ex veteri ænigmate.

Quod currit, caput eſt. venter dabit additus alas.
Graculus haud comedet ſex membra externa guloſus.
Deme caput, metuent tria prima: at iungitur hoſtis.
Iunge extrema epulis, acues ſine ventre poetam.
Cui caput abſumas: ſic ſit, male qui tibi dicit.
At cum ventre caput nil ſunt niſi tædia vitæ.

Corripe: corporeos alios quoque tende meatus.
Illi deme caput : Niloticus extat Apollo.
Decolla: inuenies vbi pinguior exit in vrbem.

Sinciput abſit] Orcus. *In cauda*] Cus. *ſumma cutis*] abſit C. *regem*] Porus. *Vel quod* πῶρος. *Corripe* πόρος. *illi*] πῶρος. *Niloticus Apollo*] Ὦρος. *Inuenies*] Rure porcus pinguior.

Vita.

Carcer delitioſus, & vndique dulce venenum
Ipſa ſui fatorum, ac cæli parte priore
Pulſa ruit, tituli notulam ſi exemeris, inde
Oſtendit quid ſit, nil ni via: tuque viator.

parte priore] Vi.

Mors.

Omnia quæ perimit, nil de ſe gignere poſſit.

Caper.

Cornua mi, ſed ſi caput aufers, dente nocebo.

Bos.

Si caput abſcindas, non deerit, quod mihi deerit:
Atque ipſo, quod abeſt quadraginta intus in vno.

non deerit] Os non deerit, quod deeſſe debuit capite abſciſſo. *quadraginta*] Dentes in ore.

Piſcis.

Icere ſcis, & ſcis etiam fortaſſe citre,
Qui latet, hoc vtinam prauus tingare colore.
Dimidio turris culmen ſi imponis, es illud.

Icere] Iſcis. Scis. Cis. *colore*] Picis. *Dimidio turris*] Tur. *culmen*] Pis.

Aer.

Lenior hoc toto cauda eſt, ſi Græcia curet.

Lenior &c.] ἀήρ. ἦρ. ver.

Lilium.

Candida perpetuis nunquam peritura ſub annis
[illegible]a vides monumenta, polo demiſſa ſereno,
[illegible] gentis capiunt ſibi nomen originis altæ.

[illegible]] Ilium.

Pan.

Cornibus imperium, atque Dei ſuprema poteſtas,
Et cerebro deſignatur ſapientia ſumma.
Aſt oculis nitidi lucentia ſidera mundi.
Fiſtula ſeptenis rite binc compacta cicutis,
Tot calamis totidemque ſonis diſcriminat orbes
Diſparibusq́ ratis dat decreſcentia ſigna.
Ignem pectus habet, florem, & genitabilis auras,
Aluus aquam, brutaque pedes molimina Terra.
Totum eſt: amiſſo capite at dubitare videris.
Totum] πᾶν. *Amiſſo capite*] An.

Vina.

Integra lætificant animos, mutilataque robur.
onueniunt igitur duo ſic ciuilibus auſis.
ſtice tu caput adde tuum: ruet aucta libido.
ti'ataque] ina.. *caput &c.*] Ruina.

Ouis.

bellis tota eſt. caput exime, vis erit illi.

Oſculum.

itido, & fœdo quod conſtat tradis amica?.

Nauis.

m capite, & capite amiſſo fert ocior alas.
habet in cauda, quod ouis quoque cauda reponit.
miſſo] auis. *Idque &c.*] Vis.

Hirquus.

this oculi eſt animal, ſed non ibi natum:
que eo intrauit, neque eo indugredi valet vnquam.
mbiguum carmen cæleſte Maronis.
&c.] Commune animal, & canthis oculorum ex
acit igitur ambiguos Grammaticos in verſu Virgi-

Luſus.

...d nos hic facimus, ſi lucis ſumma relinquat:
...ndo animum nec ludus inutilis eſto.
...ndumque ſuem de ſeipſo promet ad aram.
...at] L. vſus. *de ſeipſo promet*] Sus.

Gallina.

...gnanimam gentem imbelli de pectore promet,
...n poſteriora piger tibi textor habeto.
...men vt ſapida hæc lurco ſibi prima putabit.
...imam] Galli. *poſteriora*] Lina. *Prima*] poſteri-
...linæ.

Columbus.

...ſſuſque atque elixus proponitur vnctis.
...o ſunt aſsis non contemnenda trientes.
...e hæc poſterior, meliorque priore ſuperbit.
...que] totus columbus. *Pars duo, &c.*] duo trientes
...abæ Lumbus. *Nanque hæc &c.*] Lumbus quam
...

Pauo.

[redacted]

torto &c.] Quia diphthongus torquet os. vt ſit taurus. *Corniger*] Taurus. *quodque meum corn.*] Corniger vrus. *Toto &c.*] Quia vrus eſt maior tauro, & vox vſtionem ſignificat. *Damna accuſ.*] pone in accuſatiuo Taurum. *caput abſ.*] auſer T. *onera me.*] auro.

Conſul.

Ruſtice vis quid ſis, vel vis quidnam eſſe mereris?
Ex protheſi protheſin diſiunge, atque eiice. fies.

Ex protheſi] Quia eiicis con. & diſiunge per. Ex. & fiet exul.

Roma.

Si crudum excipias elementum, crudior exit.
Nam pudet inuerſa voce appellare cloacam.

Si crudum] R crudum elementum. *crudior*] ὠμὰ. *Nam pudet*] non digna eſt, vt appelletur Amor.

Roſa.

Si breuis eſt, Veneris teneros aſpirat amores.
Tempus vbi acceſſit, cariem ſenſiſſe videbis.
Oſſea ſunt intus cuncta inteſtina: ſed illis
Exemptis purgare poteſt, ſi ſpiritus adſit.
Si ſine vertice erit, merita eſt conuicia coniunx.

ſi breuis] Roſa correpta flos. vbi acceſſit tempus, id eſt, producatur, à rodendo cariem ſumit. & ludit. Quia tempore procedente carioſa fit roſa vetus. *inteſtina*] Os. *Sed illis exemptis &c.*] Rha. *ſine vertice*] oſa.

Barbarus.

Ante bipennigeros duro ſub conſule faſces
Exilio expulerat me Græcia ſola ſuperbo.
Hoc ius poſt rapuit victor Romanus Achæis.
Rureque multatus tum demiſi mihi barbam.
Qua media exeſta Luca bouis horrida vox eſt.
Quod reliquum eſt radas: illi tunc ſarcina reſtat.

Rureque &c.] Rus Barba *radas.*] alludit ad barbam. *ſarcina*] βάρος.

id eſt digamma ſi expellat D, ſit Maleficus. *Illo*] veteri, maledico, quod prima voce deſignabat.

Auris.

Principium, quo nunc audis, ſi ſurripis, vris.
Atque alium Græcus: mutat cum nomine ſurſum.

Principium] A. *Atque alium*] V. *pis. cum nomine*] non ſolum ſenſum ſignificatus, ſed & animalis, quia ex aure naſum faciet.

Pluuia, *iterum*.

Dona Iouis feſſus damnat quæ tota tonantis,
Horum dimidio ſint, non valet eſſe viator.
Quo ne plus reliquum fieret, non ſibilat audax.
At ſi vox pueri deſit, puero timor adſit.
Vua tamen latitans intus ſolabitur illum.

feſſus damnat] pluuiam damnat viator totam. quomodo igitur damnat, ſi ne dimidio quidem carere poteſt, Via. *Quo*] dimidio. *ne plus rel.*] Non ſit plus addito ſibilo, ne dimidium illud plus quam dimidium alterum vna litera, Via. *Vox pueri*] ſi deſit vox puerilis, id eſt L. quæ pueris peculiaris eſt. ſit Puuia, at puuire eſt verberare, vnde pueri ex Feſto.

Poeta.

Tu neque ſi cogas abſciſſo vertice vires
Tum valeas reliquum pondus bene ferre poeta.

Tum valeas] Quia diuiſæ ſunt vocales in poeta, & vnitæ in æta.

Stultus.

Totum odere Dei, ſapientes quippe, caſique.
Ergo mulctatum capite acriter vlciſcuntur.
Audacter cauda Varro cumulauit acerram.

Audacter] Quia Varro non thus à ſuffitu, ſed tus à tundendo

Mulus.

, cum mi imperat inſolens tyrannus,
iam ſibi totus: O Deorum
quid fers titulum ferox Amoris,
o aut age parcius proterue;
tibi ſuppetamus: aut, vt
incommoda temperent furoris,
n blandicule, venuſtulaque,
las minimo, rogant Camœnæ.

Ad Lolliam.

tas mellitula, integri decoris,
ſcitula, muſtula, integella:
d conſimilem igneis labellis
roſam legis igneam nitentem:
tempora concitata lapſu
ducere languidam ſenectam?
erit, puto, nec fefellit, olim;
teipſam in medio tui requires:
es: vbi ſum? me vbi reliqui?
ne aureolæ integra papillæ?
reddite, quod tuliſtis, ô Dii

Præſentem necat, & magis petitum.
O vtrum eligimus miſelli amantes,
Si plus perditus in ſecundo amore,
Quam aduerſo pote perditiſsimum eſſet

De diſceſſu Cæliæ.

Ibis per glacies, crepidineſque;
Ibis Cælia? nec timebis Alpes?
Alpes Cantabricis feras pruinis?
Simplex horridulo puella vultu?
Et teges latus hiſpidi latronis,
Fœdi barbaricis manus rapinis;
Furtis, cædibus, belluatione,
Pura candidulo ſinu puella?
Me pium caput, & Deis amicum
Longe abs te miſere exulare cogis?
Saltem redde mihi meos ocellos,
Quos tuis rapiens, abiſti, ocellis.
Ah, ah quin potius feras: Herique,
Quantilla eſt ea portio, relicti
Soletur ſenium, ægritudinemque.

Ad Catellum de eadem.

Quid fles Therionille amice? quid fles?
Quid quæris pede, ſubſilitione,
Gannitu, trepidatione, cauda
Quod abeſt? quota pars tui decoris
Abiit cum domina ad ſacros Hiberos?
An noſtros tibi quæſtioni ocellos,
Et cordis profugum exulis cadauer,
Dicam eſſe? hinc abiere, dic Catelle;
Dic mihi Therionille, dic amice:
Quæſitum ibimus? at quis, ah quis iſthuc
Vadatur, ne itidem exulemus? ergo
Præſtat, ne pereamus, hic perire.

 Ad Annam.

Fœdus, ſtercoreus, tremens, remorſo
Pane, furfurea vorax placenta:
Canibus miſere inuidens, quibus te
Demenſum eſuriente dat magiſter.
I, redi fera larua: nec ſereni
Funeſta decus oppidi renidens,
Buſtuarij oculi vibratione,
Pura, barbare, faſcinator aura,
Calue, peſſime Calue peſſimorum:

Ad ſidera.

Minuta facula, minutiores
Dij cæli, nitidi Iouis Quirites:
Queis proſpectus ab vltimis Eois
Ad ſeros facilis patet Britannos:
Rorate aut gelidam boni quietem,
Quæ cæcos mihi temperet furores:
Aut auferte Methyllia quietem,
Cuius munere freta neſcit ignes.
Nil ago? ſcio quid rei ſit, illis
Timetis male comparari ocellis.

De Virgilij inacceſſa diuinitate.

Dulcis Virgilius, Latina Siren,
Duplex Mæonides, triplex Apollo,
Vnus omnia, quæ ambiunt poetæ.
O cycne, ò philomela, ver Latinum,
Mel merum Latij, Latinæ Athenæ.
O monſtrum vitio carens. quid ergo?
O cælum ſine nube, lux ſerena.
O pontum ſine fluctibus profundum.
Men' tecum trahis, incitamq; mentẽ
Ignoto attonitum rapis furore?
O ſi in te penitus migro, meique
Tuis, neſcius, inſeror medullis:

: merito increpationem.
ter, ô Dei, Deaque,
cis inquietioru
iatibus profundis,
enecemur hora?
us inuidenda ſæpe &
s extimenda quondam,
, Martij lacertis:
, & optime probata,
lite candida Sorori: vt
iſerum miſerrimorum,
et Deos querelis.

De Myrtilæ baſiis.

te dare arma mi furenti:
re parce mi venenum.
la, quicquid è Sabæis
na conſitum frutetis.
um libens oliuum,
mnia è roſetis,
onoere huc ſuſurros:

Cum alcedo pelagi premit ruinas.
At tu ecquid patriæ memor ſalutis
Vota concipis vſitatiora,
Si vterere Aquilonibus ſecundis?
Soluiſtin' reus? Hoc Deus monet nos
Apud ſepoſitum bene hic merenti
Præmium pietatis vt putemus.

De Caluo.

Caluo cruſcula ſunt arundinina.
Eſt ceruicula pluſquam arundinina.
Verum vocula ſeſquiarundinina.
Cerebrum minus eſt quam arundininum.

In Maurum.

Poteſt Grammaticus, beatus eſſe?
Ciuis, ſordidus? inuidus, benignus?
Bis puer, ſapiens? leuis, ſeuerus?
Maurus, candidus? eruditus, ater?

Donat Atticum chirothecis.

Fideliſſime Romuli nepotum,
Mellitum decus Attici leporis:
Quo fide tegerem manum beatam,
Mitto xenia parua chirothecas
Abunde Indico odore diffluenteis.
Quo linguam tegerem beatiorem,
Reginam veterum eloquutionum,
Arcem, ac præſidium elegantiarum,
Mundum mittere debui. ſed ille
Vix, puto, capiat quod eloquare,
Facundiſſime Romuli nepotum.

Ad Syluium filium.

Sera Syluiole otium ſenectæ:
Orbæ relliquia ancora parentis:

O vere miſeri, ò miſelli amantes.
Si mortis propera impetus iuuat: ſi
Mature expedit exilire vita,

De Caluo.

Caluus cui cerebri nec vlla mica eſt,
Nulla guttula, nulla gutticella,
Nec veſtigia pulueris, nec vmbra, aut
Somnij ſomnium, imaginiſve imago,
Cur vulgo cerebroſus eſt vocatus?

De abitu Perillæ.

Quis monſtret dominam? qua abiuit? aut quo?
Qua veſtigia, quos ſequar receſſus?
O qua vmbrantibus obſiti frutetis
Colles pinguibus imminetis aruis?
Qua greſſus tulit illa? qua locuta eſt,
Quod de me meminiſſet, & placeret?
Qua fagus? qua abies? quod eſculetum,
Aut lentum ſiler, aut olens cupreſſus
Attrectabile, muſtulentulumque
Auis latus integunt tenebris?
Prata mollia, mollicella prata,
Vos tantum plagij? nec eſſe pœnam,
Cui tanto è numero luatis, vllam?
Aut mihi illico reddite huc puellam:
In partem aut aliquam vocate amantem.

Ad Syluium filium.

Sylui, diſpeream, niſi omne factum,
Atque idem interea, niſi omne votum
Pro vobis fuit, vt bene, ac benigne
A me eſſet; fieretque diligenter
Sic, quamplurimum, & vt pote eſt, parenti,
Nam quid gratius eſſe quit parenti,
Cui cordi ſit in vltimis periclis

Fatalem

ctima vtraque digna vita eſt,
e aſsimilis, propinqua vtrique)
facies probe, ac pudice.
unque modo pudorque, lexque
it. tibi ſeu ſuadet. at ſi
urculus caput ſupinus;
nihil aſpidus remittis:
& ſomnia tam hac fuiſſe dicas:
uam rabiem dabunt Iambi.

at ætate, languida Venere lar-
giu, Genio indulgendum.

am eſt in cinerem Ilium ſuperbum.
oncidit. ah cadauer hoc eſt
ſed vetulumque, putidumque.
eſt Babylon in ſolum vetuſtum:
m Venus. ò venuſta rerum
tatio, inauguratioque.
it Dea: nos DEVS replebit.

[redacted]

[redacted]

Furtiuis laniatibus tyrannas:
Totus ſim tuus ò benigne Paan:
Sim veſter Heliconides: tuuſque
Alte conciliator ò quietis,
Liber ò pater optime optimorum:
Qui vltro pellicis auream quietem.
Pro qua ego lepidiſsime ò Deorum,
Quas hic cunque reſumpſero Camenas,
Sane te ſine languidas Camœnas,
Apponi volo gratia benigne.

A morte nihil differre ambitionem.

Et ſi me ſtudij perenni amore
Iactatum, ambitionis aſtus [sic] atra
Male habens, acuit: meique iuris
Hinc, quo ſim minus, efficit reſorbens:
Anfractuſque vorant negotiorum:
Tum ille, qui hactenus in ſinu Thalia [sic]
Spirabat placidam quietus auram,
Martis priſtinus excitatur ardor:
Tamen cum video, quid intereſt, hoc
Noſtrum viuere ſic, morique noſtrum:
Eheu quam nihil intereſt: puto nos
Viuendo, bene funditus periſſe.

Ad Remulum Pacinium.

Audiui Remule intimas querelas,
Intimo ex animo meras querelas.
Quam nullam rationem inire poſsis,
Exolutus vt ex amoris aula
Feras vindicias prioris æui.
Ah prolixius vt, viriliuſque
Qui dares operam: quo eos amores
Mente dilueres volens: nec vltro
Aleres animo exultante curas.

At vobis male ſit, mala litura:
Quæ immerentibus oblita papyris,
Necatis miſeras mala papyros
Spurca barbarie, impudiciore.

De Narnia defuncta.

Dormis Narnia, Narniilla dormis:
Nec me, vti prius, ante limen auris
Obiectum gelidis, foues quiete.
Suauiabilis oſculis trecentis.
Amplexabilis omnibus lacertis,
Quot ſunt, quot fuerunt, quot aut futuri
Sunt, aut fingere poſſumus futuros.
O, quas nequitias, libidineſque
Condire aſſueras leui ſuſurro,
Linguaque, oreque, morſiunculaque,
Titillo tremulo ciens cachinnos.
Aureo femore, effluente lumbo,
Incitabilis incitabilem me
Amenti rapiens furore, rapta:
Raptaque, & rapiens pari furore,
Pari turbine, mutuo receſſu.
Quæ nox conſcia, non dies tegebat:
Sed nec conſcia non dies tegebat.
Ah lux inuidula, ah dies reciſa:
Nox breuis nimis, ah nimis breuis nox:
Olim quæ tegeretis illa: quæ nunc
Noctis perpetuæ tegunt tenebræ.

Nihil ſtabile.

In mentem, mala noſtra cogitanti,
Numero mihi venit: altiori,
Vt peius ruerem, loco potitum.
Nam cum Fors mihi ſe daret, puſillo
Contento, ac temere nihil petenti:

ore fata luculentam
tiam inuerant. ſed illa
igent mihi tota: poſteaquam
ni meliuſcula eſt, nec hora,
que animus ſtupore victus,
ultibus hoc pati potis ſim.
i vnquam fuerint miſerrimorum
do miſerum omnium eſſe gratù,
mihi factus. vt ſed nti
in gremio malum daretur.
eſſimum, ô omnium malorum,
relliquia optima Italorum,
lla exilio via reportant:
quo animo: nihil rogate.
DEVS: & dat, vt cuique eſt.

Curas poculis necandas.

ò quis vigiles, quis obſtinatas
iugulabit arte curas?
rma huc date: concitate tela.

Hic vinum ſibi, ducit illum ad amnem:
Hic edentulus, ille ſeſquidentit:
Caluus eſt furioſus, ille nequam:
Sapit pro domino, pro vtroque mulus.
Mulus pro domino eſt catus poeta:
Vno claudicat hic pede, his cerebro.

Theonillam peierantem nihilo fieri deformiorem, aut pauperiorem.

Qui modo fueram peculiaris,
Vnus, vnicus, vnicoque. ſiquid
Penitius penitiſsimis medullis:
Nunc me habet Theonilla ſegregatum ab
Seſe: nec miſereri habet furoris.
Aſt veſtri, Theonilla, Dij vbi ſunt?
Quorum numina peierata gratis
Vel cum munere crimen hoc remittunt:
Vel cum fœnore gratiam reponunt.

Luſus Theræ puellæ.

Iam lumen teneri procax diei
Crebreſcit gremio in ſenis mariti,
Rimans viſcera Nerei profundi,
Admordens tremula aſsilitione
Largis æquora rorulenta guttis.
Thera paſſere, paſſerumque cœtu
Quouis feruidior, ſalaciorque,
Noſtra prælia ſic dirempta obibunt?
Illa? ſic temere, atque inulta? quin mi
Obire hic citius, Therilla, certum eſt.
Dum fugis mi oculos, tuos requires.
Dum exhauris mi animam, tuam relinques.
Fecit mutua tranſitus duarum.

 O iun-

De furum ſui temporis multitudine.

Furax progenies recens, vetuſta,
Noſtris temporibus, paterna, auita,
Fur vxor ſiue ſiue, fur maritus.
Fures filius hic, & hic, & ille,
Quis furacior eſt, fuitque, curant,
Quis furacior eſt, eritque, certant,
Furaciſſima tempora hac triumphant.
Quare progenies quoque hac triumphat.

De Vitellia.

Si quis verſiculos meos minutos,
Si quis candidulam meam Thaliam,
Mollem molliculam atque mollicellam,
Comptam ſtemmate, crine, purpurilla,
Phaenomeride byſſina: ſed illa
Digna pectore virginis Mineruæ,
Roget blandulus ore curioſo
Quonam tendat iter ſuum pudicum,
Quonam cogitet, aut petat penates?
Flore nectaris hac canat Thalia.
Sacra abducta Vitellia beata,
Auguſtos ad Apollinis receſſus.
Idem namque Vitellia atque Muſa,
Idem namque Vitellia atque Apollo,
Idem Caſtalis & ſinus biuertex,
Auguſtique Vitellia penates.
Rore nectaris hac canat Thalia,
Canant molliculi minutulique
Nam verſiculi eſſe ſe minutos.
Grandes poſſe nec eſſe de minutis.
Se, niſi in gremio Vitelliano.

Cãneſcere

[illegible]
Valete ò Superi, ò Ioci val
Valete ò Veneres, Cupidi
O noſtri memores valete A
Quos cum Manibus optim
Feci peßimus omnium po
In celum lepido volare ve

IVLII CÆSARIS SCALIGERI

ἌΤΑ.

ANime, profundi cui patent Poli ſedes,
Iouiſque ſummi: cuncta qui vides præſens;
Quæ vel fuere, vel futura ſunt vſquam:
Cum tetra monſtra contueris, & monſtris
Pro morte vitam, præmium datum in pœnam;
Pœnam viciſſim in præmium; in probro laudem,
In laude probrum, recta, praua, confuſa:
Non contremiſcis? Anime, quem Deus iuſſit
Agere benignum, ſimplicem, pium, rectum;
Qualemque te formauit, & reformauit:
Non contremiſcis; ſicubi vides ſæuum
Canem minaci turgidum tribunali,
Trucis tegentem aperta furta latronis?
Caniſque ſæui (quæ cohors!) lupos diros
Sannis cruentis, diffluentibus buccis
Atram afferentes innocentibus mortem,
Si nulla triti ſpes refulſerit nummi:
Tetriſque pœnas ſontibus remittentes,
Quando efficacis fulſerit ſalus nummi.
Anime, expiata infanda qui cupis ſæcla
Stringente veritate. cum nequis pœna:
Si vera dicis: cui videberis mendax?

Menda-

Habere præ ſe deſpicatui Reges?
 Videſne marmorata tecta Volſelli;
Cuius recondit poſtba nuda cognatos?
 Videſne longi ſtulta iuſſa Buccæ:
Cui ſalgamata fruſtra de manu pendent;
Et piſculento falſilago de naſo:
Præfigere arma & ferre inobiles pennas?
 Videſne peßimum omnium triſurcatum,
Auiti aratri, patriæ artis oblitum,
Qua baiularet ſemitarius faſces,
Crepare bella, regna, ſceptra, fortunas?
 Regina virgo, ſponſa regis immenſi
Intacta quondam, pura cælitum conſors:
Nunc triplicis admirata belluæ criſtas
Horret cruenti contumaciam vultus,
Seſeque fucis oblitam meretricis
Abominata, ſpurca ſe nec agnoſcit.
 Hos præterire ſi tibi magis cordi eſt:
Seſe offeret pro his vnus omnibus Sculna;
Qui flagitiorum caſtra ſolus opplebit.
Qui nunc calenti ſole pendet in furcis,
Qua belluoſi feruet aura Neptuni,
Donatque curuo luna portui nomen.
Nam perſuaſum eſt omnibus Palatinis
Apparitori, nuncio, viatori,
Surdo, niſi pecuniam feras, ſcriba,
Vnam nec eſſe pendulo ſatis furcam.
 Periuriorum ludus, & ſchola, teſtes
Tum commodato vel dati, vel accepti:
 Si tibi videre plenius placet, cerne
Ludimagiſtrum, frontis horrida hirſutum,
Et ſemidoctum pædagögulum argutum,
Qui peruicaces rixulas ſerens vrget:
Siue ille Caluus, ſiue tetrior Caluo,

Qui

Horatij plagoſior magiſtello eſt,
s ille dederit, aut domi, aut foris turbas.
ater aſſentationis, & ſtupri
daciorum turpis aulicus manceps:
e ore duro, fronte ſæuus obſtipa
cibuſque iure debitus furcis
verſipellis, prædo, mango, productor
faceto notus Imperatori,
umque vendens interemptus eſt fumo.
eque medicus Pergami diſſertator,
ingua melior arte, quam ſuam iactat;
bris illum, & laßitudo deluſit,
ſquitertiana ridet, ac fallit.
dura cauda ſeptimana quartana;
licata podagra, miles inuictus.
è ſoluilumba Venere, ſoluilumboque
bo creata eſt ſoluilumba chiragra.
netuit Hectica, aut diurna, non errans,
quæ reuertit, quæve deficit, quæve
it, nec vno quæ tenore contenta eſt

Auro ille nunquam, ſemper at fame pallens.
Nam qua via, qua oratione, quo vultu
Aurum popoſcit, qui daturus eſt aurum?
Qui poſcit aurum, pollicebiturne aurum?
Pro præmio aurum poſcis, & crepas aurum?
Hic ergo, cuius è metallica vena,
Quæ Ceßiteridem ſudat, aut Molybdanam,
Lithargyrum, aut Hydrargyrum, aut Sideritim
Profitebitur, iurabit, aſſeuerabit
Iri excitatum lucidas notas auri,
Fronte impudenti, & plumbeo planus vultu.
Quoties beatum dixit eſſe, qui nullam
Decempedam expediuit agrimenſori,
Tantum redemit inſolentia & fraudis,
Quiſquis iugatos vitibus domat colles
Foſſore, vinitore, paſtinatore:
Cum ſaltuatim palmitis modum pandit,
Aut arcuato duplicat pedem Mergo,
Propagineſve ducit obſipans longe, vt
Annicula in nepotibus reformetur,
Bipalio, aut ligonibus ſcrobem deplens
Vt cochleati compleat ſinum prali
Aut ad ſecundas pemma proferat menſas;
Sapidi Lyæi vitreos glumos Patris,
Condititiaſve, aut penſiles ferens vuas,
Quæ rore tepido laticulis recentantur:
Quare exputatio diligenter obſeruat,
Ne delibretur Mater, at recidatur
Focaneus, qui exugit & relinquatur
Protuberans furunculus, ſui cuſtos
Fratris, ſenecta ætate ſi ſit effœtus.
Miſer ipſe, Aquilonia flabra ſi gelauere.
Tum vt quiſque vecticulariam colit vitam;
Nos iſtius diſperditi monet mundi

Deuirginator, mæchus, atqu
Impune, conniuentibus polo,
Æs diruentes, are diruti non
Ab conſcio, ab fauente; partic
Participe dicam extorſionis, a
Qui illos bonos facere, eſſe &
Mille imperans latruncilis: v
Non ipſe mille, at ſeruiens ſim
Quot ſunt, quot olim erunt ve
Quot eſſe poſſunt, & quot eſſ
Is, qui vorauit cum penu, horr
Vaſtauit auibus gurges igneus
Stipem recepit vnam & altera
Ad prælium: æneator ire cum
Tum parmulam eiurauit, &
Ab deprehenſa, ab exbaltheat
Ab tarda caſtigatio, ab merit
Quæ ignominia, quis ſanguin
Quæve decimatio iſſe iam ſati
Tum parricida, qualis ille ven
Is qui necauit lurida fame pat

Quotum referta ructibus calent aula
Cum ganeone lurco, cum catillone
Tuburcinator; glutto, glandiorumque
Dira paraſitus peſtis. Ah vafer Gnatho,
Tu qui culinam, haud principes adularis;
Palpatione cordium venenator:
Reſurgat è caligine infima Ditis
Eriſichthonis ſtrigoſa nox fame inuicta:
Tuumque inanem ingurgitetur in ventrem;
Vltrix ſeuera veritatis, & lucis.
Hem ſimulat eſſe ſe, efficit alium inſanum:
O blanda peſtis auctioris ætatis,
O indolis mors, atque ſtemmatis dira:
Virtute nulla, opinione qua turget,
Odit monentem vera, falſa ſectatur:
At nec ſeipſam capere iam poteſt votis:
Non deſerit natura, quas notas fecit:
Adſunt ſibiipſis, & latere pauliſper
Poſſunt, abeſſe propriis nihil poſſunt.
Criſpus proteruus, ſordidus recaluaſter;
Varrique comperneſque, valgii, vaccii,
Plancuſque, plotiuſque tum catax, falco;
Aqualico tardi tremuli popa, liſpa,
Manci, petrones; cocliteſque, varrones;
Flacci, nerones, gibberique, ſtrumaque
Strigonibus commiſta turba coxonum,
Pæti, ſtrabones, ſilo, ſimulus, chilo.
Fumambulus, ſtiomachus, andabata, ſutor
Nacca, calones, caprimulgus, ambactus,
Cuniculariuſque, & Archimandrita.
Quiſnam putaret peſſimos aratores?
Sunt peſſimi, ſunt peſſimiſque peiores,
Sub ſimpliciique penula duplex mens eſt:
Non te malus fefellit? ergo neſciuit,

noluit, ſed nolle fecit haud ſcire.
monile qui meretur in furcis.
ibi ecce vero ſtricta latera ſuccinctus
ete curuus, copulas manu criſpans
itor, vnus Græcia magis tota
lax, magiſque noxius ſatis, quam ſint
um caternæ mille, mille camparum.
vertagus ſagaciter mora pollens,
alto pedis vortices rotans pennis,
culos, lepuſculoſque captiuos,
harpat, aut in tortiles plagas trudit,
ſit ligna, ligna, ſiue carbones
ſciente, aut neſciente, nil refert,
amputauit, quæ palam gerat venum
ceu ſaltuarius ſilua,
egit cuſtodis, vlla quam mœcha.
hui, furace cui licent furta.
inſerit ſuas fraudes,
expeditus impune.

Et quo ſinapis lacrymoſa verſatur,
Qui fruſtulatim diſſecata frictillat
Durata terga lacrymoſo item fumo.
Et piſculenta muria odoris inuicti,
Quem non Garumna elueret, aut celer Renus,
Late aut vadoſus Ligeris, aggeroſuſque,
Stagnanſve laxa Nilus inuius ripa.
Rubiginoſas horrei ſeras pandi
Auara Dardanarij manus ſtipat,
Ne diſtributa annona vilius currat:
Pro ruſticano, pro labore ciuili
Voluptuoſos ducit, & dies mœchos,
Sub culcitra in triclinio obruens curas,
Ciborioque pleniore laſciuit
Parochus, vocator, vmbra, Rex, pitiſsator,
Guſtator, obſonator, & coquinator,
Fugæque diſpenſator, & pater furti,
Expenſa referens, quæ coemerit nunquam,
Quod concipilatim ſummanauit, & carptim
Diecula vna ſcrapta fœda compilat.
Poſt are tenſum imbulbitauit excludens.
Cauiſve raſit vnico auferens puncto.
Aut lubricarum pictus ordo chartarum,
Structor, parator, panifex, placentiſta,
Cellariuſque vinolentus & crudus.
Qui quid ſitis ſit (nomen excipe) ignorat.
Catus pericla præuenire. Tum promus,
Siue ille promus, ſiue condus eſt idem.
Vix quod videbis, crede, ſi recepere
Ad ſe, recepta deinde, ſi redemere.
Curuus putearius, aquilex, aquæ ductor:
Aquæ infimæ librator, atque ciſterna
Euiſcerator infimi ſpecus montis
Pallens metallo concolor repurgato,

Væ qui dici lampadem tenebroſam,
Noctem dici nomine, & diem noctis,
Album nigrum, nigrum albicans: decus probrum,
Probrum decus, nos probra lucis & vitæ.
Qui ſyllaba metimini integrum regnum,
Vos metietur vltima via iudex
Quem ſciſtis, & neſciſtis, & recuſaſtis,
Iuraſtis, atque peieraſtis: & vultis,
Nec vultis: & timetis, & fugitis fruſtra.
Veſter Deus vos damnat, alter abſoluet?
Veſter Deus pecunia, alter eſt verus.
Nec melior his, ſed peior, aut prope æqualis
At peruicacia fera luens pœnas.
Nam nudus, atque inanis, & fame tabens
Durus ſophiſta, contumax, leuis, vanus,
Ficta aſpidinam mente cum vibrat linguam:
Tum ringitur fallaciis redargutus.
Nanque æſtuoſis implicatur euripis,
Dum quærit irritare quicum habet pugnam
Acidis ſuperbus turgiduſque fermentis
Ipſe ab cauillis impetitus, eluſus
Capite obuoluto è circulis fugit ronchos.
At is vel ipſo de Lutetiæ fonte
Fallaciarum flumina vt bibat cuncta
Non ille fallet orbis intimas aures,
Aureſque corque quominus putent Sculnam
Vllo nequire iudice à bono abſolui.
Iam qui pauitor ſtrata panda concinnat,
Qui ſilicis orbes malleo graui rumpit,
Qui tergus atrum ſordido trahit dente,
Aſcaulus, atque tubicen, atque Tymbaulus,
Choraulus, atque hydraulus, atque phyſaulus,
Atque lyricen, atque ſiticen, atque tibicen,
Et Cantor, & clamator, & leuis pſaltes,

Muſicorum turba temulentorum eſt,
choreas ductitare contendunt,
ctor, Ambubaia, cerdo, veſpillo,
ultures cadaueri imminent fœdo,
ra rapiunt, nulla dant, ſibi viuunt:
n ſibi moriuntur. at ſibi regnant,
opinant, ſibi bibunt, ſibi ſtertunt,
ntur, aleantur, obbouinantur,
ebrioludicolæpopinones.
ui farctor, & qui ſartor, & qui obaratus,
aleo, & qui belluo, ambulatorque,
ſuus qui nuper abliguritis
litates perſequuntur, & lites:
rque, carnifexque, quos timet Sculna
tus alterum, alteri reſeruatus,
patrimonij lancinator, & gurgis,
ctor, expilator vrbis, aut fiſci,
epublicæ, reique priuatæ,
es ſuperbo marcidi ore quæſtores
niis Pariſiis penendere.

Quo iuſſeris, de more, corporaturum,
Fallet, fouebunt iudiceſque fallentem.
Qui parietem de cratibus ſtruit ſpiſsis,
Paleaceoque delutat lutamento.
Qui plinthiumve, quive lapide quadrato
Quive rediuiuo, quive opere nouo cudit
Paliſve ſepit aſſerumve compage, aut
Opus aceratum, quo obſtruat notas inter-
gerrium, aut ſi quis publica eſt via iunctus,
Cretaceis eronibus latus farcit,
Aut ære vincit, ſubliciſque compingit,
Ferruminans creta tenace, gypſoque
Vrentis amolitus impetum brumæ.
Sic Franca trulliſſatio premit rimam, vt
Plus frigoris forte ipſa, quam gelu franet.
Quare ex acutis denſa tecta carectis,
Aut ſpongioſas de putri ſtorias vlna
In caritate nemoris hieme ſubſternit.
At imminentes ſtiriæ, & gelu crudum,
Septemque nata ſub Trionibus flabra,
Branchum, & coryzam ſubuehunt catarrhumq́,
Atque medicellos in malam crucem ditant.
Qui maniana amœna, quique protecta
Quæ in publico, non publica eſſe dicantur,
Theatra, templa, ſartatecta contignat
Cauædium, cœnaculum, horreum, poſtes,
Antas, columnas, capitula, mutulos, inter-
Penſiua, quæ pro fibulis capi mandant,
Qui Cæſaris de ponte conſerunt nugas,
Tuſcanicum, nauale, porticum, valuas
Rudes agreſti ruſticas caſas culmo
Fulcit ſalignis, vel ſapineis tignis
Aut pineo columine, laricinoque
Tibicine, aut ilignis columnellis:

more turdi ſub tenu ruinoſo
onidæ artem memoriæ petant fruſtra.
notiones artium, notas primas
credis emendare? falleris credens.
moricus huc inſulanus è foßis
mos ſalinis congerens ſalinator
ram ſali addidiſſe nuper inuentus,
is ex aceruo vt foret aceruus in lucro;
macra deteſtatus ora Garumnæ
cam neolcis imprecatus eſt pigris
imprecatione dignus & furca,
ne putreſcat alta furca ſub diuo
udinatum fornicem decußauit
tegulas Vulcaniis coquit flammis,
onditurosp ectinata ſub tecta
cere & imbricata ſe eſſe facturos,
puluerosæ concauant fabæ ſiros.
ui ſiros collegit, vt liget ſparto,
rto, aut geniſta, aut cannabe, aut ligo, aut lino,

Ante incboatum, quicquid ille promiſit:
Nam duplicem artem callet boc genus monſtri,
Sic præter banc, quam publice profeßi ſunt,
Tum mentiendi, tum recepta fraudandi,
Omnes recenſe, vel ſit artifex primus.
Tum qui nitenti lambit aſcia palas,
Et qui ſecuri radit ilicem aut cornum,
Opulum, aut betullam, aut arbutum aut alaternum
Seceſpita, aut bipennula, aut dolabella.
Glubit bacillum, tranſtra, ſucculam, furcam
Robuſtearum faſcias ridicarum,
Contos, dolones, iacula, lanceas, byſſa,
Venabulum, lagobolum, pedum, fiſcum,
Rutrum, canalem, miliarium, qualum,
Mortarium, piſtilla, coculum, auxillam,
Aut cochleare, aut ſimpulum, aut truam, aut bennam,
Salilla, poſtilenam, vterculum, mulctram,
Fideliam, gemellar, orculam, capſam,
Aut pesſulum, aut pauiculum, rudem, clauam,
Clatrum, cylindrum, cbaracem, ſudem, ſuram,
Infundibulumve, aut cirneam, aut ſcyphum, aut obbam,
Guttum, ſcutellam, ſiue pollulum labrum,
Amitem, ſibinum, ploxemum tridentemve,
Sinum, batillum, mamphur, & varum, & mergum,
Scapos, labella torcula, aclidem, ſcalmos,
Dentale, burim, vomer, & iugum, & ſtiuam,
Armillulaſque, lingulaſque, ſubſcudes,
Et ſcandulas, & lanculam, atque feſtucam,
Stylos, ſcamillos, oſtium, antepagmenta.
Tolone ſitulam pendulam, atque arutanam,
Verruculamque manuleam, rotam, pinnam,
Radium, modiolum, tympanum, ſparum, runnam.
Paraſtadem, axem, fibulam, apſidem, arcerram,
Manuale, guſtatorium, ſtibadia, anſas,

Acu-

ubital, aulas, abaculos, tripodes, quadras,
ibantum, & aſsidelam, & exhedram, menſam,
iat columnas, excauatque opus tignis.
Proſerpinæ trinuminis ferunt matrem
munus hoc telluris è ſinu exortum, &
nquam ſatis laudatæ meßis iuuenta,
rtalium quæ contuliſſet ad vitam,
iſſe leges, ſuſtuliſſe bellaces.
hoc receptam cæli in intimas ſedes
diſſe vota, hauſiſſe thure ſuffitus.
o retuſis litibus cruce in ſumma
uice fracta quum videt ferum Scribam
nas dediſſe, ridet. & probat iure
Theſmophoriam, æqualitatis auctorem.
Ad mulſa dulce ſedulus gerit donum,
purgat aluearium: eximit mella:
polim recondit: caſtrat alueum fumo:
men arcet Theſſalo ære diſperſum:
ſum reponit: Aream quatit creta:
iliones hordeariis pellit:

Tabelliones, copiarios, ſcribas,
Pecunioſos, pauperes, malos omnes,
Paucos honeſtos, atque iura tutantes,
Ne exhauriant præcepta perditi monſtri.
Fuge fuge, ſeſe ſi tibi propinquarunt,
Blandæ impudenter virginalibus lectis
Pediculoſæ, laruulæ, cucullatæ
Tortiora, tortianimæque, torticolliſque,
Applauditores, clancularij mœchi,
Atque viduatarum ædium voratores,
Atque viduatarum ædium repletores.
Cæleſtibus pro canticis, pudiciſque,
Nunc condidere cantiunculas turpes,
Tonſi puelli, mœchuli capillati.
Grallantur alte greſſibuſque pauonum,
Timentque crura commouere ſubſultim,
Sed fluctuante femore ſemper alternant:
Pexum digitulo qui caput ſcabunt vno,
Ventoſque metuunt plus triremicis velis:
Soliſque ad vmbram ſtricta latera componunt,
Et ſericati lora calcei ſpectant,
Humo infima excreare dum volunt credi,
Pudoris alieni proci inuolatores,
Exitioſi, putidique riuales:
Qui verſipelles noctibus vias verrunt:
Bini, gregales, more paſſerum priui:
Ne quis nefandum conſcius ſtuprum vulget.
Væ qui puellæ ſimplici, atque dilutæ
Graues labores narrat, & leues curas:
Suſpirioſus, lacrymans, gemens, amens,
Oratione vinula, venuſtilla:
Conſciſcere ſibi interminatur & mortem,
Ni detur alto quiſpiam locus voto.
O ſtraba, ſupina, ſtulta, cæcaturi ella,

Qui

Vt ſplendidata in purpura ſag
Hæreditatis pauperis vorator
Quibus proterua ſorte nunc ſu
Summa libido ſumma cum p
Et obſtupeſcunt tartari nigras
Quas dictitarunt poſſe ſe reſign
Et claudere, atque exgurgitar
Suam Charybdim ſi refuderin
Quos deſpicatos, præque ſe par
Ad implicandas conſcientias vi
Vocant proterui, & arte litis ir
Rixas fugant. amyſtides iubent
Dein repleri, quas inaniant, cu
Vices viciſſim mutuas propinan
Barbigeruli lenunculi, fames v
Aſt vos ocellis contuentur ob
Quippe inuident, quod improbo
Siccare florem liberi quater trin
Siticuloſæ amiculæ, ſenes rauci
Queis pulmo dulci pendulus nat
Loquaculi, moroſuli, ſtupet ...

A + A.

Miſeram iocoque ſerioque lodicem
Si tuta non ſunt ſubligacula his. nanque
Campeſtria in his iocare qui abſtinent campo
Inque otioſis tinniunt ſeliquaſtris,
Et perditis vocabulis ineptire.
Abite abite, ſat ſuperque vixiſtis.
Potaſtis, incuſaſtis herniam, & muccos
Minxiſtis, euomiſtis, excacaſtiſque
Silicernia ſenioſa, quiſquilia vita,
Pontis vetuſtum qui facitis leuem morem.
Has tota turba tetra facta conſtipat,
Etatis aut virilis aut ſeneſcentis,
ut dentientis primulum doloroſe,
circo cunnientu oſcitantiſque,
ut qui relictis nucibus, & trochi ludis,
oteruiorum iure pædagogorum
nacu horret iuſſa frontis, & nutum
cui metalla tinnula, & leues pupa
us recentis ora rore ſiccarunt,
vagienti molliterque lallanti
t fabuloſa blaſa verba nutrices,
amiam minantur, & feram Empuſam,
a trudunt pendula, atque Manducas,
cientes murmur in penetrali,
eſque cum crepundiis motant.
nque manſam, & fumidas buas lingunt,
Eduſam, potione Potinam
, vt acres faſcinos auerruncent,
tis decebat, ò, capere cibum Strumam,
ata cum manu terunt pultem,
is inceptarit hirquitallire,
llis oſſa cui calor ſtringit.
ue ſexus ille, quo Iouis nutus
s arcet calitus Premabe

Alicunde fallit otium, & gelu noctis
Quamque furta cantione mentitur,
Carpens iniquum pollice humido penſum.
At blenna ſtillat ore pituitoſa,
Quam baſiare nec obolens velit paſtor.
Seu figit aprum brachio expapillato,
Qualis Camilla, aut Britomartis, aut Hippo:
Poſtquam pependit ſaucius ad trabem Sculna,
Erecta vidua & vltionis eſt in ſpem,
Quæ deſtituta patrimonio antiquo,
Mærore luctibuſque conſeneſcebat.
Aſtant rogantes: ecquis hic videt Scribam
Scribæque mancipem Vlmeum Toloſanum,
Qui liliata fronte nunc legit conchas?
Frequens edonum turba, combibonumque,
Hinc liteones, inde carminatores,
Hinc pelliones, inde marculatores,
Campſores, argentarij, trapeZitæ,
Tabulata firma, atque aſſeres coaßauit,

Quod Iſiciarij excitent rudes murmur?
Se pacti vel luminis rotundator,
Vitrariuſve turgidis rubens buccis
Cum ſulphurato ſulphur ore vendentes,
Cum fœde olente ſalgamario Auriga,
Qui retibuſve lineave piſcatur
Thyſarove caſei vnguen adſoperante,
Barbatulos cucurbita ferens piſces.
Qui falce opaca roboreta conlucat.
Qui cedit ilicèta, tondet arbuſta.
Scindit ſalicta pro iugo aut pedamento,
Qui doliares vimine alligat circlos,
Ephippij magiſter atque clitella.
Qui ſtramen indit pro tumente fultura.
Et qui lupatis Gallicis equum frenat.
Qui bubalorum nare fingit annellos.
Qui culcitram tranſportat ad nouam nuptam
Inferciens Goßyppio atque tomento.
At pectinum dentator, atque raſtrorum.
At vomerum politor, atque aratrorum:
Atque enſium conflator, atque lamnarum,
At leuigator cornuum, atque laterna.
At tardo aſello doſſuario, aurito,
Plagipatida, tardigrado, pigrilumbo
Nonacrio, aut Aruernico, aut Reatino
Roma Albulam, Ferraria Padum vendens?
Qui clamat eſſ. Eturus, & facit, raucus
Secare vel ſecante cote cultellos.
Qui lunat arcus, dirigit ſagitta vim,
Tormenta curuat, ſcorpionibus ſæuit.
Sed nomen artemque haud ſcit ipſe balliſta,
Pro qua frementu horridos tubos bombi
Excogitauit Orcus, atque mors dira.
Aſt inter omnes diligens, vigil, perpes

ſſ Adornat

at ornamenta, ne in loco deſit,
achina rotante complicans reſtim
es ſupino pollicis ferit flexu.
et rudentem, fila, neruias tendit,
ſtipat triplici trahens nexu
apparat præſepibus capiſtratis.
tempore aduenisſe ſerio tactat,
veneno ſubtrahat miſer noxa.
irculator Mithridaticas offas,
iperinos callida arte paſtillos
inis mentitur, aut picis maſſa,
lace longe plura voce promittens,
m reguli è Vaſconia, aut ab Epiro,
blandiuntur quippiam petituri.
cere vino cum nouo Meditrinæ.
ſcere, & iubebit hic pecus. dicet
s futuras cum ſuibus oues, capras
aſque nefrendeſque ſoſpitaturum
s, caballos, reliqua cuncta, maiales,
edinoſa pecora, torminoſamque
[illegible]

Nam pantices ſunt Ileique letales.
Aut laßitudo ſleminum grauis mater.
Aut ſanguinalis naribus fluẽs gutta, aut
Subula, quod auris transforata curauit.
Nil obfuturam putrilaginem mulis
Tabem, furoremve, contaginem ſtrumam,
Aut purulentum, aut ſanguinarium ptyſma,
Petiminiaque atque verminationes, vt
Aſcaridium vel cæterum rotundorum, &
Quos longitudo porrigit colubrina,
Nomes, gemurſam, gramiam, Boam, Bethem,
Morum, mariſcam, calculum, rauim, celen,
Mentiginem, impetiginem, veternumve,
Vliginem pulmunculum, ferum morbum
Aquatilis mallonis vngula oZana,
Grauiſque caſus ſonticum, & grauis vocis
Et ramicum, & bubonium, & tagam & phyſam,
Porriginem, coxendicem, fauum, ficum,
Lumbaginem, intertriginem, molucrumve.
Blateratque mille mille nominum, pluſquam
Habet bimater & bicorniger Bacchus
Bonum venenum, probrum malum. Quid non?
Collyrium, malagma, cauſticum emplaſtrum,
Pecuniæ emunctoria, & modi eiuſdem.
Subiecit orbes Trochleæ ac globos imis
Pedibus, profeſſus; & nouaculas plantis
Vel ſic fugere ſeſe impotentiam Strumæ
Scribæque, præſidiſque Iſlic grapti.
Miraculo ſpectantium inſilit murum
Tichobaticus leuis, & leuis petauriſta,
Qui plus meretur funis atque calcauit.
Nouum recuſat drama, quippe ſeruile,
Impune taciti quo mali faciunt nequam.
Verſuſque poſcit liberum, at mera frontis

[illegible]

Qui Lesbicam acer æmulatus eſt pug

Huiuſque mortis inſtitutor infelix

Laniſta corruptela lucis humanæ,

Nulloque durus fulgido enſe conniu

Cetratus, atque lancearius pyctes,

Clypeatus, & peltatus, & ſariſſat

Imaginem circumtulit macram

Pædore boia carceriſque ſquaroſam

Vt abſtinere diſcat à malis vulgus.

Encauſticarius, figuluſque, ſculpto

Plaſtes tenacis turbinator argillæ,

Cui ſuſcitauit pauperem fame vita

Baſcauda, boletarium, panaca, nii

Seplaſiana trulla, Veneta ſcutella,

Maioricana peluis, & Valentina,

Tum Myrrhinarum teſta Parthian

Et certa teſtis vrna ſortis humanæ,

Batiola, calpar, naſiterna, pollubri

Sami lepiſta filia, aut Agathoclis

Patella, Tina, & cum fidelia, [illegible]

Quo durius, quo lentius vehat currus,
Exaſperans vexata membra ſuccuſſim,
Incommodo huic vt commodum vrbis aſpiret,
Prudentiores vt mora hac pareat ciues.
Adiuuit hunc tornator, & rudem ligni
Maſſam reliquit. Pertica agrimenſoris
Iuſſu magiſtri curia reformata eſt,
Vt pollices atque vncia probarentur,
Qua ſemitas metitur, aut viam, aut actum,
Caudeta, iugera, aream, atque puluillum,
Reſtibilia, noualia, rudeta, veruacta.
Incilia, collicias, ſtatumina, quincunces.
Sulcum, elicem, porcamque, tum ſcrobem, & liram,
Partitur oras, atque familiam herciſcit:
Decempedam corruptus haud probam geſtans
Corruptus ille de pecunia ſcriba.
Quinquepedal ergo furta prodit & fraudes.
Si nuptialis ardet in viis teda,
Siſtunt choreas, & rogant, redit Scriba?
Nec amplius repotij moras quærunt.
Si funus atrum effertur. Ilicet. ſiſtunt
Diram libitinam, conditorium linquunt.
Plorare omittunt, eiulare deſiſtunt.
Siue ille viuis fletus orphanillorum,
Siue in receſſu gaudio ſit aſperſus.
Vt præficarum eſt, atque ditis heredis.
Aut qui minaſque tædiumque dotatæ
Mutare ſperat pinguiore fortuna.
Aut liber à periculo nouercali
Non iam venena toxica horret, aut verba.
Quin tempora anno cuncta perſuaſere
Carbunculationibus locuſtarum
Cum roſione lanipendulæ erucæ
Et ilicetá, & caſtaneta caluefcunt.

Dum clamat inſolentiam improbi monſtri,
Iam ſtultiori ſe ferum facit turba:
Stultum audiente nanque ſtultius nil eſt,
Quæ maxima eſt pars inſolente de vulgo.
Quales ego, & ille, cui coempta ſexcunce
Arcet cuculla turbinem Boreæ, & flabra.
Quem craßiorem craſſa mula ſuccuſſat.
Et brutiorem brutus audit Aſturco.
Pecus canorum inutilißimum Santram.
Cui cum ſagina creſcat è penu noſtro,
Noſtroque alatur pane more mendici,
Viuatque liberalitate de noſtra
Stultißima ſine patientia & vero
(Quippe annualis è decimis redit victus
Et propter hoc fit monachus, haud Deum propter,
Quem derelicto dereliquit in mundo)
Aurata geſtat frena, ſtrata villoſa,
Quæ complicato neuit in globo Bombyx,
Petitque magni nomen & decus regis,
Cum ſit profeſſus pauperis modum ſerui.
O pecus auarum & inuidum, & Deo inuiſum,
Quos diues auri fulgor, & ſitis dira
Exterminauit atque concloacauit.
Tu pauperum vt diuideres miniſtrator
Bona expedita. pauperis geris nomen.
Verius at animum pauperis, nihil donans,
Cuncta appetens, cuncta hauriens, vorans cuncta,
Nihil refundens niſi cani, & gula, & ſcorto.
Quam ſatius eſſet, (debuiſſet atque eſſe)
Te fulguritam tabillum gerere veſtem,
Seu fulmina eſſent Dia, ſiue Summani.
Erat è taberna nuper vnus egreſſus.
Fanaticus coquebat error hunc mentis,
Et diſcoquebat acrius calor Bacchi,

ns qui ſuperbit in ſulcis,
diani feruet in ſinu montis,
burra Burdegala tua macra,
ndit alta latera panda Baiona:
d Nauarra mittit, aut ferum litus,
la cuiquam tollitur ſitis polo.
atur fine pluſquam vbi occepſit.
na vt ergo furere Cantabri poßint,
conditura de mari Græca,
ulo de monte puluis exuſtus
s: imis ſic trahit ſalem fibris.
: inanem incenderat bliteì mentem.
t in præconis in foro ſaxum,
n alloquutus voce ruſtica, & vultu.
decet nam habere labra lactucas.
it, audi forte talis: an peior:
ior? anne peior eſſe quis poßit?
neſcio quis nomine impius Struma,
udico, & ferreo, & fero, & duro?
ertit orbem ſubtus & ſuper. quantis

Hæc vbi furore fretus ille iactauit,
Aſſenſus omnis vulgus, omnis eſt ordo,
Miſtumque fremitu clariore iam murmur,
Iam voce, iam ſententiis ſerenatis
Contentiore & ſpiritu, & manu, & vultu,
Et impetu, & propenſione clamarunt,
Nequire Sculnam iudice à bono abſolui.
Tunc nationes cum mala, tum honorata,
Pedariorum more, non ſenatorum,
Sententiam in eam iuere: ſed ſtatim clara
Aſſenſionem oratione firmarunt.
Polonia, Lituania, Bulgarus, Saxo,
Saxo Albionis occupator antiquus,
Vnde Ibridarum ſemen horridum Anglorum
Friſius, Boemus, Sleſius, Danus, Cimber,
Cattus, Zelandus, Franco, qui pater fortis,
At fortis olim in Gallia fuit Franci,
Nunc laxus illud pectus inclytum fregit.
Beſſus, Valacus, Pruſsius, Crouatuſque
Hirlandus, & Gotlandius, & Scotus ſoli
Vetus Britannum vindicans ſibi regnum
Linguamque ſeruat, priſtinoſque conuentus,
Spuriumque genus hoc Anglicum vocat ſpernens:
Illum ſed ille barbarum & ferum contra
Diuinitatis inſcium, & via humana,
Et belluinum rupiumque cognatum
Pellita quos à torrida gelu bruma
Fouent rigentes ploſtra contrementeſque,
Aut cum ſereſcit candidi tepor veris,
Rutilanſque ſudum tergit Æthra Quintilem,
Tum pellibus ſub Solis orbe diductis
Cum coniuge atque liberis apricantur.
Vrget maligni cultor inuius cæli
Noruegianus, Scandinauius credit,

e turba, Ditis ignei proles,
m ſupremi dedecus Dei dirum.
ntur arua funditoria terra,
us qua fluctibus cauis beſit.
ſque fauces Baetyoſque Hiberiq;
inata more montium ſidat:
tum regurgitent Tagum montes.
ropinqui vortices Ana oppleant.
rata ſitque aqua modus nullus,
ſuprema illuceat dies vitæ:
ue abominanda ſcelera monſtroſa.
otius ignem vindici pluat cælo,
onantis ſpreta dextra fulgetris
inoſum ſulphur, & picem ardacem,
ientur peſſimo malo terra.
e lauare vitreo ſinu Tethys,
a cum Palæmone atque Portuno
refuſum buccina mare inuertens,
us ipſe dubitet, at neget Nereus.
quod altis flumina alueis fundunt:
uoi ve ſingultantibus ſacri ſerpunt
Meandris aut vadis ſcatebroſis
rerrant infimas caua fibras.
: in hos ſeſe induens meet Proteus,
ultiformi mirus arte Vertumnus,
ere, tolle luce de ſacra noctem,
naloque peſſimoque gens Struma.
is querelas corde ſaucio iuſtas
da decoris proditrix tui impura,
el puſillo proſtituta lucrari
onores barbaris propinaſti.
mpiorum poſſe te eximi ductu.
iſpana fieri dira facta conſentis.
nego vllam ſceleris impiam & diram

Excogi-

gitari poſſe: quin tua admittat
es recutita. Sparteos pedes primum,
cymba Barchinonia attigit litus,
ſericatos, quos truci gerat vultu:
bos cruore tinxit in tuo, veſtros
Iulleis patres coæmularetur.
rginum tu es negligens ſtupratarum?
Iudæus, ſemimahometanus,
entiorum ſemen & Megerarum,
get bontis atri ſeſquicerberi proles
inandum virus, execrandumque
et Quirino facem Heliogaballinam,
roes olim, poſtea ferox Gallus,
Cimber incurſauit, at dehinc Gottus,
uſque, Vandaluſque. nunc quid eſt? vt res
reſorpta laberetur in peius?
imminente, & inuidente virtuti?
bello Spuria, putidumque ſcortillum,
rebellis cælitumque contemptrix,
ſeruitutem ſeruitute redimis, quæ
ſte careas hoſte premeris, & rides:

[redacted]

n ſi c onuſtum territat viatorem
ltor Pyrenes aſper aſpera inuiſus,
s inquieto verticoſus Euripo.
n ſic fugacem conſicit Syrum Perſa,
ſum Menapus, Flandriumve Germanus;
rmanus acris fulmen igneum belli,
ti patria virtuute fretus, armiſque
tro citroque flumen adnatat Reni,
lc eſque ſeri Liberi legit ſuccos:
nitque patria Belgio iugum lingua.
rmanus, inquam, qui orbe ſanctior toto
tatis atque religionis exemplum
etur, ipſamque eruit vetuſtatem.
i vtrunque cælum perſonans ſua laude
us, ſeuerus, rectus, integer, ſimplex
o ſupremo pectus acre deuouit,
manus, vnde gens, auique materni,
aminatus vnde mi pudor venit,
ſtumque priſcis Italis decus vitæ.
i me ad videndum lumen extulit cæli,
i me erudiuit ſub tenellulis annis,
mans amœnum literis ſacris pectus.
Bene inſtituta ſi Lubeca conuentu,
uloſa, diues, fortis, atque amans æqui
rroget: quis exitus manet Strumam?
emus. hoc interrogas, quod & fortis
is feraci Praga monte concluſa,
crutorem larua ſed procax ludit.
d tauriformis aureus pater Reni
onienſis, diues & Magontinus:
are porco fœtido volutabrum,
inqua quod Bauara, quodque longinqua
auerofis condita in ſepulcretu
ana clades, quod Vienna vicina,

Si abſolueretur iudice à bono Sculna.
Huc Arduenna caſor inuius ſilua
Brabantus, extremaque Gallia cultor
Morinus, ferusque Tonger, Ambianusque
Vltro maniplos pollicentur inuictos,
Menapiorum ſigna Suicerorumque
Impune ſi iſtud ſic abiuerit Scriba.
Si nos Toloſa pinguis ac grauis cæli, &
Narbona grauior orbis ima ſentina
Roget: quid eſt? rogabit, hoc rei quid ſit,
Maßilienſis ſemibarbarogræcus,
Qui nil Senatus obtinet miſer priſci,
Gurguſtiis ſed obliteſcit in curtis,
Liguriens halece furfur admiſtum.
Nam mœniorum cæteram ſtruem priſcam
His prætulit rex bellica arte conſultus,
Ne in corde regni tanta ſentis hæreret,
Quanquam vetuſta nobilis fide, & firma.
Sed ſic veretur, ne quis occupet, ſicut
Bononienſes nuper Albion fecit.
Sed omnibus per æqua conditam ſeruans
Mirabilem diuinitus politiam.
Ait negare, & viribus negat ſummis
Hoſpes receptus, innocens, peregrinus.
Rotomagus oſtreoſa (nam quater tanto
Maiore noſtris pondere eſitant fricta
Montillio vel vna quæ ſatis ſudet
Largam ſaliuam ac liuidos trahat cirros)
mica larga, blanda candido vultu,
gnifica verbo, more, fronte, promiſſis,
orens, beata Gallici ſinus Siren,
enda Francis & Britannicis armis,
[illegible]is ſecunda, quandiu ſtetit regnum,
[illegible] cumulo Lutetiam quatit cornu,

Quàm millies trecenti vtres Vlyſſei,
Fama, muliere, culice, folle percuſſo,
Quanquam exul atque pulſus à fame ſemper;
Nec literis nec arte bellica pollens:
Sed turpicellum totus actus ad lucrum.
Huiuſque Gabalus compari vitio peior
Qui fraudulentos inopia addidit mores;
Speculatus vnde fallere in loco poſſit;
Siue eſt amicus ille, ſiue vicinus;
Atque hoſpes, atque affinis, atque germanus:
Omnes peræque ſuſque deque habens omnes,
Modo lucelli explere detur immanem
Sitimque rabiemque igneam, atque inauditam:
Feſſuſque nunquam litigare Rutenus,
Quem gaudet in ſubſelliis Toloſanis
Videre ſordidumque ſordidatumque
Immanis ore Volca perfidus crudo.
Non ille, cui Boryſthenes ſitim ſedat,
Si quando Samogithios relinquentem
Pellitus hippotoxota Scythes fugit.
Sed turba ceruicoſa frontis obſcœna.
O, ò populares, ò pigerrimi ventres,
Queis nil niſi vinalia, otium, ſomnum,
Vmbram, ſuſurros, quid noui? crepat lingua:
Pecori proteruo date locum, pedem ferte,
Actutum. abite. nam de ineptia veſtra,
De ignauiaque huc aduenit triumphator:
Vt ſuſcitetur nomen & genus Scribæ
Sabaudianus ſordidiſſimus cimex,
Qui nec facere, nec cogitare, nec fari,
Qui nec doceri, nec docere quit quicquam:
Nec eſſe vult, nec ſe probare ciuilem.
Sed pectus atrum, & rupibus parem mentem
ſuper. nec mſit, nec me, nouit, aut diſcit:

Diuenditas ergo illę colligataſque,
Miltoque mercatoris oblito inſignes,
Dum prandium curatur, aut ſacris aſtat
Is qui coemit: ſarcinas reſeruauit
Furtim priores, alteraſque ſuppoſitas
Quaſi officioſus impoſuit comes mulo.
Apage barathri ſemen, & genus dirum.
Vale, nefandus vnde Scriba pregnatus
Nullum reliquit poſteris modum culpæ,
Quo poßit vlla falſitate certari.
Surdum excipe atque crure non pari Agnellum, at
Imparibus illi cruribus parem mentem.
Oblitus eſt iam pro ſtupore, non hiſcit,
Quem lancinat memoria peßimi Scribæ,
Prouincialis mercimonium vendens
Oliuitatis, atque ficitatis, tum
Muriæ, garique, cumque cappari crethmi,
Crethmi marini quem empetron vocant ſtulti,
Vt nunc medicinæ tota iura ſubuertunt,
Quo doctioris claßis eſſe credantur,
Cum tamen aliena in proprias trahunt nugas
Compta calamiſtris, vſtulata cincinnis,
Champerius quod perditißime fecit,
Quod frontis infinita turba perfricta
Oblitus igitur obſtupeſcit abnutans,
Longoque veluti ſuſcitatus à ſomno.
Non ſemper aere craßiore dormitant
Prouinciales, quemque parua Nicæa,
Et quos Cythones vltimos alit portus,
Quos circioſi cogit impetus cæli,
Vt feriatas meßibus moras rumpat,
Cui cærulata diues eſt manus glaſto,
Quod à rotundis orbibus trahit nomen.
Glaſtum fuit, nunc maluere paſtillum,

Vertere belli turbidi grauem molem,
Eumque cunctis calculis reum damnant,
Tota hoc patrantes vnicum bonum in vita.
Hac nationum exacta ſumma ſummarum
Gracus, Latinus, barbaruſque, Iudaus,
Bibarbarus, tribarbarus quater nequam.
Atque inter iſtos ſi quis id roget: credunt,
Factor, olitor, vindemitor, ſator, ſartor,
Meſſor, putator, vector, actor, occator,
Imporcitor, ſulcator atque ſarpator;
Caſorque, frondatorque, pampinatorque,
Et qui legumen vannat, atque acus verrit,
Abactor, & plagiarius, arbiter, prator,
Tam vrbanus vrbi, quam aduena peregrinus;
Tribunus, atque Cenſor, atque Dictator
Parricus & pecuniarius Quaſtor,
Triumuir, ignis virgo, flamen. Ædilis
Et ruſſulus ſecurior tabellarum,
Quas turbulentis pontibus ferunt ciues
Ad ſepta, publicamque mobiles villam,
Priſciſque cum Seſſ[illegible]tibus opicus Meddix,
Aſſeſſor, & praſectus, & minax Conſul
Poſtquam ex tegete ſœtente rimuloſaque
Euectus ad ſuperrimum eſt magiſtratum.
Nam ſic ſuperbus ruſticellus inflatur,
Cui patria ſit Toloſa, cuive Lactora:
Rempublicamque publicanus emungens,
Et natinator, ſiue merce praſenti.
Seu traijcit pecuniam, & capit fœnus,
Nuncupata mancipij facit nexum.
Ridebis inter funebres pyra fletus,
Luget orbus liberos parentes ve.
Coniugem perrarus extulit plorans,
Huic eſt tanta putido in ſexu.

m iuuencus vngula ciens pugnam,
nione muſteo graues gliſcant
aque verpæ fœtido ſaginati.
ue verpo, ſiue compari Hiſpano.
nihil nam diſtat ater|Hiſpanus,
uantulum Mahometici luis admiſcet.
ulus aliquanto intus vt ſpectes
nefandas, barbaras, perobſcœnas,
iam. graſſariam venenorum.
adixerant, nunc euenire prædicta
ent, redicunt, gloriantur, & iactant
triuiis, inque angulis, foro, templo:
am reciſa oblongiore ceruice
ndulum auræ flabra ventilatura
aruſpex, ſideralis exactor,
oporum tractor aucupatorque.
s, extiſpex, magus, hypnicus, Sagus.
eruto cadauere è ſepulcretis
murmur intonans quatit manes.

Qua feriati dicimus necem Scribæ:
Nam reliqua cuncta feſta ſic reliquere.
Qui feſta Conſi, quique feſta Saturni,
Boue huic nigro, illi coniugariis mulis
Aut pileatis fratribus, ſororive,
Pro qua ſuperba æquata ſit ſolo Troia:
Aut multinodi verbericrepa claua
Monſtra parientis orbis, expiatrici.
Colit Quirini facta, facta Tutani.
Quique armiluſtrum buccinator indixit:
Qui Martis aras, feriaſve ſtultorum
Domi meæ, quæ iam coluntur, æternum
Domi foriſque mente qua mea ſidunt.
Qui cantat ambaruale, compitale audit:
Qui blanda Floræ ſacra concelebrarunt.
Natalis hæc lux ſuda Cæſari illuxit,
Qui luſit hos vindemiis ſatur luſus,
Satur racemo coctili, ſatur rapo,
Satur vlpico proſectili, ſatur porro,
Madensque protropo dum famuli bibunt loram
Ruſpatus otium negotio inuito,
Inuito, & exulantibus procul curis,
Quas Struma nobis litibus faceſſebat,
Minans probaſſe aut omnia, aut probaturum.
Ergo impedito ferreo columbari
Scriba repulſo litium metu duro,
Mero iſte feruens ſerio poetatur,
Nugatur, altercatur, occinit, clamat,
Iraſcitur, nam hoc proprium ſibi plaudit,
Peculiare, auitulum, paternillum.
Sibi quiſque Rex eſt, quamdiu tumet bilis:
Sic ille turget millies die centum.
Sed citius atque cyniſca fœta ſedatur,
Priuſque pene deſiit, atque cœpta ſit.

t hinc cachinnat, comminiſcitur libros,
i profuerunt nec teruncium vati.
m barbarorum turba ſic lucro addicta eſt
ono malove quærites: eru pauper)
præter ipſam nil pecuniam ſpirent.
aſſolent laudare, diues eſt. ergo
tu, bonuſque, ſtrenuus rei augendæ.
ille aceto lotus intimas aures
cordis aciem chalybe fultus inuicto,
m nebula gemmam cruda vitis exſorbet,
t grandinantur vineæ, aut ſegetes arent,
t ſcandulaca ſtrangulantur, & nutant,
t perpluuntur hordearij culmi,
re vt caduco ſtipites colorentur,
ncisa iacet aurea ſpes colonorum.
rtit ſupinus, craſtinum nihil curans,
quem venire quis vadauerit vinum?
are eiulantis iſta facta nequicquam
et prophani contumaciam vulgi.
ratur, vnde tanta Cæſarem impenſa

Audiuit, audienſque lene ſubriſit,
Illius vt mos candidiſsima eſt mentis,
Suſpirioſum geſtiens gregem audire.
Quo peim ergo monſtra peßima hæc vrat,
Heroicum dieque nocteque ampullat.
Comœdiam confixit, & meruit hircum
Græce & Latine, & Pindari quatit turrim,
In qua ardua arcti granditas manet cantus.
Elegiacum componit emedullatum.
Verace Rallum fecit ore mentiri,
Epigramma cultum qui profeſſus eſt nullum,
Tulitque punctum teſte Laſcari, & Bembo,
Vt nullus illi compararier poßit,
Inuentione, argutia, ſtili luce,
Quem dirigebat continente compage
Non anxium, natiua ſed, politura.
Atque hinc ſolutus fœnerariis libris
Pererrat vda compita, & ſacras lamas,
Leuem Menalcæ fiſtulam boni tentans.
Poſt atra crudo cum recanduit bilis,
Quatit ſonantem Archilochio pede incudem.
Et quo palato ſapiat hoc magis, miſcet
Cum recto iambo ſemiiambulum claudum,
Qui claudicantem fortius pedem figit,
Vt cornuatim hoc impetu petat Sculnam,
Pippumque, Elphiumque fœneratorem,
Longeque peßimum omnium Triſurcatum.
Atque hinc ſodales rore prolluens vitis,
Satur ipſe dumante audaciam meri lympha
In ambulacris, riuulos aquæ propter,
Qua garrienti ſpuma ludit excurſu,
Cudit furores, quos prius Tribas Sappho.
Atque hinc rigenti rupe nixus, atque vno
Stans pede ducentis flexibus trecentiſque

Ducit, reducit, erigit, premit, damnat,
Iugulat, probat, reponit, vrget, inculcat,
Inducta replet, oblinit, notat, differt,
Farcit, refarcit, ſtipat, arcet, expungit,
Catullianis manibus faciat vnum vt
Phalaecium eneruaculum, madens, laxum,
Hians, ſupinum, languidum, fluens, nequam,
Ipſe exoculatus, excor, excerebratus,
Quotuſne quiſquam ſanus, ac ſuæ compos
Mentis, relictis ſeriis, ſeueriſque
Meas inanis in otio legat nugas,
Inſanior tanto ille, qui, vt legas, ſcribit.
Hieme bibulus, ſiticuloſus æſtate,
Potus, repotus, tertium quater potus
Primo & ſecundo vere. nam illud Aprilem
Dat, claudicantem hoc longa bruma Septembrem.
Sic ſemicocto pernione diſtentus
Somniculoſus molle carmen eructat.
O ſancta Flora turgidæ parens Terræ,
Terræ parentis Flora mater. & nutrix,

Totum huncce commentarium ab alio, quam ipſo.
Nam ſic Eraſmus: idque mentiebatur,
Orationem, quam is dicauerat Marco,
Non eſſe factam à Caſare. aſt eum ſtulte
Accommodaſſe nomen alteri ſcripto.
Pro quo poeta, qui antea perhumanus
Seni dicaci atque inuido pepercißet,
Veteri nouaque iniuria ſubiratus
Oratiuncula altera probe eſt vltus,
Facturus apologeticus idem, ac peius:
Niſi impudentem barbari premant linguam.
Sic nunc poeta, diua Flora, pro veſtro
Ne Scriba ſurgat deprecatur, atque orat
Poeta biliosſus, acer, argutus.
Quem ſi decora oratione prorites
Furno propinet, nauitaque ridendum:
Noctu canendum aduorſitoribus ſeris:
Ad incitas qui more bubali impellat:
Carbonibus depingat omnibus muris:
Portu, cloaca, porticu, lauatrina,
Portu, palaſtra, ponte, fornice illuſum.
Poeta vita lucida, ore laſciuo,
Poeta mendax, ebrioſus, inſanus,
Nudus, laciniosſus, atque pannoſus.
Nam talis ars nunc pauculos alit. verum
Contempta pra lucroſioribus lucris
Hippocrateis atque Flauianeis
(Nam Flauius Iuſtinianus hac ſcripſit,
Titulumque Gotthi glutinauit ad linguam,
Qua Vandalumque Gotthicumque ſpiraret)
Vt ille qui Drungarius cupit dici,
Friget miſella turba vel per aſtatem,
Cum tinnit area ictibus flagellorum.
Friget fametque: ſed tamen ſitit raro.

ſprudens pedibus oua deprenſa
ſianus iure dicitur vulgo.
uantis Francus addidit nomen.
ſed nominatus antiquis.
oris cantibus canunt lata,
lentis nidulantur in ſtagnis,
nſer, atque anas quiritatrix.
s vrinantium colymbarum
antur corpore. at putris ligni
rabanes Santones recognoſcunt.
ue pictis aerem ſecat pennis
puſilla, & palmipes, & vnunguis,
a, & coniuges & vrbana,
& rapacibus leues armis,
tueſque, quas vocant coortales,
ritus cum ſalace matrice,
icellis Numidica Adrianiſque,
uſque iuncta Melica externa.
, paſſique æmulus, minus pictus,
orbe nuper è peregrino.
is putatus è Clyti libris.
illans, Dacnas, ac coronata,
em morſiuncula rumpens.
ures curticruribus iuncta,
macraque, & eſculenta, & abiecta,
melicoſa ſecta miluorum,
uit poſtriduum famem clangor,
ntemplator ardui caſus
rio pictus atque Epops florens,
ltus aſper rupis, & ſpecus atra
nalignus aſt trahit dies victus.
ſic oſcineſque, neutraque
bata ad priſca ſacra ſpinthurnix,
nata, cum ſilet, ſtriges, calum, &

ıæque geminant horridum ſpecus bombum.
Eſt vbi Meſapus Paones humo tollit
npaſcuo hirtos vertice dirimens Medos,
napum incola, ſed Graia terra Bonnaſum
:at ferocem, at fulgido trucem aſpectu.
uſta tauri magnitudo, ſed vaſta
lemque facies, at iuba alta ceruicis
luſque frontis horridos ſinus veſtit:
luctuanti vndatione criſpatur,
bi latrantum murmur, & graues ferro
o ſilices pallidam fugam ſuadent:
t ſalutem quaritans cito curſu.
nec labore deprehenſus atque aſtu
lum coactus eminus fimum iactat.
que illico, quod attigit, cremans vrit,
o minatur, & minabitur peius,
i cremetur Sculna, ſe crematurum.
Eſt in Gelonis pertinens Scythis tellus,
ua Tarandus oritur, atque nutritur,
feratus manſueſcere ignorat.

Orca Britanno fluctuante victrices.
Delphinque amator cantionis & luſus
Amico amicus, hoſtis hoſti, amans noſtri,
Si pingue ſpectes, aut ſapore ducaris.
Et concolores rupibus, ſaburriſque
Cirris doloſi polypi anchora ritu
Salacioſo ac turbido in freto freti.
Et qui æſtuoſi per vada alta Benaci
Rimatur aurum lucidum, nitelamque,
Prolobum expetita pendulum replens mica.
Princeps receptus adijcialibus cœnis,
Suffibulatis facta vota pulvinis
Cum turba ſupplicationibus ſoluit.
Auri inde carptor Carpio capit nomen.
Et quas inepti voce barbara Truttas
Nomen vetuſtum nominant relinquentes
Salar Garumnæ, cæteris aquis Turtur
Notas fluentis aureas ſubalpinis
Ad ſumptuoſam principum gerit quadram.
Et lingulaca, paßeriſque, rhombique
Comes ſororque tum ſapore tum luſtris
Et ſcombrus, & lanetus, atque Elops ille,
Quem dat poeta mißibus Palatinis.
At huic poeta, qui exarabat has nugas,
Nihil melius, quam ponticus Pixe notus.
Et ſcita multum Alauſa ditibus menſis,
Quam Lacciam Romana nominat tellus.
Tu voce priſca clupeam recognoſces,
Et Sturio, quem muſicum, ac iuvenciſſimum
Circumpadranus Adrienſis, à guſtu
Vult & ſapore nominare Porcellam.
Verum triquetrus is Acipenſer eſt priſcis.
Et Salmo pictus aureis frequens guttis
Extrema continentis ambiens ſera,

Qua

Seu capite cenſus, prolecenſus accumbat,
Aut priuicenſus pauper, aut diuicenſus,
Volunt domari aut primula, aut aqua aut flammis
Apponier lictoribus, licentique
Et auctionis præſidi atque præconi,
Siue ille ad haſtam ſiue comitium calat,
Et infulitis & ſine infula ſacris,
Atque decumanis victimariis craſſis,
Seu vota concepere ſupplicaruntve
Ipſi, aut Amata virgo, virgove armata;
Aliave turba, quæ feriens, agon dicit,
Quorum monachus ſucceſſit in locum bardus
Hirco libidinoſius pecus Struma,
Salacior paſſerculis quatermille,
Et plumbeus, niſi acer exacuat Bacchus,
Bacchus, Venuſque ad bella noctis & rixas.
Sepulchra fœda putida vetuſtatis
Libidinoſa ſordis vltimi luxus,
Intus cloaca, extrinſecus dealbata.
Quem vita, venter, ſomnus, alea & penis,
Alterque naſus à mero coloratus
Colore purpura excitat fauos putres.
Tene tutulatum munus, & ſacrum tegmen
Aſciſcere choro cælitum Deorum, qui
Sis linea nullius, haud monogrammus,
Elucus vmbramque & facere numerum natus,
Commercij ciuilis Hetta, ſed labes.
Supus, balapanta, erinnys, ac typhon lucis
Aurone, vt orea emicent tibi obrizo,
Vt puſtulato tibi renidat argento.
Abacus, pudica virgini recuſatus,
Quo collocares matrimonio in dotem:
Ex nuptiali iunctione fraudata,
Quod noluit tibi obſequi, obſecundare,

Maret

ita reſtis, morſque, reſtis & cura,
utura peſſimo omnium Struma,
udens, ſiue anchorarius funis,
rali in orbe, ſiue in atenna:
t, refertque fama, nec minus ſuadet
ibus, cauponibus, perorigis,
, veneficiſque pharmacotriptis.
ulterina & falſa tanta ſupponunt:
nguiſugis, qui pecuniam exorbent,
late præmium petunt mortis,
udenda turba frontis obſcœna,
udico, & fœtido ore, & immundo.
rerum, ignara moris humani,
o qua viam facis leto:
profundi ſarua regna Plutonis.
ma ſubtus infima ſinum terræ
nefanda: lubricum tibi ſaxum
r. & fugacibus latex pomis
tbenſque deſtinatur, atque id quod
men incitatur æternum.
Ætna iam ſuos tibi pandit,
at, quod vita veſtra decoxit.
licenda, qua perit vita.
ntans vallibus cauis Echo,
, multiformis, & ſuaſit
ello, curia, foro, templo,
tibus, audientibus ſurdis,
is, imis, mediocribus, ſummis,
ortuiſque, tum leproſiſque
ioſis, atque Gallicarnoſis,
viuis nulla, mortuis nec mors
us is, qui eſt mortuus, mori non quit,
cedente tabe, corpore exeſo
cta eſt veraiurgiis lingua,

Qua

ac laceras cælo diſiecit aperto.
ero teneri tepor, & clementia veris,
ue vices, ac limina fertilis anni
: hiemiſque furor vaſanus iniqua
cladem agricolis. ruit horridus imber:
us miſeris gelidum paſtoribus annum.
r pecudes, nec non & turba volantum
ernant tepidis. ſilet obruta duro
, ſudoque ſonant Aquilone procella.
Oceani refluis maria incita motis
t: guttiſque vndas inſperſit amaris.
ltantem, ac ſeſe in vada cæca trahentem,
ıque aditus ſpecubus compeſcuit imis
edio in gremio, dum ſeruidus ira
reſſus varios, terraſque fatigat:
, vitreoſque lacus & roſida riuis
it: liquidiſque gemunt ſingultibus antra.
is: quia ſaxa cauo latebroſa receſſu
inuitant laticem: quem vis vaga ponti
premit accubitu, truditque ruentem.
ngentes diuerſis tractibus omnes
ca ruunt. treis alto margine ripa
uas: ſtringitque citis veſtigia lymphis.
us domitor, terræque feracis alumnus
: atque vſta extremi limina mundi
niranti Nereo canit altus. at illi
elagi Indigites. ſtupet inſcia turba
nctis fulgentia ſidera terris.
miti non ſecius æquore campi
is deducit aquas, & limite glauco
que animat limum, fingitque ſequentem.
lia gelidus flaua moderator arena,
us ſoliſque obitum, lucemque cadentem,
uxini furioſis cornibus Iſter

num euadit truculentum, Hunumque ferocem.
minus aurifero ſublustris pumice Ganges
bi teretes cæleſti & ſemine rores
t agris Aurora. Et quo te carmine dicam
ater, domito quem fama æquauit Olympo?
locus Heſperia in magna, qua flexibus ingens
luentiſono fluuios Padus excipit alueo,
ibuſve cauis celeres citus explicat orbes.
a hinc, atque hinc incerto fœdere moles
, atque ægre violentibus imperat vndis.
referam infeſto turbatos agmine vultus?
ntur tepidis cana cum flatibus Alpes,
fer imbriferis cumque Alpibus Apenninus:
n pecorique ſatiſque luem, quantam ille tyrannus
ragem? fuge torua citus fuge flumina paſtor,
temque minas, & cornua dira tumentem
ibus preme perpetuis: ac pondere ripæ
vigil. Non ille cauis contentus auitis
as petet exuuias. ſtat Veſulus alte
us: atque animos genitor deſpecta ouantis.
lus, ab Arctois vbi Norica tunditur auris,

Vaſtior: intumuitque nouo præcordia regno.
Qualis ab ætheria præpes Iouis armiger aula
Seu pauidum leporem, ſeu pronum in cornua ceruum
Deſpiciens, ſpecula celer inſidiatus ab alta,
Orbe datur breuiore, trahitque in nubibus auras,
Aſt illi caput, atque rotantia pectora circum
Funduntur picæ ignauæ, cornicque ſequaces,
Solicitataque vulturij gens improba odore.
Sic liquidum molitur iter: iunctiſque quadrigis
Vadit. eo gradiente, metu maria alta tremiſcunt:
Mœniaque, ſtabilique ingentes obijce turres
Nutant, & pecori ſtragem iuga celſa minantur.
Tum circum aſſultant informia corpora cete.
Subſidunt acta in ſpumas, criſpataque cedunt
Cærula: & obuerſis ſtridunt vaga marmora ſulcis.
Purpureis paſtos algis adiunxerat Andis,
Benaci decus, Eridani flos, Mincias Andis,
Ore patrem referens, Nereida pectore matrem.
Glauca oculos, Hyali ſucco fucata capillos,
Lemothoum, Rhothiumque, Polyclyſtumque, Haliumque.
Quos deprenſa cauis pelagi ſub cotibus imi
Cymothoe magno genitori effudit in auras.
Cum vultus, & colla iubis mentitus equinis,
Improbus hinnitu ſcopulos tentaret acuto.
Illi indignantes denſos obſiſtere fluctus,
Irarum tumidos proflabant naribus ignes.
Acriaque in numerum glomerata volumina crurum
Exinuant: cæcaque cient aſpergine cælum,
Infrenes. curui abſiſtunt à pectore montes,
Exultantque vada: & latices miſcentur amari.
Nec mora, vocales cogit per cærula fratres
Veliuola Tibicen aquæ: cui flexa recuruo
Turbine concha patens rauco quatit æthera cantu.
Ergo omnes vitreis virides Tritones ab antris

Exercet duram matrem, colleſque malignos,
Ipſa etiam infelix infecta hoc crimine proles,
Infandum, ætherio ſemper caritura receſſu
Morborum genus omne ſubit, turpemque ſenectam,
Bellaque pauperiemque grauem, letique labores.
Magne pater, vides' vt tetro porrectus ab antro
Sedibus eiectus placidis conſortis Olympi,
Inuidus horrendo interitum minitetur hiatu?
Hic te, ipſi quod tu dederas, detrudere cælo
Auſus. & indignans generis ſubeuntis honorem,
Quod ſupereſt, opus ecce tuum tentabit? vt illi
In te non licuit, ſaltem in tua facta licebit?
Huc igitur quis me reditus manet? aut quis acerbo
Eximet exilio? quæ victima ſancta piabit?
O pietas, vera o pietas. Tun' maxima vitæ
Munera qui dederas, Angui prærepta ſuperbo
Integra reſtitues? labi permittis, & hoſtem
[illegible]e fieri: vt Nati redimat me ſanguis amicum?
[illegible]o ego, qui veteris nequicquam criminis hæres
[illegible] nouare peto æternum reparabilis æuum,
[illegible]em potius cecíniſſe velim? cui dicere laudes,
[illegible]eno lucis non nota incenſus amore?
[illegible]mibi ſi ætheria inſinuent ſeſe omnia mentis
[illegible]a: non ſi tota mihi ſeſe ipſa recludant
[illegible]ra linguarum: quæcunque liquentibus auris
[illegible] variis faciles accentibus ortus:
[illegible] lues operum hæc elementa tuorum
[illegible]. Te nec mortalis egeſtas,
[illegible] fælix opulentia regni.
[illegible] curru Titan orientis anhelo
[illegible] prono cedit deuexus olympo:
[illegible]or: figitque in ſidera vultus.
[illegible] ſacro ſub ſanguine Nati
[illegible] æternum reparabilis æuum.

i ſcelera obliuiſcere monſtri.
acnlis tanto de vulnere ſanguis
tem lacrymarum immitte precanti.
emulis, certum cui carpere penſum
que operi inſudare iubebis.
tulis, tenuis quibus vbere largo
ſeros cibus educat annos.
orrendi trepidum vrget imago:
quo vultu demoror? ergo
rim, vitam peto? pignora leſa,
t vſquam ſuper vlla pericli eſt.
ibus in latebris mea tetra venena
aud ſatis eſt terraque, mariſque,
ve neſas. Quibus ignibus atris,
io commiſſa luantur?
e, prius quo nil fuit vnquam,
mum meta vltima rerum:
vel dulce, vel vtile? quo te
tuc corpus, diſtentaque membra,
capis? hoc mihi tandem,
oleam non poſſe videre;
, & caleſtibus auris?
fata atra ſagitta,
la gramina riuis
m fuga dura: per altos
r inhoſpita ſaxa:
um limite campi
miſeranda liquorem.
e munere lympha:
i flumine vino
omat agmine riui.
n: quo tollere noſtram
que periclis?
caleſtia tollam

gnata Polo: totum indue cœlum:
i varij, diffuſum inflexibus orbem:
um laudum complexa es Virginis oras:
a Diua Deum bona condidit aluo,
imili trepidus Muſarum carmine condet?
humanum, totamque ab origine gentem
tam vitioſis dentibus aui
& veteris renouabo exordia luctus?
datus eſt comes & pater: vtque malignis
miſera ab comitemque patremque ſefellit?
genus humanum, generiſque parentes
ida patria: atque illuſtribus aruis
vita reparabilis euocat annos?
ta Virgo, tui patris inclyta Mater:
dens niueis argentea Phœbe,
ricomo collucens Phœbus amictu,
e greges placito famulantur honore.
labe, ſacra mihi purior vnda,
ecubus, qua viuis excita ſaxis
gonem, ſcatebriſque recentibus halat.
ua ſitim vita mortalibus ægris
ontem que ferens, pelaguſque ſalutis.
deſperatæ primordia Gentis
quamque graui concuſſa tumultu
iacis: veroque è Lumine Lucem
lacidam componis pace quietem.
ritæ præconia certa Corona,
patrio deſcendens victima Cœlo,
ſas numeroſo carmine laudes,
ima nites. in te concordibus orſis
us: & Dominus bonus, arma volent: s
iere: latet ſub Virginis vmbra
que recens patriis lux edita clauſtris.
miſera male ſordibus obrutus atris

rebat cœli faciem, lucemque ſupremam,
eviget comite, & vitalibus emicat auris.
Qualis vbi Eoa perfuſus Lucifer vnda,
auit roſeis ſpumantia frena quadrigis:
quam nox Erebo, cæciſque effulta tenebris
nigeram nigrante manu manu diſtrinxerit Aethram
ernas accincta faces, tacitoque renidens
bere, frondentes obduxerit inuida ſiluas.
n vegetus rediit rebus color: omnia rident
e nouo: tremulaque fuga freta læta relucent.
tibi poſt tenebras, ac tædia noctis opacæ
nouo, ſolu domino, luciſque parente,
ſtrare chaos, veniamque expoſcere rebus
nipotens dedit: & veteres excludere luctus.
etiam humani tandem poſt vltima fati
lera, perpetuam radianti fronde coronam
ino imponit capiti, ſceptrumque Piorum,
aque & æternas tecum communicat Aras.
Quid memorem anguſto diſcluſas limite fauces,
s rigido clauſit ſaltu protenta Pyrene?

Eligit: atque pia molitur commoda genti.
Hic tu me varijs Fortuna ambagibus actum
Poſt tetricas Fati clades, Sortiſque ſuperba
Imperia, & mala bellorum quæ turbidus hauſi,
O mihi ſola graues Virgo miſerata labores,
Eiectum, extorrem, miſerum, rerum omnium egenum
Fouiſti, & reducis reparaſti exordia lucis.
Per te etiam nec opinanti dulciſsima Virgo
Subuentum eſt: nec ſpes vnquam me longa fefellit.
Et nunc proſpiciens extremos terminus annos
Viſus adeſſe mihi, finemque adducere rerum,
Triſtis vt anteuolans dubia confinia vitæ,
Ignauam mihi caniciem, luceſque malignas,
Curaſque tractuſque animi, ſordeſque profundas
Attulit: & memorem inſtantis iubet eſſe ruinæ.
Ergo etiam ignoto rapidi ſub carcere curſus
Sperantem pariter heu cuncta, & cuncta timentem,
Fidentemque tuo Virgo ſanctiſsima ductu,
Tolle manu, & Nati felicibus inſere turmis.

Ioanni Baptiſtæ.

Maxime terrigenum, ac Regis præcurſor Olympi,
Sancta Anima, & tacitis Cælorum exercita fatis,
Vltima legiferæ Naturæ meta Ioannes,
Cui fului claros humeros immane cameli
Tegmen obit: nudoque ſonant de vertice nimbi:
Te per inacceſſos tumulos, & inhoſpita ſaxa,
Nunc vero ætherias ſedes ſuper, & ſuper altos
Cæleſtumque choros, moderatorumque cateruas
Sublimem veneror miſer: atque incondita porto hæc
Dona prius. Satin' vt pleno te pectore perflans,
Hoc animo, hac mente gerens, hic ſenſibus hærens
Fumantes tibi nunc ſupplex aduoluor ad Aras?
Principio teneri poſt incunabula Mundi,

Et labem fragilis thalami, primique Parentis
Crimina viuifica donis obnoxia lympha:
Cætera, quæ canerent primorum carmina Vatum,
Spiritus ætherio ignotus de fonte profudit.
At tua Sancte Parens æquæui luminis ætas
Extulit in vera præſentem commoda lucis.
Ante etiam immenſi conſpectum Regis, & ante
Quam rudis haurires vitalia ſemina Cæli,
O Amor, o pietas: materna conditus aluo
Ignotum terris Dominum ſine voce ſalutas,
Debita diuinis ſummittens genua latebris.
Mox, vbi conceptas eduxit ſpiritus auras:
Feruidus increpitans cæci ſcelera horrida mundi,
Solorum nemorum latus ſecreta petiſti:
Qua porrecta parum ſinuoſæ cornua ripæ
Compoſitas bigenæ flectunt Iordanis habenas.
Inter deſertum campi latus, inter & æſtu
Collectamque ſitim, dirique incommoda Cæli,
Nec domat extremo quæſitum munus in orbe
Medorum liquidus ſuccus, laticiſque Lyæi:

ſterili ſed vox clamantis in ora,
s à ſupera pax eſt promiſſa quiete,
cet hanc lucem celebretis honore:
qua perfudit vos Lumine, qualem
eniens Sol nunquam aſpexit Olympo.
i, æterni ſceptri cui ſumma poteſtas,
s, pacemque gerens, cladem que profanis:
ite, ego quam fierem, meque ipſe ſequutus,
eris ſordentia crimina pœna.
abiecta fluuiali munere lympha,
afflatu, ac Cæli fulgentibus auris:
inſonti pacabit ſanguine Regnum.
& populum nitidis luſtrabat in vndis,
ens, multa ore pia mandata reſoluens:
ſacris ſeſe referebat ab aruis
boles, mundi melioris origo.
m ætheria iam numine percita flamma
lio, veterique è crimine turba,
ue viri, pueri, innuptæque puellæ,
pſique agri, tota ipſa ſequuntur
ſerto ceſſat iam taurus aratro:
miſſis opera interrupta iuuencis.
es fulgorem feruidus hauſit
: perque ima pius calor oſſa cucurrit:
nquit ſcelerati victima Mundi.
inctum poſito velamine corpus
, auctoremque illius muneris ornat.
fontis dono merſare ſalubri?
? tibi qui tribuit ſua munera; de te
r veteris ceſſit prudentia Fati?
ille parem ſibi, te mortalia temnunt?
tum licuit? te vera monentem
ris terris Fortuna? nec ipſum
ndum ſatiarunt vincla Tyrannum?

:tanteis plangunt ſcopulos, lituſque ſupinum.
ſa & aues, volucres animas in rupibus altis
:pirant temere: dira aut ieiunia victas
omat. at ſi quæ petiere cadauera roſtris:
:templo ſtimuli tentarunt oſſa: neque intus
ffeciſſe valent fuſa feruore medulla.
de ſubit furtim vitiata in corpora lentus
rpor: & obrupta cute, putri Solis ab æſtu
embra niuis ritu ſanie, taboque liquantur.
Hæc Fati rabies, hic Cæli tractus iniqui,
ua non facta hominum, quæ non commenta Deorum
petere: & ſummis vota aſpirare pericliſ
nnia conclamata: latent ſub turbine planct
mnia: & obſcura caligant mortis in vmbra.
a etiam. quæ nos vitam ſperare iubebat,
e fuga exitio eſt: ſolique ad funera noſtra
ſumus: & fruſtra veteres reminiſcimur agros
Vos Cælum, vos Terra parens, terræque parentis
iquæ fibra, vitrei Regna alta Tyranni:
[redacted]

Immo animos aſferte pios, at neſcia labis
Pectora: & horrendos etiam ſpirantia caſus.
Sic demum auerti tantarum incendia rerumq;
Poſſe reor, orboſque pijs ſeruare Penates,
Noſque iterum patrio pacatos reddere Cælo.

Fidei Virgini.

Vnde tibi ætherium inuentum Virguncula carmē
Sancta canam: quæ ſidereo ſecreta receſſu
Dulciſonas animō Cæleſtum concipis auras?
Hęc tamen, hac mentis certiſſima pignora noſtra
Alitibuſque feriſque, & duris Alpibus audax
Edicam: brutaque animæ, rupeſque ſilentes
Intendunt: ſurdumque fretum meditabitur aureq;.
Aſpice tartareis præcepta obſeſſa ruinis:
Pro quibus vt celſo ferrent faſtigia Cælo:
Mitis honoratum ſacrauerat Hoſtia lignum
Anne parum viſum eſt nobiſque hoſtique ſuperbo,
Sordibus antiquis, & dira labe Parentum
Obſita? inhumanis etiam irretiſſe tenebris.
Quas lux vera ſui dextro diſſoluerat ortu.
At nunc luctificis iterum conuulſa periclis,
Heu vitæ curſu in medio, crudelibus auſis
Barbarici premitur ſpes interrupta furoris.
Virgo vides? furor vt rapidis Aquilonius alis
Dura rudimenta hac ſceleris, tetroſque tumultus
Impulit: & rapido vexauit turbine Cælum?
Quod niſi tu Virgo, meritiſque & nomine vero
Vera Fides, feſſoſque animos, opis omnis egenos,
Labanteiſque foues populos, domitaſque furores:
Deque ſtatu rerum ſacro, deque omnibus actum eſt.
Virgo trucem quo te iam confutaſſe Tyrannum
Fama refert, ſolidoque frequens celebratur honore,
Exere conſpicui radiantia lumina vultus.

Quodque

Quodque per excelſi tibi credita pignora Regis
Purpureum caſto ſudiſti è pectore flumen
Sparge libens miſeris corda ad diſcordia terris.
Forte verecundum ſuccendet ſanguis amorem.
Perpetuum Chriſti meruit qui ſparſus amorem
Cana Fides, ò Virgo arcani conſcia Fati:
Felices per ego te animas, ſanctumque Senatum
Cælicolum, inſonti partumque cruore Triumphum,
Vnde tibi æternum viridem peperiſſe coronam
Commemorant: faueas labentibus optima rebus,
Diluuijque infeſta ſalo, diriſque procellis
Tempore letifero deſperata exime luctu,

IVL.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI

DIVI

AD

Pedes Domini noſtri Ieſu Chriſti Filii Dei.

QVi noſtras Mundo ſpiraſti obnoxius auras:
Redderet vt noſtras ſpiritus ille tuas.
O Deus ò æterna Dei Patris vnica proles:
Qua ſine, quod factum eſt, fecerit ille nihil.
Quæ tibi ſacra fero tenuem inſinuantia mentem,
Reddere digneris Numine pura tuo.
Illa tuos celebrant cantu meliore Quirites:
Atque audent falſos temnere voce Deos.
Nam ſcripſi varios dubia qui ſorte Tyrannos,
Non laudem, veniæ ſed mihi dona peto.
Parce pius ſera damnare pericula vitæ:
Nunc primum incipio, viuere ſcire quid eſt.
Ah ah vix etiam emergunt exordia lucis.
O igitur quando, aut quæ mihi finis erit?
Quos in te cecini, quos in me voce laceſſo:
Horum Chriſte tuo lumine facta ſequar.
Qui ſine te nihil extiterant: nunc omnia, poſt te,
Et per te, & tecum ſunt ſine fine tui.
Horum ego facta canens, atque horum exempla ſequutus,
In te abiens, capiam te capiente Deum.

Ioſeph.

Sancte Senex, cui Virgo parit, cui libera, nulli
Cognita naſcentem clauſtra tulere Deum:
Duc tecum hunc animum magni in penetralia Mundi:
Atque nouo dubiam lumine pande viam.
Cuſtos Virginei, intacti ſelecte pudoris.
Audis, qua valeas nocte videre diem.
Bis fœlix, cui promiſſo, poſt funera, Cœlo,
Cuique prius licuit ſub tua tecta frui.

Innocentibus.

Fundite felicem ſanctiſsima turba cruorem:
Terra emitis minima maxima Regna Poli.
Neve timete patris veteri de crimine ſordes:
Namque alio lotus ſanguine ſanguis erit.

Ioannes Baptiſta.

Vox ego nequicquam ſterili clamantis in ora:

Petro.

Commiſſa à Domino princeps lectiſsime turba
Petre, vagum iuſſo limite coge gregem,
Quos teneris Dominus pro te præfecerat agnis,
Induerint auidi ſanguinis ora lupi.
Sponſa gemens lacera eſt, ſpernentique exulat orbe;
Quam retro Meretrix agmine ſepta premit.
Sanctaque Cerbereum conflata eſt clauis in enſem.
Artibus infandis omnia membra vacant.
De cælo tamen hæc cures. Si acceſſeris illuc,
Iſti ipſi affigent teque tuoſque cruci.

Paulo.

Qui fuga dura prius fueras, & lima laborum:
Nunc requies victo certa labore viges.
Ignigena accipio cæleſtia fulmina lingua,
Et quæ ſidereo flamine verba tonant.
Horreo, cum loqueris: pacantur corda, locuto:
Nectareo fructum ſemina rore gerunt.
O tuba plena Deo, non noti plena furoris:
O & inexhauſti vas ſine labe boni:
Quæ ſcripſiſti alijs magno molimine rerum,
Fac Pater, hæc eadem ſint quoque ſcripta mihi.

Boanerges.

Vos quoque, queis Dominus deducit nomina Cælo,
Accipite has tenues in mea vota preces.
Exemplo ſenioris agam pia numina vitæ:
At noſtra alterius ſpiritus ora regat.

Lucæ.

Quæ ſunt nota alijs, tibi non ſunt abdita: verum
Sunt, quæ alijs fuerant abdita, nota tibi.
Hæc arcana ſui pandit ſanctiſsima Virgo
Quis potuit certo verius ore loqui?

Nam

[redacted]

m mihi quis monſtrat ventura lucis, Amorem?
Quiſve propinquantis præuia ſigna Dei?
i mandata ſtupens audit Regina Tonantis?
Quæ reſponſa humili nomine Virgo dabit?
is Dominum, nondum natus, ſine voce ſalutat?
Quis graue promiſſo fonte leuabit onus?
us leuis inſonuit ſanctis exercitus alis?
Dans nota ignotum voce ſalutis iter?
ide nouum Sidus decorans orientis honores,
Rege aurum, myrrham funere, thura Deo?
is fugit, Aegypti factus nouus incola terræ?
Extinctoque redux aduenit hoſte puer?
nnia quæ Lucas diuina voce profatus
Solus, item mea ſic pectora ſolus agis.
mmato gelidam ſuccendens carmine mentem,
Ipſa meis fatis aſtra minora facis.
a quia vera puto, nulla re territus abſens,
Præſentem exora me quoque poſſe frui.

Barnabæ.

[redacted]

Illa tibi, & nobis patria eſt: potiore ſed ipſe
Nunc frueris: nos ab terra aliena terit.
Quare illam aut mihi redde (peto non multa) precanti:
Aut cito ad iſtius commoda vera trahe.

Simoni Cyrenæo.

Felices humeros, felicia brachia, felix
Sudor, quem eliciunt pondera ſancta crucis.
Quis nam es, quem voluit dominus ſua pondera ferre?
Si ſatis eſt noſtrum cuique tuliſſe ſuam?

Hieronymo.

Qui magna poteras Naturæ imponere leges:
Atque in te patrij vertere iura Poli:
En facilis deſcende. vides furialia vulgi
Pectora, & ancipiti diſſita Regna fide.
Cuncta ruunt infelici diſiecta tumultu:
Et rerum, interitus non niſi, finis erit.
Iam pretium eſt ſentire male, atque auertere verum;
Et facere, aut fieri iam bene, nolle volunt.
Interdicta tibi quod ſi ſunt iurgia terra:
Quo tua mens coram poſſit adeſſe minus.
Exora vltricis felicia fulmina dextra.
Peiores merita eſt tetra cloaca neces.

Auguſtino.

Ne egreder: è ſolo, ac tetrico pater alme receſſu,
Vt Ieſum videas: Chriſtus vbique tibi eſt.
Ne egredere, vt Paulum auſcultes magna illa ſonantem:
In Cælo Paulus mox tuus hoſpes erit.
Ne egredere, vt Romam ſpectes: ſtomachabere: quando
Roma erit in Roma nulla reperta tibi.

Capraſius Martyr.

Alloquitur lictores & Fidem Virginem.

Me me. adſum, qui delitui: qui vulnera fugi.
Huc ferrum, en hæc ſunt pectora veſtra, date,

viuens virgo es, quæ te offers ſponte: ſed illi,
Qui mortem fugiunt, bis meruere mori.

Rocho.

ita Deo mens, non vllo ſubnixa tumultu:
Lenior æſtiua quam piger humor aquæ:
nperies, & pacati clementia Cœli
Dicitur à Domino totum opus eſſe tuum.
e luem, ſed ſolue metum: ne prodiga vitæ
Corpora Cerbereo funere victa cadant.
emque diem vexit lætis Aurora quadrigis:
Hunc lætis reuehat Lucifer almus equis.
ra ſalutiferamque ſalutifera occupet horam:
Annus & excluſa morte perennis eat.
gna quidem: ſed tu maior mitiſsime Diuum.
Et tibi qui dedit hæc maximus eſſe ſolet.

Thomas Aquinas.

rerum genera, & varij ſpectacula Mundi,

Georgio.

Hac vita magno pro munere dive Georgi
Partus, ſed ex animo munera Cæſar obit.
Hoſtili toties qui iam mucrone retuſo,
Accepto multo vulnere victor abijt.
Nullum opus humanum hoc potuit: ſed vindice dextrâ
Magni tua noſtra hac dextera tanta fuit.

Laurentius Martyr.

Largus opes Domini qui diſpertitus egenis
Ignigeno feruens arſit amore Dei:
Laſſauit ſtupidos hominum Laurentius ignes:
Et flamma in medio turbine ſenſit aquas.
Ergo Dei cumulos ſibi qui populatus, auari
Ardet inexpleto Ditis amore ſui:
Toſtus alat tepidos hominum crudeliter ignes:
Et flammam in mediis ſentiat vſtus aquis.

Ambroſio.

Magnus eras vita, maior ſermone, docendo
Maximus: vt nec te creſcere poſſe putes.
Aſt Auguſtinum poſtquam tua lingua reflexit:
Exceſsiſti hominis iura, capiſque Dei.

Dionyſio Areopagitæ.

Surge, veni: rerum varios & deſere faſtus:
Quodque paras, alio nomine ſurgat opus:
Ignotasne ſtupes tenebras? cauſasne requiris?
Nec librum è veſtris, qui tibi dicat, habes?
Hic ſeipſum deflet Natura in funere luctus:
Lacryma quod meritis ſit minor, ora rigans.
O dilecte Deo, o Cæli pars rara ſenatus:
Si qua nox alijs, lux fuit illa tibi.

Ludouico Regi.

Progenies antiqua Poli, ſanctiſsime Regum:
Qui regno adiunxti Sceptra ſuperna tuo.

agnanimas Francorum acies, forteſque Nepotes,
Et foueas Regis pectora, verba, manum:
uo vel anhelanti, vel prono lumine Titan
Nec veteri maius, nec videt orbe noue.
le ſuis noſtros contemnere finibus hoſtes:
Et dedit excluſo Marte, ſopore frui.
uic Græca, huic Latia mea debent otia Muſæ
Quæque patent tantis tot monumenta libris.
i numeris moderor: retinet Franciſcus habenas.
Illius vt feruet ſpiritus igne, calet.
ola manus noſtra eſt: ſi quid diuinius exit:
Cuius vis ſpirat Numinis, ille fauet.

Claudius.

xemplum cæli ruituro Claudius orbi
Naſcitur: & claros nomine vincit auos.
argus opum reliquis, clemens: ſibi pauper, acerbus.
Fert alios oneri non fauet ipſe ſuo.
culat in medio conuentu, immobilis exit:
Id tantum quærens, nolle licere, ſibi.
umque ſit in medio, nec toto clauditur orbe:

Geruaſio & Protaſio mart,

Saluete Inſubrici duo lucida Sidera Cæli:
Quorum etiam extremo numen in orbe viget.
Vidimus extinctum mentis venerabile lumen:
Quæque ferox rabies effera corda premit:
Pacari, reddique ſibi, precibuſque ſuorum:
Queis reddi ſperem me quoque poſſe mihi.
Vos veneror tacito fuſis è pectore votis:
Et veſtrum exemplo mortis anhelat amor.
Voſne etiam Ambroſius vidit per ſomnia? ſecum
Orantes orans vidit, vtrumque, vigil?
O ego ne fodiam, quo veſtra ibi corpora quæram:
Sed torquis rapiat dextera veſtra meum.

Antonio Eremitæ.

Indixit nigris Erebi qui prælia ſeruis:
Paſſus & indicta es prælia multa tibi:
Magne Pater furuum defendas fortior hoſtem:
Siſque metus diris ignibus igne tuo.
Seu poſitis vacuus deduco tempora curis:
Sollicitam iniecit callidus ille manum.
Seu plenam ſaturat Cæleſtis copia mentem:
Ingerit ignotis Regna parata dolis.
Quod ſi humili: quando hoc præceptum eſt: corde paciſcor:
Obiecit patrij ſtemmata priſca ſoli.
Ah de captiuo ventoſis gloria velis,
Et falſa Famæ luce triumphat amor.
Indue me vaſta deſertis rupibus ora:
Arida qua facie fluctuat vnda maris:
Obrue Sarmaticis immania corda pruinis:
Dum rigidum excutiant libera corda iugum.
Vt, quem facta tua ceperunt ardua vita,
Incipiat vita fata parare ſua.

Antonio Patauino.

Bonauentura loquitur.

ꝟbi nunc rigidi, Mors, eſt victoria teli?
Et tanquam ſpirans integra lingua viget.
æ nunquam Domini liquiſti candida verbum:
Te nunquam voluit linquere: ſemper eris.

Thomæ Didymo.

ego ſum: duro contra quid pectore perſtas?
Si non vis mentem mittere, mitte manum.
ce videns, oculis credis mortalibus. At, quæ
Hæc non viderunt, ſpiritus eſſe facit.

Bernardo.

ui tantus fueras ſine præceptore Magiſter?
Quiſve tibi ingenij ſemina tanta dedit?
odigium Cælo gratum, mirabile terris:
Et maior tota, gloria tota, fide
ce vides oculis, tacita quam mente videbas:
Atque capis linguæ præmia certa tuæ.
la tibi Nati populum, ſanctumque Senatum:

Si tu hoc ipſe facis: cur nolens feceris? At ſi
Hoc faciunt, ſubeant noxia fata necem.

Hieremias.

Cum flerem Solyma mortalia fata caduca:
Ad flendum certa ſede fuere loca.
Aſt vbi nunc ſedeam? nonne hæc ſunt funera noſtra?
Extremumve dies vltimus ante diem?
Quomodo lecta Patri, meretrix euadere Virgo?
Et non ſollicitant perdita monſtra Deum?
Quis tibi carnifici fœdiſſima vulnera dextra?
Hoſtis? an infami tetrior hoſpes apro?
Ne repete, Oceani genitor diffundere fluctus.
Vltricis flamma hos altera Regna manent.

Ioannes Eleemoſynarius.

Cætera quæ cupido fulgentia nomina Mundo
Inſtituunt tituli flore parare decus,
Tantum ſidereo cedant vnius honori,
Quantum alto terra diſtat ab axe globus
Hoc tibi ſic totum eſt, alijs partirier. Heu nos
Totum accepiſſe, & reddere velle nihil?

Origeni.

Quid tibi ſancte deeſt, alius quod habere ſuperbit?
De te vno, aſt humili, ſumere cuncta licet.
Corporis exilio creuit lux feruida mentis:
Vtque tuus ſis, te non finis eſſe tuum.
O diuina manus, partem quæ corporis aufert,
Tota ſuo vt fiat mens magis apta Deo.
O diuina manus, quæ tanta & talia fudit:
Liberet vt Chriſti ſæcula ſancta manu.
Quid mihi depoſcam? regalia corpora? Iam mi
O iam mi, vt fierem (ſit ſatis) iſta manus.

Præſidium veſtro geminum de numine fulſit:
Quippe dabat terram dextera, lingua Polum.

Lazaro.

Quis potuit ſtupidas fatorum ſoluere leges?
Quis lucis reduci lumine iura dedit?
Vnde venis miſera repetens incendia vitæ?
Siccine monſtra tibi deteriora placent?
Anne alijs potius, quam tu tibi, Diue reuixti?
Vt fieret duris gloria nota Dei?
Narra illis tetrici pœnas quas videris Horci.
Quo duce ſcire queant viuere, ſcire mori.
At mihi ſint ſatis hæc, Dominus quæ dixerit olim,
Et viſu potior ſit mihi ſola Fides.

Matthæum Dominus alloquitur.

Linque feris, venient quæ poſt nos Monſtra, Telone.
Quæ tardant curſum pondera dira tuum.
Quid pro captiuæ pallenti fulgure maſſæ
Non aget inuerſo nomine turba nocens?
Vnus quin nunc incipiet me vendere veſtrum.
Qui poſt hæc faciat, non tamen vnus erit.

Theodoro & equiti & mart.

Prima fuit propter mortales gloria turmas:
Mox cum cæleſti milite miles eras.
Quique tuis nunquam cecidiſſet flammeus armis,
Ecce Draco duplici numine victus obit.
Turpia Crux inter mutila diſpendia vitæ
Eſt conſolatrix, quæ fuit ante minax.
Sæpe tuis Ciui magna eſt victoria telis,
Nunc hoſtis telo maxima parta tibi.

Simeon manes alloquitur.

Gaudete o Cæli proceres, gens lecta: futuri
Hac Regis tetigi pectora ſancta manu.

Hac exſpectati tetigi pia pectora Regis.
Tempora erunt noſtra quantulacunque mora.
Serior & votis, & magnis ſerior auſis
Mors dedit ingratos lenta videre Dies.
Sancte veni: quenque in noſtras accepimus vlnas,
Amplexus capiant brachia noſtra tuos.

Iulio Mart.

O cuius capio diuini nominis auram,
Diuini o imiter fortia facta viri.
Et quam mundano defendi crimine vitam,
Pro Cælo, delens crimina fœda, luam.

Sebaſtianus.

Dic Zoe: eloquere inſana data munera turba:
Ad donum acceptum lingua ſoluta ſilet?
Quis dedit, vt quæ non poterat mortalia, poſſit
Nunc facile, & numero cælica verba loqui?
Dic o Tranquilline pater, dic Martia mater:
Cur contra, ac dudum, pectora veſtra fremunt?

[redacted]

Ruſticus, & firmus vita cœleſtis amore
Enſe tuo ſacram ſanguine tinxit humum,
Me quoque iunge illis: aut ſi dimiſeris: iſto
Fiet iudicio noxia dextra tua.

Nicolao Pataræo.

Qualis ab imbrifero damnatus tempore paſtor,
Agricola, aut paſtor neſcit abire caſa:
Ecce autem Eoo ſtipulatus lumine Titan
Diſiecitque hiemes, reſtituitque diem,
Obſcœna paupertatis ſic turbine fractus
Mittere vult natas ſub iuga fœda parens.
Sol oreris: Sol cuius amor potis edere lucem eſt,
Et prohibes patrias conſtelerare manus.
Ergo etiam dubias Nautis ſulcantibus vndas
Sancte ſalutari numine ſidus ades.
Des mihi perpetui tranquillam nominis vmbram:
Exiliique hiemem, flabraque dira fuges.

Nicolao tollent.

Tanta ferunt de te, rerumque frequentia tanta eſt:
Multorum vt potius facta fuiſſe rear.
O commune mihi tecum ſit limite iuncto
Mortales ſuperis continuaſſe dies.

Sabas.

Integra quæ ſpectas poſt mortem corporis ora
Nulla vetuſtatis ſigna dedere ſua.
Quæ æternum ſemper cecinerunt feruida Patrem
Vel ſemper, vel ſunt digna manere diu.
Non nunc incipiunt Naturæ frangere vires:
Nam ſicco pluuias elicuere Ioue.
In rapidos etiam ingreſſus non neſcius ignes
Rettulit illæſa lintea tota manu.
Duplex indicium: humoris, flammaque futuræ,
Paret aqua: iuſſo flamma retuſa gelu eſt,

Nezario & Celſo.

ųid dubitas ſanctæ placitis hærere Parentis?
Linque Patrem, nam ſeſe ipſe relinquit item.
uique ſuum te, & votorum vult eſſe ſuorum,
Olim erit vnanimis, cum volet eſſe tuus.
tu diuina tanti ſub voce Magiſtri
Deſine iam factis, & puer eſſe fide.
que viam Cæli mihi commonſtrate: Deoque
Vt placeam, incipiam nolle placere mihi.

Matthiæ.

ųi terræ fueram grauis, intolerabilis, acer,
Aſperior colubris, aſperiorque lupis,
nondum licet illa tegat, nec condere curet:
Eſt tamen, o miſerum me, mihi terra grauis.
num ego vt aſſeruem? faſtus vt mirer inanes?
Ridiculique orbis perdita Regna petam?
m ſpernentem orbis video promiſſa profani:
Atque pati, mundi ne patiare luem?

Lupo.

Multa tibi à ſuperum conceſſa piacula Rege:
Vt ſies es meritis grandior ipſe tuis.
Impertire mihi magna hæc miracula rerum:
Et ſtatue ignauo robora priſca pedi.
Veras Cali diuitias ſine fine beatas:
Quas quanto plus des, plus ſcatet inde tibi.

Iſaiæ.

Vos Celo delapſa cohors ſermones amœni,
Candida ſidereo verba referta ſono,
O implete meas teneris accentibus aures,
Vnde feram puro pectora plena Deo.
Teque per hæc ſpectem ſummi patris vnica proles:
Oſculer ingrata vulnera facta manu.
Dem gemitus, onerem crebris ſingultibus auras:
Vt vera è lacrymis otia lætus agam.
Ah catuli infames, genuit quos rupibus horrens
Caucaſus, atque æſtu vipera facta nocens.
Ten' Regi præferre tuo peregrina Tyranni
Sceptra? cruentiſoni te fera iuſſa Lupi?
Nec reſponſa Dei, nec te promiſſa retardant:
Nec tangit facilis plumbea corda pudor?
At non nunc primum Domino abs te iniuria facta eſt:
Iampridem excuſſus mente, manuque tua eſt.
Quin etiam tibi qui cecinit tam vera, resectus
Ille tibi mortis morte reliquit onus.
Perfide tam poteras ſceleratam ducere vitam?
Vtque tuos laceres, non memeniſſe tui?

Baſſus Epiſc. & Mart.

Supplicium ſine peccato, noua pœna vetuſtæ
Virtuti, inſontem ſpernere tela docent.
Quid corpus laceras? animus viget integer. hunc vis
Perdere ſi nequeat: me quoque nulla poteſt.

Sereno

Sereno Abbati.

qui ſteriles habitaſti ſolus arenas,
ælicolum denſis vt fruerere choris:
'ique humilem, quo celſis altior eſſes:
uique virum exueras, efficerere puer:
um excußiſti, vt ſeruilia vincula rumpas:
Quique homine exieras, ingrederere Deum.

Benedictus.

fides, ſpes firma, animus tam plenus amoris:
t ſibi de patriis nil retineret aquis.
ſunt munimenta via, quæ ducit ad aſtra.
tque aliquid faciat te, docet eſſe nihil.

Iouino Mart.

rabida hoſtilem ſitiebam mente cruorem:
Cui mentis fuerat fœda miniſtra manus:
a manus, ſcæuique pedes, dira omnia, dirus
Ardor, inexpletus ſanguinis, atque necis:
ctà pius Dominus torquet nunc vindice pœna:
aptus vt hinc vſus ſit vetus ille mei.

Nunc tibi nobilitas vero ſplendore refulget:
Nuncque ſcies, qui te nunc quoque maior erit.
O vtinam talis mihi purpura contegat artus:
Det modo cœleſtis fortia corda Pater.

Dominico.

Splendida ſtellifero Cœlo delapſa columna,
Quæ bene fulcires aurea tecta Dei:
Cerno tuis ſcriptis victas concedere flammas:
Flumina item ſcriptis cedere victa tuis.
Ignota Dominus reſerat commercia linguæ:
Atque tuis cunctas ſubijcit orbis opes.
Tene etiam, te vendendum Vir magne dediſti:
Vt captus, precio liber, abire queat?
Ah plus eſt, præſtare bonum, quam dicere Ieſum.
Namque animant dubiam facta ſerena fidem.

Vitus.

Surge Pater, tibi lumen adeſt, ſed lumen Olympi:
Ecce tibi in Chriſti nomine viſus adeſt.
Abſtulerant, reddit. Sed mentis turbidus error
Nunc cæcum, vt luſcum fecerat, eſſe facit.
Nec me cædendum tradas miſerande Modeſte:
Nam conſtans puras abſtinet ille manus.
Ille meo exemplo, domino monſtrante, ſequutus
Cædendum potius ſe dabit ipſe tibi.

Germano Pariſienſ. & Germano Capuã Epiſcopis.

Magna paro modicis audax intexere chartis.
Mene referre duos? plus ſatis vnus erat.
Ille ingens meritis, præuiſo & limite vitæ.
Me Caſignati hic luce ſtupere facit.
Saluete o Proceres nitidiſſima lumina Cœli.
Tuque tuos ſerua, tuque tuere tuos.

Barſabæ.

Barſabæ.

ta integritas, cœleſtiſque ardor amoris
d ſortis dubias conſtituere notas.
animus humilis, te mentis candor amica
ecere electo, ſorte negante, parem.
m maius vtrum? recipi meruiſſe? vel ipſum
redere, tam magnum non meruiſſe bonum?

Fantino.

prius, quam prodires in luminis oras,
nctum accepiſti nomen ab ore Dei?
tris verbum eſt: huius tu magna profatus
buertiſti hoſtis verbera, tela, dolos.
etiam primo poſſes cum tempore fari
piritus, haud dubito, cœlitus ille venit)
i teneræ maturæ ſilentia vitæ
mine, quod ſolum terra, mare, aſtra colunt?
eneris molles rident concentibus auræ,
que Poli placido turbine mulcet iter.
pe me, qui magna potes ſub nomine Ieſu.
ecibus facilem da mihi Diue tuis

Quaque meis humeris tenebrarum lucet imago,
Stragula calcandum regia ſternet iter.
Tunc etiam moreris? Vos, vos, turba impia. Nulla
Credideram aduerſus fata valere Deum.
Ergo etiam exurgens repetes pia tempora vitæ:
Et tecum tolles omnia, preſſa leuans.
Meque dabis victa contemnere prælia mortis:
Vincereque hoc, fera quo turba perire putat.

Euſebio Monacho Hieronymi diſcipulo.

Exue nunc iterum rigida velamina ſetæ:
Atque impone oculis pectoribuſque meis.
Vt miſer euigilem, & peccati à morte reſurgam:
Et tecum Cæli regia caſtra petam.
O rarum, o mirum: peruerſa crimina lingua
Cum re, non verbo tollere poſſe datum eſt.
Ah nunc tempus erat tantis te accingere telis:
Cum res diſſidijs dilacerata ruit
Deletus Deus exanimis: nihil vndique ſanum eſt.
His aurum lex eſt: his ſua iura furor.
Magna ſonant: faciunt contra. furor omnia verſat.
Quos fugiam video: non video, quid agam?

Iuſtinus Presb. & Mart.

O ſocij. meliore iſtud mutabimus aurum.
Hoc iter ætheriam pandit ad aſtra viam.
Theſauris inhiant, verum his terreſtribus. Atqui
Nobis terreſtres annumerantur opes.
Inuenient, quem non quærent: ſi quærere nolint,
Quem nunc inuenient: nec ſibi firma parant.
Id nobis adimunt: non iuris munera noſtri hæc.
Hoc abeunte ipſis, non tamen ille venit.

rnatur dira numeroſa frequentia pœnæ:
Conſtantem excutiunt horrida tela fidem.
mmiſere genu, certant amplexibus arctis:
At quæ aliter faciunt, pœnitet eſſe feras.
oque ipſo trunco Cælorum militat omnis
Curia, fulmineis fulgura cincta minis:
tumuli extinctum qui iuſſit honore carere,
Mox tumulus viuus vermibus ipſe fuit.

Marinus Dalmata.

em nulla exciſi laſſarunt pondera montis,
Securum exterrent tartara nulla virum.
quicquam metuendarum genus omne ferarum
In rabiem contra me vetus hoſtis agis.
re etiam nequicquam onerum ſocium Vrſe voraſti:
Sarcina nunc humero debita tota tuo eſt.
aly fugite hinc, quotquot timor vrget inanis:
Qui Cælum ſequitur, tela pauere [illegible]uit.

Leonardo.

ior & teneris agnis, & mitior aura,

[redacted]

Macte noua feritate mihi: ſic mittis ad aſtra.
Non poteram ſalua ſcandere mole Polum.

Seuerinus Boethus.

Diuinæ enumeres ingentia ſemina mentis:
Dotibus accedant curia, lingua, lares.
Haud ſatis eſt: appone Polum. pars eſſe Boethi
Cœperit: at nondum munera tota capis.

Hilariis tribus mart.

Te, quem terra tulit, forteis quæ proſpicit Hiſtros:
Cuius ope ingentis Herculis ara iacet:
Et te, quem furor extinxit Sedunius: & te,
Quo caſo rubras Oſtia ſenſit aquas:
Treis veneror trimi magno ſub nomine Regis:
Sicque mihi, tenebris Regna negata peto.
Dura via eſt, ſed quæ domini molleſcat amore:
Nam quod non, ſancto ſanguine ſtrauit iter?
Ille hebetes acies faciet: immitia ferri
Vulnera peruigili ſopiet arcta fide.
Quid moror? aut Cæli quæ ſpes inimica moratur?
Quæ me decipiat mens ſtupefacta malis?
Fundere qui merui iuſto ſub iudice vitam:
Fundere pro iuſto iudice monſtra vetant?

Ferreolus & Ferrutius mart.

Corpora quid laceras? non hic iacet, impie, Ieſus.
Si nequeas animo vellere, ſtulte quid es?
Si Chriſtum præciſa canit non murmere lingua:
Hic intus quanta mole ſedere putas?

Mauritio & Sacroſanctæ
Legioni.

Quis mihi det numeros diuinos carminis alti?
Quæ tuba veſtrati magna futura tuba eſt?
Vnde venis gens inuictis inſtructa maniplis?
Quo geris intrepido Martia ſigna pede?

ra exempla hominum, rari mandatæ decoi .
Quis ſortis poterit poſſe perire volens?
extera, quæ validum pro Roma ſterneret hoſtem,
Cur pro ſe Dominos deſerit ipſa ſuos?
vere Fortes; cadere eſt ſi vincere. ſiue
Eſt potior nulla ſpes temerata fide.

Cleophas.

is oculis vidi, hiſce oculis: hiſce auribus hauſi:
Participes iterum dum facit eſſe ſui.
bſentem nobis, tecto ſibi numine præſens
Mox aperit. faciunt qualia facta fidem?
le etiam rerum antiquas dum euolueret oras,
A ſeipſo in ſeſe cuncta repoſta docens
xinuauit , & eduxit primordia Mundi,
Inque ſuo qualis numine finis erat.
Amor, o Pietas, o quæ aucti incendia cordis:
O qui ignes animis, dum loqueretur, erant.
u verum es Domini Verbum: te nanque loquente
Haud potuit ſenſus flamma latere meos.

Remigius.

Metron.

Affixi peccata Cruci: quis tollere curet?
Quis? niſi qui hunc itidem fixerat illa prius?
Magne Atheſis claues capies, captaſque lauabis.
Has vbi reddideris, tunc ego lotus ero.

Iob.

Hinc tecum eſt Dominus, hinc tecum ſeruus. Amicus
Hic ſonet: his ſotas atterit beſtiis opes.
Ingens præſidium: ſed cedunt magna minori:
Tandem vt deterior vis potiore ruat.
Ignoto nimium res eſt operoſa labore:
Si quateris, quo mox firmior eſſe queas.

Pacomio Abbati.

A te principium, quod nunquam deſinet: ergo
Sint ſimiles, qui non deſinere eſſe volent.
Pars tamen, heu, cum præceptis loca ſacra reliquit,
Et quæ non: ſtudet hæc viuere peius adhuc.

Simoni & Iudæ Abagarus loquitur.

Quid video? quod ſperaui. quid ſpero? quod ex hac
Vita ima excelſæ ſtant monumenta vitæ.
A me abeo, & linquo ſtolidis commenta profanis:
Et fio plenus numine verus homo.
Quos non turba dolos, quæ non incendia Plebis
Suſcitat? & cæco Marte cruenta ruit?
Quid tamen hoc? ſi fruſtra aliis tormenta minantur,
Quæ ſeipſos pigeat deinde videre pati?
Non ceſſere tamen. miſeranda o pœna proteruis,
Neſcire: o peior diſcere nolle Deum.

Pantaleon mart.

Si verum eſt, quod mi Hermoleos modo dixerat: audi
Quem colit: & puero ſemina redde tui.
Audiſti? & mortis rediit vigor obſitus vmbra,
Ergo mihi ex teipſo ſemina redde mei.

Dd 4

Eſt ſapiens medicina alios curare: ſed ipſi
Eſſe ſibi auxilio, iam medicina Dei eſt.

Apollinaris Epiſc. & mart.

…cedent Domino vanis ſimulacra figuris:
Terraque ſub Cæli pondere victa ruet.
…e etiam flammæ ſtrepitum minitaris inanem.
…e maiore ignis vrit amore potens:
…no perpetui ſitientibus inclyta riui
…gmina: fruſtra igitur ſic minitaris aquas.
…me trudis? in exilio non exulo. Nanque
…quo ſum, totum, totus & omne manet.

Nicodemo.

…mones monitorem? ah quid fugere illa docebas.
…ueis noſtra eſt mortis tota fugata fuga?
…ea nolles Domino ſupereſſe: ſed olim
…tirum erit, in Domino te ſupereſſe tibi.

Iacobum minorem Domino Ieſu

[redacted]

Ergo vbi iam ſtatuit Ieſum duriſsimus hoſtis,
In toto mendax orbe daturus opes,
Teſtatuent. par eſt ſtudium, par turbinis ardor:
Namque hic ex illo ſollicitatus adeſt.
Regna parant, modo regna neges. Ah turba nefanda:
Debuit hic ſolus vertere corda tua.

Phocas Epiſc. & mart.

Excite o veſtras vltricia fulmina flammas:
Vt cedant, non vt differat hora diem.
At tu, qui domitas populos, domitaberis à me:
Inque meo mortis robore laſſus eris.
Vis timidum? ne me facias tua tela timere.
Audaces acuunt ardua facta viros.

Hermagoræ Pontianus loquitur.

Vnde nouum video tam cæco in carcere lumen?
Huc quando admiſit nulla feneſtra diem?
Diſcipulum Hermagora me pro cuſtode repono.
Proque vno teneas dire Sebaſte duos.
O ſemen, cui non æſtus, non obſuit imber:
Quod fouet & ſterili ſordida terra loco.
Iamne vides diſtent quid noſtra incommoda veſtris?
Viuere cum poſsim, malo perire tibi.

Eraſmus Epiſc. & mart.

Ingratas aures, ingrataque pectora: Num tu
Qui te animat, demens exanimare velis?
Ecce abeo: cur non ſequeris? plus ringeris ipſe.
Et maneo, & patiens neſcio tela tua.
Et redeo, vt videas: quam nil ſæuire putemus?
Et quam ſit melius, quam facere iſta, pati.

Paternianus Diſcipulos alloquitur.

Non primum hinc nunc facta fuga eſt. duriſsima terra
Aegypti melior qua locus eſſe queat.

loca vitemus deſerta, famemque minacem,
Quis paſcit volucres, & genus omne ferum?
era, quæ vacuas valeant illudere mentes,
Ipſa fames, ipſum ſæpe domabit opus.
te abſens fueris, præſens cæleſtibus. Haud ſit
Qui mundo viuit, viuat vt ille Deo.

Magis tribus.

uid vobis procul hinc poſitis, cum Rege puſillo:
Longinquine pauent ſceptra aliena lares?
rte animos aliud quiddam ſecretius ambit:
Tam longo vt ſidus tramite pandat iter.
terris modicis immenſas quæritis oras:
Dum præſepe Dei Regna ſuprema capit.
reſerata orbi magni ſecreta Tonantis,
Regem auro, ſtacte funera, thure Deum.
s d. te poteras Herodes credere: cuius
In regno, alterius debita Regna canunt.

Euſtachio Placido mart.

Quid facias? confide: tua eſt victoria. Raro
Conſuerunt gratis cedere Regna Poli.

Petro martyri.

Præterita patriæque pater, conſorſque futuræ:
O & præſidium dulce decuſque meis:
Qui per inhumanæque minas, & verbera dextræ,
Perque feri gladij vulnera, perque necem.
Perdita captiuæ renouaſti fœdera linguæ,
Barbaræ nunc linguæ vincula ſolue rudis.
Ac veluti tibi prima, atque vltima ſuderat ætas,
Quæ conſtant veræ pignora certa viæ:
Sic mihi iam extremo ſaltem ſub lumine vitæ
Trino eadem liceat reddere verba Deo.
Iuſſa tibi obducto nubes vt ſeruit amictu,
Quo ſiccis Solem ciuibus alma leuet,
O mihi tu gelidam deterge è pectore nubem,
Quo radij veri Solis adire queant.
Qualia iam parto labentia lumina Cælo
Morte tua ſacrum ſæpe adire locum,
Talia nimboſa demittere ſidera menti
Plena velis magno numine Sancte tuo.
Sera quidem hæc: ſed ſera tibi quænam eſſe verebor.
Qui matutina tempora lucis habes.

IVL.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI DIVÆ.

AD

Pedes ſanctiſs. glorioſiſs. ac ſemper Virginis Mariæ.

Virgo parens, Nato ſata, Patris candida Mater,
Qui ſine patre homo fit, eſt ſine matre Deus.
Clarior occaſu, radianti clarior ortu,
Quaque tepens medium fulgurat aura diem:
Cui nitido Cœli faculæ famulantur honore,
Quam roſeus puri Solis amictus obit:

Annæ Matri ſemper Virg.

Carmina prima tibi, quam ſemina Dia ſalutis
Virgine cum genita prima tuliſſe canunt.
Tu ſulcum, fructum illa dedit: tamque vbere vena,
Vt qui eſt principium, principium inde ferat.
Hinc ergo incipiens poteram hic quoque ponere finem:
Immenſo ſed me turbine raptat amor.
Nec ſcio, que ſiſtam. in Domini prædiuite Regno,
Meta cui nulla eſt, non numerantur opes.

Eliſabeth.

Quis tibi cum Virgo ſanctas intrauerat ædes,
Hanc Matrem Domini dixerat eſſe tui?
Anne infans Regem præmonſtraturus Olympi,
Nunc etiam titulos Matris adeſſe docet?
Ille etenim ſacris ſummittens genua latebris,
Agnoſcit magni numina tecta Dei.
Prædixere alij ſurgentia fata: ſed illi
Nondum etiam nati ſpiritus ora fouet.
O Matrem, quam ſic fecit fœcunda ſenectus:
O Vatem, liceat cui ſine voce loqui.

Maria Magdalena.

Aſpice humi ſtratam, ſolio quæ ſederat alto:
Negligat vt nitidas puluerulenta comas:
Orbis blanditias atro mutauit inani,
Et tetro mœrens aurea tecta cauo.
Pro vino lacrymæ: pro Nardo ſudor. adedit
Non lectus, ſed inops lactea membra lapis.
Ergo etiam ætherijs viuens ſublata cateruis
Impleuit longos nec dape paſta dies.
Vt quem pro ſe olim lacrymis aſperſit amaris,
Sic pro me nunc det oſcula ſancta pedi.

Iantum auſer, vero inuenso mendacibus vti.
Quam dederis vitam, malumus eſſe tuam.
Natus ſis, nec tu dederis pauperrime vitam:
Sed quam das mihi nunc, mors erit illa tibi.

Brigida.

Ecceperit, quod non dabitur. redit illud, habendo
Quodque tenax rerum poßidet, ecceperit.
In mores inſueta ſuos animalia mutant:
Iuſſaque commutant ipſa elementa fidem.
Non ſtupor eſt, ſtudio noſtri illos nolle ſtupere:
Et minor eſt, ſtudio velle ſtupere Dei.

Seraphia Præſidem alloquitur.

rnc Dei templum, quod nec corrumpere poßis:
Sed corruptores quod reparare queat.
mans extinguuntur. ſed non extinguitur illa,
Quæ lateri æterno eſt igne futura tuo.

Iuſtina.

ſtodi Domine hoc corpus, ne turpibus annis
Vitient. & maculet ſola tot hora dies.
c ergo intacto, & conſtanti mente retenta,

[redacted]

Quæ vobis metus, ac nobis victoria, mors eſt.
Quæque tibi pretium eſt, eſt mihi pœna fuga.

Euſtochio.

O Decus ætheriæ præcepta per ardua vocis,
Virgo digna patre, Virgine digne pater.
Dum tonat eloquio, tum mens tibi fulgurat. illi
Nullus vir ſimilis, nullaque virgo tibi.

Roſa Virgo.

Candida quæ fueram rigidis obnoxia Cauris,
Quæque hiemis poteram triſte timere gelu,
Temporibus dominor ſuperato limine Mundi,
Et ſemper verno læta nitore fruor.
Diſcite mortales, quid poſſit, velle. volenti,
A Domino fiet ſors ſibi quiſque ſua.

Creſcentiam Viti Altricem Angelus alloquitur.

En pelagi tacito tranquilla malacia Cælo
Sopito placidas æquore ſtrauit aquas.
Mox vbi diuino capiet vos puppis in alueo:
Quæ Domino placeant, inſtruet aura vias.
Queis mare nunc ſeruit, non vobis flamma nocebit:
Summittetque truces torua Leæna minas:
Quinetiam ſubitis accincta tonitrua nimbis
Diſiicient tetri facta nefanda Ducis.
Cuſtodiſne Aquilæ fido vt famulentur honore?
Nec veſtra inſtituant pellere carne famem?
Hoc precium eſt: plus tormentis potuiſſe Tyranni:
Et rerum ſolitas vertere poſſe vices.

Dorothea Virgo & Mart. ad Theophilum de Sororibus.

Quas terrent tormenta, meis iterum auſibus auſæ
Accepere ſua præmia viua necis.
Tu quoque deriſor nunc, mox optator honoris,
Ferre alijs poteris, quas petis inde, roſas.

Marias Iacobi & Salomæ Angelus alloquitur.

Quid petitis ſtudioſa animæ? corpuſne magiſtri?
At grauis impediet tam pia vota lapis.
Vos tamen itis adhuc: etiam tamen itis. At illam
Quis tumuli molem voluet ab ore grauem?
Ecce patet: non vt ſurgens hinc exeat. atqui
Hac, vbi ſunt nullæ, tranſmeat ille, viæ.
Nox abijt: Mors victa fugit. nunc vita dieſque
Imperat. Hæc noſtris, ite referte, viris.

Iuniperæ.

Te quoque Iuniperam claris natalibus ortam
Stemmata cælicolum nobiliora notant.
Ah, ſtolidus præſens animo metitur inani:
Aeternis ſapiens Regna futura modis.

Baſſa martyr.

Magnum, ac terribile eſt Naturæ, amittere vitam:
At quid pro Chriſto, reddere quæ ille dedit?
Eſt ſemel expirare, malis imponere finem.

Quam nil, quod conaris homo: nil eſſe videbis:
Si non certa tibi norma ſit ipſe Deus.

Babilla Virgo & mart. Eugenium alloquitur per Epiſtolam.

Quas cuſtode Patris feritas diſiungit acerbo,
Perpetuus Chriſti nomine iungat Amor.
En tibi virginitas Domino quàm reddere debes:
Te decet his votis ſemper adeſſe meis.
Virginitas Domino, vobis exempla Quirites,
Pompeio ſanguis, Regna beata mihi.

Veronicæ.

Impia qui terſit ſcelerati crimina Mundi,
Sudoris tergunt lintea ſancta notas.
Impreſſa effigies eſt, quam nulla abluit ætas.
Munera, quæ data ſunt o Veronica tibi.
Ah pudeat vacua hac facie mea pectora ferre,
Si ſibi perpetuam lintea muta fouent.

Eugenia Virgo & martyr, Diabolum & Melanthiam alloquitur.

O diræ inſidiæ, antiquus quas inſtruit hoſtis.
Nunquamne his probris exaturatus eris?
Quid faciam? prodamne, vacat quæ crimine culpæ?
Vt penitus culpæ ſuſpicione vacet?
A Domino cuncta hæc. malo probra nomina noſtris,
Quam me propoſiti iura tenere mei.
Ecce tibi Eugeniam pater inter numina. Sed tu
Viciſti: vt ſancto victa pudore ruas.

Eulaliæ & Iuliæ Virgg. & martt.

O par auguſtum, o Domini concordia felix,
O indiuiduũ pignus amoris aue.
Nec tua te, nec te tangunt aliena pericla.
Ille ferox tantum hac horreo dura legens.

Horreo, nec tanta eſt animo conſtantia, dicens
Tormenta ipſa etiam iam didicere pati.

Amata Virgo.

Egredior: quater vt decies me viderat æſtas
Ieiunos vigili condere nocte dies.
Te ſequor, o Pater, æterni cui nomine Regis
Perpetua effuſo ſanguine palma data eſt.
En tibi, quas iuſſiſti, epulas. iam læta reuertor,
Aedificem vt natas pignora vera meas.
At tu corporei ſoluis quæ vincula nodi,
Quam metuenda alijs, tam mihi cara veni.

Placidæ Virgini ſepultæ via Tridentina.

Hinc, vbi terreſtri gaudent tua membra ſepulchro,
Cuius adorato mens viget aucta Polo,
Haud procul immenſi conſpexi limina Mundi,
Aeris atque hauſi prima elementa rudis.
O virtute tua felix, virtutis auita
Et ſocia, & ſancto ſemine ſancta comes,
Inter fulminei ſcelerata incommoda belli
Des nomen, des cum nomine facta ſequi.

Euphemia Virgo & Mart.

Quod factum eſt, olim populum ne læderet vnda:
Nunc contra, vt corpus Virginis vnda lauet.
Iordanis Natiſo *duo nunc exempla ſequute,*
Mortis item fatis tertia redde meis.

Secunda Virgo & mart. præfectum alloquitur.

Quid feci? cur vis me poſtpoſuiſſe ſorori?
Hocne mihi Cœli Regna negata putem?
Illa quidem meruit: volui quoque cæde proterue.
Iam nihil eſt vnam cadere: tolle duas.

Euanthia liberalis mater.

Vt corpus ſequor, o Nati ſim fata ſequuta.
Sum vero: ergo etiam præmia nacta fero.
Hoc opus eſt Domini: ſunt hæc commercia Cœli.
Nati non poterat eſſe, nec eſſe parens.

Monicæ.

Quid fles? Quid duri phalerata proteruia nati
Damna perpetuo ſæua liquore gemis?
Ille quidem ceruicoſi iactator honoris
Subdet adorato ferrea colla iugo.
Sic paria aſpicies magni veſtigia Pauli?
Non niſi de tonitru fulmen habere potes.

Lucia virgo & mart.

Muto animum poſthac: animo ſum tota deinceps,
Quanta fui terra, tanta futura Dei:
Pix, oleum, tæda, gladius, ſunt munera Chriſti.
Si vis nos, noli ſæue Tyranne, mori.

Marcella & Potamiena virgg. martt.

Tota cohors valida conſtanti robore mentis
Certauit miſeram vincere morte necem.
Vicit: & ante alias tanto pro Numine Virgo,
Proque Dei infracta eſt Potamiena fide.

Ignis ad eſt? ignem petimus. Deus ignis in igne eſt.
Extra quem petimus, poſſumus eſſe Deum?

Othilia Virgo.

Ne ſaui Genitor: iam ſi ſæuire iuuabit:
Naturæ crimen ſic facis eſſe tuum.
Nam quos parua oculos paruæ Natura negauit,
Magna olim ſolido munere Magna dabit.
Parcere te doceant illarum munera: nanque
Mammæ, quæ me aluit, vtraque parcit item.

Fuſca Virgo & Maura Nutrix martt. Nutrix Virginem & Carnificem alloquitur.

Hoc eſt, id quod te volui. de me ipſa fatebor:
Quæ video in te, in me poſſe videre peto.
Aut neutram, aut vtramque feri. Si hanc cadere fas eſt:
A qua hauſit vitam, perdere velle decet.

Sabinæ martyri.

Cuius? an hæc Mundi ſunt munera? vidit, & idem

Agnes Virgo & Mart. Procum alloquitur.

Cuius Virgo parens fulgenti Solis amictu
Maxima maiori Sidera vincit ope:
Cui Genitor ſine labe tori, ſine tempore vita:
Nec Regni toto clauditur orbe nitor:
Cui Luna, atque humili ſtellæ famulantur honore:
Cui ſeruus magnos Sol iubet ire dies:
Is mihi perpetuo Cœli ſponſalia cultu
Apparat: & mihi me non ſinit eſſe meam.
Quid quæris miſer intactum temerare pudorem?
Haud tanti eſt fracto funeris hora tibi.
Cedit flamma Deo: non cedunt tela furori:
Quamque rapis, reſtat integra vita mihi.

Anatolia Virg. & mart. Audacem alloquitur.

Eſt qui me damnat, iudex: eſt igneus anguis:
Hinc Ieſus: fato hinc vitaque morſque pari.
Præfecto obſequeris: ſerpentem in carcere condis:
Illudis Chriſto: eſt hæc tua vita tibi.
Præfectum linques: fugies exterritus anguem:
Accipies Dominum: viuere morte voles.

Blandinæ & ſociis mart.

Ergo vbi conueniam, nobis ſi tecta vetantur?
Vult nullo Domini turba latere loco.
Quid ſi ſub vacuo prohibet conſiſtere Cœlo?
Nos ſupra Cœlos eſſe, vetare nequit.
Quid ſi aqua præterea, quid ſi interdicitur ignis?
Mox etiam nimius ignis, & vnda fluet.
O miranda cohors varijs tam diſſita terris:
Quam tamen hic vnum nunc facit vnus amor.
Cum Græcone Italus tanto conſpirat amore?
Cum Ponto Gallus? cum Phryge durus Afer?

Tam variæ gentes, vox vna, vnumque triumphans,
Quæ Ieſum prolem concinit eſſe Dei.

Mercuriæ & ſociabus martt.

Maxima quæ celebrant Crucifixi nomina Regis,
Felices miſera tot cecidere manu.
Quam quibus anteferam? ſuperant quæ iudicis iras,
Non ſunt iudicio ſubdita colla meo.

Baſiliſſa virgo.

Vnde mihi inſolito thalamus fragrauit odore?
An tener aucta roſis ſerta parauit Hymen?
O roſa perpetuo floret cui rore iuuentus:
Nullius o felix indige odoris odor:
Sola fruor: non ſola fruar. puriſſima turba
Huc mecum, huc animos ferque referque pios:
Te voco nunc, mox me contra ad maiora vocabis:
Poſterior nunc, mox facta priore prior.
At tu, cui duri certaminis acta relinquo,
Dotibus immenſi frete marite Dei,
Quæris cur fera ad Cælos ſic morte vocaris?
Icta gradus vitæ iam ſtupet illa tuæ.

Balbina virgo ipſa & genius.

Antoniæ virg. & mart.

Sunt plus, quam mors, hæc varijs tormenta figuris:
Atque horrenda crucis ſunt ſimulacra noua.
Non tamen hæc noua ſunt huic, qui ſub tempore nullo eſt:
Quique docet tempus tempora nulla dare.

Redegundi reginæ.

Ergo alibi qui te cecini maioribus orſis,
Dulce decus, vitæ præſidiumque meæ,
Nondum abeo à meritis. Nam quæ infinita colebas.
Spiritus hic quoque te ſic ſine fine canet.

Martiana virgo & mart. Dianæ ſimulacrum alloquitur & ſtupratores.

Corrue tu. vos me ne ſollicitate latrones:
Seruatur muro, dilaceranda feris.
Quid parcis leo? non tecum hæc ad fœdera veni.
Nam pardus, quod tu negligis, aſtra dabit.

Sophia mater Fidem, Spem, Caritatem filias virgg. & martt. alloquitur.

O nunquam miſeræ lectiſſima pignora matri
Quas ſapiens vero Spiritus ore nouat,
Ne vos ſæua trucis deterreat ira Tyranni:
Nemo ſimul Cæli, & terrea Regna capit.
Non mors hæc, vita eſt: mortem ſic morte necare
Quaſque ego bis genui, nec perijſſe ſemel.

Vrſulæ & Cordulæ aliiſque virgg. ac martt.

Mulcete ætherias Nymphæ oceanitides auras,
Et vada criſpatæ ſternite lenta via.
En teneræ admiſſis blanditur luſibus ætas:
Quæque legit pelagus: mox leget aſtra cohors.
At te, quæ latitas, cæleſtia regna latebunt:
Quin vltro mortem, quam fugis, ecce petis.

Euphraſiæ Virgini.

Ipſe puer loquitur: ſuperant quæ facta ſororum,
Hac etiam matris ſpem ſuperare queunt.
Huc lapis, huc puteus: qua non patientia? duxit.
Sic alijs totum es, tu nihil ipſa tibi.

Hilariæ matri Aphræ Filiæ dignæ Eumeniæ Eu-
tropiæ Ancill. martt.

Iamne etiam ex nihilo eſt aliquid? de crimine Numen
De probro diſcunt iam mala ferre bonum?
Ergo quibus fruitur, reparatur ſpiritus, auris;
Si fuit illæſo corpore pœna minor.

Apollonia Virgo & Martyr.

Immanis populus quid dentes excutis? atqui
Gloria non parua eſt, velle carere cibo.
Flamma mea eſt? purgat. ſed Ieſu nomina cantans.
Et celebrans fuerat lingua ſecanda tibi.
Neue ſeces: furioſe, tibi non lingua ſecanda eſt

Dionyſia Datiua Leontia & ſocij martyres.

Diuerſa circumſpicimus diſcrimina mortis:
Sed redit effœtis lætior hora malis.
Quod ſenſus refugit, mulcet clementia Chriſti.
Et pretium eſt, ſemper viuere deinde, necis.

Flauia Domitilla virgo & martyr.

En ego perpetuum patri de corpore templum.
At tu ædes miſerum cur facis eſſe rogum?
Flamma furit: furis ipſe magis. namque illa pepercit,
Cui nolles. rogus eſt ſed domus ipſa ſibi.
In Venerem expirat ſaltans: ſatis accipit. At ſic,
Nec potis eſt aliter me ſuperare Venus.

Theodora cum liberis & martt.

Aucta parens natis, ſi aucta hæc ſunt pignora Chriſto;
Si non, ergo minor tunc ego, & illa nihil.
Aßiſto: lacera inſenſam. nequit vlla dolere
Pœna: niſi quod non praua tota mihi eſt.
Quin potius metui, ne iam labefacta perirent.
Illis, vt moneam, non mihi poſco moram.

Theodora Monacha Dæmonem alloquitur.

Hoſtis amare, quid increpitas? quæ crimina ſuades?
Tene parum fuerat velle nocere tibi?
Ex vxore facis, ne ſim dehinc amplius vxor,
Ex me Chriſtus aget, vt ſim ego nulla mihi.

Artemia virgo & mart.

O ferrum optatum, o vera ſacra pignora vitæ,
Nunc demum ciuem ſentio me eſſe Dei.
Quis frater mortem? quis vitam comparat hoſtis?
Quæue malorum omnium ſit medicina malum?

Darfoſa Bibianam & alias filias Virgines ac martt. alloquitur.

Exilium paſſus patria nunc viuit in aula.
Hac voluit vobis linquere iura Pater.
Nec qui non Chriſti eſt, ſuus eſſe, vel eſſe putatur.
Nec, niſi quod Chriſto donat, habere poteſt.

Victoria Virgo & Mart. Anatoliam Virginem alloquitur.

Magna fero ſacra, Virgo, tibi: maiora reporto.
Hinc thalami fauet, hinc virginitatis amor.
Hoc fœnus lucri dat ſpes amiſſa prioris.
Vincere non poteram, ſic niſi victa forem.

Bona Cordimunda Virgo.

Nec ſtultum, nec inane opus hoc, quod multa relinquo.
Nil equidem videor perdere, plura petens.
Plura peto: verum hic longe quoque plura recepi.
Quæ rapere haud vnquam poßit auara dies.
Hæ ſunt diuitiæ. Vero ille eſt nomine diues,
Omnia qui cum dat, nil tamen inde perit.

Vana tenent Decios priſca ludibria mortis:
At mihi pro vero ſtemmate vita venit.

Claræ Virgini.

Ergo etiam longe poſitum ſine corpore templum
Ingrediens alia concipis aure modos?
Ergo etiam ætherios ſine corpore Diua receſſus
Induis: & Domini verbera dura gemis?
O mecum (pia vota) mane: ne me obruat hoſtis:
Ad viſa aut tecum me rape Virgo tua.

Hild: gardi Virg.

Vnde nouo rapidus crebreſcit ſpiritus igni?
Vnde animum verax imbuit aura rudem?
Nam quis te docuit toties ventura profari?
Vnde nouas didicit lingua deſerta notas?
Nimirum quæ mortales doctura fuiſti:
A non mortali te didiciſſe decet.

Aureæ Virg.

Quæ nullum præter Chriſti iam ſenſerat ignem:
Sola cui fuerat torrida flamma Deus:
Exijt è rapidis illaſo corpore flammis:
Et prunas gremio ſuſtulit inde ſuo.
Hæc exempla noua, hæc veteris commercia vitæ:
His poterant nobis ſceptra patere Dei.
Verum vbi mens Chriſto ſtudijs refrixit acerbis:
Non flammas ſolum, ſed metuere niues.

Augadriſma Virgo Hymenæum & Elephantiaſim alloquitur.

Qui peteris toties teneris Hymenæe puellis,
Hinc abeas: prope me non locus vllus erit.
At tu dira lues, hominum quæ corpora perdis,
Me ſerua. ergo audis abdita facta Dei?

Lucinæ

Lucinæ diſcipulæ & Lucinæ mart.

ꝗæque Petri lucem, & vitalia fulmina Pauli
Hauſiſti, o animo Diua recepta meo:
ꝗæque altam ſperans patriam cœleſtis honoris,
Perferre exilij pondera, dulce putas:
voces audite meas, & reddite veſtras:
Ne mihi deſtituant irrita vota preces.
ꝗm ſi olim in terris poteratis condere Cœlum:
E Cœlo melius nunc quoque poſſe reor.

Felicula Virgo & mart.

ꝑtima iam reuehit roſeos Aurora iugales:
Miraturque meas nulla videre dapes.
ꝑæterea totidem cæco ſub carcere Soles
Clauſit inexperta nox ſtupefacta cibi.
ꝗta gemit natura ſuas me rumpere leges:
Increpet vt pigram fœda cloaca famem.
ꝑram munda fames non vult diſſoluere: fœda
Autori vt ſimilis mors agat iſta ſuo.

Marcillæ.

O quem te eſſe putes tibi iam miſerande Tyranne?
Si iugulas, pugna quam tegit Vrſa ſua?

Petronillæ Virg.

Quis genitor? quæ Nata? graui iacet obruta morbo:
Ille laboranti non tulit vnus opem.
Dic ſurgat, qui alijs tot ſurrexiſſe iubebas.
Quid video? ad febris vincula dura redit.
Quid ſperem miſer? aut ſurdis quid conquerar auris?
Si quæ ſunt propius, longius eſſe volunt?

Faræ Virg.

Ne parcas lacrymis: ne parce amittere viſum:
His, ſpectanda. oculis namque videre nequis.
Quin quod perdis, habes: & quod non perdis, habebis.
Et ſi non perdis, perdere vtrunque potes.

Helena Regina.

O mihi vos aperite: viam monſtrate precanti:
Qua reperire queam, quæ peto, dona Crucis.
Vos oro, vos Aſtrigeri queis limina Cæli,
Et queis terrarum limina cæca patent:
Si ſeruire Deo, eſt veris regnare coronis:
Hæc quoque ſunt, ſi illi ſeruio, regna mea.

Iphigeniæ Virgini. Mathæus ignem alloquitur.

Non tibi debentur cæleſtia corpora: vindex
Tartareos ſolita es vrere flamma reos.
Illuc verte tuum non execranda furorem:
Quo mens dira nocens, & merita atra vocant.
Quod ſi ſit præſens potior fuga crimine: maior
Perpetuam at ſiſtet altera flamma fugam.

Praxedis & Potentianæ Virgg.

Ite o diuitiæ hinc: ite atri inſomnia Mundi:
Et meliori animo iam date monſtra locum:

Siue

Siue eſtis mala: ſic dicunt mala crimina perdi.
Sed bona: ſic decuit tota ſauere bonis.

Mariæ Ægyptiacæ.

Non cedunt latices alti diſcrimine muri:
Aſt obeunt fidi munia firma ſoli.
Nec quater huic denis cerealis ſufficit orbis
Solibus: aſt annos connumerare datur.
Sic modicas antiqua ferunt monimenta figuras:
Sic Ieſus poſt ſe maximus auget opes.

Melaniæ maiori & minori.

Hinc auia, hinc neptis præſentis ſordibus æui
Deſpectis, patrias vtraque ſpargit opes.
Spargit, vt acquirat: nam quod diſpergis Ieſu,
Fœnore multiplici, ſed meliore redit.

Chriſtianæ Virg. & Mart.

Tot Virgo tormenta necis quo robore perfers?
Quæ vel tantum animo vix numerare datur.
Vngues, flamma, lacus, carcer, rota, vipera, lingua
Abſciſſa eloquitur: verbera muta ſilent.

Vt tecum hac Domini contempler nocte decorem.
O noctis dona hac iam potiora die.
Hoc vulgus fruitur communis lucis honore:
Hac Chriſti nitidus nil niſi fulget amor.
Quid mirum, modicus ſi immenſo vincitur igni?
Autori cedunt ſi monumenta ſuo?

Romula Virgo.

Quid mihi demulcet diuinis vocibus aures?
Vnde nouus ſubito flamine ſpirat odor?
Quæ noua lux in nocte? nouus nitor? omnia? ſane
Omnia nunc noua ſunt, cum noua vita venit.

Paula mater cæteros Liberos & Euſtochium alloquitur.

Vos, quibus aut ridet veſani gloria Mundi,
Aut totus certo eſt numine Chriſtus amor,
Me ſinite, aut vobis, quod vultis linquere Mundum.
Aut partem, quod non diſperit, inde date.
En ego veſtra parens æqua ſub lege paciſcor.
Vos linquo vobis: te mihi duco meam.
Quid mihi nunc thalamos, auguſtaque tecta paratis?
Vix mea ſunt humili pectora digna caſa.
Eheu Roma vetus, heu me noua, nec vetus audit:
Hinc viſenda procul altera Roma mihi eſt.
O Crux, o veri ſpes inconcuſſa Triumphi:
O victæ mortis ſpes rediuiua lapis.
Quid faciam: quid non faciam? quæ infecta morantur?
Quæ facta, & quæ non facta futura manent?
Quæ mihi ſint epulæ? quæ ſint ieiunia? Morbus,
Et ſancti ſuadent, vita recuſat. opem.
O ſit velle tuum, mihi quod tu velle dediſti.
Nam nihil eſſe putem, quod puto velle meum.

Tharſilla.

dite vos Domino, venienti cedite Ieſu:
Cur non & vobis iſta videre datur?
genua aßiduis durata inflexibus. at nunc
Iam primùm vobis otia veſtra patent.
redere o anima, & ſponſi cape munera Chriſti:
Et linquas corpus, rurſum habitura, tuum.
vos quid pro me fletu conſumitis horas?
Seu Natura vocat, ſeu Deus: ergo ſuum eſt
uam decuit potius deflere incommoda veſtri
Exilij. patriam nam peto certa meam.

Macra Virg. & Mart.

em quis tu es? quid me laceram ſperare iubebis,
O quo te agnoſcam numine ſancte ſenex?
go ego ſupplicijs iam tot rediuiua ſuperſum:
Vt longe plura, & aſperiora feram?
rre parum, perferre graue eſt. pro nomine Chriſti
Ferre, & perferre eſt omnia tetra, nihil.

Perpetua & Felicitas Martt.

Floræ & Lucillæ Sororibus Virgg. & Mart.

Qui voluit violare, nouo veneratur honore:
Et valet inuicta vincere bella manu.
Haud ſatis eſt, niſi ſe ſimili quoque vincat amore:
Haud alio Martis turbine victor erit.
Non mirer? ſi Rex, alios qui vicerat, vltro
Ad mortem properans, vincere id eſſe putat.

Natalia Martyr mariti manum alloquitur.

Sanctas manus, quæ felicis ſolatia mortis,
Et vitæ exemplum, ſpemque datura manes:
His mecum, mox hinc mecum. quæ vindice nobis
Hoſtes terribiles treis ſuperare datur.
Cede mare autori, ſponſo violente Tribune
Cede nouo: Domino cede maligne tuo.

Gala Vidua cum Benedicta Sorore.

Verborum ſtrepitu quid me terretis inani?
Sum mente, haud turpe eſt ore quoque eſſe virum.
Non transformari Dominus nos iuſſit Ieſus?
Difficile eſt aliis aſtra ſubire modis.

Muſa Virgo.

Immutor, veneror: ſtupido mirantur hiatu:
Vix veni, & celeri tam cito cedo pede.
Et breue, & ignoti momentum temporis hoc eſt:
At prior vt falſa eſt, ſic quoque vita nihil.

Regina Virgo & Martyr.

Horreſcunt hoc, quod faciunt: conſtantia tanta eſt:
Quæ faciunt, facile & quæ timuere, fero.
O Crux, quæ fulges potioris luce metalli,
Purpurea ò tepido ſanguine facta meo.

Ff 2 Suſan-

Suſanna Virgo & Mart. Procum alloquitur.

Quid petis, haud noſtrum eſt. nam nec tibi tradere poſſum:
Et dare quod nequeo, tu quoque ferre nequis.
Dum me vis lucrifacere, aut tu perdis amicos.
Illos vt lucrer, me quoque perdo libens.

[redacted]

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EXCESSVS

AD DIVAM CONSTANTIAM FRANCONIAM.

HAEc quoque Pindarico tentata ſuperbia cantu
Sublimis veſtro numine fulta volat.
Omnibus vt noſtrum ſuperas virtutibus orbem,
Cui modus in ſanctis metaque nulla modis:
Quæ patrium ignotis Calcim ſplendoribus aquas:
Altiloqua tibi ſit debita Muſa lyra.

Natalia Domini noſtri Ieſu Chriſti Filii Dei vivi.

Strophe.

Vade taciti per amica cœli
Solennia ſilentia
Regina nox: cui latera ſtipat aurea
Immortale decus triplex.
Tibi militat omnis hora mundi
Aeternas accincta faces.
Tibi ridet hilareſcens ſinus ætheris,
Aligeros igneus oſtentans animos
Patitur naturæ ſuique
Neſcia fati,
Mole noua premi ſtupet.

Antiſtrophe.

Siſte medium per inane cæli
Rotas celeris ambitus
Optata nox: quam nitidus orbis arbitr
Luci prætulit igneæ,
Dieique nouæ nitentis auræ.
Antiquæ qui iura necis
Pio ſanguine neci dedere adortus eſt.
Tartareas fulgidus expugnans tenebras,
Veteris Naturæ *elementa*
Reddit, onuſtus
Exuuijs ouans nouis.

Epodos.

Vigil anime, vigil: O
Nocturni paſtorum cœtus
Peruigilum comes. qui me accentus
Animum ferit? mentem quatit?
Haurit cor? abit vigor. vt
Crebra ingruant fulgura.
Puer vagit, & vagiens

Reſluo de fonte recurrens
Affert hauſtus
Nectareos poli ſinus.

Antiſtrophe ſecunda.

Claudite Acheruſia Ditis ora
Inhiantis animas pias.
Cui præda noſter miſere ſanguis extitit.
Fiet præda miſerrima.
Necis nex venit improba proba. atra
Vita vita illuſtris erit.
Bis auctor generis huius fera vincula
Soluet amore incitus. ah clementem animum.
Onus hoc, quod fecimus, ipſe
Pertulit. vt quod
Contra habuit bonum, daret.

Epodos ſecunda.

Deus homo, & homo Deus:
Vnum ſis, & nil mutaris:
Integer integro, toti totus,
Pius impio, vt fiam pius.
Tu, vt quod fueram, fierem:
Quod non eras, factus es:
Vt amitterem, quod eram,
Nil, quod eras, amiſiſti.
Dexter illuxeris orbi nouo,
Ne permitte vagari
Priſcam diutius luem.
Hoc, quod perdis, tuum fuit.

Natalia ſemper virginis Matris Mariæ.

Strophe.

Semper virgo ſemel mater
Sempiterni filij:
Qui filius iterum factus,

m ſemel eſſet genitus,
menta temperans aui,
ii tractibus paruit.
Mater æterni patris,
i te eſſe voluit matrem:
ipſe qui pater eſſet
nnium, & patris filius,
tris filius eſſet.
na o perennis hauſtus,
i æterno fonte ductus
ex ſe ortum fecit ſui.
ui ipſe noluit naſci,
ſi tu naſcerere,

Antiſtrophe.

in lucem caput Dium
elis expectantibus
ndem exere: nec onuſtos nos
eque, metuque exanimes
rque mora. Iam prodi,
m Virguncula naſcere.

O captura, qui te capit:
O parens genitoris nati filia,
Regnum cui ſeruitus dedit:
Abſque dolore puerpera:
Mater ſine carnis nexu:
Fœcunda Virgo: diem hanc
Illuſtra Sole nouo
Luminis tui.
Extremumque diem meum
Huic parem facias mihi.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM LIBRI OCTO

AD

GOTEFRIDVM CAVMONTIVM

Præfatio.

GOtfride virens gloria nominis Potentis,
Quod Martis agit laurea victricibus armis:
Late quod ouans otia literata fundunt:
Quod priſca nouis ſtemmata conuehunt triũphis.
Seu te duce, teque auſpice nomen hoc renidet:
Seu læta tibi ſe patriis extulit aſtris,

In Ariſtotelis ſplendidus, & Platonis hortis.
Queis nunc ſaturi protinus audeamus, ima
Spretis nebulæ ſordibus, inquirere cælum.

LIBER PRIMVS.

MEntem pius ardor rapit inſolente penna,
Qui ſtellifero ſancta ferens ſemina cælo,
Tentare noui nos monet exordia cantus.
Animus iubet acri celer incitatus œſtro,
Moribundum vt olorem liquida prope vada Cayſtri,
Hac canitie murmura fundere in ſuprema,
Ter nectareo carmine, ſimpliciſſimoque:
Quo ludicra dicteria Sotada canentis
Rex Niliaco cum grege pendebat ab ore.
Vt noſtra opera luminis ebibat nitorem.
Qui ſolus es auctor bonus omnium bonorum,
Immenſe Pater, vita, ſalutis via, finis,
Da, quæ ore tuo ſunt data, præcepta referre,
Veri nitido fulgure, ſpirituque recto.
Hinc principium ſumere, te iubente, conor,
Linquens ſtolidis turpia dicta, inepta ineptis.
Natura tribus legibus agitantia vitam
Nutu rationis duce cælitus parata,
Vult fulta: quaſi quæ has dedit eſſe commeatum.
Numen cole ſummum. Tibi prima, vltima, meta hæc,
Ne prodige te: nec tua prode negligendo.
Ne cui facias, quæ tibi facta non placerent.
Iſtis tribus omnis capitur beatitudo.
Quam qui nihili fecerit, exibit inanis.

Prima inſtitutio à Dei cultu.

Eſt trinus, & vnus Deus, omnium creator:
Qui de nihilo condidit hoc, quod eſſe cernis,
Oculiſve capi quæ nequeunt, labore nullo:

Sine

tempore: nam temporis Imperator ipſe eſt:
nus herus, nutu agitans, atque gubernans.
lio præcipitem in tremenda Ditis
m hominem rettulit ad beata regna,
pido ſanguine victimæ expiatum:
n is veniens vicit, & egit in triumphum,
que ſibi ſubdidit, alteramque nobis.
reditu fulgida noua ſidera fient,
tem facies ætheris, & noui coloni:
am ignigeno turbine cuncta iudicarit:
iderit ſancto aliquis nitens lauacro:
ultu erit viuidior micante Sole:
que ſuis viderit omne, quod videndum eſt.
s præterea lumine mentis hauriamus:
lat vt altiſſimus in dies fruendum:
proprio corpore dat fragmina panis,
roprio ſanguine vinea labores.
a deinde bonis præmia, tormenta nefandis,
a malis tormina det, bonis quietem:
a prima Dei Eccleſia, ſpiritu cohærens

A te pende, & virtute.

Si commode habes ex patre, ſeu patris parente:
Quare tumidum te facies mortua bucca?
Sin te duce, teque auſpice multa poſſidebis,
Virtute tua fretus, & integro labore:
Virtus iubeat tum tibi, non tumere faſtu.

Suſtine & abſtine.

Si non tuus es: cur tua vis eſſe, aliena?
Da te facilem: incommoda multa ſunt ab ira.

Parce lauda.

Iſthoc vitio ſis tolerabilis: tamen ſic
Lauda omnia parce. grauis iactura loquela eſt.

Hilaris aſſenſio.

Cari excipe dictum ſocij fronte benigna.
Ne, ſi vitrea ſis cute, nutibus proteruis:
Suſpecta fides ſit tua, videare malignus.
Dum abſoluat, vbi cœperit, hic ſilere te æquum eſt.
Qui præueniunt, nec patiuntur explicare:
Laſſi blaterant muccida, futiles habentur.

Taciturnitas.

Nec difficilius, atque tacere prurientem.
Nullum eſſe bonum ſcio taciturnitate maius.
Elementaque ſtultitiæ, verba caſſa, multa.
Temereque locuto haud ſatis eſſe, pœnitere.

Amicus paternus.

Quem officia vides perpetuaſſe cum parente,
Theſaurus erit patrius, innocens amicus.

Ne te efferas.

Fugere inuidiam ſi potes, & potes carere:
Si te anteferas nullibi, mortalia pendens,
Quæ remigibus purpureos mortibus æquant.

Anima non pendet à corpore.

Non eſt, quod ait in ſcholijs tarda Vetuſtas,
Pendens animi vigor à temperatione.
Huic apposita à corpore ſeruitus, venenum eſt.

Labor laudatur.

Quæcunque capaci gremio obſidentur orbis,
Quo ſint aliquid, quod ſaciant. facta videmus.
Fruſtrata ſuo fine putabo nec fuiſſe.
Ignauia crux eſt mera: laus labor probatis.

Nobilitas in abſtinentia.

Quid nobilitas eſt tua, quam viuere recte?
Quam magnus eris, tam tibi ſcis pauca licere.

Voluptas noxia.

Fuge lætitiam, cui comes atque aſſecla mæror.
Vbi mella tulit, ſpicula mox cæca reliquit,
Precia exuperans omnia, damnoſa voluptas.

Virtus.

Spes.

Spes blanda malos lactat, & eludit hiantes.
Spes falſa bonos decipit vtrique ſupinos.

Nil ſemper latet.

Nil crede latere artificem, arbitrumque rerum:
Quodcunque domi conſtituet, palam eſſe ducas.

Mentis cultus.

Vt corporis eſt cura: ita mens colatur vſu.
Exercitio mens viget, otio ſeneſcit.

Mortis memoria.

Contemnere mortem leue, cogitare durum.
Leuis eſt ſpecies prima: ſed impreſſio vincit.

Prodigus.

Ita des, vti ne non dare ſis coactus olim.
Eſt prodigus omnis cupiens: ergo & auarus.
Sed peius. vtrique huic vitio amentia iuncta eſt.
Dando nihil, huic gloria: at huic nihil habendo.

Nimia familiaritas.

Mirabile nil, tam graue nil, tamque verendum,
Quin lenta aſſuetudine molleſcat, & vſu.
Contemptus eo naſcitur, atque inde ſimultas,
Inter ſocios. Quo fit, vt excitata gratis
Ingrata ſatias reſuat ſodalitates.

Popularitas.

Vt te ſeruum habeam: tibi ſeruus eſſe, fingam,
Piſcator ita eſcam ſibi bene callidus armat:
Non phycidi, non merulæ, non rubellioni.
Certi dominatus, nota ficta comitas eſt.

Amici electio.

Non eſt tibi, quiſquis, ſibi neſcit eſſe amicus.
Verum neque ſit, qui ſibi vult nimis ſe amicum.

tione-

Honeſta petere.

Eſt ſat fieri, quod pote: quod ſupra eſt, negandum,
iuſta rogare, eſt ſibi denegare votum.

Dignitatis cultus.

Iactura grauis temporis eſt, maior honoris.
am vita nihil, ſicubi caſſa dignitas eſt.

Amicos para.

Ne damna tibi ſabrices, Cæcias monebit.
e viue, vt amicos facias ex inimicis.

Cedendo vince.

Luctans equus acer ſtimulo ſæpe feritur:
plus ſibi quam domino ſic facit negotij.
adet ira truci, ſi patiens cedere pergas.

Varia ingenia.

Omnes, homines ſunt: ſimilis ſed hora paucis.
go omnibus eſto facilis: tum vtere paucis.

Facilitati modus:

Sic eſto aliorum: vt tuus eſſe rite poſsis.
c te eſſe tuum, ſi te alij ſuum eſſe credant

[redacted]

Fortitudo.

Si te ſuperas, non ſuperabit exteri vis:
Sufferre malum fortiter, eſt vincere Fatum.

Ante-malorum memoria.

Cuiuslibet eſt, tempore gaudere ſecundo.
Nos certa recordatio beát ante-malorum.

Specta aliorum incommoda.

Metire tua incommoda maiore ruina:
Planeque videbis, tibi maiora deeſſe.

Sobria pollicitatio.

Promittere lente. Bene promiſſa tenere.
Promiſſa teneto tua. vel teneto linguam.
Nanque illa fidem, re haud animata, decolorant.

Amici pauci.

Inquit Sapiens: Vna dies pinget amicum.
Heu heu mihi quot horula iam pandidit vna.
Vt ſit tibi veriſsima ſententia vulgi,
Quot vis, tot amicos numera: experire paucos.
Eſt prorſus idem, perdere & experiri amicos.
Ita friget amor mutuus: vmbra luce caſſa eſt.
Sic dira fames aurea pectora obſtinauit.

Taciturna fides.

Quantum liceat per tua commoda, & decorum,
Commiſſa tege fideliter: aut ne auribus hauri.

Fides ex promiſſis.

Serua, quaſi iuratus: vbi quid excidit ore.
Iurans alij, non ſibi, ſe reum peregit.

Iudicium in amicitiis.

Nec te puerorum leuibus legibus arma.
Lente para amicum tibi: lentiuſque ſolue.

Beneficus eſto.

Ah ah miſeros ne fuge, pauperumque vultus:

Tibi qui ſpeciem fronte ferunt tui, ac tutorum:
Secumque gerunt præmia celeſtia regna.
Vbi Roma potens? eius hoc eſt putre cadauer.
Sceptrum quoque nos geßimus: & modo ſumus quid?
Auram peregrinam trahimus, precariamque,
Muis Domini munere, Regis optimi, almi.

Dexteritas ingenii.

Pauci quod habent ingenio ſuo paratum:
Socium obſequio, beneficio viceris hoſtem.

Cultus virilis.

Sua quemque decent. Ordinis hæc regula puri eſt.
Mundum nitidum linque aliis: tibi vir eſto.

Caritas.

Quæ non bona, non vtilis, opprimit gerentem,
elle inuidiam. te bona caritas beabit.

Vſus opum.

Si res petitur ſubſidio, vſuique rerum:
ſus moderatus facit, haud copia, ditem.

Intempeſtiua opulentia.

Tranquilla diligentia.

Quod habes, ſat habe: ſed meliora quære porro,
Si ſors dederit, ſuſcipe: ſed quietus eſto.

Fors communis.

Nulli miſeras obijce vitæ inanitates.
Natura parens vnica: Fortuna nouerca eſt.

Beneficium bene collocare.

Sine iudicio ne bona collocare tentes.
Benefacta, malis quæ data ſunt, ſunt malefacta.

Adulatorem fuge.

Si flat quis adulator, abi: peſtis ab illo eſt.
Ne de te alijs crede prius, quam idem tibi ipſi.

Reſipiſcere.

Ad te redeas, ſicubi fugiſſe vides te.
Natura ſinum pandit, & euocat fugacem.

Laudem merere.

Ex ore boni quæ fuerit laus profecta,
Si non videaris meruiſſe: fac, mereri.

Vota ſobria.

Magna irrita debent fore vota, parca plena.
Nam tu vnus homo ne bona plurium occupato.

Hilaris dator.

Prout eris facie, atque ore: proinde facta fient.
Verbis premitur gratia, ſit vt grata vultu.

Humana & diuina.

Cæleſtia miratus, homo humana recenſe.
Cæli maxima portio iuncta cum minore eſt.

Benigna allocutio.

Paruo precioſiſſima verba multa conſtant.
Conflatur amor laude, perit procace verbo.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[redacted]

Innocentia.

geri interfuit occidere ferro:
rius ſanguine quæſita, foueret:
imilem medicum ſeruare caducos.
ea ſtemmata viliora fient.
occidere: ſeruare, bubulci?
imis decet ad faſtigia tolli,
& interritus imminebo terris.

Licentia non eſt libertas.

o, putes libera, quæ licentia ſunt.
, & legibus, eſſe liberum, hoc eſt.

Ne contemptor ſis.

quid tumidus deſpicies: tum tua ſpecta.
iora inuenias: ſæpe pudenda.

Gradus ad fauores mutui.

ier à plebe, aditum dat ad Senatum.
natus dabit imperare plebi.

Cauta fortitudo.

e retro non licet in feris periclis:
ue procedere: ſi quid obſtat acre.

Conſulta locutio.

ubito lancinet: aſſueſce morari:
ij maxima ſub tempore ſana eſt.
mi lumina præuenire, ſtulti eſt.
rris Genij prouida proles,
medio turbine, compos, atque victor,
us, dicere lentus, atque cautus.
a leuis loquitur, multa & obloquetur.
a ſi dixero, pœnitenda vix ſunt.
o mentis niſi matura relaxat:
ue feras talia, qualis intus eſt mens.

Dubia ne aſſeuera.

Ni certa ſcias: cuncta quaſi incerta, relinque:
Et da in medium, quæ ſibi quiſque vindicabit.
Nec vera tenax aſſere, ſi vultus eorum
Mendacia præ ſe ferat. Hæc eſt fuga culpæ.

Conſulto incœpta.

Mature obita, hæc illico ſemifacta credas.
Mora conſilij lenta, cita expeditur arte.

Illecebræ infelices.

Hæc, quæ prohibet, flere facit, falſa cupido.
Gnauos ſubeuntes labor alleuat grauatos.

Noſtratibus non fidere

Noſtratia cum fluxa ſcias: vtrinque tutus
Viues. aberit tum dolor, & leuis voluptas.

Seruitus libera.

Non eſt, moderata ordine, ſeruitus bonorum.
Qui legibus obtemperat, hic imperat ipſis.

Digni bona fortuna.

Si ſceptra geris, te decet iis parare dignum.
Perſona decens conuenit apta ludioni.

Innocentia.

Si Scaligeri interſuit occidere ferro:
Vt regna, prius ſanguine quæſita, foueret:
Malo me humilem medicum ſeruare caducos.
Nec propterea ſtemmata viliora fient.
An nobilis, occidere: ſeruare, bubulci?
At queis animis decet ad faſtigia tolli,
Sublimis, & interritus imminebo terris.

Licentia non eſt libertas.

Tu, nolo, putes libera, quæ licentia ſunt.
Parere Deo, & legibus, eſſe liberum, hoc eſt.

Ne contemptor ſis.

Quum quid tumidus deſpicies: tum tua ſpecta.
Nihilo meliora inuenias: ſæpe pudenda.

Gradus ad fauores mutui.

Laudarier à plebe, aditum dat ad Senatum.
Laus ore Senatus dabit imperare plebi.

Cauta fortitudo.

Forti ire retro non licet in feris periclis:
Cauto, neque procedere: ſi quid obſtat acre.

Conſulta locutio.

Nil te ſubito lancinet: aſſueſce morari:
Pars conſilij maxima ſub tempore ſana eſt.
Verbis animi lumina præuenire, ſtulti eſt.
At tu melioris Genij prouida proles,
Lingua in medio turbine, compos, atque victor,
Audire citus, dicere lentus, atque cautus.
Qui multa leuis loquitur, multa & obloquetur.
Paucißima ſi dixero, pœnitenda vix ſunt.
Cunctatio mentis niſi matura relaxat:
Dat quiſque foras talia, qualis intus eſt mens.

Gg 3 Quæ

Liberalitas.

Quæ tu nec habebas, & habes, das haud habenti:
Quid quæris habere, idem habitis neſcius vti?

Ambitio.

Aut ambitio ſit procul: aut ambitioni
ſeruire decet inde: vel abſtine fritillo.
Indignus erit laureola timens pericla.

Æquanimitas.

Quod fata dederunt, cape: ſperne, quod negarunt.
è blaterat, faciens conuicia cœlo.

Deriſor irridetur.

Qui deſpicit artes alias, ſuam dat illis
lendam. Hæc igitur mutua, fœnoriqué ſæpe.

Falſus teſtis.

Male morere prius quam male mendacia dicas.
ntum hinc aberit, teſtis vt eſſe falſus optes.

Matura ſententia.

Bis, terque eadem repetita audias, rogeſque,
Stulto cita ſententia de iudice manat.

Contentio turpis.

Contende parum: fungar victoria iurgij eſt.
Cum ſis homo tu: cur homini imminere certas?

Duo flagitia naturæ.

Spurius bonus, & multa bona, mala duo ſunt hæc,
Adeo, vitium vt verſibus afferant canoris.

Laus ex ore proprio.

Sordet proprio murmure laus: vetus querela eſt.
Nec culpa minor ſit, proprio carmine culpa.

Verſutia.

Generat odia verſutia, ſolitudinemque.
Optabo procul degere, quem timebo ſemper.

Aula.

Aulam repetit qui bonam & vtilem, & fidelem:
Me auctore ſequatur, duce me, meque ſequente.
Si quis queritur, nec fugit: huius miſerebor?

Par ſocietas.

Aetate opibuſque, atque animo para ſodalem.
Aerea comitatu crepuit fictilis olla.

Credulitas.

Ne crede nihil, nec cito, nec cuncta, nec omni.
Semper vacuus ſit locus ille veritati.

Pauper ſapiens.

Cur recta loquens deſpicitur pauper honeſtus?
Auri proba ſunt pondera ſordida in crumena.

Epichærecacia.

Non inuidiam ſors bona, gaudiumve dat,
Aliena creat. Supprime commune periclum.

Pax.

Tranquillus amor pacis, & humilis eligendus.
n ambitio, quæ trahit atra bella ſecum.

Tori puritas.

Ne flagitio ne macula torum miſelle,
tu pecorum: nanque animi ruunt decorem
munditi a corporis, enecantque mentem.

Ne iura.

Nil iura. volet is qui tibi credere, credet.
t teſtium id eſt: ſat Deus inuocatus audit.

Piger.

Et vult, neque vult, qui piger: annuit, negatque:
nituſque morando, penitus fugit ſeipſum.

Nobilis aergia.

Noua nobilitas, ſi eſt nihil agere, male valeto:
ruſticitas proderit: illa ſi nocebit.

Alieno iudicio ſapere.

Alijs videaris ſapere, non tibi, tuiſque.

Hos dira manet tartareis pœna barathris.
Iuſta vt patiantur, male qui iniuſta patrarunt.

Dolus.

Picti inſidias pectoris, oſque ſubaratum,
Recti reminiſcens opifex abominatur.

Reprehenſorem dilige.

Tibi qui tua facta arguit, hunc dilige multum.
Similemque ſui te cupit: & facit, quod in ſe eſt.

Aſperitas.

Præceps ruet in perdita, qui ſapit ſuperbè.
Clementia homo tollitur ad ſidera cæli.

Amor Dei.

Momenta decori dat amor ſui, Deique.
Qui ſe atque Deum nouerit, huic omnia nota.

Triſtitia.

Sine triſtitia viuere, ſola vera vita eſt.
Ante interitum concreat illa mille mortes.

Prauitas.

Prauum ingenium ſuſcitat in die tenebras:
Et nigra facit candida, & hæc in illa vertit.

Calumnia.

Recte faciens effugies calumniam omnem.
Nil pertinet ad te, quod is efficit ſuum eſſe.

Dictis facta paria.

Quæ non facias dicere, id eſt, quod es, nec eſſe.
Nec, quæ facias dicere, fortis, aut modeſti eſt.

Inopis ſuperbia.

Eſt ridi[illegible] incredibile, eſt profecto monſtrum,
[illegible] ſimul tecto in eodem.

Ne cum impiis.

Mi nulla volo fœdera cum Deum negante.
Poſt Numinis alti ſtudium ſtatim parentes
Venerare & ama, ſi faciles: mali ferendi.

Admirator ſui.

Plus dimidio fallitur, exciditque vero,
Mirans ſua, ſoli ſibi comparans ſeipſum.

Pernicioſa.

Morbus, populus, carcer, amor: quatuor orci.
In militia quinta ſedent tartara rerum,
Nec pura fides, nec pietas, nec horum imago.
Cuncta hæc ſuperat maleficijs forum, ac ſeipſum.
Quin hæc ſuperantur Ligurum vnica triremi.

Liberorum væcordia.

Vt ſe ſerit, vt pater in filio relinquit:
vita patris eſt mors mala, ſtulta vita nati.

Senex ineptiens.

Mala iura iuuentutis, ineptire, vagari.
Quo iure ſenem abſoluis idipſum facientem?

Crapula.

Fœdum crapula, fœdius omnibus latrinis.
Contenta puſillo ſibi natura quieſcit.

Ignaui vota.

Cur ſole gelu corrigis aut igne tremorem,
Nec vota facis, quo Deus abs te auferat iſta,
Tu ſi quid eges, abſque opere, id Deum rogabis?
Sua vota fouens abſque opere, abſque pane mandit.

Pueritia imbuit.

Quod tu inſtituiſti puer, haud abibit vnquam,
Tecum tua facta, & tua dicta conſeneſcent.

Ne perſequere vltionem.

Si, quæ meruiſti, referas præmia vitæ:
Quis erit miſer? quid miſero quid ergo fiet?
Tibi parcit Deus: cur tu alijs parcere non vis?
Mors eſt ſuperi luminis, ardor vltionis.

Faſtus abſit.

Sortis bona nactus, moderare: faſtus abſit.
Contemne nihil. tu quid es? hac lege ſupremo
Contemptilis à iudice contemptor habetur.
Tabet celeris gloria temporis ruina.

Delator & adulator.

Delator, adulator, hiems erunt, & æſtus.
Illo apud alium nil eris: hoc apud teipſum.

Recte agere.

Tua facta, aliorum mala fac ſoluere dicta.
Cogas bene de te quoque ſentire malignos.

Aetas.

Ætas fluxa.

Vultum ſtabilis quis ſibi pollicetur aui?
Fideſue fugaci numero ruentis anni
Nexus viridis luminis ac flore iuuentæ,
Quæ prius abit, ac præterijt, quam adeſſe ſentis.

Amicitiæ transfuſio.

[illegible] fidei pignora patrijs amicis:
[illegible] vides integra ſeruaſſe parentem.

Somniorum veritas.

Qui vera negat ſomnia, ſomnians profatur.
Nam non ſemel inuenimus, & nimis frequenter,
Perraraque nox præterit abſque ſenſione.

Simplicitas.

Laus ſimplicitas: fraus ſimulatio. Elige ergo:
Vtrum ingenio dignius, explicatiuſque.

Non facere iniuriam.

Felicius vltro accipere eſt, quam dare damnum,
Quanto leuius ſit, miſerum, quam fore nequam.

Ne pertinax, ne fractus.

[redacted]

In labore laus.

Nullus meruit viuere, qui fugit laborem.
Fucis agilis præſtat apes omnibus vna.

Infimos ne contemne.

Ne deſpice plebis minimum: Deo placebis
Qui vaſibus æs fictilibus ſæpe recondit.

Erga liberos moderate.

Natis facilia ne dato dicta, nec ſeuera:
Namque inde ſolutos facies, hinc malefidos.

Mitte pertinacem.

Fruſtra monitum linquere perge pertinacem,
Impenſa, opera & diſperit: at non minus ille.

Neque fide, neque diffide tibi.

Ne fide tibi, ſed neque diffide, modus ſit.
Verum eſto aliquid, non nihilum, ſed neque totum.
Illud pecus: hoc bellua: neutrum homo, quod es tu.

Obedire parentibus.

Plane aurea vox cælitus: audire parentes.
Num cornua dedit agno aries, vt impetatur?

Hoſti mortuo ne detrahe.

Ah parce libens manibus, & laudibus hoſtis.
Ne poſſe modo, non potuiſſe te putemus.

Senectus veneranda.

Quanam ratio rideat aridam ſenectam:
Si currimus omnes ad eam, quæ vltima vita eſt?
Longus beat vſus memor, exemplaque rerum.

Sociorum ſimilitudo.

Prudens ſocios elige. prauitatis orſis
Peccata notam non leuem inurunt aliena.

Phy.

A fornice qui haud abſtinet, is nec eſt monendus,
Sed fuſte abigendus: quaſi brutus & petulcus.

Vetus amicus nouo.

Veteri ſocio ne noua compares amici.
Ignotane notis dabis, incertaque certis?

Noli mutuari laudes.

Ne ſolicitet gloria fœnerata famam.
Nec lauda alium, laudibus ille te vt viciſſim
Tollat. Vitio hoc febricitant recentiores.
Muli ſoliti ita rudere mutuum, ſcabuntque.

Amicorum liberi.

Ne gratia cum vita abeat ſuauis amici.
Verum officijs affice liberos eorum.

Caute agere.

Te te, quod agas, conſule: tum conſule doctos.
Nunquam ſciat induſium, quod toga pararit.

In peius

Humilitas noſtra.

Sunt ſordida quæ dixero, digna ſed relatu.
Quem muſca ferit, collige, quantus, & quid eſſes;
Dormireque qui cogeris, & pati calores:
Algere, cibum ſumere, ei locum parare:
Fœtere cadauer, putris eſſe vermis eſca.
Qui ſecum ea conſideret, is nihil tumebit.
Condire ſed hæc omnia conuenit decorè.
Regemne te ais? magnanimum ergo habe, ac beatum
Patrem populi, regis imaginem ſupremi.
Decet hominis onus iungere cum regis honore.

Ruſticus regnans.

Nulla eſt grauior bellua ruſtico potente.
Ignobile ſceptrum cito detegit gerentem.

Beati mites.

Fuſus cruor eſt vndique nobili venenum:
Celi ingenijs atria mitibus parantur.

Cultus ſacerdotum.

Venerare, ſacros infula quos tegit, libenter,
Doctos ſacra myſteria, conſcioſque fati.

Talis tu qualis ſocius.

Talem fore te dixero, qualis eſt ſodalis.
Vmbra eſt ſocius vel tua, vel tu illius vmbra.

Nocturni cœtus.

Lux eſt operi fulgida dedicata ſacro,
Qui nocte vias it, facit is digna tenebris.

Compara noxas.

Si quid pateris, vel merito, vel immerenter:
Grauiora videns plurima, ſuſque deque habeto.

Bonorum malorumque memoria.

Si firma capis pignora ſtent integra mentis:
Nunquam mala certas adimant notas bonorum.
Effigie nunquam bona deleant malorum.

Si non honeſtum, at pœna.

Si luce decori haud veheris: fulgor honeſti
Si haud monuerit: at pauidum te pœna monebit.
Impune mali. immune boni nihil videtur.

Munus animo metire.

Metire animo munera: quantitate noli.
Quin exiguis addito verba ampla benigne.

Fortunæ dilatio.

Ne verba putato data: dilatio dira eſt.
Fortuna malis parcit, vt acrius perurat.

Vitæ electio.

Ex conſilio ſelige, quam ſequare vitam:
Non omnia namque omnibus expedire, certum eſt:

Vegeta vita.

Ne ſimula, nec diſſimula.

Nil diſsimula, nec ſimula: hoc malis relinque.
Aiunt: ſimulanti ſimulato. Aſt ego contra:
Nunquam ſimula: nec mala te malum eſſe cogant.

Quæ ſatis.

Quantum biberes, vinea ſit ſatis ſuperque:
Quantum capiat te, domus: hoſpiti cubile.
Quantum poteris, poſsideas arationum.
Nulli tamen iniuria, propter hæc, patranda.

Vigila.

Intus mulier prouida: vir domi, foriſque.
Primus tepido ſurge toro, vltimus cubato.
Dormit vigili te Geta: dormiente fur eſt.

Frons ditat donum.

Ne crede datum, quod dabis: aut dato libenter.
Inuita manus iugulat, gratiamque vultus.

Felix quis.

Felicis vbi quæſieris notas, habeto.
Lex prima bonum poſtulat, adiuncta ſcientem.
Vult tertia ſanum: aſt agilem quarta, vel acrem:
Hanc quæ ſequitur, diuitiis explicat triumphos.
Miſcere queas omnibus id quod eſt Venuſtas.
Sed res penitus maxima gratiam mereri.

Ignauia.

Qui nihil faciendo, ſimulat fallere tempus:
Ipſum hoc, quod habet, non habet: ac fallitur ipſe.

Magnanimitas.

Iuſtum premito nullibi, ſubleuato prauum:
Si forte dabis commoda fomenta ad honeſtum.

Sapiens inſania.

Inſania quam mellea, quam dulce venenum.

Bonorum malorumque memoria.

Si firma cupis pignora ſtent integra mentis:
[N]unquam mala certas adimant notas bonorum.
[V]eſtigia nunquam bona deleant malorum.

Si non honeſtum, at pœna.

Si luce decori haud veheris: fulgor honeſti
[S]i haud monuerit: at pauidum te pœna mouebit.
[I]mpune mali. immune boni nihil videtur.

Munus animo metire.

Metire animo munera: quantitate noli.
Quin exiguis addito verba ampla benigne.

Fortunæ dilatio.

Ne verba putato data: dilatio dira eſt.
[F]ortuna malis parcit, vt acrius perurat.

Vitæ electio.

Ex conſilio ſelige, quam ſequare vitam:
[N]on omnia namque omnibus expedire, certum eſt.

Vegeta vita.

Ne ſimula, nec diſſimula.

Nil diſſimula, nec ſimula: hoc malis relinque.
Aiunt: ſimulanti ſimulato. Aſt ego contra:
Nunquam ſimula: nec mala te malum eſſe cogant.

Quæ ſatis.

Quantum biberes, vinea ſit ſatis ſuperque:
Quantum capiat te, domus: hoſpiti cubile.
Quantum poteris, poßideas arationum.
Nulli tamen iniuria, propter hac, patranda.

Vigila.

Intus mulier prouida: vir domi, foriſque.
Primus tepido ſurge toro, vltimus cubato.
Dormit vigili te Geta: dormiente fur eſt.

Frons ditat donum.

Ne crede datum, quod dabis: aut dato libenter.
Inuita manus iugulat, gratiamque vultus.

Felix quis.

Felicis vbi quaſieris notas, habeto.
Lex prima bonum poſtulat, adiuncta ſcientem.
Vult tertia ſanum: aſt agilem quarta, vel acrem:
Hanc quæ ſequitur, diuitiis explicat triumphos.
Miſcere queas omnibus id quod eſt Venuſtas.
Sed res penitus maxima gratiam mereri.

Ignauia.

Qui nihil faciendo, ſimulat fallere tempus:
Ipſum hoc, quod habet, non habet: ac fallitur ipſe.

Magnanimitas.

Iuſtum premito nullibi, ſubleuato prauum:
Si forte dabis commoda ſomenta ad honeſtum.

Sapiens inſania.

Inſania quam mellea, quam dulce venenum.

H b Rerum

erum latitans in gremio quærere verum
Creſcit ſitis: extinguit eam inſcitia ſola.
Iſt prodigere huc tempora, tempus eſt lucrari.
Nanque vmbra Dei fulgida ſola dux perennis,
Non vmbra tamen eſt, niſi caligine cæcis
Humana oculis ſit, quaſi nycticoraceis.

Nequam fit peior.

Si forte manes, vt malus è malis reſurgat,
Torqueberis vrente mora. Cœnum erit vſque.
Nequam tibi ſit tetrior in dies ſeipſo.

De ſtulto & ſapiente.

Partita vices eſt quaſi Natura. Potens eſt
Multum ſapiens dicere: ferre pauca ſtultus.

Sumptus..

Prompte facere, in qua eſt opus, haud verere ſumpt.
Nanque vſus opum terminus, vnicuſque finis.
Verum ne egeas, pone operam: parca manus ſit.

Neque fallere neque falli.

Ira ex dolore.

Ignoſce dolori, male qui excurſit in iram.
Ignoſcere & ira decet in verba ruenti.
Non hic loquitur, ſed dolor, atque ira loquentis.
Ei gratia, qui non dolet, eſt habenda Fatis.

Diues iniquus.

Nil pauperius diuite colligente, iniquo.
Nil diuitius paupere continente, iuſto.

Victus ratio.

Exple, o gula, deſiderium cibi, merique,
Non delitiis, ſed merito famis, ſitiſque.

Conſtantia mediocris.

Nil tu metuas, & tamen omnia extimeſcas.
Mora ne fuga ſit: nec fuga ſit mora. hoc cauebis.

Mediocre iudicium.

Ne magna puta, quæ videas caduca: non ſunt.
Ne paruum habeas, quod videas perenne: non eſt.

Prouidentia.

Ne quid ſubitum te occupet, hoc præoccupato.
Tendens aciem mentis: vt hoc nouum vetus ſit.
Sic rerum animo proſpice diligente cauſas.
Qui principium nouerit, exitum docebit.

Bene incipe.

Cœptis bene conſiliis cœpta perſeuera.
Sic ne incipe, quæ non tibi ſunt ſequenda honeſte.

Poeta.

Venerare ſacros candidus integerque vates.
Vitiis boni inhabitabile pectus eſt poetæ.
Sola à ſe cohors barbara & ebrioſa pellit.

Maledicentia.

Turpis maledicentia, nuſquamque ferenda,

ſe lacerans conficit, in ſeque redundat.
uicunque alij detrahit, hoc grauat ſeipſum:
um nullus homo ſit ſine reprehenſione.

Suſpicio.

Si ſuſpicio te quatit: ocius periſti.
uſquam es, neque apud vel ſocios, vel ipſe tecum.

Fatui vota.

O quam fatuus putida vota diu ſuſurrat.
pone Deo quod tibi ſciat eſſe neceſſe.

Tentare etiam ardua.

Eſt ridiculus Siſyphus irruente ſaxo:
ntare tamen, magnanimi intereſt, futurum.

Vultur Africanus.

Patrem ſenio iam gelidum, ſituque fractum,
ido capitis caluitio, atque glabritate,
e reficit munere vultur Africanus.
c idem grata ciconia: cui Græcia verbum
ixco nouum condidit hoc

Continentia.

Vſus modicus commodus, extrema recidens:
Solus ſcopus, atque vnica meta continentiæ.
Natura boni limite contenta quieſcit.
Quodcunque modum tranſilit; id malum eſſe certum eſt,
Quodcunque fluit plus ſatis, & modum quod infra eſt.

Vtile quod honeſtum.

Ne crede, quod aiunt, cadere vtile à decoro,
Qui duo putat, haud vtilis ille, nec decorus.

Animi ſinceritas.

Te ſceptrigeris imperijs dedecet ortum
Strumoſa animi barbara ſubdoli ſupellex.

Bona conſilia non mutare.

Ne te inſtabilem craſtina deprehendat hora:
Si conſilio ſunt ſapiente conſtituta.
Mutare alioqui mala deſtinata, virtus.

Dator tardus.

Potes & facere ingratum, vbi des piger, ſuperbus.
Quo plura precans verbula funditabis: hoc plus
Obſtipa Syri colla tenacis obrigeſcunt:
Ne ſponte volens annuat, ac vota ſecundet.

Lauta parſimonia.

Lautitia rara, ac moderata, omne per annum,
Certiſſimum, & eſt vtile vectigal inemptum.

Fœcunditas.

Nulli ſteriles fas fuit exprobrare lumbos.
Polytecnia non eſt polytechnia vlla, verum
Polytychia forſan. Numerum nihil iuuare,
Priamo, Niobe, teſtibus optimis probabo.

Ne metue fatum.

Stultus metus immobilis eſt neceßitatis.
bis miſer is, qui metuit, quod eſt futurum.
m quum aderit, patietur: nunc patitur, quod abe-

Expectatio peior malo.

Tormenta placent omnia, ſi moram recenſes.
amque malorum mora peior eſt malo ipſo.

Lente polliceri.

Tarde annuere, eſt ſpecies quaſi picta negantis:
ſi ſi ſit opus iudicio, atque ſpectione.

Exprobratio.

Oſtendere ſi cui benefeceris, caueto,
nnino perit gratia ab exprobratione.
que hinc benefacto precium illico eſt ſolutum.

Vitiorum allectamenta.

Nihil eſt vitijs blandius, vt ſemel recepta
ſeria dant deſidiam, otiumque ſpirant.

Inertiam fouet beneficentia.

De ſole refulgentia ſempiternitatis,
Inſtauranda graui, reor, eruta è veterno:
Ne accepta dies tenebra reddatur inertes.

In re bona bonus animus.

Si forte tibi ſunt data, res bona, & voluntas:
Noli bona ſeiungere, diſsipare iuncta.
Nec dira voluntatem adimat bonam cupido.

Vita fraudulenta.

Eſt vita ſui transfuga, quæ fugit quietem.
Pluſquam illa ſui transfuga, quæ fugit laborem.
Quidnam illa, dolis, crimine, ſi qua emit dolorem?

Popa.

Quanto eſt oneri ſibi popa ventrioſus ipſe.
Laxo patris abdomine. plurimum huic laboris
Suſceptum alijs, & ſibi, vt ad nihil valeret.

Solue.

Quod debueris, cum poteris, ne dare differ.
Quæ debes, tua ſiquidem non eſſe putato.

Conuiua ſobrius.

Conuiuam adhibe ſobrium: vt inde hoc eſſe diſcas.
Ipſum efficies ſobrium. vt hoc te eſſe docebis.

Stoici ſaxei.

Fuge ſtultitiæ Stoica præcepta rigentis:
Monumenta animi plumbea putidi, loquacis.
Contemne fera pectora, ferreoſque vultus:
Ciuilia qui deſtituunt commoda vitæ.

Tu tibi cenſor.

Ne quære foris carnificem: te ipſe coerce.
Te præueniens nunquam alijs præuenieris.

Liuor in potentia.

Contemptum, & ex inuidia, potentiaque

Odium, media ad culmina ſunt duo tyranni:
Vt vix hominum hos vnus, & alter expiarit.

Otium negotioſum.

Felix, cui adimunt otia nihil de labore:
Vt, cum ſit opus, ſufficiat, nec opprimatur.

Sui tumidus.

Fouet inuidiam magniloquus ſui, ſuperbus.
Caret inuidia muneris æſtimator æquus.

Auro inhians.

Qui pendet ab auri radijs, pendet ab aura.
Nec ſe ipſe meretur, precium ipſe ipſius auri.
Si non ſatias efficiat modum volendi:
Saltem moneat te, genio iubente, quid ſis.

Laus à laudato.

Solus mea laudet bonus, afferatque vultum.
Hoc præſtiterit mi omnibus vnicum theatrum.

Dilatio.

Dilatio, pigritiæ molliſſima proles:
Hoc fac hodie: craſtina lucta perdidit rem.

Regis opt. gratiam mereri.

Regem dederit quum tibi ſors, Deuſque iuſtum:
(Henricus enim maximus, optimus, ſecundus

Mala meremur.

Noſtro merito qua patimur, quid execramur?
Electa ſacris victima pacata Deo mens.

Matronæ dos.

Ne iactet aui ſtemmata, ne patris talenta.
Non dote, ſed eſto ardua matrona pudore.

Somnus.

Promptas hebetat ſomniculoſa vita mentes.
Viuum ſepelit nãque hominem hac mortis imago.

Litium vorago.

Quo conſilio conficias quoque id, videto.
Eme: damnum item emes. Non eme: diſperis moneta.
Sic non licet hoc tempore pauperem eſſe gratis.
O ſancta fides, dic, vbi pauida deliteſcis?
Vbi ſimplicitas, tartareis artibus exul?
Heu litigiorum rabies, furens Erinnys.
Heu iudiciorum fera, peſtilens Charybdis.
Eheu remoras luminis, atque veritatis.
Ah iuſtitiæ tormina. Væ foro bilingui.
Vltoris vbi flammea fulgetra Tonantis?
Hic ignis, eritne vltimus ille, ter tremendus,
Horrentia qui ventilet incendia rerum?
Ita nos vorat hac flamma medullitus miſellos.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM

LIBER SECVNDVS.

DEſcende poli ſedibus excite è paternis,
Menſura tui ſolus, & immenſus, Ieſu.
Clemenſque mei Genij veſtigia firma.
Ille ales in altiſſima ſpiritu ſerente
Excelſa tuo referens præcepta recludet;
In pectora ſe inſinuans Caumontis *amati.*
Cuius vt ingenij ſpeculam conderet altam
Natura videtur Dædala, quanta ſit, omnes
In vires, & in artes acuiſſe ſuas ſe.

Repetita.

Si quid repetitum hic fuerit, quis improbabit,
Quum ſic quoque vix ſit ſatis ad receptionem?

Factiones.

Ciuilia, translatitium eſt, partibus vri.
Odio lacerantur proprio publica: quando
Stat perfidia in pectore gratuita duro.

Fides non ex ſucceſſu.

Scio te ſtabilem, non leuia euenta ſequutum,
Succeſſus vbi deſerit. At fides tenenda eſt.

Senectus inertis.

Fruſtra immeritam poſtulat illa miſſionem,
Eſt quæ vitijs deſidibus fracta ſenectus.
Summo huic fieri cenſeo gratiam labore;
Fraudauit vt olim Genium. Ergone fruatur?

Audacia in difficili.

Nec cede malis: contra etiam audentior ito.
Creſcit vegetum cor ſimulatque difficultas.

Verus diues.

Diues, ſibi qui detrahit: haud qui addit aceruo.
Nanque huic ſatis eſt, qui eximit: huic deeſt, quod addit.

Mors vbique.

Incertum, vbi te mors manet: hanc mane ergo vbique.
Quicquam ne velit mors fera decidere tecum?

Tædium in malis etiam breuibus.

Tecum numera annos: numerus docebit illos.
Pauci, ſi faciles: horam miſeris ſit annus.

Palpo paraſitus.

Emitur precio mens mala palpone bibaci
Vendente. Famem ponit ibi, illamque reponit.

Vre ingratum benefactis.

Ingratum animum vince valenter benefactis,
Vres: reliqui nec ſibi fecerit ſeipſum.

Virtus inops.

Virtus in egeſtate, hiemis pulchra dies eſt.
Nudata bonis gloria fumus eſt ſine igni.

Fata illudunt.

Nolito alienæ popularis eſſe culpæ:
Noſtro quod agit tempore maximum periclum.
Sed fata trahunt omnia, mentibuſque ludunt.

Ne iacta, ne mentire.

Quod tu es, ſtolidi eſt dicere: quod nec es, miſelli.
Iactantia ventoſa mouet friuola riſum.

Æſtimatio pro re.

Quæ vilia ſunt, dicitur, hæc cara putato:
Et contra: vt acerbi fugias nomen auari:
Itidem cupidi quo fugias ſuſpicionem.
At contra ego ſic: Quicque ſuo æſtimare cenſu.

Orationis ratio.

Si quando loquentes Eranum damus Latine,
De re dubia, ac difficili quod explicemus:
Nuſquam repetita, & breuis, & faceta, ſimplexque
Et pura ſit oratio: fucata moleſta eſt.
Calamiſtrata nocentque, premuntque dignitatem,
Criſpata, modique indiga, bracteata verba.
Nec tardiloquum, nec celerem, nec incitatum,
Nec qui leuis in curſibus, impotens tui ſis:
Volo te compoſitum: te iubeo dicere tractim.
Auditor vt & te audiat: audias te & ipſe.
Si ſcribis: vt eſt mos faciliſque, lexque rerum:
Quo quicque cupit tempora propagare vita:
Oratio ſit lecta, ſed haud maligna, turgens,
Frageſa, ſuique inuida, contumax ſibi ipſi.
Peior tamen hac ſordida, plebeia, fatiſcens:
In qua nihil eſt vndique, quod mouere poßit:
Suſpendere nil auriculam ſeueram aceto.
Noſtrum hac humili vult ſibi ſaeculum placere,
Guſtu inſipido marcidum, inertique palato.
Nanque ante abiens labitur, atque ingrediatur.
Res eligere hinc docta iubent dicta Sophorum,
Pro viribus: vt conueniat tibique & illis.
Ne rideat vnco fera gens Critica naſo:
Nannilli humero ſtridere ſub ſarcina Atlantis.

Lucrum damnoſum.

Damnoſa lucra, incendia cum premunt ruina.
Delere malis nam mala, teterrima res eſt.

Gratis benefacere.

Gratis data ſunt omnia per Deum benignum.

Quan-

antum poteris, tu quoque partiare gratis,
nale bonum flagitium ſit execrandum.

Latronis exprobratio.

Quod non male cuiquam facias, ne id exprobrato.
nque eſt beneficium, ſcelere abſtinere, nullum.

Sis, ne videare.

Sis, ne videaris, bonus: hæc viuida lex eſt.
ſona ſui eſt, qui ſimulat: ſui mera vmbra.

Modus ſponte.

Sic pone modum rebus obediens ſecundis:
imponere finem ſtatuas coactus olim.
ix ea ſors, quæ arbitrio ſuo ſeneſcit.

Mare.

Vitare maris ſuadeo, plus ſatur, pericla.
id tutum ab eo, quod male ſæuit in ſeipſum?

Parcus ſibi.

ſit viuidior languida mens, paratiorque:
Animuſque remiſſus redit: aſt abit ſolutus.

Quid, non quis.

Eſt inſpiciendum bene diligente cura,
Non quiſnam hoc, & hoc dixerit: at quid hoc, & illud.

Quiſque ſui faber.

Decoctor erit nominis is ſui, atque vitæ:
Qui à ſe ſapientem nequit impetrare vitam.

Vxoris aciditas.

Vxoris ineptos animos, atque proteruos
Obtundere ſi non potes: hoc tibi putato
Datum, ad exacuendum patientiam virilem.
Nec verba timeto fera: nec ſperne monentem.

Tanquam homo viue.

Ita viue tibi, quo reliquis viuere poßis:
Quod tum facies, homini quum tanquam homo viues.

Aequabilitas vitæ.

Vita inſtar ouans vnica ſit dies, & hora:
Inſtarque vicißim tibi vita ſit diei:
Similis ſibi, & æqualis, in bono quieſcens.

Aeque audire ac dicere.

Condiſce animo æquo bene contraria ferre:
Verum pariter dicere, & audire libenter.

Status conſultus.

Certo modulo te, & tua metire probando.
Ne ſcande locos, è quibus inde ſit ruendum.

Magnanimitate dedecus fugere.

Quanti eſt homini, magnanimus quem vehit ardor:
Cum dedecore, atque obijce liuore paciſci.

Nepos & auarus.

Frugi eſſe nepoti vltima, & acerrima crux eſt.

Haud tantus labor, vt puto, prodigendi auaro.
Nanque agrius, exiſtimo, ſiſteres ruentem:
Quam ſi poſſe volueris concitare pigrum.

Sapientia.

Perpaucis nimium ſapientiam docebo:
Agnoſce Deum: notum imitare: præter hoc nil.

Aperta fortitudo.

Ne necte dolos, non animo, minus reipſa.
Non cauſa alia vlla leo rex dicitur eſſe:
Non quia vegetus, nec quia præfortis habetur.
Nam multa animalia ſunt fortiora multo.
Sed quia magnanima palam gerit pectora fronte.

Aſtrorum ſcientia.

Quidnam aſtra ferant; ſtulta vetat quærere turba.
At cur facula flammifero arcentur olympo?
Quorſum hæc varijs vorticibus rotatur ingens
Immenſa polo machina? quid? grandine ſola
Finitur, & ortu niuis immenſa poteſtas?

Mortem ne opta.

Optare, malum eſt omnibus, vltimum dierum.
Præſto eſt. vbi iam venerit: illum abire velles.

Olitor opportuna.

Verbo veteri mentem adhibe. cautio clara eſt.
Sæpe eſt olitor ſordidus haud praua locutus.
Nec ſeruo animi vim rigida auferunt catena.

Scripta præcipitata.

Sunt, ſcribere quos gloria nominis futuri
Titillat, agit, faſcinat, angit, vrit, vrget.
Multumque laboris capiunt, quod exprobretur.
Hos tu fuge prudens, fuge cautus, æmulari.
Ego frena do: calcaria ſunt periculoſa.

Ne ſis irriſor.

Te reſpice: quid, quoties obijcis cuiquam.
Irriſio regerit eo ſe, vnde ducit ortum.

Ne ſere verba.

Qui mos ſtolidis: ne ſere verba vana. Quin tu
Nec certa: nec auctor fueris malus, bonuſve.

Opes ignobiles.

Refert, quid erat: non quod habere iactat amens:
Quid ſit, populi viſcera qui vorat miſelli:
Aeraria qui regia ſuppilat onuſtus:
Cui nullus amicus, niſi qui nihil rogabit.
Nullus Deus eſt, ſit niſi nummularis arca.

Senex, fer iuuentutem.

Fer ſtulta ſenex, quæ iuuenes patrant, benigne:
Retroque tui reſpice dicta, factaque æui.

Debita.

Debes patriæ, quod dedit: hoc vita vocatur.

Debeſque patri non minus in loco ſecundo.
Debentur item tertia proximis amcis.

Senex auarus.

Recte ſapiens de ſenibus dixit auaris:
In fine via vaſa viatico parare.

Æquum pete.

Haud vnquam alium poſcere, quod negare poſſis.
Nunquamque neges, alium quod poſcere poſſis.

Ætas magiſtra.

Vitæ ſapiens plurima pædagogus ætas:
Monſtrare ſed vbi incipit, tibi deſinit eſſe.
Quocunque igitur tempore præcepta recenſe:
Facque vt tua ſint. feceris exequens, quod aiunt.

Senectus.

Mors præueniens mortis acuta tela certe eſt
Ignaua, rigens, ſerita ſitu, blaca ſenectus.
Virtus niſi condiat alma aſperum hoc venenum.

Fuge blanda.

Noſce & ama.

Poſt iudicium quiſquis amat, diliget vſque.
Non tollet amor iudicium, aut illud amorem.

Tecta odia.

Peiora puto aperta odia, atque aperta multo.
Illis dolus incommodat: hac licet cauere.

Pauper & diues qui.

Quis pauper erit? qui ſibi ſic eſſe videtur.
Non Pythei diues erit: ſi haud eſſe putabit.
Exempla tibi ſomnia ab vtroque parabunt:
Quis diues miſer: etiam pauper eſt beatus.

Ne time, ne timearis.

Ne tu timeas: nec timeare: vtrunque crux eſt.
Quem multa timent, multa timet. Regula ſana eſt.

Pro bono malum.

Vt propenſa malo, hominum natura rependit.
Non eſt etenim par ratio ingens amoris.
Nam multis beneficimus, & prodimur illis.

Plebs contumax.

Nutrit capita vrbs plurima contraria vero:
Et vero, & honeſto. Magis auerſa, moleſta,
Quo tu rationes magis afferes decoras.
Ne te tamen abſterruerint dicere verum.
Auctore malo publica ne res mala cedat.

Fatum inuictum.

Fatum, Herculis eſt Excetra. pullulabit ingens
Vltro capitum copia, ſi dempſeris vnum.
Quare ſatius vulnera perferre nocentis:
Lucroque mero apponere: ſi mali quid abſit.

Maligna taciturnitas.

Obſcura aliqui pectora comprimunt ſilentes:
Atthos penitus, protinus & fuge, & fugato.

Laus à quo cuiuſmodi.

Laudarier à turpibus inſania vera eſt.
aus eſt hominis maxima, diſplicere prauis.

Semper paratus ad omnia.

Attenta ſibi mens tua ſit ſemper vbique:
Ne ſorte noui turbinis imparata nutet.

Verſipellis.

Non inter amœna ingenia, eſt locum tenere,
ellem ve ſuam dignus habere verſipellis.

Autarcia.

Qui eſt ſat ſibi, cum diuitijs fuit creatus:
Nec pendet ab inſidiis arrogantis aui.

Luſus pro commodo.

Laudis quibus, & quatenus impendere tempus;
xercitij commoda te docere debent.

Modicæ ſubſtructiones.

Modice ædifica. hoſpitibus ſat tibi. tuiſque.

Humiles nobilitat virtus.

Quem haud accipit altum facit in ſtemmate virtus.
Si iuncta ſimul ſunt duo, pleniſſima ſors eſt.

Blanda ſalutatio.

Quencunque ſuo nomine de plebe ſaluta.
Magnis iubet vſus ſolidos reddere honores.

Paulatim fit bonus.

Mentis liquida fulgure par Deo potenti
Vulgum ſapiens deſpicit ex loco altiore.
Verum haud cito fit vir bonus, & ſero videtur.

Nil contemnere.

Contemnere magna, eſſe viri magnanimi, aiunt.
Contemnere quicquam, ſed ego, ingenij maligni.
Tum magn . ſequi, magnanimi. Sed tamen illis
Hærere: mali deputo, nec ſibi fidelis:
Qui non bene pro fine viaticum recenſet.

Te circunſpice.

Anima miſera, circunſpice, tuoſque nutus.
Multa accipies prouidus, exueſque multa.
Portoria mortis puto facta dicta noſtra.

Dolor tollitur ſapientia.

Mutatio mentis leuat, haud locus, dolorem.
Nemo vt fugere ſe valet, ac linquere ibidem.

Vitia redime virtutibus.

Vitia redime virtutibus, atque age in triumphum.
Sunt cauenda, vel tegenda, vel recondienda.

Verus homo.

Contempta homo res eſt, niſi cæleſtia curet.
Quin eſſe videtur mihi non homo, non aliud.

Cauillus odium.

Fermentum odij gloria mutuis cauillis.
At ſimplicitate furens extinguitur ignis.

Embammata ſuauiſſima ieiunia longa.
Refertque nihilum, vnde ſiti petatur vnda.
Sed picta dabit Myrrhina cum puluere ſudor.

Hæres munificus.

Aegre heres agens munera, vultur ad cadauer.
Quandoque tamen lupus eſt, vulturiſque vultur.

Prodigi alea.

Cum ſorte ſua prodigus inſolenter amens
Rixatur: ouans ludit & ipſa damna damnis.

Arbiter.

Quam ſæpe duos litigijs inter amicos,
Facere officium iudicis, eſt periculoſum.
Tentare poteſt optimus: abſoluere felix.

Haud lugendum.

Vita lacryma aut omnibus, aut debita nulli.
Nam aut æqua quies omnibus: aut labor ſepulcri eſt.

Puer argutus.

Aſtus pueri, præpropere explicata virtus
Segnem, aut fatuum, aut terribilem indicat ſenectam.

Scire viuere difficile.

Nil difficile eſt iam magis, ac viuere ſcire.
Nec quid, viuere ſit, ſcio: nec ſcio, quid haud ſit.

Benignitas.

Hoſti moderatus fueris, comis amicis:
Quocunque loco progenitum, coquum, aut tyrannum,
Clementia vel ſola poteſt Deum creare.

Animi firmitas.

Nunquam, bone, deſponde animum turbine rerum,
Quin dic: mihi da ſors, quod ego vincere poſſim.

Doceri vtilius quam docere.

Aut vt doceam, quæ ſcio, diſputare par eſt:

Aut vt docear. gloria tum vexet inanes.
Vinci vtilius nanque: quia vincere nil eſt.

Contentio vocis.

Vocis modus eſto. Si vult licere plenum
Intendere clamore forum, nauta, bubulcus.
Tum non niſi quos futilis inſania verſat.

Ebrietas.

Extinguere me malo ſiti, quam ebrius eſſe.
Stola ſi Iouis eſt ebria; ne Iupiter eſto.

Te rebus, tibi res.

Res conſilijs qui excoquit, is fruetur illis.
Par eſt, tibi res, te quoque commodare rebus.

Virtutis comes gloria.

Eſt gloria virtutis, vt eſt corporis vmbra:
Aſt vmbra ea ſtat lumine fulgentior omni.

Mundi typhones.

Va turbinibus neque Typhonibus agitatis

Mundi inquilinus.

Mundi quid agam cogito lentus inquilinus.
Quis me iubet abſcedere? quonam vſque manebo?

Lectio.

Multos prouehit habilis lectionis ardor.
Alit ingenium lectio, nec ſinit putrere.

Sibi pacata mens.

Secum ſibi pacem faciat: pacificata
Poterit dare mens omnia, tunc erit beatus.
Ne tu modo ne ſubtrahe fulcra ſanitati.

Acquieſcendum viciſſitudini.

Nocturna Dei tempora ſunt, atque diurna,
Ver, æſtus, hiems, frugiferi meta caloris.
Cur ergo tibi diſplicet hoc, vel hoc, vel illud?
An tu melius ſcire queas, quod eſt nouandum:
Quam qui facit, & reficit, deſtruit, reducit?

Nouitas auget rem.

Addit nouitas cladibus æſtimata pondus:
Quo tunc animos pondere degrauat potentes.

A te impetra.

A te obtineas, quod foris impetrare non quis.
Vt quo careas, hoc etiam velis carere.

Viciſſitudines.

Hem quid quereris? quando quod eſt, abire cœpit?
Hæc mutua, quæ ſors dedit, huic reddere ius eſt.

Luxus præceps.

Se luxuria proruit in dies & horas:
Calcarque ſibi ſubdit ad vltro pereundum.

Item de auaro.

Deſunt inopi plurima, verum omnia auaro.
Detractio in illo nihilum, lucrumque differt.
Si, quod dat, aceruo, putat, vt prius, deeſſe.

Curæ hominis exercitium.

Diſtringere curis animum, ſoluere dicam,
Nam quo pecus his differret, atque homo ſolutus?

Supplicium magnum nequitia.

Ne irata precer numina prauo, atque maligno;
Haud me decet: & turbida ſunt plus ſatis illa:
Nec ſupplicium tetrius, at viuere nequam.

Fatorum vis.

Tentare parum profuit: abſiſtere certum eſt.
Ducere volentem, retrahent fata trahentem.

Ludis fortunæ illudamus.

Quos arbitrio ſors facit impotente ludos,
Ludos habeamus quoque nos, & impotentes.
Nam quod ſumus, imperijs illius vacabit.
At ſumus animus: cetera, & hæc bona, umbra tantum.

Nil ſumus.

Reputanti mihi memori cum mente ruinas,
Quæ ſata puer, iuuenis: marcente ſenecta

[redacted]

Haud ſe, haud alium ferre poteſt: ſeque grauatur.

Seruitus mors eſt.

Seruus vocibus pluribus eſt ſibi ſuperſtes.
Stomachatur eas aulicus, atque odit, & ambit,

Rerum turbo.

Verſatio rerum monet, vt nos moneamus.
Si non moneamus: monet, haud nos monuiſſe.

Vnum age.

Ne te temere dijjce plurimis agendis;
Sed plane opus, & conſilia experire ſati.
Diſcurſibus actum varijs, & huc, & illuc,
Oſtendit, ibi haud eſſe, vbi videris eundem.

Alea.

Ioculare leuis mancipium eſt alea lucri,
Venalem operam tempus habet pignora mentis.

Studioſus eſto.

Quod ſurripitur de gremio ruentis aui,
Studijs dederis. Magnanimo turpe putabis,
Marcore diem perdere, tabeſcere noctes.
At deſidijs otia ſunt quaſi tribunal.

Monere quam verberare.

Plus efficient verba ſuauiore tractu,
Quam tu rigidis vultibus, aut minis ſuperbis.
Aſſueta cutis verberibus verbera ſpernit:
Repetitaque conuicia deterunt pudorem.

Nudi naſcimur.

Tibi ne videatur nimium turpis egeſtas.
Nam nemo oritur tam miſer, atque natus olim eſt.

Lenis reſponſio.

Si haud ære potes ſoluere, quantum eſt alieni:
At verbo, animo, vultibus excludere culpam.

Qui ſe fallit.

Is ſemiſere præterit: is fugit ſeipſum:
Qui ne quid agat, occupat occupationes.

Senectus cata.

Natura tibi cum dederit viuere multum:
Teſtare opere, haud difficili ætate, ſenectam.

Bonorum amiſſio.

Leuius nihil acquirere, quam amittere parta.
Hinc exprobrat vſus, at hinc amiſſa voluptas.

In paupertate animus lautus.

Contracte habitans, læto animo, quietis eſt fur.
At contracto animo habitans late, vndique regnat.

Iuſtitia & veritas.

Quod iuſtitiæ cardine verſatur in alto:
Natura ſuo quod gremio recondit imo:
Sola hæc ſapientis duo ſunt pabula vitæ.

Librorum copia.

Et ſcito, tuas haſce aliquando non fuiſſe:
Et qui potitur, huic aliquando non futuras,
Aliquando tua quod fuerint. grata Deo vox,
Non dira ſit, hoc quis careas, quod ille donat.

Par coniugium.

Iactatum ab epigrammate luculenter audi.
Κατὰ σαυτὸν ἔλα: *maxima concordia lecti eſt.*

Finem proſpice.

De fine vide: principij fœmina falſa
Nec certa ſatis facies, nec ſatis probata.

Clam argue.

Clam tu argue amicum, inde palàm laudibus orna:
Sed laudibus iis modicis, quæ tegant pudorem.

Suſurrones.

Omni ſapienti male diſplicet ſuſurro.
Eiectus vbique, vt video, à me eijciatur.

Fides etiam hoſti.

Cantata fides tam meritis laudibus alma
Seruetur & hoſti. bene, ſatque volitantur,
Qui tam temere cum Cicerone diſputarunt.

Pietas eſt orbis anima.

Tollens pietatem ſcelus euiſcerat orbem:
Imo examinat verius: imo exuit orbe,

Virtus nullo in precio.

Si Fabritij tempore, Curtij, Camilli
Virtus fuit in precio, virtus in honore:
Mirum tibi, Fabritium, Curtium fuiſſe?
Mirum potius mihi, non extitiſſe plures.
Imo innumeros, imo etiam fuiſſe cunctos.
Hinc Apicium, & emergere potuiſſe Nepotes.

Nunc Aemylius, Curius atque ipſe Metellus
(Si forte reuiuiſcere dent ſacula noſtra)
Ni ſecum habeant pondera lutei metalli:
Nil gloria profuerit, nil candida virtus:
Sed tecto ſine, frigoreque & fame peribunt.

Animus exercitatus.

A ſe omnia, & à temporis impetrabit auo:
Inuito etiam pleraque tum extorta parabit:
Rerum qui animus valido concalluit vſu.

Mortalitas noſtra.

Cras eſuriet: ſi hodie cibum non capeſcet
Ille, elogiis conſpiciendus & triumphis:
Aeneis titulis, laudibus ille marmoratis,
Fultus triplici præradians caput corona.
Qui terræ onus eſt, huic oneri terra futura eſt.

Tardum quam præcipitem.

Noſtrum eſt, fateor, iudicium pigrum, atque inane:
Lentuſque animus, mens quoque tardior podagra:

Ni iuſſa miſer feceris. Ergo quid iubebat:
Ego ſi facere hac non queo? plector impotens? cur?
Facere, vt facerem, debuit. Eſt ergo poteſtas:
Non facta, Deo qua liceat mihi exprobrare.
Hac cum penitus ſint ſapido execranda nutu:
Sacra iudicij munia liberi canamus.

Dei conſilia ignota.

Cur mors miſeris ſurda ſedet, vocata fruſtra?
Natum patris & ſuſtulit vnicum beati?

Amiſſum tempus.

Hac, quaque vident mihi, quaque ſentienti,
Nec quicquam aliud, quam aliud, quam nihilque agenti
Labuntur acuto cita diſtinata motu:
Ah qua nimis incompoſito gradu, atque curſu
Ingrata vacillant ſibi: iam quibus miſellus
Iuſtis repetam iudiciis tempora retro?

Aduerſa omnia infelici.

Ignis miſeri haud eſt calidus, niſi ipſum vt vrat:
Ipſum dominum, vel domini hoſpitem, nec hoſtem,
Si hoſtem tetigit, illico fiet vnda mitis.

Cur ſuperbi ſumus.

Si regna cadunt, flammea cur pectora turgent?
Quid te proaui faciunt? quorum ardua virtus
Nunc eſt cinis, obliuio. Tu, otioſe, demens,
Qui luce frui diſcupias negotiorum:
Vt geſta aliena tuis appingere vinclis:
Libertatis & addere iura ſeruituti,
Qua Scaligerum nomina dedecus figurant.
Quid vita tua eſt Scaliger? arra certa mortis.
Quid mors? perpetua aditus, forte & via mortis:

Subdola verba.

Mollis nimis oratio ſit parum virilis.

Ver-

erbis teneris ſubdita fimbriata mens eſt.
ua non aries integer expiare poßit,
ibove bidens hoſtia ritualis horno.

Mens ſibi ſe reſtituat.

Poſt liminio mens rediens libera longo:
ſcitia quam turbida prauitatis hoſpes
aptam tenuit compede; vinculiſque diris,
miſſa paret tempora duplici labore.
ut id, patria quod procul exulauit, vltro
ſeipſa etiam amiſerit: à ſe vt exulabit.

Breues preces.

ultis precibus qui iubet extendere vota:
ondum putat intelligere hic Deum precantes.

Litigantes ſacciferi.

Vel Thuſca, vel Aegyptia dic Auriſpicina,
uo thure, aut thymiamate, quo Soloce poßim
lacare Iouem: vt me eruat è crumenimulgis.
ncinata manus quibus, hamataque mens eſt.
ec quinta profecto mihi nunc videtur ætas:

[redacted]

Nam dulce, loca, [illegible] ſefellere, mendacium eſt,

Inania omnia.

Decreta, virens gloria, ſtemma, vis ab aſtris,
Multo mihi diſcrimine, ſummoque labore
Quæſita, minus dulcis; qui & magis videntur?
An ſunt potius ſomnia, [illegible] ſomniorum,
Nummi, ſoboles, prædia, decuſſis honorum
Quæ vana ſolent pectora commouere ſolet

Facere, non dicere.

Qualis tener ætate iuuencula catellus,
Cauſa vacuus, murmure baubatur acuto.
Contra vetulus non niſi præſenſa reſignat:
Sic eſt ſtolidus, ſic ſapiens. Ille minatur
Cunctis, ſine cauſa, tumere, ſemper, vbique,
Sapiens faciet vulnera, poſt facta loquetur.

Facies liuida.

Vultus color ignobilis ignobile clamat:
Pectus: pectora plumbea plumbei eſſe vultus.

Aulicus.

Sodes quotus es? cum ſociis veni. paratum
Vel pluribus. Anguſtia non accuſes apud te
Aula. Hoſpitij ſed ſatis eſt mihi, tibique.
Eſt lectulus, eſt ſtragula tecta, militaris:
Communis erit: commoda communia vtrique.
Dixi. hinc abeundum. ades ad tertiam, aut ſecundam,
Venatio nam ſub decimam leſta parata eſt.
Ientabimus. Vt te, optime, nouimus, quieſcas:
Luxatio ne te occupet, vt mi obtigit ipſi.
Vtinamque liceret mihi: ſed coactus vltro
Inſanio. Reddam: ſcio te fidere amicis.
Curſore [illegible] equo. hinc meum ſodalitium
Abduxis, ades dum, atque tuum commoda amicum.

x hoc ſciet: & feceris in me hoc tibi gratum.
ruerſe, negas? Ruſtice, nouimus, quid hic ſis:
rum quid agas. reſciet atrij magiſter.
xo, barbare, turpiter exulabis aula.
Sic artibus his viuitur: hoc viuere ſi ſit.
des; dederis. munera, commodata dicunt.
h quid? metuis, ne tibi tantulum reponam?
n des: benefacta omnia fiunt malefacta.
c, vt veteri carmine carmen hoc feratur:
fecero, periero: non faxo, vapulabo.

Veritas laceratur.

Antiqua tenebris ſolidis capta, vagando
ua turba deerrabat in vltimo receſſu,
imum impoſuit tum ſibi, tum deinde nobis.
liginis huius nebulam primus opaca
ſcuſsit inanem: & reſugi affinia veri
lus Ariſtoteles ſuſtinuiſſe videtur.
uem nunc lacerant in triuiis Sardanapali.
uos ſpiritus è gurgite borbori profundi

A vulgo pendens.

Qui pendet ab errore, & opinione vulgi:
Pendet magis, atque arbore qui pendet ab alta:
Nam quod ſemel euenit, & abijt, id nocet nil.
At quod dubiis articulis ſtat, inſtat, vrget,
Vaneſcit, adeſt: eſſe malum id puto ſolum.

Quere optimum artificem.

Morbo obſitus, aut litibus, aut ſi ædificabis,
Ne quære minoris precij obuium miniſtrum,
Vmbratici medici, leguleique, & architecti.
Sibi par precio eſt, artoque vicantis arteſque.

Ignauia mea.

Terram ſterilem Græcia, mortuam, ſacere,
Quam tamen elementum ſibi viueret, vocabat.
Sterilem me dijs, & mihi, quo nomine noſcat?
Haud me, haud alios audio: defraudo me & illos,
Mandataque menti à ſapientibus ſupina.
Sulciſque animi ſemina ſeminina putrent.

Quod queas diſce.

Dictu facile: hoc fac, & hoc: hoc, & hoc omitte.
Aſt hoc facere, & hoc: & hoc dimittere, durum.
Quantum tamen hac hominum caligine cæca,
Cæci Labyrinthi licet anfractibus atris,
Animus æthereo ſemina qui ducis olympo,
Et particula portio qui Dei ſupremi es:
Hauri placida lumina ſemiliber aura.
Sit ſat tenuis paruula ſemihora vitæ
Si tota nequis hæc tibi momenta referre.

Puſillum lucis nobis.

Germana boni lux lucet, expreſſaque veri,
Rerum ſpecie os luminis, hac vtimur vltra.

Quicum partiri ſtudia.

Noſtrum ſtudium ſit nihil, aut cito recedit:
i certum habeamus ſocium, parem labori.

Ingenium excultum.

Vſu nitidus, cote vel artis expolitus
ir, vel Genio compoſitus ſibi ſermo:
ir næ ille virorum eſt merus, aut decus puſillus.

Nil præcipita.

Quid diſcupis, aut quid renuis? prius videndum,
uid diſcupias: quid renuas. vbi liquebit:
i vrget, facito: ſi induciæ, differ & aufer.
'on, ſi temere facias, mutare lucebit.
ut ſi liceat: non liceat dicere, recte eſt.

Alium ne iudica ante te.

Tu ſi ad rationem meriti exquiris honores:
uic ſi quereris, præmia inæqualia poni:
ui ſis, videas: quantus: & hinc texe querelas.
e te potius detegat hora tecta culpis.

Ne cede timori.

rte aliquando mala preſagia captans,
animus pravius obnunciat æſtum:
, quaſi ſis in laqueis mali impeditus,
trepides. tam bene te tempera tum,
modo, nec tunc patiare pœnitenda.

Artium cultus.

ta eſt, ſuauiloqua fide, numeriſque canoris
prius, quæ ſteterant robora ſurda,
que facta illico; rupeſque ſequuntas.
ndu, incondita, mortalia priſca
cla fuere. artibus expoliuit ille hac.
prohibet, quin tibi ſis maximus Orpheus.

Rerum inconſtantia.

i quanque ſuo limite ſol temperat horas;
ue, reducitque vagi limina cæli:
s tenebras, cohibens momenta dierum:
inſtabili, nos docet, hac ludere vultu.

Odi vitium, non hominem.

muſica grata eſt mihi, muſicos quid odi?
is amatur, quianam prælia ſordent?
ſi quia vitium eſt virtus vitioſi.

Falſa recti ſpecies.

pta meditandi male nauigatione,
m callidus inbibe; ſuſtineve remos.
nens habitus induit obſtinatione,
ſpecie ſuppoſita boni, atque recti,
inhoneſti faciles eliciuntur.

Ardor plus habendi.

uallentia trux tempora cum Sirius urgens,
ſitientes quatit vredine terras,
ique, rogoſque ſtruens mortalibus ægris,

uo nitidum lumine contriſtat Olympum:
vrit atrox pectora cura plus habendi.
ec linquit acutum prius appetentis æſtum:
uam has in cinerem diſſipet occupationes.

Merita Domini Ieſu.

Si pro meritis accipiam præmia vitæ:
ix ſupplicij quit ſatis eſſe puniendo.
c vita putreſcit, quaſi vitta menſtruata:
t qui me aliquid de nihilo, fecit, vt eſſem,
rimi vitio qui patris in nihil relapſum,
Qui nequitiis, atque mea proteruitate
apſum toties in nihilum, reſtituet me:
ulcis ſonus in pectore mei nomen Ieſus,
Merita obijciet tum ſua, cum noſtra requiret.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM

Liber Tertius.

PRimumque Pater alto leuat: alterum laborem
Clemens ſoboles. Tertium, vtriuſque ſancte,
Non genitus, neque generans, productus ab illis
Vnicus, at non poſterior, ſed Deus vnus,
Te, Spiritus, almum petit; & rogat fauere,
Vt te audiat his numeris Caimontia proles,
Lingua, manibus, pectore, Gotefridus acer,
Largus, pacificus, pius, integer, benignus.
Quem ex omnibus articulis eligimus vnum,
Vt certa foret magniloquo regula cantu.

Auara militia.

Formica, & apes, vtraque deponit in annum.
Hanc ſodalitas, hanc ſtudium facit virilem.
Huic alueus, illi ſatis eſt cauum puſillum.
Aſt vni homini non ſatis, & dies, & annus;
Nec terra ſua propria, vicinave circum:
Sed protinus vlterius prorogare fines,
Conatur. Erit tamen huic inuenire finem.
Fortaſſe ſuis artibus hic erit ferendus:
Ni ſe miſere, ni populetur ipſe ſeſe:
Ni in militiam ſe tribus aſſibus propinet.

Suus cuique ſtatus.

ſt ingenui cedere. cui forte potenti
eſſe nequis, hoc minor eſſe ne negato.

Arma imi ſummi.

Dira arma, vltio contra inopem potentiorum.
'era arma, preces ſunt inopum ad potentiores.

Inanis gloria.

Quos falſus honor non meritis laudibus implet,
lſis leuiter flatibus oſcitant inanes.

Minima iuuare poſſunt.

Ne deſpice quenquam. Nihil eſt in omne tempus,
iod non aliquid poßit in vltimis periclis.
rtunaque ſeruat precium benignitati.

Fraus recurrit.

Illo, vnde venit, ſæpe reuertitur doloſa
aus: exitio auctorū atrox nobilitatur.

Liber quis.

Qui liber erit, rex erit, atque rege maior.

Pugna cum fortuna.

Si triſtis hiems, horrida fortuna quatit te:
Contra quate eam. te excute. liberius tremebit,

Lædi quam lædere.

Chriſti ſobolem læſio delectat, aliquæ
Hoc, ipſe quod haud fecerit: ac perficiatur,

Verbo docens.

Quod lingua ferit, res fateatur ipſa ſeſe.
Quod res ferit, & fateatur ipſa lingua.
Ita perpetuo fueris verax, & fidelis.

Dare quam accipere.

Priſco proba ſententia colluceat in duo.
Sortis, dare quam accipere, eſt [illegible].
Nam qui dat, emit: qui accipit, is ſe, & ſua vendit,

Famam metere.

Sibi fama ſilet, ſi ſilet, eſt ſat ſuperſtes:
Si, quem populus prædicat, is ſtultus eſſe.
Fama tamen eſt potior, [illegible].

Prius diſcere.

Te diſcere oportet prius, atque inde docere.
Solus Deus haud didicit, ſoluſque docebit.

Veræ opes.

Illas puta opes, quas alijs, tibique ſeruans
Marceſcere non videris, at creſcere dando.
Reliquas mihi ne quærere ſit furens libido.
Languore capior: [illegible]
Heu quis dolor, & qualis, vbi [illegible]

Vita marcida.

Quem marcor edit mentis, & ignauia torpens,
Vita ſeculum extinguit inertia veterno.

Mutua officia.

Is, qui nihil affert, meritò nihil reportet.

154

Sanctahoc ſocietas hominum vſque, & vſque conſtat.
Stet vt officiis mutua mutuis viciſſim.
At quos ſtudioſos videas ſui, ac ſuorum:
Partemque alijs ponere de triente nullam:
Ne quæſo hominem dicere, neu velis putare.

Lingua præceps.

Tingue nocumentum cito ſit, citoque creſcite
Sed facta cito vulnera non cito recedent.

Vince te.

Vincens alium, ſuperat ſic quaſi minorem.
Vincens bene ſe, de omnibus ille agit triumphum.

Naturæ cultu ſapientia.

Natura parit: tum colitur perpete tractu.
Sapientia perfecta fit à luminis vſu.

Prodigus ſui eget.

Famæ vitium eſt prodigus, & ſui venenum;
Primumque ſui ſic eget, ac deinde rerum.

Cauſæ ſoli Deo notæ.

Vicinia.

Vicinia qualis fuerit, ferre neceſſe eſt.
[S]i corrigere haud ipſe queas, iungito amicos,
Qui ſi nequeant, officio vltro prouocandi.

Potentiores reuerere.

Reuerenter habe, quos ſuperi dant ſuperiores.
[I]n ſe ſpuit is, qui ſpuit aduerſus olympum.

Propoſita perfice.

Proponere, nec perficere, eſt ludere gratis
Vllis ſine nummis; vatua illudere menti.
Finis, veteri carmine, non pugna coronat.

Vaſtæ cogitationes.

Grandes trabeatas fuge cogitationes:
Quæ ſæpe ſolent nectere regibus catenas.

Tolerantia victrix.

Faſtidia ſæua, miſerum eſt, ferre nouerca.
Verum tolerando Styga, Cerberumque vincam.
Sic, vt feritati ſtupor additus ſileſcat.

Ex luxu nequitia & egeſtas.

Luxus generoſa eſt ſoboles opum potenti:
Eſt nequitiæ: mater egeſtatis inertis.

Prædi præſto ſolutio.

Quaſi res tua agatur: agas ſponſione in omni.
Prædique, vndique miſera, vel moleſta ſors eſt.

Quare viator quam ciuis.

Ha qui ſit: vt in turbine ſæuiente, nauta
Malim mare, quam lenis amica tuta portus?
Vbi nulla fames, nulla ſitis, quies perennis,
Aetas viridis, florida, ver perpetis æui?

Vtranque fortunam.

Nec plauſu bona, nec mala iactare querelis.
Aut diſſimula: aut te ſimula diſſimulare.

Obedien-

Obedientia.

Qui non metuit, quæ metuenda ſunt, timebit,
Quæ non metuenda. Hæc mala præpoſteritas eſt.

Nil carius precaria poſſeſſione.

Si regnum emitur ſanguine, merx profecto cara eſt:
Sed nil emitur carius, atque quod precamur.

Amicus, qui amittitur, non fuit.

Si perdis amicum cito, per leuemque cauſam:
Nil perdis: amicum neque tum fuiſſe dicam.

Mens diſtracta.

Mens obſita curis varijs, diſsita marcet.
Nec multa poteſt conſilijs eſſe, nec vna.
Tum ſpes metuit: tum odit amor: tum fuga torpet.

Infamia.

Infamia, mortis ſpecies fœda profana,
Horrenda necat non ſemel, ac pullulat vltro:
Creſcenſque ſui fœnoris exigit tributum.

[redacted]

Modo ne hæc animos exhilaratio reſoluat.
Amitti animus nam ſolet hac remiſſione.

Frui diis iratis.

Si me coquat iniuria fortuna laceſcens:
Me, illamque viciſſim excoquam: & imminebo vtrique.
Iraſcitur? ira fruar: & diſſimulabo.
Ringetur ita, & cedet: & audacia vincet.

Deo te committe.

Nec viuere, nec velle mori, ſtat ſapienti.
Hoc linque Deo: tu quid es: vt ſcias, quod ille?

Virtutis victoria.

Certe vitiis, qui volet, huic cedere certa eſt
Victoria. virtutibus experire felix.

Egenos ſubleua.

Fortuna tibi quæ dederit volens, libenſque,
Largaque manu ex vbere copia refundens:
Illi in miſeros facilis dependere debes.

Garrulus venditor.

Quæ venditor auro inhians mendacia fudit,
Tractus orientis relegens, nonoſque ſoles,
Ride tacitus: nec cumulare verba pergas.
Confuſus abibit, referens præmia falſi.

Ne ſis geſtuoſus.

Nec geſticulatim loquere: aut caput, manuſque
Iacta. Nimis *hæc optima dicta deuenuſtant.*
Sed nec ſic, quaſi cum quo alio lenis loquare,
Spectes aliorſum: tua frons ſit acta fronti.
Sed vtrumque modeſte dabis, alterna reponens.

Dignitas caſtigat extrema.

Squallorem animi, quem generat dira cupido,
Et molle vehiculum fluidi otij voluptas,

Deter-

Iactator.

…iactator, erit ſtultitiæ ſuæ diſertus
…io: ſiquidem ipſo illa tacente, neſciebam.

Rerum varietas.

…i multiloqua hæc, nimiaque præcepta videntur,
…multiplici cardine ſtent noſtra, memento.

Parſimonia & opulentia.

…parca manus, parcaque ſpes, parcaque vota,
…m opulentiſſima commodiſſima rerum.

Ariſtoteles. Plato. Iſocrates.

…acedonis oratio matrona pudica.
…cus huic addit inane purpuriſſum.
…atis ſit meretrix, pudore paruo.

Cęſar, Ariſtoteles, Virgilius.

…nas aquilas rebus in arduis notauit.
…gio cætera comparata ſunto.
…eperi gloria fulmen atque belli.
…teles altera natura loquendi.
Maro fert tertia ſibi præmia rerum…

Somnus.

Eſt ſomnus adulator, & atra aſſecla mortis.
Fur temporis, atque oſor iners negotiorum.
Noli hoſce dolos tractibus imputare vitæ.

Gula.

Malim me hominis habere nihil, quam eſſe guloſus.
Vita leo edens conſulit, haud libidinatur.
Cur ſolus homo, vt diſpereat, reperit artes?

Vſui ac decori.

Rerum ſapiens proſpicit vſui, ac decori:
Quantum bona ſors, & cata natura repoſcit.

Moroſo.

Si multa nimis hæc videantur otianti:
Alterna tibi quæque dabunt carmina finem.

Sere bono ſolo.

Quod ſemen ager cælitus vligine lætus
Exceperit, id fœnore centeſima fundet.
Nactum lapides, haud ſteterit nixibus vllis,
Aut agrum alio germine ſentibuſque opertum.
At glabra via præda auibus, cibuſque fiet.

Piger vmbram metit.

Ruri ſaturi delitias, amœnitates,
Fructus quaſi veros poterit carpere diues,
Præfultus opum vi: Nam aliunde ſat, ſuperque eſt.
Ignaua pigri falcula ſolam metet vmbram.

Seruos eſſe nos cupiditatum.

Heu ſperne nihil. Sed meminiſſe te decebit:
Natura vt iners, muccida, lenta, bruta viſci
Pigro teneat glutine præpetes volucres.
Leporem vt laqueus ceperit, atque oſtrea murem.

Bona otia.

Quam dulcia ſunt otia, quæ labore parta.

Quam triſtia ſunt otia, quæ ferunt laborem,
Felixque dies ille, ſui qui eſt pater anni.

Egeſtas ſenium affert.

Aetate bona fert ſenium ruens egeſtas.
Sunt dolere, & eſurire, proſcenia mortis.

Bonorum ordo.

Priſcis ſapientibus hic ordo ſtat bonorum.
Primo ſtatuunt limine, qui ſciat docere.
Qui diſcere vult, huic tribuunt locum ſecundum.
Qui non doceat, quæ ſciat, aut velit doceri,
Nec iura loci, nec numeri dicantur illi.

Matura opus.

Fac quod facis. in tempora differre malorum eſt,
Miſerumque, dies craſtina ſi voret, quod inſtat.

Diæta difficilis.

Quam fœdus inerti male cum Diæta initur:
Nam luctà ferox cum miſera eſuritione eſt.

Perpenſio negotiorum.

Tu ſi quid es acturus: vt eſt, vt eſſe poßit,

Meditatio.

Meditatio, & exercitium cuncta domabunt.
Nam nemo repente bonus, aut malus fit vnquam.

Venalis homo.

Venalis homo proſtat, & omnis & ſub omni.
Hunc vulpea fraus, hunc licitant opiniones.
Huic ambitio ſuffodicat latus miſello.
Quin philoſophus gloriola ſpretor inanis
Cuncta ad ſegetem ſemina gloria proſatur.
Atque impoſito nomine vindicat libellos:
Queis gloria fertur, quaſi collybum moneta.

Labor pater fruitionis.

Formica & apes nos operaria docebunt
Pro parte laborare, dein frui labore.

Ænus de tyranno.

Immiſſulus vncis pedibus gerens Alaudam.
Arcebat. auis fundere miſerabile carmen:
Orare: pius parceret odica volucri.
Contra ille: modis, & numeris ſatura Cicada eſt.
Iccirco perit cum numeris ſuis, modiſque.
Aſt ego Iouis ales tepida carne paciſcor.
Sic frendet, & euiſcerat, & vorat precantem.
Nil terra calet bellua virtute Procuſtes.

Tempus.

Lubrica fluxio temporis, eſt & ipſa tempus:
Sed fluxio temporis eſt mors temporis. Ergo
Mors temporis eſt tempus, vt incitatione
Momenta noua veterem vim retro relinquunt.
Et tu tempore tractus, abactus, obuolutus,
Aeterna putaſti fore ſtipendia vita?

Fœneramus donariis.

An nos, niſi egeremus ad hæc munia vitæ,
ino, tritico, carnalibus, ædibus, moneta:
ortanda Deo munera victima daremus?
equaquam. Vbi is eſt penitus gentium, ac locorum:
Qui nil ſibi habens, æger, & exul in triremi,
anquam beneficiarius, his Deum ſalutet?
eruerſum adeo eſt ingenium, genuſque noſtrum.

Vita ſupplicium eſt.

Semper merito viuere debet huius auctor
ententiæ: acerbum nimis excedere vita.
Quiſquis ſubodoratus inanias tremendas,
udet trepidus hiſcere de timore mortis:
uic nil poteris tetrius arido precari:
Quam vt pro perpete ſupplicio, vita ſit illi.
am mortis metus, haud metus, at plurima mors eſt.

Vſus rem variat.

Res eſt ſine diſcrimine multa: at vſus ipſam
ifferre facit. tu elige. præponderet æquum.

Amor à ſtudio.

Et ſi ſapiens, & catus, & fortis, & acer,
Percellitur alio tamen ingruente vento.

Inſtitutio.

Multum genus, & natio fert boni, maliue:
Sed vis ſuperat protinus inſtitutionis.

Honeſtum à natura.

Quid turpe ſit, hoc regula deſignat honeſti
Natura ſuo quod facilis penu remittit.

Tempeſtiua.

In tempore res paruula, nixuſque puſillus
Potiora parit commoda, momentaque plura,
Præpoſtera quam ſubſidij vaſta ſupellex.

Bonitas naturæ & artis.

Rerum bonitas cum ſe habeat facillima omnium
In moribus: artibus at difficillima omnium;
Quare citius reperias virum, bonus qui
Sit medicus, quam qui medicus bonus ſiet vir?

Corrupta iudicia.

Quis non putet: hæc omnia fortuita caſum
Miſcere? videns candida ſubiungata nigris:
Tenebraſque diem, tum fieri diem tenebras.
Deſcende polo, aut æthere flamma deuoratrix,
Et purifica pectora iudicum nocentum.

Mitte imperium.

Parce nutibus vtere, viribuſque ſceptri.
Violenta Deo pectora diſplicere, certum eſt.

Euripidæ diuina ſententia.

Ridet temere Momicus, & ſat infacete,
Admiror ego quod ſapienter eſſe dictum
Quis nouit: vtrum viuere mors, vita mori ſit?
Hic hoſpitium eſt, & via: ibi patria læta.

ud propterea deſere languidus teipſum.
ibi quæ pereunt arripe, te ſicque lucrator.

Alienis conſiliis ne te ingere.

In conſilio cum videas duos loquentes,
ſcede libens: nec niſi tum accitus adibis.

Amicum mone.

Erroris amicum moneas volens volentem.
nolit, es illi, ſibi quod debuit eſſe.

Benefac malefacientibus.

Benefac malefacientibus. hoc Deo ſupremo
ies ſimilis, qui reficit bonos, maloſque.

Nemo ante obitum iudicandus.

Nemo ante obitum quit miſer eſſe nec beatus.
ita vltima mors regula, veſper vt diei.

Conſulto commoda.

Cui mutua des diſpice: commoda roganti,
Quantum dederit quis, cumulatiuſque redde.

Curæ commendabiles.

Voluntaria ſeruitus.

Si quid tibi cum religione conſtitutum eſt,
Quam nobilitas, atque animi tuetur aſtus,
Vt ferre queas ſtultitiam potentioris:
Accede, quaſi ſeruus, & impotens tuimet.
Quod ſi nequeas, o procul, o procul ſedeto.
Nanque hæc ſcabies altius, atque in cute ſerpit.

Medicus ſine Philoſophia.

Infamia ſunt naufragij apluſtria diri:
Sunt quiſquiliæ, cantio ſalgamariorum:
Quaſi viſceribus, iudicijs hernia ruptis:
Quæ fert medicus philoſophiæ parum renidens,

Benefacta ſunt auctarium vitæ.

Auctaria vitæ benefacta ſunt ruentis.
Nam viuimus in poſteritatis ore, mente.

Diues pauperum ſanguine.

Differt nihil à paupere, cui pigro oſtiatim
Buccella rogatur, datur, exprobratur atra,
Is, quem video paßibus ambulare largis:
Cui torque tument colla, nitent manus pyropis;
Si ille eſt patiens: diuitiis ſi hic inſolens eſt.

Tria monſtra.

Tria monſtra tuæ ſunt tua dignitatis hoſtes:
Linguaque typho, caudaque, ventriſque Charybdis.
Quæ mancipia infamia vel morte coerce:
Tria dedecoris pignora, naueſque pudoris.

Mane accinge, veſpere examina.

Quæ roriferis aurea ſubnixa quadrigis,
Matuta colores redit effundere mundo:
Quaſi principium te moneat tum adeſſe rerum,
Te tum incipias noſcere, & apparare vitæ.
At blanda vbi nox, facculis accincta coruſcis.

is Labyrinthos abolet laborioſis:
e recolens reſpice facta, dicta lucis,
quam extimus aduenerit, vltimuſque finis.

Otio marcet natura.

Cur ingenio, viribus, acritate lingua
i praditus eſt, omnia praſtare valenter
i poßit, iners, vt pecus, otio putreſcit?
tiuus eo ſpiritus in carcere marcet?

Fatum tyrannus.

Vt tempus adit, ſic proficiſcitur recedens:
eque volutum replicat, quod explicarat.
vmbra leuis, nos fuga, & obliuio noſtri
o laceri linquimur, heu, prada tyranno.

Vitæ miſeria exitum indicat.

In veſtibulo qua miſera eſt videre vita,
ſagia ſunto medij, oſtentaque finis.

Noua hæc, aut noue.

Ne deſpice tanquam vetera hac. pauca vetuſta.

Temperatio cogitationum.

Aliena tua putans, tuaque putans aliena,
Temere haud cupies: & bona ſeruabis amicis.
Sic quod facile eſt, difficile hoc eſſe putabis:
Quod difficile eſt, hoc facile eſſe: temperatus,
Non durus eris, nec male fractus in periclis.

Nil ſubitum.

Subitum nihil eſto. mala dementia praeceps
In factis adigit limite pœnitere ſtultos.

Inſtabilis ſtoliditas.

Deſidero: compos data negligo, vel odi.
Stolidos, quod abeſt, vellicat infatuat: quod adeſt,

Athenienſibus nihil exitialius.

Nulla eſt, puto, Reſpublica, natiove vera,
Commentitia, fictave cogitatione
Aut ſtultitia, aut nequitia, Attica priores.
Ita conſilijs, flagitijſque Demagoges
Tetris nugiuorum excruciaſſe carne plebem;
Fecem, pelagi turbine turbulentiorem:
Iuſtos opibus, patria, & exuiſſe vita.

Ne foue ſectas.

Ne decipiat nomen, & hac ducta per aui
Tractum varias fama trahens opiniones.
In verba magiſtri rue nulliuſque iura.
Sed ſola tibi candida veritas placeto.

Ad ſummum aſpira.

Ad ſumma boni culmina pertinax anhela.
Tum ſi nequeas, quod meditaris, indipiſci:
Aſt ſaltem aliquo in limite conſiſtere, honeſtum eſt.
Quin imo quoque in margine ſubſiſtere, ſummum eſt.

Cole animum.

Cultus patiens vltro animuſque, & auris eſto,

Homo

no ſi perhiberi cupis, & cupis beatus.

Medici ignari.

Mera colluuies ſcutica, ſubſellia linquens
da puerorum calefacta ſeßione,
tim vbi tetigit vel pede Peſſuli tabernas,
luo modulo, atque ordine formulas docentum
ecit: ab his illico temeraria regnis
in penetrale induit Aeſculapiorum.
uis in nouitatibus ergo deprehenſi
uum tumido gutture ſic vociferantur,
antum Pharicus Perſica iam caſtra ſequutus
mauit ad Iſtrum: neque Stentori ve cedunt,
rti Diomedis manibuſque vulnerato.

Vitæ diſpendio emuntur opes.

Cenſum exiguum quo fugias, peris labore.
nti neque credis fore diſpendia vitæ.
morte animi ſatius comparare vitam.

Vulgum habe pro exemplo.

Diſconuenientis ſibi ludibria vulgi

Fœcundaque virtus domat inculta veterno,
Ferat vt ſegetem de ſapientia beatam:

Qui ſibi parcũt.

Non reperient otia mollia, ociando,
Sibi qui veniam dant, vacuique iis ſoporis,
Ignem vbi Nemeſis ſubdidit, & calcar inerti.

Spem opera adiuua.

Spe deterior ne fueris tua. quod optas,
Accinge te ad id: viribus excute & tuis te.

Tu conuenias opibus, illæ tibi.

Sint diuitiæ tam nitidæ, tamque opulentæ:
Sint denique tantæ, domini vt lumina fallant:
Fallant rationes quoque: furibus ſuperſint:
Quorſum bona tot vel tibi, vel bonis tot his tu,
Si non quis ea ferre, nec illa te referre?

Tibi ne place, neu diſplice.

Tibi ne placeas, diſpliceaſve. diſplicere
Aeque placeat, diſpliceat placere & æque.

Felix inſipiens.

Aſſuetus auitis opibus, ferox ſecundis
Votis. modico murmure ſi reflarit aura,
Ilicet ille foras quatietur à ſeipſo.

Mirare pauca & parum.

Mirare parum, & pauca, nec amiſſa dolebis:
Illis nec adulabere, quamdiu potiris.

Libera pauperies.

Meus eſſe volo, haud alterius, quoad licebit.
Longe leuior pauperies hero inſolenti.
Nitor eſt generoſis, ſub ephippio, moleſtus.

Loca non tollunt curas.

Si prudentia, ſi ratio, non loca curas
Delent: decet haud loca, ſed mutare teipſum.

Amitte-

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM LIBER QVARTVS.

Gloria fatua.

QVem ſolicitat gloria ventoſa, renidens,
Actus vario flamine pendebit inanis,
Modo flens, modo ridens, modo ſtans, modo relabens.

Caluum fuge.

Si vota cupis proſpera, ſi cupis ſecunda,

Luxus ægrius tollitur, quam auaritia.

Si in te vacuo callida poſſeßio luxum
Teneat: ſocios ſume tibi ardui negotij.
Euince. Rei modicæ ſeruus eſt auarus:
Sed magnæ, opulentæque magis luxurioſus.
Ipſis etenim haud imperat: at domatur illis.

Inconſiderata ambitio.

Expecto, vt ab hoc, & ab illo reddantur honores.
Ni prius aperitur caput à cliente, tauri
Obliquo oculo deſpiciam. Quid? hem ſuperbus.
Hem cur ego huic par videor? Barbarus iſte
Me? Scaligerum? haud auferet ille ſic: nec illi
Nunc, ſi pote, abibit: modo ſim ſi bene noui
Me, bene colluuiem iſtius popelli.
Hæc talia fundens abeo. mi obuius es tu,
Aut rex. facies paululum ab heſterna, aliena.
Rumpor. Quid ego egi? mihi iratus? at vnde?
Sic ſic reſpicio nimis, & nimis parum me.
Minimum quenque officijs præuenire, magnum eſt:
Vel nobilibus: quibus in faſtu omnia regnant.

Nihil exprobrare.

Cuiuis generi, tum cuicunque nationi
Quicquam vitij, aut criminis imputare noli.
Non ſi Turca, vel hybrida Celtiberus, & fur:
Aut ſtultitia Bigero leucophlegmatias:
Aut Bathycus, aut Callaicus ſititor auri:
Quos buccula panis mala conducit ad omnia.
Non ſi Ligur in perfidia vltima recoctus,
Mauri ſoboles, alba cutim, pectore nigro.
Paſſim inuenies aliquid cum malis bonorum.
Sic artibus vllis vitia exprobrare, durum eſt:
Vel carnifici medico, vel crumenimulgis.

Mm *Sub-*

Subſelliolá quibuſque calent, quibuſque ſellæ.
Nam reſpublica patitur tetras meretrices.
Et ſæpe neceſſarius ipſe fœnerator.

Difficile ſatisfacies egeno.

Inſarci inopem: te ſtimulo impetet malignus.
Neglige: tum properauerit euoluere diras.
Mediocria fac: eſſe parum, exprobrans latrabit.
Dictu miſerum, ſed miſerum magiſque factu:
Si cum (ſit honor) ſtercore certauero: victus
Et victor, ero fœtidus, atque aura latrinæ.
Dabis tamen, & tanquam homini, & tanquam homo, quod ſat.

Purus homo, pluſquam homo.

Cui pura manus, puraque mens, linguaque pura:
Exuit hominem: quin hominem induit, Deumque.

Ambitio.

Ludente penes te ambitione, te ſub ipſa,
Actum eſt, ſuperat funditus ægritudo curam.
Quin aſſerit at te tua cauſa liberalis?

Verum hoc nihil eſt, prout abominabile illud.
Fient inimici taciti, aut diſſimulabunt
Te noſcere: nequid tibi debere notentur.

Prudentia tempeſtiua.

Rerum ſatagit pectore prouido ſuarum,
Non qui omnia ſugit, vorat, occupat: ſed ille,
Qui temporibus, quique locis cate obſecundat.

Ex metu ferocia.

Sunt qui miſere, ac magnopere expetunt timeri:
Seque artibus his concipiunt, ſe fore magnos.
Contra ego, timidos hos puto terrore minaces.
Nolent metui, ſed amari, niſi timerent.
Terrereque ita praueniunt, quia extimeſcunt.
Taleſque fuiſſe inuenies truces tyrannos.

Plus intus.

Diſcurrere parum: plus ſtatuas domi manere:
Niſi vis dura feras rapiat negotiorum.
Nanque inſtabilis hoc nebulonis, hoc potentis.

Ne abutere potentia.

Cum ſe tibi ſortuna pararit, vt potens ſis:
Tu rem caue ne feceris impotentiorem.
Iniuria, contemptio, contumelia, abſint.
Magnuſque tibi ſis potius, quam iniquus illis.

Pietas.

Pupillus, egenus, vidua, hoſpes, & viator:
Turba has alijs omnibus eſt anteferenda.

Fames habendi.

O ingluuies, o ſitis, o fames habendi,
Nos quouſque feres tu? ferimus quouſque nos te?

Nemeſis cubitus.

Pro cenſu alere, impendere, ludere, otiari:
Nemeſis cubitum praeque oculis habere ſemper.

Deo gratiam habere.

Morbo implicitus, proditus, exeſus acuto,
Ne luctificis aſtra, Deum cie querelis:
Sed gratum habe de potiore ſanitate,
Quod ſi, vt decet, & conuenit, & neceſſe, fractæ
Plebi horribilis te euocat vltimus dierum:
Hoc eſt Domino reddere creditum petenti.
Quare cumulate, potiuſque fœnerato
Videaris ei reddere gratus, & libenter.

Venatio.

Venatio quanta afferat incommoda ſulcis,
Haud difficile eſt dicere. Sed tamen videtur
Natura parens hunc homini dediſſe ludum,
Sua obire manu retia, defigere varos
Nos cum docuit, cum accipitrem redire iuſſum,
Iucunda canes cum leporarios creabat,
Nunquam faciens fruſtra aliquid carenſve fine.
Damnoſa tamen tum loca, tum tempora vites.

Fac.

Tu ſi ex animo forte velis cui benefactum:
Addas operam ſola cadauer eſt voluntas.

Te quoque in trutina.

Errata aliorum trutina noua rependens,
Ne te eximium conſtituas, quaſi boni lex.

Infamia ex opinione.

Multi veniunt immerito in crimen, onuſti
Vulgo tenui ſuſpicione prauitatis.
Famaque refert exuuias ferus cadentis
Populator, iniquus populus, Chimæra, Sphinx, Styx.

Amor mutuus.

Nullam oderis. at quæ te amat, hanc amare te æquum eſt.
Quæ non redamat, dixero te hanc amare ſtulte.
Perdes operam, rei amatæque eris moleſtus.

Sui fidens.

In ſe ſita cui ſpes, erit ille ſomnium, aut rex.
Nam aut ſe potitur firmiter, aut fallitur amens.
Lucro eſt tamen, vt vixerit vndecunque liber.

Peccata.

Peccata notis omnibus, atque omnibus actis
Damnum fabricant: diſcruciant tempore in omni.
Vt operta metum parturiunt, aperta probrum.

Mali nuncius.

Quod quiſque malum obnunciat, id tibi tua ſi
E re ſit, vt ad commoda reſcire neceſſe
Videatur, ei non furioſius ſtrependum,
Stulti vt faciunt: ſit quaſi cauſa nunciator.

Senecta ipſa ſenectus.

Si ineunte, voluptatis amor perit, ſenecta,
Noſtra horribili in turbine nauigationis,
Quæ eſt pronidus ancipitis portiſcula mei,

 Et lex

Et lex reſipiſcentis & auſpicata vita:
Plane eſſe voluptatem olidum docet venenum.

In aduerſis ne ſis ferox.

Turgente ſalo hoc turbida iactatio ſi quem
Ita ſuccutit, vt protinus haud ferre potis ſit,
Nec quas metuit nauſea fluctuationes:
Incendat is ægrumque animum, ac Deos querelis
Expoſtulet? obtundat inaniter quiritans?
Aufer. Nihil hic proficis. Haud tibi eſt ab illis
Malicia ea: tua ferocia at exprobretur illis:
Si debita conſtantia non poteſt locari.

Vita ſine lite.

Eſt vita carens litibus expetenda vel Diis.
Res nanque Deos excipio, eſt tota ſub illis:
Noſtro quibus it turgida fera Lerna cruore.
Homini generoſo, alti animi, bene inſtituto
Iam vera ſit vt vita, nec eſſe, nec fuiſſe:
Huic niſi ſe altera ſuppleat æuiterna vita.
Ne vera putem, blaterat quæ ganea clamans:

Vtrumque cui contigit; eſt pene Deo par.

Quæ latent, teſte non carent.

O Sol, oculus qui merito vocare mundi,
Num ſcis; vtra nam ſint grauiora: quæ vides tu,
An quæ latitant, quæ mala contegunt tenebræ?
Teſtis grauior quaſi ſit, quam quiſque ſibi ipſi.

Negas, quæ peteres.

Voces quoties pauperis exigis negando:
Bona tu retines; quæ tibi non velis negari.

Abſtine à dicacitate.

Non omne ſales ingenium admittit amaros;
Hos ergo iocos ſupprime mordacis aceti:
Vrente liti qui vnguine ſunt dicacitatis.
Se hoc ſcurra licet nomine verniliter inflet.

Locorum dignitates.

Plerunque locorum loca conciunt tumultus:
Primaria cui, cui media attributa ſedes.
Tu, ſi omnium eris maximus, omniumque primus:
Concede libenter: tibi tu nam eris ſecundus.
Alias potioris docet attendere nutum.

Acceptum & expenſum.

Si anni videas circuitum explere voluti
Summas rationes, tabulas diariorum.
Et paria ſimul confieri: æquare viciſſim:
Sumptum potes admittere. præſtare tamen, ſi
In ſubſidiis eſt aliquid tibi repoſitum.

Malorum frequentia efferat.

Incommoda triſtis repetita ſæpe vita,
Præcontinuataque periclitationes,
Obſeſſum animi carcere lumen efferarunt.

Monachatus monſtrum inexpiabile.

Ex vulpe doloſa genita, hircoque ſalace.

tore lupo bellua , porcoque vorace,
ro agmine, glutine ferruminata miro:
æ ridicule populum nundinetur agrum:
ſtris animis in gluuiem quæ expleat altam.
ſe à plateis, porticibuſque ſegregarunt,
ſa vt tegerent otia, ſolitudinemque,
uta cauea, diſsimulantibuſque clathris,
inſidiis ad ſcelera atra prodeuntes.
que his operoſi inguinis , & ventris inertis
ctum vehere heu cogimur è labore noſtro:
ſcorta, canes, & alant, quod dicere nolo.
ltos igitur hos Gabalos pegmate cæli,
c proſtibula infamibus obſeſſa cloacis,
n conſilio, non opibus iuuare, ſanctum eſt.
ımmis potius, ſi eis ſtudeas, purificare.

Indicatura æqua omnibus.

Paucis precium ſtatuens, vnicoque verbo,
qui indicat, & qui empturit , explebit honeſtum.

Ingenia iuuenum irrigata.

Tellus veluti aſpergine compluta beata,
Sub ſole nouo fundit opes optima mater:
Sic ſe minima ſubiicit, immenſaque creſcit
Mens in iuuenis pectore ſub voce magiſtri.

Ex veteri elogio.

Sunt iſta ſitu de populi prompta vetuſto:
Sunt digna, noua quæ, & memori mente recandas.
Odioſa Deo, inuiſa homini, improbata mundo,
Hæc ſunt: luxurioſus egens, diues auarus,
Iniuria magni, ſenium libidinoſum,
Horumque, aliorumque omnia omnium ſuperba.

Cantillatores & triſtes fuge.

Captiua caue guttura cantiuncularum.
His nihil leuius, contra etiam, magiſque, triſte
Hos, nil quibus eſt perfidioſius, caueto.

Acquirere & ſeruare.

Acquirere, ſati autumo; ſeruareque ſati.
Illud malitia ſæpe dat. hoc non niſi virtus.

Nauta miles.

An nauta poteſt eſſe bonus, bonuſque miles
Abſque dolo, abſque metu, ſineque ſuperſtitione?
Quit ſponte celox currere, & occidere telum?

Caupo & alia duo monſtra, cauſidicus & monachus.

Non ſi omnes ſibi ſpecies Vertumnus adaptet:
Seſeque ſupinet, prius obſtinata, prona
Natura: retorto vaga ſtent ſidera curſu:
Caupone aliquid tetrius excitabit vnquam:
Ni Tiſiphone è pectore lingulaca monſtra,
Vncto monachum ve excutiat caput cucullo.

Fœmina leuius malum quam nos.

Nil audiet hic fœmina, nil boni, malique.
ihil eſt etenim. Sed nihil hoc: minuſque quam nil.
oſtro eſt potius, compoſitum magiſque toto:
elius, ſiue bonum: leuius, ſiue malum ſit.

Bonæ artes quam opes liberis.

Vendam citius prædia, cum corpore mentem:
t nati aliqua nobilium imbuantur arte:
uam regna parem mi integra perdito lucello:
tque illi, aſini more, ſupinentur inertes.

Vxor.

Vxor proba ſi contigit, integraque mente,
ormaque ſtata, exorta parentibus modeſtis:
uid maius haberi queat, inuenire durum eſt.
uod ſi (prohibe Fors bona: per rara ſuaſu
icam: tamen his verius haud Phœbus anhelat)
eruice rigens, perpetuata opinione:
uid tum? finito ludere fortunam ibi iniquam,
lodo ſi ſobole te augeat, ſibi cætera habeto.

Ignobilis ſecundis turget.

Vulgum bona res adueniens facit ſuperbum,
Aduerſa humilem. Nobilibuſque, ac generoſis
Natura alia eſt. nam ſimul ac deos ſecundos
Habuere; animi compoſiti æquabilis aura eſt.
Aduerſa acuunt magnanimum, efferantque fortem,
Medium ſapiens eligit, obtinetque ſemper.

Pythagoræ ſymbola.

Quæ Pythagoræ ſymbola dicuntur: eorum
Partim inſapidam ambagibus obtegunt medullam:
Partim ſubolent quid puerile, & obſoletum.
Verum illa tuetur hominibus ſacra vetuſtas,
Vt inane ſepulchrum putrido ſitu cauendum.

Viue vt diu ſtudeas.

Atterere dies, atque ita diſpendia vitæ
Arceſcere, propter ſtudia arcta literarum,
Dubito an faciundum: quia florentis id æui
Deſiet; vbi iudicio acriter valemus.
Sic contrahit horas grauis ærumna laboris:
In floreque primo aduehit vltimam ſenectam
Feſtina opera hæc, atque alia inchoata nil ſunt.
Puerilis mihi diſplicet vir, puer virilis.
Sat ſat cito, ſi ſat bene: ſententia priſca.
Nil, quod bene fiat, nimium ſero paratur.
Quanto ſatius, viuere, quo ſtudere poßis?
Et perficere hoc, quo melior vita paretur?

Stolida iuuentus.

Laſciua iuuentus fugiens dicta ſenectæ,
Facilem ſtolide vendit inauſpicata riſum:
Mœroris emit ſemina, pœnitentiamque.

Cur ſtulta oblectent.

Quidnam eſſe putem, quid memorem fuiſſe cauſa,

fabula nos plus moueat ſeueritate?
uis dixerit, aut quis ratione ſupputarit,
poſita lucro tempora, quæ perdimus, eſſe?
r ſolicitent ſeria, mendacia alant nos?

Vetus religionis ſcabies refricatur.

Diuina ſciendi ratio, via, inſtitutum,
m ſe eximiam ſentiat, omnibus ſuperſit:
cætera quæque relegens retro relicta
aminet, ac diſcutiat, fluxaque firmet:
r inter inacceſſa, repoſta religionis,
rupta, reſecta rediuiua dona vitæ,
menta ſcholæ perdita refricat prioris,
bigitque ſubactum reliquis; atque agit actum?

Si mihi placeo, cur aliena appeto?

Cum quiſque ſibi tam placeat, ſibique ſat ſit,
r tam cupide inuadimus in res alienas?
m ſi deerat, cuius ea acceßio facta eſt,
m ipſe tibi, tuaque placere debuiſtis,

Facimus, vt reficiamus.

Hominem potius non eſſe, quam non hominem.

Si ſpes hominum deſpicias, ſtultaque vota:
Actum eſt. propere te ex numero hoc exime ſodes.
Imo ex hominum numero ſi ſecus nequires.

Sophiſtas elude ſilentio.

Buccis tumidos neglige ſpumeis ſophiſtas,
Bullas ſtolida nebula, ſomniique plenas,
Infanticrepis cymbala rauca facta nugis.
Quorum ſtreperos, ſi pote, tu vlciſcere bombos:
Reddas neque gry inſtantibus, & taceto ridens.

In altiſſimis operam ponere.

Quanquam ſuperi notio clariſſima cœli
Sic noſtri animi lumina perſtringit biantis:
Aeſtiuus vti ſol oculos nycticoracis.
Minima at minima portio notionis huius
Cuiuis aliarum cumulo eſt anteferenda.

Inſania ſepulcrorum.

Inſana ſepulcri ametria, æquataque cœlo
Moles, hominis te nihil eſſe, nil fuiſſe,
Oſtendit: vbi te facis in puluere viuum.
Non viuo aliquam marmore vindicare vitam?
Cæſa ſpolia hæc igitur lecta opinionis,
Ex inſidiis horrida prodiens tremendis,
Summa ima metens, quæ Nemeſis torua miniſtra eſt,
Vltrixque ſui, pellacia detrahit æui.

Faſtus nationum.

Cur nulla ſibi natio diſplicet vltro
Laudans alienis opulentiora terris,
Damnans præſterilis patria barbara teſqua,
Se præfert tamen, vt potiore conditam aſtro?
Non quem Borea ſaxificus quatit tumultus

Crunt-

untlandius, aut aquicola Moſcouita prædo,
juicolā, meribibulus, vbi dabitur anima Bromij:
on qui Hyperionium aridus execratur ortum,
irſutum animum inducet; vt anteponat vllum
bi Gallum, Italumve, duos virtutis honores:
bis duo flores, duoque faſtigia rerum.
: ſic videantur temere putare Ronchi,
bi deeſſe aliorum bona: ſe bonis deeſſe.

Incauti quatiuntur.

Vt vere parum corpora cauta mane mordet,
quando tepori ſuperingruit pruina:
c laxa opibus pectora, deprenſa ſupina,
ıntilla vel incommoda male protinus vrunt.

Scribe vacuus curis.

Siquid libet ex ingenij penu repoſtum,
promere: tibi viuere, ſeruireque famæ:
o vacuus. Denique non tuus, caueto
uicquam occipias, aut videare comminiſci:
: mane magis libera, pruriorque mens eſt.

Iniuria ius barbaris.

Iniuria ius. Hæc Scythico ſcita furore:
Hæc Biſtonij fulgore lex ſacrata ferri.
Hanc Roma vetus iam coluit, id adeo, vt ab ipſo
Latrone genus ducere ſe Marte putaret.
Hæc fata canit Tameſis: hæc fata Choaſpes,
Tagus, Eridanus, Rhodanus, Nilus, Iſter, Indus.
Graſſatur ita hæc rabies, multa poſſidendi.
Et quamplurimum vt habeas, plurimum tibi ſat.

Sobria ſapientia.

Te dede Deo. quæ capere haud potes, remitte.
Intenſio ſuat iſta remiſſio, vel acris.
Id ſat tibi ſit, ſcire: quod hoc ſcire, negatur.
Quo ſumere fruſtra temerarium laborem?
Captare, quod vnquam haud capias, ſitis bibendo eſt.

Quid horrea plena, animus inanis.

Si quantum operæ ponitur ad tuenda membra,
Ad cultum animi dimidium impendere curem,
Quam nunc valeo corpore, plus mente valerem.
At corpore pleno vacua eſt illa. polita
Nitet arca foris, carbo ſed intus eſt loco auri.
Bis, ter, quater, & amplius, è penu in culinam,
Inde in vapidum obſonia conclaue feruntur.
Mens fluctibus vdis natat immerſa Lyæi.
Pluſquam otia, pluſquam facis hæc negotioſa:
Miſeri articulatim minuens membra diei: vt
Noctis quoque veſtigia deleantur acta.
Quid profuit agrum domitare contumacem
Raſtro, trabea, vecte, bipalio, ligone?
Quidnam elicibus lutulentum expiare ſulcum?
Gemere horrea ſub pondere, pandare prius quæ
Audere videbantur: inaniore te illis,

Qua

Quæ Elegographus exhauſta Eryſichthonis canebat?

Fortuna ſerua virtutis.

Lautos animos, magnificis artibus altos
Fortuna timet. Nam imperium hi penes ſeipſos
Ita habeant, vt eam ſeruitii iugo ſatigent.

Coloramur à ſociorum animis.

Potante aliquo ſæpe ſitis paratur inde,
Comedente fames. Riſus obambulat cachinnum.
Oſcitatio ciebit oſcitationem.
Virtutis imago ſuam imaginem creabit:
Vitiique color tibi vitii parit colorem.
Commercia tales homines talia reddunt.

Roſomachæ cucullatæ.

Saturum ex epulis ſurgere, belluina quam ſit
Res vero homini, digna famelica triremi:
Incredibili illuuie Roſomacha monſtrat.
Eſt hoc animal Sarmaticis idea gulonum;
Felis facie, ornatibus expedita pelle.
Hæc beſtia nidore procul cadauerum acri

Pro ſemiſſe notantibus imputant, Deoque.

Bellum ex cupiditate.

Pars maxima mundi rapitur furore Martis.
Paucis ratio recta dat, aut ſuadet honeſtum:
Inſana cupido vt ſtudium extorquet habendi.

Deus odit vltionem.

Non vult Dominus temporis, Imperator aui,
Memoreſque notas odij, memoreſque querelas:
Nec viuere veſtigia contumeliarum.
Oditque ſuper cætera cuncta talionem.

Sortes tres.

Audit mare ventos: furit, efferatur illis,
Curuatur aduſto Libe, protruditur Auſtris:
Toruum fremit horrens Aquilonibus ſuperbis.
Tellus ſtabili pondere vim ſubmouet omnem.
Vim nec patitur, nec prohibet machina cæli.
Prima eſt ſtolidi turbida fluctuans imago.
Terra ſapiens pingitur immobilitate,
Sortem penitus ſupra hominis tertia ſors eſt.

Fluida omnia.

Bis flumen idem ſapiens tranſire negat te.
Curaſque ædificas, quaſi manſurus in æuum.

Nec flere, nec ridere.

Alij Abderitæ, ſibi Heraclitus, iniqui
Pinxere oppoſitis miſerum vultibus orbem:
Nil eſſe boni, nil ſolidi: euanida cuncta
Antè ruere, quam conſtiterint, noxia vera
Inimicaque vitæ omnia, quæ profore credas.
Vt vterque bonus, ſic bene neuter explicauit.
Mala, quæ nequeam corrigere, eſt flere Baceli.
Damnataque fato bona ridere maligni.

uid tu? quid ego? ſi uero, vt eſt, quod eſt, ita eſſe.
ec fœmina flebo: neque ridebo minus vir.

Cinereſcit animus cura.

Ignis cineres conficit ex arbore caſa:
ura ex animo, putrida fit trabes madore:
rpore animus. Vomer iners ſitu ſcabreſcit:
ntitia animus. Hic, & hic ſplendeſcit ab vſu.

Bona fama.

Aes eſt alienum bona fama: quod petenti
truo facile eſt tempore diſsoluere vulgo,
lis ſine damnis, capital modo tibi ſtet.

Abſtemius.

Abſtemius à vino erit haud ebrius vnquam.
d inebriat hæc gloria, gloraque ſumus.

Homini arma, ratio, manus.

Vngues, corium, cornua, curſus, ala, dentes,
nt præſidij pignora, cardineſque vitæ
uto pecori. Sed tibi de parente eadem
ec omnia dictat ratio, manus reponit.

Vilis medici materia eſt, finis honeſtus.
Materia vt honeſta alterius, finis inanis.
Nam à Philoſopho iura boni, haud plebe petendum eſt.
His leguleis ruſticius nihil ſupinis.
Inſcitia quorum rationis omnis expers.
Solum numero vincere vult opiniones.
Quod ſi ſolidi iudicij ſemina quæris:
An leguleus, vel medicus nobilior ſit.
Hi nempe canes ſunt duo, os vnicum latrantes,
His ſimplicitas ſuadet, amare, obire recte:
Praua hic nimio corrigit excuſſa labore.
Praua inueniunt iſti, vbi nulla prauitas eſt.

Veritas etiamnum latet.

Ne nunc alma quidem obſita veritas tenebris,
Exerere caput poterit, vel poſſe fatetur:
Depreſſa humili, condita caligine cæca:
Sed nos docet ex hac miſera neceſſitate,
Falſos radios luminis extitiſſe veri,
Infans philoſophia, quæ balbutijt olim.

Caduca voluptas.

Vix orta, ſimul diſperit, vt bulla, voluptas.
Virtutis in æuum opus immortale perennat.
Nec ſenium patitur, nec obit morte ſolutum.

Si amicus mutatur, muta.

Fortuna ſi amici faciem, ac pectora mutat:
Fortunæ animique tui ſic tempora muta.

Tege infortunia.

Siquid tibi Sors fecerit inimica ſiniſtri:
Prudens tege: ne certa ſit hoſtibus voluptas.

Oculorum modeſtia.

Diſces oculorum acie promptiſſimus vtens.
Sed tardiſſimus appete, quæ viſa placebunt.

Quin & redit, & vulnerat ipſum arcitenentem,
Sic liuor edax tela, reciproco recurſu
Emiſſa, ſibi recipit vulnere ſub proprio.
Angues beneficiis cicures efficiuntur.
Liuor quibus impenſius efferatur atrox:
Iniuſtiſsima ſimul & iuſtiſsima labes.
Hæc nanque bonis peſtis vt incommodat: æque
Auctorem quatit: atque ſui vltio parata eſt.

Euphrone.

Noctes adhibe in conſilium, ſi quid anhelas,
Nam præcipitat res cita ſe præcipitantem.

Corpus nitidum, mens putrida.

Sum marmoreus carcer: at intus impius fur,
Intra Parium tumulum eſt putridum cadauer,
Bellicrepum equum Balium ſalgamator vrget.
Cur lora ſitu vitiat gemmeam lagenam?
Aut quomodo corpus premit, aggrauatque mentem?

Fortuna vigilat pro felicibus.

Fortuna vigil ſtertere dat negotioſo,

Eſt altera vox etiam ſic iners inertis.
Felix, ſi modo natus hic illico periſſet.
Hac eſt fuga, non vegeta expugnatio Sortis:
Contra audeo ſic dicere: quam vita ſit ingens
Primi munus opificis: qua queam referre
Illum, & noſcere, & expetere, & frui; eſſe & ille;
Et, ſi qua videntur mala, ni malis mala eſſe:
Quin omnibus embammaque, miſcelaque vita:
Si commoda ſpectes, male: ſi incommoda, recte,

Miſce te, & verſa.

Eſto tibi mater: & eſto tibi nouerca:
Ne prada voluptatibus in retia tendas.

Miſerum quam turpem,

Inter ſobria, turpe ſit, ebrium ſedere.
Interque ebria, miſerum eſt, ſobrium ſtudere.
Hac ebrietas plurima, multiplexque: non tam
Vini: ſed opum, ſed amoris, ſtultitiaque:
Quin, heu dolor heu, ſanguinis, & carnificina:
Me malo tamen miſerum, quam videre turpem.

Diſtractio animi.

Qui multa agit: hunc multa ſimul pati neceſſe eſt.
Nec paßio ceſſat, licet actione ceſſet.

Sapiens non fruſtratur.

Fruſtra ſapiens verba facit deſipienti.
Fruſtratur tamen inſipiens, nec ille fruſtra,
Nam verba ſibi redeunt, ipſa ſi repellas.

Fortuna eſt impoſtura.

Ne quare, quid hoc nomine, Fortuna feratur:
Si noſſe, quid eſt leuis impoſtura, potis ſis:

Nil caſu. ipſe caſus eſſet Deus.

Nil, nil temere fit: ſed ab inſolente dictum hoc,
Quod ſi ſtulta temeritas omnia hac gubernat:

 Caſus,

ıſus, Deus ipſe erit, & prouidentia eius.
tique lex ſit ea, omnia ſine lege moueri.
uare timere nil erit, eſt, ſuitve quicquam.

Turpis relapſio.

,, Lapſus ſemel, hinc te erige: turpe poſt relabi.
Deleta iterum repetens, rediuiua reponis.

Quies ex labore.

Quicunque ſua ex opera victitant, beati
ı eo inuenient opere, & ſudore quietem.
a quorum otia in alienis actibus hærent.

Amici popularii.

Multi ad cyathum faciles, prodigique amici:
uos immemores efficit vna vmbra pericli.

Tempus labitur.

Cæli curſus oboriens, occidens ſibiipſi,
erſatilis indomita circuitione,
erdens perpetuo reparabilem rotatum,
ræcedit, euntem ſubiens, ſequens ſequentem.

Aut vita quieta, aut mors.

Aut vita ſine vrente moleſtia expetenda:
Aut mors, plus etiam omnibus eligenda vitiis:
Quæ ſubdola ſola animi ludibria ſoluit.
Nec turpe mori: ſed erit turpiter mori mors.

Iuſtitiæ oculus.

Nec clam ſtruito inſidias: nec palam noceto.
Nanque eſt oculus iuſtitiæ, qui omnia cernit.

Peregrini modeſtia.

Peregrine, nihil ſatagens, cuncta ages. moleſtum
Eſt officium, occaſio quod nulla requirit.

Literæ ſine iudicio.

Sine iudicio, ſtudia incompta literarum
Vergunt ſemper ad inſidias deteriores.
At ad omnia duplex, homo bene inſtitutus:
Si mite caput teneris moribus coronat.
Precium miræ perpetua eſt ſapientia vitæ:
Quæ non recipit, niſi ſeſe, æſtimationem.

Pauper munificus.

Qui diuitibus temere dat munera pauper:
Aut deſipit: aut capit hoc, quod dare huic videtur.

Peregrinatio.

Fruſtra peregre, nec ſine ratione vageris,
Multis hominum vt moribus excudere mores,
Tibique ingenium ex ingeniis parare cures.

Mali omnes infelices.

Bona fortuna malis mala fit: nec hac beati
Illi eſſe queunt. Onus hoc, non honos, putandum.

Quæ dies ſuggerit, nocte expende.

Quæ veſper anhelis iuga detrahens iuuencis
Tibi ſuaſerit, impoſitis in pectore curis:
Hæc concubia nocte reuoluenda relinque.

uæ nox tibi ſuggerit intempeſta quiete:
e ætas teneri ruat inconſulta diei.
il præcipiti turbine proditum diu ſtat.

Vidua, pupillus, hoſpes.

Accepta Deo vidua, & pupillus, & hoſpes:
ſta tibi loco ſint tria ſacra liberorum.
uin malim, aliquanta meis liberis deeſſe:
uæ dem viduæ, & hoſpiti, & ætate minori.
on quantum aberit, tantum aderit. Deus reponet.
uod das, ſolum id habes: quod habes, deeſtque ſolum.

Malus odit dici, non odit eſſe.

Nec peßimus ipſe ſeipſum malum fatetur,
uodque eſſe nec odit, fatuus dicier odit.

Ex bono bonum.

Litis ſoboles lis erit, & dolor doloris:
oncordia concordiæ erit parens parentis.
elix, qui ſerit, vnde metat, quod expetebat.

Ne luctare cum potiore.

Contra Rhodanum ne ſtolide natare tentes:

[redacted]

A ſomniolis, nugiſati vertice fumi.
In mari ſeruntque ſpem, metuntque fraudis vmbras.

Sermo caſtus.

Verbis acidis ne truculenter inueharis,
Hoc remigibus, mediciſque, rabuliſque linque,
Et mancis: quibus iſta progymnaſmata ſeruent.
Hiſce lanius, his leno odium omnium bonorum
Seſe oblectet Hiberius in vrbis angiportu:
Qui ſanguine ſcorticuli (hic auribus honor ſit)
Ex funiculis ſoleas in ſerica mutat.
His inflauerit olidas, horridaſque buccas
Artocrearum venditor, atque iſitiorum
Fœdita tomacliuendula lingulaca turba.
Turpes lachanopolides, artopolideſque,
Flore Liberi impudentia ebria rubeta.
Hæc ſunt miſera putida ientacula plebis:
Quæ porticibus ſordida porrecta ſub altis,
Ex vlcere dira facit conuicia cælo.
At nos ſoboles alta Deum magnanimorum
Vita articulos nitido nectimus decoro:
Metimur & omnia virtute: nec videmus
Solum hic oculis: auribus vtimurque cordis,
Cognata polo pectora ſine labe gerentes.

Innocentia.

Loquitur taciturnus ſatis animus innocentis.
Excuſatio maxima ſit pudor ſilentis.

Conſcientia.

Cuicunque Deus ſit ſibi conſcientia ipſa.
Illa eſt teſtis, & illa furoris vna vindex.

Minis potius quam verberibus.

Ne verbere ſæui, ſonitu increpans flagelli.
Pallente tenus ſatis eſt prodire pauore.

Eſt

Et aſperrima, puto caſtigatio: lenta
Si torquet mora: necat expectatio pœnæ.
Pulſatus abit: ſuccutit, vt puluere ſparſo:
Sicut canis, è flumine quando exijt vdus.

Aut ars, aut arx.

Fortuna nouerca bonis ſi quando reſlarit:
Tunc portus erit tutior, ars, & arx remota.

Platonis canes.

Quæ, die Plato, viuida cuſtodia regni
Abs te poſita eſt, canibus comparata fidis:
Laudata meo iudicio, probata verbo,
Firmata operibus, experientiaque longa:
Scito in perniciem miſerabilem excidiſſe.
Sunt nanque canes in rabiem furore verſi:
Et iam pecudes dilacerare, ludus illis.
Nec carne luporum, aſt ouium cruore paſti,
Tendunt ſcelus excidijs mutuis paciſci.

Ratio & valetudo.

Quem cuique ſibi frangere, cum velit, licebit.
Vnam hic igitur ponere me, iubet voluntas.
Craſſa pondere nauigium anchora grauatum
Curſu medio placidas abiecit in vndas.
Turgente dehinc æquore, turbantibus auſtris,
Cum ponere vela iuberent cæca pericla:
Tutoque loco inſtabilem fundare carinam:
Amiſſa gemens miſero retinacula damno,
Senſit tempore quicque ſuo ferre, quod optes.

Iactabo quod metuam.

Abſentia leuiter fero: præſentia curuant.
Fioque alius iam mihi tam magna ſonanti.

Fac cuius non pigeat.

Si conciliare velis, & quærere famam:
Omnia factaque, dictaque ſpectabis ad vnguem.
Ne poſtmodo ſic, aliter, cogitaſſe dicas.
Quid quis cogitet, haud ſcio: quid faciat video.

Natura patria eſt.

Nemo exulis in nomine vir bonus dolebit.
Natura etenim patria, non terra, bonorum.

Iracundia ratio.

A me extorqueas placido ſi trucem meipſum
Iracundia; ſubiget me ſibimet ipſi.
Si me extorqueat habilem de truci meipſo;
Reddet ratio libera me mihimet ipſi.
Qua nil melius, nil propius bonum, ac beatum.
Nil affinius eſt magis opifici ſupremo.
Quoque eſſe queat citius fictus homo, homo verus.

Malorum & bonorum mores.

Mors dira timenda malis, eſt bonis petenda.
His mortem aliam parat: his bonam quietem:
Afflans monumenta noua intermortua vitæ.

Perpende diaria.

Ne ſomnum cape nocte nigra ineunte, priuſquam
Quæ facta die fuerint, ter pendere cures.

Homo homini vaſtitas.

Cur vita bonis, breuior ſeſe, ipſa fatiſcit?
Cur ampla malis? omnia cur malis ſecunda?
Cur conquerimur grandinis impetum? locuſtas?
Brucum? Erucæ quid eſt tibi? aut rubiginis aura?
An non homo fit homini hoc, peioraque multo?

Factiones fuge.

Non te Venetus, nec Praſinus, nec Incitatus:
Sed mens aureaque, animuſque auriga gubernet.
Cui fatum flagra: vis rationis eſt habena.

Manu coacta pura mens.

Humanis mihi cædibus abſtinere, ſanctum eſt,
Si cogitur ipſa manus: pura mens maneto:

Iuuentus parta perdit.

Detergit auorum miſerabiles labores
Captiua ſui, leuis, inconſulta iuuentus:

ſt reliquum, quam pote, comparare quæ ſunt
corollaria: laus, gloria, ſama.

Inania phantaſmata.

ξmentatiõ vanida, copulatioque,
ſmata quas pariunt, cogitationum:
nulta parat miſere, tam pauca repertas:
a, ſuique iacens erroris inanis.

Audere & perſequi.

m cortice natites, ſine cortice nabis.
ene incipias, nec perficere auſis:
incipium debile fortuna ſequetur:
te manu dabit id, quod viſa negare eſt.

Abſtine à potentiore.

um ſpinigero ſtolidus luſeris Ere:
Irepera ſtrigili defrica leonem.
onqueritur equus de pondere cauda,
as vellere. Maximo in periclo es,
'a tui officij calcitronis ira,
erere vellet, illa te tollere nolit.

Laborum comparatio.

e quot patitur mali peronatus arator,
ias, faciles tunc erunt labores.
r in alto pelago quibus periclis
caput Liguris, ſiue Luſitani,
, quadruplex ludus erunt tibi labores.
tibi militia propone videndum:
m labor, haud labor eſt, ſed quies, voluptas.
re, ſic ardua momenta volutans
nquam minus eris, atque vbi eris in labore.

Cæleſtium obliuio.

ſcatebroſa piger è rupe viator:
nec cui tacito blanditur in vmbra

Arguta

Quicunque ſuos ſub…
Cur vnus homo pluribus

Malorum p

Cur conſenui citius,
Cur ſum puer ingenio,
Oculatior in tenebris, i
Vento ocior ad flagitiu
Aſt ad bona Callipides
Quem non habui, qua
Si ſum quippiam, ab v

Portus p

Quam dulce ſit, & ſu
Nam qua Boreoſum n
Molitur, ab alto ſcop
Diſcrimine quod care
Ah nos etiam, atque
Quos fert rigidum in
Hic malumus eſſe, &
Quem ſola poteſt mo

Lingua ignea: pig

Crepitacula rancida: tintinnabula rauca:
Qui regna Dei non niſi pollicentur auro:
Scena Tragica ſomnia, ſunt cucullliones.

Duo mundi fiunt, vnus bonis,

Mundus vnus eſt bonis: hic hic, & alter ille:
Cui ſe ſpecie, pectore, mente configurat.
Hic illius eſt portitor: huius ille portus.
Prauis hi duo ſunt duo. Primus, eſt voluptas:
Alter pœna. Ita habent, nec habent hos, ſed habentur.
Et ſunt nihil his: nihil hi ſunt eis viciſſim.

Morbus animæ non ſentitur.

Qui morbus ineſt corporibus, mouere ſenſum
Eſt aptus. At ille, animam qui affligit, & angit:
Cur non potis eſt anima ſenſum item mouere?
Sed blanditur, & alit hoc melleo veneno?

Boni omnes ciues inter ſe ſunt.

Ne crede iugis, atque crepidinum receſſu,
Neu fluminibus, neu maris æſtuante tractu,
Rerum patrias, ſemina noſtra diſſipari.
Natura parens principium, omniumque finis,
Vna atque eadem eſt omnibus, eadem omnibus vna.
Odit Batauum, qui fore ſe negat Britannum:
Et qui Italia nomine contemnit Hiberum:
Et cui titulus Gallia deſpicit Moloſſum,
Eſt ciuis vbicunque ſit, vndecunque ciuis,
Is qui bonus eſt. At malus eſt hoſpes vbique.

Immortalitas.

Si mars furibundum facit, vt Venus procacem:
Si compoſitum Iuppiter, & Luna vagantem,
Vultuſque meus vultibus eſt ſubditus illis:
Cæli ſoboles ſumus immortalis: vt ipſum
Nempe haud moritur, neque corrumpitur ſub æuo:
Aeuum potius pariens, & ſæcula condens.

Somnus vitæ populator.

Vitam mora dimidiam ſibi deuia ſomni
Sic lenificis lapſibus abradit ab annis:
Vt quam minimum tunc tibi ſentias fuiſſe.
Tum quod reliquum eſt, vigili ſunt ſomnia morte.

Chorea virum dedecet.

Si decet virum chorea: ſic nere decebit.
Sardanapale colum cape: cape tela Camilla,
Sitque hic mulier tibi, tu vir clara virago.

Repetita.

Cur fabula plus moueat, pluſque ficta veris?
Aſt hoc ſapiens haud facit: at debilis ætas.
Natura ſui ſimiles colligit, ligatque.

Mundus diſtinet.

Vt flumina ſtultus ſtupefactus vda ſpectat
Donec penitus fluctibus exhauſta peractis
Siccum ſibi dent iter. Aſt ea perpete tractu
Seſe ſubeunt, repetunt, fugiuntque, ſequunturque.
[illegible]

Hæc Muſa mihi dictat: hic eſt noſter Apollo:
Hæc eſt Elice: cuius ab imminente luce
Nox diſcutitur: Nec pelagus timet carina.
Illa abſque quod eſt, nihil eſt. eſt omnia Virtus.

Cupio diſſolui & eſſe cum Chriſto.

Iam iam ſatur hinc abeo. Iam tetra venena
Me ſolicitant, ocius exilire vita.
Hic quid faciam, cui nihil hic poteſt placere?
An qui mihi diſpliceo, cæteris placebo?

Excuſatio.

Si pro meritis bene, pro dignitate rerum,
Quærenda mihi plena forent verba: fuiſſet
Vix vna, puto aut altera linea exarata.
Sunt implicita, atque ardua ſenſa, ſunt repoſta:
Sunt difficiles numeri: neque cuncta ſuperbi
Admiſſa volunt. Patior: me exerceo: mitto,
Siquid nequeo: nec mihi diſplicet repulſa:
Sic aſſueſcere diſco ſub infimis ad alta.
Patientia nam gradus eſt, fortitudo ſedes.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM

Liber Qvintvs.

Viuæ faculæ, fulgidulæ ætheris nitelæ,
Flammata Cherub, fulguribus cohors coruſcis:
Et vos aliæ, rapidos quæ rotatis orbes:
Quæque ingenijs hominum facta ſuſcitatis:
Mecum generis commiſereſcite, o, ruentis
Succenturiatus vt hic ordini ordo veſtro
Tandem vacuas expleat in culmine ſedes.
Spirate, quod ad populos præcepta feramus.
En nobis ſua pectora Gotofridus offert,

Verſatiliter rapido machina rotatu,
Mihi pande ſinus flammigeros tui receſſus.
Quibus incenſus & ardeam, & ardore coruſcus
Mentem renouem, nitida mutemque iuuenta:
O mi anime recentate bis, in ſanguine Chriſti
Semel, & ſemel in flamine Spiritus vigentis,
Tetrum excute noctifera tibi nubis amictum;
Atque hauri noua ſemina felicia lucis.

Peruerſitas,

Peruerſum genus hominum, ſententia ſiqua
Apte poſita eſt, laudibus haud probabit vllis.
Aut ridens canere etiam mortuis iubebit:
Sibi tempora, & in tempore ſe amittere gaudens,
Fœdo ſaturum carmine, fabuliſque fiet.

Nulla fides,

Sic nulla fides hodie, caritaſque nulla:
Vt ſermo frequens miſeris mortalibus hic ſit;
Ne fide tibi, ne alijs. qui fidit amicis,
Non fidit ſibi: qui ſibi, non fidit amicis.

Fortuna.

Quæ Principis à nutibus aura blanda pendet,
Rationem ea habet cum nitido, horridoque ſole.

Sycophanta.

Qui hæc dixit mea Stoica præcepta referre
Partim, partim Epicurea (vt illa, quæ poeta
Scripſit, caneret) na miſere is ſibi eſt beatus,
Qui poſſe adamanta putat conuenire aſello.
Sed rhetor inanis, nebulo, allatrator orci
Id ſchema ſibi placitum noluit tacere.

Liuor,

Liuor tacitum ſubuiridi colore pingit:
Sermonem acuit, rabidis armatque venenis.

Contemptor.

Contemptor ſibi quod facile eſt & expeditum
Pro nihilo habet in reliquis mortalibus ater:
Quodcunque ſupra eſt ingenium, ſuumque captum
Tanto magis eliminat: ergo ſemper extors

Maledicus.

Si quem maledicta iuuant, maledicta iuuabit:
Paſtus nomine, nomina paſcet is viciſſim.

Captator.

Qui principibus munera mittit, ille non dat:
Sed quomodo quit vapida mente fœneratur.
At ſæpe laros auiceps eluſit hiantes:
Et ſæpe gripum polypus ſubdolum fefellit:
Captans aliena itidem captabitur ipſe.
Tanto rapiens iuſtius ipſe erit rapina.

Dare & accipere.

Non eſt, accipere lucrum, aut ſemper dare damnum,
Sed temporis atque loci vultus iſta mutat.

Se flagitijs ſuperans exuberet atris,
Nec ſe capiat, nec capiatur vniuerſo?

Vulgus.

Attenta Deo pectora deſpicit prophanus;
Præ ſeque omnia conſpuit, & putat cloacam.

Otium caue.

Si linea ducta eſt hodie, cras altera currat.
Quod ſi heri vacuus fueris, depende hodiernus.

Miſeria quæſita.

Annos patimur: ſidera truduntque, trahuntque,
Altrinſecus opprimimur hoſtium ruinis.
Cur noſmet iniquo etiam prodimus labore,
Qui tartarea carcere ſeruitutis vrat?

Eripe te ex affectibus.

Mortalibus incendia mentis è ruinis
In portum Sapientia ſi ſuum receptet:
Felicem hominem fecerit, & Deo propinquum.

Fraus Liguris.

Quot ſpicas Libya metit ſub ſidere cancri:
Quot ſunt tacito ſidera lucentia cælo:
Quot fluctus maris Ionij, Liguſticique:
Struit inſidias Ligur ad peiora paratus.

Medicus.

Diſcrimine nullo medicus bonus maluſque
Aeque profitetur, eis & creditur æque.
Stultos ſic leuis homines inſania verſat.

Immanitas.

Si qua iniuria facta ſit, hic ſilere durum eſt.
Si non ſileas, durior eſt parata noxa.

Simplicitas & opes.

Diuitias Deus abſcidit à ſimplicitate:
Diueſque bonuſque, ſimul vix manere poſſunt.

Dei regnum & mundi.

Fruſtra quereris, ringeris, eiulaſque fruſtra:
Prauis quod bene ſit penitus, boniſque praue.
Non regna Dei ſocia hic, atque regna mundi.

Dies atri plures.

Si candidus enumerabit dies lapillus,
Qui commoda vitæ placido ſole reducunt:
Nullus niger in litore luceat lapillus.

Cautio.

Eſt, quod caueas: eſt, quod & haud credere debes:
Ne ſuſpicio maculet pectoris quietem.

Adlatratores.

Gaude quoties catulos adlatrare ſentis.
Haud ima quatit liuor. at excelſa liquantur.

Charybdis ciuilis.

Inconditus eſt animus, barbarus feruſque:
Sua qui prodigit, atque aliena concupiſcit.

Mundi fraus.

Multum varius me timor exercet inanem:

Iuſtitia.

Huc reſpice, quacunque rotans aureus orbem
Titan agitat flammiferas citus quadrigas:
Cunctisque locis, quibus intempeſta ſilet nox,
Vis iuſtitiæ euanuit: an redibit vnquam?

Æſopi Charybdis.

Aeſopica ſententia fabulas frequentat:
Terram coopertam pelago fuiſſe quondam:
Pontique trientem abſorptum impetu Charybdis:
Exorptum ab eadem iterumque alterum trientem:
Si tertia vis ingruat, nil ſuperfuturum.
Nunquam euenerit id tamen. Id timet Charybdis,
Ne dira Charybdis fori at exorbeat ipſam.

Microcoſmus.

Qui mundum hominis ſpeciem dixit eſſe paruum:
Norat cuncta animalia continere ſolum:
Vulpemque, leonemque, aſinumque, ſcorpiumque,
Formicam, atque canem, roſomachamque, cicadamque:
Ignauia quos, ſedulitaſve, diritaſve
Titillauit, & illecebra voracitatis.
Sola aſt probitas hominis ſunt pignora veri.

Supinitas.

Cui Tantalus eſt fabula, culpatur auarus.
Ego vero puto veterem hanc conuenire formam
Ei, qui legit hæc carmina, nec ſequetur illa.

Conſilium.

Etſi haud egeas conſilio, tamen decorum eſt
Tutumque, quid & cætera turba noſſe poſſit.

Grauitas.

Eſto grauis haud vultibus, haud fronte ſuperba,
Sed moribus, & iuſtitia, atque puritate.

Conſtantia.

Dic ſic, quaſi iuraueris: vt dixeris, hoc fac.
nque vnus vt es tu tibi, cæteris hoc eſto.

Beneficentia.

Regnes beneficijs bene, non procacitate.
m virtutibus homines ſeruiunt libenter:
midabilis animi magnitudine alti,
n horrore ſupercilij, maliſque factis.

Sapiens ſemper laborat.

Vitam facilem ſapiens comparat labore,
auia in inducijs inuenit laborem.

Poetæ vtiles.

Lenocinium, & numeros aufer à poeta:
id tum niſi quiſquilia, ac difformia membra?
ella tamen allicit, & tenet miſellos.
as fabula Troiæ capit, & detinet aures:
Troiæ eſſe facit miſerabiles ruinas.
ſeſe animus miſeros transformat in ignes.
enum puto blanditias eſſe poetam,

De te ſubitas exige pœnitente pœnas:
Animique ſalo vegetus contraria tenta
Affectus vti ſeruiat, imperare turgens.

Crimina vindicanda.

Impune mihi crimina procedere poſcens
Quia ſic alius ſupplicium non dedit ante,
Erro, ſupplicium quia ſi dediſſet ille,
Non crimen ego crimine, culpamve fouerem.
Exemplo alius ne igitur hoc deinde peccet,
Pœnas dare me conuenit, & cedere recto.

Odimus monitorem.

Anguis vice ſtat monitor, reprehenſor ignis,
Natura hominis eſt rota: vix tenere poſſis.
Sic in ſe ruit, irruit, inuoluitur, vrget.

Animæ immortalitas.

Noſtris animis ſi interitum fata pararunt,
Vt vulgus iniquum ſibi ſomnians vacillat:
Quis non Trochili ſorte frui malit inerti,
Quam cum hoc miſera turbine confligere vita?

Idem.

Natura dabit corpora ſi neceſſitati;
Virtus animos feret ad cæleſtia regna.

Metus, ſpes.

Vita œconomis eſt metus odioſa ſupellex:
Omni tamen eſt ſpes odioſior timore.

Mors non timenda.

Eſt exilium vita miſella noſtra cæli:
Quo patria nos euocat ad pios penates.
Optare pium eſt igitur hac ſoluere vincla:
Mutareque pacificis ſeruilia regna.

Idem.

Nunc eſurio, nunc ſatur eructo culinam;

Nunc

nc dormio, nunc vigilans deuoluor eodem:
que finis, neque principium reciprocandi.
que hinc dubitem ſoluere, tot flatibus actus?

Aſtrologi.

Non eſt penitus notio ſemota futuri.
ud pauca videmus prius euenire dicta.
hoc nebulonum vitium eſt ſceleſtiorum,
torum ſeßibus etiam ſubſellia callent,
literulas miſeri primulas docebant,
iptis temere publica mendacia mandant,
teis creditur attamen, & cum laude probantur.
nta eſt ſtolidi plumbea vecordia mundi.

Nitiobriges.

Scis cui, quibus hanc libeat componere turbam,
tam miſera penes popularia iura labaſcunt?
s ergo cui liceat comparare tandem?
rti. Cur ita? dixeris: hine te trucidant?
ud hoc. ſed velut omnia mors æquat acerba;
colluuies ſordibus hæc inquinat aurum:
que æquat equis aſinos, & regibus ortos

Sunt impoſiti miſere ceruicibus iſtis,
Quæ nobilibus ſortibus imminere ſuerant.
Hæc tu, Nemeſis, cælitus otioſa ſpectas:
Quæ non rumpis hoc, vtinam rumparis ab illis.

Ruſticus in ſolio.

Nil ridiculum magis eſt ruſtico potente.
Vultus ſibi cum fingit, & os nobilis ore.
Cum thuribulo ſimius eſt verus ad aras.

Honeſtum.

Fallacibus in iudicijs torpet honeſtum,
Si quando vtile prodijt, exeritque vultum.
Aſt vtilitas vbi ſit, ſi dedecus affert?

Peruerſitas.

Quam multa Deo poſſumus auctore probare,
Quæ reijcimus: nec patimur bene eſſe nobis.
Quam multa malo conſilio praua probamus,
Quæ nos prohibent homines eſſe poſſe dici.
Nec cura tamen illius, huiuſve momordit:
Sed turget ſua cuique malo bruta voluntas.

Fatum virtute ſuperandum.

Fatis acidis, acribus, horridis, minutis
Eroſus, laceratus, obuſtus, enecatus,
Rurſus rediuiua vigeo, nitens, iuuenta:
Nec cedo, niſi vt fortior exurgere poſſim.

Sordes ciuitatum.

Toties populo cum mare comparatur acri
Cur non populi ſordibus euoluitur achne,
Sed ſumma tenet funditus, ac cuncta gubernat?

Pecunia pecudumq; eſt.

Si dicitur à pecude ipſa pecunia: recte
Fiet, pecus vt habeat, quod unum vocauit.

Naturam ſtudiis augere.

Iſtos animi igniculos, ſeminaria iſta,
[Q]ueis ſeuit agros ingenij beata, rerum
[N]atura parens, ſtudijs augeſcere par eſt.
[A]ut ſplendor abit, perditus ærugine tetra.

Væcordia veterum poetarum.

Si ſic quoque per ſomnia matricida Oreſtes
[F]ormidine tetra quatitur, pugna Deorum eſt,
[Q]uod iuſsit Apollo, fera ſi plectit Erinnys.
[T]antum potuit veterum væcordia linguæ.

Temporis Dominus.

Certis animus ſeruus & alligatus horis,
[M]utatio ſi qua obtigit, illico labaſcit.
[F]ortis, dominus temporis, imperabit horis.

Cura irrequieta.

Odioſa quietis fuga, liberique motus
[C]ura eſt: tetricus ianitor atque ſeruitutis

Dibaphi & Libertini literarum contemptores.

Dudum, haud ita pridem mala turbella coorta eſt;
Quæ artes vario crimine clamaret inanes:
Sed cuncta, data à Flamine, ſuggeri repente.
Bene omnis ibi concidit illa circularis,
A ſe incipiens, ſe ſubiens, in ſeque recurrens.
Calcata Stagira: Liceum exulauit orbe:
Academia quaſi Nænia gloſſaria veri
Delira habita eſt, & quaſi ludibria vitæ.
Quæ flagitia, hæc quot mala monſtra perpetrarint;
Turpe, & miſerum eſt ſcribere erunt turpia verba,
Et fœtida: quæ turpia, fœtida exarabunt.
Nunc ex dibaphis tribaphi ſubſiſtere facti.
Nec tot poterunt ſatis eſſe lotiones:
Quin ſpurciſsima foret hæc ſic mortua ſordes.
At nunc reſipiſcit meliore turba fato:
Vt deſita deferbuit à calore tetro.
Artes redeunt: redeunt diſputationes:
Florenſque frequentatur imago veritatis.
Nanque in medio turbine conſtituta rerum,
Excuſſa niſi ex acere, & ventilata ſurget.

Flagitium mors.

Digna facere morte, eſt miſere eludere vitam:
Saturum eſſe fame: vel patria exulare in vrbe.

Simplex & prudens.

Quod ſimpliciter fecerit ille, aut hic doloſe:
Nec vero alîorſum accipe, verum indue vtrunque:
Ne te hic fatuum, ne te ibi iudicem malignum.

Exitus redarguit ſtultitiam.

Rerum exitus oſtendit agentibus ſupine.
Prius abdita diſcrimina, diſcrepantiamque.

Tolerantia.

Patientia quanta eſt aquilæque miluioque,
Terras obeunti, ac maria, aeriſque tractus?
Quanto tolerant tempore ieiunia longa?
Nos mancipia, aut deſidiæ pignora vera
Suprema boni munera in otio putamus.
Ego vero ingenio, atque animo inquietiore
Tam nihil agere hic, quam nihil eſſe, idem putabo.

Non opera ſed fine diſtinguimur.

Magnus maxima deſpicit: id, quia nec ambit.
Sordidus eadem negligit: id, quia nec audet.
Menti nihil affinius ardua remiſſa:
Si tantum opus hoc diſpicias, quod explicabunt.
At fine alio hunc, hunc alio ſtare videbis.

Stulti verbum, telum eſt.

Stulto, ac furioſo eſt animi vulnus ab ore:
Cui nulla queat poſt reuocatio mederi:
Nulluſve Machaon, niſi vulneratus ipſe.

Captos adeo prouehit, obliuio vt ipſos
Perplexa ſui, ſurripiat, deſtituatque.

Litigator.

Benefacere cui nunc vacat? Eſt forum petendum.
Ni prodere malo bona, quot mihi paraui.
Prenſanda mihi mancipia, atque verna emendus.
Nempe aliquid Hero noſtri vt identidem inſuſurret.
Placanda Libonis puteal, toral, matella,
Ardente cadi fulgure, perdice, ſaperda.
Obryza tamen plus valet alma crux Hibera.
Mittenda Deæ ſerica, ſimpulum, catella:
Atque ipſe monendus: bonus vt velit vir eſſe:
Saccoque meo velle fauere ſericato.
Quod iam faciet blandicula vxore iubente.
Alioqui abiens, rediens puluerem ſcreabo.

Populi iudicium factioſum.

Laudat populi colluuies ſui profuſum:
Et gurgitis alti acta, gulonis, aleonis:
Quoniam ad ſe ab ea ſtultitia multa relabi
Lucro eſt. Sapientum ſtudia odere profani:
Quorum ſapidis vocibus improbantur illi.

Matura fama.

Si cruda placent edita: matura placebunt.
Quin manſa diu, melius quam freſa coquentur.
Fama ex pluteo nil ſibi furatur aperto.
Fama pluteus potius furatur acerba.
Capta vt leuiter, leuiter ſic abijciuntur.

Sapientis error culpa eſt.

Si me docuit nemo, rudis vacabo culpa.
Si nolo doceri, aut volo doctus, haud docere,

Memet culpa onerauero. Tum ſuum ad tribunal
Mea vita mei me capitis reum citabit.

Malis artibus vltro perimus.

Artes alias inter, & hanc rabiem caninam,
Proh quæ vna eadem candida, ſimul atra minatur,
Permulta, tamen præcipua intereſſe cerno hæc.
Vltro hac prodimur, & ſpoliamur, & perimus.
Inuiti aliis trudimur, aut ſtatim moramur.
Quis naufragium ſponte adit, ægritudinemque?
Nemo ædificat tecta ſibi, niſi coactus.
Aliæ inueniunt difficili impedita ſaltu
Itinera: veluti vel medicus, vel alchymiſta:
Sed ab hac pariturque, obijciturque difficultas.
Heu loliginis, heu polypi tholus nigrans. heu
Bis, terque Cotyledones, vt ſemel prebendunt.
Eheu veteratrix, placida, aurea quietis,
Omniumque bonorum arida peſtis, & ruina.

Hiſtorion de harpyia.

Thermon moriens, quem malefacta ſic coquebant,
Ita habebant animi dubium, ſolicitumque,
Nulla vt penitus morte, nec hac, nec hanc ſequente,

Qua cauſa fuit, ſcripta bona haud bene vt perirent.
Quaſi iuſſa ab eo nulla ſit extrema voluntas.
Sic hæres adit tum bona: ſic de male partis
Sibi conſtituit prædia; caſtella parantur.
Fecit regulus imperio mero, atque miſto,
Qui olim pecoris opilio: qui curuus aratro
Rapum & rigidam caſtanea eſitabat offam.
Eius ſoboles nunc ſedet in throno curuli:
Inflatus auitis pecoraria ora buccis.
    Nos regia proles, genus inclytum deorum,
Illuſtre ſolum vertimus: infame tenemus,
Et litibus, & teſtibus impatibulatis:
Et furibus, & ſacrilegis, veneficiſque:
Tot Cæſaribus progeniti, tot ædituri,
Si ſtare bono ſic licitum fuiſſet aſtro.
    Nunc Aldebaran, Fomahant, Cingulum Orionis,
Cum Mercurio Falcifer, enſiferque Mauors,
Infeſta potentis facientes loca cæli,
Oſtendere faſtus, animique firmitate
Clarum: hac miſerum ſed ſore claritudo monſtrat.
    Quid profuit igitur atauos habere magnos
Heroas: vtrinque & ſimiles deis parentes,
Si memoria eorum facit hæc acerbiora,
Qua, non mala, pluſquam mala molitur Erinnys?

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM

Liber Sextus.

AGe nunc animorum vaga lux ignea veri
Rectique: duo quæ vnica ſunt pignora cæli:
Deſcende libens, ſidereis cincta maniplis:
Mecumque propago ardua Caumentia quæ ſe
Oſtentat ad immenſa poli regna paratam:
Flammata Dei ſulgure te cælitus inſer.
Iam non miſeri quæ ſapiunt fœdera mundi
Hic ima canes, liquidi per inania cæli
Subuecta, vehens animum hunc, calcabis olympum.

Qui cuncta foues, viuificas, inſinuatus,
Inſertus, amor lætitiæ, bonæque ſpei,
Verax, opifex fidei veræ, caritatis:
Te plenus vt hæc cælitus audeam profari.
Fallor? miſer vt generis primordia noſtri
Contemplor? data munera vt abiecta recordor?
An non fallor? vt ſe obtulit immenſus Ieſus:
Vt me erigat: vt me expleat: impleat canentem.
Quo nulla modo ſæcula priſca comparentur.

Ad præſepe.

At tu mea mens faculis cæleſtibus ardens,
Hinc aligeris radiis aucta Tonantis,
Duc me per agros, per mare, per rura, per vrbes:
Vbi ſunt Domini flammea veſtigia Ieſu.
Me donec ab imis, pia, ſordibus reuulſum
Poſſis teneri cingere præſepibus Agni.
Ille vrbe procul poſtibus excluſus iniquis,
Regni auſpicia hæc agitat ſub talibus orſis.
Rex ſordidulo Dauid ex paſtore creatur.
Ex rege, ſalutem gregis hic paſtor anhelat.
O, qua te igitur maxime quæritabo rerum?
Mens vno agitata loco conſiſtere neſcit.
Hic primum vbi lætitiam vagitus ouantem
Abs te ortam creet: & tenerum fletus iſte riſum.

Diſcordia Chriſtiana.

Defleta vetuſtis, iterum nouis querelis,
Regina poli, ſponſa Dei, regula rerum,
Ieſu domus olim, modo ſpelunca latronum,
Quondam iacuit lacerata hoſtico furore:
Rurſuſque reſurrexit ab impijs ruinis,
Nunc vnde ſalus, diuidua ſpeſque ſalutis?
Quanam Panacea Aſclepia, qualis Hygiea
Tollat corpore vulnera purulenta ſancto?

Non nunc alieno cadit impetu: ſed eheu
In ſua viſcera, non ſua, ſed dextera ſæuit.

Tædium miſeriarum.

Rident mihi cur ſidera, cur gemmea prata,
Fracto lacrymis, & ſtupido? quod immerenti
Nullæ precibus cælitus impetrationes
Poſſunt ſenium diluere imminentis horæ:
Quæ ſpem iugulat: quæ ſpeciem Dei fruendi.

Opus gratia perfuſum.

In Gazophylacis gremium æra quæ minuta
Depono quaſi in cumeram granulum melinum,
Certe vilius atomo pulueris puſilli,
O Chriſte pater, ſtructor opum, author, & auctor,
Perfunde tuo lumine, gratiaque ſancta.
Cæloque tuo æqualia, maioraque fient.

Ieſu nomen dulciſſimum.

Quis me irradiat ſplendor, vt audeam profari?
Quis prait, ego quem ſequar, & praeam ſequutus?

Non Samarium inuenies, & minus Leuitam:
Nec verba animum, neque res allenabit vlcus.

Domine Ieſu ad te vt veniam.

Immenſe opifex, ſiderei rector olympi:
Qui das, adimis, quicquid in orbe, ſub, ſupraque eſt.
Fauſtum mihi ſi, ſi modo ius, piumque, faſque:
Spretis, alij quæ bona mirantur inanes,
Falſo titulo, ac nomine cognito doloſo,
His exuuijs, hac fame, & eſuritione,
Putriſque ruina domicilij relicta,
Morbo, illuuie, exilio. vaſtitate, luctu:
Spirans loca perpetua ſperata quietis,
Seram petit hæc boſtia feſſa miſſionem.

Cohæredes Domini Ieſu.

Num te exilium finiet hoc ſine carentem?
Auerſa bono mens mala te auertet ab ipſa?
Sed nec manus iſta eſt breuis, & vides me vbique,
Et ſtat pietas eadem, qua mori cupiſti:
Denique Deus es. Sic ego ſum Dei propago.
Hæres patris es. ſic ego ſum datus cohæres.

Purpura Domini Ieſu è ſanguine.

O purpura regis, quibus expetita conchis,
Herbis quibus, aut vermiculis, quibuſve coccis,
Hac luce noua, lumine fulguras verendo?
Ah, ah alia es: ſanguinis vt micas nitore.
Certe è ſanguine. Sanguinis ò benigna vena.
O ſanguine miſſi latices, quibus lauacris
Natura ſtupet, tartara victa, mors necata eſt.
O qui maculas letiferas meas lauiſtis,
Eheu lacrymas limpidi item meas lauate.

Ieſu bone tua merita.

Ne memineris immenſe animi putris, iniqui,
Deſertoris inutilis, erronis inertis.
Tu Sol oriens fulgidus, occidenſque ſolus,
Mirare teipſum: tenebras ne aſpice noſtras,
Quæ in tam nitido fulgure non queant videri.

Laxabo rete in nomine Ieſu.

Hæc quanta fuit, nocte parabili dolore
Fruſtra vacuos, ac ſtupidos labor fefellit.
Laxare tamen retia, te iubente, certum eſt.
Nox illa fuit: tenebris labor irritus ergo.
Nunc luce iubente, irritus eſt metus timentis.
Nec deſeret euentus amica vota certus.
Sed ſpem ſuperat: nedum animos expleat eſcis.

Captiuum animum ſolue, bone Ieſu.

Has ecce manus, hoſce pedes dira catena
Si vinciat, id nihil eſt. Nam poteſt recidi.
Sed corda tenebris, male compedita cæcis

Vere es Dominus, nec tibi comparatur vllus.
Nugis igitur proprijs ſeruire ſuperbos:
Captiua tibi pectora regnare iubebis.

Cum Petro ſuper aquis.

Si tu es Dominus (credo equidem, Deumque noſtrum)
Ad te, bone Ieſu, pie, me iube venire,
Suſpendet aquis ſolidis veſtigia fluctus:
Ni pulſa fides corruat, imminente vento.
Tecum, Ecnephias, quid mihi? Turbo conticeſce:
O Caure ſile: Scythicis te inuolue pruinis
Cenchron madidus. Dominus dexteram tetendit.

Dimitte ſeruum tuum in pace.

O terque, quaterque ſenex viſione felix,
Tecum me quoque, me trahe. dilecta Tonanti
Brachiaque, renatique animi fulgur apertum,
Oriſque ſacri decus, ac venerabile lumen,
Lumen modo verum inuenient. Cedo manum mi
In templa Nouus ſpiritus excutit calentem
Phanuele ſatam. Nos quibus ambagibus vrit?
Quæ lux alijs oculis, mentibus profanis
Inuiſa, mihi fulgurat, intonatque mentem?
Nunc principium eſt omnibus, omnibuſque finis.
Nunc emeritum mittere militem licebit.
Ah ah canibus hic ego cur feris relinquor?

Statua Babylonis mundus.

Aurea Babylonis ſtatua eſt, ſomnia mundi,
Hanc ſi quis adorare negat, furente flamma.
Amentis iniqua vritur hic ira tyranni.
Quem, quid aliud eſſe putes, quam tuum furorem?
Nanque vreris, vbi ad ſolium vides ſedere
Scurras, proagogos, tua quid, ſi tua non ſunt?
At ſi quis adorat miſer, igne pertinaci
Cæli vritur. Abſumit is, irrituſque non eſt.

E ſu-

E ſuperbia humilitas Nabuchodonozor.

Eiectus, inanis, comitum comes ferarum.
a paſtio fœnum: mea laquearia cælum.
ientia tantum meruit ferox, ſuperba,
rex Babylonis gregibus miſtus oberret,
Scaliger inter pecudes, feraſque ſudet.
ſerere pater. verbulum hoc vnicum relictum eſt.

Præſidium à Domino Ieſu.

Si me furor in caueam miſerit leonum,
æcludet eorum Deus ora deuorantum.
ſexta dies radians me inuenerit intus,
aſto eſt Abacuc cum epulis, ſacciperioque.
iicquam deprecor, vt faciam, vel extimeſcam,
deijciar de grege veritatis almæ?

Nunc vero princeps ſum in Ieſu.

Deſiderij comites inquietioris,
[redacted]

Cum Ieſu puero diſputante.

Te quærimus, o ſancte puer, foris vagantes.
Et tu intus eras obſequio patris ſupremi.
Percuſſa ſtupet ſolicitis obruta curis
Turba ſenum. quis hic? Vnde puer tot alta nouit?
Ignota alijs, ardua ſibi nota profatur.
Fabri hoc ſoboles? Nazareth hoc poteſt referre?
O neſcia veri, ſcelerata, cæca turba,
Quæ cernis nihil, aſpiciens: auribus hauſta
Haud intelligis in medio lumine veſtri
Seruator Ieſus ſtetit: & quæritis ipſum?

Paleas comburet igni.

Ah non paleas, non acus hoc vorabit ignis:
Aut mox cumulo miſere putreſcit inerti.
Sed nos tritici, fac Deus, eſſe munus almi:
Lectumque tua in horrea congregetur alta.

Tolle grabatum tuum.

Dic: tolle grabatum tuum, & ambula, ſimulque
Dic: me ſequere: o qui via, veritaſque vitaque
Es, Patris Ieſu ſoboles omnipotentis.
Tum torpor iners ex animo abſcedet inani:
Tum te ſequar. In his tenebris niſi manum des:
Quis monſtret iter? quis latus alleuet grauatum?
Si vſu veniat: miſerum quis leuet cadentem?
A retibus, à fœnore, publico telone,
A fornicis atri macula, à crucis cruore,
A cædibus atrocibus, & ſanguine Saulem:
Quot? quos, non placuit reuocare, nec volentes?
Nemo tam procul abfuit, omne tempus, omnis.
Me ſceleris locus heu monet: orcumque minatur.
Magnum eſt, præmia ponere ſed dediſſe, maius.

it iudicijs ſupplicium omnibus tremendum,
uſtum in meritum vertere, maximum, tuumque.

Sibi quiſque Deum fecit.

O quando tuum non populum, tuum vocabis?
Cum te tuus hic deſeruit, nec eſſe curat,
Sibi quiſque Deum fecit, in anguloque cordis
Templum poſuit: ſe, & ſua dedicauit illis.
Hic delicijs vndique delinitus almis
eriatur. hic amore turget, hic rapinis,
t promoueat melius pomœria rerum.
tertit ſemipecus hic. hic dat thura crumena.
Non eſt pietas, non pietatis vlla imago.
tant turpia mendacia. veritas ſepulta eſt.
it cauda caput; & caput eſſe cauda diſcit.
iunt epula mors fera, mortiſque miniſtra
Diris Scordiopharmaca ſuffulta venenis.
luſa fides. omnia venalia proſtant.
t quenque rogem: vir bonus es ne tu? inquiet, ſum.
ſt Ilias is, aſt erit is Lerna malorum.

Cum Magis ſtellam ſequar.

Hinc regis honores rutilo explentur ab auro?
Tum thura Dei pinguibus altaribus halant?
Ergo ego quid agam? quidve feram? pectora pura,
Genuaque, lacrymaſque atque ſui conſcia corda:
Miſtas lacrymas lætitia metumque ſpei:
Vt, quem optem, ſimul hunc verear, tremamque, amemque:
Atque omnibus anteferam præſepia regnis.

O Ieſu, non ſum dignus attollere oculos.

Templo procul, aut etiam extra limina templi
Audi. Quid enim meruit Publicanus ille?
Vectigal an exegerat acrius negatum?
Quid tum poſtea, an haud licet exequi imperata?
Fraudare licet? ſubſidium negare regi,
Armis, ſaturo qui vigil excubat popello?
Vix oblitus hoc crimine Publicanus ecce
Vix audet adire oſtia, vix adire ſacra.
Sed ſtans procul, & pronus in anguli receſſu,
Nec curua Tholi fornicis audet intueri.
Ah ah quid ego? quid? ſceleris cui nefandi
Pluſquam omne genus obſidet inquieta corda.
Polluti oculi: fœda manus: cætera. quid non?
O Chriſte Deus, vera Dei ſola propago:
Qui talia nobis pius exempla canebas:
Miſerere: tuique aperi mihi limina templi:
Sola iſta manus hoc valet. Vt quid ima poſcam?

O me reſtitue rediuiuum.

Cernens miſera mœnia cæca Ciuitatis,
Quæ neſcierit tempora viſitationis,
Quid fles? Rapida, te Pie, ſi mouent ruina:
Hi ſunt lapides, hoc opus, hæc manus nocentum.
Quid porro homines ſunt, niſi portenta nefanda?

Rurſus

Rurſus paries hic rediuiuus integraſcet.
Quin reſpicis huc? hoc manuum eſt opus tuarum.
Quod ſi ſemel obduxerit obrutum ruina,
Actum eſt. Iterum quis reparabile eſſe credat?
O dulciſſime nominis accentus amœni:
O dulcis amor, dulce mei decus decoris,
Nate omnipotens, ſoboles Patris omnipotentis,
Deſiderij meta mei, meta laborum,
Lapſum alleua, & hoc pondere ſuſtine ruentem.

E ſignis maior fides, quam è ſcriptis.

Heu monſtra rebelli animo, ceruice proterua:
Dicis Moyſen eſſe tuum Deo loquutum:
Id ſcireque te. quis tibi dixit hoc fuiſſe?
Sane legis hoc. Vera ea cur ſcripta videntur?
Peruerſe vides: quodque vides, negas id eſſe.
Cæco reddere munera quis poteſt videndi?
Quis? quiſve die corpora defuncta ſupremo.
Terra obruta. fœtentia ſuſcitare putri?
Nos nox ſiccine letiferis accincta tenebris

Vnam nec habet tegetem, quo caput recondat.
O ſi mihi vis, vis aliqua in pectore anhelat,
Audebon'? ades. tota tibi hæc pectora, quanquam
Immunda patent. minimo mundiſſime nutu
Pura efficies: facta, quaſi tecta parabis.
Non vlla quies vt tibi, ſed mihi quies ſis.

Heu donum tuum eſt veſtis nuptialis.

Veſtem haud habeo rigida lege nuptialem,
Ergo eſuriens cœtibus excludar ab iſtis?
Quin tu mihi das? quin volo diſcumbere tecum,
Vel nudus, egens. Frigore nunquid impotenti,
Ditiſſime, veſte tua non teges peruſtum?
Haud ſic ſuetus es. O facies Dei ſerena,
Quæ quanta dabis, tanta habeas tibi, ſuperque:
Poſtquam dederis pluribus, omnibuſque plura.

A Palinuro maius periculum, quam à tempeſtate.

Iactamur atrocis Boreæ fluctibus atris.
Aſt ipſe ſoluto animo, ſecurus amoris,
Somnum capiens, in medijs iacet periclis.
Rapido viden' vt turbine, turbinumque gyro
Inuoluat opertum mare caligine Gaurus?
Tamen ille minas aliquando, animoſque furentes
Ponet: placidum & ſe dabit, aut forte remiſſum.
At deterius perpetimur. Vide ipſe quanta
Rector Palinurus modo moliatur arte,
Vt letiferis miſeri ſubruamur vndis.
Et ceſſant tua fulmina? nec licet dolere?
Mutireque mors precium: mors perire nolle?

Si tetigero fimbriam.

Si non potero accedere: at audire licebit.

Caritas in me ex caritate Ieſu.

Ecce vt locus hic vix capit hæc millia quinque:
Eſcaſque capit ſportula, quam puer ferebat.
Ecce vt ſaturi nunc ſumus. Ecce quæ ſuperſunt,
Longe pluraque, quam puer illa quæ gerebat.
O qui omnia de nihilo cum Patre creaſti,
O me ſatura. faciem mi oſtende benignus.
Tum non ſitiam, aut eſuriam: ſaturque viuam:
Sed ſic, alios vt ſaturos reddere poßim.

Etiamſi mori oportuerit, non te negabo.

Procul arma vibrant tremulum, criſpantque nitorem.
Lucet facibus tectus ager colore noctis.
Creber fremitus hoſtica veſtigia pandit.
Adſunt properi, incompoſiti, ruuntque telis.
Dira facies vincula, mortemque minantur.
Orat Dominus. hos domitor grauis laborum
Arctis ſopor aggreditur prægrauare vinclis.
Quid me? maneam? pernegem magiſtrum
Me noſſe? prius terribilis portitor Orci
Tollat medio è gremio telluris amata.
Stat enim mihi conferre manum cum omnibus iſtis,
Petro duce: vel veniam ſatis omnibus vnus.
Sin mitior. Agnus vetat expedire tela,
Sitiens animarum reparabilem ſalutem:
Patiendum, obeundum eſt. ſequar in cruces, in ignes,
In tartara, quocunque meus ſe inferet Agnus.
Me ſpiritus huc. inuida mors quid hinc reuelles?
Terram, Dominus quam ſibi penſabit Olympo.

Ego ſum lux mundi.

Pare manus olim mea, nunc Dei vocantis
Menti rapido fulmine ſpiritus citata
Parete oculi: fundite lacrymæ fluentum:
Quod crimina ſordentia ſit potens lauare.

Mens libera vinclis, celer, acrior ruente
Vel fulmine, vel fulminis impetu coruſci,
Duc me per inanem vaga fulgurantis aulam,
Afflata Deo, *Flamine ventilata ſancto.*
O cedite nubes mihi, cedite o tenebræ.
Quonam feror? in quæ loca? iam patent receſſus:
Quos cor prius exhauſerat igneos anhelum.
Hac ſiſte puer me aliger. At tu iniqua iuſtis
Iam terra vale, iam mare, iam valete noctes.
O lux mera ſalue, pede quam peto ſecundo.
Hos ſanctifica verſiculos Pater *quietis:*
Quos dat lacrymoſa tibi filius parentis,
Proſtratus ad aras tepidas cruore ſancto,
Dulciſsime fons pacis, Ieſu, Ieſu, Ieſu.

Dum lucem habetis.

Animalia nunc egelida noctis in vmbra
Mulcent grauis incommoda lucis æſtuoſa,
Quæ Sirius impegerat igneis procellis.
Tum bos ab aratri operis, à coho ſolutus
Ouam dente totondit, latere quieſcit in herba.

Contudit animos, corpora torta contrucidat.
Mundus hic igitur quod dare non poteſt iniquus,
Da tu pater: & miſeris aſſuete vocari,
Aßiſte vocatus mihi, pax dulcis, Ieſu.

Vnus è catellis ſim.

Pluſquam canis, ac tetrior omnibus Moloßis
Heu ſumque, ſuique: amplius ah ne is eſſe pergam.
Oro miſerere optima maximi propago.
Non miſſus es ad barbarici greges tumultus.
Scio. verum & ſcio: te Domino vt tui catelli
Deiecta cibi fruſtula colligant minuti:
Vel mica ſatis: vel ſi etiam ſit vmbra micæ:
Ieiunumne me abegeris hinc, famelicumque
Ah ne facias. Deficiam: ex via priuſquam
Me collegero: tu mihi ſiſque cauſa mortis.
Tantum reſpice: nec lacrymas ſperne precantis.
Sacroſque pedes, ſacra veſtigia oſculantem
Admitte libens: nec vacuas preces miſelli
Dimitte, Deus nanque, Deus maximus es tu,
Nec te melius, mitius, altiusve quicquam
Eſt, fuit, erit, omnipotens mitiſsime Ieſu.

In transfiguratione.

Solis facies, texta niuis luce coruſcant.
Vox terribili cælitus intonat fragore.
Tu filius, æterna Dei vera propago:
At non genitore minor, maiorve parente.
Sed nec prior, aut poſterior: Patri coæuus:
Par ſimilis, & æqualis: ab illo alter & idem.
Immenſe Deus, fine carens, principioque:
In tempore factus, dominus maximus aui.
In virgine pura mora: de virgine pura
Eſt exitus. in dubio Natura pependit,
Quærens, quomodo poßit hoc eſſe, nec fuiſſe.

Eadem ante, eadem inque exitu, ab exituque virgo.
Et nunc patrij propior confinia cæli
In monte, recenti igneus ardore niteſcis.
Ne ferre noua poſſumus incendia mentis.
Ita nos ſubiens excutit obliuio rerum,
Hac vt reliquo nunc loca præferamus orbi.
Hic trina tabernacula conſtruenda Cephas
Orat, precibuſque monet, neſciens quid oret.
Sic ſero paratam ille poli præripit aulam.
O Petre, Petre, incolumi quid petis magiſtro?
Decreta tibi præmia, feſtina reponi?
Heu quam aſpera, quamque alta videbitur via illa!
Quanto tibi cum ſanguine ſuperanda repoſta eſt!
Felix, quem mora promouet, haud tædia conflat.
Id, tantum aberit, ego vt fugiam, vel expaueſcam,
Deſiderio vt percitus incendar inani,
Vitam miſeram fundere pro nomine Chriſti,
Toties temere expoſitam furialibus auſis.

Da tributum pro te & me.

In nomine veſtro pie, mitiſſime Ieſu.
Mediumque mei pectoris infuſus anhela.

Purifica me Domine Ieſu.

O fons pietatis, dator omnium bonorum,
Plena patris imago, patris imaginem reflectens.
Concordia, quæ ſimilis, & æqualis in vno
Conflata Deo: atque vnica ab vtroque voluntas,
Eſt ſpiritus almus, anima, portitorque rerum:
Quo cuncta vigent, habili compage cohærent.
O Chriſte tuum vegeti Spiritum decoris
Infunde meæ tenebris, turbinique mentis:
Lentumque ſitu deſidia excita veternum.
Ignauam animi marcidi, & otiantis vmbram.
Extingue rapinæque faces, faceſque rixæ,
Ipſique ſibi inuidiæ fomites nocentis,
Plus ſemper habendique cupidinem calentem:
Turgentia faſtu tetrico corda ſuperba,
Incenſaque prurigine curioſitatis.
Mitem rigidis effice, mitibus benignum:
Pro te neque ſceptrigeros horrere tyrannos:
Fletum neque contemnere pauperum precatus:
Grato, ac facili munere ſubuenire egenis:
Spirare mera denique dona caritatis
Et, quæ ſaucio in animo eſt dura difficultas:
(Nam quid tibi difficile eſt, omnium creator?)
Auerte reciprocantis ab vltionis æſtu, &
Dimittere da debita cuncta debitori.

Deſtitutum à mundo ne deſtitue.

Quid me faciam? ſi niſi ſum puluis, & vmbra:
Si flat Boreas: ſi neque ſol adire curat:
Iam differar: & tenebris inuoluar amaris,
Aeternus vbi gemitus, ſtridorque nocentum?
O vena perennis radij, patris Ieſu

lendor, tenebroſi nitor, altiſsime, mundi.
lus potes, & (ſic puto) vis ſolus. in vmbra,
orrore que cæca cooperta corda noctis
ulgentia compone tua lucis amictu.

Da & mihi, domine, qui ſero veni.

Hic mane ſub imo excutens munera ſomni,
rente die ſuſtinuit pondus, & æſtum.
le meridie ſubſtitit: hic luce ruente.
equale tamen dominus præmium reponit.
pes eſt igitur ſic, quaſi peſsimo latroni.
entum quoque nunc quem putris ignauia vinxit:
dhibere manus qui nequeo velle labori,
ic quaſi in opere adfuerim: ſic, quaſi in labore,
litemque, piumque mihi repoſiturum Ieſum.

Admirabilis conuerſio Pauli.

Quiſquam potuit ne, imperio fruens ſupremo,
Princeps operis, conſilij, potens poteſtas,
Demittere ſeſe, atque gradus periculorum,
Adque necis acerbum ſtimulum, probriſque plenum?

incat tamen id, quod potius, potentiuſque eſt.
eruare, Dei proprium eſt: at perdere, mundi.

Qui maior eſt veſtrum.

Maior volui: maximus eſſe concupiui.
uid reſtat? niſi minimum me velim, ac miniſtrum,
t ſic doceas creſcere me, diminuendo?

Fili Dauid, miſerere.

Haud corporeis oculis, corde, mente capti,
) fili Dauid, o miſerere cæcitatis.
uid vociferari prohibes inuida turba?
ibi nil adimit: nihil hinc de tuo recedit
)emenſo. Ille tibi iuſſerit, illico tacebo.

Eccleſia venalis ſacrificulorum.

Oſanna, Dei filius, imperator orbis,
acis pignus, initium ſæculi futuri:
ltiſsimus, acerrimus aſſeruator olympi.
h nonne vides, vt tua venalia templa
pernunt rigidi funiculi tui flagellum?
Et, ſi liceat, denique iam tibi minantur.

Quomodo ſicut meipſum.

Quo pacto fieri queat, vt quaſi meipſum,
Sic alterum amem? denique non poſſe videtur.
Sane non, vacuiſque fide, rebellibuſque,
Quid? ſe vacuefaciens, exinanienſque,
Non Agnus amauit miſeros magis ſeipſo?
Si membra hic ſumus illius: ille omnibus vnus:
Nos corpus in vno ſumus vndecunque, vt vnum.
Non vna putans, ſed ſua, non vnus abibit.

Zizania.

Inter ſegetis legitima germina dia,
Heu quæ ſata ſunt magnifici tui laboris:

Sine ſemine cur vacuus conſurgit ariſtis,
Infelix lolium, & facies triſtis auena?
Frumenta iacent: vix caput exeruntque ſulcis,
Fraudata ſoli genio, liberoque ſucco.
Seſe lolium ſurrigit, euocatque in altum,
Spretis operis, potius his, potentiuſque.
Quæ ſarcula, quæ marra, bipalium, ligones
Hoc tollere poßint? niſi radicibus imis
Vulßis etiam tritici. tanta ſunt auenæ,
Sunt tanta feri lolij incrementa profunda.
Huc ſancta manus, Chriſte: tuo, benigne, verbo:
Verbi ſeminiumque tui, tuique nutus
Obſeſſa mala lolij ſata perditione
Seuiſti vnus, & eadem vindicabis vnus.
Rex omnipotens, amor, expectatio, meta,
Mea ſpes, meus ignis, meus ardor, mea vita,
Altißime, fortißime, ſanctißime Ieſu.

Pernicies pullulaſcens.

Precium ex vitio, ex odio gratiam requiro:

Siccine, bone Ieſu, pie, mitiſſime Ieſu,
(Vt credo) vocatum haud reuocas, verum abijcis: atque heu
Triſte tui deſiderium, ac mei relinquis?

Ad Ieſum conuertere hypocrita.

Albata ſepulchri facies, quid intus arces?
Hic horribilis fœtor, abominabilis nox.
Admitte ſolem mea pectora imminentem,
Ne forte ſi eum admittere poſtea velitis,
Auerſus agens alio flammeas quadrigas,
Vos deſtituat. tum pluuijs, typhonibuſque
Sitis præda gelida tempeſtatibus atris.

Ingrati querelæ.

Non eſca tibi præbita, cum fame perires:
Non potius aqua gelida, cum ſitis necaret.
Non hoſpitium peregre deuio paratum.
Non tecta tibi vel miſeris pectora pannis.
Infirmus eras, nec tua vota viſitaui,
Pædore, ſitu carceris obſitum reliqui.
Quorſum ergo ſcelerato animo ardua querela?
Lamentatio, lacryma, fletus, eiulatus?
Ingratus, iners, tumidus, ſermonis amari
Iudex iudicis omnipotentis impotens tu?
Coopertus atroci cumulo exprobrationum.
Audesne rogare, roganti quod obnegaſti?

Ioannis Baptiſmus cum Ieſu gratia comparatus.

Hæc eſt aqua, quæ ruit hinc: poſt nulla recurret,
Quæ nec fœtida crimina Sodoma lauabit:
Extinguere nec potis eſt incendia dira.
Illa omne genus flagitij tollet ab orbe
Quæ terra necabit rapida murmura flamma.
Ab ſe exiit, in ſe habitans, ad ſeq; reuertens,
Quam Spiritus acer, ſuperi culmine cæli

Fuſus,

uſus, perpetuo comitabitur triumpho.
Hanc hanc cito oportet minui: at creſcere ſontem:
ui cælitus alti gremio Patris profuſus,
on imbris egenum ſitientem eluet orbem.
ualis fons ab initio, qui rigabat arua:
uius ſcatebris viuificis perennis hauſtus
errarum ſola frugifera prole nitebant.
O egredere è ſcatebris, ſanctiſsima Lymphæ.
n nonne vides ſceleratis peruſta flammis,
necta ſiti vt facies vniuerſa terræ,
ructus gremio ſe negat amplius daturam:
i rore pluas de ſupero, benigna, iuſtum?

Suſpenſus animus ex conſcientia.

Quid parturit hoc iudicium? diſsimulanſne,
n pollicitus veniam tandiu ſileſcit?
ſt ego grauius, grauiuſque in dies laboro.
reſcuntque vlcera, vermiculantque negligendo.
uin addita ſunt & noua, fœdiora fœdis.
i nullus veniæ eſt locus, & perire oportet:

lac caligine nos, quibus illa ſcripta conſtant?

Hic te video temporis hac regna creantem:
n te video poſtea, quod tempus habetur:
it quod temporis ancipiti nomine fertur.
Poſt hinc refluo reditu, circulo reflexo
Mens nondum ſatura in tua veſtigia torquet:
Te concelebrat, colit, admiratur, anhelat.
Huc ſpiritus ardens, vagus, immenſus, opimus,
Agitans omnia, cuncta fouens, tota miniſtrans,
Perducit, vehit, expedit, atque explet inanem.
Qua præſentia numinis hoc pio fauore
Ventura tui gaudia præuenire fecit.

Non Aetna voracis vomit incendia flamma
Maiora. minor de Lipare furit tumultus,
[illegible] quibus ardeo facibus, quam quibus peruror
[illegible]ioque tui, languidoque amore.

Magni ſoboles, bone Ieſu, vera Tonantis
Diſſolue pius carceris hanc benigne molem.
Vt quam faucibus horribilis fera diei
Exempſti, eruta ſubuolet in ſinus beatos
Gelidula animula, vagula, miſerula ciuis olympi.

Da fidem. donum ea tuum eſt.

Cur te foris hic quærimus? aut quid hic biantes,
Intus ſaturans alios, ſpe ludis inani?
Mater tua, fratreſque tui, tuiq; ſerui
Expectamus, vt exeat hoc lumen ab ore.
Quod ſi ille tuus frater, & illa mater eſt, quæ
Præſcripta Dei ſequitur, paretque iubenti:
(Donum alma fideſque tuum, caritaſque donum eſt)
Nos fac (liceat, liceat ſi mihi precari:
Aures liceat precibus reperire promptas)

Fratres

Ne iudicio, Domine, ſed miſericordia.

Ne iudicio famulum confunde ſeuero:
Pro iudice qui factus es, acer aduocatus.
Aureſque tuæ precibus ſint meis apertæ:
Aureſque meæ iuſſibus hic tuis fideles:
Veriſſima vita, anima lex, regula Ieſu.

Ieſu nomen.

Non eſt aliud gemino ſub fornice cæli,
Sub vtroque poli cardine, quam nomen Ieſu,
Quo certa ſalus maneat, ſpes certa ſalutis.
Ergo mihi te da, Pie, ſic poſſe vocare:
Humani generis amor, ſarta tecta, portus,
Aſſerta quies, præmia gratuita mundi:
Ieſu pie, Ieſu bone, mitiſſime Ieſu
Nil addo. Capis omnia. Sat Ieſu, Ieſu, Ieſu.

Ieſus liberator, ſeruator.

O cunctarum adamantina concordia rerum.
Compone mei murmura fluctuantis æſtus.
Pacaſti omnia veniens, quæ ſuperna cæli

IVLII CÆSARIS SCALIGERI EPIDORPIDVM

Liber Septimvs.

NOua mens, noua lux, noua vis, immenſa volũtas
Quam ciet, acta Dei ardua ſpiritu ſupremo:
Audebis inacceſſibilem, ſine carentem
Et principio, numeris aſtringere ſanctis?
Cui eſſe ſibi ſufficit, efficitque cuncta.
Nuſquam ambitus eſt: medium nullibi, & vbique.
Dices: eſſe bonum ſine qualitate. fuſo
Extenſio nulla eſt. Sine quantitate magnus.
Cuius velle, potentia: cui opus voluntas.
Intra omnia, ſed non tamen incluſus in ipſis.
Extra omnia, ſed non tamen excluſus ab illis.
Sic, intimus hæc, quæ regit. extimus creauit:
Iſtiſque ſuum, atque ſui induens ſigillum,
Differre facit, quæ facit omnia à ſeipſo.
Vſura placet. non tamen vllius auarus.
Nullius egens, gaudet: vbi ſibi lucratur.
Vt ſuſtinet omnia: fert, nec ſubtus habetur:
Excedit ita, & ſupereſt, nec libratur illis.
Regnat vbique ſine loco: ſine tempore ſemper.
Immobilis abſque ſtatu; pernix ſine motu.

Ex ore dedit: pectore & immotus inhæſit.
Oblatus, quia voluit, ſuſtulit pericla.
Quouſque ego merui, pertulit innocens dolores.
Vibice ſua à me rigida arcuit flagella.
Tendens ſua brachia, pendens inter iniquos,
Ad regna ſua hinc nos vocat, orba ſeruitute.
Surrectus in altum mihi ſuſtinet ruinam.
A terra editus omnia traxit ipſe ſecum.
Anima, quid attonita ſtupes? Haud potes iacentis
Telluris amare iugum ſordidum doloſa:
Amplexuque (quod expetis) apprendere caro
Affixa cruci pectora, ſublimis Ieſu.
Quod ſi nequeo tollere terreſtria membra,
Natura ſuo ſed iacet implicata nexu:
At me lauet illa beati ſanguinis vnda,
Cuius liquidum ſubiens mens vſta fluorem,
Mole noua ſuperevolet: & ſe inferat aſtris.

Vre me ſancte Spiritus rore tuo.

Concordia patris, vnica concordia nati,
Immenſe veni ſanctificator, expiator,
Producte reciproce communicatione.
Paraclete, tui iaculi mucrone coruſco
Conſaucia: amoris & igni incende gelatum.
Ardor celeberrimus ægra illabere menti
Conſolator, & hoſpes pie, flamma caritatis.
Me rore voluptatis ineſtimabilis, me
Torrente riga perpetui vena fluoris:
Vnda, ignis, ſimul omniaque, omniumque, fomes.
Nato, & Genitore fruar Spiritu recepto.
Tres, vnus Deus eritis, qui eſtis, & fuiſtis.

Ne me excuſem monitus.

Si fructificandi fuerint tempora fico:

Quod debuero pon
Areſcam miſer ocis
Si non habeam, qu

Dom

O Bos aliger, a
Mirabilia o Domi
Tecum liquidi ſub
Vnde ora ſenis deſp
Agnoſcam propere
Montana cui cond
Summittit in atri
Pro voce dat hoc?

Elizabeth ergo
Sic nouit. & impl
Prædicere, quacun

Quæ o Bos, niſ
Mugitus: abeſſent
Queis ego prope ſol
Renouatus, Ieſu,

Concilia me, Domine, fratri meo.

Si depoſita memoria vetus maleficiorum
Debet cedere ſpiritui quieti amoris:
Ah ah rigidum quomodo diligemus hoſtem?
Ni te inſinues: in te abeam denique totus.
Heu tolle pius, quæ animis hoſtiliter actis
Me diuiduum ſemina fecere vocantem,
Cum tu omnibus vndique communicabilis ſis.
Idemque manens Deus indiuiſibilis, vnus.
Vnus potes hæc omnia facere, & dare ſolus.
Meque ex homine eximium tibi condere diuum.

In Ieſu ſolo renouatio.

Ieſu noſtra redemptio, non neſcio quantum
Longe abſum, vbi me comparo comparare tecum.
Indignus ego te diligere: at dignus amari es.
Indignus ego vitæ at es ipſa vita vitæ.
Indignus ego dare: ſed dignus es accipere.
In te ego renouor: me renouas tu inſitus in me.
Tantum dic, volo. Nil mihi poſtea nocebit.

Præmia Domini non hic tota.

Haud hoc, Petre, opus ſanguine, qui manat ab aure.
Non hic te lauet. alio de vulnere fuſus,
Commiſtus aqua, patrio te ſiſtet olympo.
Quin tu vulneris iſtius, auctorque cruoris,
Quid ſit gladius, quidque acies, experire,
Qui patre tuo, coniuge, liberis relictis,
Chriſtum Domini voluiſti ſequi vocantem:
Quod ſperas tibi precium, aut gratiam reponi?
Cum compedibus ferrea præmium catena:
Ceruicis onus reliquo de corpore demptum.
Horum auctor ego. tu mihi teſtis his, ſequere.
Vis ergo ſequi me, quibero certa cauſa mortis?

Me purifica:
Me ſolum, alios
Si cum rationis v
Cum philoſophe
Euangelio flagiti
Me culpa ſtatim
Feci, aut fecero,

Ecce Deus, &
Hac, qua genita
Vox clamantis;
Deſiderię ſolicita
Quæ ſola poteſt
O quando da
Et fœta ſeges tum
Curuata parens
Tum forte noua
De ſole, via, pul
Somni capiet m
Potuſve cibo, fri

Audite o ſola, quodque auium leui volatu,
Et quod ſquammigero grege ſulcare natantum:
Tum quodque bipes, quadrupeſque, & reptile verrit,
Munite viam Domino: ſemitas parate,
Non caſa olea ſatis eſt, non ſternere veſte.
Terra haud repetit munera, qui donat olympum.

Dic, Domine, veni & vide.

Magne magiſter, vbi habitas? dic mihi. venite,
Dic venite, dic videte, dic manete mecum.
Te dicente manebo: dehinc iubente, fratri
Dicam: inuenimus, ocyus expedire, Chriſtum,
Eſt à Nazareth, eſt aliquid boni Philippe.
Eſt Nathanael. vnde tibi vox fluat illa.
Tu Rex, Dominus Solymæ: Filius Dei tu:
Finis meus. in te abiens nil cætera quæram.

Vinum Chriſti eſt eius teſtamentum.

Vino deficiente, aqua nunc mihi bibenda eſt.
Vnde inualido intercutis imminet periclum,
O certa ſalus, præſidium, ſubſidiumque.
Et pateris, vt hoſtis ferus exprobrare poſſit
Amiſſa ea, quæ dederas, nec dediſſe dicens.
Mutata meri munera ſentio. quid hoc eſt?
Primum vinum, Adam, Abraham, Moyſes Propheta.
Phariſæus aqua eſt. Laticis vera vena ſancti
Tu, in te omnia vertis, & exhibes teipſum,

Ego cum Samaritana.

Huc huc, populares, propere exite, videte.
Hic eſt Dominus; Domini verus iſte Chriſtus,
Mea ſcelera omnia, væ miſera, arcana reuelans.
Non qui videat clarius illa abdita pandet.
Nunquid Deus hic? ipſene, quem quærimus, iſte eſt.

Cum me necat atrox,
Et cura mihi parvaq
Eheu hominem non h
Piſcina vada quoties t
Qui poſſim ego ſic m
An ſi ille prior, ſtudio ſ
Non eſt praeterea alteri
O vera, ...
Quae in tempore, non
Iam iam abijcia
Non, non opus eſt hom
Qui cuncta ſimul hom
Non hunc ille, & hic
Vario licet in tempora,

O Dom

O prima Patris,
O Ieſu bone, ſpes,
Quos certos Pater
Tu viua Dei ſoboles
Iudex hominum,

In ſolo Ieſu copia.

Toties recreat Spiritus, & creat Pater me,
Patri vnanimem quoties contemplor Ieſum.
Hinc magnus ego, diuitijs clarus opimis.
Orbem ſupero; cedit & opulentia terræ.
Qua copia non eſt Deus, eſt turpis egeſtas.

Sapientia creata.

O lumen, ab inuiſibili lumine, noſtrum:
Quod luminis illius es comprehenſione:
Ne, ne à iubare iubar eo tu tuum perenni
Deflecte. Patris tu ſapientia es creata:
Eſque illud, quod in lumine redditum reluces.
Tu certa mea ſpecies cogitationis,
Infuſa repræſenta animo meo teipſam.
Tu gluten eris fluido: tu mihi ſequeſtra:
Tu portitor, vt opifici hinc vniamur alto.
O ſancta domus, qui colit hac atria veſtra,
Felix ſpecies non eget intueri inanes.
Coram fruitur, quod ſpeculi in lumine fulget.
Atque ipſe fit illud idipſum lumen in æuo.

Ad vitam hanc.

Incerta, caduca, peruſta ignibus furorum,
Immunda, inhoneſta, rigens horridis pruinis,
In falſa patria hoſpes, & exul à teipſa,
Sentina malorum, miſerabilis cloaca,
Infida, rebellis tibi, ſerua prauitatis,
Tardis laqueus, ſubitis flamma, foſſa cæcis,
Tu delitium carceris, & carceris illex,
Deſultoria fabula, ſomnium ebrioſum,
Non vita. Quid auſim, ſera, te dicere vitam?
Quid me hic fallis, inepta? quid & teipſa ludis?

Non vlla vbi ſuſpi
Aduerſarius vbi n
Hunc ſontem
Mœrentem acuit
Ciues, anima
Qui prælia fœdi m
Secura cohors tur
Agno duce perpet
Oſtende mihi mæ
Rectarum aurea n
Sine merce triump
Pigmenta trabo n
O quanam iſta ſile
Animata haurit
Geſtu ſine lætitian
Perſtant perpetuo
Aeterna dies vera
Nunquam præteri
Nequeunt neſcire
Quanquam merit
At notitia ſplendor
Seſe vt nouit, in ali

Quis crederet ambagibus his vera capi? fert
Nec faſtidia ſatias, nec fames laborem.
Felix anima o, limina quæ premis ſuprema:
O quæ radium luminis intuens reluces:
Et te ex alio extrinſecus intimam figuras.
O Chriſte dator meriti, præmijque largus:
Dicam tibi quæ prælia, bella quæque geſsi?
Quibus acer tuus hoc caput impetiuit hoſtis?
Vt quid? Nonne tibi omnia nota ſunt videnti?
Tu ſcis, Domine: & tu prior es, quam ego videns me,
Et vincente te ego fui victor, ad triumphum.
Non emeritum me audeo militem referre.
Paganus ego: vix quoque nomen hoc inhæſit.
Quin victus, & ignominia notatus, eheu
Deſerta acie fugio: vexilla relinquo:
Vnde horreo terribilem fuſtuarij vim.
Quo me conferam, vt obſidet hoſtis, vnda, ſaltus?
Ad ſigna reuertar malus, imbellis, inermis?
Quis me accipiet? num mea monſtrata cicatrix
Excuſabit, vt ad veniam excitet fauorem?
Quæ ſi via ſola poteſt me reddere ſignis:
Victor ſine me, o te mera victoria ſolo,
Oſtende tibi maxime tua vulnera Ieſu.

Ieſus ad animam.

Non eſt pulchrior è pelago Aurora reſurgens:
Non Lucifer oceani perfuſus in vndis:
Non ſol medio fulgidus, altiſsimus, æſtu:
Quam quæ de tenebris anima excuſſa profundis,
Fracto veteri carcere cælum hauſit apertum:
Cui delicias ſponſus in auribus ſuſurrat.
Surge, & propera candida, dilecta, decora,
Auro omni precioſior, ardentior aſtris.
Iam tranſiit hiems: abijt iam imber, & receſsit,
Ver turget: ager parturit: en lucida prata

Mea vita,
Paſtor bonus,
Rerumſator,
Iuſtitiæ via, ſ
Fomes ſidei, l
Incerta, vacil
Stabilire velis
Cui credere tu
Quæ ductæ t
Ritu ſcopuli v
Latrantiſque

O dilectio
Te te inſinuan
Vt ſit mihi te ſ
Mandata tuis
Quando Patri
Seruare animi
Oroq́; da te ama
Ad cuncta ſequi
Quanquam qu
Vt teſtis ego fier

Sed quia tu dabis. Hoc mihi da maxime Ieſu,
Qui cor petis. à corpore nil tibi petitum eſt.

Ad Angelos & animas beatas.

Mentes nitidæ, celeres quæ rotatis orbes:
Mentes aliæ, vacuas mandata per auras
Quæ fertis Patris, ad genus hoc inutile noſtrum:
Summi, Gabriel, te voco fortitudo Patris:
Vere Euangele præmia nuncians ſalutis.
Tu maxima terrigenum ventura Ioannis
Oſtenta, Dei populo Sancta nunciaſti.
Te Spiritus in Bethleem præmiſit iturus:
Vt virgo nouum Domini præſciret amorem:
Quo ſeruam ſobolem facit, vt liberet hoſtem:
Teque inuoco medicina Dei: teque petentem.
Et vos alios Genios, cuſtodia quorum,
Noſtros animos prohibet peccare monendo:
Flammata cohors nitidis conferta maniplis:
Exercitus innumerus radiantibus alis.
Et vos animæ: germina defuncta periclis:
Queis nunc facie facies intuenda lucet.
Quanquam pia vos, & bona caritas monebat:
Vt noſtra placeret prece ſubleuare veſtra:
Audite tamen memores, hæc paucula, noſtri.
Quodque velle nos decebat in priore vita:
Nobis, facite, vt faueat iam firma voluntas.

A Chriſto victa mors.

Si fœtet, vt à quatriduo obſitum cadauer:
Speret ſua quis tollere nunc pignora morti?
Hoc credo tamen te potuiſſe præuenire:
Si ægroto obeunti officioſus affuiſſes.
Quanquam, Domine, o nunc quoque, non neſcio, quicquid
Patrem, Nate, popoſceris, id tibi daturum.

Dictum

Dictum factum. abeuntibus illico ad ſepulchrum
Fit clara Dei gloria: Lazarus reſurgit.
Mors victa ſtupet, ſemel hic pro tempore paruo:
At mox mortua protinus, & magis ſepulta:
Quam vita ſuum maxima ducet in triumphum.

Et credere & facere.

Tecum ſedula Martha ego, Magdalena tecum,
Hinc verbum audiam: opus faciam hinc frequens miniſter.
Eſt, eſt animus: ne modo me linquat Ieſus.
A quo datus eſt animus: detur & voluntas.
A quo que voluntas data: detur & poteſtas.
A quo que poteſtas, data: conſtantia detur.

Dic, Lazare, quid videris.

O quæ rigidis ſomnia filijs gehennæ,
Contumacibuſque, pertinacioribuſque:
At promiſſa pio generi præmia non iam
Vates, proprio at lumine non teſtis inanis:
Narrabis, ab imis tenebris, Lazare, ſurgens.
Nam quæ aſpiciunt oculi, nec videre poſſunt:

Qui potes, etiamque velis: es qui omnia gratis.
Si diligo plus alijs, plus diligar abs te:
Et diligar à Patre: & in vtroque manebo.

Cruci confige cum veteri nouum chirographum.

O Chriſte opulentiſſime, certiſſime rerum
Theſaure: Patris munifici dextera aperta.
O participabilis, impartibilis idem.
O quem exhibuit maxima plenitudo inanem:
Vt nos efficeres deitate vaſa plena.
Quæ obinaniuerat hoſtis, vt exhauſta repleret
Seſe. Quod vt auſus, ita eſt exequutus acer.
Et nunc etiam ſordibus occuparet atris,
Ni tu laueres ſanguineque, vndaque miſertus.
Reddis debita, reſecans nil, nilque debens.
Donas debita, referens nil, nilque perdens.
Soluiſque Patri debita, quanquam omnia habenti.
Inter miſeri nomina ſordentia libri
Ne me inuenias ſedulus, inuentaque dele.
Et cui volo me affigere, tu niſi vetabis:
Confige cruci chirographum recens vetuſto.

Qui es omnia & vbique.

Qui facis omnia, patiere in nihil me abire?
Qui capis omnia, quianam me excludis ab omni?
Qui das omnia, cur quoque non dabis mihi me?
Quare qui es vbique, alibi te quærere pergam?
Quare qui es vbique, haud ego te inuenire poſſum?
Quare qui es vbique, habeam non & in meipſo?

Solus Ieſus bona omnia.

Ieſu, ſine te cadimus, tollente leuamur:
In te ſiſtimur. admoniti quærimus. acti
Admittimur: inſolito renouamur amore.

Te

Nam non eg

Effunde a
De puluere, a
Vt cera ſuper
Formamque
Exi, exter
Infirmis, in
Nulla intus
Quod non D

No

Guſtabo:
Audebo etian
Carpam, fru
Sordes (fate
Ira filius, & p
Eſt terribi
Sed tantum

Regi placeam. Fulgure tacebitur hoſtis,
Qui hunc horribilem fecerat, à quo eram vocatus.

Quod poſſum, non quod debeo.

Hoc quod valeo. Non queo, quod debeo. Quid tum?
Menſura mea es tu, Domine, immenſa poteſtas:
Non ego tua: quodque habeo, tu mihi dediſti.
Quodque do, non do, ſed accipis. hoc enim dediſti.
Tu ſolus tibi ſatis es, tu mihi, tibique.
Nec te laudo, vbi laudo: ſed ipſe teipſe laudas.
Me perficiens, non tua, ſic laudibus ornans,
Queis me ad te trahis. haud ego te traho ſuper me.
Me praeueniens hic ades, vt mihi ſuperſis.

Ad te vnum naufragus, Domine Ieſu.

Me mortifica: aut viuifices, magne Sacerdos,
Oblata tuis ignibus vt ſim hoſtia viua.
Quicunque ſibi moritur, tibi viuit, & in te.
Et qui ſibi viuit, moritur tibi, ſibique.
Ne me labefactet metus, exerat cupido.
Ne me alliciant dulcia, diritaſve frangat.
Quae diſſimili ſunt ſimiles noctis tenebrae.
Quae ſunt eadem, haud eadem, diuerſa venena.
Tu meus es Polus: ad te adigam meum Celeuma.
Tu portus: vbi turbida iactatio ceſſat:
Quam naufragus aſpicio ſublimis ab vnda.
Haec per pelagi crimina, triſteſque per ignes
Curarum, abeam in te, Deus o noſter Ieſu.
Sperata ſalus: vnica ſpes certa ſalutis.
Quod non eſt mihi, quicquid es, eſt puluis, & vmbra,
Et puluis, & vmbra, horror, & erroris imago:
Erroris imago, mala morſque morte peior.

Age Magdalena, vtinam tecum.

Illi hinc abeunt. Aſt ego, & vſque, & vſque, & vſque
Hic flebo ſedens. lacryma, luctus, atque planctus,

Quæ te videas peregrinam, exulem, atque egentem.
Vbi ſponſus abeſt Dominus tuus? vbi requires?
Dilectus tuus abſuit: aberit ille ſemper?
Dilectus meus aderat tum, cum ego creabar.
Aut quomodo mitis abeſſet, me vbi redemit?
Ne nunc quidem abeſt. maximus ille nanque Patri
Par, omnia complectitur, omnium miſertus.
Aeternam mihi pollicitus mihi coronam,
In lætitiam lacrymas vertet, & dolores.

Iudicio tuo ne acquieſce.

Mens, quæ te miſera facis plurimi nocentem:
Heu neſcis, vbi trutina eſt hæc, altera ab iſta.
Momenta tua vt iudicio appendat acuto.
Abducta receſſus loca ſcrutatus Ieſus,
Cordiſque tui reſerans intimos penates;
Vanas igne ſuo excoquat æſtimationes.
Nutu eius vt horribili tua vota liquentur,
Haud nix veluti candida: nam tua omnia atra
Sed lenta picis vis, domita ab ſole coruſco.

Ouilis miſera vaſtitas.

Atque ecce draco. en ſpecies rugiens leænæ:
Quis me eripiet, tertia portio nitentum
Si ſiderum acuta cecidit retracta cauda?
Si fretus eadem ſinuoſiore cauda,
Orbi inſidias varias callidus parauit?
Quiſnam effugiet ſolicitus? quiſve cauebit?
Quas excipulas, quos laqueos ferus tetendit?
Non vllus vacat ab eo iam locus. nam vbi non?
In diuitijs, in egeſtate, opinione,
Sermone, fuga, ſede, ſilentio, quiete
Agit excubias peruigil, vt vbret cadentem.
Quod tu niſi paſtor bonus, optimuſque cuſtos
Obſeſſis ab ouilibus horridos furores

Pietate tua domitos fortiſſimus arces:
Grex interijt: pro grege fœtidi leana
Præſepia rumpunt catuli. Ignei dracones
Herbarum vice lurida ruminant venena:
Qui fœtor & ipſum male vexabit olympum.

Cum Ieſu nequeo perire.

Niſi ſemper amares, odio ſemper obirem.
Niſi ſemper adeſſes mihi, mihi ſemper abeſſem.
Ego ſum, quia tu. ſemper ero, tu quia ſemper.
Si ſemper ero, tu quod es, & ſemper es in me.

Solus Ieſus vera vita.

Quæcunque poli fornicis ambiuntur orbe,
Sunt infra animæ iura, potentiam, eſſe regnum:
Vt quodcunque vagos ſuperum ciet rotatus,
Quicquidque Deo propius ſupereminet axem,
Aliquando nouæ fieret poſſeſſio vitæ.
Quam quis dabit, aut quis potis eſt tibi parare,
Si non dederit, qui dedit & ſibi parauit?

Sola vmbra coronæ tuæ Ieſu.

Sit libera tamen homini cum Deo voluntas.
Nanque opus vt faciam mihi mandatur vbique.
Et, ni faciam, exilium, mortemque minatur.
At qua iußio, quod nequeo implere, iubebit?
Quid? ſi nequeo, non faciens ne vapulabo?

Tecum ſim, bone Ieſu.

O Ieſu bone, maxime, mitiſſime princeps,
Ne quid praterea cupiam, protinus exple.
Si hęc extima deſidero, non intimus es tu.
Solus, qui omnia ſolus es, his me omnibus imples.
O mecum tu vbi fueris, me face eſſe tecum.
Ne tu intus vbi extiteris, te foris requiram
In ſublimibus ædibus, atrijſque regum:
Qua ſunt, omnia, niſi tu, ſed nec eſſe curant.

Non oranda mors tædio vitæ.

Si vermis ego, fœtor, & horror audienti:
Si morte recordatio tetrior reuertens:
Si in crimine conceptio: ſi ortus in labore:
Occaſus in horrore: tremenda pœna vita:
Ad iudicium hac omnia deſtinata durius:
In me eſſe velim dubito: cogitoque quid ſim:
In ſim quoque. Nam neſcio me eſſe: ni quod his ſum;
Quod ſentio me miſerum ſenſus hic docet me.
Nec vulneribus locus eſt. vix mi ipſe ſuperſum.
Durata tamen mens manet immota tumultu.
Nec propterea miſſio flagitanda nobis,
Ne mollitia potius feciſſe ferar, quam
Deſiderio Dominum gloria videndi.

Tartareum ſupplicium.

Totus rigeo, vt memini: totus intremiſco,
Et iudicis os horreo. me terret hiatus,
Nunquam ſatur, acer, inexorabilis, exlex.
Atrox ante oculos cruciatus, ignis aſtat.

Flam-

Flamma crepitum, ſonitumque haurio flagelli.
Non hic, ibi ſum: quoties intonantur iſta.
Ah ah locus horribilis, ah ah locus tremendus;
Se ſemper vbi viuidior, ſemper adhortans
Se tortor adeſt, nullibi fractus à labore.
Semperque nouis ſupplicijs reus paratur.
Miſer à præteritis lacer, integer futuris.
Morienſque fit innumeris mortibus ſuperſtes.

Solus Ieſus iungit hominem Deo.

Ecquando mihi contigerit, Deum videre?
Ecquando mihi viuere de Deo benigno?
Quando eſſe mihi eueniet cum Deo potenti?
O quando mihi det Deus, cum Deo morari?
O quando frui poſſe Deo, Deumque habere?
Ille in me, ego in illo inſitus, intimus quieſcam?
Athleta potens: domitans monſtra omnia Ieſu,
Altiſsime, mitiſsime, fortiſsime princeps,
Qui corpus ita, animamque tuam deificaſti:
Tua ſola Deo poterit me iungere dextra.

Nos ad meritum ducere pœnitentis hora.
Saltem pęna coerceat id, metuſque pœna.

Cibus admirabilis.

Quantum, quoties, quomodo ſumpſero, cibabor:
Si vera mea in viſcera patietur eſca.
Sed ſi Dominum ſumpſero, tum cibabor ipſe:
Si inuertibilem fuero conuerſus in illum.

Ad ſanctam ciuitatem.

Felix ter quater; vndique ciuitas beata.
Quippe in qua animæ aligeræ ſunt, eruntque ciues.
Rex eſt pater altitonans, Filiuſque templum.
Sol eſt ſpiritus vnus, in vtroque quieſcens.
Hic tres vbi ſunt, cardine triplicique, porta.
Prima, oratio perpete concitata motu.
Hinc ieiunium, ab omnibus abſtinere prauis,
Id quod facere vt commodius rite queamus:
Fomenta gulæ ſunt mala ſubtrahenda dira.
Tum tertia, ſed maxima, caritas recludit
Decumana etenim ampliſſima prætoria porta.
O manſio ſecura, ſalubris, & quieta
O viſio, quę vera potes ſola videri.
Quæ reflectio percipit in Deo ſeipſam.
Nam quę hic ſit, vbi hinc exijt; haud redit reuertens;
Sed tota aboletur, ſibi nec redditur ipſi.
O viſio, perpetua es quæ vnionis auctor.
O vnio perpetua vena viſionis.
Ex Patre poteſtas: ſapientia ex Ieſu:
Ex Spiritu adeſt viuida clementia ſancto.
Vnumque tria æqualia trinitate in vna.
In delitijs illius vnionis, inque hoc
Torrente voluptatis, in hoc mari quietis,
Quis ponet ab his tenebris veſtigia lucis?
Qui mitis ſibi, & alijs imitator Ieſu,

Poſſeſſus ...
O lucida ...
(Præſente tenebroſam qui...
Turba deificata, ebria ...
Vnius amore, ignibus ...
Exterrem, impuram, in...
Quem ſæpeque diſſi...
Inſana ſui pœna, ...
Decepta, volens decip...
Me recipere conſangui...

Mali ...

Mundo implicitus, ...
Quæ vana tacens ...
Solideſcere ſat, ...
Firmus ſcopulus, quo ...
In quo reſidet naufragu...
Expectans temere alio...
Talis lapis es: talis es al...

Semp...

Cur non pate: ſi me ſ...

Qui neſcio, quid me decet: quid mi opus miſello.
Sunt ergo preces, vndique, & vndecunque lucrum.
Stant templa tibi commoda? ſtent templa precanti.
Tibi vbi deerunt templa, Dei tu ipſe templum es,
In te ora tibi vacuus cæteris negotijs,
Plenuſque Deo. temporis haud quære receſſus.
Omne tuum tibi tempus erit. Cætera deſint:
Non ipſum deerit. Caue te prodere rebus:
Non deeſſe ſat eſt. Animum colligens vagantem,
Tecum habita. ſpatiare per ambulacra cordis.
Ita cælum tibi tute, ita te Deum videbis.

Fac cum Ieſu, ſi vis ab eo fieri.

Ignauus, & in delicijs ſatur ſupinis,
Tendatur vti cuticula, ſplendeatque curans:
Stertens otia, neſcius operis, ac laboris:
Tanquam illi omnia fecerit, omnibuſque Chriſtus:
Ructat vigilans ſomnia ſemiſomnis iſta.
Si filius es, frater es, in fratre cohæres.
Si frater, opus facito iam fratris Ieſu.
Ignoſce inimicis: benefac hoſtibus: vre
Vindicta animum tenera caritatis igni.
Tunc ille aderit, cum Patre tum Spiritus almus.
Te gratum faciens ſibi. ſi negligis iſta,
Tibi væ, væ vbi perrexerit imminere vindex.
Imo tibi væ, ſi tibi nolit imminere.
Cui non imminet ille ſeuerus, vt flagellet:
Is corruet in fine, nec eruetur à ſe.

Tecum expoſtula.

Naturam onero cur temerarijs querelis?
Cum cælo aliorum vitia expoſtulo? prauum
Hoc, illud, voco: ſolus ego noxius ipſe,
Mihi culpa, mihi pœna, mihi termina ſolus.
Nam quid calor, & frigus, & imber, & ſerenum

[illegible]

Eheu eheu pi

Miſerere fatent.

Ad quem reſpici

Soluentem mea

Si cognitio crim

Confeßio culpa,

Si

Cor, Caure p

Anime inſtabilis

Tibi fidens temer

Tibi tu fuga, tu

Quonam vſque

Cui, larua tui lu

Piſtrino bene ſap

Piſtrini mola

Quodcunque me

Vel tu triticum,

Nihilominus vr

Sin o infers nihil

Sic tu, ſubiens, r

Supponit (viden') inſidiatus hoſtis atrox:
Illa impedit, hæc maculat: hæc terit terentem.

Ieſu exaudiente viuam.

Si neſcio me; quomodo ſcire extera quæram?
Si haud inſpicio, neſcio. Si me ergo requirens
Tunc inſpicio, haud tolero, nec ferre potis ſum,
Tot me coopertum vitijs, totque cloacis
Immerſum horreo, fœteo, nec ferre potis ſum.
Aegroto, neque ſentio. Mors ergo propinqua eſt,
Aut tabes. Neque mors procul, & procul ſalus eſt,
Ah ah depoſitumne peregrinationis
A me repetam? nudus adiuero tribunal.
Iudex exiget: huc opus, huc ocius. Eia
Quid ſtas? auſus eras facere? oſtendere item aude,
Ibi cuncta liquere. perendinatio nulla.
Nec dilatio ſuſcitat ampliationem:
Aut rethoricus ſtatus, aut forma qualitatis,
Aut translatio. tantum age deprecatione:
Si Ieſus obaudiuerit: ilicet, periſti.

Caro, mundus, hoſtis.

Hæc ſunt tria prælia: corpus, mundus, & hoſtis,
Hæret corpus, & vnigeno carcere me arcet.
Ipſum fugere hinc nequeo, nec fugare poſſum.
Me cum reliquis omnibus amplectitur orbis.
Ex quo quibus artibus auolo, vel quibus alis?
Inuiſilis inſidiis circumuolat hoſtis.
Quem non video, quomodo depellere detur?
Hæc pignora ſunt exilij mei tremendi,
Aeternæ rigidique duces fabrique mortis.
Quorum ira ſatelles, gula ſtipator, Achilles
Ambitio, gula corporis, ambituſque mundi;
Ira trucis truculenta, feri ferox tyranni.
Ergo moribundum, pie, ne deſpice, Ieſu,

Factum

Tute aperire? oculum ro

An te viderit? En rogo.

Quem fecit Deus ipſum

Num ſit Dominus notu

Reſpondit. Niſi domin

Non hac tranſiit. Ergo

Audiſtin'? At ille: Niſi

Quid nares? neque noſ

Guſtus, cui data ianu

(Nam vita Deus dici

Non, inquit, niſi ſit ſ

O ſenſus datus omnib

Numnam tetigiſti? H

Sicut cætera corpora,

Quaſitum alio hi

Nam conſtantia par

Dic, Terra, parens o

Num tu Deus es? Na

Tu ſola videre agmin

Non ſum: ſed baſis il

An tu, Mare, mole g

Tot, tanta vehens, f

lti fremens fera fulmina, tonitruſque coruſcos?
virantia debent tibi nanque cuncta vitam.
'on. terriculis ſed tua perculſa meis mens.
liv ata Iouem neſcio quem, Deum putauit.
Quid tu, Ignis? calor omnis, & omnis vnde motus:
ui ſurſum ſubit, & vehit. huic ſemina vita
ebentur: eique officia, ac munera mentis.
empe es tu Deus. O Deus, o benigne, ſalue:
le ſedibus atque tuis colloca ſupremis.
b deſine: ceſſa miſerande. Non ego ſum,
ui viuifico. potius conſumo vorator.
d tolle oculo altius: & regna videbis
is longe meliora, tibi paranda quondam.
Intelligo. Caelum eſt mihi iam dehinc rogandum.
anque hinc omnia pignora deſcendere certum eſt.
e me, neque nos ſidera, flammeoſque vultus
ſane, roga: ne prece, neu thure fatiga.
'on. non ſumus hoc, quod petis, & blatis vagando:
'ec mundi quoque totius vniuerſa moles.
erum ex nihilo qui omnia, te, noſque creauit.
e inquiras, tua ſunt tibi compendia mundi.
e huc duxit, & huc pertulit: hoc dedit rogare,
uiſilis, intactilis: & trinus, & vnus
perſcrutabilis: innominabilis mens:
ltiſſimus, & ſupereſſentialis ardor:
uperſenſilis, & ſuperaſtimabilis lux:
uperintelligibile lumen, ſuperbeatum.
Hac omnia cum dixeris, & ſuper, ſuperque:
as tanta coagmenta alioſque cogitatus:
ncomprehenſibilis toties tibi vocatus,
ola hac notione poteſt vnica apprehendi.

Cum Luca & Cleopha.

Quis ſermo placet, & tamen vrget eſſe triſteis?

Ergo,

S*Vnt q*
Quas
Iſtis
A ſole
Qui differet b
Alieni opera ſi
Et poſſe peti de
Sed liuor edax
Nam ſunt co
Et de vario ro
Flauentis in v
Eſt & variis g
Ex omnigena
Puro capiti Cl
Non inuidia t

Nox curas

Inſignia militaria.

Inſignia quæ miles habet, fortia facta,
Si non referunt, nec agunt virtutis honores,
Non ſunt metuenda viro Martialis aſtri:
Sed ſunt tumidi lubrica diſcrimina faſtus.
Nullum clypeus verberat, at cor, manus, enſis.

Fœmina

Prudens mulier, proque domeſticis parata,
Intus inuoluta fluctibus negotiorum:
Quæ fiunt foris ancipiti ſorte pericla
Bella, pacis, amicitia, atque inimicitia,
Debet tacito pectore ferre, nec mariti
Aures tundere, & acidis litigare ronchis.

Moderata æquanimitas.

Quæ cuncta vorat terribili peſtis hiatu
Accincta Megæra furialibus colubris
Mortis ſi acuit ſpicula diuinitus vltrix:
Cur tollit honorata capita, fœda relinquit?
Ne conſilij limina ſcrutare Tonantis.
Audire Dei fulmina, non docere, noſtrum eſt.
Inculpata homini ſapientia eſt tacere.

Tempus.

Immenſa ætheris ignea menſura citati
Seſe relegens, in ſua veſtigia voluens,
Ruit orbe ruente: it inexorabile tempus.
Poſt ſibi rediens rurſus, euntibuſque nobis
Nos ſic miſeros redeuntibus relinquit.

Homo pro ſua natura malus.

Inconſiliatos animos plebis iniqua
Semper videas peſſima quæque comminiſci.
Cum ſimplicitas ruſtica plerunque doloſa eſt.
Inculta feris pectora ſic ſentibus horrent:

Iactant otia parta negot

Ac ignaua nobilitate gla

Ac

Ohe quid ais berbere

Quidnam tibi cum lum

Oſtendis egeſtatis ſinus,

Quid, vane, putas bla

Promus quaſi ſim mu

Non do: quid enim de

In me Dominus dat, n

Secura dies præteri

Vultu rigido mollibu

Fert principio, quod

Quam vincere tu no

Sa

Conuertere, con

Et præcipiti turbine

Infamia iam ſæcula

Siquid fore peius po

Qui pollicitus nolle

Si reſpicias ea: ſi te aſpicis ipſum,
Elota tuo ſanguine mundiſſima facta,
Et rutilo radiantia puriora ſole.

Petrus eductus è carcere.

Puer ignee, quo me rapis è corporis huius
Eductum olido carcere, putrique lacuna?
Alaſue quid haſce mihi das pectora circum?
Io quo feror? vbi ſum? quæ porticus hæc eſt?
Quæ turba, tumultus, fremitus, clamor in vno?
Oh mi ſaturatne oculos ambulans Ieſus?
Voto quoties heu miſer expetiui inani!
Quin audio me monitis ad Patrem vocantem,
Miſerande veni. Porrige dexteram timenti,
Pelagi domine, domine tempeſtatis amaræ,
Hoc in pelago ne furioſa obruar vnda:
Pluſque hoſtis in hoc valeat, de meque triumphet.

Nomen Ieſu.

O omnibus, o nomen ineffabile titulis:
Nominis aura, ſalutiferi lumen amoris:
O vitæ ſtabilia fundamenta renatæ,
Vnum bona concilians nomen, ima ſummis:
Nos irradia numine ſplendentis Ieſu.

Hiſtoriæ de vendito Ioſeph allegoria.

A dente famis populus ſubtractus inanis
Non eſſet, niſi potuiſſet vendere fratrem,
Vt panem daret eſurientibus paratum.
Quænam ſeries hiſtoriæ hæc ſancta figura?
Nonne eſt dominus venditus à fratre vocato,
Vt ſeipſe daret munera cæleſtia, panem,
Ne dente fames animas abſumeret orci?

Iniuſti tremor, iuſti ſecuritas.

Quem terret tuba iudicis vltimi tremenda,
Cum ſurget genus omne hominum morte ſolutum,

Quod ſe premit, atque ſuperi
Mundi gloria fumus, & ab
Igni ſtipula, aut nix, rapid
Solus gloria ſolus es, o dulc

Cæcitas in

Heu ex vitri tenebris
Circumſpicio, nec video.
Incompoſita terribili mo
Hoc ſole quidem cernitur
Quæſita quies mobilibus,
Aut motum anima quis
Gyro, vaga ne ruat, aut

Caritat

Siluas vbi frondiger
Serus gelida canitie ſpa
Signo lucicola alitis ex
Lignator ſua membra
Mox cum Boream forti
Somni nebulam, atq
Excuſſit: & inde abien

Nec tartareos frigera minitantia hiatus
Extundimus ignigenis caritatis auris?

Peruigil mens ad Deum.

Nunc ira maris placidi ſopita quieſcit:
Nunc aſtra ſilenti pede nox iuſſa vagari
Fulgentia cœlo tacitis obruit alis.
Iam cætera quæcunque tenent humilia terras,
Quæcunque ſecant præpete ſublimibus penna
Somni illecebram conciliant rore quietis.
Vni irrequieto mihi mens fluctuat æſtu.
Quorſum immineant nubila diſcrimina vitæ.
Mundi facula peruigiles, peruigil Arctos,
Arctos culmine diſſita vertiginis altæ,
Nunquam Oceani gurgite ſummerſa profundo,
Audite preces, feruida ſuſpiria planctu,
Et ducite quo properant, ad iuſſa Tonantis;
Et ſiſtite, quod ſitiunt ad pedes Ieſu.

Caritate & veritate conſtat vita.

Non eſt opus ambagibus. his tota duobus
Conſtat iſta, veritate, caritate, vita.

Eliſeus.

Nempe hac fluuium compede (mirabile) vinxit,
Ne vergeret ad lubrica depreſſa volutus,
Et mole graui flumina ſuſpenſa tumenti
Momenta ſui rapidi diſtulere curſu?
Nunc quid prohibet quominus hac item ſequatur?
Heus heus vbinam Deus eſt Heliæ magiſtri?
Currus vbinam rapidi, flammea quadriga?
Ibo. fidei cedite vortices ruentes:
Mecumque traham talia ſpiritum canentis:

Non nocere nocenti.

An dicimus, vt cælitus ignita coruſcis
Abſumat eos flamma inbis ore veraci?

Vt luce ſua tenebr…
Verbum eſurije, frigerâ, ſ…
Nos vt ſaturos redderet, …
Verbum Agnus ſine labe …
Nos vt crucibus ſacrifici ſ…
Verbum è tumulo patri…
Victa vt traheret termin…
Verbum caro factum fu…
Ipſum vt fieret poſt car…

Vel mi…

O adde fidem fidei, …
Firmare potes, qui dar…
Nam dona fides ſunt t…
Non eſt opus augere ſi…
Fretum ſed ea dicere …
Vel ſi minimo ſemine…
Non eſt minimum, …
Si quid Domini ſuer…

Myſ…

Rorate poli deſup…
Iuſtus dominum, te…

[redacted]

Anne eſt verus virginis illa terra ſancta,
Fulgentis vbi faculis perfuſus amoris
Summus Deus hic homini iungerentur imo?

Perſeuerantia in fide ab ipſo Chriſto.

Cur iuro tibi me fore parumque piumque,
Obeundaque ad euangela præcepta paratum,
Ponti ſola ſi lubrica ſpiritu iubente
Calcata prius pede ſubſidere timenti,
Præſente meo Domino me vocante Ieſu?
Cur turgeo ego magniloquus meique plenus,
Si fœmineo territus ore te negabo,
Præſente meo Domino me vidente Ieſu?
Atqui feruida manus hac eduxerat enſem,
Tecum vt morerer victima pro me moritura,
Cur verſa retro trepidum ſententia vertit?
Tu velle dediſti mihi poſſe, poſſe velle.
Sed ſunt tenebræ hæc omnia, niſi lux tua luſtret.

Quid optemus.

O porticus, o porticus, in qua ambulabat ille,
Vnus omnibus omnia, qui eſt, erit, fuitque.
Mundo ego toti confero præferoque toti
Te, meque ſimul, ſi videam ambulantem Ieſum.

Diues metuens mortem.

Quid tecta ſtruis marmoreis fulta columnis.
Vel nocte renidentia laquearibus aureis?
Memphitica cruſta placet gemmeo nitore,
Et ſerica texta viris aulæa vetuſtis.
Ergo Aſſyrios plena domus halat odores.
Lychnuchis tua, fuſilibuſque aula relucet:
Cui fœtens, inamabilis, impacabilis horror
Affert perpetua Stygis aula noctis vmbram?

Choreæ lymphaticorum exercitatio.

Miſtas choreas ſaltibus, inſeque volutas

Succedit hiems
At non ſterilibus diuitib
Spes eſt ſegetum condit
Aſt ætas mala ſterilis; tr
Inuecta vieto pede ſlore
Nil fert, nihil parturit,

Propter Barb

Non credita poſt ha
Deflebilis interitus ſor
Vt iam nihil ad pernic
Quam Mars truculen
Quod ſi ingenia barb
Non propterea ſordib
Aeſtu ambitionis ſtre
Electa Deo pectora la
Deſpondere animum
Obſeſſa quietis iners
Sed ſcena ſibi ſint ſu
Curſus, ſtadium, pr

[redacted]

Sed vince bono crimina, non crimine culpam.

Malus ridet futurum iudicium.

Quos iuſtitiæ limina ſeruare decebat,
Ne ſe auſpicijs ſceleris ſcelus inſinuaret.
Queis pallentia pondera potiora metalli
Fuerint, aut odium, aut amor, aut factio dura,
Peruerſa, furens, cæca, ſui prodigia cordis:
Hos ſama boni nominis aſpellet ab aura.
Tum iuſtitiæ limina diuina futura
Ad tartara præcipites vltricia trudent.
At tibi Furia flammiuomis crinita colubris
Diro facinus vulnera ſonat vlta flagello.
Perſtat malus, atque hæc, quaſi ſint ſabula ridens
Paſtus viduæ ſanguine, & orphani miſelli,
Vllos eſſe Deos negat, ad cætera piurus.

Tibi primum, deinde operario.

Vt villica, vel villicus alueatria caſtras
Partim ſibi, partim apibus dans, atque relinquens:
Sic te ex opera quod reddit, hoc tollere fas eſt.
Tum pro meritis plene operario repones.

Pupillum & viduam foue.

Pupillum & viduam foueas pignora cæli.
Cum tibi habueris, habeant te dante carentes,
Tibi quos Dominus ſuaque & tua membra reliquit:
Expreſſa docens perpetua elementa ſalutis.

Conare & tu aliquid, nec inuideas.

Quem liuor edax lacerat, cur inuidet ater,
Quaſi, ſiquid huic ceſſerit, abſceſſerit illi?
Non eſt cumulo diuiſili gloria vitæ.
Tu fac meritis digna tuis præmia tollas.

Nullum à miſeriis perfugium.

Morbi, fuga, pauperies, bella impia, luctus
Indagine ſæcula circumobſidere tremenda.

Oblituſque ſ
Nollet velle p

Quantu
Et gloriola p
Vt qua fuera
Tantum aue
A me repeten
Me in meque

Vt meſſis l
Quem torqu
Noctique die
Vota increpi
Sic deſiderium
Cui vita iſta
Et ſpes ſaturi

Quærend
Quando arti

Quæ deſierint eſſe, nec iam amplius pateſcunt?
An nuda pudor ſacrat & hoſtium ſepulchra?

Bonus Iudex rarus.

Hæc conditio plene fieri cuncta requirit:
Primo cauſa loco bona, diſcuſſa, diſerte,
In tempore legitimum ducta ſub tribunal,
Bene cognita, ſub iudice ventilata iuſto.
Vnum dederit: cætera diuulſa labaſcunt.
Sed iudex bonus eſt pica nunc rarior alba.

Deprecatio.

Hæc paucula magno è ſapientiæ theatro
Prompſi lepido carmine, difficillimoque:
Numeroſa veteresque, nouosque lege ſenſus,
(Opera hac operoſiſſima) perpeti labore:
Quæ Spiritus, alto veniens polo, profatus
Radiata ſuo magniloquo lumine fudit.
Igitur veniam orantia, non præmia poſcunt;
Numenque ſalutare legentibus precantur,

Q Vam c
Rerum
Cum a
Vt ſce
Iam tum nouita
Cur principium ſe
Humilique nota m
Sarrana prius coll
Qua Alphonſi fuit
Hiſpania quin t
Nedum eſſe noua d
Superat memores t
At Aremorica,
Vbi ſceptra? vbi N
Omnia abolita be
Conſuetudine, leg
Qui nunc Sue
Virtutibus eſt, at
Poſtquam Dania
Porro ad Itali

Exortaque de fœnore, vel proditione
Tetra capita, infanda, odium Deique & orbis:
Vel ſic Ligurum bellua, teterrima peſtis
Genua, parens, & alumna procax ſeditionum,
Vento leuior, fulmine tetrior ruente,
Cui nulla fides, relligio nulla decori,
Pulchra Heſperiæ gramiæ, dira lippitudo,
Circum omnia rodens, data quandiu poteſtas,
Et quæ Thuſca ſuperbia iure arcet, & armis,
Et quæ inſuber ater colit, & Corſica Cyrnus.
Nunc turpe iugum tacito anguſtatur honore.
Poſt inde Fluentina ſibi diſſita plebes
In tot varij diſſidij ſpurca pericula,
Flebit, Domini ſtulta nouis vincta catenis.
Quis neſcit item cætera? Placentia cui ſtetit?
Cui Mantua pulſis repetenda Paſſarinis?
Heu gens vbi Carraria, quæ Antenoris vrbem
Sacram moderabatur, auis ſubdita noſtris?
Ferraria magnis titulis ſeipſa tuetur,
Ab Ateſto Phyrge condita regulo Ilienſe.
Non ſunt tamen hæc ſtemmata, nunc quibus ſuperbit.
Tot parturit, & tot parit illa, ducta cælo
Cæli filia, ianua, ſponſa, comminiſtra,
Numen Nemeſis inuium mentibus caducis,
Miracula terris. Humiles vidimus ipſi
E colluuie, ſordibus obſita triremi,
Noſtro fieri tempore Bariona tyrannos:
Qui de Ligurum portubus, hoſtibus timendus,
At ciuibus hoſtis ferus, infeſtus amicis,
Piraticus exercuerat maris tumultus,
Cepas Genuam, atque alia vexerat Saona
Venum puer, idem iuuenis latro ſuperbus
Euectus ad id, quòd triplici tumet corona,
Cum nulla ſibi inſignia de parente haberet,

Inde

Omnem ſcelera, quæ ...
Et nos ferimus? nos patimu...
Quid? quid patimur? part...
O Iupiter, & o Iouis Ram...
Non nunc quid ego, quid...
Verum Eccleſia quid tua;...
Cuius ſpurius ſacra nunc...
Proles legitima hic, ibi m...
E ſtercore, Calliope, l...
Nunc deſpiciamus, quot...
Sunt diruta regum, ſta...
Primo imperium ſeſ...
Quanti pelago ſanguin...
Euulſa cadunt, fundit...
Extorta Aſia à princip...
Vaccaque fretum, Cim...
Ipſum caput hinc impe...
Omnis Thracia. Qua ...
Quondam horribilis G...
Modo cuncta metuens...
Myſi, Iazyges, Illyri...
Et Seruia cum Vual...

[redacted]

Noſtris, dolor heu, prodita. Vaſtauimus illam
Nos, non prohibendo lacrymabilem ruinam.
Hinc Hungariæ funditus exciſa poteſtas:
Seruit canibus Danubius, vbere ſuetus.
Tentata Vienna ſacra pomaria magna,
Et capta, niſi præſidio Deus fuiſſet.
Mortalibus illam manibus conſilijſque
Seruatam etenim relligio eſt mihi fateri.
Soliſque minis Nauplium & Epidauria rupes
Eſt dedita, muta prece, mutoque pauore.
Vbi te tacitam Leucas? vbi Eubœa relinquo?
Quis me Cephalenus, vel ego quem Cephalenum
Conſoler? vbi? quo reuocas o Mitylene?
Exaudio fletum: video: vulnera ſicco,
Sed non lachrymas. iudicium o Dei ſupremi,
Sic nos ne lates, vt ſatius ſtare putemus
Fœdum Mahumeth, flamina quam tua ſalutis?
Me dedo. Habeo, quod volui. Nihil requiro.
Tua ſunt: tua ſunt, quæ haud potes amittere, nec vis.
Flectamus ad Aegyptia nunc prælia curſum.
Hinc Aſſyrius, hinc Syrus, hinc Arabs domatur.
Inde tepens Afer, inde rigens Caucaſus audit.
Hyrcana tremunt æquora. Præcopenſis errat
Extra illa. ſibi fœderat quæ, limina foſſæ:
Quo nomine vetera abolet nunc nomina Tauri.
Et nunc Tripolis diruta: captiuaque facta
Pene eſt Melite, ſancta cohors niſi obſtitiſſet,
Flos Martis amœnus, fideique Chriſtianæ.
Reſtabat & id, quod faceret proteruiora
Momenta poli, perpetuo inimica quietis,
Auterata malis, miſeris ſueta ruinis.
Ecce ſuprema ex colluuieque Tingitana
Seruile trahens agmen ab intimis Seriſſus
Quo erant, totidem euertit inaugurata regna.

Pro captu tamen omnia, p
Animo ſapienti. Mihi qu
Terram, ac pelagus qui v
At cæli loca, patriæ ſedeſ
Mihi quis prohibet? Sol
Imo vocabor: & aderit
Vt gratis bonus eſt, ſine
Miſerere, potens miſere
Miſerere pius: cætera m
Vt Scaligeris opibus qu
Et Germanica ſteterit g
Nunc vt familia regib
Et regibus orta, parens
Miſere iaceat tetrico ſ
Primum aſpice: qu
A Scaligero eſt Attila
Tum Carniolæ princi
Qua Tiroliæ rigidu ce
Et Feltria canet bore
Quando Hunnus ab
Dirus Venetum agru
Verona quibus tum v

Pleno populi dogmate principem crearunt.
Theodoro pater erat hic, Theodoricus illi.
Quanquam ambigitur, filius an pater ſit iſte.
Nam Paulus vtrunque Æmylius monet referri,
Deprompta libro, quem, vt retulit, fide vetuſta,
Incude Latina, igneque, Noricum recoxit.
Nam Torellius omiſerat iſta Saraina,
Blonduſque aliena ex aliis ſtamina texens,
Nacti carie monumenta exeſa procaci,
Venalis item penna Sabellij latronis,
Qui dat, adimitque, vt libitum, cuique quod vult,
Falſa qui rogatus vndenam tot eſſet auſus,
Monſtrans Venetum perditus aureum nomiſma,
Te, inquit, quoque lux hæc faceret loqui; ſi haberes.
Sic quidam mera monachus fax cucullionum,
Alberto cui pecori nomen eſt Leandro,
In gratiam, opinor, eorum, quibus ſtudebat,
Defeciſſe blatit genus hoc Scaligerorum.
Cum mulos alat etiam Germania, partim
Noſtros patrueles, alios minus propinquos,
In montibus ijs, Carnia queis turget; & illis,
Queis gens Italos Norica diſterminat agros.
Iam ceſſet, rogo, qui timet in metu eſſe, ne quis
Noſtrum repetat militiis ſceptra vetuſta,
Queis, ægre peregrina, precarioque nutu
Patet aura. humilem trahimus ſpiritum miſelli.
Hoc quod ſum, eſſe ſatis: ſatis illud eſt fuiſſe.
Hoc in ſenio, his articulis debilitatis,
Ad bella trahar, ſapiens vnde me recepi?
Defeſſus inani, dubiaque opinionum
Et congerie, & murmure, mutuaque ſtrage,
Cum Philoſophi de nihilo vſque velitantur,
In ruris amæni nemora, anguli beati
Abdo. ſepelit mens tepido calore curas,

VV Fundens

Ortum ex minima filia A
Et Scaligero Antenore, vi
Mundus fuit is nomine fil
Polonia, cui planicies
Sub duce ſteterat nomin
Acer regia ſtemmata M
Is Zelius Agnetem habu
Quæ Scaligero nupta fe
Et Nicoleon peperit cog
Deſiderij qui ad vada f
Secus Eridanum exerci
Huius ſoboles Marticol
Heras animo interritu
Turmas, pedites, agmi
Siſtit, cohibet, præped
Donec Carolus aduen
Palmam dubiam fuſt
Virtutis itaque impe
Bulzanum imperij e
Præter vetera ſtemm
Verona vt hoc tempo
Hæc munera ita à p

Hinc Trebellius, Hungaria è ſorore regis
Petri, eſt genitus, quæ fuerat nomine Balda.
E Dalmatia Zolomeri huic filia regis
Nubit. patris hinc indole Cazimirus alta
(Nomen genitricis poſuere ſcripta nullum)
Anſaldum, & Othonem generat: deficit ille.
Hic quatuor illuſtribus integerrimiſque,
Specie, moribus, animo, liberis tremendus,
Chriſtophoro, Clemente, Georgio, atque Marino
Vinxit ſtabili fœdere Noricum Bohemo.
Hinc Chriſtophori ſoboles Nicolaus alter
Exemplar honoris genuit ſibi Albericum
Ex eximia virgine, nobili, vetuſta,
Quæ proxima conſanguinitate Barbaruſſæ,
Ioanna vocabatur, ab vltimis Sueuis.
Is fortiter vnus agens, tot retulit armis
Belli præmia, propoſuit quot inter omnes
Certiſſima militia lima Barbaruſſa.
Multi interea belligeri extitere noſtri:
Andrea & Alexander, Adolphus & Philippus
Et Vuolphus, & inſignis Amanilaus oris.
Polaca ſoboles genitricis Edmunda,
Alter facie & robore viſendus Achilles:
Qui Cocles vti, Sarmatici in ponte Tibiſci,
Turmas Bulgaria repulit, diſtinuitque,
Ad ſigna ſui quoad iterum colligerent ſe:
Palante metu quos male diſſiparat hoſtis.
Quos fama tamen immerito obſcura recondit.
Nam traxit eos Italici gloria Martis
Retro, pectora barbarico illuſa tumultu,
Infenſaque magnopere Græculus ſuperbis;
Byzantiacus quos Latia induxerat ora,
Hexarchi titulo, animis factiſque tyrannos.
Alberti hinc duo, treſque Canes, duo Viſelli:

Te, Maſti
Quorum pue
Alter genuit
Et barbarico
Similem hoc
Fœcundus bu
Morum vter
Nazarias, A
Olaus, Ameri
Fundit natio.
E Tirolis nup
Taurinum in
Duxit. Cecid
Maſtinus
Vxorem habu
Ex qua filia n
Quæ propter
Regina vocat
Dant mollia f
Hæc quinque
Quarum tali
Natu placuit

Stephano Thadaa, Magdalena Friderico.
Frontemque Valentina operit corona Cypri.
Coniux etenim ducitur illa Faderico.
Agnes facibus clara, cauenda Mantuanis,
Franciſcus fuit etenim Gonzagua maritus.
Vuirtembergia ducibus fratribus ſuperbit.
Conrado ſoror vnaque, & vna Friderico:
Illi Antonia, at huic datur Angleria nuptum.
Angli ſoboles regia nobilis cluebat
Edemundus. huic Lucia particeps thori fit.
Catharina Ioannis Galeacii Inſubrorum
Fert ducis auſpicio bono, & aucto nomine tedas.
Nanque illius è ſanguine bona fata beato
Duxere Valentinam. ab ea lumina regum,
Et rerum exierunt, quibus ora tota paret,
Quæ Francigenis debita virtutibus, audet
Decus imperij ad alios promouere fines.
Ex hoc tempus erit tibi deſcendere cælo,
Felicis memor Erato ſæculi prioris
Nunc huius miſeri, pia, bene conſcia fati.
Quare hinc propius noſtra referre non pigebit.
Vill[illegible]um ſobolem eſſe Canis Bartholomæi
Supra diximus. hic ſeries redordienda eſt.
Vuillelmo Bona Nicoleon parit, pium quem
Debere vocari iubet haud iniqua fama,
Sterlinia proles ducis. Hic dat Benedictum
Nullis animo regibus, actiſque ſecundum
Ex Bartholomæa genitum optima Oſtericca
Leupoldi veteris ducis aurea pronepti.
Huic Titum parit, & eum cui dictat Apollo hæc
Libris eruta pluribus, & reddita famæ,
Lodronia, flos muliebris ſplendor honoris,
Comite Paride ſata vetere Berenica mater.
Hinc quatuor, acris totidem fulmina belli,

Dicam rapido numine, verſibus canoris,
Fratres genitoris, ſed eo ætate minores:
Quorum nomina, quæ inuida nulla tollet ætas,
Bonifatius, & Hieronymus, atque Titus, atque
Franciſcus, honor Martis, item regula pacis.
Ex quo ſatus eſt Marcus. ab aureo colore
Rußinus erat dictus is: hoc nomine clarus,
At Scaligeri nomine, nec numine tutus,
Extincta cupit dum Venetus ſemina noſtra,
Hunc Vincius aggreſſus in Vrbe Mantuana,
Notus publico nomine latro Martoloſſus,
Aliorumque duorum ope Iannarijque,
Sicarius obtruncat in intimo cubili
Ipſum. dolor heu filiolos ſemiſopitos
Ambos iugulant, Mauritiumque, Iuliumque.
Pro quo à Veneto præmia rettulere nummos.
Ferrum hic. Regibus addita Cypriis venena.
Zacchi ſoboles Tuccius, illiuſque frater,
Vbi nunc? vbi nunc eſtis? Vbi indoles ſerena,
Comis, lepida eſt? noſtra vbi ius ſodalitatis?

VERSVS, QVOS IVLIVS CÆSAR SCALIGER ANIMÆ SVÆ profecturæ dixit.

Egredere, ò miſeris multum defuncta ruinis,
Egredere: & ſeruis ſeruilia regna relinque.
Aude, hoſpes, tenebris horrendis imponere finem
Exilij, & patria ſperatas quærere ſedes.
Triſtes exuuiæ, falſaque incommoda lucis,
Iſt hic nunc fera turba iace. nos libera cęli
Pignora promiſſo iam iam potiemur olympo.
Tu modo, nate Deo, rerum pia victima IESV,
Aſpice nos, qui cuncta animas ſpes vnica: mortem
Exue morte noua, atque noua vita indue vitam.

EIVSDEM SCALIGERI EPITAPHIVM A SE compoſitum.

Extulit Italia: eduxit Germania: Iulij
Vltima Scaligeri funera Gallus habet.
Hinc Phœbi dotes, hinc duri robora Martis
Reddere non potuit nobiliore loco.

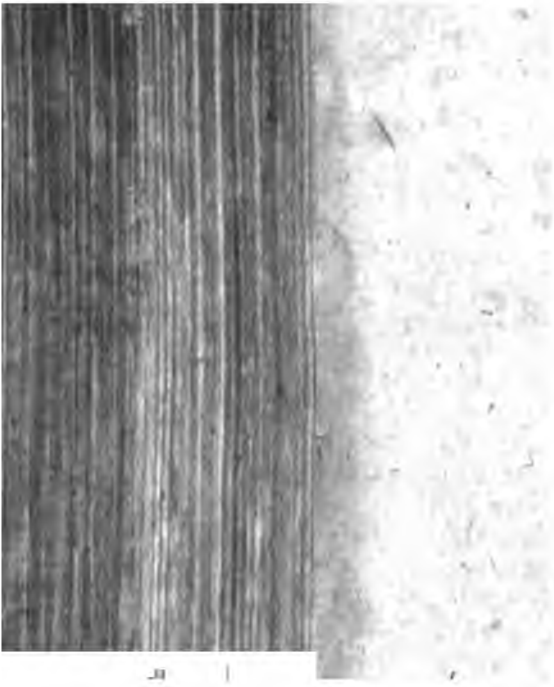

SOPHOCLIS AIAX LO-ARIVS, STY-LO TRAGICO

A

IOSEPHO SCALIGERO IVLII F. TRANS-LATVS.

IVSDEM EPIGRAM-mata, tum Græca tum Latina, cum aliquot ex Græco translatis.

In bibliopolo Commeliniano.

1621.

Εγανον
Ητ' ἀυτὴ δὲ
Σεμνομι
Ω μὲν ἐνὶ πε
Δαιμόνι'
Αλλ' ἄϊδός
Χ' ἄτερο
Χειρὶ φερε
Μὰψ δὴ ὑλ

Και τί τῦτο;
Ενθουσιασμ
Οντος γ' ἐλο
Εκας' ἑκάςω
Καὶ πῶς ἀνά
Σὺ μηδὲν ἐκ

ſOPHOCLIS AIAX LORARIVS.

Perſonæ fabulæ:

Minerua,	*Nuntius,*
Vlyſſes,	*Teucer,*
Aiax,	*Menelaus,*
Tecmeſſa,	*Agamemnon.*

Chorus Salaminiorum ſociorum.

Actvs Primvs.

Minerua, Vlyſſes, Aiax.

ʒ IAm video, Vlyſſe, ſæpe te venatice
Captaſſe, vt aries hoſticas præuorteres.
Teque adeo ad ipſam commodum claſſem vltimam
Aiacis, vbi poſt principia tendit, tuor
uſpantem, & olim metientem ſedulo
otis adulta nuperis veſtigia,
t intus, an foras ſit, oculis aucupes.
me autem es aſſectatus, vt canis ſagax.
'anque intus ellum eſt haud diu, caput
udore manans atque carnufices manus.
uare intus inſpectare, nec tibi integrum eſt,
mitte: tantum fare, quoius gratia
am ſatagis, omne vt, quicquid huius eſt, loquar.
l O mihi Dearum cara maxume omnium

Minerua, quam vel eminus clare tuam
Vocem aure capio, & mente ſuſpenſa haurio.
Qualis tubæ ſentitur æneæ ſonor.
Recteque ſenſti me mihi infenſiſſumum
Aiacem odora circuire indagine.
Ita eſt. eum venamur, haud alium, Dea.
Nam facinus iſta nocte cacum, neſcium.
Ancepſque fecit ille, ſi fecit tamen.
Nil ſcimus etenim mentis errore auij.
Quare hoc ſubiui ſponte perferens onus.
Nam pecua, nuper parta bellica manu,
Iugulata, ſtrata ſauciata fœditer
Manu, magiſtris cum ſuis offendimus.
Factique eum omnis huius auctorem facit.
Huc adde, quod ſpeculator hunc ſolum omnium,
Campos cruento dum enſe perſultat furens,
Viditque, retulitque. Ego actutum impete
Veſtigo, odoro. hæc ſigna non dubie noto,
Aſt illa miror, cuia ſint non aſſequor.
Sed affuiſti tempori, ſiquidem tua

[redacted]

terat adeo vtrique iam pratorio.
s rapida ouantem cæde repreßit manum?
na captis ſenſa ocellis oggerens
retunda gaudium immedicabile.
gum miſcella lanigerum agmina,
tique volgus armenti auoco.
as ſternebat animantes, nihil
urori: modo cruenta credulus
care gemina Atridas corpora:
nc, modo illum ſcilicet mactans ducem.
rum furore torrentem vago
, in altos induens caſſes mali.
remiſit vis furoris de nece,
viua compedarum vinculis
ſed cum gregibus abducit domum,
putans abigere, non brutos greges:
c flagellis accipit vinctos male.
e ſodes indicem morbum tibi,
vt eum differas, vbi videris.
ce, neve deputa in malo
videre luminum auerſos ego
ctam, quominus te viderit.
inctis manibus abductas agis
caternas, huc adeſdum, te voco.
inquam, dico. iam prodi foras.
agis, Minerua? ne foras hominem euoca:
es tacere? nec tibi metum obijce.
nabo: ſed contineat intus ſe domi.
a vereris. non vir idem eſt, qui prius.
hoſtis idem eſt ipſe, qui prius fuit.
re hoſti ludus eſt ſuauiſſimus.
quidem iſt hunc intus includi ſat eſt:
nem videre mentis impotem fugis?
mentis compotem compos queam.

Mi At non videbit te quidem, quamuis prope.
Vl Cur non, ſi idem oculis lumen vſurpat, poteſt?
Mi Faxo te vt oculis vel videns non viderit.
Vl Mutare magnum fas neſaſque Dijs leue eſt.
Mi Tace, & quieſce, teque in hoc ſtatu tene.
Vl Certum eſt tenere. ſed foris mallem tamen.
Mi Heus te, audin'? Aiax rurſus appello. huc ades.
Cur numen auxiliare tam parui facis?
Ai Salue Minerua, maxumi proles Iouis.
Bene ades, & opportuna. te ſpolijs ego
Mactabo opimis, propter hanc prædam quidem.
Mi Sapis. ſed illud quod rogo narra mihi.
Haſtam imbuiſti ſanguine Argiuo tuam?
Ai Et gloriari fas mihi eſt, & non negem.
Mi Aduorſum Atridas nempe molitus manum es?
Ai Non fiat illis ludus Aiax amplius.
Mi Actum eſt, vt inquis: occiderunt ilicet:
Ai Nunc auferam mihi arma mortui mea.
Mi Quid vero Vlyſſes ille Laerta ſatus?

le præſtes ſemper auxilium mihi.
ides, Vlyſſe, vim Deorum, quanta ſit?
omine rerum quis fuit conſultior,
elior antehac cœpta mature exequi?
ullus quidem antehac, mihique miſeritudine
nouit animum, quanquam iniquior mihi eſt,
tali inhærens ipſe conflictet malo.
lius rem, quam meam, ſpecto magis.
rtus aliud eſſe nos, quam ſomnia
inantum, aut corpora vmbra inania.
rgo cauebis hæc videns, temerarium
m, prophanumve in Deos effutias.
ſoleſcas, ſi vel vlli præmites
e belli, ſiue vaſtis copiis.
ue vna tollit, vna deprimit dies
lium res, & boni ſemper viri
Deis ſunt, contra ait inuiſi mali.
elamoniada, qui fundamina
inis habes firma marina:
um tibi ſit, bene lator.
e inimico languere Ioue
t Danaum fama maligna:
nihi refugit, totuſque tremo,
a vt terrore columba.
terita nocte tumultus
nigerant rumore malo,
e rapido perſultantem
rati prædatitias
m pecudes,
per ipſis fuerant reliqua,
aſtaſſe cruento.
ictis probra ſuſurris
m in aures ſpargit Vlyſſes.
er illis: nec ſine multa

Nam cum diuite bene ple

Diues cum plebe fouetur.

Verum talia ſenſa docer

Non poßis corda ſupina.

Ea circumſtrepit homin

Nec nos contra conferre

Poſſumus, abſente modo

Vt conſpectum fugere t

Strepitant, qualis deſu

Vulturis, auium turba

Quod ſi ſubitis citus ex

Muti fugiant trepidan

Stroph

Anne Diana tuum ſob

(Ab fera fama. fera,

Mater ab probri mei)

In volgus armentoru

Aut orba fructu debit

Aut ſpoliorum aliqu

Fruſtrata honore, au

Bellonane an Mars

Poſcens calen-

O Telamoniada,
In greges vt tu irruas.
Hac cælitum vis eſt mage Iuppiter auer-
-runcate volgi, & Phœbe, rumores malos.
Sin ſua compoſito
Commenta fingunt arte mala proceres,
Aut acre cauti Siſyphidæ genus:
Ne, ſi ſapis,
Ad hac, rogo, caſtra manens deſide,
Probro tibi ne ſit.

Epodus VII.

Linque ſedilia: ſurge: vbi plus ſat longe
Lente exercitus immoraris otio,
Dira incendia ventilans.
Impune proterua vis lingua
Ventique ſecura laſciui
Iniurioſo miſcet di-
-cta cachinno. At dolore ego conficior.

ACTVS SECVNDVS.

Te ſocij Aiacis, claßica pubes,
Nobile priſci germen Erechthei.
Quantis verſat fluctibus animi
Telamoniaci nos cura laris.
En ferus Aiax, pectore crudo,
Perditus, ager
Aeſtu conflictat iniquo.
Ch Quod præterita nocte quietem
Mutauit onus,
Filia Phrygij Teleutantis?
Dic: nam ſeruam te ferus Aiax
Socia lecti parte recepit,
Vt te neſcire nefas ſit.
Te Ardua dictu dicta profabor.
Leti ſimilem morbum audies.

Quæ proceres Danai
Male famigerant.
Quæque procax rumor
Hem quem exitum res l
Habet hoc. furore
Sibi iam afferat ille
Manus: quippe qui tot
Opimos gladio greges
Impetijt, gregumque d
Te Me miſeram: ame
Captiua manu traxit,
Partem in nuda iugul
Partem mediam mal
Duo lanigeri proceres
Illum capite, & lingu
Hunc deſtituit rectum
Columen tecti.
Et fera quaſſans vuln
Sæuus habena mult
Atque ogganuit non
Non humanitus ea d

urriculumque citi
eue remigij in-
cendere, nec parcere naui.
antas minas, totque volutant
roceres Atridæ
uces, Saxipetas nam
opuli vereor.
lanus, neu cum eo in malis
is iacente condoleam.
e Minime vero. nanque ſileſcit
t non vehemens qui venit, Auſter.
uin noua compos vulnera ſentit.
am ſua ſibi cum quis mala ſpectat,
t ſocius in eis nemo accedit,
a magni eſt cauſa doloris.
b Hominem beatum ſi malo defungitur.
bſcepte morbo nam remittitur metus.
e Harum placeret vtra conditio magis:
um per te amicis eſt male, eſſe tibi bene,
ut cum iis doloris paria munia exequi?
b Quod duplicatur, maius eſt, mulier, malum.
e Morbo caremus, & laboramus tamen.
h Quid dicis? hæc me dictio incertat magis.
e Vir ille morbo cum teneretur graui,
eſtibat ipſe, qua premebatur, lue.
ngebat & nos mentis impos compotes
oſtquam reſedit, ac recepit ſe à malo:
t maior illum mentis exercet dolor.
t non minus nos nunc dolemus quam prius.
on ergo ſimpla hæc, duplabis tanto mala?
b Verum eſt, fatemur ac veremur, ne Deum
nceſſat ira hunc. nam leuatur non magis,
efunctus illa peſte, quam ægrotans prius.
e Ergo diſertim commonendus es mihi.

Ch Enim

Ch Enim vnde cœpit gliſcere hæc moles mali,
Nos condolentes, & metus ſocios doce.
'e Ergo vt doloris ſocius, omnem rem tene.
Jam nocte prima nondum adhuc micantibus
Aſtrorum ocellis, ille vanos ancipe
nſtructus haſta tentat exitus ruens.
go increpo hominem. nam quid, inquam, cogitas
iax? quod iſtuc itiner incertum paras
Nullo euocatus nuntio, aut tuba excitus,
um placidus omnes mulcet in caſtris ſopor?
reui ille dicto inſequitur, at vulgario:
ulier, mulierum ornamen eſt ſilentium.
erculſit animum: comprimo me: ille exijt.
erum quid interuenit interibi haud ſcio.
oſt, curui frontes intrat armentas agens,
utaſque pecudes, atque cuſtodes canes.
inc capite truncat, inde reſupinat, necat,
ugulatque quædam. his compeditis verbera,
anquam viri ſint, non greges, vſque oggerit.
unc neſcio quod exiens, ſpectrum appetens

Et quo ſciebam rite rem pando ordine:
Tunc ipſe queſtus rumpere eiulabiles,
Huic prius inauſos, atque inauditos mihi:
Expetere tales nanque cenſebat ſonos
Ignauitati mentis, atque imbellia.
Et voce parcens, atque lamentis prius,
Gemitus premebat, taurus vt mugit ferox,
Nunc hoc iniquo conſtitutus in ſtatu,
In ſtrage pecorum, Cereris & Bacchi carens,
Ferroque caſis gregibus incubat ſedens.
Ac neſcio quod facinus occœptat graue.
Tales querelis miſcet eiulitans ſonos.
At vos, amici, nanque ea me gratia
Huc contuli, ite, ferte opem, tutamini,
Faciles amicis ſunt amici eimodi,
Ch *Indigna vero mihi, Teleutantis genus,*
Proloqueris hominem expectorarier malis.
Ai *Hei hei*
Te *Quin nunc magis videtur. an ſentiſcitis*
Quas fundit Aiax ore voces flebilis?
Ai *Hei hei.*
Ch *Mirum ni homo aut ægrotat, aut offenditur,*
Morbi prioris pœnitudine anxius.
Ai *Hei puer, hei puer.*
Te *Heu miſera quid agam? te, puto, Euryſaces vocat.*
Nam quid agis Aiax? heu vbi es, fili? occidi.
Ai *Teucrum voco. vbinam Teucer? aſſiduon' voles*
Ductare prædas? aſt ego intereo miſer.
Ch *Homo eſt apud ſe, vt ſentio. aperite ocius:*
Reuerebitur fortaſſis aſpecti mei.
Te *Aperimus, ecce. Cæterum licet tibi*
Hominis tueri geſta, & eiuſdem ſtatum.

Stropha VI.

Ai *Sodales maris remiges,*

Amici

Bene inbibens ra
Modo vnici mod
Super mi eſtis adi
-cidite: ferte oper
Ch Bona verba:
Maiora triſti da
11.
Ai Ego ille acer
Duelli, atque pra
Pecudum in imb
Pudet cachinni:
Te Hac verba fa
Ai Excede. ceſſ
He heu he heu.
Te Deſiſte, ama

Ai Heu me mi
Remiſſe me hos ſ
Bobus vt in trion
Et in capellis, a
Retingerem cru
Ch Nam quid

Malorum faber puer Laerta,
Leueque publicumque mendicimo-
-nium: vt triumphas: vt cachinnas: vt crepas.
Ch *Rident volente flentque mortales Deo:*
Ai *Vtinam viderem illum obrutus licet malis.*
Hei me, hei me.
Ch *Compesce verbis. quo in ſtatu ſis non vides.*

III. Antiſtropha V.

Ai *Meorum o atauum pater,*
Quanam arte, Iuppiter, vafrum
Vndique circitorem ini-
-micum vltus, atque ambo duces
Malam oppetam ipſe mortem?
Te *Si hæc imprecaris imprecator & mihi*
Mortem: quid opus eſt vita mihi, te mortuo?

IIII. Stropha XVI.

Meum o mihi iubar tenebræ, & orce,
Lux nitida, lucida:
Habete me veſtri incolam,
Habete. nec Deorum enim,
Neque mortale hominum
Mihi genus videre
Fas inutili cunctis.
Sed ferox Iouis gnata, perpete
Dea cruce me mulctat.
Quæ fuga via?
Quem locum eligam?
Poſtquam, amici, & hæc, & hos
Interit ſimul,
Vnamque capturam egimus.
Statimque volgus armis
Omne confodient me.
Te *Vah miſera: tales maximum voces virum*
Efflare, quas nec auſus eſſet antehac?

IIII. Anti-

Beneuolus Ar
Non tueberis
Amplius viru
(Dicere non
-erciti, omniu
Quos Troia v
Gracanici : a
Nunc honore
Ch Nec com
Vllum modu
Ai Aiai, quis
Meis putaſſet
Ai ai licet nu
Nam me mal
Cuius pater r
Domum redi
Ego autem eo
Profectus, ijſd
Qui nec mino
Heu pereo ad i
Sed hoc ſcio h
Viuens Achill

Græci meam illi poſtputantes gloriam.
Quod ni mihi omnem euerſa mens ſapientiam
Expectoraſſent, & oculus, nunquam amplius
Iudicia in alium iudicaſſent talia.
Iam peruico animo, Ioue ſata, implacabili,
Me, cum iam in illos verterem infeſtam manum,
Repreſſit obiecta impotente inſania,
In gregibus iſtis vt cruentarem manum.
Verum cachinnis nunc mihi illudunt, vbi
Fugere me nolente. cum Deus nocet
Vel fortiorem euadere ignauo eſt facul.
Quid ergo faciam, quem diſertim omnes Dei
Odere? quem odit omnis Achiuum exercitus?
Et omnis odit Troia, & omne iſtuc ſolum?
An domitionem ergo his relictis portubus,
Soliſque Atridis, trans & Aegeum parem?
Sed qua potis ſim fronte Telamonem patrem
Contra obtueri? quomodo me inglorium,
Virtute caſſum ſuſtinebit cernere,
Quarum ipſe rerum honoribus ſummis cluet?
Non ſic abibit, non. quid ergo? an vir viro
Congreſſus ad Troum alta propugnacula
Clare oppetam aliquo facinore illuſtri edito?
Sed facerem Atridis rem bonam & gratiſſimam.
Non ſic abibit. aliqua tentanda eſt via,
Qua iam ſenectis obſito membris patri
Profitear, haud hoc patre me ignauum ſatum.
Nam turpe longum poſtulat ſe viuere,
Cui nulla detur à malis interquies,
Nam quid habet in ſe volupe de die dies
Hinc ſummouens vitam, inde mortem promouens?
Nihili quidem hominem fecerim quem ſpes alit,
Vitamque vanis ſperibus lactat ſuam.
Sed nempe pulchre viuere aut pulchre mori
Expetere honeſtis & viris verum eſt. tenes.

Et tua domitricis amore ...
Cubile commune, ex quo ſuſte
Quod obſecro te per quæ tu
Sociumque lectum, in qu
Ne, dum nos iniquis teri
Commiſeris, vt iis infamia
Si moreris, ac nos morte d
Illico eodem raptam ab A
Tractamque, meque, p
Famulatum ad vitam d
Orationem tum quis incil
Dominus amara, affici
Aiacis, argiuum omni
Qua ſeruitute qualis vi
Hæc dicet aliquis. me q
Inhonesta vero hæc & t
Sed reuereatur te patr
Aetate linquis: ſed ſit
Parentis annis obſita,
Redire te optat viuum
Miſerere gnati paruu
Caſſus tenellis te ſine

Genitrixque: genitor occidit fato ſuo,
Et mortuales incolunt orci domus.
Quam quaſo dulcem comparem patriam tibi?
Quam opulentitatem? nanque ego in te tota ſum.
Sit & mihi reſpectus aliquis. nam bonos
Memores prioris eſſe benefacti addecet:
Et gratia alia gratiam ſemper parit.
Si quem beneficij ceperint obliuia,
Non eſt quod ille fortis aut bonus ſuat.
Ch *Vtinam, tui vt me miſerit, Aiax, te quoque*
Miſereret: huius verba laudares, ſcio.
Ai *Atqui illa nobis affatim laudabitur,*
Si ſtrenue auſit noſtra mandata exequi.
Te *Parebo, mi Aiax: cuncta properabo exequi.*
Ai *Arceſſe puerum nunc mihi, vt videam, meum*
Te *Atqui foras eduxeram, metuens ei.*
Ai *Dum fluctuarem in his malis ego, aut vbi?*
Te *Ne ſcilicet periret occurſu tuo.*
Ai *Hoc deſit vnum nempe fortuna mea.*
Te *Ego vindicaui: quod quidem ſuffecerit.*
Ai *Et laudo factum, & perſpicaciam tuam.*
Te *Sed quid iuuare te queam hoc facto meo?*
Ai *Vt alloqui poßim, vtque conſpicarier.*
Te *Famularis illum aſſeruat hic cuſtodia.*
Ai *Sed qua mora eius diſtulit preſentiam?*
Te *Heus puer, adeſdum: te pater vocat: veni.*
Huc, ſis, age illum quiſquis ex famulis regis.
Ai *Venitne iuſſus, anne iuſſa negligit?*
Te *Producit illum famulus huc ex proximo.*
Ai *Age huc age illum: non enim externabitur*
Stragis recentes hos aceruos intuens,
Si quidem ille vero patre me ſatus fuit.
Sed eum paternis inſtitutis aſperis
Domitari oportet: atque mores exequi,
O gnate, fortuna eſto diſsimilis patri,

At interim auris veſcitor
Mentem nouellam, volup
Nemo te Achiuum differ
Torue increpabit, vel lic
Talem relinquam ianito
Alimoniaque præſidem
Siquidem is redibit hoſti
Aſt o ſodales armites, m
Mandata primum nun
Accipite, & illi nuntiat
Iſtum puellum ducat a
Eribœa vt illum videat
Et eis ſenectæ dulce leni
Vel donec orci tecta ſin
Vlli nec arma præmia
Ponunto Achiuis, nec
At ipſe vero Euryſace,
Et crebriloris penſilem
Apprende Clypeum hu
Sed arma mecum co
Heus tu properiter m
Et ianuam obde, null

Te Quod iſtud, Aiax, mente moliris malum?
Ai Ne me rogaſsis. pulchra res modeſtia eſt.
Te Quam pendeo animi. Sed per ego te liberos,
Et per Deos obteſtor, haud nos produis.
Ai Vah enicas me, mulier: an neſcis, Deis
Debere nullum iam me honorem obnoxium?
Te Bene ominare. Ai. Affare quos perſuadeat.
Te Non credis autem? Ai. Iam nimis loqueris diu.
Te Nam timor adegit. Ai. Intus hanc includite.
Te Reprime te, amabo. Ai. Stulta vero es fœmina
Si nunc mouere cogitas animum meum.

Stropha VIII.

Ch Illuſtris Salamis, beata
Tu nunc habitaris, & felix
Cunctis, celebriſque cunctis.
Ego autem, ego, imma-
-ne tempus abiit, miſer
Ex quo hic Idæis
In paſcuis, inque vbere
Nutrice gregum perenno herba,
Morarum impatiens,
Malam ſpem refouens,
Si quidem erit, vt agam hic
Procul animam
Inhonorus, exſpes.

Antiſtropha XIII.

Quin & perditus, æger Aiax
Mi cura ſecunda inhæret, proh
Diuino agitatus æſtu,
Profectus ex te
Antehac, prius inclytis
Præpollens armis:
Nunc auius mentis ſuæ
Suis dolore extitit magnus.
Priora omnidemi
Viri geſta manu

Vos iuſſa perpetrate. for[illegible]
Seluas ma[illegible]

Ch Amore tremiſco: [illegible]
Io, Io, o Fau-
-ne, o peruage Faune:
Cyllenia ſpeculæ iuga
Age, o, ninguida linque
Deum ſaliſubſule: atq
Gnoßiacos age,
Mecum, indocileſque p
Quate hic choreas.
Nunc mihi ſaltitare cu
Icarium ſaluum ſuper
-marine Diue Apollo,
Apertus & apparens
Adeſto placabilis, atq
A
Remotus enim acer al
Io, Io, nunc o nunc
Accedere Iuppi-

benigna.
nia tempus acre delet.
fieri omne poſſe, negandum eſt.
ipſe reſtitutus
x modo Atridis in-
nus eſt ex grauiore lite.
Hoc primum, amici vos ego edoctos volo;
ens ab altis Myſia Teucer iugis
ſt. is autem media caſtra permeans
tur acerbis omnium Argiuum probris.
tantem enim illum ſciſcitabundi procul
cumſteterunt: hinc & hinc conuitijs
erant, laceſſunt. non fuit qui non eum
ordis, inſeſſoris etiam exercitus
trem vocaret: nil vetare quominus
orum accruus obrutus mortem oppetat.
ue res rediret vt gladios ſuis
ina eburna liberarent dexteris.
verbo amico reprimit gliſcens malum
um ſenex ætate prouectiſſimus.
nc vero vbi Aiax eſt, vt illi hæc indicem?
ninis negotium omne pendere expedit.
Non eſt is intus, verum abiuit iam modo,
ſilia nectens moribus nouis noua.
Heu heu.
i miſit iſtam me viam, aut meam viam
de ille miſit, aut ego tardus fui.
Quid eſt quod hac in re exequendum omiſeris?
Teucer vetabat, ne domo Aiax antea
us, quam adeſſet ipſe, prodiret foras.
Sequutus eſt meliora, nempe maxumis
tem Deorum precibus expoſcens abeſt.
Hæc verba plane plena ſunt dementiæ,
ſtulta, ſi quid augurans Calchas ſapit.
Quibus iſta tandem fretus indicijs ais?

Exiſtat aliqui
Teucro eloqua
Super cruento
Ne deprehenſi
Proijciar, & p
Hac, ſancte, v
Deponat vt qu
Poſtquam enſ
Primo pedatu
Deinde ſempe
Quæ ſemper i
Sanctas Dear
Vti me Atrida
Eoſque in exit
Rapiant. & v
Caſum manu
Pœnas nefand
Agite, ite celer
Tentate volgu
Sol, qui ſupren
Luſtras, pater

ec fructus operæ eſt iſta fruſtra conqueri.
ge, ordiendum eſt facinus actutum mihi.
mors age, o mors age, veni, ac me viſita:
uanquam alloquendi tempus olim erit ſatis:
lucis alma candidiſſumum iubar:
, ſol, & alma lucis aurigam alloquor
ſterrumum, inquam, vt poſtea nunquam amplius.
lumen, o domeſtica ſacrum ſolum
laminis, o mei penates patrij:
s clara Athena, voſque gentiles mei,
nteſque, fluuij vos valete. Troici
mpi valete, & vos mei nutricij.
c verba vobis edit Aiax vltima,
liqua apud orcum ſabor infernatibus.
Labor duplex grauis labor.
uem non adiui ego locum?
ec, qui docere poßit, vllus eſt locus.
cce, tace fallor? an ſonum audio?
: Vero ſodales claßicos nos ſcilicet.
: Quid ergo?
: Latus occidentis omne veſtigauimus.
: Habeſne?
: Multum laboris: nihil mihi vltra ſe obtulit.
: Nec, vſpiam ipſam ſolis orientis plagam
ciſtit vllus rite qui monſtret mihi.

1. Stropha XIII.

h Quis ergo, quis mihi,
uis hominum vigilibus
lari ſpeculis ſedens.
aliuagiſve vijs
olens qua Dea,
luminibuſve freten-
ibus ferum virum inde
icubi vidit pa-
lantem, vbi eſt, nuntiet.

Rabie, & ſ
Heu, heu:
Tum autem
Duces duo A
Te Atqui ca
Fortaßis &
Flebunt per
Nanque bo
Nunquam
Mors eius ill
Ipſi ſuauis:
Amore, mo
Ch Quid v
Occubuit ill
Ad hac Vly
Indicio eoru
Defunctus
Teu Heu, H
Ch Audit
Porro quirit
Teu O frate
Itane alea o

Ch Hoc, Teucre, verum eſt. Te. Heu Miſer. quid? filius
Illius in quo Troadis ſitus loco eſt?
Ch Ellum intus. Teu. Illum quam poteſt celerrume
Huc intus educ. ne quis vt catulum vnicum
Orba leana maleuolus rapere occupet.
Abi: moue te: curre. nam iacentibus
Omnes ſtudent ſe mortuis illudere.
Ch Sed adhuc & idem viuus illi ſedulo
Curare tibi mandauit, vt curas quidem.
Teu O omnium vnquam, qua quidem oculis viderim,
Spectaculum horridiſſumum & grauiſſumum.
O prater omnes, quas profectus ſum antehac,
Ladens meum cor maxume hac profectio,
Poſtquam tua, Aiax, mortis atrum nuntium
Senſi, inſequens cuncta, atque veſtigans cate.
Nam citus Achiuum caſtra peruolgauerat
Te iam periſſe rumor, vt Dei, frequens.
Qua cum miſer longinquus audirem procul,
Abſens gemebam: nunc videns pereo male.
Me miſerum.
Velum aufer, omne vt quicquid eſt, videam malum.
O dira ſpecies perpetrata atrociter,
Quot corde curas obſerens moreris, mihi?
Qua nunc adibo regna? quos homines petam?
Cui non tua in re crepera, amice iuuerim?
Telamon meus, tuuſque communis pater
Latus me, & hilari fronte reducem ſcilicet
Sine te recipiet? quippini qui vel neque
In re ſecunda gaudio diffunditur?
Cuinam ille dicto parcet, aut conuitio?
Me ſpurium, & ipſa bellica prada ſatum
Ignauiane mentis, an metu, an dolo
Te prodidiſſe, frater Aiax, vt tuas
Domos, & omnem poſſiderem habentiam.

Carnufi
Necne ſci
Videte ca
Illo, quo
Traiectus
Raptatus
Contra iſ
Incubuit
Mirum, a
Furia, &
Ego cenſe
Deos ſupr
Diuerſa ſ
Sententia
Ch Orat
Mandes ſe
Adeſt par
Vtpote ma
Teu Quis
Ch Mene
Teu Video
Me Heus

od nomen iſti rei prætexitur?
od quem putaui eduxe patria domo
Achiuis, auxilij fidiſſumi,
is ille Phrygibus eſt inimicior.
tiuis nanque moliens necem
mem nocte, vt occidat, facit.
Deum aliquis impetum intercepſet hunc,
d vnum nos quidem illius vicem
iuo funere expoſiti illico
aſt is viueret. verum Deus
furorem auertit in pecua, & greges.
go tantis viribus pollens homo
illum condere vt tumulo audeat.
s at enim flaua arena littore
marinis pabulum alitibus fuat.
ec ſuperbos tolle nimium ſpiritus.
manus nil potuit in viuum mea,
uum ergo poterit. etiam ingratijs
iam vbi is ſe comparare noluit,
a viuus vt capeſſeret mea.
uam illud animi eſt improbi, cum plebs homo
nil ſe poſtulat melioribus.
ncta iura perperam ac leges vigent
, cui non conſtat obſequij modus.
ique nulla ſunt moderamina,
lla vis eſt nec puderis nec metus.
uis vſquam eſt mole crementa artuum,
ſeſe ſperet & minimo malo.
ui timoris & puderis compos eſt,
oſſe ſpera ſoſpitem conſiſtere.
licentia omnis eſt iniuria:
& ſtatum vrbis poſt modo tandem illius
è ſecundo peſſum iturum exiſtima.
timoris & mihi conſtet modus.

Homines nec vllis incluti
Quandoquidem & erran
Propage celebres, atque n
Primum hoc mihi inque,
Adduxe, Achiuis ſocius a
Non ipſe per ſe venit, imp
Tunc imperator eius es,
Quibus fuit dux ille, nu
Non noſter es dux ipſe,
Nec eſt quod id ſit attri
Vt imperares potius ei,
Obnoxius, non imperat
Veniſti, vt Aiacem obſ
Quorum ipſe rex es, he
Magnidicus inbibe gra
Seu prætor alius, rite t
Condam ſepulchro nil
Non fœmina tua ergo
Vt grauibus auctorat
Sed ob ſacratum ius, I
Non ob te: vt qui & n
Stinare ad iſta plurin

Teu Acerba, quamuis æqua, verba vellicant.
Me Et gloriari plurimum arcitenens ſolet.
Teu Illiberalem non enim artem exerceo.
Me Si ſcutum haberes, gloriares ſcilicet.
Teu Congrediar, etiam veles, armato tibi.
Me Quam paſcit acres lingua ſpiritus tua
Teu Fiducia æqui tollere animo: fas mihi.
Me Fas nempe & illum me perempto viuere?
Teu Huic perempto? viuis ergo mortuus.
Me Me ſoſpitarunt numina: huic vero occidi.
Teu Dijs ſoſpitatus ergo ne temnas Deos.
Me Egon' ſupremas temnerem leges Deum?
Teu Ita ſi vetares mortuos tumularier.
Me Meos veto hoſtes ipſe: non enim addecet.
Teu Vnquam tibi Aiax pectore aduorſo obſtitit?
Me Fuit hoſtis hoſti. quod tibi & gnarum fuit.
Teu Nam quem doloſo clepſeris ſuffragio.
Me Hæc arbitrorum lata culpa, non mea.
Teu Per plura fraude frauſus es volens mala.
Me Alicuius animum pungit hæc oratio.
Teu Non tam, vt videtur, quam te ego pungam mea.
Me Vnum eloquar. tumulandus hic nullo modo eſt.
Teu Audi viciſſim & tu iſtud: hunc tumulabimus.
Me Vidi tolutiloquente lingua præditum,
Qui nauigare ſuaſſet inſano mari,
Stupere eundem, quando tempeſtas eum
Turbaret, ac ſeſe inuolutum pallijs
Cuiuis terendum calce vectori dare.
Sed te, impetumque incicurem lingua tua,
E nube parua magna tempeſtas ruens
Reſtinguet, & clamore compeſcet graui.
Teu Ego autem inanem & perperum vidi virum.
Aliena propter inſoleſcentem mala.
Quem cum videret moribus quidam mihi,

Ch *Atrox ...*
Quantum potis es, pre...
Foſſamque cauam citu...
Vbi perpetua celebrem...
Tumulum cum laude ...
Teu *At ecce praſto ten...*
Et gnatus huius atque...
Vt exequantur rite ſu...
O puer adeſdum. age...
Qui te in ſupernas lu...
Illi aßide ſuppliciter, ...
Meas, & huius, & t...
Supplicia velamenta...
Quidam aggreditur...
Tollatur inſepultus è...
Et eruatur genere tot...
Qualiter ego iſtum...
Puer, tene illum: ſe...
Demoueat aliquis: ...
Nec, o ſodales, pro v...
Vos gerite. ſed iuuat...
Tumulum huic pro...

Numeroſique volumen æui,
Quando deſinet miſeri
Tot ærumnas belli
Nobis duplicans
Reſidem ad Troiam Troiam inquam,
Probrum maculamque Græcorum?

Antiſtropha VII.

Vtinam is, vtinamq; in ætheris oras
Prius. ipſum aut penetraſſet orcum,
Quiſquis vnquam funerea
In Argiuos primus
Belli arma tulit.
Criminum heu caput omnium.
Is nanque homines trucidauit,

II. Stropha XI.

Is corollarum epulas,
Dulceque deleniſici
Omne meri proluuiumq; idem,
Idemque ſonos flexanimos
Abſtulit: is noctiuaga
Furta voluptatum amoris,
Amoreſque aboleuit. heu, heu,
Nunc hic iaceo otioſus,
Aqua pluuio caput
Rore madens, iniqua Tro-
-ia monumenta.

II. Antiſtropha XI.

Ante mihi noctipetas
Inſidias propulerat,
Atque ſagittas ferus Aiax
Nunc ipſe iacet luctiſica
Sorte. quis ergo mihi amor,
Quave voluptas placebit?
Vti eſſem, o vtinam eſſem, vbi vnd.
Rupes lauitur marina

Ingenua quo
Quantum t
Cum litiges
Veniſſe nec n
Duces Achiu
Sed iuris Ai
An iſta ius e
Quis ille, cu
Quo contuli
An præter ill
Ergo, vt vid
Armorum A
Si Teucer &
Nec ſat prob
Hac ſtare, q
Verum prob
Furtim aut
Iſtis ab anin
Nunquam a
Si exigemus
Et poſtputan

Flagro admonentur pollulo glebarij
Validi triones rectum itiner inſiſtere,
Cui generis in te remedium video cito
Expetere, ni te ſapere poſtules bene.
Qui natus illo, qui vmbra inanis, non vir eſt,
Geſtis petulce, loqueris & proteruiter.
Non ſapere diſces? non tuorum conſcius
Natalium, hominem liberum adduces mihi,
Orationem qui dabit tuam vicem?
Nam te loquente dicta me incertant tua,
Vt qui loquelam barbaram haud intellegam.
Ch Vtrique veſtrum Dij bonam mentem duint.
Nil melius è re quod ſit amborum, precer.
Teu Heu quam citatim mortuorum gratia
Ingrata cedit, atque partes deſerit.
Si quidem hic nec etiam ob parua dictu munia
Memini tui, Aiax: cuius olim gratia
Tuo periclo tot pericla exhauſeras.
Sed omnis iſte fluxit ingratus labos.
O proloquute perpera, atque inania:
Oblitus adeo es, quando nos in prælio
Periculoſis impeditos caſibus,
Nulla ſalutis ſpe, atque vorſos in fugam
Eripuit iſte vos ſuo aduentu: foris
Cum fureret ardens ignis in naualibus,
Flammis adultus, inque claſſem nauticam
Irrueret Hector varicans vallum impete.
Quis hæc repreſſit? non is eſt, qui fecit hæc,
Quem contuliſſe nuſpiam pedem autumas?
Veron' is ille fecit hæc, & ſedulo?
Cum nec vocatus, ſorte ſed ductus manum
Conſeruit, acri comparatus Hectori.
Nec enim fugacem iecerat ſorticulam
Gleba madentis vber, aſt quæ primitus

Quam deprehendit cum vi
Mutiſque iecit pabulum na
Taline talis obijcis genus m
Telamone qui ſum patre p
Qui præmium virtutis ex
Habuit parentem concubi
E ſtirpe Laomedontis: exi
Præda olim ab omni mun
Ergo optumus, duobus opt
Satus de honeſto generis a
Quos inſepultos, in labor
Iſtis, repellis: nec pudet ia
Sed certus eſto, ſi virum
Omnino nos tres & ſimi
Nam pro hoc mihi peric
Oppetere mortem melius
Vxore: quam pro fratre
Ad iſta, cura non meam
Si noxiis aliqua re mihi,
Fortaſſe malis eſſe, qua
Ch. *Adeſſe, Vlyſſe, tepu*
Niſi hos nouis dirimere

Et probra ab iſto nuper exaudiuimus?
Vl Qua probra? culpam haud commeret, me iudice,
Si quis male audiendo, reſpondet male.
Ag Male audijt: nanque ille me affecit male.
Vl Affecit adeon' vt tibi ſiet male?
Ag Nam qui inſepultum ſe hoc omiſſurum neget
Cadauer, vt non tumulet iniuſſu meo.
Vl Licetne amico proloqui verum tibi
Tua haud minore, quam prius, cum gratia?
Ag Licet nam & eſſe cæteroqui iniurium:
Præcipuum amicum cum te in Argiuis putem,
Vl Audi. per ego te cælites, ne proijci
Virum inſepultum ſiris inclementius,
Nec eo vſque te odij prouehat licentia,
Vt omne iuſque faſque proſubigas pede.
Mihi omnium ille peſſume inſenſus fuit,
Ex quo arma Achilli lite noſtra euicimus.
Sed tamen ego illum tam male animatum mihi
Non vſque nauci fecerim, quin omnium
Illum virorum, poſt Achillem, acerrumum,
Quicunque Troiam acceſſimus, vocauerim.
Vt flocci & illum facere, cauſa non ſiet.
Nam non viro illi, ſed Deorum legibus
Iniurius ſis. cæterum virum bonum
Inceſſere haud ius mortuum, licet oderis.
Ag Hac iſto, Vlyſſe, pro viro iurgas mihi?
Vl Plane ſed odi, odiſſe cum licuit mihi.
Ag Non & iacenti te quoque inſultare fas?
Vl Inhoneſta, Atrida, lucra ne placeant tibi.
Ag Vbique regem colere pietatem haud facul.
Vl Scitum eſt, amicis gerere, nomen & obſequi.
Ag Parere oportet regibus virum bonum.
Vl Quieſce. victus ore vicisti tuo.
Ag Memento, quali gratiam hanc confers viro.

Vl Fuit

Vl Fuit mihi hoſtilis ille, ſed fortis tamen.
Ag Quid fiet, vbi ſic mortuo hoſti honorem habes?
Vl Virtus mouet me, quam ſimultates, magis.
Ag Sunt, qui ſolent hæc facere, vecordes viri.
Vl At, qui boni fuere, poſt fiunt mali.
Ag Tales amicos eſſe poſtules tibi?
Vl Non laudo duram mentem, & intractabilem.
Ag Tu nos probabis hoc die ignauiſſumos.
Vl At nos tu Achiuis omnibus iuſtiſſumos.
Ag Iubetis. iſtud funus exequi ſinam?
Vl Iubemus. idem nam manet nos exitus.
Ag Vt rebus homines omnibus ſatagunt ſui.
Vl Cuiuſne potius, quam mei, ſatagerem?
Ag Ita vt tuum hoc ſit, non meum quicquid eſt rei.
Vl Omnino, vtrumuis feceris, bene feceris.
Ag Verum mihi iſtud autumanti, creduas:
Vel maius iſto munus attribuam tibi.
At vel ſepulchro affectus, inimicus mihi
Erit iſte. tu fac omne, quod facto eſt opus.
Ch Quicunque, Vlyſſe, ſapere te non dixerit

Qui illos Olympi rector huius Iuppiter,
Diraque memores, atque perfica vltio,
Lacerandum vti iſtum proijci immerito virum
Studuere, ita comes perduint malos male.
Sed, o propages clara Laerta ſenis,
Non ſiuerim te funus hoc contingere,
Vt nequid axim mortuo huic ingratijs.
Quod potes. in alijs nos iuua. & ſi quem exerciti
Abducere animo eſt, me lubente feceris.
Ego apparatum catera ibo. te interim
In nos fuiſſe memineris munem virum.
Vl Velim quidem. at ſi munia iſta me exequi
Tibi non amicum eſt, laudo conſilium. vale.
Teu. Sat. tempus enim iam multum agitur.
Sed foſſam pars, ite, capacem
Properate manu. pars tripes autem
Et luſtralibus vndis tepidum
Ponite labrum: pars vnda domo
Efferat intus duri inſignia
Arma duelli.
Sed tu, quantum potes, alme puer,
Patrios artus mecum amplexus.
Attolle, leua. nanque cruoris
Salientis adhuc tepidi tullij
Efflant, age ſis, quiſquis amicus
Ades hic praſens, propera, curre.
Impende viro forti officium.
Ac nemo quidem, queis loquor, horum
Aiace fuit melior vir.
Ch Quam multa viris licet expertis
Temere diſcere. ſed inexpertus
Praſagus nemo futuri eſt.

O Qu
Br
Gallorum iaſpis,
Apex ſupremus
Et meta ſumma,
Quam fronte pr
Vrbes adorent,
Sublime maieſta
Niſi orbe lucis vi
Iniurioſa ſeruitu
Qui nidulantur
Et indè ſemper in
Thetidis nepotes,
Heu Spartacoru
Heu transfigura
Et perditorum ſe
Queis ſumma la
Peculium feciſſe d
Quorum vrbs ab
Iſaurica ſodalita
Conflata: ab atri

Ergaſtulaſiu cruoris, & venenorum.
Vbi maxima mercede ſanguinum ſeruis
Propola toxici, inſtitor mali ſucci:
Tum quiſquis & clam, non palam nefas audet,
Sicariuſque, qui palam nefas audet.
Nam lictor audax. publicuſque graſſator,
Cumque horrido laniſta ſpeculatore,
Turpi fide auctoratus, & ſacramento,
Stipendiorum ſpe ſuperbit, & ſumit
A crimine animos, à licentia ferrum.
Vbi peierator, atque funerum manceps,
Sociíque capitis atque ſanguinis ſector
Ciuis, ſuorum triſte præſtinat letum
Quocunque precio, quot licent, amicorum.
Cui nulla iuſto vrbs Marte ceßit, aut bello.
Sed quali ahena clauſtra moliebatur
Arte, & ſeras Philippus vrbium & vectes:
Hac propter ipſo eſt in mari ſita, vt magnas
Piſcetur vrbes vndique aureo reti.
O Diua, nam quæ verticoſa tempeſtas?
Quis turbo? quæ æſtuantis aura fortunæ
Te mutat aliam, quiſve caſus affligit?
Quæ triſtis, expes, caſſa lucis, atrata,
Squallentis obſoleta ſordibus luctus
Mœres, vt orba, quæ flet vnicum mater?
Regina tot rerum, & tot vrbium princeps,
Vbi tuorum eſt lux vetuſta ſceptrorum,
Et aurea ſplendore fulta maieſtas?
Totoque maior orbe, par polo faſtus?
Illique magni gloria tuæ faſces?
Vbi Quirites heu tui, tui ciues,
Delecta pubes, floſculus iuuentutis?
Vbi diui alumni principes, Iouis ſemen,
Proceres beati, debitum genus cælo,

Fulmen

Educta Mauſolea
Prob ſortem acerb
Quanta è ſuprem
Quanta excidiſti
(Nec poſſe credam
Quantum vna,
Fortuna præter
Aſt o venuſta
O mea creatrix:
Saluete manes.
Pila atque luſus,
Currens parenti
Pro farre ſalſo,
Pro ture, proqu
Hic vos ſaluto
Pioque manes,
Vt, quam ruin
Par eſt dolere,
E meſſe tanta ſc
Tanta domus ta

[redacted]

Ἔλπεται. εὐκτεάνου δὲ ἀτέμβεται οὔποτε λέξης.
Καί ἑ γυνὴ προφέρουσα φιλοφροσύνῃσι νόοιο
Οὐ κακὸν ἀλλ' ἐσθλόν τι ἀμείβεται ἤματα πάντα.
Ἤ τι μετερχομένη τῶν ἐν φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ,
Ἢ λίνον, ἢ ἔριον φιλερίθοις χερσὶ πονεύει
Τηλόθι δ' οἱ βιότοιο πορίζεται ἤια πάντα,
Οἷά τις ἐμπορίμου φιλοκερδέος ὠκυάλης νηῦς.
Καὶ γὰρ ἐρημολεχῆς κοίτης ἄγχαυρον ἀνέστη
Ἐννυχίη, ἀταλοὺς μυλοεικέος ὄφρα κυρέσσῃ
Πέας ἁρμαλιῆς, καὶ δμωΐδας ἔνδον ἐρίθους.
Καὶ τινά που πυκινῇσι προμηθείαις ὁρόωσα
Ἀγροῦ συγχόρτοιο τιτύσκεται ὀργάδα γαῖαν.
Ἐκ δέ μιν ἐργολαβεῖ, φίτυσέ τε θέσκελον ὄρχον,
Θηλόπεδον ἐριθηλὲς ἑοῖς κομέουσα πόνοισι.
Ἂν δὲ μὲν ὀτραλέη ἐζώσατο εὔσολον ὀσφύν.
Ἂν δὲ πόνῳ κάρτυνε βραχίονα καρτερόμοχθον,
Οὐδ' ἧς ἐμπορίης χρηστὴν ἐπιμέμφεται αἶσαν.
Ἀμφοτέρῃσιν ἔμαρψεν ἀτρακτίδα τ' ἠλακάτην τε,
Ἠλακάτην λαιῇ, καὶ ἀτρακτίδα δεξιτέρηφι.
Αἰμαλέοις, πενιχροῖς τε ὑπείρεχε χεῖρα βοηθὸν,
Αἰμαλέοις θρέπτειρα, πενιχροῖς ὀλβοδότειρα.
Πάντα οἱ ἐν μεγάροις εὐτύκτοις νήπια τέκνα
Οὔτ' ὄθεται βορέαο δυσαέος· οὔτε ἀντύχθη
Ψυχροβόλου νιφάδος ῥιπῆς δυσπέμφελον ἦμαρ.
Οὐδὲ πόνων συνέταιρος ἐν ὄρφνῃ λύχνος ἀπέσβη·
Διπλοΐδας γὰρ πάντες ἐπαλέας ἀμφιέννυνται.
Καὶ οἱ ἅλις γλαφυροῖς χηλοῖς ἔνι σιγαλόεντα
Πορφυρέοισι τάπησιν ἐπήτριμα ῥήγεα κεῖται.
Πᾶσιν ἀριστογάμοιο περικλυτὸς ἀνδρὸς ἀκουὴ
Ἢ μένου εἰν ἀγορῇ πολιοῖς μετὰ δημογέρουσι.
Ἡ δὲ παλιμπράτησιν ἀφ' ὧν κάμε χερσὶν ἑῇσι
Δαιδαλόεν ἑανὸν ζωστῆρά τε πέρνατο κεσόν.
Πάντα δὲ τιμήεντα, καὶ ἄρτια φάρε' ἔεσο.
Οὔτε ἐνὶ κραδίῃ ἐμπάζεται αὔριον ἦμαρ.

Ἤ καὶ ἀπὸ στόματος νημερτὲ ἀμύμονος αὐδῆς
Ἴθυνε σοφίην, καὶ θεσμὸν ἀγανόφρονα πειθοῦς.
Πάντα δ' ἐπεντύνουσα ἐπαρτέα ἔνδον ἐν οἴκῳ,
Οὔτι μεθημοσύνῃσιν ἑὸν βίον ἀργὸν ἀέξει.
Τόφρα μιν εὐζύφρων τε ἀνήρ, καὶ παῖδες ἀγαυοὶ
Σεμνοῖς δειδίσκοντο παρηγορέοντες ἔπεσσι.
Δῖα γύναι, πολλαὶ μὲν ἀριστεύσαντο κατ' αἶσαν
Ἡλικίδες· σὺ δ' ὑπείρεχες ἔξοχα πασέων.
Τηΰσιον μορφή, πανετώσιον ἔπλετο κάλλος·
Θεοσεβέος δὲ γυναικὸς ἐτήτυμος αἶνος ἐτύχθη.
Δεῦτ' ἄγε εὐύμνοις μιν ἀμείψατε πάντες ἀοιδαῖς,
Ὄφρα μιν εἰν ἀγορῇ κλείῃ ἑὰ θέσκελα ἔργα.

Ἡρώων παῖδες κακ' ἐλέγχεα. τοῦτ' ἄρ' ἀληθῶς,
Ὅστις ἀφ' Ἑλλάνων εἶπε παροιμιάων.
Οὐχ ὁράας ὡς παῖς μέγ' ἀριστεύσαντι πεφύκει
Γύννι σοῦ. ὡς πίνυτῷ φωτὶ χαλιφρονέων;
Δράστῃ ἀμβολιεργός; ἀπαυδήμων ταλαεργῷ;
Τακτῷ ἀκοσμόβιος; σύμφρον' ἀκαιροβόας;
Σεμνῷ ἀτιμόγελως; καὶ μαψιλάκης ἐχεμύθῳ;
Τῷ τε γαληνοφαεῖ σκυθρομετωπονεφής;
Τῷ ῥαδινοῖς μελέεσσιν ἀρηρότι, γαστρὸς ἐφολκίς,
Ἅτε βαθύκναμος, καὶ πλατύπους πιθάχνας;

Idem Latine.

Arma ſuo attritu excudendis ignibus apta,
Quodque terit ferrum, qui teriturque ſilex:
Et quod ſulfureum venatur lumina lignum:
Vſtilis &, celeri quæ perit eſca rogo:
Tuque mihi vigilis ſtudiorum conſcia curæ,
Illuſtrans noctes parca lucerna meas:
Ite procul: veſtri vſus erit vel maximus olim,
Si neque bellorum, ſi neque Martis erit.

In aquas caldas Bearnenſis principatus ad Pyreneos.

Aſpice quanta, quibus vitijs, quibus obſita morbis
Turba, diu lenta decolor ora lue,
Per rigidas cautes, & inhoſpita Teſca Pyrenes,
Teſca, vel humano vix adeunda pede:
Pæonij laticis vaſtis obſeſſa ruinis
Dona petit. tanti poſſe valere putat:
Vt pene ipſius vitæ diſcrimine vita,
Vtque ipſa conſtet pene ſalute ſalus.
Ergo difficilem quæſtum Natura ſalutis
Non ſine difficili parca labore dedit.
Illa ſalutiferum theſaurum hoc carcere ſepſit,
Carius vt ſcires eſſe ſalute nihil.

Idem Græce.

Πόσσος ὄχλος, πόσσησιν ἀρημένος ἄψεα νούσοις,
Καὶ λύμαις χροιῆς ἄνθος ἀμειψάμενος,
Ἂν συφέλους κνημοὺς, ἀν᾽ ἀπανθρώπειο Πυρήνης
Οὔρεας ἀνδρομέοις ἴχνεσιν ἀστιβέας,
Τὸν πότον ἀλθήεντα μετέρχεται ἀμφὶς ἐν ὄχθοις
Εἰργόμενον. τόσσου μὴ νοσέειν πείαται,

Ποίαις ἀλ

Καὶ δυσπε

Διὰ τῶν ἐ

Στιφρῶς

Κόλποις φ

Ἀλεξιτῆρ

Διζεῖ. τοσ

Ὥς ἀσφα

Βίον τε θηρ

Ἀνόσου δ' α

Τὸν δυσπό

Ὡς δ' ἔστιν

Τοσοῦτος ἐ

Ὥς οὐδὲν ἀ

Α

Ὦ διοσαὶ φ

Σύ μοι μὲν

Χαίροιτ' ἂν

Ἔναυλον ο

Ἐξαίρετ' ἄμφω δ' ἔξοχ' αἰτοῦμαι, σὲ μὲν
Χάρισμα Βελοσάντελλε σῆς παρουσίας,
Σὲ δ' αὖτε, Χρισιανὲ, φίλτατον κάρα
Χαλδαϊκοῦ λειμῶνος ἀνθεμοβρυὲς,
Ἁδρόν τε θησαύρισμα Μουσῆρος σοφοῦ,
Μελισσομίμοις ἐκλογαῖς ἀγρόδροπον.
Ὥς ἐμέ γ' ἀνάγκη τῷ δε πρωτεῦσαι φίλων,
Εἰ καὶ φίλων πρώτευμα σοὶ πάντων ἐγώ.

Οὐ σκόπον εὐμαθίης νημερτέα πουλυμαθείη
 Ἔλλαχεν, οὐδὲ νόου δόξαν ἀδηλογίη.
Ὃς γὰρ ἀμετροεπὴς ἀνεμοτρεφὲς αἰὲν οἴημα
 Αἰόλλει, κούφοις πηδαλίοισι νόου,
Πάντας ὑποβλήδην λαβρηγορίαις. ὑποτέμνων,
 Οὐδὲ τέκμαρ μανίης οἶδεν ἀπειρολάλου,
Τοῦτον ἐπισπέρχουσ' ἀεσίφρονα θουρὰς ἀέλλη
 Ρίψε δοκησισόφου μήτιος εἰς σκοπέλους.
Ὃς δ' αὖ πευκαλίμου ψυχῆς οἰήϊα νωμῶν
 Εὐκραεῖ πραπίδων πείθετο νηνεμίῃ·
Τόνδε γαληνιόωντι νόῳ πλησίσιος οὖρος
 Ἦγεν ἀεὶ πινυτοῦ ὅρμον ἐς εὐστοχίης.

Idem Latine.

Iſtud non ſcire eſt, quamplurima ſcire videri.
Iſtud ſentire eſt non bene, multa loqui.
Sed quicunque loquax ventoſa mentis habenis
Verſat agens animum turbidus inſtabilem,
Obloquiturque alijs, interpellatque loquentes,
Nec certum morbo ſcit poſuiſſe modum:
Illum tranſuerſum rapido celer impete turbo
In vana ſcopulos credulitatis agit.
At qui tuta regens animi moderamina cauti
Aura tranquilli paruit ingenij:

Χ. φεῦ ...

Τίς αὐτόχειρ σοῦ; Ψ. δεινὸ...

Χ. Ἄλλην ἄπελθε. τοὺς ἐ...

Ψ. Ταύτην περάσω κἀν...

Ταύτην περάσω. καὶ γὰρ α...

Στερροὺς ὀϊστοὺς εἶχε, καὶ...

Ὥστε σκάφος, κώπην τε...

Certamus cum e...
ſimi a...

Ἤδη φροῦδον ἔην ψυχ...
Κοὐ μακρὴ περίην...
Ὁ πτῆμος μαλακαῖς...
Ἄλλη δυσπότμω...
Ὦ γλυκεραὶ σύνοδοι...
Διοσσῶν γὰρ ψυχῶν...
Διοσσὴν ἡμητέραις ζ...
Σὺν τῇ ἀμοιβα...
Καίτε δοκῶν θανέει...
Καὶ δοκέοντα ζ...
Ἔμπης συντυχίῃ...

LIB. PRIMO ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ.

Titulo εἰς θεούς.

Antipatri.

Mercurius, pueri, minimo placabilis. Illa
Lacte, vel agreſti melle litatus erit.
Non ſic Alcides. Aries, aut agnus opimus
Poſcitur: aut aliquo de grege lecta pecus.
Dicis: At ille lupos arcet. quaſi referat, vtrum
Cuſtos, anne rapax perdat ouile lupus.

LIBRO TERTIO.

Titulo εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας.

In Platonem.

Iuſtitia ante omnes praſtantior atque pudore
Diuus Ariſtocles hac requieſcit humo.
Si cui ſupra alios magnum ſapientia nomen
Fecit: maius habet, nec comes inuidia eſt.

Titulo εἰς νέους καὶ νέας.

Simonidis.

Ah ah dira lues nam qua iuuenilibus annis
Inuidia, ætatis perpete flore frui?
Nam prius orbaſti Timarchum lumine vitæ
Quam nupta potuit ora videre ſua.

Titulo εἰς φιλοσόφους.

Antipatri in Platonem.

Terra ſinu magni complectitur oſſa Platonis:
Aſt anima ordinibus ſancta recepta Deum eſt.
Cuius Ariſto pater, fruitur qui luce Deorum:
Quem bonus admirans vel procul omnis amat.

Corpo

Eſt Plato
Hic an
Connubia
Quam

Salmoneu
Salmo
Rurſus ap
Forma
Parce anin
Signun
T

Cum Venu

Hactenus extando qua fas. Si talis in vnda
Viſa fuit, Martis pectora turbet amor.

EX LIBRO SEPTIMO.

Meleagri.

Dulce ſonant, mea Zenophile, tua carmina, docto
Pollice, ſic faueat Pan mihi, dulce ſonant.
Quo fugiam te? me cingunt indagine amores,
Nec reſpirandi tempus & hora datur.
Vnde mihi forma hac aura appulit: aut ea Muſa eſt,
Aut Charis eſt: eheu quid loquor? vror, amo.

Eiuſdem.

Iam florent violæ, atque imbri narciſſus amicus:
Quæque altis gaudent lilia cana iugis.
Et tempeſtiuis iam florum floſculus annis
Zenophile Suadæ floret amœna roſa.
Prata quid o vano florum gaudetis honore?
Suauior eſt ipſis ſancta puella roſis.

Eiuſdem.

Connectam violas, connectam mollia myrta,
Narciſſum & patulo lilia hiulca ſinu,
Coryciosque crocos, & purpureos hyacinthos,
Inſuper & verna florea ſerta roſa:
Vt tibi ab vnguento caput Heliodora fragranti
Halet odoratis apta corona comis.

Incerti.

Me niue, me flammis, me fluminis igne laceſſe:
Per iuga, per freta me, ſi lubet, alta trahe.
Non vincar. nam qui rapido terretur amore,
Non queat, infeſto cum tonat, igne peti.

Poſidippi.

Te per ego noſtra ſupplex rogo carmina Muſa,
Heliodora, meo pectore cedat Amor.

Perque tuos arcus, qui iam petiere nec vllum,
Tantum in me dociles mittere tela ſua.
Si pereo, vocem teſtantia carmina linquam:
Aſpicis, vt morti me dedit, hoſpes, Amor.

Agathiæ Scholaſtici.

Quiſquis amas, caue ſis deiecto pectore fractus,
Supplicibus ſoluas flebilis ora modis.
Propoſiti ſolidi tibi cura ſit, & tibi conſtent
Lumina contracto parca ſupercilio.
Nam nimis elatos contemnit fœmina faſtus,
Et nimis abiectum ridet amica virum.
Ille peritus erit, quicunque hæc miſcet, amator:
Et modico in faſtu pectora fracta gerit.

Pauli Silentiarii.

Quemcunque appetijt rabida canis acre venenum,
Hic videt in medijs ſpectra canina vadis.
Forſan & infregit genuinum percitus in me.
Senſibus & totis me ſpoliauit Amor.
Nam mihi ſalſa tuos referunt maris æquora vultus,

Ah, quoties Venerem iurauerat affore, primo
Veſpere? nil homines, nil facit illa Deos.

Eiuſdem.

Dum forte heſterno titubans veſtigia potu
Veſtibuli primas induo ſerta fores,
Hermonaſſa ſcyphi lympha me ſpargit: & illas
Turbat, quas vix lux ſtruxerat vna, comas.
Sed magis vſtus aqua magis arſi. nam ſcyphus ex hac
Mellito tacitas duxit ab ore faces.

Eiuſdem.

Ceruice elata, contracta fronte, ſeuerus,
Nunc eſt virginei ludicra cura ioci.
Ante ratus teneram tumidus leſiſſe puellam,
Colla dedit: nunc ſpe decidit ipſe ſua.
Is modo fœmineas ſupplex iacit ore querelas:
Illa mares animos lumina torua gerit.
Virgo ferox, quamuis ira eſt iuſtiſſima cauſa,
Parce animis: Nemeſis tela propinqua time.

Macedonii Conſulis.

Enſis vagina cur ſtringitur? haud vt iniqua
Sit Venus: adiuro teque tuumque caput.
Sed Martem vt, quamuis immani pectore, noris
Sub Veneris molli ponere colla iugo.
Iſte mei deſiderij eſt comes. haud opus vllo
Eſt ſpeculo. hunc verſans conſulo ſemper ego.
Pulcher in hoc videor mihi. ſed ſi linquis, amica,
Nos prius, hic enſis induet ille meum.

Agathiæ Scholaſtici.

Non ſum vinoſus: vin' me deponere vino?
Hac, ſi tu libes pocula, lege bibam.
Admoris tua labra, nequibo ſobrius eſſe:
Nec fas temeto poſſe carere mihi.

Non

Dipticaq; cauſas ani

Ingemui, dixique ſin

Vndique ſupplicii

Illa prius faſtu turge

Sueta prius, pexis

Sueta meis deſiderijs i

Perdidit: huic dig

Vbera ſubſidunt, ceci

Annoſo titubant l

Caniticm vindex voc

Iudicat, & tumid

An deſiderio mea tan

Langues exhauſtis

An placidos carpis ſom

Reſpectus? cura, cu

Expectant te ſaua vice

Imbre per indignas

In multis Venus eſt va

Eximia; elatis ſemi

Eiuſdem.

Nempe ambo alterno iurauimus ordine pactam,
Teſtis eris tu nox, tuque lucerna fidem:
Vt neutri neutrum fas eſſet fallere, vobis
Teſtibus, accepta eſt, & data vtrinque fides.
Irrita quæ rapidis iactari dicit in vndis:
Alterius gremio hunc ecce lucerna vides.

Eiuſdem.

Virginea nec pubis hiat dum flos tibi: nec dum
Autumni liuet primitus vua tui:
Cum tamen acer Amor acuit iam cote ſagittas
Lyſidicê, & tacito ventilat igne faces.
Ab ſugite, o miſeri, dum non ferit arcus, amantes:
Quam magnos mox eſt flamma datura rogos.

Rufini.

Muneribus forma Rhodope tumet: huic ego ſalue
Dixi, cum faſtu me reſalutat ea.
Floriferis quoties intendi lumina ſertis,
Calcat, inhumano proſubigitque pede.
O rugæ, o ſenium, citius properate, venite:
Et vobis Rhodopen flectere poſſe datum eſt.

Item
EX LIBRO PRIMO.

Antipatri.

Seu tibi fundatam puppim tenet anchora, ſiue
Portus habet, noli credere, nauta, mari.
En portu ſubmerſus Ion perit: ille natando
Ducere non potuit brachia vincta mero.
O qui naue vehis, potum fuge: pontus Iacchum
(Tyrrheni ius hoc inſtituere) fugit.

Incerti autoris.

Ille prius Bromio titubans veſtigia rore,
Ille comes Bacchi ſemicaper Satyrus,

En paria arata deuinctus compede crura,
Nunc nato Thetidis fabricat arma deæ.
Non quidem honorato deſungitur ille labore,
Sed miſeram hac vitam ſuſtinet arte ſuam.

Incerti autoris.

Nunc vbi ſunt calices, vbi quos iaculare ſolebas
Thyrſos, & potus, Faune petulce, tui?
Quis limæ admouit? quis vinclis induit artus?
Quem Bacchi cunas conuoluiſſe ferunt.
Pauperies, duriſque vrgens in rebus egeſtas,
Vulcano fumum me bibere illa dedit.

EX LIBRO SECVNDO.

Incerti autoris.

Pernicies calicum Baucis, dum forte iaceret
Aegra, Ioui tales concipit ore preces:
Si morbi dura hæc incendia fugero, centum
Soles de puro non niſi fonte bibam
Sobria, temetoque carens. poſt functa periclo

Hoc vnum eſt, quod flet vel buſto condita: Bacchi
Vas habile hoc, Bacchi quod ſit inane, gemit.

Leonidæ.

Nex doliorum, temulenta hic conditur
Anus Maronis. ſculptus eſt tumulus ſuper,
Cunctiſque noſcitandus Atticus calix.
Nunc vel ſepulta non viro aut natis ſuper
Flet, quos reliquit rerum egenos omnium:
Illud flet vnum, quod calix inanis eſt.

Argentarii.

Quæ Bacchum, quam quæ nutrix lactauerat Ino,
Plus dilexit, anus garrula, Ariſtomache,
Poſtquam mandata eſt tumulo, terramque ſubiuit
Mortua iam, multo iamque operata mero:
Huc minos, ait, huc vrnam mihi defer inanem,
Vt rores hauſios ex Acheronte feram.
Nam perijt mihi virginitas. Hæc falſa locuta eſt,
Dolium apud manes nempe videre volens.

Antipatri.

Ergo vtrum accuſem, Bacchumne, incertus, an imbrem,
Neſcio. lapſantes fallit vterque pedes.
Ecce, redis potus dum rure Polyxene, funus
Condere, laboſo præcipitate iugo.
Aeolide & Smyrnæ ſitus es procul. ebrius ergo
Quiſquis erit, pluuium nocte veretor iter.

Dioſcoridis.

Hic Hieron amitam Silenida, pocula dura
Vincere quam duro non potuere mero,
Rure ſuo ſepelit functam: vt vel mortua, Bacchi
Nunc propius gratos flet tumulata lacus.

FINIS.

MAY 7

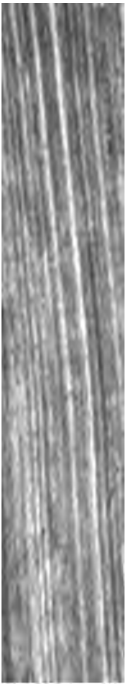

[redacted]